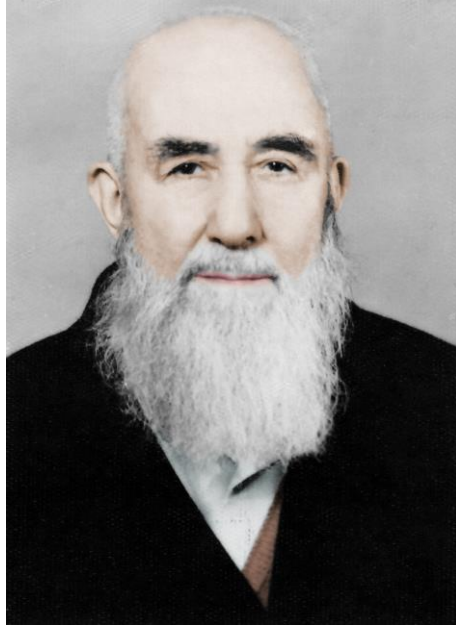

Mehmed Zâhid KOTKU

ÖZEL SOHBETLER

Hazırlayan:

Dr. Metin ERKAYA
H. Ali ERKAYA

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	13
KISALTMALAR	15
MEHMED ZÂHİD KOTKU (RH.A) HAZRETLERİ'NİN KISA TERCEME-İ HÂLİ.....	17
a. Ailesi	17
b. Tahsili, Askerliği	18
c. Tasavvufî Yetiřmesi ve Dînî Hizmetleri.....	18
d. Vefâtı.....	19
e. Ahlâk ve Şemâili.....	22
f. Mehmed Zâhid Kotku Rh.A'in Eserleri.....	24
01. KALP TEMİZLİĞİ	26
02. RAMAZAN BAYRAMI	30
03. HOCANIN RIZASI.....	32
04. ALLAH KORKUSU.....	34
05. ALLAH'I TANIMAK	43
06. SELMÂN-I FÂRİSÎ RA	49
07. MUS'AB İBN-İ UMEYR RA (1)	56
08. MUS'AB İBN-İ UMEYR RA (2)	63
09. EBÛ ZERR-İ GIFÂRÎ RA.....	71
10. ÖMER İBN-İ ABDÛL'AZÎZ RH.A.....	77
11. YENİ YIL.....	80
12. ANA-BABAYA İSYAN	82
a. Üç Büyük Günah	82

b. Dört Büyük Günah	84
c. Yedi Büyük Günah.....	86
d. Allah'ın Yüzüne Bakmadığı Üç Kimse.....	87
e. Cennete Girmeyecek Üç Kimse	88
f. Cennetin Kokusunu Duyamayacak Kimseler	90
g. Üç Kişinin İbadetleri Kabul Edilmez	91
13. GÜNAHLAR.....	97
14. ALLAH KORKUSU VE SİLA-İ RAHİM.....	101
15. ALLAH'TAN KORKMAK.....	108
16. KANI HELÂL OLAN ÜÇ KİMSE.....	113
17. MİSAFİRE İKRAM	118
a. Misafire İkram Etmek	118
b. Sıla-i Rahim Yapmak	119
c. Hayır Söylemek veya Susmak	120
18. PEYGAMBER SAS'İN EBÛ ZER RA'A NASİHATLARI	125
19. BABANIN HAKLARI.....	133
20. PEYGAMBER SAS'İN BEŞ NASİHATI	137
a. Haramlardan Sakın!.....	138
b. Allah'ın Taksimine Razi Ol!	139
c. Komşuna İyi Davran!.....	139
d. Kendin İçin İsteddiğini Herkes İçin İste!.....	144
e. Çok Gülme!	144
21. NEFS-İ EMMÂRENİN HUYLARI	146
a. Haramlardan Kaçın!	146
b. Sû-i Zandan Sakın!.....	147
c. Müslüman Kardeşine Zulmetmez	150

d. Nefsin Kötü Huyları	151
22. BİLÂL-İ HABEŞİ RA	157
23. BÜYÜK GÜNAHLAR	161
24. NEFİSLE MÜCAHEDE.....	166
25. NEFS-İ EMMÂRE.....	172
26. NAMAZDAN ÇALMAK.....	179
27. MAHVİYET	186
a. İbadetin Efdali.....	186
b. Evlâtlarınızı Öldürmeyin!	187
c. Mahviyet ve Tevâzu	188
28. HAZRET-İ EBÛ BEKR'İN KASİDESİ (1)	195
29. HAZRET-İ EBÛ BEKR'İN KASİDESİ (2).....	203
a. Benliği Yıkmak	203
b. Hz. Ebû Bekri'nin Kasidesi Devamı.....	206
c. Mülkün Sahibi Allah'tır.	209
30. HAZRET-İ EBÛ BEKR'İN KASİDESİ (3).....	212
31. NEFİS TERBİYESİ.....	226
32. PEYGAMBER EFENDİMİZ'E TÂBÎ OLMAK	232
a. Kasîde-i Bür'e'den Beyitler.....	232
b. Peygamber SAS'i Önder Edinmek	237
33. KUSURLARI GÖRMEMEK.....	242
a. Günahlar En Büyük Hastalıklar.....	242
b. Kimsenin Kusuruyla Meşgul Olma!.....	243
c. Seveceksen Allah'ı Sev!.....	245
d. Hiç Kimseyi Hakir Görme!.....	248
e. Hazret-i Ebû Bekir RA'ın Şiiri	251

34. ALLAH'IN KUDRETİ	253
35. MEDİNE-İ MÜNEVVERE.....	257
36. TERAVİH SONRASI DUA.....	266
37. MÜNEBBİHAT, 1. DERS	268
a. İki İyi, İki Kötü Özellik	268
b. Alimlerin Meclisine Devam Edin!	271
c. Allah'ın Mağfiret Ettiği Kimseler.....	272
d. Kabre Azıksız Girmek	275
e. Dünyanın ve Ahiretin İzzeti	276
f. Dünya ve Ahiret Kaygısı	277
g. İlim Öğrenmenin Mükafatı	277
38. MÜNEBBİHAT, 2. DERS	280
a. Alimlerin Meclisine Devam Edin!	280
b. Akıllı Kimse Ahireti Tercih Eder	283
c. Şehvet ve Kibirden Olan Günahlar	283
d. Gülerek Günah İşleyen Kimse	285
e. Günahta Israrın Zararı.....	285
f. En Büyük Düşman Nefis.....	286
g. Kalbin ve Dilin Bozulması.....	287
h. Şehvet ve Sabrın Sonuçları	288
i. Aklını Emir Edene Ne Mutlu!	289
j. Günahları Terk Etmenin Karşılığı	290
k. Aklın Olgunluğu	290
l. Gurbet Anlayışı	291
m. Ma'rifetin Alâmeti	291
n. Hatâların Başı Dünya Sevgisi.....	291

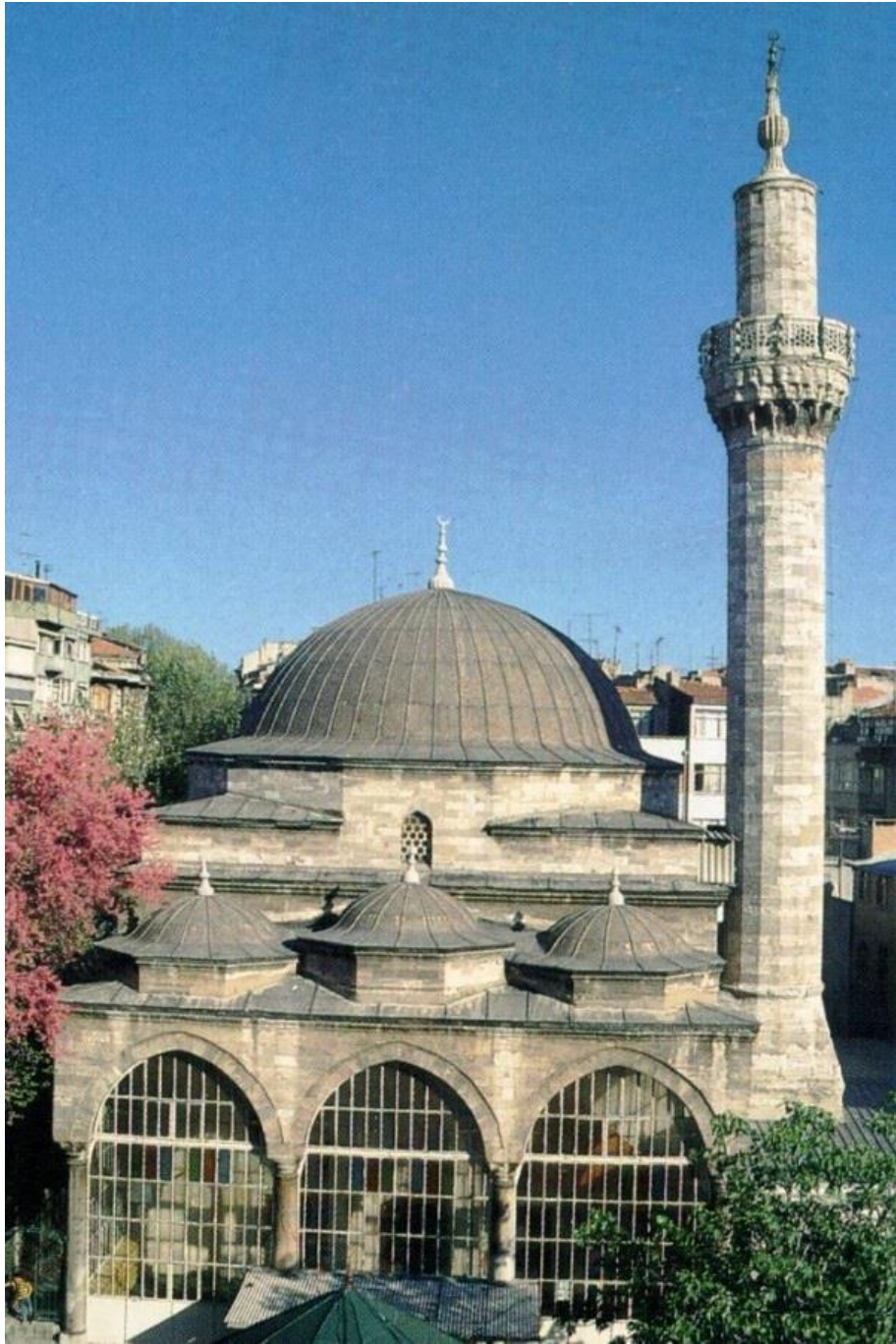
o. Ölüm Ansızın Gelir.....	292
p. Dua.....	296
39. MÜNEBBİHAT, 3. DERS	298
a. Bütün Hataların Başı.....	298
b. Geçim Darlığı ve Kanaat	299
d. İnsanlarla Güzel Geçinmek.....	300
e. Dünyayı Terk Etmek	301
f. İslâm Nimeti.....	302
g. İnsanın Aleyhine Olan Şeyler	303
h. Azığın En Hayırlısı.....	304
i. Kurtarıcı Üç Şey	306
j. Helâk Edici Üç Şey	308
k. İnsanın Derecesini Yükselten Üç Şey	309
l. Keffaret Olan Üç Şey.....	309
m. İstediyin Kadar Yaşa!.....	310
n. Arş'ın Gölgesinde Gölgelenecek Üç Kişi	311
40. MÜNEBBİHAT, 4. DERS	314
a. İstediyin Kadar Yaşa!.....	314
b. Arş'ın Gölgesinde Gölgelenecek Üç Kişi	315
c. İbrâhim AS'ın Özellikleri.....	316
d. İnsanı Ferahlandıran Üç Şey	318
e. Önce Edep	318
f. Hikmetin Başı Allah Korkusu.....	319
g. İlimden Faydalanmanın Şartları	322
h. İnsanların Saâid Olanı.....	325
i. Helâk Edici Üç Şey	325

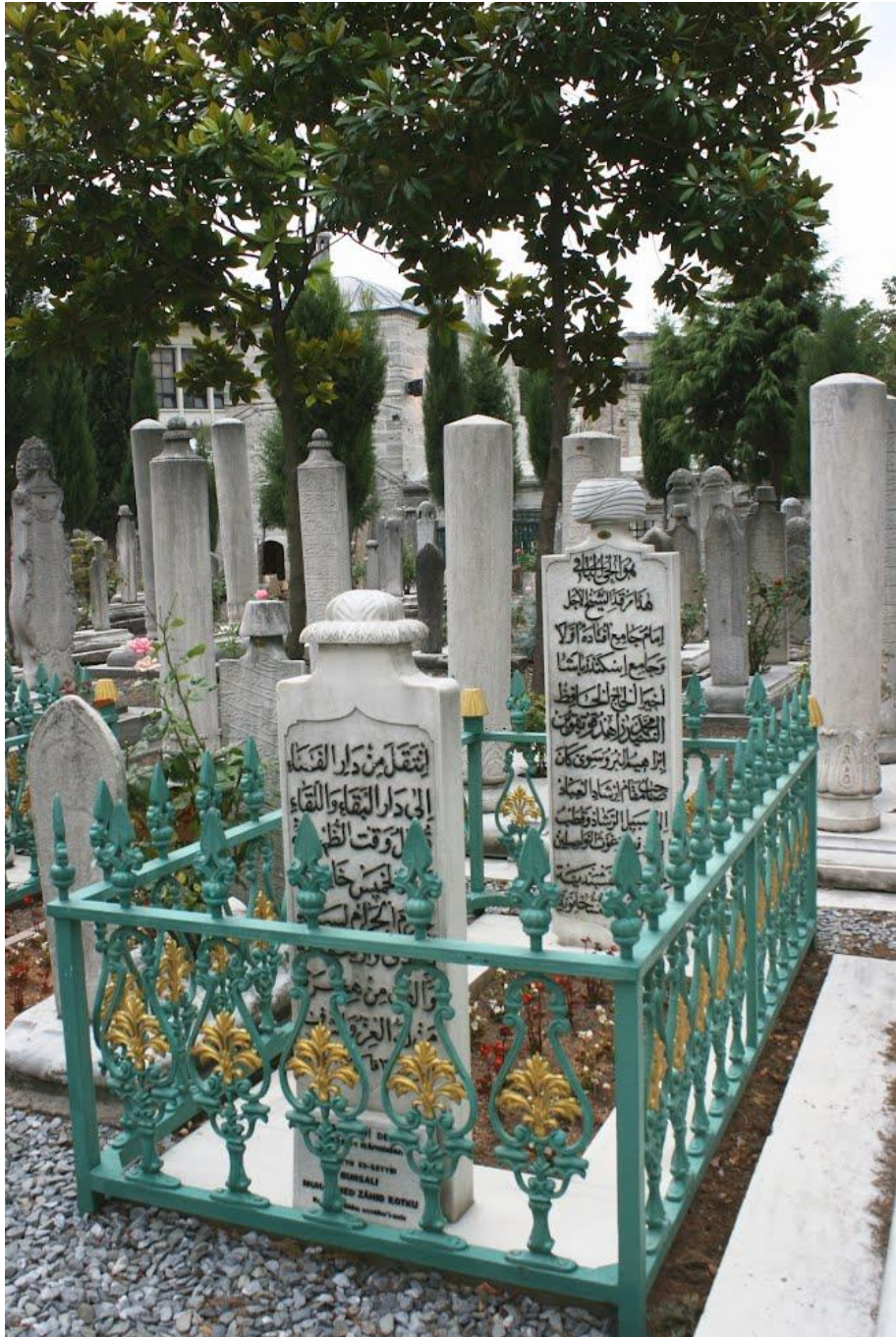
j. İşler Ölünce Biter	326
k. İnsanlarla Güzel Geçinmek.....	327
l. Önce Allah'ın Rızası	329
m. İnsanların Hayırlısı.....	330
n. Günahı Kime Karşı Yaptığına Bak!.....	331
41. MÜNEBBİHAT, 5. DERS	334
a. İnsanlarla Güzel Geçinmek.....	334
b. Önce Allah'ın Rızası	335
c. Hikmetin Başı Allah Korkusu	338
d. İnsanların Hayırlısı.....	339
e. Şeytanın Vesveseleri.....	340
f. Allah'a İtaatın Karşılığı	341
g. Gerçek İmanın Alâmetleri.....	342
h. Allah Sevgisi ve Korkusu	344
i. Allah'ın Taksimine Razı Ol!	345
j. Dünyanın Fânîliği	348
k. Kimseden Bir Şey İsteme!.....	349
42. ÜÇ ŞEY.....	351
43. MÜNEBBİHAT, 6. DERS	354
a. Günlerin Hayırlısı	354
b. Ayların Hayırlısı.....	356
c. Amellerin Hayırlısı	356
d. Hz. Ali RA'ın Cevapları	357
e. Zaman Geçiyor	360
f. Allah Bir Kulunun Hayrını İsterse.....	361
44. RAMAZAN BAYRAMI	364

45. GÜNAHLARDAN KURTULMAK	366
46. EVLÂDIMIZA SAHİP OLMAK	368
47. İNSANLIK NİMETİ.....	371
48. KARDEŞLİK	375
49. HACCA GİDERKEN VEDÂ KONUŞMASI.....	379
50. BEŞ ŞEY, BEŞ DÜŞMAN.....	380
51. REGÂİB KANDİLİ KONUŞMASI.....	388
52. ASIL GAYEMİZ	390
53. EBÛ ZER RA.....	395
54. MİRAC KANDİLİ KONUŞMASI.....	396
55. BAHÂEDDİN NAKŞİBEND HZ.LERİ.....	418
56. NEFSİ TEMİZLEMEK	422
57. ABDÛLHÂLİK-I GÜCDEVÂNÎ HZ.'NİN NASİHATLARI ..	426
a. Berat Duası.....	426
b. Vukûf-u Zamânî.....	428
c. İlim Tahsil Eyle!.....	430
58. BERAT GECESİ KONUŞMASI.....	433
59. RAMAZAN'A GİRERKEN.....	442
60. BEŞ ŞEYE HÂKİM OLMAK	445
61. CAMİ YAPTIRMAK.....	446
62. İ'TİKÂF.....	451
63. RAMAZAN'IN SON GÜNLERİ	455
64. KADİR GECENİZ MÜBÂREK OLSUN!	460
65. HATM-İ HÂCEGÂN DUASI.....	468
66. RAMAZAN BAYRAMI KONUŞMASI	473
67. NEFİSLE CİHAD FARZ-I AYINDIR	474

68. ÇOCUĞU İYİ YETİŞTİRMEK..... 479
69. HACCA GİDERKEN VEDÂ KONUŞMASI..... 486
70. SON KONUŞMA 488

ÖNSÖZ

Mürşid-i kâmiller Peygamber SAS'in varisleridir. Yaşadıkları çağda İslâm'ı en iyi anlayan, sünnet-i seniyyeyi en iyi bilen ve en güzel uygulayan örnek şahsiyetlerdir. Onların sözleri, eserleri, tebliğ ve irşadları bizim için çok önemlidir.

Mehmed Zâhid Kotku Hazretleri de, geçtiğimiz asırda yaşamış (1897-1980) bir mürşid-i kâmil, bir sâlih insan, bir Allah dostudur. Ömrü boyunca tebliğ ve irşad çalışmaları içinde bulunmuş, milletimize ve ülkemize hizmet eden nice kıymetli kadrolar, devlet adamları yetiştirmiştir.

İlk zamanlar düzenli olarak Pazar günleri ikindiden sonra bir saat, Cuma günleri öğleden önce 45 dakika hadis dersleri yaparlarken, son yıllarında hadis derslerini Prof. Dr. Mahmud Es'ad Coşan Hocamız'a bırakmışlar, kendileri Cuma namazından sonra 10-15 dakikalık kısa konuşmalar yapmaya başlamışlardır.

Bu konuşmalar irticalen yapılmış, bazen bir sahabeden bahsetmişler, bazen güncel bir olayı konu edinmişlerdir. Bu konuşmalar 1978 yılında başlamış, vefatına kadar devam etmiştir. Son konuşmaları vefatından bir hafta önce, 6 Kasım 1980'de Medine'de kaydedilmiştir. Elinizdeki eserde toplam 70 konuşma çözümü mevcuttur.

Kasetlerin yazıya geçirilmesi, Mehmed Zâhid Kotku Hazretleri'nin vefatından sonra H. Ali Erkaya tarafından başlatıldı. Beraber yazma işlemini tamamladıktan sonra, daktilo edilmiş olarak 1982 yılında Prof. Dr. Mahmud Es'ad Coşan Hocamız'a takdim ettik. 1983 yılında İslâm dergisi yayın hayatına girince, Hocamızın arzusu üzerine, derginin son sayfasında bu sohbetler yayınlanmaya başladı. 1990 yılında Seha Neşriyat tarafından "*Özel Sohbetler*" adı altında kitap olarak neşredildi. Şimdi eksik olan birkaç sohbeti de temin edip, daha güzel bir şekilde istifadenize sunuyoruz.

Konuşmaları kaydeden ve temin eden Süleyman Üzer

kardeşimize, kaset temininde yardım eden Nail Olpak kardeşimize, kaset çözümünde emeği geçen kardeşlerimize; teknik konularda yardım eden Prof. Dr. Hasan Hüseyin Erkaya'ya, Doç. Dr. Mahmud Esad Erkaya'ya ve Abdüllatif Erkaya'ya teşekkür ediyoruz.

Bu çalışmamızın Mehmed Zâhid Kotku Hocaefendimiz'i ve onun şahsında mürşid-i kâmilleri, Allah dostlarını tanıma ve anlama bakımından okuyucuya faydalı olacağına inanıyoruz. Yaşlı ihvâna eski günleri hatırlatıp şevklerinin ve gayretlerinin artmasına katkıda bulunmasını; genç kardeşlerimize de büyüklerin sözlerinden istifade etme yönünde faydalı olmasını temenni ediyoruz.

Dr. Metin ERKAYA
Sincan, Ocak 2020

KISALTMALAR

SAS	: <i>Salla'llàhu aleyhi ve sellem.</i>
AS	: <i>Aleyhi's-selâm.</i>
RA	: <i>Radıya'llàhu anh/ anhâ/ anhümâ.</i>
Rh.A	: <i>Rahmetu'llàhi aleyh.</i>
KS	: <i>Kaddesa'llàhu sirrahû.</i>
RE.	: <i>Râmûzü'l-Ehâdîs</i>
ME.	: <i>Muhtâru'l-Ehâdîs</i>
RS.	: <i>Riyâzu's-Sâlihîn</i>
a.g.e.	: Adı geçen eser.
v.	: Vefatı.
vs.	: ve sâire
s.	: sayfa
(خ)	: Buhârî, <i>Sahîh</i>
(م)	: Müslim, <i>Sahîh</i>
(د)	: Ebû Dâvud, <i>Sünen</i>
(ت)	: Tirmizî, <i>Sünen</i>
(ن)	: Neseî, <i>Sünen</i>
(ه)	: İbn-i Mâce, <i>Sünen</i>
(حم)	: Ahmed ibn-i Hanbel, <i>Müsned</i>
(عب)	: Abdü'r-Rezzâk, <i>Musannef</i>
(ط)	: Tayâlisî, <i>Müsned</i>
(ش)	: İbn-i Ebî Şeybe, <i>Musannef</i>
(ع)	: Ebû Ya'lâ, <i>Müsned</i>
(طب)	: Taberânî, <i>Mu'cemü'l-Kebîr</i>
(طس)	: Taberânî, <i>Mu'cemü'l-Evsat</i>
(قط)	: Dâra Kutnî, <i>Sünen</i>
(حل)	: Ebû Nuaym, <i>Hilyetü'l-Evliyâ</i>

- (ق) : Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*
(هـب) : Beyhakî, *Şuabü'l-İman*
(عق) : Ukaylî, *Duafâ*
(عد) : İbn-i Adıyy, *Kâmil fi'd-Duafâ*
(خط) : Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*
(كر) : İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*
(حب) : İbn-i Hibbân, *Sahîh*
(ك) : Hâkim, *Müstedrek*
(ض) : Ziyâ el-Makdisî, *el-Ehâdisü'l-Muhtare*
(در) : Dârimî, *Sünen*
(خز) : İbn-i Huzeyme, *Sahîh*
(بر) : İbn-i Abdi'l-Ber, *el-İstiâb*
(غ) : Begavî, *Şerhü's-Sünneh*
(طح) : Tahâvî, *Şerhü Maâni'l-Âsâr*

MEHMED ZÂHİD KOTKU (RH.A) HAZRETLERİ'NİN KISA TERCEME-İ HÂLİ

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN

Müellif Rahmetullâhi Aleyh'in adı Mehmed Zâhid, soyadı Kotku idi. Kendisinin naklettiğine göre babası ona: "Oğlum Mehmed!" diye hitab edermiş. Soyadının "mütevâzi" mânâsına geldiği nüfus cüzdanının başına not edilmiş idi.

Tevellüdü 1315 hicrî kamerî (rûmî 1313, milâdî 1897) yılında Bursa şehrinde, kale içinde Türkmenzâde Çıkmazı'ndaki baba evinde vâki olmuştur.

a. Ailesi

Baba ve annesi Kafkasya'dan 1297'de göç eden müslümanlardandır. Dedeleri Kafkasya'da Şirvan'a bağlı eski bir hanlık merkezi olan Nuha'dandır ki burası dağ eteğinde, ipekçilikle meşhur, ahali müslüman, hâlen Azerî Türkçesi konuşulan bir yerdir. [Bugünkü Azerbaycan'ın Şeki şehri.]

Babası İbrahim Efendi Bursa'ya 16 yaşlarında [1869] iken gelmiş, Hamza Bey Medresesi'nde tahsil görmüş, muhtelif yerlerde imamlık yapmış, Hazret-i Peygamber SAS sülâlesinden bir seyyid'dir. 1929'larda 76 yaşlarında iken Bursa ovasındaki İzvat Köyü'nde vefat etmiş ve oraya defnolunmuş, ehl-i tarîk bir kimsedir.

Annesi Sabire Hanım, Mehmed Zâhid Efendi 3 yaşlarında iken vefat etmiş, Pınarbaşı Kabristanı'na gömülmüştür.

Bu anne ve babadan doğma ağabeyi Ahmed Şâkir (1308-1335) subaylık yapmış, Kudüs'te Çanakkale'de bulunmuş, siperlerde hastalanmış ve 28 yaşlarında iken vefat edip Söğütlüçeşme'ye defnolunmuştur. Aynı anneden bir küçük kardeşi daha olmuşsa da çok yaşamamış. birkaç aylık iken vefat etmiştir.

Babasının ikinci evliliği yine Dağıstan muhacirlerinden, Fatma Hanım'la olmuştur. Ondan doğma üç kız kardeş halen hayattadırlar. [1981] Bunlardan Pakize Hanım'ın efendisi de,

Bursa Ulu Cami imamlarından ve İsmail Hakkı Tekkesi şeyhlerinden merhum Ahmet Efendi (K.S)'dir.

b. Tahsili, Askerliği

Mehmed Zâhid Efendi (Rh.A) ilk mektebi Oruç Bey İbtidâîsi'nde okudu, Maksem'deki idâdiye devam etti. Sonra Bursa Sanat Mektebi'ne girdi. Bu esnada Birinci Cihan Harbi dolayısıyla 18 yaşlarında askere celb olundu. 14 Nisan 1332'de asker oldu, senelerce askerlik yaptı, çok tehlikeli günler geçirdi, hastalıklar atlattı. Ordunun Suriye'den çekilmesinden sonra, bin bir güçlkle İstanbul'a döndü.

10 Temmuz 1335'de Cuma gününden itibaren de 25 K. 30 şubede yazıcı olarak vazifeye devam etti. Kendi hatıra defteri kayıtlarından 1338 Martlarında henüz bu vazifede olduğu görülüyor.

c. Tasavvufî Yetiřmesi ve Dînî Hizmetleri

İstanbul'da bulunduğu esnada çeşitli dînî toplantılara,

derslere, camilerdeki vaazlara devam etti. Bilhassa Seydişehirli Abdullah Feyzi Efendi'yi çok sevdiği anlaşılıyor. Bu arada 16 Temmuz 1336 Cuma günü namazı Ayasofya Camii'nde edadan sonra Vilayet önünde bulunan Fatma Sultan Camii yanındaki Gümüşhaneli Tekkesi'ne giderek Şeyh Ömer Ziyâeddin Efendi'ye intisâb eyledi. Günden güne ahvâlini terakkî ettirdi.

Bu zât-ı şerifin, 18 Kasım 1337 Cuma günü vefatından sonra postnişin-i irşâd olan Tekirdağlı Mustafa Feyzî Efendi'nin yanında tahsil-i kemâlâta devam etmiş, müteaddit defalar halvete girmiş, 27 yaşlarında hilâfetnâmeyi aldıktan sonra, ondan *Râmûzü'l-Ehâdîs*, *Hizb-i A'zam* ve *Delâilül-Hayrât* icâzetnâmelerini de almış, Bayezit, Fatih ve Ayasofya Camii ve medreselerinde derslere devam etmiş, bu esnada hafızlığını da tamamlamıştır. Bu aralarda hocasının işaretini üzere muhtelif kasaba ve köylerde dînî hizmet îfâ etmiştir.

Tekkelerin kapatılmasından sonra Bursa'ya dönmüş, evlenmiş, 1929'da vefat eden babası yerine Bursa ovasındaki İzvat Köyü'nde 15-16 sene kadar imamlık ettikten sonra Üftade Camii-i Şerifi'nin imam-hatipliğine tayin edilerek, şehirde hisar içindeki baba evine yerleşti. Burada 1945-46'dan 1952'ye kadar hizmet eyledi.

1952 Aralık ayında Gümüşhaneli Dergâhı postnişinini ve eski tekke arkadaşı Kazanlı Abdül'aziz Bekkine'nin vefatı üzerine, İstanbul'a naklolarak Fatih'te bulvara nazır Ümmügülsüm Mescidi'nde vazife gördü.

1 Ekim 1958 tarihinde Fatih İskenderpaşa Camii-i Şerifi'ne nakloldu ve vefatına kadar bu vazifede kaldı.

d. Vefâtı

Mehmed Zâhid Efendi Rahmetullahi Aleyh, ömrünün son yıllarında rahatsız idi; ayakta gezmesine rağmen; şiddetli ağrılarından muzdaripti. 1979 yazında uzun zaman kalmak üzere gittiği Hicaz'dan, ağır hasta olarak 1980 Şubatı'nda dönmek zorunda kalmıştı. 7 Mart 1980'de ameliyata girdi ve midesinin üçte ikisi alındı.

Ameliyattan sonra tedricen düzeldi, hatta 1980 Ramazanı'nda hiç aksatmadan oruç tuttu. Hatimle teravîh kıldı, vaaz etti. Yazın Balıkesir Ilca'ya, Çanakkale Ayvacık sahiline ağrıyan ayakları için götürüldü, hac mevsimi gelince de Hicaz'a gitti. Fakat ameliyata sebep olan rahatsızlığı nüks etmiş ve ağrılar tekrar başlamıştı. Haccı güçlükle ifadan sonra, 6 Kasım 1980'de çok ağır hasta olarak İstanbul'a döndü. Tam bir hafta sonra 13 Kasım 1980'de (5 Muharrem 1401), Perşembe günü öğleye yakın, dualar, Yâsin'ler, tesbih ve gözyaşları ile uyur gibi bir halde iken ahirete irtihal eyledi.

Cenaze namazı 14 Kasım 1980 Cuma günü İstanbul Süleymaniye Camii'nde muhteşem, mahzun, vakur ve edepli bir cemm-i gafir tarafından kılınarak, mübarek vücudu, Kanûnî Süleyman Türbesi arkasında, kendisinden feyz aldığı hocaları ve

üstadlarının yanındaki istirahatgâhına defnolundu.

Bu esnada Süleymaniye, Şehzâdebaşı, Fatih ve çevrelerinde trafik durmuş, Süleymaniye'nin içi ve avlusu kâmilen dolduğu gibi, cemaat sokaklara taşarak Esnaf Hastahanesi'nin yanına kadar uzanmıştı. Vefatını duyanlar içinde Anadolu'nun en uzak şehirlerinden olduğu kadar Avrupa'dan gelenler de vardı. Uzakta bulunan muhiblerinden çoğu da vaktinde haber alamama yüzünden cenazesine yetişememişlerdi.

Vefatı İslâm Alemi'nde de büyük üzüntüye yol açmış, Suudi Arabistan'da, Kâbe'de, Kuveyt'te ve daha başka şehirlerde gıyabında cenaze namazı kılınıp, dualar edilmiş, ajanslar bu elim vefat haberini yayınlamışlardı.

Vefat tarihi olan 13 Kasım 1980 tarihli takvim yapraklarında tevâfukan çok mânidar ibareler yer alıyordu. Meselâ bunların birindeki şu parça ne kadar şâyân-ı taaccübdür:

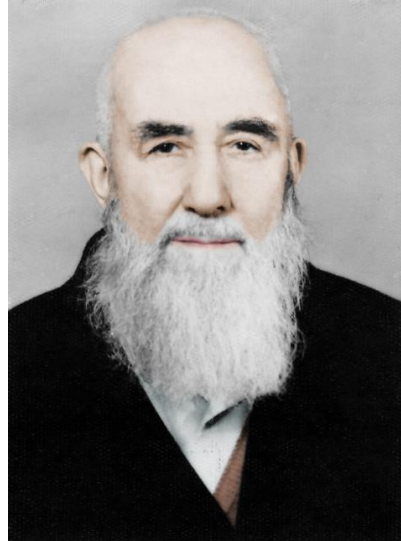
Arkandan Ağlama

Öldüğüm gün tabutum yürüyünce

*Bende bu dünya derdi var sanma!
Bana ağlama, "Yazık, yazık!" "Vah, vah!" deme!
Şeytanın tuzacağına düşersen vah vahın sırası o zamandır.
Yazık yazık asıl o zaman denir.
Cenâzemi gördüğün zaman "El-firak, el-firak!" deme!
Benim buluşmam asıl o zamandır.
Beni mezara koyunca elvedâ demeğe kalkışma!
Mezar cennet topluluğunun perdesidir.
Mezar hapis görünür amma,
Aslında canın hapisten kurtuluşudur.
Batmayı gördün ya, doğmayı da seyret!
Güneşle aya batmadan ne ziyan gelir ki?
Sana batma görünür amma
Aslında o doğmadır, parlamadır.
Yere hangi tohum ekildi de yetişmedi?
Neden insan tohumu için
Bitmeyecek, yetişmeyecek zannına düşüyorsun?
Hangi kova suya salında da dolu olarak çekilmedi?
Can Yusuf'un kuyuya düşünce niye ağlarsın?
Bu tarafta ağzını yumdun mu, o tarafta aç!
Çünkü artık hay-huyun,
Mekânsızlık aleminin boşluğundadır.*

e. Ahlâk ve Şemâili

Merhum uzunca boylu, şişmanca, heybetli, beyaz tenli, dolgun pembe yanaklı, uzunca aksakallı, geniş alınlı, aralıklı kaşlı, irice başlı, gül yüzlü, sevimli, alımlı bir kimse idi. Gençken zayıf olduğunu, öksüzlükte yemek yerine yumurta içivererek böyle iri vücutlu olduğunu gülerek anlatırdı. İlk görüşte insanda sevgi ve saygı uyandıran bir hali vardı. Tanıdığına tanımadığına selâm verir, gülüyüz gösterir, gönül

alırdı. İlk nazarda koyu kestane renkli görünen, fakat dikkatle bakılması imkânsız, esrarlı ve derin mânâlı gözleri vardı. Gözü içinde kırmızılık, sırtında ve karnında ise avuç içi kadar iri bir ben mevcuttu.

Hafızası çok kuvvetli idi, konuşması tatlı ve sâfiyâne idi. Çok kere halk telâffuzu kullanır, karşısındakine söz fırsatı tanır; kesinlikle bildiği bir şeyi bile sanki ilk duyuyormuş gibi yumuşak bir tavırla dinler, mânâlı ve nükteli cevap verirdi. Sohbetleri hoş, hutbeleri fevkalâde celâlli olurdu. Hutbe esnasında sesini yükseltir, ordu önündeki bir komutan gibi celâdetle ve irticâlen konuşurdu.

Özel hayatında ev halkına karşı müşfik ve latîfeci davranır, kimseye doğrudan doğruya bir şey emretmez, telmih ve remiz ile söyler, anlaşılmazsa sabrederdi.

Fevkalâde mütevâzi idi. Kerametleri zâhir ve şöhreti âlemgir olduğu halde, talebelerine bile tepeden bakmaz, şeyhlik tavrı takınmaz, kendisini ihvânı arasında lâlettayin bir fert gibi görür, makamını ve kemâlini büyük bir maharetle gizlerdi.

Kendi üstadlarına fevkalâde saygılı ve bağlı idi. Tekke arkadaşları olan yaşlılar, üstadının meclisine gittiğinde diz üstü oturup, baş eğip hiç ayak değiştirmeden edeple oturduğunu anlatırlar.

Çok uzun ve derin düşünürdü, sohbetlerindeki buluşlara, teşbihlere hayran kalmamak mümkün olmazdı. Bir ayetin, bir hadisin üzerinde haftalarca, aylarca durup konuştuğu olurdu.

Ele aldığı bir kimseyi terbiye edip yola getirinceye kadar büyük bir sabırla çalışırdı. İlk zamanlarda kusurlarına müsamaha ederdi. Yıllarca çalışır, yarı yolda bıkip bırakmazdı.

Dostlarına vefâsı emsalsiz idi; onları ziyaret eder, arar sorardı. Akrobalarına karşı vazifelerinde kusur etmez ve onlara her türlü yardımı esirgemezdi.

Çok açık elli idi, verdiği zaman şaşılacak miktarda verir, geriye kalmamasından korkmaz, verdiğini doyururdu. Sofrasında ekseriya misafir bulunurdu. Hizmet edenleri bir vesile ile memnun eder, ziyaretçilere güler yüz gösterir, kapısını her zaman açık tutmağa çalışırdı.

Gece ve sabah ibadetlerine çok riayet eder, talebelerini de bunlara teşvik eylerdi. İnsanın kalbinden geçirdiğini bilir, gelenin sormadan cevabını verir, istemeden ihtiyaç sahibinin muhtaç olduğu şeyi bağışlardı. Gönüllere ve rüyalara tasarrufu vardı. Bereket gittiği yere yağar; bolluk onunla beraber gezer, en hücrâ, en kıtlık yerde o gelince nimet dolardı. Beraberinde seyahat edenler, tevafuklara, tecellilere, maddî ve mânevî hallere ve ikramlara şaşar, hayretlere düşerler, parmaklarını ısırırlardı.

Allah-u Teâlâ ve Tekaddes Hazretleri derecâtını ulyâ eyleyip, biz âciz ü nâcizleri de füyûzat ve şefaâtından feyzyâb u nasibdâr buyursun...

Âmîn, bi-hürmeti seyyidi'l-mürselîn SAS, ve âlihî ve sahibihî ve men tebiahüm bi-ihsânin ilâ yevmi'd-dîn, ve'l-hamdü li'llâhi rabbi'l-âlemîn...

f. Mehmed Zâhid Kotku Rh.A'in Eserleri

01. Tasavvufî Ahlâk (5 cilt)
02. Mü'minlere Vaazlar (2 cilt)

03. Hadislerle Nasîhatlar (2 cilt)
04. Cennet Yolları
05. Ehl-i Sünnet Akâidi
06. Ana Baba Hakları
07. Nefsin Terbiyesi
08. Faydalı Dualar ve Otuz iki Farz
09. Tezkiretül'-Evliyâ Tercümesi
10. Risâle-i Hâlidîyye Tercümesi
11. Evrâd-ı Şerif

Konuşmalarından Hazırlanan Eserler:

01. Zikrullahın Faydaları
02. Özel Sohbetler
03. Peygamber SAS Efendimiz
04. Tenbihler

01. KALP TEMİZLİĞİ

Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llâh!..

Efendimiz'in bir duasından kısacık bahsedeceğim. Cenâb-ı Peygamber'in bir duası var:¹

اللَّهُمَّ طَهِّرْ قَلْبِي مِنَ النِّفَاقِ (الحكيم الترمذي ، والخطيب
عن أم معبد الخزاعية)

(*Allâhümme tahhir kalbî*) “Yâ Rab, benim gönlümü temiz et...”

Mâlûm, insan iki şeyden ibarettir: Bir madde kısmı, et-deri-beden kısmı; bir de bu bedenın sahibi olan ruh kısmı. Gönül diyoruz, kalp diyoruz, ruh diyoruz; hepsi bir.

Şimdi bedenimiz pis olursa, hepimiz ürkeriz:

“—Sokulma yanıma yâhu, bak pissin!” deriz.

Pisliğin de çeşitleri vardır; insan pisliği, hayvan pisliği, kuş pisliği, sokaklardaki çamur pisliği, içki pisliği, şu pislik, bu pislik... Bunların hepsi pisliktir. Ama bu pislikler o kadar zararlı değil.. En nihayet hamama gideriz, yıkanırız. Bir de esvap değiştiririz, tertemiz oluruz. Bir de kokulandık mıydı, hiç bir zararı olmaz. Oldu, bitti...

Fakat gönlün pisliğini ne sular temizler, ne denizler temizler. Hiç bir şey temizlemez! Onun temizliği elimizde...

Onun pislenmesine iki şey sebeptir: Birisi göz, birisi de kulak.

¹ İbn-i Ebi Şeybe, *Musannef*, c.VI, s.66, no:29521; Hz. Ali RA'dan.

İbn-i Esîr, *Üsdü'l-Gâbe*, c.I, s.1463; İbn-i Hacer, *el-İsâbe*, c.VIII s.309, no:12263; Mizzi, *Tehzibü'l-Kemâl*, c.XXXV, s.386, no:8012; Hatîb-i Bağdâdî, *Tarih-i Bağdad*, c.V, s.267, no:2759; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.I, s.478, no:1953, Ümm-ü Ma'bed el-Huzâiyye RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.II, s.273, no:3660; *Keşfü'l-Hafâ*, c.I, s.218, no: 574; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.VI, s.244, no:5109.

Dil de ona tâbîdir. Dilden kötü sözler çıkıyorsa, gönül pislenir. Gözden kötü şeyler görüyorsa, gönül pislenir. Kulak da kötü şeyleri dinliyorsa, o da gönlü pisletir. Dış pisliği ne kadar iğrençse, iç pisliği ondan daha fazladır.

Bu pisliklerin toptan adına günahlar deriz. Günahlar, mânevî pisliklerdir. Maddî pislikler olduğu gibi, mânevî pislikler de vardır. Bu mübarek Ramazan'da, bu mânevî pisliklerden de kurtulmak için, Cenâb-ı Peygamber'in bu duasını duyurmak istedim.

En büyük pislik, namazsızlıktır. Namaz kılmayan insanın gönlü o kadar pistir ki, dışarıda pislik kuyusuna düşmüş adamın pisliği onun yanında hiç kalır. Çünkü o yıkanır, kolayca temizlenir. Fakat bu namaz kılmayan insanın gönlündeki pisliği temizlemek, o kadar müşküldür ki...

İşte o da bu ayda tevbe eder, ıslah-ı nefis eder; bir daha Allah'ın emirlerine karşı gelmemeye, emirlerini tutup, yasaklarından da kendini korumaya azmeder, "Aman yâ Rabbi, sen de beni koru!" diyerekten Cenâb-ı Hakk'a yalvarırsa, o zaman gönlünü temizleyebilir.

Yoksa, dünya kadar parası olsa da dağıtsa, kıymeti yok! Çünkü, gönlü pis... Gönlü pis olan insanın dağıttığı paraların da hayrı olmaz.

Onun için, size bir şey söyleyeyim: Cenâb-ı Peygamber'in zamanında, bir gâvurun oğlu müslüman oldu. Anası çok kızdı:

"—Sen dinini değiştirdin haaa!.. Sen bu müslümanlıktan dönmedikçe, ben yemeyeceğim, içmeyeceğim; öldüreceğim kendimi!" dedi. "Ya döneceksin yine gâvurluğa, veyahut da ben öleceğim kendi kendime; yemeyeceğim içmeyeceğim." diye yemin etti.

Bir gün, iki gün, üç gün... Yemiyor kadın. O zaman Cenâb-ı

Peygamber SAS buyurdu:²

لَا طَاعَةَ لِمَخْلُوقٍ فِي مَعْصِيَةِ الْخَالِقِ (حم. طب. ك. خز.
وابن جرير عن عمران والحكم بن عمرو الغفاري معا ؛
أبو نعيم، خط. عن أنس؛ طب. عن النواس)

RE. 481/9 (*Lâ tâate li-mahlûkin fî ma'siyeti'l-hàlik*) “Hàlik’a isyan yerinde, hiç bir mahlûka itaat olunmaz!”

Anan da olsa, baban da olsa... Hàlik’a isyan mı var orada; orada itaat olunmaz. İtaat ancak Allah’a ve Allah yolunda olur.

Onun için, isyan denilen, günah denilen şeylerin —işte günah kitabında yazılmıştır, yedi yüz kadar nev’i var— en başta gelen büyüğü şirkdir. Şirk de namazsızlıktan ileri gelir. Namaz kılmayan adam, şirke doğru gider. Riyakârlık da şirkten ibarettir demişler. Yâni, bazan kılar, bazan kılmaz; münafıklık alâmetidir.

² Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.V, s.66, no:20672; Taberânî, *Mu’cemü’l-Kebîr*, c.XVIII, s.170, no:381; Heysemî, *Müsnedü’l-Hâris*, c.II, s.632, no:602; Kudâî, *Müsnedü’ş-Şihâb*, c.II, s.55, no:873; İbn-i Esir, *Üsdü’l-Gâbe*, c.I, s.275; Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.III, s.145; İmran ibn-i Husayn RA’dan.

Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.I, s.409, no:3889; Bezzâr, *Müsned*, c.V, s.356, no:1988; Abdü’r-Rezzak, *Musannef*, c.II, s.383, no:3788; Dâra Kutnî, *İlel*, c.V, s.155, no:786; İbn-i Abdî’l-Ber, *et-Temhîd*, c.VIII, s.58; Abdullah ibn-i Mes’ud RA’dan.

Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.I, s.131, no:1095; Hâkim, *Müstedrek*, c.III, s.132, no:4622; Hz. Ali RA’dan.

Taberânî, *Mu’cemü’l-Evsat*, c.IV, s.181, no:3917; Hz. Hüseyin RA’dan.

İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.VI, s.545, no:33717; Hasan-ı Basrî Rh.A’ten.

Deylemî, *Müsnedü’l-Firdevs*, c.II, s.369, no:3647; Abdullah ibn-i Abbas RA’dan.

İbn-i Abdî’l-Ber, *el-İstîâb*, c.I, s.269; Abdullah ibn-i Huzâfe RA’dan.

Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.X; s.22; Ebû Nuaym, *Ahbâr-ı İsfahan*, c.II, s.109, no:443; Enes ibn-i Mâlik RA’dan.

İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.XVI, s.322; Temîm-i Dârî RA’dan.

Kenzü’l-Ummâl, c.VI, s.105, no:14875; *Keşfü’l-Hafâ*, c.II, s.2077, no:3076; *Câmü’l-Ehâdis*, c.XVI, s.427, no:17172.

(Allâhümme tahhir kalbî mine'n-nifâk) “Yâ Rabbi, benim kalbimi münafık olmaktan temiz kıl! Ben münafık olmayayım...”

Münafıklığın yegâne alâmeti namazsızlıktır. Namaz kılmayan bir adam, Ramazan günü, “Ramazan’dır bugün, Ay’ı ben gördüm!” dese, sözü kabul olmaz. Bayram günü, “Gördüm Ay’ı ben!” dese sözü kabul olunmaz. Niçin? Şâhid-i âdil olması lâzım, görenin adil olması lâzım!

Onun için, bugünkü hallerde bunlara da çok riayet lâzım. Sizi fazla tutmayayım. Allah cümlemizin kalbini, her türlü nifaka, münafıklığa sürükleyen şeylerden korusun...

En korkuncu namazsızlıktır kardeşim! Namaza o kadar ehemmiyet ver ki, canın gibi... Canın nasıl kıymetliyse, namaz da o kadar kıymetlidir. Eğer bunu yapamazsan, münafıklıktan kendini kurtaramazsın.

Allah cümlemizi affetsin... Bu mübarek Ramazan’da, emirlerine uymaya muvaffak eylesin... Bir tane değil ki emir, 54 farzı var. İlmihal kitaplarını okumanızı çok rica edeceğim. Her gün mutlaka, ilmihalden bir parça okuyunuz! Biliyorsunuz; tekrar okuyunuz! Biliyorsunuz; tekrar okuyunuz!.. Tekrarda fayda var.

Onun için, Allah hepimizi affetsin... Bu mübarek ayda, rızasına muvafık ameller nasîb etsin... Seyyatlarımızı da hasenâta tebdil eylesin... Birçok mübarek kandillere, bayramlara cümlemizi sağlıklılarla, afiyetlerle eriştirsin... Sevdiği ve razı olduğu kulları arasına, bu günahkârları da kabul buyursun...

El-fâtihah!..

.....

Es-selâmü aleyküm!..

01. 09. 1978 - İskenderpaşa

02. RAMAZAN BAYRAMI

El-hamdü li'llâhi rabbi'l-âlemîn... Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidinâ muhammedin ve âlihî ve sahbihî ecmaîn...

Lâ ilâhe illa'llâhu'l-halîmü'l-kerîm...

Sübhâna'llâhi rabbi'l-arşi'l-azîm...

El-hamdü li'llâhi rabbi'l-âlemîn...

Nes'elüke mücibâti rahmetike... Ve azâimi mağfîretike... Ve'l-ganîmete min külli birrin... Ve's-selâmete min külli ismin... Lâ teda'lenâ zenben illâ gafarte... Ve lâ hemmen illâ ferracte... Ve lâ hâceten leke fihâ ridan, illâ kadaytehâ yâ erhame'r-râhimîn!.. Yâ erhame'r-râhimîn!.. Yâ erhame'r-râhimîn!..

Bu mübarek bayram günü, bizleri mağfîret-i ilâhiyyene mazhar olan kulların arasına kabul eyle yâ Rabbi!.. Seyyatlarımızı hasenâta tebdil eyle yâ Rabbi!.. Bizleri de rızâ-i ilâhiyyenin yolundan ayırma yâ Rabbi!.. Nefsimizden ve şeytanın şerrinden ve sevmediğin kulların şerrinden cümle Ümmet-i Muhammed'i, bizleri de emîn ü mahfûz eyle yâ Rabbi!..

Allâhümme innâ nes'elüke temâme'n-ni'meh... Ve devâme'l-âfîyeh... Ve hüsne'l-hâtîmeh...

Bugünkü vazifelerimizden birisi, evvelâ ana-babalarımızı ziyaret etmek; ölmüşlerse, mezarlarına gidip hiç olmazsa üç İhlâs, bir Fâtiha okuyarak onların ruhlarını şad etmek... Sonra akraba ü taallûkat arasında ziyaretleri unutmamak, bırakmamak; bana dargındır diyerekten gitmemelik yapmamak; hepsinin hatırını hoş etmek için, bazen hediyelerle, bazen de sohbetlerle onları taltif etmek, İslâm'ın vecibelerindedir.

Bugünkü bayram günü, afv ü mağfîret-i ilâhiyye günü olduğu için, bizim de birbirlerimizden kusurlarını affetmemiz lâzım gelir. Hep haklarımızı birbirlerimize helâl edelim!..

[Cemaat hep bir ağızdan:

“—Helâl olsun...” dediler.]

Bizden de helâl olsun!..

Bu helâllîği dâim edip, hep birbirlerimizi sevelim!...

Kusursuz hiç mahlûk yok! Allah'ın kullarının hepsi kusurludur; peygamberler müstesna, melekler müstesna... Onları Allah öyle yaratmış, biz de kusur ile yoğrulmuşuz, günah ile yoğrulmuşuz. Bunun böyle günahı var, şunun da şöyle günahı var diyerekten, birbirimizden ayrılmağa lüzum yok!

Onun günahı varsa, bizimki ondan çoktur. Bizim kendi günahımızı görmeyip de, başkalarının günahını görmemiz edebe muhaliftir, yakışmaz. Onun için, kendi kusurlarımızı görelim de, başkalarının kusurlarıyla meşgul olmaya lüzum kalmasın!

Allah hepimizi affetsin... Bu bayram günü hepimize kardeşlik nasib etsin... Sevgi nasib etsin... Saygı nasib etsin... Hürmet nasib etsin...

El-fâtihah!

.....

Es-selâmü aleyküm!

04. 09. 1978 – İskenderpaşa Camii

03. HOCANIN RIZASI

Cenâb-ı Peygamber SAS buyuruyorlar ki:³

رَضِيَ اللهُ فِي رِضَى الْوَالِدَيْنِ ، وَسَخَطُ اللهِ فِي سَخَطِ الْوَالِدَيْنِ

(ت. ك. هب. حل. عن ابن عمرو)

(*Rida'llâhi fî rida'l-vâlideyn*) “Ananız ve babanız sizden razı ise, Allah da sizden razı olur; (*ve sahatu'llâhi fî sahati'l-vâlideyn*) eğer ana babanız sizden razı değillerse, Allah da sizden razı olmaz.”

Hayattaki bütün sa'yü gayretimizden netice, Allah-u Teâlâ'nın rızasını kazanabilmektir. “Bu rızâ-i ilâhîyi kazanabilmek, ananızın-babanızın sizden razı olmasına bağlıdır.” diyor Cenâb-ı Peygamber.

Ana ve babamız, bizim dünyaya gelmemize sebep olmuşlardır. Bizim yetişmemize ve büyümemize vesîle olmuşlardır. Bundan dolayı kendilerine şükretmek vazifemizdir. Fakat dünya hayatı cîfeden ibarettir. Bütün meşakkatler, felâketler hep bu dünyanın içerisinde...

Bizim bu dünyadan bir de ahirete geçişimiz var. Asıl selâmet bu ahirete geçiştir. Binâen aleyh, bizi dünyaya getiren ana-babalarımızdan başka, bizi ahirete sevk edecek ikinci bir

³ Lafız farkıyla, (*Rida'r-rab*) şeklinde:

Tirmizî, *Sünen*, c.IV, s.310, no:1899; Hâkim, *Müstedrek*, c.IV, s.168, no:7249; Buhârî, *Edebü'l-Müfred*, c.I, s.14, no:2; Bezzâr, *Müsned*, c.VI, s.376, no:2394; Beyhakî, *Şuabü'l-İmân*, c.VI, s.177, no: 7829; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.VIII, s.215; Mizzî, *Tehzîbü'l-Kemâl*, c.XX, s.133; Zehebî, *Tezkiretü'l-Huffâz*, c.II, s.717, no:729; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimâşk*, c.XII, s.10; Abdullah ibn-i Amr RA'dan.

Keşfü'l-Hafâ, c.II, s.373, no: 1390; RE.292/4.

vâlideyne daha ihtiyacımız var. Buna hocalarımız, üstadlarımız, mürebbîlerimiz, mürşidlerimiz diyoruz.

Binâen aleyh, bunların rızası da valideynin rızasından daha a'lâ, daha üstün, daha mukaddemdir. Çünkü, birisi dünyaya gelmemize sebep, öbürü âhireti kazanmamıza vesîle...

Dünya fani; üç-beş gün yaşarız, o kadar. Ahiret ise bâkî, selâmet ve saadet de orada... Dünyada felâketler içinde kıvranır insan. Ahirette ise bunların hiç birisi yok. Binâen aleyh, ahiret saadetini kazanabilmek, dünya saadetini kazanabilmekten daha a'lâ ve daha üstündür. Onun için, valideynin rızasını kazanmak nasıl borcumuzsa, üstadlarımızın da rızasını kazanmak öylece borcumuzdur.

Üstadların rızasını kazanabilmek için de, onların gösterdiği yolda yürümek lâzım! Nasıl ki, ananın babanın sözü dinlenilmeden rızası kazanılmıyorsa; üstadların da sözü dinlenilmeden, gösterdiği yolda yürünmeden, ahireti kazanmak mümkün değildir.

Allah kusurlarımızı affetsin... Tevfikât-ı samedâniyyesine mazhar etsin... O ahiret saadetine cümlemizi eriştirsin...

El-fâtîha!

07. 09. 1978 - İskenderpaşa Camii
(Perşembe, Yatsıdan Sonra)

04. ALLAH KORKUSU

Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llâh!

Çok değil, bir-iki dakikanızı rica edeceğim.

Evvela şunu hatırlatayım ki, cuma ayrı bir gündür; ibadeti de ayrı bir ibadettir. Namaz bambaşka bir şeydir. Namaz kılan birisinin önünden geçmenin vebalini eğer insan bilmiş olsa, senelerce orada dikilir de, o müslümanın önünden geçmez! Onun önünden geçmek, Allah ile onun arasını bozmak gibidir. Onun için, buna dikkatinizi çok rica edeceğim.

İnsan beş dakika daha oturmakla ölmez. El-hamdü lillâh, öyle bir darlık, sıkıntılık içinde değiliz. Bazı müstesna insanlar rahatsız olabilir. O rahatsızlıkları dolayısıyla çıkmak isterlerse, ona bir şey diyemeyiz ama o da kendisini koruyarak, müslüman kardeşine eziyet etmeden çıkabilirse ne a'lâ... Çıkamazsa, oturur beklerse, daha büyük sevaplar alır. Bu ayrı bir mevzu...

Şimdi asıl hoca efendinin söylediği hutbenin ve her cuma da söylenen hutbelerin tesiri olmayıp, bir kulağımızdan girip, diğer kulağımızdan çıkması; bu inkâr kabul etmez bir hakikattir. Her cuma birçok va'z ü nasihatler dinliyoruz; kitaplar da okuyoruz; fakat tesirini de hiç göremiyoruz.

كَلِمٌ كَلِمٌ لَا يَنْفَعُ .

(*Kellim kellim lâ yenfâ*) “Konuş konuş, fayda etmez.” tabiriyle beraber, herkes yine bildiğini okumaktan vaz geçmiyor. Bu tabii, vehametın vehameti, tehlikenin tehlikesidir.

Onun için, Cenâb-ı Peygamber SAS kurtuluşu üç şeyle bize

tarif ediyor:⁴

وَأَمَّا الْمُنْجِيَاتُ: خَشْيَةُ اللَّهِ فِي السِّرِّ وَالْعَلَانِيَةِ، وَالْقَصْدُ فِي الْفَقْرِ
وَالْغِنَى، وَالْعَدْلُ فِي الْغَضَبِ وَالرِّضَا (الديلمي عن أنس)

(*Ve emme'l-münciyât*) Kurtulma, necât, selâmet üç şeyin altındadır:

Birisi: (*Haşyetu'llâh, fis-sirri ve'l-alâniyyeh.*) “Gizlide ve aşikârede Allah'tan korkmak.” Yâni, Allah korkusunun gönle girmesidir.

Hepimiz Allah korkusunu birbirimize tavsiye ederiz de, Allah'tan korkup korkmadığımızı hiç ölçmeyiz. Meselâ, hasta olduğumuz vakitte tansiyonumuzu ölçtürüyoruz; ona aklımız eriyor. Kanımızı ölçtürüyoruz, nasıl diye; ona aklımız eriyor. Fakat, Allah'tan korkup korkmadığımızı hiç ölçtüğümüz yok... Hep menfaatimiz, nefsimizin arzusu neyse, onu yapmaktan da geri kalmıyoruz.

Onun için, *haşyetu'llah* deyince, biz Allah'ı bilmiyoruz! *Lâ ilâhe illa'llah* diyoruz ama, dilimiz diyor. *Lâ ilâhe illa'llah* derken, Allah-u Teâlâ'nın bizi gördüğünü ve bildiğini, her hareketimizden haberdar olduğunu, hatta içimizde saklanan kuruntuları bile bildiğini; yarın yapacağımız, ömrümüz boyunca yapacağımız her şeyi de bildiğini söylüyoruz ama, yine içimize yerleşmiyor.

⁴ Taberânî, *Mu'cemül-Evsat*, c.VI, s.47, no:5754; *Mecmaü'z-Zevâid*, c.I, s.269, no:313; Abdullah ibn-i Ömer RA'dan.

Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.V, s.452, no:7252; Ebû Hüreyre RA'dan.

Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.VI, s.268; Kudâî, *Müsnedü's-Şihâb*, c.I, s.215, no:327; İbn-i Hacer, *Lisânü'l-Mizân*, c.II, s.363, no:1483; İbn-i Hibbân, *Mecrûhin*, c.I, s.263, no:265; Ukaylî, *Duafâ*, c.III, s.447, no:1497; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.II, s.88, no: 2475; *Mecmaü'z-Zevâid*, c.I, s.269, no:314; Enes RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XV, s.1369, no:43594, 43608; *Keşfü'l-Hafâ*, c.II, s.17, no: 1035; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.XI, s.461, no:11209.

Şimdi birçok insan der ki:

“—Allah bizi nasıl görecektir? Ben görmediğim şeye nasıl inanayım?”

Şimdi, benim konuşmamı göreniniz var mı? Sesimi göreniniz var mı?

Kimse görmez sesi, yalnız işitir. İşitmesiyle de;

“—Haa, ses var!” der.

Fakat, sağır olursa ne yapalım? Sağır, duymaz; duymadığı için de, sesi inkâr eder. Biz de ona inanalım mı şimdi?

Aziz kardeş! Allah-u Teâlâ'ya, görmediğime inanmam diyen, deliden başka bir şey değildir. Delinin delisidir, hem de zır delidir.

Görmediğin senin gözünün önünde... Her gün aldığın havayı görüyor musun sen? Aklını görüyor musun? Gösterir misin aklının nerede olduğunu? Fakat bunlar hep cevârihle bilinen, gözümüzle görmek suretiyle, kulağımızla işitmek suretiyle, hislerimizle idrak ettiğimiz şeylerdir.

Sana dense ki:

“—Şu cami tabiatın eseridir. Vaktiyle işte seller gelmiş, taşlar dikilmiş, şöyle olmuş, böyle olmuş...”

İnanan olur mu? Kimse inanmaz.

Başındaki gayet basit takke, tabiatın eseridir desen kimse inanır mı?

Koskoca kainat; ağırlığını kimsenin bilemeyeceği, sayısını da yine kimsenin bilemeyeceği bu koca kainat, nasıl olur da sahipsiz olur?

O Allah öyle Allah'tır ki, işte bu koca varlığı yaratmış, onun içerisinde de bizi yaratmış. En mümtaz bir mahlûk iken, bize de diyor ki:

“—Ben sizin her hareketinizi biliyorum. Benim nazarımdan hiç bir şeyiniz kaçmaz. Kaçmaz olduğunu bilin de, gönderdiğim kanun-u ilâhî olan Kitâb-ı İlâhî'ye uyun! Sizin için, ondan başka saadet yoktur.”

Onun için, saadet istiyorsan, necat istiyorsan haşyetullahı,

Allah korkusunu gönle sok!

Allah korkusunu gönle nasıl sokacaksın? Allah'ı bilmedikçe insan, Allah'tan nasıl korkacak?

Aslanı görünce kaçıyoruz.

“—Neden yahu?”

“—Aslan parçalar.”

Yılanı görünce kaçıyoruz.

“—Ne yapar?”

“—Sokar.”

“—E, akrep?”

“—Akrep de öyle...”

“—E, Allah?”

“—Görmüyoruz ki...”

Görmüyoruz ama, bilmiyor muyuz ki vardır? Hepimiz biliyoruz. Bu koca kâinat sahipsiz olmaz, ve's-selâm.

Onun için, üç şeyden birisi *haşyetullâh*... Bunu gönle sokmak lâzım! Nasıl sokacaksın?.. Yemek değil ki, ağzımızdan akıtalım. Yahut iğne ile enjeksiyon yapalım. Bu Allah-u Teâlâ'nın yolunda, Peygamber'in yolunda giderek; Allah'ın varlığını iyi bilerek, ma'rifet-i ilâhiyye ile olur.

Allah, bizi yaratan ve bütün hareketlerimizi de yaratan, her şeyimizi gören... “*Basîr*” diye hafız okuyor. Allah-u Teâlâ dâimâ görmekte... Gece görsün de gündüz görmesin, gündüz görsün de gece görmesin; olmaz. Her an görüyor Allah...

“—Kimi?”

Herkesi görüyor.

“—Nasıl görüyor?”

Aklın erer mi; senin de ermez, benim de ermez. Ama Allah, “Görüyorum!” diyor, “İşitiyorum!” diyor. “Her hareketinizi işitiyorum, görüyorum, biliyorum!” diyor. “Habîr'im!” diyor. E, bunu içeriye yerleştir bakalım!

Dâimâ Kur'an'ı oku, bu ayetler önüne geldi mi biraz titre! Allah'ı iyi düşün! O varlığın karşısında eğilmek mecburiyetini hissedersin, ibadet içinden doğar. Hocanın söylemesine de lüzum

kalmaz.

Onun için, Allah'ın rızası vâlideynin rızasına bağlı. Neden? O seni dünyaya getirdi. Bak, bu kâinatın içerisinde, bu varlığın sahibini görecek, bilecek; ona gideceksin. Onu öğrenmek için geldin buraya... Buraya gelmenin sebebi, o Allah-u Teâlâ'yı tanımak, bilmek ve görmek... Ma'rifetullah diyorlar, o ma'rifetullah burada ele geçecek.

Bu ana-baba bizi buraya getirdi, çöplüğe atar gibi atmadı. İkinci bir ana-baba olarak Allah'ı bize tanıtanlar var. O, bu dünyanın cifesine getirdi; cifeden kurtarıp, saadete eriştirmek için de hocalarımız vasıta... Bu hocalarımız vasıtası ile de biz, Allah-u Teâlâ'ya gitmenin yolunu öğreneceğiz. Kur'an-ı Kerim'i okuyacağız. O Kur'an'ı okumadıkça, Allah korkusu içe inmez!..

İkincisi: (*Ve'l-adliü*) "Adaletle riayet..." Ne zaman? (*Fi'l-gadabi ve'r-rıdâ*) "Kızgınlık halinde de, rızâ halinde de... Her halde adaletten ayrılma!"

Üçüncüsü: (*Ve'l-kasdü fi'l-fakri ve'l-gınâ*) "Zengin ol, fakir ol; iktisada riayet et!"

Peygamber'den daha üstün müsün? Onun hayatını niçin beğenmiyorsun, kendine nümüne etmiyorsun? O, bir öyün verdi de, sen niçin beş öyün yiyorsun? O, bir şeyle kanaat ederdi de, bazı gün taş bağlardı zavallı karıncağızına... İbret olsun insanlara da, sıkıntılara tahammülü öğrensiz diye. Açlığını kimseye de bildirmezdi.

Onun için, (*el-kasdü fi'l-fakri ve'l-gınâ*) zenginlikte de iktisat, fakirlikte de iktisat... Fakir zaten mecbur iktisat etmeye. Fakat, zengin de mecbur iktisat etmeye... Çünkü, o fakirin hakkı da, o zenginin parası içerisinde... Memleketin saadeti için, zengin-fakir hepimiz iktisada riayet edeceğiz. Çok ihracat yaparız, memleket rahata kavuşur.

Bir adam ilim tahsiline çıkacakmış. O zamanın peygamberi duymuş —İslâm'dan evvel:

“—Çağırın şu genci, bana gelsin!” demiş. “Seyahate gidecekmiş, ilim tahsil edecekmiş; ona benim nasihatlerim var, o nasihatleri edeyim de öyle gitsin!” demiş.

Söylemişler, gelmiş çocuk. Demiş:

“—Evlât, sen tahsil-i ilme gidiyormuşsun, şunu dinle: Nerede olursan ol, Allah’tan kork! Gecede, gündüzde, nerede olursan ol, her yerde Allah’tan kork! Çünkü Allah seni her yerde görüyor.”

Emri hilâfına bir iş yaparsan, o seni görüyor. Polise, jandarmaya, kanuna, şuna buna ihtiyaç yok; Allah görüyor bizzat...

İkincisi:

“—Dilini tut! Halkın aleyhinde kat’iyyen kötü bir şey söyleme; ancak hayır konuş! Hayırla konuşacaksan, ne alâ... Konuşmayacaksan, dilini tut!” demiş.

Üçüncüde demiş ki:

“—Lokmanı helâl yap, helâlden ye!”

Çocuk bunları duyunca, uzak memleketlere gidip tahsil-i ilim

etmekten vaz geçmiş. “Bu üçü yeter bana!” demiş.

Hoca efendinin dediği gibi, o dağda adamı soyup da para kazanan adam; o da rızkını yiyor, ama haramdan yiyor.

Allah bize akıl vermiş, kitap vermiş, insanlık, İslâmlık vermiş... Helâl ile haramı tanıtmış. Müslümana layık olan helâlden yemektir. Yoksa haram rızık bol... Adamı vurursun alırsın; kasayı da soyarsın, bankayı da soyarsın, yersin ama; haram olunca, mes’ulsün tabii...

İslâm’ın en büyük esası, mes’uliyet gününü tanımak, ahiret gününü tanımak... Allah birdir tanıyor; fakat, öldükten sonra ahiret var deyince düşünüyor insan. Neden düşünüyorsun? O seni hiç yoktan yaratan Allah, yarın yine yaratacak...

“—Canım, toz toprak olduktan sonra olur mu?”

O eski gâvurların dedikleri gibi, sen de diyorsan, olmaz. Ama, Allah’ı biliyorsan, olur. Allah, tozdan da yapar, tozsuz da yapar adamı... Tozsuz da yapar Allah... O öyle bir kuvvetin sahibi. Bu kâinatın nesi vardı da, bu kâinatı yarattı Allah... Hiç bir şeyi yoktu, hepsini îcâd etti, yarattı. Binâen aleyh, Allah seni beni tekrar niçin yaratamasın yâhu? Bu kadar budalalık da olur mu dersiniz?

Onun için, insanın Allah’tan korkması lâzım, ahiret gününü gözünün önünden ayırmaması lâzım!

Defter eline verilecek;

اِقْرَأْ كِتَابَكَ (الاسراء: ١٤)

(*İkra’ kitâbek*) “Oku kitabımı!” (İsrâ, 17/14) denilecek.

Ne okuyacaksın o zaman? Onun malını çalmışsın, berikisini öldürmüşsün, berikisini zorla almışsın; sonra onları yemişsin. Allah, sormayacak mı onların hesabını?

Bu kâinatın bir hesap günü var. O hesap gününe ahiret günü diyoruz. Müslüman o güne inanmadıkça müslüman olamaz. Müslüman olabilmesi için, ahiret gününe inanması lâzım!

Öldükten sonra dirilmeyi, dirildikten sonra da cennet ve cehennemi bilmek lâzım!

Hayyam'ın bana bir şiirini okudular, çok ağrıma gitti. Onun için, Allah'la istihza edercesine öyle çirkin sözler, insana hiç yakışmaz. İnsan bilmeli, ona göre hareket etmeli!

Bir tanecik daha söyleyeyim: Bir zat 80 sandık kitap toplamış, okumuş okumamış... Allah, o zamanın peygamberine demiş ki:

“—O adama söyle, 80 sandık daha kitap doldursa da 160 sandık kitabı olsa, hiç kıymeti yok; bildiğiyle amel etmedikçe!”

Bildiğiyle amel etmedikçe topladığı kitapların kendisine yükten başka faydası yok... Onun için, Sûre-i Cuma'da:

مَثَلُ الَّذِينَ حُمِّلُوا التَّوْرَةَ ثُمَّ لَمْ يَحْمِلُوهَا كَمَثَلِ الْحِمَارِ
يَحْمِلُ أَسْفَارًا (الجمعة: ٥)

(*Meseli'llezîne hummilü't-tevrâte sümme lem yahmilûhâ kemeseli'l-himâri yahmilü esfârâ*) [Kendilerine Tevrat öğretildiği halde onunla amel etmeyenlerin durumu, sırtına kitap yüklenmiş merkebin durumu gibidir.] (Cuma, 62/5) buyruluyor. Yâni, “Merkep de taşır kitabı, onun gibi olmayın!” diyor.

Merkebin kitap taşıdığı gibi olma, kitabın içindekilerle amel et! Duyduğunu, bildiğini işle... Yoksa, boyna bilgi toplamışsın ne fayda, Allah'ın emrine itaat etmedikçe...

Ona da üç nasihati var ama bir tanesini söyleyeceğim:

وَلَا تُؤْذِ أَحَدًا ، فَلَيْسَ بِحِرْفَةِ الْمُؤْمِنِينَ !

(*Ve lâ tü'zi ehaden*) “İnsanlardan hiç bir kimseye eziyet etme! Müslüman gâvur, hiç kimseye ezâ etme! (*Feleyse bi-hirfeti'l-mü'minîn*) Çünkü, başkalarına eziyet etmek müminlerin işi değil! Müminler kimseye eziyet etmez.” demiş.

Allah cümlemizi affetsin... Tevfikât-ı samedâniyyesine mazhar eylesin...

Allah'ın yolunda gitmeyenlere tevfikât-ı ilâhiyye de gelmez, boşuna bir duadır:

“—Yâ Rabbi, bana tevfikini refik et!”

Neden edecek sana tevfikini refik, gitmiyorsun ki yolundan!

Cenâb-ı Hak yine kusurlarımızı affetsin... Kusurumu affedin!
Allah cümlelerinizi iyilikler, sağlıklar, afiyetlerle birçok cumalara da nâil eylesin...

Lâ ilâhe illa'llâhu'l-halîmü'l-kerîm...

Sübhâna'llâhi rabbi'l-arşi'l-azîm...

El-hamdü li'llâhi rabbi'l-âlemîn...

Nes'elüke mücibâti rahmetike... Ve azâimi mağfiretike... Ve'l-ganîmete min külli birrin... Ve's-selâmete min külli ismin... Lâ teda' lenâ zenben illâ gafarte... Ve lâ hemmen illâ ferracte... Ve lâ hâceten leke fihâ ridan, illâ kadaytehâ yâ erhame'r-râhimîn!.. Yâ erhame'r-râhimîn!.. Yâ erhame'r-râhimîn!.. İrhamnâ...

Es-selâmü aleyküm!

08. 09. 1978 – İskenderpaşa Camii

05. ALLAH'I TANIMAK

Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llâh!..

Siz kardeşlerimden yine bir ricam olacak:

Namazlarımızda acele etmeye hiç lüzum yok! El-hamdü lillâh, biz asker evlatlarıyız. Zamanında aylarca, belki yıllarca siperlerde saklanan adamlarız. Öyle beş-on dakika camide durunca, “Yorulduğum, sıkıldım, bunaldım...” diyerekten kaçmağa lüzum yok! Vebali pek büyük...

Bazı kardeşler namazlarını ağır kılıyorlar. Bazısı da geç kalmış oluyor. Onun önünden geçmenin vebalini bilse insan, senelerce orada durur da geçemez.

İkinci bir şık: Bizim önümüzden geçmek isteyen bir kimseye, bizim mâni olmamız lâzım!

“—Namazdayım, olur mu?..”

Pekâlâ olur. Evvelâ şöyle elini uzatırsın, “Ben namazdayım, geçme önünden!” demek istersin. Ondan anlamıyor geçiyor; bir tane de tokat patlatırsın, döndürürsün onu...

Önünden geçirmemek lâzım! Bu ne kadar mühim... Hem geçmeyeceksin, hem de geçirmeyeceksin.

“—Geçerse geçsin, vebali onun; bana ne?” diyemezsin.

Önümüzden geçirmeyeceğiz namazda... O da öğrensün, namaz kılanın önünden geçmenin ne büyük vebal olduğunu...

Cenâb-ı Peygamber SAS buyuruyorlar ki:⁵

⁵ Lafız farkıyla, (*Rıdâ'r-rab*) şeklinde:

Tirmizî, *Sünen*, c.IV, s.310, no:1899; Hâkim, *Müstedrek*, c.IV, s.168, no:7249; Buhârî, *Edebü'l-Müfred*, c.I, s.14, no:2; Bezzâr, *Müsned*, c.VI, s.376, no:2394; Beyhakî, *Şuabü'l-İmân*, c.VI, s.177, no: 7829; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.VIII, s.215; Mizzî, *Tehzibü'l-Kemâl*, c.XX, s.133; Zehebî, *Tezkiretü'l-Huffâz*, c.II, s.717, no:729; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimâşk*, c.XII, s.10; Abdullah ibn-i Amr RA'dan.

Keşfü'l-Hafâ, c.II, s.373, no: 1390; RE.292/4.

رَضِيَ اللهُ فِي رِضَى الْوَالِدَيْنِ (ت. ك. هب. حل. عن ابن عمرو)

(*Rida'llâhi fi rida'l-vâlideyn*) Bu büyük bir ders... “Allah-u Teâlâ'nın rızası, ana-babanın rızasına bağlıdır. Ana-baba oğlundan hoşnud olmadıkça, Allah-u Teâlâ'nın o kulundan hoşnud olacağı mümkün değil.”

Onun için, buna çok dikkatlerinizi rica ederim.

İkincisi: Evlâdı dünyaya getirdik, evlâdımız var, el-hamdü lillâh; büyük bir nimettir. Bu nimete şükren her babanın yapacağı ilk vazife, çocuğuna bir *akîka kurbanı* kesmesidir.

Niçin?.. Ne büyük devlet ki, sana Cenâb-ı Hak ileride ismini anacak bir evlât lütfetmiştir. Sağlam, akli yerinde, vücudu yerinde... Ya gözü kör olsaydı, ne yapardık?..

Ama, Cenâb-ı Hak çok güzel bir evlât ihsan etmiştir. O evlâda mükâfâten vaktimiz varsa, ona —erkek evlâda iki tane— kurban keserek, ziyafetler yaparız. Sevincimizden, Allah bana bunu lütfetti diyerekten...

Fakat, bu lütfettiği evlâdı, bu dünya alemine getiririz de, dünya aleminin içerisinde, mâlûmdur ki ne kadar zorluklar, felâketler olduğu gözümüzün önünde... Şimdi burada iki tane yol var; birisi cennete gider, birisi de cehenneme gider. Çocuk geldi, bu iki yolun ağzına... Sen bu çocuğu hangi yola sevk edeceksin?.. Sen kendin cennetlik dahi olsan, evlâdının da cennete gitmesini istemezsen, öyle babalık olmaz! Evlâdının da cennete gitmesini istersin.

Ama bugün gayemiz; onu okutalım, dünyasını bilsin, refaha kavuşsun. Bu zayıf bir nokta...

Rezzak, Allah'tır bir kere... İkincisi tahsil lâzımdır, fakat iki tane tahsil var. Birisi dünyaya ait, birisi de ahirete aittir. Dünya tahsilini yapıp da, ahiret tahsilini yapmaktan mahrum olan insanların hali, bugün gözümüzün önündedir. Söylemeye lüzum yoktur.

Binâen aleyh, evlâdımıza dünyayı öğrettiğimiz kadar, ahireti de öğretmekliğimiz, Allah'ı tanıtmaklığımız lâzım!.. Ahiret mes'uliyetini ona duyurmaklığımız lâzım!

Bu varlığa bizi gönderen Allah, bize göz vermiş. Bu gözümüzle bakarız ki, bu kâinat kimindir yâhu?.. İnsan bir eser görür de sormaz mı, “Bu eser kimin eseridir?” diyerekten? Elbette soracak...

“—Kimin eseri?..”

“—Filânın eseri.”

“—E, bu koskoca eser kimin eseri?..”

“—Sahipsiz bu, tabiatın eseri...”

Tabiatın eseri dersek, bütün eserlerin de tabiatın olması lâzım. Şimdi, gökte uçan tayyarelere, o gökte duran Rus ve Amerikan füzelerine de tabiatın eseridir dersek, ne dersiniz bana?.. Hepinizin diyeceği:

“—Hoca Efendi, ne yapıyorsun sen, şaşırдың mı? O filânların eserleri, bak ilimleri sayesinde bugün gökte duruyorlar.”

İnsan eseri duruyor da, ona sahip buluyorsun da, bu koskoca kâinata bir sahip bulamıyorsun, olur mu hiç?.. İnsan bir kere kendini düşünse kâfi...

İki cihan serverinin bir halini duyurmak isteyeceğim. *Kasîde-i Bür'e* var ya, o Muhammed Busîrî Hazretleri'nindir. Bu kasidesinde şöyle der:⁶

ظلمت سنة من أحي الظلام إلى ،
أنشكتك قدما ه الضر من ورم .

*Zalemtü sünnete men ehya'z-zalâme ilâ,
Eniştaket kademâhü'd-durra min verami.*

⁶ İmam Muhammed Busîrî, *Kasîde-i Bür'e*, 29. Beyit.

O Cenâb-ı Peygamber SAS, dünya nimetlerine iltifat etmediği gibi, âhiret nimetlerinin büyüklüğünü bize duyurmak için, geceleri sabahlara kadar ayakta durur, Allah-u Teâlâ'ya tazarrû ve niyaz ederdi. O sebepten mübarek ayakları şişerdi... *Kasîde-i Bür'e* sahibi diyor ki:

“—Ben kendime zulmettim.”

“—Neden zulmettin yâhu?..”

“—O Peygamber-i ahir zamanın sünnetine uyamadım da, ondan zulmettim.” diyor.

Allah'ın emirlerine uymayanlar, Peygamber SAS'in emirlerine uymayan insanlar öyle bir zalimdir ki; o zalimin zulmü, o adamları asan Haccâc-ı Zâlim'in zulmünden daha beterdir. O zulmetmiş, böyle zulmedenler çok. Fakat, asıl insanın zulmü kendi nefesine...

Kendine zulmediyor. Gece sabahlara kadar uyuyor. Gece sabahlara kadar muhabbetlerle vaktini geçiriyor. İbadet ve tâatten mahrum... O gece ibadetinin lezzetini bilemiyor.

Halbuki, gece ibadetine yüz bin sevap var. Hani Mekke'de bire yüz bin sevap var; bizim de gece ibadetimize bire yüz bin sevap var. Ama heyhat!.. Hangimiz kalkacak da, gece namazlarını kılacak?.. Çünkü, konuşmaktan geceleri yorgun hale geldiğimiz için, kalkmağa tâkatimiz de kalmıyor.

Onun için, aziz kardeş, eğer sen cennete girmek istiyorsan, çocuklarının da cennete girmesini istiyorsan, Allah ve Rasûlü'nün yolundan ayrılma!.. Çocuklarını da o yoldan ayırma!.. Çocuklarına Allah'ı tanı!..

Allah'ı tanıtmak için, Allah'ı tanımak lâzım ki tanıtsın. Allah'ı tanımayan insan çocuklarına nasıl tanıtsın?..

Dün bir baba geldi. Yaşlı bir adam, hasta olmuş.

“—Bana okuyuverir misin hoca efendi?” dedi.

“—Hay hay, neyin var kardeşim?” dedim.

“—Şu var, bu var...” dedi.

“—*Ayete'l-Kürsi*'yi oku kardeşim!” dedim.

“—Bilmiyorum.” dedi.

“—Namaz kılıyor musun?..” dedim.

“—Kılıyorum.” dedi.

Namaz kılan bir müslüman bile, bu *Ayete'l-Kürsî*'yi bilmezse, o müslümanın hali ne olur acaba?.. O kimse çocuğuna ne kadar baba olabilir?

Gayesi, çocuğuna dünyayı öğretsin. Bir evlât dünyaya getirsin de, sonu ne olursa olsun... Bu mudur gayemiz?..

Onun için:

فَادْخُلِي فِي عِبَادِي. وَادْخُلِي جَنَّتِي (الفجر: ٢٩-٣٠)

(*Fe'dhulî fi ibâdî. Ve'dhulî cennetî.*) [İyi kullarımın arasına gir, ve cennetime gir!] (Fecr, 89/29,30) buyrulmuştur.

Evvelâ iyi kulların arasına girmek, sâlih kulların arasına girmek; onlardan ders alabilmek, onların yolunu kendisine yol edinebilmek lâzım! O yola girmeyen insanın, cennete girmesi de şâyân-ı hayrettir yâni...

Onun için, Bursalı İsmâil Hakkı Rh.A (*) der ki:

“—Cennet ikidir: Birisi dünyada, birisi de ahirette... Dünyadaki cennetler sâlihlerin, âriflerin bulunduğu meclislerdir. O meclislere vaktiyle girmeyen insanların, ahiretteki cennete girmeleri muhaldir.” der.

Onun için, Allah cümlemizin kusurunu affetsin... Hepimizi Allah'ı tanıyan, çocuklarına da Allah'ı öğreten, bildiren kimseler eylesin...

Onun için, *Esmâ-i Hüsnâ*'yı bellemek lâzım! Kur'an'ı bellemek lâzım! Kur'an'ı bilmeyen insan, nasıl bildirsin çocuğuna Allah'ı?.. Çünkü Allah'ı, Kur'an tanıtıyor bize... Allah diyor ki:

“—Ben *Basîr*'im; görüyorum, görmediğim hiç bir şey yok!.. *Semî*'im; işitiyorum, işitmediğim hiç bir şey yok!..” *Alîm*'im; Her şeyi biliyorum, hattâ içinizden geçenleri de biliyorum.” diyor.

Allah, böyle Allah...

Onun için, sen nerede olursan ol;

اقْرَأْ كِتَابَكَ (الاسراء: ١٤)

(*İkra' kitâbek*) “Oku kitabını!” (İsrâ, 17/14) dedikleri vakitte, kitabına yazılan her şeyi Allah görmekte ve bilmekte... Onun için, kitabına kötü şeyleri yazdırma aziz kardeş!.. Kitabına iyi şeyleri yazdırarak, hasenatı kazanmağa çalış!

Cennete götüren yol hasenatlardır, cehenneme götüren yol da seyyiatlardır. Seyyiatlardan Allah bizi uzak etsin... Hasenatları da bize nasib etsin...

Lâ ilâhe illa'llâhu'l-halîmül-kerîm...

Sübhâna'llâhi rabbi'l-arşi'l-azîm...

El-hamdü li'llâhi rabb'il-âlemîn...

Nes'elüke mücibâti rahmetike... Ve azâimi mağfiretike... Ve'l-ganîmete min külli birrin... Ve's-selâmete min külli ismin... Lâ teda' lenâ zenben illâ gafarte... Ve lâ hemmen illâ ferracte... Ve lâ hâceten leke fihâ rıdan, illâ kadaytehâ yâ erhame'r-râhimîn!.. Yâ erhame'r-râhimîn!.. Yâ erhame'r-râhimîn!.. İrhamnâ!..

Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llâh!..

15. 09. 1978 - İskenderpaşa

06. SELMÂN-I FÂRİSÎ RA

Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llâh!

Bugün siz kardeşlerime bir büyüğümüzü anlatacağım... Her gün ruhuna Fâtihalar gönderdiğimiz, Selmân-ı Fârisî diye ad takılan zâtı anlatmaya çalışacağım. Bunda bizim için ibretler var...

Bu zât, Acemistan'ın Isfahan şehrinin Ciy köyünden, bir beyefendinin oğlu imiş. Babasının çok kıymetli bir evlâdı olduğu için, babası bunu evinden dışarıya çıkartmamış. Kemâle gelinceye kadar kendisine hoca tutmuş, lâzım gelen bilgileri evinde öğretmiş. Dışarıya çıkartmamış, başkalarıyla temas etmesin diyerekten...

Fakat çocuk büyüdükten sonra, diğer taraflarda bulunan emlâkinin takibi için bunu memur etmiş; “Sen de onların başında bulun!” diyerekten...

Bu fırsattan istifade, çocuk evinden çıkmış, oraya giderken yol üzerindeki bir kiliseye uğramış. Bakmış, papazın söyledikleri hoşuna gitmiş çocuğun, dinlemiş. Dinledikten sonra vakit de geçmiş biraz. Evine döndüğü zaman, babası darılmış:

“—Neden geç kaldın oğlum?” diyerekten...

“—Baba, bir kiliseye uğradım, papazı dinledim. Papazın söyledikleri hoşuma gitti. Herhalde bizim ateşperestlikten iyi gördüm ben.” demiş.

Babası ateşperest, ateşe tapanlardan yâni, mecûsi takımından. Buna çok kızmış:

“—Seni ben bugüne kadar muhafaza ettim, korudum. Sen bizim bulunduğumuz dini terk ediyorsun, papazın dinini tercih ediyorsun...” demiş.

O zaman daha Peygamber Efendimiz yok, İslâmiyet yok ortada. Yalnız hristiyanlık var...

Tutmuş, bunu bir odaya hapsetmiş. Ayaklarına da zincir vurmuş, kaçmasın diyerekten... Fakat çocuk papaza haber

yollamış: “Ben senin dinini kabul ettim. Beni buradan kurtarmanın çaresine bak!” diyerekten. Onlar da çareyi bulmuşlar. Şam kafilesine kataraktan, çocuğu Şam’a kaçırmışlar.

Şam’da o günün meşhur papazlarından Eskaf isminde bir papaza hizmetkâr olmuş, uzun müddet hizmetinde bulunmuş. Nihayet papazın ölümü gelmiş. Ona demiş ki:

“—Ben ne yapayım şimdi?”

“—Sen Musul’daki falanca papaza git. Ona teslim ol! Geri kalan bilgileri ondan alırsın.” demiş.

Adam ölmüş. Selmân-ı Farisî Hazretleri Şam’dan Musul’a doğru gitmiş. Biliyorsunuz, Şam’dan Musul çok uzak bir yer. At yok, araba yok. Hep bunlar, yayan-yapıldak yapılacak şeyler.

Musul’daki papaza da uzun müddet hizmetler etmiş, ne kadar şeyler öğrendiyse öğrenmiş. Bu papazın da eceli gelmiş, o da ölüyor... Ondan vasiyet istemiş:

“—Ne yapayım ben şimdi? Ben daha olgunlaşamadım.”

“—Karahisar’da bir büyük papaz var, ona git!” demiş.

Bu nasihat üzerine, Karahisar’a gelmiş. Karahisar’daki papaza da ne kadar hizmet ettiyse etmiş. En nihayet o papazın da eceli gelmiş. Sormuş:

“—E, ben ne yapayım şimdi, daha olgunlaşmadım?”

Papaz demiş ki:

“—Şimdi ahir zaman peygamberi dünyaya geldi. Yakında Medîne-i Münevvere’ye gelecek. Sen imkân bulursan, buradan Medîne-i Münevvere’ye git. O peygambere teslim ol!

Peygamberin alâmetlerinden sana üç tane söyleyeyim: Birincisi, peygamber sadaka yemez. İkincisi, hediyeyi kabul eder. Üçüncüsü de, arkasında mühr-ü nübüvvet vardır; ona da dikkat et!” demiş.

Bir Medine kafilesine müracaat etmiş. Onlarla beraber Medîne-i Münevvere’ye doğru yollanmışlar. Fakat gaddar adamlar bunu, köledir diyerekten başka bir yahudiye satmışlar. Garip adam kendini müdafaa edememiş.

O yahudiye uzun zaman hizmet eylemiş. Bir gün yahudinin hurmalarını toplarken, bakmış ki Efendimiz SAS’in Kuba’ya geldiğini konuşuyorlar. Sevinmiş. Birkaç gün sonra da Medîne-i Münevvere’ye teşrif buyurmuş. Bundan bi’l-istifade biraz hurma toplamış, o papazın dediğini anlamak için, götürmüş Rasûlüllah Efendimiz’e:

“—Yâ Rasûlallah! Bu benim sadakamdır, buyurun!” demiş.

Rasûlüllah Efendimiz demiş ki:

“—Biz sadaka yemeyiz.”

Etrafındaki fukaraya dağıtmışlar.

Ertesi gün hususi bir yemekle beraber gitmiş:

“—Yâ Rasûlallah, bu size hediyemdir.” demiş.

“—Teşekkür ederiz.” demişler.

Onu hem yemişler hem, de etrafındakilere yedirmişler. Kalmış Mühr-ü Nübüvvet...

Bir gün Rasûl-ü Ekrem, Medîne-i Münevvere'nin mezarlığı olan Bakî ismindeki mezarlığa bir cenaze götürmüşler. Cenazeyi fırsat bilen Selman, hemen Peygamberimiz'in arkasına takılmış; o Mühr-ü Nübüvvet'i görmek için çalışıyor... Mâlum, onların giydikleri geniş bir ridâ var. Cenâb-ı Peygamber de onu sıyırmış arkasından, Mühr-ü Nübüvvet meydana çıkmış. Derhal yapışaraktan, iman ü İslâmiyet'le müşerref olmuş.

Şimdi, bizim bu ders, ana-baba hakkına riayetin bir kısmındandır. Anaya babaya ne zaman itaat olunur? Ancak, Allah-u Teâlâ'nın emrine uygun olduğu takdirde... Allah-u Teâlâ'nın emrine uygun olmayan emirlere, hiç bir yerde itaat edilmez. Onun kıssasıdır bu...

Bak, Selman anasını da bıraktı, babasını da bıraktı, bütün emlakini de bıraktı... Sırf dinini kurtarabilmek için, tâ Medîne-i Münevvere'ye kadar geldi. Ne kadar memleketler var bu arada, bilmem hesap edebilir misiniz?

Kıssası uzun. Sonra Hendek Muharebesi oldu. Hendek Muharebesi'nde, düşman yirmi beş bin kişilik bir kuvvetle geliyor. İslâm çok az, müdafaadan acizler. Müşavere ettiler, ne yapalım diyerekten. Selman'ın reyi uygun geldi. Selman dedi ki:

“—Bizim memlekette, düşman böyle galebe çalarsa, hendek kazarız ve hendek dışından müdafaa ederiz.”

Uygun gördüler, hendeği kazdılar. Düşman geldi ve bir şey alamadan geri döndü, gitti.

Daha sonraları Selman, Irak denilen Bağdat'ın bulunduğu diyara vali olarak gönderildi. Efendimiz'in vefatından sonra... O aradaki kıssalar uzun. Vali gönderildiği vakitte, otuz bin kişiye hutbe okuyor. Hutbe okurken giydiği entari, çok ayıplanacak bir şekilde... Bir valiye yakışacak bir elbise değil. Fakat orada o, hiç sıkılmadan hutbesini okudu.

Kendisinin üzerine giydiği elbisenin —ridâ diyorlar ya ona— yarısını altına yayar, yatak yapar; yarısını da üstüne yayar yorgan yapar, öyle yatarmış. Kendisine tahsis edilen vali konağına kat'iyyen girmemiş. Kendisine yetecek ufacık bir oda yaptırmış; milletin işini, devletin işini oradan idare edermiş.

Bir gün —bakınız, çok acıab bir şey— Şam'dan bir efendi geliyor. Bir şeyler de getirmiş, yanında eşyası da var. Eşyasını evine götürecek bir adam arıyor. Bakıyor, bakıyor sağına soluna; kimseyi hamala benzetemiyor. Selmân-ı Fârisî'ye bakıyor: Garip bir adam. Hem hammala da benzer bir vaziyeti var.

“—Gel, gel!” diyor.

O da çekinmeden gidiyor.

“—Şu benim eşyalarımı evime kadar götürür müsün?” diyor.

“—Hay hay!” diyor, hemen yüklendiğiyle götürüyor.

Yolda rast geldikleri tanıyanlar:

“—*Es-selâmü aleyke yâ emîre'l-mü'mînîn!*” diyorlar.

Adam taaccüb ediyor; “Yahu, n'aptım ben?.. Emîrül-mü'mînîn'miş bu... Allah Allaaah...” diyor.

“—Efendi, affedersin ben bilemedim, kusuruma bakma!

Bırakın burada eşyaları, ben bir başkasıyla yollarım.” diyor.

Fakat Selman:

“—Yok, ben söz verdim. Evine kadar götüreceğim!” diyor.

O Selmân-ı Fârisî, memleketin vâli-yi umûmîsi, adamın eşyasını evine kadar götürüyor. Kıssaları çok uzun.

Mübarek devlet maaşından on para almamış. Bununla beraber aldığı hurma dallarını yelpaze, süpürge veya seccade gibi şeyler yaparak satar, onunla maişetini temin eder; geri kalanını da tasadduk edermiş. Tasadduku da beş bin —bugünkü (1978) para ile beş yüz bin lira— imiş.

En nihayet eceli geliyor. Ölüm halinde, Sa’d ibn-i Ebî Vakkas ziyaretine gidiyor. Bakıyor ki, Selman RA ağlıyor.

“—Niye ağlıyorsun, ölümden mi korkuyorsun da ağlıyorsun?” diyor.

“—Hayır, ölümden korktuğum yok, dünyaya hırsım da yok!” diye cevap veriyor.

Tekrar:

“—E niye ağlıyorsun?” diye soruyor.

“—Ben Peygamber SAS’e söz verdim; o sözü yerine getiremediğim için ağlıyorum.” diyor.

Soruyor:

“—Ne idi o söz?”

Diyor ki:

“—Rasûlüllah Efendimiz, ‘Dünyada ancak bir yolcu kadar yük alın kendinize! Fazla yük almayın sırtınıza! Çünkü yol yokuş, çıkamazsınız sonra, kalırsınız yolda... Dünyaya kıymet verip de, mal edinmeye çalışmayın!’ buyurmuştu. Ama şu etrafımdakilere bakın, ben ne kadar çok şey edinmişim. Şimdi bunlarla huzur-u Rasûlüllah’a nasıl varacağım diye ağlıyorum.” diyor.

Sa’d diyor ki:

“—Baktım acaba ne var diyerekten. Bir tencere, bir sahan, bir testi, bir bardak, bir de sofradan ibaret...”

Bunu çok görmüş Selman, ağlıyor. Allah cümlemizi gaflet uykusundan uyandırın...

Dünya ahiretin geçididir. Meselâ, şimdi hac vakti... Hacca gidecek arkadaşlar. Yolda Halep var, Şam var, daha başka güzel güzel memleketler var. Buradan hacca gidecek arkadaşlar, buralarda eğlenirler mi? Hayır! Dinlenirler, geçerler. Bizim de yerimiz ahiret... Dünya fâni, ahiret bâki!

Bu zâtâ demişler ki:

“—Sen emirliği sevmiyorsun, neden?”

“—Çünkü emirliğin evveli tatlı, ahiri de acıdır. Onun için sevmem.” demiş.

Allah-u Teâlâ'nın lütfuna mazhar olan bu zat, —insana misafir de gelir icabında— misafir geldiği vakitte, evde bir şey bulunmuyorsa, şöyle tepeye çıkar;

“—Ey geyikler gelin!” diye seslenirmiş.

Geyikler koşa koşa Hazret-i Selman'ın önüne toplanırlar; beğendiğini alır, diğerlerini salıverirmiş.

“—Selman, bu ne?” diye sorulunca:

“—Allah'ın sözünü dinleyenin, sözünü her şey dinler. Allah'ın emrine itaat edene, her şey itaat eder.” dermiş.

Allah hepimizi affetsin... Emrine itaat eden, sevgili, bahtiyar kullarının arasına cümlemizi kabul eylesin...

Mus'ab isimli bir zâtı da, gelecek cuma anlatırım inşâallah...

Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llâh!

22. 09. 1978 – İskenderpaşa Camii

07. MUS'AB İBN-İ UMEYR RA (1)

Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llâh!

.....

Kuveyt'ten gelmiş. Dünyanın meşhur zenginlerinden bir efendi. Yedi sene evvel yirmi milyon lira zekât verdiğini duymuştum ben, bu efendinin. Bütün dünya alemindeki müslümanlarla rabtası vardır. Her tarafın imdadına yetişir el-hamdü lillâh.. Buraya da gelmiş. Buradan da Milano'daki İslâm Cemiyeti'nin toplantısına gidiyormuş. İşi gücü, böyle müslümanların yardımına koşmak...

Konuşma esnasında bize güzel bir nasihat da yaptı; müslümanlar hakkında, müslümanların nasıl olması gerektiği hakkında...

Her zaman okuruz, *Ve's-semâi zâti'l-bürûc* sûresini. Bu sûrede anlatılıyor ki, o zamanın hükümdarları hendekler kazdırmışlar; Allah diyenleri hendeğe attırmışlar. O günün müslümanlarını ateşe atmışlar.

Hendeklere büyük büyük ateşler yakıyorlar:

“—Ya benim dinimden olacaksın, ya da gir ateşe!” diyorlar.

Müslüman olanlar, hiç istiflerini bozmamışlar, o ateşte yanmağa razı olmuşlar ve atlamışlar ateşe...

Bir kadın gelmiş, kucağında da çocuk var kadının; tereddüt ediyor. Belki, çocuğu için tereddüt ediyor. Çocuğa Allah lisan veriyor:

“—Ana, ne düşünüyorsun? Ebediyet aleminde uzun boylu yanmaktansa, burada beş-on dakika yanmayı tercih edelim. At kendini!” diyor.

O da atıyor. Sûre-i Bürûc'da tafsilatıyla, uzunca anlatılıyor.

Müslümanlık çok güzel bir dindir. Öyle —ne derler— her gürültüye pabuç bırakmamak bakımından, güzel bir derstir hepimize...

Allah-u Teâlâ'nın verdiği ecel, hiçbir zaman değişir değildir. Ecelinden evvel kimse ölmez, ecelinden sonraya da kimse kalmaz. Muayyen dakika ne zamansa, o zaman alırlar canı... Şunun bunun müdahalesi ile bugün ölenler var meselâ; hep bunlar ecelleriyle ölmüşlerdir. Ecelsiz ölen yoktur. Onlara ecel o şekilde takdir olunmuş ve o şekilde gitmişlerdir.

Binâen aleyh, ölümden kurtulmanın çaresi de yoktur. Şöyle yaparsan kurtulursun, böyle yaparsan kurtulursun demek boştur. Korkaklığın da ölüme faydası yoktur.

Onun için, Allah hepimizi affetsin... Bize lütfettiği bu İslâm dininin kadr ü kıymetini anlamak, şuurlu bir müslüman olabilmek devletini cümlemize nasîb eylesin...

Dünyanın gözü de hep bizlerde... Allah hepimize sağlam akîde ihsan buyursun... Metanet versin, sabr ü selâmet versin...

Bize de sabır tavsiye etti. *Estaizü b'illâh:*

وَاللَّهُ مَعَ الصَّابِرِينَ (البقرة: ٢٤٩ ، الأنفال: ٦٦)

(*Va'llâhu meâ's-sâbirîn*) diye Kur'an'ın birçok yerlerinde gelir: "Allah sabırlılarla beraberdir." (Bakara, 2/249, Enfal, 8/77)

"—Sabreden derviş, muradına ermiş" derler.

Onun için, her zorluğa göğüs germek ve yılmadan İslâm'ın müdâfii ve muhafızı olmak hepimizin vazifesidir.

İslâm'ın iki yolu var: Birisi *emr-i bi'l-ma'ruf*, diğeri *nehy-i ani'l-münker*... Bununla her müslüman me'murdur. Bu, devletin polisine, jandarmasına ait bir şey değildir. Her müslüman hem emr-i bi'l-ma'ruf yapacak, hem de nehy-i ani'l-münker yapacak. Fenalıklara engel olmağa çalışacak; iyilikleri de teşvik edecek, yaptırmaya çalışacak...

Cuma günü söyleyeceğim bir Mus'ab vardı. Şimdi de söyleyivereyim de, Cuma'ya yine söylerim:

Mus'ab isminde birisi, Umeyr'in oğlu... İlk müslümanlardan.

İslâmiyet'i çok acı... Şimdi, Peygamberimiz saklı, iman âşikâre değil yâni. Bir evde etrafına gelen beş-on kişiye müslümanlığı anlatıyor. Mus'ab da duymuş ki, müslümanlık diye bir şey var ortada... “Acaba nedir?” diyerekten, Peygamberimiz'in gizli olduğu yeri buluyor. Giriyor içeriye, dinliyor. Peygamber SAS nasihat ediyor, dini anlatıyor. Hristiyanlıkla mukayese ediyor, bir şeyler yapıyor.

Mus'ab, gayet zengin bir adamın evlâdı... Çok güzel, çok da zengin... Çok da şık giyinen bir genç... Müslüman oluyor.

Müslüman olanlara çok eza, cefa yapıyorlar. Yaşama imkânı yok gibi o devirlerde, müslüman olanların... Diyor ki:

“—Ben kimseden korkmam ama anamdan korkarım. Anam benim müslüman olduğumu duyarsa, kim bilir bana neler yapar? Annedir çünkü... Haber vermeyin ona!” diyor.

Fakat bir müşrik annesine:

“—Senin oğlun da müslüman oldu.” diyor.

Annesi de bunu hapsediyor, odanın birine kilitliyor.

O zamanlar müslümanlar, Mekke'yi terk edip Habeşistan'a kaçmaya mecbur oldular. O sıralarda Mus'ab da bir yolunu buldu, Habeşistan'a kaçanlarla beraber o da kaçtı.

Şimdi biz, bu mahalleden öbür mahalleye, bu komşudan, öteki komşuya gitmeye zorlanıyoruz. Zorluk var diyoruz, şu bu diyoruz, bin bir bahane buluyoruz. O günkü devirde, Mekke'den çıkıp da ta Habeşistan gibi diyara gitmek, lafta kolaydır. Vasıta yok, hep yayan yapıldak...

Gidiyorlar, fakat orada barınamıyorlar. Bir müddet sonra, yine geri dönüyorlar. Geri döndükleri vakitte, annesi bunu yine hapsediyor. O zaman SAS Hazretleri, onu Medine-i Münevvere'ye kaçırıyor.

Peygamber o zaman Mekke'de, İslâm da daha gelişmiş değil... Orada, Peygamber SAS gelinceye kadar, tam yetmiş iki kişinin müslüman olmasına sebep oluyor.

Orada durmuyor, etrafındaki köylere gidiyor, kasabalara gidiyor, cemaatlerin arasına gidiyor. Putların fenalığından bahsediyor, İslâm'ın ulviyetinden, Allah'ın birliğinden bahsediyor. İnsanların içlerinde nasipleri olanlar müslüman oluyorlar.

Neticede bir köye gidiyor. Orada müslümanlığı anlatmaya çalışırken, oranın ağası olan herif kızıyor:

“—Bu ne demek?” diyor.

Hemen kılıncını çekiyor, geliyor, onun başına dikiliyor:

“—Eğer yaşamak istiyorsanız, gidin buradan... Yoksa kafanızı keseceğim!” diyor.

Mus'ab zavallı, güzel de idareci bir efendiymiş. Allah rahmet eylesin...

“—Efendi, biz buraya döğüşmeye gelmedik. Ben konuşuyordum. Müsaade et, otur, sen de dinle! Hoş görürsen ne âlâ; görmezsen, biz de bırakır gideriz. Zorla işimiz yok.” filân diyerekten adamı iknâ ediyor.

Oturuyor oraya, ona güzel bir Kur'an okuyor. Peygamber'den aldığı ilhamların bazılarından, putların boş şey olduğundan bahsederekten, adamın gönlünü yumuşatıyor:

“—Eşhedü en lâ ilâhe illa’llâh, ve eşhedü enne muhammeden abdühü ve rasûlühü” dedirtiyor.

Evvelâ konuşmayın diyor; arkasından da kelime-i şهادet getiriyor, müslüman oluyor.

Onun için, telkinin çok faydası var. Usûlü dairesince anlatmalı, kavgaya gürültüye lüzum yok... Put dediğin senin taştan yapılmış, cansız bir mahlûk... O mahlûktan medet ummak ne kadar cahilâne bir şey! Bugünün münevveri bile buna aldanmakta... Bugünün münevverleri bile —Allah korusun— yine bu taşlara tapılmaktalar, şefaatçi diyerekten. Hiç taştan şefaatçi olur mu?

Şimdi, Peygamber SAS Medine’ye hicret etti, geldi. Geldikten sonra Bedir Harbi oldu. İkinci harp Uhud Harbi oldu. Uhud Harbi’nde Cenâb-ı Peygamber bayrağı Mus’ab’a veriyor. Mus’ab böyle iki tarafa koşturuyor, askeri şecaate getiriyor. Düşman da kalabalık tabii... Orada ecel gelmiş. Bir düşman süvarisininin

hücumuna uğrayarak kolları kesiliyor. Kendisi de orada bayrak elinde, şehid düşüyor.

Cenâb-ı Peygamber, harp sonunda şehidleri toplarlarken, Mus'ab'a çok ağlamış. Çünkü Mus'ab çok zengin bir babanın evlâdı, çok ferah fahur büyümüş; fakat İslâmiyet uğrunda pek çok fedâkârlığa katlanmış. Aç, yarı aç, yarı tok, bir gün aç, bir gün tok; hep İslâmiyet lehinde çalışmalar yapıyor. En nihayet de şehadet şerbetini içiyor.

Bir gün Rasûlüllah SAS onu görmüş. Kış günü, üşümüş, üstünde bir şey yok. Kendini muhafaza için bir posta bürünmüş giderken, Rasûlüllah demiş ki:

“—Şuna bakın! Bir babanın ne kıymetli bir evlâdı idi. Bugün, İslâm yolunda her şeyini bıraktı. Anasını da bıraktı, babasını da bıraktı, malını mülkünü de bıraktı. İslâm fedaisi!” diyerek, daha hayatında iken onu öyle görünce ağlamış.

Onun için, Allah Celle ve A'lâ cümlemize din ve iman aşkı,

iman gayreti versin de, dinimizi yalnız kendimize hasretmeyelim! Etrafımızdaki insanlara, komşulara dinin fadâilinden bahsetmekte ne beis var? İyilikle, güzellikle anlatmaya çalışalım!

Bu fena, at onu dışarıya... Bu da kötü, onu da at dışarıya... Biz bize kalalım mı? O, kâfirleri yola getirmiş, bizimkiler de herhalde yola gelir. Gelecek olanı tabii...

Allah affetsin kusurlarımızı... İmanımızda kemâl nasîb etsin... Sevdiği, razı olduğu kulları arasına cümlemizi kabul etsin...

Bu dünya fânî diyoruz ama dilimiz diyor. Ashab-ı kiram bunu güzel anlamış, dünyaya hiç metelik vermemiş...

Nasıldı o Selmân-ı Fârisî? Evinde bir şey yok;

“—Ben nasıl gideceğim huzur-u Rasûlüllah’a?” diye ağlıyor.

Biz ne yaparız bilmem! Dünyaya o kadar bel bağlamışız ki, bu bel bağlayış bizi her fedakârlıktan uzak ediyor.

“—Ne yapalım çoluk var, çocuk var, ev var, bark var...” diyoruz.

Selman’ın babası çok zengin, emtiası çok, her şeyi çokmuş. Mus’ab’ınki de öyle ama iman için hepsini feda etmişler. Hiç bir şeyi gözleri görmüyor.

O günkü ilimle bugünkü ilim arasında dünya kadar fark var ama bugünkü bilgiler dilde, içeriye inmiyor. O gün böyle bilgilerin hiç biri yoktu ama iman bilgisi hepsinin üstündeydi el-hamdü lillâh!

Allah onlara nasîb olan imandan, bir nebze de bize ihsân etsin inşâallah...

El-fâtîha!

05. 10. 1978 – İskenderpaşa Camii
(Perşembe, Yatsıdan Sonra)

08. MUS'AB İBN-İ UMEYR RA (2)

Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llâh!

Size bugün, Mus'ab kardeşimizden bahsedecektim. Yalnız şu kadar bir ricam var ki, bunu bir roman dinler gibi, yahut bir hikâye dinler gibi dinlemeyin! Dinimizdeki ulviyyeti, sizin idrakinize bırakıyorum tabii. Herkes onu inceler, düşünür:

“—O mu doğru, bu mu doğru? O nasıl hayat?” der.

Kendi hayatımızı onların hayatıyla bir mukayese edince, kaç paralık adam olduğumuz meydana çıkar. İş burada...

Bunları size anlatmaktan bir gâye var tabii. Gâye, kendimizi tanıyabilmek... Hep davamız müslümanlık davası ama ne kadar samimiyetimiz var müslümanlığımızda, orası meçhul...

Şimdi, bu Mus'ab denilen zat, SAS Hazretleri'nin etrafında toplanan ilk müslümanlardan... Peygamber SAS gizli bir evde — *Dârü'l-Erkam* diyorlar ona— etrafındaki insanlara kendisinin peygamber olduğunu, Allah-u Celle ve A'lâ'nın da bir olduğunu, ibadetin de bu Allah'a yapılması lâzım geldiğini beyan ediyor. Putlara tapınmanın yanlış olduğunu izah ediyor. Tabii, inananlara müslüman diyorlar. Bu duyulmuş Mekke içerisinde, böyle bir peygamber gelmiş diye ama ortada kendisi yok. Orada, gizli bir evde...

Büyük bir şehirdir orası, ev de kolay bulunmaz öyle. Aşık olanlar, meraklı olanlar araya sora buluyorlar o evi. Girmesi de kolay olmuyor içeriye... Girmişler, Efendimiz SAS'i dinliyorlar. Dinlerken SAS'in adeti Kur'an okumak, Allah'ın birliğini tanıtmak; taşlara, putlara, emsali şeylere tapınmaktan insanları kurtarmak...

Bu Mus'ab denilen genç, gayet zengin bir babanın oğlu. Gayet güzel bir vücuda sahip, çok temiz giyinen bir genç... O da gidiyor, Peygamber SAS'in bulunduğu eve; dinliyor, dinliyor... İçine aşk-ı ilâhi giriyor, iman ile müşerref oluyor. Herkes saklı, kimse ben

iman ettim diyemiyor daha. İman ettim diyen yok... Bu cesur bir delikanlı, diyor ki:

“—Benim iman ettiğim duyulursa kimseden korkum yok! Yalnız korkum annemdir ki, anneme el kaldıramam.” diyor.

Bunu derken, bir şeyi söyleyeyim size, bu ana-baba dersinden ileri geliyor. Anaya babaya itaatın lüzumu; nerede itaat olur, nerede itaat olmaz?

Levh-i Mahfuz’a ilk yazılan yazı:

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ . اِنِّیْ اَنَا اللّٰهُ ، لَا اِلٰهَ اِلَّا اَنَا .
مَنْ رَضِيَ عَنْهُ وَالِدَاهُ ، فَانَا عَنْهُ رَاضٍ .

(*Bism’illâhi’r-rahmâni’r-rahîm. İnnî ena’llâh, lâ ilâhe illâ ene.*)
“Rahmân ve Rahîm Allah’ın adıyla... Muhakkak ki ben Allah’ım, benden başka ilâh yoktur. (*Men radiye anhü vâlidâhü, feene anhü râdin.*) “Her kimden anne-babası razıdır, ben de ondan razıyım.”

Onun için dedi ki:

“—Ben kimseden korkmam ama, anam ne yapacak bakalım bana?.. Ondan da saklarım, söylemem müslüman olduğumu...”

Fakat bir müddet sonra birisi. Peygamberimiz’in yanında namaz kıldığını görüyor. Gidiyor annesine:

“—Senin oğlun da müslüman olmuş, gördüm orada namaz kılıyordu.” diyor.

Bir münafık girmiş işte içeriye...

Annesi pür-hiddet, pür-şiddet, envâi çeşit hakaretler, sopalar, dayaklar... Ve nihayet odasına kilitlemiş, hapsedmiş:

“—Seni buradan çıkarmayacağım, mutlaka sen o dinden döneceksin! Olmaz, bizim putlar bırakılamaz! Ecdadımızdan gelen şey...” demiş.

Çocuk tabii bir kere inanmış, iman etmiş, akli ermiş. Putlara tapınmaktan ne çıkar? İster altından olsun, ister yakuttan olsun taştır, cansızdır. Cansızın karşısında ne eğilmek olur, ne

bükülmek olur; ne ona selâm olur. Bunlar boş şeyler.

“—Ana, ne yapsan boş, ben bu dinden dönemem! Doğru bir din; Allah bir, Rasûl’ü de hak... Getirdiği Kur’an, o da hak... Dönemem bundan, ne yaparsan yap!” demiş.

Müslümanlar tabii, zarurette kalmışlar. Bakkal ekmek vermiyor, yiyecek satanlar yiyecek vermiyor. Elbise satanlar elbise vermiyor. Mekke’de geçinmenin imkânı yok... Müslüman olduğun tanındı mı, yandın.

“—Kaçalım!”

“—Nereye?”

“—Habeşistan’a...”

O müslüman zümre toplanmışlar, Habeşistan’a hicret etmişler. Habeşistan’ın yerini, coğrafya kitaplarından hepiniz bilirsiniz. O gün vesait yok, yol yok, bir şey yok, para da yok cepte... Yayan yapıldak o çöller geçilerekten, Habeşistan denilen diyara gidiliyor. Orda bir müddet kalınıyor. Fakat, oraya alışamadıklarından dolayı, orada barınamıyorlar; yine dönüp geliyorlar memleketlerine...

Anne bu sefer yine oğlunu hapsediyor. Fakat, oğlan hiç azminden dönecek değil. Bu sıkıntılar ona şifa oluyor. O sıkıntılar, o zahmetler ona merhem oluyor.

Derken, Medine-i Münevvere’ye kaçmak üzere yol aramış ve bulmuş. Annesinin bir gafletine denk getirerekten, Efendimiz’in de tavsiyesi ile Medine-i Münevvere’ye gitmiş. Daha Peygamber Mekke’de gizli. Dinini kimseye duyuramıyor, söyleyemiyor kâfirlerin endişesiyle. Evinde gizli gizli söylüyor gelen dostlarına...

Bu zat Medine-i Münevvere’ye gittiği vakitte, ehl-i Medine de duymuşlardı Peygamberimiz’in dünyaya geldiğini. Bir hac mevsiminde panayıra gelmişlerdi. On iki tanesi Peygamberimiz’e iman etmiş ve sözleşmişlerdi. Ona bey’at diyorlar, o bey’atı yapmışlardı. Bu da on üçüncü olarıktan onların arasına girdi.

Şimdi bu genç; para yok, gittiği yer de zengin aileler değil, hep fukara zümresi, zuafa zümresi... Fakat Mus’ab durmuyor, köy köy,

kasaba kasaba dolaşıyor; bir, iki, üç, kimi yakalarsa:

“—Senin yaptığın yanlış! Bak, Allah birdir. Ondan gayriye tapma sakın! Taşa aldanma, puta aldanma haa!” gibi neler diyorsa, diyor.

Böylelikle 72 kişiyi müslüman yapmış Mus’ab.

Nihayet bir köye gidiyor. Köyün ismi aklımda kalmadı. Yanında yeni müslüman olanlardan Esad ibn-i Zürâre denilen bir arkadaşı daha var. İki arkadaş o köye gidiyorlar. O köydeki halka iman ü İslâm’ı, Allah’ın birliğini anlatmaya çalışıyorlar. Derken, o köyün ağası —bugünkü tabirle beyi— olan zat duyuyor onların geldiğini. Hemen kılıcını kuşanıyor ve kılıcını çıkararak bunların başında dikiliyor:

“—Eğer siz yaşamak istiyorsanız, şimdi bırakın gidin!” diyor.

Tabii iki tane genç, ellerinde sopa bile yok. Kılıçla tepesine dikilmiş insan... Gayet mülâyim bir şekilde:

“—Efendi kardeş! Biz buraya döğüşmeye gelmedik, lütfen oturun! Söyleyelim, bizi dinleyin! Eğer kanaat getirirseniz ne alâ... Getirmezsensiz, biz çeker gideriz başka yere...”

Onu güzel sözlerle ikna ediyor. Adam kılıcını yere koyuyor, kendisi de oturuyor...

Ona, güzel bir Kur’an-ı Kerim okuyor. Adamın başlıyor tüyleri ürpermeye... Yüzünde ayrı bir nur peyda oluyor. Diyor ki:

“—Böyle bir dine girenlere kim mâni olabilir? Ne güzel bir din! Bizim yaptığımız ne imiş yâ, bu taşların karşısında? Ne kadar aptal insanlarmışız. Bunlardan ne beklenir? Cansız olduğu hepimizin bildiği bir şey. Babamız yaptı yahut biz yaptık. Bu yaptıklarımızın karşısında eğilmek, bükülmek, tapınmak cahilce bir iş...”

Bir Allah’ın lüzumuna kâil olaraktan iman edeceğini anlayınca, demiş ki Mus’ab:

“—Git, temizlen ve yıkan öyle gel!”

Hemen gitmiş evine, yıkanmış. Giyinmiş temiz esvabını, başından sular akaraktan gelmiş.

“—Eşhedü en lâ ilâhe illa'llâh, ve eşhedü enne muhammeden abdühü ve rasûlüh” diyerekten İslâmiyet'ini izhar eylemiş.

Biz de çok gâfiliz ki, bugünkü bu öldürücü kardeşlerimize bir ikaz yapamıyoruz. Yâni, ne kadar âciziz. Mus'ab'a bak, ne kadar şeylere katlandı. Herif silahıyla, bıçağıyla geldi, ama onu ne güzel yola getirdi! Kelime-i Şehadet'i de güzelce getirttirdi... Bu, insanlara Cenâb-ı Hakk'ın bir lütf u ihsândır. Bu, mektepte profesör olmakla, çok tahsil yapmakla olmaz. Bu, Allah'ın lütfu...

Daha sonra, Rasûlüllah Mekke-i Mükerreme'den hicret etti, Medine-i Münevver'e geldi. Geldikten sonra 313 kişi oldular. Derken Bedir Muharebesi koptu. Ma'lûm, düşmana haddini bildirdiler.

Arkasından, Uhud Muharebesi çıktı. Uhud Muharebesi'nde Cenâb-ı Peygamber, sancağı bu Mus'ab denilen zatın eline verdi. Mus'ab orda kendini gösteriyor, askeri teşyi' ediyor. Derken bir düşman süvarisi yakaladı... Uzun hikâye, Allah muhafaza etsin... Şehadetleriyle onların rütbeleri âlî oldu, bize de şefaet eylesinler

inşâallah...

O şehid oldu. Muharebe bittikten sonra Cenâb-ı Peygamber dolaşıyor harp meydanını, bunu gördü. Tabii, çok şehidler var, Hazret-i Hamza da şehid olmuştu. Hazret-i Hamza'nın şehadeti ile bu Mus'ab'ın şehadetine çok ağladılar. Çünkü Mus'ab varlığını terk etti, zaruretlerin son derecesine katlandı. Çok günler aç kaldı ama imanından zerre kadar fedâkârlık yapmadı. Daha birçok insanların da müslüman olmalarına vesile oldu.

Şimdi, müslümanlığın iki hattı var: Birisi ibadet hattı; emirler yâni, Cenâb-ı Hakk'ın emirleri... Birisi de yasaklardan korunma hattı. Emr-i ma'ruf, nehy-i ani'l-münker diyorlar ki, bu ikiden ibarettir müslümanlık... Biz, ibadetimizi yapmakla beraber, hiç kimseye:

“—Sen bu kabahati neden yapıyorsun?” demedik. “Sen niçin bu fenalığı yapıyorsun?” demedik. “Sen bu içkiyi neden içiyorsun?” demedik. “Ayıptır!” demedik.

Selman-ı Farisî Hazretleri'nin hikâyesini anlatırken, belki biraz zor geldi bize. Birisi dedi ki:

“—Hoca efendi, bu devirde de Selman gibi bir adam olur mu? Selman gibi bir idareci olur mu ya, hiç imkân mı var?”

Selman, hepiniz biliyorsunuz ki, Tarikat-ı Nakşibendiyye'nin ikinci pîridir. Ebû Bekr-i Sıddîk Hazretleri tarikatı ona teslim etmiş. O ehl-i tarik olan Selmân-ı Farisî Hazretleri'nin hayatını çok güzel dinlediniz. Tabiatıyla bizim hayatımızla mukayese olunca, bizim halimiz nice olur yâ Rabbi! Biz sefahate ne kadar alışmışız. Bir zerresini bile feda etmeğe bugün imkânımız yok! Sonra en üst perdeden uçuyoruz müslümanlıkta...

Allah hepimizi affetsin... Onları nümûne alarak, onlar gibi yaşamayı bizlere de nasib etsin...

Çünkü onlar biliyorlar ki, dünya fânî... Burası fanî alem, hepimizin geçit yeri. Suyun akıp gittiği gibi, insanlar da bugün akıp gidiyorlar işte... Hiç birimiz demiyoruz ki, burada kalacağız. Hepimizin gideceğine kanaatimiz var. Fakat öyle olduğu halde, yine ahiretimiz için hareketlerimiz zayıf... Ne gece namazlarını kılabiliriz, ne Allah-u Teâlâ'nın zikriyle meşgul olabiliyoruz...

Ne Kur'an'ımızı okumasını biliyoruz, ne çocuklarımıza öğretebiliyoruz.

Halbuki, biz ne kadar müslüman olursak olalım, bugünün insanıyız. Yarının insanını biz yetiştireceğiz. Dünkü nesil bizi nasıl yetiştirdi ise, biz de evlâtlarımızı öyle yetiştireceğiz ki, yarının müslümanı olabilsin.

Onun için, onun en evvel öğreneceği şey dinidir. Dinini bilmeyen insan, dünyanın dilini bilse, dünyanın bütün bilgilerini bilse ne kıymeti var! Tek kanatlı bir hayvan uçamaz! Tek kanatla hangi hayvan uçabilir? Dini olmayan insan, netice itibarıyla her şeyden mahrumdur ve her kötülük kendisinden beklenebilir.

Onun için, münafık denilen bir mahlûk var ya, o münafık sahtekâr müslüman demektir. Bugün biz, hakîkî müslümanla sahtekâr müslümanı fark edecek durumda da değiliz. O kadar bir körlük var üzerimizde... Allah hepimizi affetsin...

Mus'ab'a düşman süvarisi gelmiş, bir vurmuş, sancak tuttuğu kolunu kesmiş. Kesmiş ama o mübarek hemen sancağı sol eline almış, hem de tek eliyle düşmana kılıç sallıyor. En nihayet öteki kolu da kesilmiş; rahmet-i Rahman'a, şehidler meyanında büyük mertebeyi kazanarak gitmiş.

Allah cümlemizi şefaatine nâil etsin de, onların zümresine bizleri de ilhak eylesin...

El-fâtîha!

06. 10. 1998 – İskenderpaşa Camii

09. EBÛ ZERR-İ GİFÂRÎ RA

Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llâh!

Bugün size Ebû Zer Hazretleri'nden bahsedeceğim.

Şimdi, üç tane dersim var, kısa kısa olaraktan. Ana-baba hakkında yazıyorum. Bugün 117. sayfada son yazdığım mevzu:

Bir adam geliyor Rasûlüllah Efendimiz'e şikâyette bulunuyor... Evvelâ çocuk şikâyet ediyor:

“—Babam benim malımdan yiyor.” diyor.

Babası da SAS Hazretleri'ne:

“—Yâ Rasûlallah! Ben bir vakitleri kavî idim. Kuvvetimi harcadım, malımı harcadım; bunu yetiştirdim. Bugün ben zayıf düştüm, bu kavî oldu. Binâen aleyh, benim bunun malından yememde ne beis var?” deyince, Rasûlüllah SAS Hazretleri ağladılar ve buyurdular ki:

“—Bu sözü duyan her zat ve yer mutlaka ağlayacaktır.” dediler. Sonra, “Çocuk da, çocuğun malı da babasınındır.” buyurdular.

Altına bir satır koymuş:

“—Baba evlâdının malından, gayri meşru bir şekilde yiyemez!”

Eğer evlât babasını dava edecek olursa, hapsediremez. Ahmed ibn-i Hanbel'e göre, dava kabul olunmaz. Çünkü cennet ananın-babanın ayağı altındadır.

Bu sözler sizler için! Bizim vaktimiz geçti. Onun için kardeşlerim, analarınızın, babalarınızın kıymetini bilin! Eğer dünyada ve ahirette saadet istiyorsanız, onların hatırını kırmayın, onları incitmeyin! Onlara acı ve sert söz söylemeyin! Ne derlerse hoş görün, boyun bükün, rızalarını alın! Ellerinizi, isterseniz ayaklarınızı da öpün!

Hattâ bir büyüğü ziyaret etmişler. Sakalları incilenmiş böyle... Sebebini sorunca:

“—Bu akşam ben anamın ayaklarına sürdüydüm yüzümü, ondan olmuştur.” demiş.

Binaen aleyh, bakın 117. sayfayı yazıyorum. Yâni, bizim yeni yazıyla mutlaka 200 sayfayı bulur. Hep ana baba hakkında, güzel dersler var. Allah hepimizi affeylesin...

İkincisi: Geçen hafta söylediğimden bir tane unutmuştum; onu hatırladım sonra, ama vakit de geçti. Dört kişi Kâbe-i Muazzama'da toplanmışlar. Orada yapılan dua makbul ya, birisi demiş:

“—Ben bir sultan olsam!”

O, sultan olmuş. Ötekisi de:

“—Ben bir kadı olsam!” demiş; o da kadı olmuş.

Üçüncüsünün ne istediğini bilmiyorum, onu unuttum. Dördüncüsü de:

“—Ben bir ilim sahibi olsam!” demiş.

Allah ona da ilim vermiş, çok muhterem büyük bir zat olmuş.

Fakat ayağından bir rahatsızlık çıkmış adamın... O zamanın doktorları, bunun çaresini bulamamışlar ve en nihayet ayağının kesilmesine karar vermişler. Fakat o devirde, morfin denilen şey olmadığından, o acıya tahammül mümkün değil...

Adama demişler ki:

“—Sana biraz içki içirelim, sarhoş olursun. O sarhoşluğunda, bayıldığın vakitte keselim!”

“—Yook!” demiş, “Onu ben yapamam!”

Şunu yapalım, bunu yapalım; hiç biri olmamış.

“—Ya nasıl yapalım?” diye sormuşlar.

Demiş ki:

“—Ben Allah-u Teâlâ'nın zikrine başlarım. Beni aşk-ı ilâhi istilâ eder, kendimden geçerim. O geçtiğim vakitte, ne yaparsanız yapın!” demiş.

Zikre başlamış, “Allah... Allah... Allah...” diyerekten kendinden geçmiş. O gayb halinde iken, ayağını da kesmişler.

Ayıldığı vakitte, bakmış ayak kesilmiş:

“—Yâ Rabbi, ben bu ayakla hiç bir günah işlemedim. Hiç bir günah yere de adım atmadım!” demiş. “Buyurun, gömün!” demiş...

Allah böyle zikri bizlere de nasib etsin... Adımız zâkir ama,

kendimiz gâfiliz. Allah, cümlemize o aşkı ilâhiyyeyi ihsân buyursun... Aşk-ı ilâhiyyeye sahip olan kimse, onun uğrunda her şeye katlanır.

Şimdi, Ebû Zerr'i söyleyeceğim:

Ebû Zer, Gıfar denilen, Mekke'ye epeyce uzak bir kabileye mensub. Cenâb-ı Peygamber imanı telkine başlamış, daha ya dört kişi, ya beş kişi müslüman olmuş. Ebu Zerr'in imanı ya beşinci, ya altıncı diyorlar. Bu duymuş: Böyle bir peygamber gelmiş, İslâm dinini yayıyor.

Kendileri vurucu kırıcı bir kavim... Elleri geçeni bırakmazlar. Cenâb-ı Hak hidayet edince, kimse bir şey diyemez. Bu oradan çıkmış gelmiş, Mekke'nin içerisine...

Tabii, Rasûlüllah'ı soramıyor. Bakınız ne günler geçmiş:

“—Burada Muhammed Mustafa SAS var mı, nerede bulunur?” diyemiyor adam!

Bunu dedirtmiyorlar yâni. Yalnız, adam kulak kabartıyor ki, “Acaba, nereden böyle bir şey duyabilirim de öğrenebilirim?” diyerekten. Nihayet meclislere sokula, sokula bulmuş Rasûlüllah Efendimiz'i. Gitmiş, dinlemiş;

“—Ooo, tam benim istediğim gibi bir ma'bud, bir Allah... *Eşhedü en lâ ilâhe illa'llâh, ve eşhedü enne muhammeden abdühû ve rasülühû.*” demiş.

Cenâb-ı Peygamber demiş ki:

“—Müslüman oldun şimdi. Git memleketine; ben ne zaman çağırırsam, o zaman gel!”

Zemin müsait değil.

“—Yook, yâ Rasûlüllah! Ben bu şهادeti ilân etmedikçe gidemem!” demiş.

Canım dur, acele etme! Ama adam ateşli, öyle yetişmiş. Tabiatı iktizası vurucu kırıcı adam. Girmiş Kâbe'nin içerisine:

“—Ey ehl-i Kâbe, ey Kureys, dinleyin! *Eşhedü en lâ ilâhe illa'llâh, ve eşhedü enne muhammeden abdühû ve rasülühû.*” diye var kuvvetiyle bağırıyor, Bilâl-i Habeşî gibi...

Hemen yakalamışlar. Döğ bakalım döğ... Bayılmış. Birisi gelmiş, acımış:

“—Ne yapıyorsunuz siz, yâhu? Sizin kervan ticaret yolunuz, bunların memleketinden geçer. Bunlar da size duman attırırlar sonra!” demiş, ellerinden almış.

Fakat, adam gitmiyor. Kâbe'nin örtüsünün altına saklanmış, çıkmıyor dışarıya. Görseler, dövecekler.

Gece iki tane kadın gelmiş, putlara tapınacak. Putların karşısında durunca, dayanamamış:

“—Sersemeler, aptallar, budalalar! Bu taşdır. Senin ananın, babanın, dedenin yaptığı; yahut kendi ellerinle yaptığın taşdır. Buna niye tapıyorsun sen?” demiş.

“—Vay, bizim mabudlarımıza dil uzatıyor!” diyerekten, bir feryat koparmış kadınlar.

Yine toplanmış edepsiz tabaka, buna bir dayak daha atmışlar.

Tabii, Cenâb-ı Peygamber buna demiş:

“—Yavrum, sen burada yapamazsın! Ateşlisin sen, duramazsın. Sen git memleketine, oradaki insanların İslâm olmalarına gayret et!” demiş.

Artık çaresiz kalmış, gitmiş memleketine... Fakat bakınız şuraya çok dikkat ediniz: O kırıcı kavim, kesici kavim, yol kesen, sunu yapan bunu yapan kavim, az bir zamanda —hem Gıfar kavmi, hem Eslem kavmi— Ebû Zerr'in delâletiyle İslâm'a gelmiş, el-hamdü lillâh...

Bakın, şimdi bizim halimizi arz edeyim: Bir hafta önce bir İngiliz, beyin makinası denilen makinanın [bilgisayar] hocası, karısı da edebiyat hocası; iki tane genç adam geldi. Erkeğin sakalı da vardı. Amerika'nın bilmem hangi şehrinden... İslâm olmuşlar. Şam'a gitmişler, derviş olmuşlar. Gelmişler memleketimize, bir görelim diyerekten. Bize misafir oldular. Kadın dedi:

“—Bizim memlekete gideceğiz ama, bizden başka müslüman yok ki... Ne yapalım?”

Ben de onlara bu Ebû Zer'le, Mus'ab'ı hikâye ettim:

“—Siz de onlar gibi, oradaki hristiyanları müslüman etmeye çalışın!” dedim.

Gittiler.

Allah'a şükür ki, bizi Allah müslüman memleketinde yaratmış, her tarafımız camilerle dolu, cemaatlerle dolu... Hepsini hazır bulduk yâni. Cemaat aramağa lüzum yok, cami aramağa lüzum yok. Nereye gitsek hepsi mevcut, el-hamdü lillâh... Bize düşen oraya girmek ve oraya girmeyenleri girdirebilmek.

Onun için, evlâtlarımıza geçiremiyoruz sözümüzü... Birçok insanlar var memleketimizde; onlara da sözlerimizi geçiremiyoruz. Böyle bir aciz ve zayıf durumdayız. Allah hepimizi affetsin... Tevfikât-ı samedâniyyesine mazhar eylesin... Bu geçen müslümanlar gibi bizi de, hakîkî müslümanlar olaraktan etrafımızdaki insanları incitmemeğe, hak yolu göstermeğe muvaffak eylesin...

Ne olursan ol aziz kardeş, bu mülkün sahibi var... Bu baştaki takke kendi kendine olmuyor; mutlaka bunu bir örücü, dikici, yapıcı var. Buna aklımız eriyor. Bu koskoca kâinat bütün

varlıklarıyla beraber, kendi kendine tabiatın eseri olabilir mi? Sana bin bir tane hoca gelse de, “Bu tabiatın eseridir.” Dese, inanır mısın? Elbette inanmazsın. Fakat koskoca kâinatın sahipsiz olduğuna nasıl inanıyorsun yahu?

Bu kardeşe böyle tatlı tatlı anlat ki, varlığın sahibi vardır. Bak, bizim kendimiz var. Kendimizi düşünmek kâfi, başkasını düşünmeye lüzum yok. El-hamdü lillâh gözlerimiz de var, kâinatı da görüyoruz. Bu kâinatın içindeki, fezadaki ağırlıkları ölçecek gücümüz de yok. Bu ağırlıklar bu bomboş zemin içerisinde nasıl duruyor?

Bir cazibe kuvvetiyle bizi aldattılar. Bu cazibe kuvvetleri bunları zabt ediyormuş. Bu cazibe kuvveti Allah mıdır, yoksa ayrıca bir kuvvet midir? Hiç şüphemiz yok ki, Allah’ın tesir ve kuvveti onları tutuyor. Cazibe de, tabiat de, ne dersin de ama kuvvet Allah’ındır. Bunun adını değiştirmeye lüzum yok...

Allah cümlemizi affetsin... Bu güzel müslümanlar gibi, bize de güzel bir müslüman olmayı nasib eylesin... Ayağı kesilip de duymayan zâkirler gibi Allah’ı zikredenlerden; analarına, babalarına da mutî, münkad, sevgili evlâtlar olup, cennet-i a’lâya girmeye hak kazananlardan etsin Cenâb-ı Hak cümlemizi...

El-fâtîha!

.....

Es-selâmü aleyküm ve rahmetu’llâhi ve berekâtühû!

13. 10. 1978 – İskenderpaşa Camii

10. ÖMER İBN-İ ABDÜL'AZİZ RH.A

Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llâhi ve berekâtühû!

Bir dakikanızı rica edeceğim!

Oturursanız daha rahat olur.

Mülk Allah-u Teâlâ'nındır, bunu hepimiz biliriz. Bizim buradaki vazifemiz para kazanmak, nam almak, şöhret salmak, doçent olmak, profesör olmak, bakan olmak, başbakan olmak — belki kaderi olur da reisicumhur da olur; bunlar değil bizim işimiz! Vazifemiz Allah-u Teâlâ'nın rızasını kazanmak! Onu kazanmak için, Allah-u Teâlâ'nın emrine itaatten başka çare yok... Allah-u Teâlâ'nın emrine itaatten başka, hiç bir şekilde Allah-u Teâlâ'nın rızası kazanılamaz.

Son günlerde size birkaç tane misâl verdim. İlk müslümanlardan Mus'ab ibn-i Umeyr ile Ebû Zerr-i Gıfârî'nin, bir de Selmân-ı Fârisî'nin misâllerini vermiştim. Bunları tekrar tekrar hatırlamanızı rica edeceğim!

Bugün de Ömer ibn-i Abdül'azîz denilen zâtın menkıbesinden bir iki tanesini söyleyeceğim:

Ömer ibn-i Abdül'azîz, ma'lûm İkinci Ömer diye meşhurdur. Bu zatın devri feci bir devre isabet etmiş. Halife yapmışlar bunu... Ben bu mes'uliyetten nasıl kurtulurum diye düşünmüş. Evvelâ kendi malından başlamış dağıtmaya... Kendisinin nesi varsa beytülmale hediye etmiş. Herkese de tavsiye etmiş:

“—Siz de neleriniz varsa size verilen ganimetlerden, onların hepsini beytülmale hediye edin!” demiş.

Kendi yemeği mercimekle soğandan ibaretmiş. Adaleti mâlûm, İkinci Ömer lakabını almıştır. Herkese çalışmayı tavsiye etmiş.

“—Devlet parasını alıp da, öyle bedavadan geçinmektense, çalışın da kazanın!” diyerekten, evvelce verilen bol maaşları kesmiş.

Bir gün hastaymış, yatıyormuş... Kız kardeşi gelmiş.

Üzerindeki çamaşırı kirli görmüş. Hanımı olan Fatıma'ya demiş ki:

“—Kardeşim bak, kirli çamaşırıyla niçin bunu böyle durduruyorsun?”

Kadıncağız da hiç sesini çıkarmamış. Birkaç gün sonra tekrar gelmiş. Bakmış ki, yine aynı çamaşır sırtında, kir içerisinde... Azıcık fazla çıkmış hanımına:

“—Niçin söz dinlemiyorsun, bunun çamaşırlarını yıkamıyorsun? Ayıp değil mi?”

Çünkü halife... Yâni, reiscumhur bugünkü tabiriyle. Çamaşırı o kadar kirli... Birkaç gün sonra gelmiş. Yine söz dinlememiş kadın, çamaşır yıkanmamış. Demiş:

“—Niçin yıkamadın?”

“—Affedersiniz, hemşire kardeş! Çıkarınca giydirecek başka çamaşırı yok ki! Nasıl yıkayacağım?” demiş.

Ömer ibn-i Abdül'azîz, bu...

Saltanat sahibi olmak hüner değil, Allah'ın rızasını kazanmaktır hüner!

Hepinizin hakkını helâl etmesini ricâ edeceğim. Allah nasib eder oraya [Hicaz'a] gidersek, orada sizler için yalvaracağız Cenâb-ı Hakk'a...

İnsan olmak kolay değil. İnsanlık parayla olmuyor, servetle olmuyor ve varlıklarla da olmuyor... Onun için, orası işte bizim melceimiz. Oraya gidip boynumuzu bükeceğiz:

“—Yâ Rabbi, bizi de sevdiğin kulların arasına kabul et!” diye çalışacağız.

Allah dualarımızı kabul etsin de, hepimize sevgili ve razı olduğu bir kulu olaraktan yaşayıp, sevgili razı olduğu bir kulu olarak, buradan ahirete geçmek nasib ü müyesser eylesin...

Geçen gördüm de —insan çok üzülüyor tabii— mezarlıklarınız mermer taşlarla süslü... İçinde yatanların halini Allah bilir. Oralara böyle fazla paralar sarf edilip de süslemek akıl işi değil. Onlar gâvurların hünerleri... Bize iman lâzım! İmanımıza da ihlâs lâzım, kuvvetlendirmek lâzım, rıza-ı ilahî'yi kazanmak için.

Allah cümlemizi affetsin... Tevfikât-ı samedâniyyesine mazhar eylesin... Sevdîği ve razı olduğu kulların arasına bizleri de fadl ü keremiyle kabul buyursun...

El-fâtîha!

19. 10. 1978 – İskenderpaşa Camii
(Perşembe, Hacca Giderken)

11. YENİ YIL

Çok değil, birkaç söz söyleyeceğim:

Cenâb-ı Hak, nasib ettiği bu 1399 senesini cümle Ümmet-i Muhammed hakkında, bizler hakkında mübarek ve müteyemmin eylesin... Onu tebrik ederim. Daha birçok senelere de, Cenâb-ı Hak sıhhat ve afiyetlerle erişmek nasîb ü müyesser eylesin...

Burada hepimiz için Cenâb-ı Hakk'a bir ilticâ yolu var:

“—Yâ Rabbî, bizi bu yeni seneye kavuşturdu, sağlık afiyetler de ihsan eyledin; teşekkür ederiz. Fakat biz aciz bir mahlûkuz, bu şeytanın hakkından gelemeyiz; çünkü göremiyoruz. Nefsin hakkından da gelemeyiz. O da bizim için bir belâ... Bu ikisinin serrinden sen bizleri muhafaza eyle yâ Rabbî!”

Nefis şeytandan beterdir. Cenâb-ı Peygamber SAS:⁷

أَدَّبَنِي رَبِّي فَأَحْسَنَ تَأْدِيبِي (ابن السَّمْعَانِي فِي أدبِ الإِمْلَاءِ

عن ابن مسعود)

(*Eddebenî rabbî feahsene te'dîbî*) “Beni Rabbim edblendirdi ve terbiyemi güzel eyledi.” buyurmuş.

Biz peygamber değiliz tabii, aciz kullarız. Binâen aleyh nefsin elinden kurtulmak için, bizim de bizi terbiye edecek, edblendirecek birisini bulmak vazifemiz...

Bununla beraber, bu terbiyecinin terbiyesine de razı olmak gerekir. Kendi isteğimize göre değil, onun isteğine göre yaşamamız lâzım! Büyükler nasıl yaptısalar, bizim de öyle yapmamız lâzım!

Allah hepimizi affetsin... Tevfikât-ı samedâniyyesine mazhar eylesin... Bu şeytanın ve nefsin elinden de bizi her sene kurtarsın da, bâhusus bu sene —içinde bulunuyoruz— hıfz ü himâyesinde

⁷ *Kenzü'l-Ummâl*, c.XI, s.406, no:31895; *Keşfü'l-Hafâ*, c.I, s.70, no:164; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.II, s.88, no:959.

dâim eylesin...

Bir dua edelim:

Yâ hayyü yâ kayyûm!.. Yâ bedîa's-semâvâti ve'l-ard!.. Yâ ze'l-celâli ve'l-ikrâm!.. Nes'elüke en tuhyiye kulûbenâ... Bizim kalplerimize hayat ver yâ Rabbi!.. Bunu senden isteriz.

Cesedimizin hayatı var, lâzımsa da, bu ceset bu kalp içindir. Kalp ölünce, ceset kuşsuz kafese benzer. Bu cesedin lüzumu o kalp için... O kalpte hayat olmazsa, o kalbin sahibine acımdan başka çaremiz yok.

Allah kusurlarımızı affetsin... Tevfikât-ı samedâniyyesine mazhar eylesin... Hepimiz o yolun yolcusuyuz; Allah cümlemize iman-ı kâmil nasib etsin...

Allâhümme innâ nes'elüke'l-afve ve'l-âfiyeh... Fi'd-dîni ve'd-dünyâ ve'l-âhireh...

Allâhümme'sturnâ bi-setrike'l-cemîl...

Allâhümme'ğfirlenâ... Ve li-vâlidinâ... Ve li-esâtîrinâ... Ve li-akribainâ... Ve li-men lehû hakkun aleynâ... Ve li-men vassânâ bi'd-duâi'l-hayr... Ve li-cemû'l-mü'minîne ve'l-mü'minât... Ve'l-müslimîne ve'l-müslimât... El-ahyâi minhüm ve'l-embât... Bi-rahmetike yâ erhame'r-râhimîn...

Sübhâne rabbike rabbi'l-izzeti ammâ yesifûn... Ve selâmün ale'l-mürselîn... Ve'l-hamdü li'llâhi rabbi'l-âlemîn...

Tekabbe'l-minnâ bi-hürmeti'l-fâtiha!

01. 12. 1978 – İskenderpaşa Camii

(1 Muharrem 1399)

12. ANA-BABAYA İSYAN

*El-hamdü li'llâhi rabbi'l-âlemîn... Ve'l-âkıbetü li'l-müttakîn...
Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidinâ muhammedin ve âlihî ve
sahbihî ecmaîn...*

Sizlere hacca gitmezden evvel, ana-babaya itaatin lüzûmundan bahsediyordum. Şimdi de, ana-babaya itaatsizliğin cezasının ne kadar ağır olduğunu duyurmak istiyorum.

Bu ana baba işi çok mühim bir işmiş, yâni... Şimdiye kadar hep gafletimiz bizim. Şimdi öğrensek de, geçti bizden; vaktiyle bunları bilmek lâzımdı. Onun için, genç kardeşlere şimdi tavsiye edeceğim:

Ananın babanın kıymetini bilmek lâzım! Ana-babanın kıymetini bilip de, onların rızasını almadan, hiç bir işte muvaffak olmanın imkânı yok... İstersen bey ol, istersen paşa ol; ne olursan ol, kıymeti yok yâni.

Onun için şu okuyacağım şeylere dikkat edin! Bunların çoğu Buhârî ve Müslim hadisidir.

a. Üç Büyük Günah

قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: أَلَا أَنْبِئُكُمْ بِأَكْبَرِ الْكَبَائِرِ ثَلَاثًا؟
قَالُوا: بَلَى يَا رَسُولَ اللَّهِ! قَالَ: الْإِشْرَاقُ بِاللَّهِ، وَعَقُوقُ الْوَالِدَيْنِ؛
وَكَانَ مَتَكِنًا فَجَلَسَ، فَقَالَ: أَلَا وَقَوْلُ الزُّورِ، وَشَهَادَةُ الزُّورِ. فَمَا
زَالَ يَكْرُرُهَا، حَتَّى قَلْنَا: لَيْتَهُ سَكَتَ (خ. م. ت. عن أبي بكر)

(Kâle'n-nebiyyü salla'llâhu aleyhi ve sellem) Peygamber SAS Hazretleri buyuruyor ki: (Elâ ünebbiüküm bi-ekberi'l-kebâiri selâsen) “Büyüğün büyüğü üç günahı size haber vereyim mi?”

(*Kâlû: Belâ yâ rasûla'llah*) “Evet, yâ Rasûlallah!” dediler.

(*Kâle*) Buyurdular ki:

1. (*El-işrâkü bi'llâh*) “Allah’a şirk koşmak.”

Gâvurların yaptığı gibi Allah ikidir, üçtür demek, karısı var, kızı var demek gibi çirkin şeyler. El-hamdü lillâh onları biz yapmayız, putlara da tapmayız amma, bazı ufak tefek şirkin küçük tabakaları var; inşâallah onları da Cenâb-ı Hak afv ü mağfiret eder.

Çünkü, Allah’ın işine karışmak da şirk... Onun işine karışmak câiz değil. Bazen yağmur yağdırır, bazen yağdırmaz. Bazen kuraklık verir, bazen fazla yağmur verir... Onun kudretidir o, karışmağa gelmez, karışmak iyi değil. Bu, şirkin affolunan kısımlarıdır; ötekiler felâket... Birisi bu.

2. (*Ukûku'l-vâlideyn*) “Valideyne, ana-babaya âsî olmak.”

Ana-babanın sözünü dinlememek, onların hatırını kırmak, onları incitmek. Onlara, bunak demek, senin aklın ne erer demek.

Okumuş, belki de profesör olmuş, ne olursa olsun; anasına babasına böyle çirkin sözler söylemek, valideyne isyanın içine girer.

(*Ve kâne müttekien*) Bunları söylerken Cenâb-ı Peygamber, Kâbe'nin duvarına dayanıyormuş. (*Fecelese*) Derken oturmuş. (*Fekâle*) Ondan sonra demiş ki:

3. (*Elâ ve kavlü'z-zûr, ve şehâdeti'z-zûr*) “Yalan söz ve yalancı şahitlik de kebâirin büyüklerindedir.”

Maalesef, insanlar maksatlarına erişebilmek için beş-on kuruşa tenezzül edereden; bilmedikleri halde bildik, görmedikleri halde gördük diyerek şahitlik ediyorlar. Hakim de ne bilecek? O şahitlerin şahitliğine göre hükmü veriyor. Bu çok büyük bir hata ve kusurdur.

Râvi diyor ki: (*Femâ zâle yükerriruhâ*) “Cenâb-ı Peygamber bu sözü o kadar tekrarlardı ki, (*hattâ kulnâ: Leytehû sekete*) etrafında olan bizler, ‘Ah ne olurdu, sakın olsaydı Rasûlüllah!’ diyorduk.” Heyecana gelmiş yâni...

Buhârî ve Müslim, bir de Tirmizî Hazretleri bunu rivayet

etmiş.

b. Dört Büyük Günah

Buhârî'nin başka bir rivayetinde Peygamber SAS Efendimiz şöyle buyurmuş:⁸

الكِبَائِرُ: الإِشْرَاقُ بِاللَّهِ، وَعَقُوقُ الْوَالِدِينَ، وَقَتْلُ النَّفْسِ، وَالْيَمِينِ
الْغُمُوسُ (خ. عن عبد الله بن عمرو)

(*El-kebâirü*) Büyük günahlar:

Birincisi: (*El-işrâkü bi'llâh*) “Allah’a şirk koşturmak.”

Bunun kısa bir misâlini söyleyeyim: Bâyezid-i Bestami Hazretleri demiş ki:

“—Yâ Rabbi, ben hiç şirk koşmadım!”

Bâyezid mâlum meşhur bir evliyâ.

Kendisine buyrulmuş ki:

“—Filan vakitte süt içtin de, karnın ağrıydı. O karnının ağrısını süttten bildin, benden bilmedin!” demiş.

İncelik noktaları.

Bu zatlardan birisi de, Abdülkâdir-i Geylânî'nin huzuruna gelmiş. Yağmur yağıyormuş çöle... Çöle yağmur yağarken demiş ki:

“—Yâ Rabbi, çölde bu suya ne ihtiyaç var? Bu yağmur bizim memlekete yağsaydı, mahsuller güzel olurdu. Bu çöl, kum, bir şey olmaz burada... Burada suya, yağmura lüzum yok!” demiş.

Abdülkâdir-i Geylânî'yi ziyaret edip gittikten sonra, kapısında bekleyen dervişe demiş ki:

“—Bu zat, yüksek bir veliydi ama düştü mevkiinden...” demiş.

⁸ Buhârî, *Sahîh*, c.XX, s.367, no:6182; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.201, no:6884; Abdullah ibn-i Amr RA'dan.

“—Neden efendim?”

“—İşte, Allah’ın işine karıştı; bu yağmuru çöle vereceğine bizim memlekete vereydin, diye hatırından geçirdi.” demiş.

“—Biliyor mu?”

“—Bilmiyor.” demiş.

O derviş yetişmiş arkasından, demiş:

“—Sen böyle bir hata etmişsin...”

Hemen tevbekâr olmuş. Boynuna ip taktırmış, kendisini sürüklettirmiş:

“—Hakk’ın işine karışanın cezası budur.” diyerekten.

Allah affetsin... Allah’ın işine karışma!

O kâfirler şirk yapıyorlar; ikidir diyor, üçtür diyorlar. “Gecenin Allah’ı var, gündüzün Allah’ı var... Sıcakın Allah’ı var, soğukun Allah’ı var... Harb edici Allah var, sulh edici Allah var...” diye bir sürü Allah zikrederler.

Kâbe zabtolunduğu vakitte, 360 taneydi putlar; hepsini kırdı attı Peygamber Efendimiz... El-hamdü lillâh, onlardan şimdi yok ama, böyle ufak tefek bazı hatalarımız olur. Onu da Allah affeder.

Şirke gelince;

إِنَّ الشِّرْكَ لَظُلْمٌ عَظِيمٌ (لقمان: ١٣)

(*İnne’ş-şirke lezulmün azîm.*) “Muhakkak ki şirk, büyük bir zulümdür.” (Lokman, 31/13)

Her günahı affeder Allah, şirki affetmez.

İkincisi, bunun yanında: (*Ukûku’l-vâlideyn*) “Ana-babaya âsî olmak” çıktı. Allah’a şirkle, ana babaya asi olmak bir arada zikrolunuyor.

Üçüncüsü: (*Katlü’n-nefs*) “Adam öldürmek.”

Şimdi bakın işin ehemmiyetine: Adam öldürmekle ana-babaya asi olmak yanyana... Ha adam öldürmüşsün, ha ana babaya asi olmuşsun; aynı günah işleniyor.

Dördüncüsü de: (*Yemînü’l-gamûs*) “Yalan yere yemin etmek.”

Bu yemin şimdi pek bollandı. Vallâhi, billâhi diyerekten herkes söyler bunu... Pazarda satacak bir patates, bir domates; “Vallâhi bu fiata aldım, billâhi şu fiata aldım.” deyip bir de yalanını katar. Yalanına bir de yemin ekler. Bu çok büyük hatadır. Doğruyu söyle; alırsa alır, almazsa almaz.

Gamûs, *gams'ten*; batmak... Suya batan adama (*Gameşe*) “Suya battı.” derler. Bu da günaha batırıyor. Günah da cehenneme batırıyor nihayet insanları...

c. Yedi Büyük Günah

Bu günahlar, bir başka rivayette de şöyle bildiriliyor. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁹

اجْتَنِبُوا السَّبْعَ الْمُوبِقَاتِ : الشَّرْكَ بِاللَّهِ ، وَالسَّحْرَ ، وَقَتْلَ النَّفْسِ
الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ ، وَأَكْلَ مَالِ الْيَتِيمِ ، وَأَكْلَ الرِّبَا ، وَالتَّوَلَّى
يَوْمَ الزَّحْفِ ، وَقَذْفَ الْمُحْصَنَاتِ الْغَافِلَاتِ الْمُؤْمِنَاتِ (خ . م . د .
ن . ق . عن أبي هريرة)

(*İctenibü's-seb'a'l-mûbikât*) “Yedi helâk edici büyük günahdan sakının:

1. (*Eş-şirkü bi'llâh*) “Allah’a şirk koşmak.”

İnd-i ilâhîde, kıyamet gününde büyük günahlardan birisi Allah’a şirk koşmaktır.

2. (*Ve's-sihru*) “Sihir yapmak, öğrenmek.”

⁹ Buhârî, *Sahîh*, c.IX, s.315, no:2560; Müslim, *Sahîh*, c.I, s.244, no:129; Ebû Dâvud, *Sünen*, c.VIII, s.68, no:2490; Neseî, *Sünen*, c.XI, s.448, no:3611; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.I, s.265, no:284; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.IV, s.114, no:6498; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.VI, s.284, no:12447; Ebu Avâne, *Müsned*, c.I, s.58, no:148; Tahâvi, *Müşkilü'l-Âsar*, c.II, s.378, no:747; Ebû Hüreyre RA'dan.

Kenzü'l-Ummal, c.XVI, s.90, no:44039; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.I, s.383, no:598.

Yapmak ayrı, öğrenmek de ayrı; öğrenmesi de günah!.. “Öğren de yapma!” derler ama ne lüzumu var? Onu öğreneceğine Kur’an’ı öğren, başka bir faydalı ilim öğren!

3. (*Ve katlü'n-nefsi'lletî harrama'llâhu illâ bi'l-hak*) “Haksız yere mü'min bir nefsi öldürmek. Kanun idam cezası verirse, o müstehak; fakat böyle bir şey olmadan keyfi öldürürse...”

4. (*Ve eklü mâle'l-yetîm*) “Yetim malını yemek.”

Yetim malını yemek, ateş yemek gibidir. Tabii, mâsum çocuk ne bilecek? Anasından, babasından bir şey kalmıştır; fakat onu idare edecek adam —amca, dayı kimse— *keyfe mâ yeşâ* harcar paraları... İsteddiği gibi yer içer; caiz değil. Yetimin malını muhafaza edecek. Ancak, yetimin malını çoğaltmak için kullanabilirse, ne âlâ... Yalnız, kullanan adam muhtaç ise, nafakası kadar alır.

5. (*Ve eklü'r-ribâ*) “Faiz yemek.”

Ana-babaya âsî olmakla, faiz yemek, sihir öğrenmek ve adam öldürmek hep bir seviyede.

6. (*Ve tevellî yevme zahfin*) “Birisi de, harp meydanında düşmanla karşılaştığı bir anda; iki kıt'a birbirine girişmiş, o anda kurtulmayı kaçmakta buluyor.”

Bunun günahı ile, (*ukûku'l-valideyn*) anaya babaya asi olmanın günahı bir seviyede. Adam öldürme, harpten kaçma, şirk etme günahları ile ana-babaya isyan aynı seviyede...

7. (*Ve kazfü'l-mühsanâti'l-gâfilâti'l-mü'minâti*) “Namuslu kadına iftira etmek.”

Burada bize anlatılan şey, ana-babaya isyanın ne kadar ağır ve kötü bir şey olduğunu duyurmaktır. Bu büyük günahlarla beraber oluyor.

d. Allah'ın Yüzüne Bakmadığı Üç Kimse

Büyük günahlarla ilgili Abdullah ibn-i Ömer RA'dan şöyle rivayet edilmiş. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹⁰

¹⁰ Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.134, no:6180; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.VIII, s.288, no:17119; Taberî, *Tehzibü'l-Âsâr*, c.IV, s.291, no:1552; İbn-i

ثَلَاثَةٌ لَا يَنْظُرُ اللَّهُ إِلَيْهِمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ: الْعَاقُ لِوَالِدَيْهِ، وَالْمَدْمِنُ الْخَمْرَ،
وَالْمَنَّانُ بِمَا أُعْطِيَ (حم. ق. حب. عن ابن عمر)

(*Selâsetün lâ yenzuru'llâhu ileyhim yevme'l-kıyâme*) “Üç kişiye Allah-u Teâlâ kıyamet gününde rahmet nazarıyla bakmayacak...” İnsan sevdiğine güler yüzle bakar, sevmediğine de bakmaz.

1. Bunlardan birisi: (*El-âkku li-vâlideyhi*) “Valideyne asi olan insana, Allah rahmet nazarıyla bakmayacak!” Bakmadı mı, yandı demektir yâni. Allah’ın rahmetinden mahrum kalmıştır.

2. İkincisi: (*Ve'l-müdmînü'l-hamr*) “İçkiye devam eden insan.” Burada hamr (şarap) geçiyorsa da, her içki bunun içine dahildir. İnsanı sarhoş eden her şey, bunun içine girer. Buna devam eden insan.

3. Üçüncüsü: (*Ve'l-mennânü bimâ a'tà*) “Verdiklerini başa kakan.” İcabında iyilikler yapmıştır. Sonra bir gün gelmiş kızmıştır:

“—Ulan, ben sana bu kadar iyilikler yaptım da, sen bugün nankörlük yapıyorsun bana!” diyerekten, onun başına kakıyor.

Bakın, bu da öteki günahlarla bir seviyede... Başa kakmak, o zavallıyı böyle hakir düşürmek, onu rahatsız etmek, pek iyi bir şey olmuyor. Bu üçünün yüzüne bakmıyor Allah.

e. Cennete Girmeyecek Üç Kimse

Bir başka hadis-i şerifte de buyruluyor ki:¹¹

Hibban, *Sahih*, c.XVI, s.335, no:7340; Bezzâr, *Müsned*, c.II, s.258; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.V, s.21; Abdullah ibn-i Ömer RA'dan.

¹¹ Taberî, *Tehzîbü'l-Âsâr*, c.IV, s.290, no:1551; Hâkim, *Müstedrek*, c.I, s.144, no:244; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.X, s.226, no:20814; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.VII, s.412, no:10799; Bezzâr, *Müsned*, c.II, s.258, no:6050; Deylemî, *Müsnedül-*

ثَلَاثَةٌ لَا يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ: الْعَاقُ وَالِدِيهِ، وَالِدِيُوثُ، وَرَجُلَةٌ النَّسَاءِ

(ك. هب. عن ابن عمر)

(*Selâsetün lâ yedhulûne'l-cenneh*) Şu üç kimse cennete girmeyecek:

1. (*El-àkku vâlideyhi*) “Ana başına âsî olan adam cenneti ummasın!”

Hatta şöyle bir hikâye gördüm: İsfahan şehrinden bir hacı efendi hacca gelmiş, 30 seneden beri de orada ikamet ediyor ve Allah’a yalvarıyor ki, beni affet diyerekten... Her sene bir veli gider:

“—Senin haccının kabul olmadığını Allah bana bildirdi, ben de geldim sana bildirmeğe...” dermiş.

O adam tabii, ağlaya sızlaya yine devam edermiş.

Gençlik iktizâsı sarhoş olmuş. O sarhoşluğunda, anası buna yapma evladım dediyse de, kızarak anasına bir tokat vurmuş; anasının da dişi kırılmış. Anası buna kahrolasın mı dedi, ne dediyse gayri... Bu da artık ne kadar yalvardıysa, —anası da biraz katı yürekli anlaşılın— affetmemiş... Bu adam gelmiş Kâbe’ye affettiririm diye yalvarmaya. O sene de Mâlik ibn-i Dinar isminde bir zat hacca gitmiş:

“—Yâ Rabbi, acaba hacıların içinde haccını kabul etmediğin adam var mı ki?” demiş.

Velilere ilham olur.

“—Filân yerdeki, filân memleketli hacının haccını kabul etmedim; başka hepsininkini kabul ettim.” denilmiş.

Gitmiş, aramış bulmuş adamı, demiş:

“—Yahu, sen ne yaptın böyle?”

“—Sorma, böyle bir kabahat yaptım.” demiş.

Firdevs, c.II, s.95, no:2506; Heysemî, *Mecmaü’z-Zevâid*, c.VIII, s.270, no:13432; İbn-i Adîy, *Kâmil fi’l-Duafâ*, c.VI, s.133; Abdullah ibn-i Ömer RA’dan.

Kenzü’l-Ummâl, c.XVI, s.32, no:43807; *Câmiü’l-Ehâdis*, c.XI, s.482, no:11255.

Onun için, ana-babaya âsî olmak çok fena... Affi da çok zor.

Burada ilk evvelâ cennete girmeyecek, (*El-âkku vâlideyhi*) “Anasına babasına asi olan.” dedi.

Darılmak kolay, bağırpıp çağırarak kolay; fakat onun gönlü incindikten sonra onu tamir çok zor... Ne derler:

“—Kalb sırça bir saraydır, kırılınca tamiri müşküldür.”

Ne ananın babanın, ne de başkasının kalbini kır; kimsenin kalbini kırma! Her kalpte bir aslan yatar. Hepsi Allah'ın kulu...

2. İkincisi, (*Ve'd-deyyûs*) “Deyyus cennete girmeyecek.” Yâni iffetsiz adam, ailesini sakınmayan adam, ailesinin kötülüklerine göz yuman adam.

3. Üçüncüsü de, (*Ve raculetü'n-nisâi*) “Erkek elbisesi giyen kadın...” Kadının ceket pantolon giyip erkek gibi gezmesi... Bunların hiç birisi caiz değildir.

f. Cennetin Kokusunu Duyamayacak Kimseler

Bir tane daha okuyayım:¹²

يَرَّاحُ رِيحَ الْجَنَّةِ مِنْ مَسِيرَةِ خَمْسِمِائَةِ عَامٍ، وَلَا يَجِدُ رِيحَهَا: مَنَّا
بِعَمَلِهِ، وَلَا عَاقٍ، وَلَا مَدْمِنٍ خَمْرٍ (طس). والخرائطي في مساوي
الأخلاق عن أبي هريرة)

(*Yürâhu rîhu'l-cenneh, min mesîreti hamsi mieti âm*) “Cennetin kokusu tam beş yüz yıllık yoldan duyulur.” O kadar güzel bir koku... O kadar uzaklara kadar yayılır. (*Ve lâ yecidü rîhahâ*) “Fakat bunun kokusunu şu kimseler duyamaz:

¹² Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.V, s.159, no:4938; Taberânî, *Mu'cemü's-Sağîr*, c.I, s.250, no:408; Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.VIII, s.271, no:13435; Harâitî, *Mesâviü'l-Ahlâk*, c.I, s.267, no:251; Ebû Hüreyre RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XVI, s.53, no:43903; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.XI, s.245, no:10683.

1. (*Mennânün bi-amelihî*) “Yaptığı amelleri başa kakanlar.”

Yukarıda da geçti.

2. (*Ve lâ àkkun*) “Ana babaya asi olanlar.”

3. (*Ve lâ müdminü hamrin*) “İçkiye devam edenler.”

Bizim dersimiz içki bahsi değil, öteki de değil; ana babaya âsî olan kimse cennete giremeyecek, onun kokusunu bile duyamayacak.

Ebû Ümâme Hazretleri Rasûlüllah SAV’in sahabesindedir. Müslüman olmuş, Rasûlüllah’ın yanında bir müddet hizmet etmiş. Rasûlüllah demiş ki:

“—Sen de git, kavmini imana davet et! Burada benim yanımda oturmakla olmaz; kavmini imana davet et!”

“—Pekiyi yâ Rasûlallah!” demiş, gitmiş kavmine:

“—Yâhu taşlara tapınmanın hükmü geçti, Allah’ın Rasûlü geldi. Allah birdir, şeriki naziri yoktur, mülkün sahibidir.” demiş.

İşte, bizim bildiğimiz Allah’ı tarif etmiş. Onlar da develerini sulamaya gelmişler:

“—Sen bizim aramıza fitne sokuyorsun, bizi ecdadımızdan gördüğümüz ibadetlerden alıkoyuyorsun; ne fena adamsın sen!” diyerekten çıkışmışlar.

O zat da orada bunalmış, biraz su içmek istemiş. Su da vermemişler. “Sen öl burada...” demişler. Fakat Cenab-ı Hakk’ın hikmeti, orada okuduğu şeylerle hepsi imana gelmiş.

Yalnız, imana ihlâs ile davet edici olmak lâzım! İhlâs ile davet etti miydi, Allah esbabını halk eder; imana gelir insanlar. Menfaat için olursa, olmaz.

g. Üç Kişinin İbadetleri Kabul Edilmez

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹³

¹³ İbn-i Ebî Âsım, *es-Sünneh*, c.I, s.320, no:254; Beyhakî, *Kaza ve Kader*, c.I, s.392, no:370; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.XLI, s.218; Ebû Ümâme RA’dan.

Kenzü’l-Ummâl, c.XVI, s.32, no:43812; *Câmiü’l-Ehâdis*, c.XI, s.433, no:11144.

ثَلَاثَةٌ لَا يَقْبَلُ اللَّهُ لَهُمْ صَرْفًا وَلَا عَدْلًا: عَاقٍ، وَمَنَّانٍ، وَمُكَذِّبٍ

بِالْقَدْرِ (ابن أبي عاصم، طب. كر. ض. عن أبي أمامة)

Burada da, “Üç kişiden ne farzları, ne nafileleri kabul olunur.” buyruluyor. Bu çok mühim: Ne farz ibadetleri kabul olur, ne de nafile yaptığı ibadetleri kabul olur. Kim bunlar:

1. (*Akkun*) “Anaya babaya asi olan.”
2. (*Ve mennânün*) “Yaptığı iyiliği başa kakan.”
3. (*Ve mükezzibün bi'l-kader*) “Kaderi inkâr eden.”

Allah kusurumuzu affetsin... Bunları duyurmak isteyeceğim ama, ezan da okunuyor gâliba? Allah cümlemizi affetsin... Tevfikat-ı samedâniyyesine mazhar eylesin...

Allah bizi çok güzel bir mahlûk olarak yaratmıştır. En güzel mahlûk biziz. Çok mahlûkları var Allah'ın... Melekler var, hiç günah işlemezler; biz onlardan efdalidir. Yaratılışları onların öyle, ellerinden gelmez fenalık... Fakat biz, nefislerimizi ıslah edebildiğimiz takdirde, o günahsız meleklerden daha iyi oluruz, ind-i ilâhiyye'de...

Onun için, en güzel bir mahlûkuz. İki şeyden ibaretiz, buna dikkatinizi çok rica edeceğim: Bir madde, bir mânâ... Maddemiz; işte toprak olan et, kemik, deri, şu, bu, vücudumuzun dış kısmı. Bunun bir vazifesi var, kafestir bu. Vazifesi kuşu içinde saklamak, kuşu muhafaza etmek... Kuş da gönüldür. Bu kafes bu gönül için yapılmıştır. Bu gönlün muhafazası, herkesin vazifesidir.

Zengin olmak vazife değil... Hacı olmak, hoca olmak, şu olmak, bu olmak; hiç birisi bunların kâfi değil... Allah'ın sevgili kulu olmak için, bu gönlü tamir etmek lâzım, bu gönlü beslemek lâzım! Bu gönlü imar etmek lâzım! Bu gönlü Allah'ın seveceği bir gönül yapmak lâzım!

Allah-u Teâlâ insanlara her gün nazar eder. Bu nazarlar cesedlerine değil... Bu güzel, bu çirkin, bu zengin, bu güzel

giyinmiş, bu süslü; hiç kıymeti yok... Allah-u Teâlâ'nın nazarı hep gönülleredir.

Bakalım, bu adamın gönlü ne diyor? Nelerle meşgul? Fitne fesatla mı meşgul, hayırlarla mı dolu içerisi? Amelleri ne ise, karşılığını öyle görecek.

Onun için, biz gayretimizi hep bu gönüllerimizin ıslahı için sarf edeceğiz. Allah onu bize vermiş el-hamdü lillâh, gönül bulunur bir nimet değil. O gönlü ıslah etmek için, çalışacağız.

Ne zaman? Gecede, gündüzde...

Neden? En büyük nimet...

Zengin olmuşsun ne olacak; istersen mezarını altından yaptır, kıymeti yok... O gönül sende olmadıktan sonra, bu dünyadan göçersen, yazık ahiretteki haline.

Binâen aleyh, o gönül ancak Allah'ın emirlerine itaatle mâmur olur. Allah'ın emirlerine itaatın başı da, anaya babaya hürmetle başlar. Anaya babaya hürmetle beraber, komşulara da hürmet lâzım! Hocalarına da hürmet lâzım, büyüklerine de saygı lâzım; hepsi lâzım bunların. Anasına babasına hürmeti tanımayan insan, başkalarına da saygısı olmayacağına hiç şüphe yok... Saygıyı hiç bilmiyor demek ki.

Onun için, başa ana-baba konmuş... Ana-babadan itibaren hep büyüklere insan hürmetkâr olmalı, saygılı olmalı, sevgili olmalı...

İki şey var: Seveceksin, sevilleceksin! Sev ve sevil! Sevmek için, sevilmek için, ne lâzımsa onu yapacaksın. Meselâ; büyüklere yakışan, sokaklardan geçerken komşu çocuklarını sevindirmek lâzım! Öyle sallana sallana geçmek olmaz. O çocukların eline birer hediyelik tutuşturuverirsin, birer parça şeker verirsin, biraz tatlı bir şeyler verirsin. Çocuklar sevinir bundan, "Hacı baba geçsin!" diye bakarlar.

Büyüklere karşı da insan, daima onların yardımlarına koşmalı! Giderken elinde sepeti varsa, sepetini al; torbası varsa torbasını al, taşıyiver... Büyüklere hürmet et, yolunu kesme, önüne geçme, saygı göster... İşte bunlar hep insanın İslâmlık vazifeleridir.

Allah hepimizi affetsin de, şimdi altta bir ders kaldı ama, onu da gelecek cumaya bırakalım inşaallah!

Ana babaya itaat çok mühim. Hacca gitmeden evvel başladım, şimdi 43. sayfaya geldi; hala ana-baba hakkı bitmiyor. Çok mühim... Hem de acınıyorum yazarken kendi kendime:

“—Acaba bunu kim okuyup da, kim bununla amel edecek?..”

Çünkü yetişen nesil, Allah tanımıyor ki, anayı babayı tanısin!.. Allah'ı tanımayan insan, anayı babayı nasıl tanısin? Evvelâ Allah'ı tanıtmak, Allah'ın yoluna sokmak lâzım ki; anayı babayı, büyüklere hürmeti, saygıyı bilsin; insanın kıymetini bilsin.

İnsan öldürmesi kolay, ne olacak; bir kurşun alır götürür insanı.. Fakat, bu kurşunu sıkabilecek ne kadar kuvvet lâzımdır, ne kadar cesaret lâzımdır ki, sen bu Allah'ın yaptığı cesedi öldürüyorsun; bunun mes'uliyeti olmayacak mı?.. Allah sormayacak mı? Yok iman; “Dünyada ne yaparsan, öldün bitti.” diyor... Bu İslam akidesinde olmadığı gibi, gâvur akidesinde de yok... Gâvur da inanıyor ahirete. Gâvur da diyor ki, öldükten sonra ahiret var. Yahudi de diyor, Nasrânî de diyor, Rum da diyor,

Ermeni de diyor...

Müslümanım deyip de, bu ahireti inkâr edip; vurduğum vurduk, kırdığım kırdık diyen insanın hali ne olur?

Onun için, en büyük felâket insanları İslâm yolundan ayırmaktır. İslâm yolundan ayrıldıktan sonra, canavardan farkı olmaz onun... Canavar yine daha ehvendir; vurursun ölür gider. Fakat insanın canavarını vurmakla bitmiyor ki...

Allah cümlemizi affetsin... Tevfikat-ı samedâniyyesini ihsan etsin...

El-Fâtiha!

(Cuma namazından sonra musafaha yapıldı. Ayakta dua ettiler:)

Lâ ilâhe illa'llâhu'l-halîmü'l-kerîm... Sübhâna'llâhi rabbi'l-arşî'l-azîm... El-hamdü li'llâhi rabbi'l-âlemîn...

Nes'elüke mücibâti rahmetike... Ve azâimi mağfiretike... Ve'l-ganîmete min külli birrin... Ve's-selâmete min külli ismin... Lâ teda'lenâ zenben illâ gafarte... Ve lâ hemmen illâ ferracte... Ve lâ hâceten leke fihâ ridan, illâ kadaytehâ yâ erhame'r-râhimîn... Yâ erhame'r-râhimîn... Yâ erhame'r-râhimîn...

Bu mübarek cumamızı cümle ümmet-i Muhammed hakkında, bizler hakkında da mübarek ve müteyemmin eyle yâ Rabbi... Birçok hayırlı senelere, cumalara sağlık ve afiyetlerle kavuşmak da nasib ü müyesser eyle... Bu konuşmalardan murad, senin rızanı tahsil için yapılacak amel ve taatlerdir; onları da bize lütfeyle yâ Rabbi!

Allâhümme innâ nes'elüke'l-afve ve'l-âfiyeh... Fi'd-dîni ve'd-dünyâ ve'l-âhireh... Teveffenâ müslimîne ve elhıknâ bi's-sâlihîn...

Kısacık bir nasihatim:

İnsan, Allah'ını bilirse, o insandan korkulmaz; Allah'ını bilmeyenden korkulur.

“—Allah'tan korkmayandan, sen de kork!” derler.

Onun için, insan kendini tedkik edecek olursa, Allah'ı bilmeye

kâfidir. Bu insan, Őu güzelliği ile, Őu ma'rifeti ile — bugün gökte de uçuyor artık— bu kendiliğinden olmuştur, tabiatın iktizasıdır diyerekten körü körüne saplanmak, ne kadar abes!

Birisi dese ki:

“—Őu cami, içindeki mobilyasıyla beraber, etrafındakilerle beraber tabiatın eseridir.”

İnanan olur mu buna? E bu kadar ecrâm-ı semâviyye, ardıyye, bütün mahlûkatıyla beraber tabiatın eseridir dese; buna inanmak ne kadar doğru olur, bilmem!

Allah kusurlarımızı affetsin de, Allah'ı bilmek ve ona kul olmak devletine Cenâb-ı Hak cümlemizi eriştirsin...

El-fâtıha!

.....

Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llâh!

08. 12. 1978 – İskenderpaşa Camii

13. GÜNAHLAR

*El-hamdü li'llâhi rabbi'l-âlemîn... Ve'l-âkıbetü li'l-müttakîn...
Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidinâ muhammedin ve âlihî ve
sahbihî ecmaîn...*

Namazdan evvel konuşamadım. Çünkü tâkatim kâfi gelmiyor. İkincisi; Kur'an dinlemek, bizim sözümüzü dinlemekten efdaldir. O lâhutî seslerle okunan Ezân-ı Muhammedî'nin insanlara verdiği zevk ve neş'eyi tavsif etmek, bizim için de mümkün değildir.

Şimdi, size bir tane hadis-i şerif söyleyeceğim:¹⁴

جَاءَ رَجُلٌ إِلَى النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ، فَقَالَ : يَا رَسُولَ اللَّهِ !
شَهِدْتُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ ، وَأَنْتَ رَسُولُ اللَّهِ ، وَصَلَّيْتُ الْخُمْسَ ، وَ
أَدَيْتُ زَكَاةَ مَالِي ، وَصُمْتُ شَهْرَ رَمَضَانَ . فَقَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ
عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : مَنْ مَاتَ عَلَى هَذَا ، كَانَ مَعَ النَّبِيِّينَ وَالصَّادِقِينَ وَ
الشَّهَدَاءِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ هَكَذَا ، وَنَصَبَ إِصْبَعِيهِ ؛ مَا لَمْ يَعْقِ وَالِدِيهِ
(حم. طب. عن عمرو بن مرة الجهني)

(*Câe racülün ile'n-nebiyyi salla'llâhu aleyhi ve sellem*)
Peygamber SAS Hazretleri'ne bir adam geldi. (*Fekâle*) Dedi ki:
(*Yâ rasûla'llah*) “Ey Allah'ın Rasûlü, (*Şehidtü en lâ ilâhe
illa'llâh*) ben Allah'ın birliğine, ondan başka mâbud olmadığına,

¹⁴ İbn-i Hibbân. *Sahîh*, c.VIII, s.223, no: 3438; İbn-i Huzeyme, *Sahîh*, c.III, s.340, no:2212; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.III, s.308, no:3617; Taberânî, *Müsnedü's-Şâmiyyîn*, c.IV, s.138, no:2939; Amr ibn-i Mürre el-Cühenî RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.I, s.83, no:342; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.XXI, s.418, no:23891; *et-Tergîb ve't-Terhîb*, c.III, s.225, no: 3784.

(*ve enneke rasûlü'llâh*) ve senin de Allah'ın rasûlü olduğuna şahadet ederim. (*Salleytü'l-hamse*) Beş vakit namazımı kılarım, (*ve eddeyte zekâte mâlî*) malımın zekâtını da veririm, (*ve sumtü şehru ramedân*) Ramazan orucunu da tutarım. Benim halim ne olacak?"

(*Kâle'n-nebiyyi salla'llâhu aleyhi ve sellem*) Rasûlüllah SAS cevaben buyurdular ki:

(*Men mâte alâ hazâ*) "Her kim bu vasıf üzerine ölürse, yâni bu adam gibi iman eder, namazını kılar, orucunu tutar, ölürse; (*kâne mea'n-nebiyyîn, ve's-siddîkîn, ve's-şühedâi yevme'l-kıyâmeti hâkezâ, ve nesabe isbeayhi*) bu kimse kıyamet günü — parmaklarını da böyle yanyana kaldırdılar da— peygamberlerle, siddîklerle, şehidlerle yanyana olacaktır; (*mâ lem yeukka vâlideyhi*) anasına babasına isyan etmedikçe..."

Adam müslüman, her türlü ibadetini güzelce yapıyor. Bununla beraber, cennete girecek ama vâlideynine asi olmadığı takdirde...

Şimdi bu anaya babaya isyan günahdır, insanı gâvur etmez. İsyân etmekle gâvur olmayız yâni. Çünkü, bizim mezhebimizde günah gâvur etmez bizi... Günahın cezasını çekeceğiz. Bu da bir günahdır. Fakat öyle günah ki, bizim cennete girmemize ve onun nimetlerini tatmamıza mani oluyor.

Bunun kısacık bir misalini söyleyeyim:

"—*Allâhu ekber*" dedik, namaza durduk. Namazı bitirdik baktık ki, üzerimizde koca bir pislik var. Bu pislikle bu namaz oldu mu? Olmadı. Neden? Üstümüz pis, necaset var üstümüzde. Bu necasetle kıldığımız namaz kılınmış olmaz. Tâ ki o necaseti yıkamadıkça... O necasetli esvapla ne kadar namaz kılsak kılalım, makbûl-ü ilâhî olmaz. Çünkü namazın şartlarından birisi de taharettir. O taharet olmadığı için, namaz olmadı.

Binâen aleyh, bu necasetler iki kısımdır: Birisi görünen necasetler; insan ve hayvan pislikleri gibi. Birisi de görünmeyen necasetler; onlara da manevî pislikler diyoruz ki, günahlardır.

Her nevi günah, anaya babaya isyan nasılsa o da öyledir.

Meselâ, geçenki derste:

“—Beş şeyi işleyen insanı, Allah-u Teâlâ'nın cennetine koymaması ve cennet nimetlerinden tattırmaması haktır.” dedi.

Başta, (*müddinü'l-hamr*) içkiye devam eden kimse... Neden? Çünkü necaset nasıl pislikse, içki de aynı pisliktir. O pislik dışta, bu da içte... Onu yıkamak kolay. Gideriz suyun başına, üç defa güzelce yıkadık mıydı, temiz olur. Fakat bu içeriye giren pisliği yıkamak çok zor. Denize de girsen olmaz, dereye de girsen, yine olmaz.

Binâen aleyh, iç pislikleri ki —anaya babaya isyan da o meyanda oluyor— çok büyük vebaldir. Bu iç pisliklerinin hepsinden —haramların hepsi bunun içinde, günahların hepsi bunun içinde— kurtulmak lâzım!

Onun için günah kitaplarını çok okumanızı rica edeceğim. Günahları bilelim ki, hastalıklardan kurtulalım. Hastalıklar nasıl insanların ölümüne vesile oluyorsa, günahlar da insanların mâneviyatlarının mahvolmasına vesile oluyor.

Şöyle bir şey aklıma geliyor, bilmem ne dersiniz:

Bugünkü anarşist çocukların babalarını ve annelerini ve hatta kendilerini araştırın, nasıl çıkacaklar bakalım? Öyle zannediyorum ki, çoğunun babası sarhoştur; çoğu da sarhoştur. Sarhoş olmayan bir çocuk, bu cinayeti işleyemez. Eline silâhı değil orduyu verseniz, eli varmaz tetiği çekmeye... Çünkü:

ومن يقتل مؤمناً متعمداً فجزاؤه جهنم خالداً فيها (النساء: ٩٣)

(*Ve men yaktül mü'minen müteammiden fecezâühü cehennemü hâliden fihâ.*) “Kim bir mü'mini kasden öldürürse, cezâsı içinde temelli kalacağı cehennemdir.” (Nisâ, 4/93)

Ooo, bunu bilen müslüman, iman eden müslüman, bunu nasıl yapar artık?

Onun için, *müddinü'l-hamr* bir; arkasından da, (*âkilü'r-ribâ*) faiz yiyen... Birisi sarhoş, öteki de servet sarhoşu... İki de

sarhoş! Faizin haram olduğunu bilerekten, faiz ile memleketi kasıp kavurur.

Bakın şimdi size bir günah söyleyeyim: İnsanın zinası günahdır değil mi? Herkes bilir ki, büyük günahdır. Ama bunlar derece derece... Komşusuyla zina, o günahtan daha büyüktür. Çünkü biz komşuyu muhafazayla memuruz, onunla zina etmek büyük vebaldır.

Anasıyla zina olur mu? Olmaz. Farz edelim ki anasıyla da zina etmiş bir adam var. Bu zinaların 33 tanesine bedeldir, faiz ile mal yemek.

Faiz haram! O haramla beslenen vücut elbette helâl iş işlemez, helâl iş, iyi iş işlemez. Onların çocuklarıyla o sarhoş çocuklarının âkıbeti, bu bizim çektiğimiz felâketler... İslâm'ı bilmediklerinden dolayı. İslâm'ı bilen, bunları yapmaz elbette. Âkıbet gözümüzün önünde...

Allah hepimizin kusurlarını affetsin... Tevfikât-ı samedâniyyesine mazhar etsin... Sevdiği ve razı olduğu kulların arasına cümlemizi kabul etsin...

Her şey fânî, bâkî Allah...

El-Fâtiha!

15. 12. 1978 – İskenderpaşa Camii

14. ALLAH KORKUSU VE SILA-İ RAHİM

Muhterem kardeşler!

İhyâ'dan okuduğum bir dersi size söylemek isteyeceğim.
Anlatabilirim ne a'lâ...

Câbir RA rivayet ediyor:¹⁵

خَرَجَ عَلَيْنَا رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ، وَنَحْنُ مُجْتَمِعُونَ ، فَقَالَ :
يَا مَعْشَرَ الْمُسْلِمِينَ ، اتَّقُوا اللَّهَ وَصَلُّوا أَرْحَامَكُمْ ، فَإِنَّهُ لَيْسَ مِنْ ثَوَابِ
أَسْرَعٍ مِنْ صَلَاةِ الرَّحِمِ ؛ إِيَّاكُمْ وَالْبَغْيِ ، فَإِنَّهُ لَيْسَ مِنْ عَقُوبَةٍ أَسْرَعُ
مِنْ عَقُوبَةِ بَغْيٍ ؛ إِيَّاكُمْ وَعَقُوبَةَ الْوَالِدِينَ ، فَإِنَّ رِيحَ الْجَنَّةِ يَوْجَدُ مِنْ
مَسِيرَةِ أَلْفِ عَامٍ ، وَاللَّهُ لَا يَجِدُهَا عَاقٍ ، وَلَا قَاطِعِ رَحِمٍ ، وَلَا شَيْخِ
زَانَ ، وَلَا جَارٍ إِزَارَهُ خِيَلَاءَ (طس. عن جابر)

(*Harace aleynâ rasûlü'llâh salla'llâhu aleyhi ve sellem, ve nahnü müctemiün*) “Biz bir topluluk halinde bir yerde oturuyorduk.” Topluluk, ma'lûm ya, aza da derler, çoğa da derler. Ne kadar olduğunu söylemiyor. “Derken, Rasûlüllah üzerimize çıka geldi.”

(*Fekâle*) Gelince bize dedi ki: (*Yâ ma'sere'l-müslimîn*) “Ey müslüman cemaati, (*itteku'llâh*) Allah'tan korkun!”

¹⁵ Taberânî, *Evsat*, c.VI, s.18, no: 5664; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.V, s.292, no:8219; *Mecmau'z-Zevâid*, c.V, s.125; Câbir ibn-i Abdullah RA'dan.

İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimâşk*, c.XVIII, s.81; Hz. Ali RA'dan
Et-Tergîb ve't-Terhîb, c.III, s.225, no: 3786; ; RE. 174/8.

Bu kelime üzerinde Kur'an-ı Azimü's-şan'da birçok ayette durulur. Birçok hadiste bize hep Allah korkusundan bahsedilir. Allah korkusu olmayınca, hiç bir iş olmaz. İmanın kökü Allah korkusuna bağlıdır. Allah korkusu olsa, dünya balla kaymak olur. İbadetleri, Allah korkusu olanlar yapar. Allah korkusu kendisinde olan insan, ibadetlerine devam eder. Allah korkusu kendisinde olan insan, günahlardan kaçır ve korkar. Çünkü, ibadetleri Allah sever; haramları da sevmez. Haram şeylere cehennemi vaad etmiş; sâlih amel işleyenlere de cenneti vaad etmiş... Binâen aleyh:¹⁶

رَأْسُ الْحِكْمَةِ مَخَافَةُ اللَّهِ (الدَّيْلَمِيُّ ، هب. عن ابن مسعود)

(*Re'sü'l-hikmeti mehâfetu'llâh*) “Hikmetin başı, Allah korkusudur.” Allah korkusu olmayınca, hiç bir şey olmaz. Hikmetin mânâsı çok geniş.

Onun için, imanın kökü Allah korkusudur. İlmin kökü Allah korkusudur. Bir ilimde Allah korkusu yoksa zarardan başka bir şey değildir. Çünkü Efendimiz SAS diyor ki:¹⁷

اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ عِلْمٍ لَا يَنْفَعُ (م. عن زيد بن أرقم ؛
حب. عن جابر ؛ ه. عن ابي هريرة ؛ حم. عن أنس)

(*Allâhümme innî eûzü bike min ilmin lâ yenfâ*) “Fayda vermeyen ilimden yâ Rabbi, sana sığınırım.”

¹⁶ Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.I, s.470, no: 743; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.II, s.270, no: 3258, Abdullah ibn-i Mes'ud RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.III, s.141, no:5873; *Keşfü'l-Hafâ*, c.I, s.507, no: 1350; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.XIII, s.56, no:12550.

¹⁷ Müslim, *Sahih*, c.IV, s.2088, no: 2722, Zeyd ibn-i Erkam RA'danç

İbn-i Hibbân, *Sahih*, c.1, s.283, no: 82, Câbir ibn-i Abdullah RA'dan.

İbn-i Mâce, *Sünen*, c.I, s.92, no: 250, Ebû Hüreyre RA'dan.

Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.III, s.283, no: 14055, Enes ibn-i Mâlik RA.

Binâen aleyh, faydalı ilim, kendisinin Allah'tan korkusunu artıran bir ilimdir. Ne olursan ol; yalnız, içinde Allah korkusu olsun da, emr-i ilâhiyeye itaat edip, Allah'ın yasaklarından kaçınabilesin.

Altından geliyor, sıla-i rahim.

(*Ve sîlû erhâmeküm*) “Akraba ü taallûkâtınıza sıla yapın!”

Sıla-i rahim: Akraba ü taallûkâtını; amca, dayı, teyze, hala ve sâireyi ziyaret etmek, onların hukukuna riayet etmek...

Akrabadan daha kuvvetlidir komşu! Çünkü akrabanın her biri bir taraftadır; kimisi İzmir'de, kimisi Erzurum'da, kimisi bilmem nerde... Başının sıkıştığı vakitte sana yetişecek olan komşundur. Onun için, komşunun hukuku, akraba ü taallukat hukukundan aşağı değildir. Binâen aleyh, sıla-ı rahim yapın; hem akraba ü taallûkâtınıza, hem de komşularınıza karşı faydalı olun!

Şimdiki insan komşusunu tanımıyor, alâkası da yok. Hepimiz öyle, umûmî... Halbuki, İslâm'da komşunun o kadar kıymeti var

ki... Evini satarken, evvelâ komşusuna söyleyeceksin:

“—Ben bu evi satıyorum, sen alacaksan sana vereyim?”

Sen dersen ki:

“—Bir milyon isterim, filanca veriyor.”

O da derse ki:

“—Benim bir milyon vermeye gücüm yetmez ama yedi yüz bin lira vereyim.”

Yedi yüz bin liraya komşuya vereceksin, bir milyona başkasına vermeyeceksin... Komşu hakkı, bu... Buna da riayet edenimiz kaç tane çıkar, bilmem.

“Sıla-ı rahim yapın; (*feinnehû leyse min sevâbin esrau min silati'r-rahimi*) çünkü sevap cihetinden sıra-i rahimden daha çabuk gelen sevap yoktur. En çabuk sevap sıra-i rahimdedir.”

(*İyyâküm ve'l-bağy*) “Zulümden sakınınız! (*Feinnehû leyse min ukûbetin esrau min ukûbeti bağyin*) Çünkü en çabuk ukûbeti olan şey zulümdür; cezası çabuk gelir.”

(*İyyâküm ukûku'l-vâlideyn*) Valideyninize asi olmayın! Çünkü cennetin kokusu bin yıllık yoldan duyulur; (*va'llâhi lâ yecidühâ âkkun*) Allah'a yemin olsun ki, anasına babasına asi olan bu kokuyu duyamaz.”

(*Ve lâ kâtiu rahimin*) “Akrabalarıyla alâkasını kesmiş, koparmış kimse de bu kokuyu duyamaz. (*Ve lâ şeyhun zânin*) Yaşlı olduğu halde zinâ eden kimse de bu kokuyu duyamaz. (*Ve lâ cârrun izârahû hayûlâ*) Kibirinden elbisesini yerde sürüyen kimse de cennetin kokusunu duyamaz.”

Yâni, cennete giremez demek. O kokuyu duymamak, cennete girememenin alâmeti...

Geçenki derste nasıldı: O kadar ibadet ediyor ki çocuk, sararmış solmuş, incelmış, zayıflamış, bir şeysi kalmamış; iğne-iplik kalmış... “Anan baban senden razı olmadıkça, ben senden razı olmam!” diyor Allah...

Senin evvelâ, ananı babanı kendinden razı etmen şart! Öyle ki, anne baban senin için, “Allah ömrünü uzun etsin! Tuttuğun

toprak altın olsun!” diyecek halde olmalı... Evlât anasına karşı bu kadar mutî olmalı.

Binâen aleyh, sıla-i rahim yapınız, sevabı çok çabuk gelir. Zulümden sakınınız, azabı çok çabuk gelir. Valideyninize karşı asi olmayınız; çünkü cenneti kokusu bin yıllık yoldan duyulurken, onu duyamazsınız.

Allah hepimizin kusurunu affetsin... Bu akşam Cuma gecesidir. O televizyonlar, boş şeyler; hepimizin hoşuna da gider. Bunlar saatlerce bizi meşgul eder. Bakarız bakarız, hayran hayran seyrederiz.

Şimdi, bu akşam Cuma gecesi; bir Sûre-i Kehf'i oku bakalım! Bir de Sûre-i Duhân'ı oku bakalım! Tebâreke'yi de oku, Amme'yi de oku arkasından! Allah'a dua et, yalvar! Sevaplarını da dedelerimize, babalarımıza hediye edelim de, onlar da sevinirler kabirlerinde;

“—Çok şükür yâ Rabbi, iyi bir evlâd bırakmışız da, bak bizi hatırlıyor.” diyerekten.

Hepimize değil her akşam, hatta her namazın arkasından, beş vakit namazın arkasından, akraba ü taallûkatımıza dua etmek, ana-babalarımıza dua etmek vazifelerimizin başında geliyor. Onlara dua etmeyenlerin rızıkları kesiktir, diyor Efendimiz. Yâni, mâneviyatları olmaz onların. Maddiyatları ne kadar olursa olsun ama mâneviyatları olmaz. Dâimâ nefislerine mağlub, şehvetlerine mağlub, şeytana karşı da mağlub olurlar. İmdâd-ı ilâhiyye verilmeyince, insan kendi kendine ne yapabilir? Hiç bir şey yapamaz. Hepimiz ölüme mahkûm bir nesneyiz...

Binâen aleyh, mezarını unutma! Ölüm, gözün ile kaşının arasındadır. Ne zaman geleceğini Allah bilir. Onun saati, dakikası yok; gençliğe, ihtiyarlığa bakmaz. Ne zaman gelecekse hazır olmak için, ölümü çok düşünmek lâzım! Çünkü ölüm insanı bu dünyadan ayırıyor; fakat, hakikatta Allah'a kavuşturuyor. Binâen aleyh, öyle bir ölüm olsun ki, Allah bizden razı olduğu halde ona kavuşalım! Allah bizden razı olmadığı halde ölüm, çok felaket!

Onun için, Cenâb-ı Hak cümlemizi affetsin... Sizlerden de bir ricam olsun: Mutlaka Kur'an-ı Kerim'i öğrenmeye çalışın! Dünya paraları burada kalacak, servetler burada kalacak, bütün şeyler burada kalacak... Bir kefene sarıp götürecekler bizi... Orada, Kur'anımız neyse onunla haşrolacağız. Binâen aleyh, Kur'an'ı öğreniniz!

Yalnız şunu da hatırlatayım: Almanya'dan bir doktor ahabamız geldi. İngiltere'ye gitmişler. İngiltere'de, İngiliz asıllı kişilerden iman ü İslâm ile müşerref olmuş birçok profesör, doçent ve bunun gibi kimselere rast gelmişler. Onlar bir köy almışlar, o köye toplanmışlar; bütün gün imanlarının ve İslâmiyet'in nasıl kuvvetli olacağını mütalaa ediyorlarmış... İslam'ın kökü nedir: Arapça... Öyleyse Arapça'yı öğrenelim diye kasd etmişler; cayır cayır çalışıyorlarmış...

Bize Allah, her türlü fırsatı vermişken, biz bu İngilizce'yi öğrenebiliyoruz, Fransızca'yı öğrenebiliyoruz, Almanca'yı öğrenebiliyoruz da, dinimizin kökü olan Kur'an-ı Kerim'i neden öğrenmeyelim? O kadar zor bir şey mi? Fransızca'dan da zor değil, Almanca'dan da zor değil; hepsinden kolay! Zaten lisanımızın çoğu onların kelimeleri ile dolu.

Onun için, Allah hepimizi affetsin... İman ile ahirete geçmek isteyen, Kur'an'a yapışsın, Kur'an'a sarılsın... Bizim için saadet-i dareyn ancak Kur'an yoludur. Kur'an yolu ile amel etmiş olsak; ne kimse kimseyi hor görür, ne kimse kimseye yan bakar... Yan da bakmaz. Herkes elinden geldiği kadar birbirine hürmet ve saygı gösterir.

Allah'tan korktuktan sonra, bir cami dolusu altın olarak birisine versen de, şu adamı öldür desen, öldürebilir mi kardeş? Bir müslüman bunu yapabilir mi? Allah'tan korkan bunu yapabilir mi? Yapamaz... Bunu kim yapar? Allah'ı tanımayan yapar. E biz de onların arasına mı katılalım?

Allah'ın verdiği can. Biz vermedik ki o canı, onu veren Allah... Hepsi Allah'ın kulu. İnsan bir tavuğu bile keserken düşünüyor da,

Allah kulunu nasıl olur da öldürür böyle? Demek ki, kabahat hep bizde ki, insanların Allah'sız olmalarına göz yummuşuz. Musibet başımıza gelince, "Vah, vah, vah, neden oldu?" diyoruz. Neden olacak, meydanda işte...

Allah hepimizi affetsin... Bu akşam yatmazdan evvel, yeni bir abdest alın; hiç olmazsa dört rekât namaz kılın! Mümkün oldukça, okumak bilmiyorsak hiç olmazsa *Kul hüva'llàhu ehad'*, *Elham'*, daha kısa surelerden bildiklerimizi çokça okumak suretiyle, ecdadımızın ruhlarına hediye edelim!

Hoca efendi dua okudu, biz de âmin dedik; o umûmî bir dua... Herkesin kendisinin, kendi akrabasının adlarını anaraktan, "Anamın babamın, filânın ruhlarına hediye ettim!" demesi, elbette umûmî bir duadan daha güzeldir.

Allah hepimizi affetsin... Kusurlarımızı affedin! Allah hepimize iman-ı kâmil, ahlâk-ı hasene ihsân buyursun...

Kasîde-i Bür'e'den beraberce okuyalım:

*Hüve'l-habîbü'llezî, türçâ şefâatühû,
Li-küllî hevlin mine'l-ehvâli muktehimî.*

*Mevlâye salli ve sellim, dâimen ebedâ;
Alâ habîbike hayri'l-halkı küllihimî.*

(Üç defa okundu.)

El-fâtîha!

**21. 12. 1978 – İskenderpaşa Camii
Perşembe (Yatsı namazından sonra)**

15. ALLAH'TAN KORKMAK

Muhterem kardeşler!

Size bugün yine, ana-baba dersimin bir parçasını anlatacağım.
Câbir RA var ya, o naklediyor, diyor ki:¹⁸

خَرَجَ عَلَيْنَا رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ، وَنَحْنُ مُجْتَمِعُونَ ، فَقَالَ :
يَا مَعْشَرَ الْمُسْلِمِينَ ، اتَّقُوا اللَّهَ وَصَلُّوا أَرْحَامَكُمْ ، فَإِنَّهُ لَيْسَ مِنْ ثَوَابِ
أَسْرَعٍ مِنْ صَلَاةِ الرَّحِمِ ؛ إِيَّاكُمْ وَالْبَغْيِ ، فَإِنَّهُ لَيْسَ مِنْ عَقُوبَةِ أَسْرَعٍ
مِنْ عَقُوبَةِ بَغْيٍ ؛ إِيَّاكُمْ وَعَقُوبَةَ الْوَالِدِينَ ، فَإِنَّ رِيحَ الْجَنَّةِ يَجِدُ مِنْ
مَسِيرَةِ أَلْفِ عَامٍ ، وَاللَّهُ لَا يَجِدُهَا عَاقٍ ، وَلَا قَاطِعِ رَحِمٍ ، وَلَا شَيْخِ
زَانَ ، وَلَا جَارٍ إِزَارَهُ خِيَلَاءَ (طس. عن جابر)

(*Harace aleynâ rasûlü'llâh salla'llâhu aleyhi ve sellem, ve nahnü müctemiün*) “Biz bir topluluk halinde bir yerde oturuyorduk.” Topluluk, ma'lûm ya, aza da derler, çoğa da derler. Ne kadar olduğunu söylemiyor. “Derken, Rasûlüllah üzerimize çıka geldi.” Rasûlüllah'ın olmadığı bir toplulukmuş demek ki, Rasûlüllah onların yanına gelmiş.

(*Fekâle*) Gelince bunlara demiş ki: (*Yâ ma'sere'l-müslimîn*) “Ey müslüman cemaati, (*itteku'llâh*) Allah'tan korkun! (*Ve silû erhâmeküm*) Akraba ü taallûkâtınıza sıla yapın!”

¹⁸ Taberânî, *Evsat*, c.VI, s.18, no: 5664; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.V, s.292, no:8219; *Mecmau'z-Zevâid*, c.V, s.125; Câbir ibn-i Abdullah RA'dan.

İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimâşk*, c.XVIII, s.81; Hz. Ali RA'dan

Et-Tergîb ve't-Terhîb, c.III, s.225, no: 3786; RE. 174/8.

Akraba ü taallûkat; ana ve babaların teferruatları, amcalar, dayılar, halalar, teyzeler ve onların çocukları... Bunlara sıla-i rahim yapmayı, Allah-u Teâlâ emrediyor; Peygamberimiz de bize tavsiye ediyor. (*Feinnehû leyse min sevâbin esrau min sîlati'r-rahimi*) “Çünkü, sevabın en çok, en fazla insana erişeni sıla-i rahimden olur.” Sıla-i rahimin sevabı, mükâfatı çok çabuk geliyor. Onun mükâfatı büyük, dünyada da ahirette de...

İkincisinde diyor ki: (*İyyâküm ve'l-bağy*) “Zulümden sakının! (*Feinnehû leyse min ukûbetin esrau min ukûbeti bağyin*) [Çünkü cezası insana en çabuk erişen günah zulümdür.] Sıla-i rahmin sevabı ne kadar çabuksa, zulmün de cezası o kadar çabuktur.”

Binâen aleyh, anaya babaya da haksızlık yapanların cezası çok çabuk gelir. Bazı cezalar ahirete bırakılır ve geciktirilir. Bazıları da böyle ana babaya zulüm gibi, diğer zulümler de öyle; onların cezası çabuk gelir, çabuk yetişir insana... Onun için, bundan da sakının!

Üçüncüsünde diyor ki: (*İyyâküm ukûku'l-vâlideyn*) “Ana babnıza asî olmaktan sakının! (*Feinne rîhu'l-cenneti yûcedü min meîreti elfi âmin*) Çünkü, cennetin kokusu bin yıllık yoldan duyulur; (*vâ'llâhi lâ yecidühâ âkkun*) Allah'a yemin olsun ki, anasına babasına asi olan bu kokuyu duyamaz.”

Yâni, cennete giremez demek. O kokuyu duymamak, cennete girememenin alâmeti... Onun için, âsî olan bunu duyamaz.

(*Ve lâ kâtiu rahimin*) “Akrabalarıyla alâkasını kesmiş, koparmış kimse de bu kokuyu duyamaz.”

(*Ve lâ şeyhun zânin*) “Yaşlı olduğu halde zinâ eden kimse de bu kokuyu duyamaz.”

(*Ve lâ cârrun izârahû hayûlâ*) “Kibirinden elbisesini yerde sürüyen kimse de cennetin kokusunu duyamaz.”

Bunun arkasından, şimdi burada yalnız o Allah korkusundan bir iki kelime bahsedeceğim:

Allah'tan kim korkar? Hepimiz korkarız. Mü'minler Allah'tan

korkarlar. Ama, nisbet dahilinde... Onun için, bir büyük demiş ki:

“—Sana sorarlarsa, ‘Allah’tan korkuyor musun?’ diye; sus, cevap verme! Niçin? Korkuyorum desen, korku yok; o yanlış söz. Korkmuyorum desen, küfür olur o da... Binâen aleyh sükût et!” demiş.

Onun için, bizim Allah’tan korkumuz çok zayıf. *Lâ ilâhe illa’llâh* diyenlerin hepsi Allah’tan korkar ama, o korku derece derece. Şimdi, Allah-u Teâlâ bize, korkanı anlatıyor:

إِنَّمَا يَخْشَى اللَّهَ مِنْ عِبَادِهِ الْعُلَمَاءُ (فاطر: ٢٨)

(*İnnemâ yahşa’llâhu min ibâdihi’l-ulemâ*) “Allah’tan, kulları içinde ancak alimler hakkıyla korkarlar.” (Fâtır, 35/28)

Allah’ı bilme nisbetinde Allah’tan korkulur. Bunu da en çok ulemâ bilir. Ulemâ Kur’an ilmine vakıf olan kimselerdir. İlm-i Kur’an’a vakıf olan insana ulemâ derler. Şimdi, birçok ulemâ var ortada; o değil... Kur’an ilmine vakıf olan kimseler, vukufu nisbetinde, bilgisi nisbetinde Allah’ı bilir. Çünkü, Allah-u Teâlâ bize kendisini Kur’an’da bildiriyor. Kur’an’ı bilen Allah’ı bilir.

Kur’an’ı bilmeyince, öteki duygularla bilinen bilgi ile, okuyarak bilenin bilgisi elbette bir olmaz. Onun için, Cenâb-ı Hak, (*İnnemâ yahşa’llâhu min ibâdihi’l-ulemâ*) buyurmuş. Allah hepimizi o ulema zümresine ilhak buyursun...

Ondan sonra, ne diyor Efendimiz:¹⁹

رَأْسُ الْحِكْمَةِ مَخَافَةُ اللَّهِ (الديلمي، هب. عن ابن مسعود)

(*Re’sü’l-hikmeti mehâfetu’llâh*) “Hikmetin başı Allah korkusudur.”

¹⁹ Beyhakî, *Şuabü’l-İman*, c.I, s.470, no: 743; Deylemî, *Müsnedü’l-Firdevs*, c.II, s.270, no: 3258, Abdullah ibn-i Mes’ud RA’dan.

Kenzü’l-Ummâl, c.III, s.141, no:5873; *Keşfü’l-Hafâ*, c.I, s.507, no: 1350; *Câmiü’l-Ehâdis*, c.XIII, s.56, no:12550.

Allah korkusunu elde etmek için; iman ne kadar kuvvetli ise, o kadar Allah'tan korkar insan... Şimdi diyorlar ki:

“—Cehennem bir ateş, oradan korkumuz var yanmayalım diyerekten...”

Fakat, Allah'tan ayrılığın acısının yanında, bir katredir cehennem hepsini birden... Allah'tan ayrı kalmanın korkusu daha büyük!

Meselâ; namaz kılmak, oruç tutmak, Kur'an okumak, zikrullah yapmak; Allah'la beraber olmanın alâmetleri... O anda Allah ile beraber o adam. Bundan ayrılp namazsız, zikirsiz, Kur'an'sız olan adamın hali... Ateş bir damladır, o Allah'tan ayrılığın acısı yanında; ama o farkında değil.

Nasıl ki hastalarımızın bazen keserler elini ayağını, doktorluğun icabı; duymaz adam acıyı hiç... Niçin? Bir morfin yapıyorlar oraya, duymuyor. Şimdi biz de morfinlenmişiz, o acıdan haberimiz yok. Allah affetsin...

O günah yerlerinde, günah işlerinde, gaflet en büyük günah!

Gaflet; Allah'tan ayrı kalmak. Oyunlara ve sâir günahlara dalaraktan uzak kalmanın acısını hissedemiyoruz; çünkü morfin var üzerimizde.

Allah hepimizi affetsin... Tevfikât-ı samedâniyyesine mazhar etsin... Cuma günü bu kadar yeter. Efendimiz'in duasını okuyalım:

Lâ ilâhe illa'llâhü'l-halîmü'l-kerîm...

Sübhâna'llâhi rabbi'l-arşi'l-azîm...

El-hamdü li'llâhi rabbi'l-âlemîn...

Nes'elüke mûcibâti rahmetike... Ve azâimi mağfîretike... Ve'l-ganîmete min külli birrin... Ve's-selâmete min külli ismin... Lâ teda' lenâ zenben illâ gafarte... Ve lâ hemmen illâ ferracte... Ve lâ haceten leke fihâ ridan, illâ kadaytehâ yâ erhame'r-râhimîn... Yâ erhame'r-râhimîn... Yâ erhame'r-râhimîn...

Bu korkuyu öğrenmek isterseniz, Gazâlî'nin kitabında var [*İhyâu Ulûmi'd-Dîn*], o Türkçe'ye tercüme edilmiştir. *Kütü'l-Kulûb* var ama o Arapça'dır. Onları okursanız, daha çok istifade edersiniz.

Allah Cumanızı mübarek etsin... Birçok Cumalara da sağlık afiyetlerle erişmek nasib ü müyesser eylesin...

Emrine itaat eden ve yasaklarından korunan kullarının arasına, ve sevdiği kullarının arasına cümlemizi kabul buyursun...

El-Fâtiha!

.....

Es-selâmü aleyküm!

22. 12. 1978 – İskenderpaşa Camii

16. KANI HELÂL OLAN ÜÇ KİMSE

Es-selâmu aleyküm ve rahmetu'llâh!

Geçen derste anlatmış olduğum hukuklardan, valide hakkının cezası dünyada görülür, gecikmez, ahirete bırakılmaz. Onun yanı sıra, sıla-i rahim de bunun gibi, mükâfatı çabuk gelir. Eşkıyalığın da cezası çabuk gelir.

Bugün de, cennetin kokusunu duymayacak olanlardan birisi de şeyh-i zânî olarak bildirilmiştir. Cenâb-ı Peygamberin usûlü, bir şeyi anlatırken, onun arasında diğer bir mes'elenin göze çarpmasını temin etmesidir. Burada beş-altı tane mes'ele söylüyor: Âsî olanlar, zâlim olanlar, zinâya mübtelâ olanlar.

Zinâ, bütün dünya milletleri indinde mezmum bir şeydir, sevilmez. Bunu yapanlar da hiç kimse tarafından hoş görülmez. Zina kötüdür.

Bunun için, Cenâb-ı Peygamber'in bir buyruğu var:²⁰

لَا يَحِلُّ دَمُ امْرِئٍ مُسْلِمٍ، يَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَأَنِّي رَسُولُ اللَّهِ،
إِلَّا بِأِحْدَى ثَلَاثٍ: الثَّيْبُ الزَّانِي، وَالنَّفْسُ بِالنَّفْسِ، وَالتَّارِكُ لِدِينِهِ
المُفَارِقُ لِلْجَمَاعَةِ (حم . خ . م . ت . ه . ن . عب . ش . عن ابن

(مسعود)

²⁰ Buhârî, *Sahîh*, c.XXI, s.171, no:6370; Müslim, *Sahîh*, c.IX, s.25, no: 3275; Tirmizî, *Sünen*, c.V, s.285, no: 1322; Neseî, *Sünen*, c.XII, s.370, no:3951; İbn-i Mâce, *Sünen*, c.VII, s. 425, no:2525; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.1, s.382, no: 3621; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.10, s.257, no: 4408; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.8, s.283; Ebû Dâvud, *Sünen*, c.4, s.126, no: 4352; İbn-i Ebî Şeybe, c.XIV, s.270, no: 37646; Tayâlisî, *Müsned*, c.1, s.37, no: 289; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.9, s.128, no: 5202; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.II, s.291, no:3479; Ebû Nuaym, *Ahbâr-ı İsfahan*, c.IX, s.38, no:1698; Abdullah ibn-i Mes'ud RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.I, s.87, no:368; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XVII, s.57, no:17561.

RE. 484/10 (*Lâ yuhillü demi'mriin müslimin, yeşhedü en lâ ilâhe illa'llâh, ve ennî rasûlü'llâh*) “Bir müslümanın kanı caiz değildir ki, o müslüman kelime-i şehadet getirir ve benim de rasûlüllah olduğumu ikrar eder. Bunun öldürülmesi câiz değildir. (*İllâ bi-ihdâ selâs*) Ancak, üç sebeple öldürülebilir. Bir insanın öldürülmesinde üç sebep vardır.

1. (*Es-seyyibü'z-zânî*) “Evlü bir insanın, başından nikâh geçmiş bir adamın zina etmesi, katlini mucibdir.”

Bak, hiç bir kimsenin katline cevaz vermemişken, bu ne kadar çirkin bir şey ki, katli caiz!

2. İkincisi, (*Ve'n-nefsü bi'n-nefs*) “Öldüreni öldürmek.” Buna da kısas diyorlar ki,

وَلَكُمْ فِي الْقِصَاصِ حَيَاةٌ (البقرة: ١٧٩)

(*Ve leküm fi'l-kısâsi hayâtün*) “Kısasta sizin için hayat vardır.” (Bakara, 2/179)

Neden? Kendisinin de canının gideceğinden korkarak, kolaycacak cinayet işleyemez. Ancak deli gibi bir şey olursa, aklı başından gider, belki onlar yapabilir. Fakat akıllı olan insan, kendi öleceğini de hesaba kataraktan, bu işe kolay kolay teşebbüs edemez. Onun için hayat vardır.

Bugün cesaret ondan ileri geliyor. Bir idare gelir, şu kadarını affeder; bir idare gelir, bu kadarını affeder. Üç beş sene yattıktan sonra çıkar, yine yapacağını yapar. Kurtuluş var. Ötekisinde ise, (*en-nefsü bi'n-nefs*) öldürürsen, sen de öldürülürsün.

3. Üçüncüsü, (*Ve't-târikü li-dînihi*) “Dinini terk eden.” Biz buna *mürted* diyoruz, dininden dönen demek.

Birisi vardır ki, gâvurdur aslen. Memleketimizde olan gâvurlar gibi, dünyada olan gâvurlar gibi. Bunlar değil. Bunlara elleşemeyiz. Onlar vergilerini verirler, hükümete itaat ederler; biz de canlarımızı koruruz. Onlara elleşemeyiz.

Bu, dinini terk etmiş, müslümanlıktan dönmüş. Beğenmemiş müslümanlığı, başka dine geçmiş, yahut da dinsiz olmuş. Bu çok fena... Bu öldürülür.

Birisi zânî, birisi adam öldüren, üçüncüsü de dinini terk eden. Oldu üç... (*El-müfâriku bi'l-cemâah*) Bir de cemaati ayıranlar, bölenler, bölücülük yapanlar. Bu da caiz değildir. Bunun üzerine uzun bahisler açılmış.

Evli olan insan zina ederse, onun öldürülmesi atmakla olmuyor, recm ediliyor. Taşlanarak öldürülür. Niçin? İbret olsun da, bir daha buna teşebbüs eden olmasın diye.

Küçük taş atmak da caiz değil. Ufak tefek taşları alır atarsa, o ona zarar vermez. Kocaman bir taş alıp da, vurup öldürmeyi de caiz görmemişler. Çünkü ondan da fayda yok. Maksat onu tedrici bir şekilde, hem de bir İslâm cemaatinin huzurunda öldürmek. Öyle kapalı bir yerde de değil. Herkes görecektir.

“—Ha bu şahıs bu kabahati yapmış. Bu kabahatinden dolayı öldürülüyor.” diyerekten ilân olunur, sonra herkesin gözü önünde öldürülür.

Bu ölüm, herkese duyurulur. Herkes duyar ki, “Fılan adam böyle bir kabahat yapmış ve bundan dolayı bugün cami önünde veya bir meydana öldürülmüş.”

Bundan dolayı, bu günahattan korkulur ve kaçılır. Kolaycacık böyle kötülöklere cesaret edenler bulunamaz.

İmam-ı Şafiî, “Namazı terk edenler de katlolunanlar arasına girer. Çünkü namazın terki, İslâm’ın terki demektir, bunun da katli caizdir.” demiş ise de, İmam-ı Azam Efendimiz, “Hapsolunur.” demiş.

Şu üç mesele... Allah hepimizi affetsin... Burada bir de sâil diyerekten bir kelime koymuş ki, savletten ileri geliyor; insanın üzerine saldıran saldırgan. Kudurmuş insan gibi seni öldürmeğe çalışıyor. Senin imkânın var da kendini müdafaa edebiliyorsan, edersin. Baktın ki, kendini müdafaa edemeyeceksin, ölüme gidiyorsun, başka çaren de yok; o zaman onu öldürmeğe de cevaz

vermişler.

Allah kusurlarımızı affetsin... Bugün bu kadarla iktifâ edeyim. Yarın da bunun altında elbise giyenler zikrolunacak ki, aynı hadisin tamamıdır. Orada iftihar ile süslü elbise giyenler yahut da iftiharı mucib olacak şekilde, o devirde uzun esvaplar giyerlermiş, etekleri yerlerde sürünürmüş. Onlar ta'yib olunmuş. Bugün de onlara benzer ne çeşit esvaplar varsa, onların aleyhinde...

Dünkü takvimde şöyle bir hikâye gördüm, onu da kısacık söyleyivereyim:

Hâtem-i Esam isminde bir zat var. Büyük bir zatın müridlerindendir. Bu zat yüz küsür arkadaşıyla Medine-i Münevvere'ye gelmiş. Medine-i Münevvere'den, bunları karşılamak için bir cemaat çıkmış. Bunlar demişler ki:

“—Burası neresi?”

“—Burası Peygamber SAS'in şehridir, Medine-i Münevvere'dir.” demişler.

“—Onun köşkünü gösterir misiniz?” demiş.

“—Onun köşkü filân yok!” demişler.

“—Canım, koca bir peygamber olur da, köşkü olmaz olur mu?”

“—Yok. Onun basit bir evi vardı, orada yaşardı.” demişler.

“—Orasını gösterin de, ben oraya teberrüken gideyim de bir namaz kılayım!” demiş.

Takvimde böyle yazmış.

Bu hususta kitaplarda gördüğümüz: Hâtem-i Esam Hazretleri Medine-i Münevvere'ye gelmiş.

“—Burası neredir?” demiş.

“—Medine-i Münevvere'dir, Rasûlüllah'ın beldesidir.” demişler.

“—Yok, burası Firavunlar beldesine benziyor.” demiş.

Hapse atmışlar, “Böyle şey söylenir mi?” diyerekten. Nihayet hâkim huzuruna çıkarmışlar. Peygamber'in hayatına uygun bir hayat olmadığından dolayı, beraat etmiş.

Allah kusurlarımızı affetsin...

Bu zinada en mühim àmil göz, ikincisi el... En mühimi göz, sonra da eller... Gözler gördü müydü, o câzibe insanı o tarafa sürükler. Eller de temas etti miydi, onun da vücuda verdiği hararetle, insan o tarafa doğru sürüklenir.

Binâen aleyh, İslâm'da gözlerin yumulmasının emredilmesi, ellerin de temas etmesinin yasaklanması, bu sebepten olsa gerek.

Allah cümlemizi affetsin de, böyle laûbâlilikten hepimizi muhafaza buyursun...

Li'llâhi'l-fâtîha!

29. 12. 1978 – İskenderpaşa Camii

17. MİSAFİRE İKRAM

Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llâh!

Bugün sizlere, geçen haftadan kalan faziletlerden bahsedeceğiz.

a. Misafire İkrâm Etmek

Bu faziletler hakkında Cenâb-ı Peygamber SAS şöyle buyuruyor:²¹

مَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَلْيُكْرِمْ ضَيْفَهُ (خ. م. ت. ه.
حم. حب. عن ابى هريرة)

(*Men kâne yü'minü bi'llâhi ve'l-yevmi'l-âhiri*) “Her kim Allah’a iman etmiş ve ahirete de inanmışsa, (*felyükrim dayfehû*) misafirine ikram etsin! Allah’a iman eden, ahiret gününe de inanan insan, misafirine ikram, ihsan etsin!”

Bu hadis, Buhârî ile Müslim’in Hazret-i Ebû Hüreyre’den rivayetidir.

Misafirin kıymeti büyüktür. Hepimizin başına gelen haller. Biz bir sefer hacca gittiğimizde, orada bir misafirhaneye misafir olduk. Misafirhane öyle bir yer ki... Yâni bizim bugünkü evlerimizde misafir alamıyoruz, alsak da rahat ettiremiyoruz.

²¹ Buhârî, *Sahîh*, c.XIX, s.105, no: 5673; Müslim, *Sahîh*, c.I, s.163, no: 67; Ebû Dâvud, *Sünen*, c.XIII, s.367, no:4487; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.267 no:7615; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.VIII, s.164, no:16440; Tirmizî, *Sünen*, c.IX, s.40, no: 2424; Ebû Avâne, *Müsned*, c.I, s.42, no:95; Ebû Ya'lâ Müsned, c.XI, s.470, no:6590; Kudâî, *Müsnedü's-Şihâb*, c.I, s.286, no:467; Tayâlisi, *Müsned*, c.I, s.308, no:2347; Abdürrezzak, *Musannef*, c.XI, s.7, no:19746; İbn-i Asâkir, *Mu'cem*, c.I, s.24, no:34; Abdullah ibn-i Mübârek, *Zühd*, c.I, s.125, no:368; Hennâd, *Zühd*, c.II, s.511, no:1050; Ebû Hüreyre RA’dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.IX, s.53, no:24907; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.XXI, s.327, no:23647.

Daracık evler... Büyük evlerde o mobilya tesisleri evi dolduruyor, yine misafirlere bir yer kalmıyor. Bana kalırsa en kolayı, her caminin bir misafirhanesi olmalı, yemek teşkilatı olmalı; misafir gelince her türlü ikramı kolaycacık yapmalı!

O evlere gelen misafirlere, bir kahve, bir çay verip, “Haydi uğurlar olsun!” demek bize yakışmaz. Biz müslümanız el-hamdü lillâh; onu başkaları yapar. Ama, müslüman misafirine ikram etmeli, yatırmalı. E, şimdi yatırmak mümkün olmuyorsa, memlekette oteller dolu; otelin parasını vererekten misafiri orada da yatırmak mümkün olur. Yemesi içmesi hususunda da böyle yapılmasını, bak Cenâb-ı Peygamber ne güzel söylüyor:

“Allah’a inanan, —yani imanında kâmil olan— ahirete de inanan, misafirine ikram etsin!” Bu bir...

b. Sıla-i Rahim Yapmak

İkincisi yine:²²

مَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَلْيُصِلْ رَحِمَهُ
(خ. عن أبي هريرة)

(*Men kâne yü'minü bi'llâhi ve'l-yevmi'l-âhir, felyesil rahimehû*)
“Her kim Allah’a ve ahiret gününe iman etmişse, sila-i rahim yapsın!”

Sıla-i rahim: Akraba ü taallûkat, ana-baba da onun içinde; bu ana-baba dersinin ma'badi ya... Ana-baba başta olmak üzere, amca, dayı, teyze, hala, bu gibi akrabalar ve onların çocuklarının ziyaretlerine gitmek; muhtaç oldukları vakitte onların yardımlarına başkalarından daha fazla koşmak... İslam’ın icabı ve Peygamberimizin de emri.

Sıla-i rahim yapın! Bizim dört tane kandilimiz var, iki de bayramımız var; altı... Arada yine başka sebepler de olabilir. Hiç

²² Buhârî, *Sahîh*, c.XIX, s.105, no: 5673; Ebû Hüreyre RA’dan.

olmazsa insan, senede böyle altı gününü bu büyüklerin ziyaretiyle geçirmesi lâzım; mümkün olursa... Ama mümkün olmuyorsa, meselâ uzakta iseler, gitmek de mümkün olmuyorsa; hiç olmazsa mektuplarla, telgraflarla kandillerini tebrik vazifemizden ibarettir. Cenâb-ı Peygamber onun için, “Sıla-i rahim yapın!” buyurmuş.

Akraba ü taallûkat, bir kök ve o kökün etrafındaki dal ve budaklar gibidir. Bunların hep birbirleriyle sımsıkı yapışma, kaynaşma mecburiyetinde olduğunu Cenâb-ı Peygamber bize duyuruyor. Bu sila-i rahim yapılmazsa gevşeklik olur, soğukluk olur; birbirleriyle alâka kesilir, unutulur insan... Dünyada unutulunca ahirette de unutulur. Binâen aleyh, dünyada böyle sıkı sıkı sarılın da, ahirette de unutulmayın!

Şimdi bir akrabalıktan olan kardeşlik var, bir de müslüman kardeşliği var... “Müslümanlar kardeştir.” diyor Cenâb-ı Hak. Mânevi kardeş yani... Mânen kardeşiz. Öteki, dünya cihetinden kardeş, mirasımıza konan. Mânevi kardeşler, neseb kardeşlerinden daha üstündür. Onların kıymetleri daha yüksektir.

Bu arada bizi okutan hocalarımız, bize yardım eden kimseler; bunlar da yetişmemize yardım ediyorlar, okutuyorlar, bizi yetiştiriyorlar. Onlar da bizim akrabamız kadar kuvvetlidirler. Büyüklerimiz de böyle... En başta Peygamberimiz SAS. Sıla-i rahme en lâyük o! Ana-baba, akraba ü taallukat; o da lâzım ama, asıl gerekli olan insanın Peygamber SAS’e sila-i rahim yapması. Mümkün olmazsa, çok çok salât ü selâm getiririz olduğumuz yerden. O sila-i rahmi böylece de temin etmeğe çalışırız.

c. Hayır Söylemek veya Susmak

Üçüncüsü de —üç tane bu hadisler:²³

²³ Buhârî, *Sahîh*, c.XIX, s.105, no: 5673; Müslim, *Sahîh*, c.I, s.68, no: 46; Tirmizî, *Sünen*, c.IV, s.659, no: 2500; Ebû Dâvud, *Sünen*, c.XIII, s.367, no:4487; İbn-i Mâce, *Sünen*, c.IV, s.339, no: 5154; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.۶۶۷,

مَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَلْيُكَلِّمْ خَيْرًا أَوْ لِيَصْمُتْ
(خ. م. ت. ه. ح. ب. عن أبي هريرة)

(*Men kâne yü'minü bi'llâhi ve'l-yeumi'l-âhiri, felyekul hayran ev li-yasmüt*) “Allah’a inanan, ahiret gününe inanan insan, mümkünse hayır söylesin. Bilgisi varsa, malûmatı varsa hayra ait; o hayırları söylesin. Böyle bir sözü yoksa, sussun sükût etsin!”

Burada bir şair de şöyle demiş:

“—Susmak zinetir, sükût da selâmettir. Ben az konuştuğuma, sustuğuma hiç bir zaman pişman olmadım; fakat söylediklerime çok pişman oldum.” demiş.

Çok sözün içerisinde, çok yalan da olur; iyi bir şey değil. Onun için, insanın mümkün oldukça Allah-u Teâlâ’nın verdiği bu nefesi boşa harcamaması lâzım! Bu nefes Cenâb-ı Hak’tan bize bir nimettir. Ömür nasıl kıymetliyse, sağlık nasıl kıymetliyse, zekâ nasıl kıymetliyse, kuvvet nasıl lâzım şeyse, bu nefes de o kadar kıymetlidir. Bunu boşa harcamamak lazım! Ya Allah’ın zikriyle meşgul ol; ya namazla, ibadetle meşgul ol!

Bak ne güzel, *estaizü bi'llâh*:

وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ (الذاريات: ٥٦)

(*Ve mâ halaktü'l-cinne ve'l-inse illâ li-ya'büdün.*) [Ben cinleri ve insanları, ancak bana kulluk etsinler diye yarattım.] (Zâriyat, 51/56) buyuruyor Allah-u Teâlâ Hazretleri. Bizim vazifemiz Allah’a kul olmak, ona kulluk vazifemizi yapmak!

Kulluk vazifesi hemen böyle muayyen saatlerde olanlarla bitmez. Onun için, gönlümüzü öyle bir uyandıracamız ki, saati

no:7610; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.II, s.273, no: 516; Bezzâr, *Müsned*, c.II, s.394, no:7895; Kudâî, *Müsnedü's-Şihâb*, c.I, s.286, no:467; Abdü'r-Rezzak, *Musannef*, c.XI, s.7, no:19746; İbn-i Asâkir, *Mu'cem*, c.I, s.24, no:34; Ebû Hüreyre RA'dan.

kurduğumuz vakitte nasıl 24 saat işliyorsan, Allah'ın huzurunda daima öyle durmalı... Emrine her zaman münkad... Dilinden yanlış söz çıkmamak, kötü söz çıkmamak, kimseyi incitecek bir söz çıkmamak... Bunlar hep edebî içerisindedir.

Bunu izah sadedinde Hazreti Enes'in Ahmed ibn-i Hanbel'de bir rivayeti daha var: ²⁴

مَنْ سَرَّهُ أَنْ يَمُدَّ لَهُ فِي عَمْرِهِ، وَيَزَادَ لَهُ فِي رِزْقِهِ، فَلْيَبِرْ وَالِدَيْهِ،
وَلْيَصِلْ رَحِمَهُ (حم. عن أنس)

(*Men serrahu en yümedde lehû fi umrihi*) “Her kim ölümünün unutulmasını, yaşının uzamasını, ömrünün uzamasını istiyorsa; (*ve yüzâde lehû fi rizkihi*) her kim ki rızkının çoğalması kendisini sevindirirse; (*felyeberre vâlideyhi*) anne ve babasına iyilik yapsın, (*velyesil rahimeh*) ve sıla-i rahim yapsın!”

Demek ki, sıla-i rahim çok mühim. Bizim birbirimizle kaynaşmamızın yegâne şartlarından birisi, akraba ü taallûkat arasında sıkı bir rabîta... Onları memnun edecek haller, ikramlar, izzetler, ihsanlar hep bunun içerisine girer.

Allah cümlemizi affetsin... Tevfikât-ı samedâniyyesine mazhar etsin...

Bu, ibadetin fer'idir. Asıl olan imandır. İmanın bunlar dalları oluyor. İmanın kökü: *Lâ ilâhe illa'llah, muhammeden rasûlü'llah*... Allah'a inanmak, Peygamberine inanmak, öldükten sonra dirileceğine inanmak, meleklerine inanmak, kıyamet günündeki teraziye, mizana, cennete, cehenneme inanmak imanın esaslarındandır. Bunlar de fer'lerdir. Şimdi, kol, el, ayak, parmak fer'dir; vücudun kendisi esastır. Ama, fer' olmazsa esasın da kıymeti olmuyor o zaman... Kolumuz olmazsa, ayağımız olmazsa, vücudumuz olmuş ama para etmiyor. Binâen aleyh fer'in de esas

²⁴ Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.III, s.266, no: 13838, Enes RA'dan.

kadar lüzûmu vardır.

Onun için Allah cümlemizi afv ü mağfîret etsin... Bu hususta belki 20 tane kadar hadis var, çeşitli tabirlerle. Bunun başı hep ana-baba hakkındadır. Ana-baba hakkını devam ettirirken, Efendimiz, içkiyi söyledi. İçki de büyük günahdır, dedi. Ana-babaya ne kadar hürmetsizlik ederseniz, o kadar büyük günah... İçki de, onun yanında günah, zina da onun yanında günah, faiz de onun yanında günah, adam öldürmek de onun yanında günah, yalan da onun yanında günah...

Biz hınzır etinden çok korkarız el-hamdü lillâh... Onun sözünü bile bazı insanlar ağızlarına almazlar; kötü hayvan derler. Halbuki, günahlıkta hep beraber... Diğer günahları işlemekte insan hiç fütur etmiyor da, ona gelince dayanıyor.

Onu şöyle gördüm: İnsanların bugün birbirlerinden soğuk durması ve bugünün insanların da birbirlerine tecâvüz edişleri hakkında birçok sözler söylüyor herkes... İşte bunu şöyle önleyelim, böyle önleyelim, şöyle yapalım, böyle yapalım... Ama en çok burada rol oynayan imandır. İman olursa, yakayı kurtarırız. İman olmazsa, para etmez.

Onun için, ayet-i kerimede:

أَوْ يَلْبِسَكُمْ شِيْعًا وَيُذِيقَ بَعْضَكُمْ بَأْسَ بَعْضٍ (الأنعام: ٦٥)

(*Ev yelbisüküm şiyean ve yüzika ba'daküm be'se ba'd*) "Allah'ın yasak ettiği günahları işleyenlerin gönüllerinde merhamet kalmaz, şefkat kalmaz, insanlık kalmaz; gönül kararır. Ondan sonra, birbirlerini boğazlamakta hiç de tereddüt etmezler." (En'am, 6/65) buyrulmuştur.

Allah hepimizi affetsin... Tevfikat-ı samedaniyyesine mazhar etsin... Birbirlerimizi öz kardeş gibi sevmek, birbirlerimize lâzım gelen saygıyı, hürmeti göstermek nasib ü müyesser eylesin...

Bismi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

Lâ ilâhe illa'llâhu'l-halîmü'l-kerîm...

Sübhâna'llâhi rabbi'l-arşi'l-azîm...

El-hamdü li'llâhi rabbi'l-âlemîn...

Nes'elüke mücibati rahmetike... Ve azâimi mağfiretike... Ve'l-ganîmete min külli birrin... Ve's-selâmete min külli ismin... Lâ teda' lenâ zenben illâ gafarte... Ve lâ hemmen illâ ferracte... Ve lâ haceten leke fihâ ridan, illâ kadaytehâ yâ erhame'r-râhimîn... Yâ erhame'r-râhimîn... Yâ erhame'r-râhimîn... İrhamnâ...

Ya Rabbi! Bugünkü Cumamızı sen bizden kabul eyle... Birçok Cumalara da sağlk afiyetle erişmek nasib ü müyesser eyle...

Allâhümme innâ nes'elüke temâme'n-ni'meh... Ve devâme'l-âfiyeh... Ve hüsne'l-hâtimeh... Bi-hürmeti'l-fâtihah!

.....

Es-selâmü aleyküm!

05. 01. 1979 – İskenderpaşa Camii

18. PEYGAMBER SAS'İN EBÛ ZER RA'A NASİHATLARI

Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llâh!

İslâm'daki hukuklardan birisi de sıla-i rahim hukuku idi. Yani, ana-babanın akraba ü taallûkatı olan dal budaklarıyla alâkayı kesmemek, onlarla ülfeti güzelleştirmek, güzel geçinmek... Bu hususta Ebû Zer RA Efendimiz, bir hadis zikrediyor.

Ebû Zer'i, hepimiz işitiriz de kendisini pek iyi bilemeyiz tabii. O —Allah rahmet eylesin— beşinci veyahut altıncı müslüman diye zikrediyorlar. Bu zat, Efendimiz SAS'e gelmiş müslüman olmuş ve bu müslümanlığını izhar etmek için kendini tutamamış, Kâbe-i Muazzama'nın içine girmiş;

“—Ey müşrikler! Duyun, ben müslüman oldum!” demiş, kelime-i şهادet getirmiş. Açık sesle, yüksek sesle, ezan okudukları gibi bugün...

Tabii, o zaman herkes gâvur. Onu güzel bir döğmüşler, bayıncaya kadar. Bayılmış adam, sopanın altında; fakat, itikadına zerre kadar bir eksiklik gelmemiş. Ayılmış, saklanmış orada örtünün altına...

Bir gece yine kadınlar gelmişler, putlara tapınmaya. Onlara çıkışmış:

“—Aptal insanlar! Bakın peygamber gelmiş, taşlara ne tapıyorsunuz? Bu delilik değil mi?.. “ diyerekten neler söylediye...

Kadınlar feryad etmişler; yine bir döğmüşler. Nasılsa kurtulmuş ellerinden, biri vasıtasıyla...

Memleketi Gıfar... Vurguncu bir kabile aslında. Yâni, kalpleri taş gibi artık, vurguncu olunca... Gitmiş, o kabileyi müslüman yapmış. O taş yürekli, vurguncu, eşkıya heriflerin hepsini müslüman yapmış.

Allah bize insaf versin. Biz okuyoruz, onun ne okuması vardı acaba? Hangi medreseden, hangi üniversiteden mezun olduğunu

sorsanız; okumasını da bilmiyordu belki!.. Fakat, İslâm aşkı, iman aşkı, bak koca bir kabileyi müslüman yaptı!

Onunla da kalmadı, komşusu Eslem kabilesine gitti, onu da müslüman yaptı. İmana bak sen!.. Onun için, okumalar bizim imanımızı yükselteceği yerde, bilakis zayıflatıyor. Niçin?.. Dünyaya bağlıyoruz işimizi. Dünyaya bağladığımız için de, imanımız zayıf oluyor ve's-selâm.

Ebu Zerr-i Gıfârî Hazretleri şöyle rivayet ediyor:²⁵

أَوْصَانِي خَلِيلِي صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ، بِخِصَالٍ مِنَ الْخَيْرِ : أَوْصَانِي
بَأَنْ لَا أَنْظُرَ إِلَى مَنْ هُوَ فَوْقِي ، وَأَنْ أَنْظُرَ إِلَى مَنْ هُوَ دُونِي ؛ وَأَوْصَانِي
بِحُبِّ الْمَسَاكِينِ وَالِدُنُوِّ مِنْهُمْ ، وَأَوْصَانِي أَنْ أَصِلَ رَحِمِي وَإِنْ أَدْبَرْتُ ،
وَأَوْصَانِي أَنْ لَا أَخَافَ فِي اللَّهِ لَوْمَةً لَائِمَةً ، وَأَوْصَانِي أَنْ أَقُولَ الْحَقَّ وَإِنْ
كَانَ مَرًّا ، وَأَوْصَانِي أَنْ أَكْثَرَ مِنْ قَوْلِ لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ ، فَإِنَّهَا
كَنْزٌ مِنْ كُنُوزِ الْجَنَّةِ (حب. ق. هب. ش. عن أبي ذر)

(Evsânî halîlî SAS, bi-hisàlin mine'l-hayr: Evsànî bi-en lâ enzura ilâ men hüve fevkî, ve en enzura ilâ men hüve dûnî; ve evsànî bi-hubbi'l-mesâkîni, ve'd-dünüvvi minhüm; ve evsànî en esıla rahimî, ve in edberet; ve evsànî en lâ ehâfe fi'llâhi levmete lâim; ve evsànî en ekûle'l-hakki, ve in kâne mürren; ve evsànî en eksüre min kavli lâ havle ve lâ kuvvete illâ billâh, feinnehâ kenzün min künûzi'l-cenneh)

²⁵ İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.II, s.194, no: 449; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.1X, s.91; İbn-i Ebi Şeybe, *Sünen*, c.VII, s.81, no: 34350; el-Bezzâr, *Müsned*, c.IX, s.383, no: 3966; Beyhakî, *Şuabü'l-İmân*, c.III, s.240, no: 3429, Hatîb, *Târih-i Bağdad*, c.XII, s.438, no: 6903; *et-Tergîb ve't-Terhîb*, c.II, s.228, no: 3802, Ebû Zer RA'dan.

(*Evsànî halîlî SAS, bi-hisàlin mine'l-hayr*) Halîlim, dostum Peygamber SAS bana nasihat etti, dedi ki:

1. (*Evsànî bi-en lâ enzura ilâ men hüve fevkî*) “Maddî bakımdan kendimin üstündeki insanlara bakmamamı, (*ve en enzura ilâ men hüve dûnî*) kendimden aşağıdakilere bakmamı tavsiye etti.”

Bu mühim bir ders... İnsanı çok yorar, çileden çıkarır. Şuna da yetişeceğim, ondan daha üstün olacağım, ondan daha iyi olacağım derken, bakarsın ipin ucunu koparır, gürültüye gidersin. Kendinden aşağısına bak! Üstüne bakarsan, gücün yetmez, yetişemezsin. Allah-u Teâlâ herkesin kudretini bir yaratmamıştır. Herkesin ayrı ayırır kudreti...

Onun için, ona o zenginliği vermiş. Bu iki türlü; dünya zenginliği, ahiret zenginliği... Dünya zenginliği de öyle, ahiret zenginliği de öyle; çalışmayla olmaz, Allah veriyor. Çalışacağız ama Allah vereceği kadar verecek, tabiatıyla.

Haa, büyük ahiret adamları da var tabii: Abdülkâdir-i Geylânî Hazretleri gibi, Nakşibend Hazretleri gibi, Rufâî Hazretleri gibi... “Haydi ben de öyle olayım!” de; olur musun? Şimdi hafız efendi okuyordu. *Estaizü bi'llâh*:

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ يَزُكُّونَ أَنْفُسَهُمْ ، بَلِ اللَّهُ يَزَكِّي مَنْ يَشَاءُ

وَلَا يُظْلَمُونَ فَتِيلًا (النساء: ٤٩)

(*Elem tera ile'llezîne yüzekkûne enfüsehum, beli'llâhu yüzekkî men yeşâü ve lâ yuzlemûne fetilâ.*) [Kendilerini temize çıkaranları görmedin mi? Allah dilediğini temize çıkarır ve kendilerine kıl kadar haksızlık yapılmaz.] (Nisâ, 4/49)

O temizlenen insanlar, velî olan insanlar, kendiliklerinden mi oldular? Allah, peygamberlerini nasıl seçti ise, velîlerini de öyle seçmiştir. Yoksa senin benim işim değil o! Bizim işimiz, Allah'ın emirlerini tutup yasaklarından kaçmak; o kadar... Yükseltirse, yükseltir.

Onun için Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:²⁶

من تواضع لله ، رفعه الله (حل. عن أبي هريرة)

(*Men tevâdaa li'llâhi, rafeahu'llâh*) “Kim Allah için tevazu ederse, Allah onu yükseltir.”

Tevazu yapabiliyor musun, Allah seni yükseltir. Yapamıyorsan; alçaltır, çıkamazsın yukarıya...

İkincisi: Aşağıya bak, altına bak! Senden daha zaifler var, fakirler var, miskinler var... Onları gör, haline şükret!

Nakşibend Hazretleri'nin de nasihatları var bize. O nasihatlarından dokuzuncusunda diyor ki:

(*Nazar ber kadem*) “Ey sâlik, sen yürürken ayağının ucuna bak!” Aşağıya bak, yukarıya bakma! Yukarıya bakarsan yetişemezsin, semânın ucunu bulamazsın. Aşağıya bak! Hem etrafı görmezsin, hem de aşağı bakarsın, haline şükredersin.

Uzun o...

İkinci nasihati;

2. (*Ve evsânî bi-hubbi'l-mesâkîni ve'd-dünüvvi minhüm*)
“Miskinleri sevmemi ve onlara yakın olmamı tavsiye etti.”

Nasıl, ne diyeceksiniz bu işe?

“—Miskinleri sev ve onlara yakın ol!”

Miskinin iki mânâsı var: Birisi, fakirler var ya hani, bir şeyleri yok zavallılar; onlara derler.

Bir de, dünyadan geçmiş, dünya ile alâkasını kesmiş, varlık

²⁶ Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.V, s.139, no:4894; Hz. Aişe RA'dan.

İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.VII, s.120, no:34663; Selmân-ı Fârisî RA'dan.

Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.VI, s.276, no:8140; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.VII, s.129; Kudâî, *Müsnedü's-Şihâb*, c.I, s.219, no:335; Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.II, s.110, no:504; Hz. Ömer RA'dan.

Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.VIII, s.46; Ebû Hüreyre RA'dan.

Mecmaü'z-Zevâid, c.VIII, s.156, no:13067; *Kenzü'l-Ummâl*, c.III, s.216, no:5730, 5735; *Keşfü'l-Hafâ*, c.II, s.1442, no:2445; *Câmiu'l-Ehâdîs*, c.XX, s.179, no:21841-21844.

yokluk onun indinde müsâvi... Altınla, bakır, taş onun önünde müsâvi, kıymeti yok dünyanın... Bir de böyle adamlar vardır ki, miskin diyorlar bunlara da... Fenâ derecelerini atlatmış, kendisine varlık vermeyen adamlar; her şeyi Allah'tan biliyor. Bu miskinlere yakın ol! Ahiret miskinleri, dünya miskinleri; kim olursa olsun, onlara yakın ol!

Onlarda hikmetler vardır. Çünkü Allah onların kalplerine hiç umulmadık nimetler vermiştir. Onlardan birisi Veysel Karani Hazretleri... Hiç dünyalığı yoktu. Dünyaya da hiç iltifat etmedi ama içi hikmetle dolu... Bak bugün bile burda, Hırka-i Şerif Camii'nde, onun hırkasını Ramazan-ı Şerif'te herkes ziyaret etmekte...

Gönüllerimize bir sürur geliyor. Bin küsür yıl geçtiği halde Veysel Karanî'yi bir türlü unutamıyoruz. Halbuki, nice resimleri olan insanlar var ki, çoktan unutuldu. Ama, o unutulmuyor. Niçin? Ona Allah o sevgiyi vermiş, bize de vermiş; biz de onu seviyoruz işte... Onun için, siz miskinleri, yani böyle dünyadan geçmiş insanları sevin ve onlara yakın olun!..

Üçüncü nasihati:

3. (*Ve evsânî en esıla rahimî ve in edberet*)

“Sıla-i rahim yapmamı tavsiye etti. ‘Akraba ü taallûkatından ayrılma; onlar sana ne kadar gelmiyorlarsa da... Sana küsseler de, dargınsalar da yine sen git; kusurlarına bakma!’ dedi.”

Onun için, hepimizde kusur var. Kusursuz olur muyuz? Ancak peygamberler müstesnâ... Bizlerin, hepimizin kusuru var. Velîlerde de kusur var... Velîler kusursuz olmaz ki, onlarda da kusur var; büyük günahları yok, o başka... Yapanlar çabuk nadim olurlar, pişman olurlar, tevbe ederler. Onlar da kusursuz olmaz.

Kusursuz yalnız Allah ve onun Rasûlü... Halbuki Rasûlüllah hakkında:

إِنَّا فَتَحْنَا لَكَ فَتْحًا مُّبِينًا . لِيُغْفِرَ لَكَ اللَّهُ مَا تَقَدَّمَ مِن ذَنْبِكَ وَ مَا تَأَخَّرَ

وَيَتِمُّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكَ وَيَهْدِيكَ صِرَاطًا مُسْتَقِيمًا (الفتح: ١-٢)

(İnnâ fetahnâ leke fethan mübinâ. Li-yağfira leke'llâhu ma tekaddeme min zenbike ve mâ teahhara ve yütimme ni'metehû aleyke ve yehdiyeke sırâtan müstakîmâ.) [Biz sana doğrusu apaçık bir fetih ihsân ettik. Böylece Allah, senin geçmiş ve gelecek günahını bağışlar, sana olan nimetini tamamlar ve seni doğru yola iletir.] (Fetih, 48/1-2) buyrulmuştur.

Onda da demek günah varmış da, Allah affetmiş... Yahut olacakmış da, Allah affetmiş. Allah-u Teâlâ'nın ismet muhafazası altında, ma'sum.

İsmet, peygamberlerdeki sıfatlardan birisi. O surette Allah kendisini koruyor. Allah hıfzetmezse, insanların kendi kendilerini hıfzetmelerine imkân yok! Aciz mahlûk...

Sıla-i rahimde çok ders var, kısacığını söyleyeyim: Ana-baba arasında ilgi itaatla olduğu gibi, akraba ü taallûkat ile ilgi, onlarla gidip gelmekle olur. Bu ilgi kesilirse; bir ağacın dallarını kestiğiniz vakitte neye benzer? Gövde kalır, meyvasız ve yapraksız; bir şeye benzemez. Siz de onu keser odun yaparsınız. Binâen aleyh, suyu kesilen değirmenin hali neyse, akraba ü taallukattan ayrılanların hali de ondan ibarettir. Kusura bakma, hepimizde kusur var. Af dile!

Bir örnek var buna münasip: Cenâb-ı Peygamber oturmuşlar ashabıyla beraber. Diyor ki:

“—Bugün içimizde sila-i rahim yapmadık, kâtı-ı rahim bir adam varsa, çıksın! Çünkü dua edeceğiz.”

Bu dua kabul olmaz! Neden? Kâtı-ı rahmin olduğu yere rahmet-i ilâhi nâzil olmaz da ondan. Allah affetsin kusurlarımızı... İçinden bir delikanlı çıkıyor, meclisten. Gidiyor, biraz sonra geliyor.

“—Niye kalktın, geldin?” diyor SAS Efendimiz.

Diyor ki:

“—Siz böyle dediniz. Benim de teyzem ile aramda bir soğukluk

vardı, dargınlık vardı. Gittim, özür diledim, af istedim. O da affetti. Ben de ona teşekkür ettim, geldim şimdi.” diyor.

O zaman yapacakları duayı yapıyorlar. Bu umumi bir ders. Allah hepimizi affetsin...

Bunun arkasından diyor ki:

4. (*Ve evsàî en lâ ehàfe fillâhi levmete lâim*) “Allah yolunda kınayanın kınamasından korkmamamı tavsiye etti.”

“—Ey Ebâ Zer, hiç bir lâimin levminden korkma! Seni ayıplarlar; ayıplasınlar varsın, korkma! Beni ayıplarlar diyerekten ahlâktan ayrılma, haktan uzaklaşma!” dedi.

Ben bunu dün birisine söylerken dedi ki bana:

“—Yâhu onun karşısında ben, çamura mı batayım?”

Yâni, varlık var kendisinde de, ondan af dilemeye tenezzül edip de gidemiyor. Çamura batmış gibi addediyor kendisini... Bu ne kadar acı şey... Tevazuun zıddı oluyor, tekebbür oluyor.

Bir de diyor ki:

5. (*Ve evsàî en ekûle'l-hakî ve in kâne mürren*) “Ne kadar acı olsa da hakkı söylememi tavsiye etti.”

“—Hak acıdır ama acı da olsa söyle, korkma!” dedi.

Bir de diyor ki sonunda:

6. (*Ve evsàî en eksüre min kavli lâ havle ve lâ kuvvete illâ bi'llâh*) “*Lâ havle ve lâ kuvvete illâ bi'llâh*’a devam etmemi tavsiye etti. (*Feinnehâ kenzün min künûzi'l-cenneh*) ‘Çünkü bu söz, cennet hazinelerinden bir hazinedir.’ buyurdu.”

İsterseniz bunun kısacık bir hikâyesini anlatayım, vaktiniz müsaitse:

Efendimiz SAS’in zamanında Avf denilen bir adam var, sahabeden; oğlu esir düşmüş. Üzölmüş tabii, gelmiş Rasûlüllah’a:

“—Yâ Rasûlallah! Oğlum esir düştü.” demiş.

Diyor ki ona:

“—*Lâ havle ve lâ kuvvete illâ bi'llâh*’a devam et!..”

O da başlıyor işte tesbihini çekmeye... Artık yürek acısıyla kim bilir, ne kadar çekti?

Bakmış ki bir gün, “Tak, tak!..” kapı çalınıyor. Pencereden bakmış, oğlu... Bir sürü de koyun var önünde... Açmış;

“—Hoş geldin evlâdım, ne oldu böyle?” demiş.

“—Baba, işte beni yakaladılar, esir oldum. Çadıra kapadılar, ayaklarıma zincir vurdular. Çadırın başına da bir nöbetçi asker koydular. Orada duruyordum. Bir gün baktım ki, asker uyuyakalmış. Uyumuş nöbetçi... Benim ayağımdaki zincirler de — Allah’ın hikmeti— çözülmüş... Ben de askerin atını aldım, bindiğim gibi kaçtım.

Kaçarken, bir sürüye rast geldim. Bir nâra vurdum; çobanlar da baskına uğradık diyerekten koyunları bırakıp kaçtılar. Ben de bunları ganimet diye getirdim.” demiş.

Babası diyor:

“—Rasûlüllah’a soralım da, bakalım bize helâl olur mu?”

Soruyorlar.

“—Helâldir, malınızdır; nasıl isterseniz yeyin!” diyor.

Allah hepimizi affetsin... Tevfikât-ı samedâniyyesine mazhar eylesin...

El-hamdü li’llâh, sümme el-hamdü li’llâh...

Lâ ilâhe illa’llâhu’l-halîmü’l-kerîm...

Sübhâna’llâhi rabbi’l-arşi’l-azîm...

El-hamdü li’llâhi rabbi’l-âlemîn...

Nes’elüke mücibati rahmetike.. Ve azâimi mağfiretike... Ve’l-ganîmete min külli birrin... Ve’s-selâmete min külli ismin... Lâ teda’ lenâ zenben illâ gafarte... Ve lâ hemmen illâ ferracte... Ve lâ hâceten leke fihâ ridan, illâ kadaytehâ yâ erhame’r-râhimîn... Yâ erhame’r-râhimîn... Yâ erhame’r-râhimîn... İrhamnâ...

Es-selâmü aleyküm ve rahmetu’llâhi ve berakâtüh!

12. 01. 1979 – İskenderpaşa Camii

19. BABANIN HAKLARI

Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llâh!

Sizlere bugün, babalık hakkı olan on tane hakkı zikretmeğe çalışacağım. Babanın evlât üzerindeki hakkı, evlâdın babasına karşı borcu...

Bir kere, babası yemeğe muhtaç ise, yâni çalışıp kazanıp kendini doyuramıyorsa; evlât ona bakacak. Üstünü başını yapamıyorsa, evlât ona üst baş yapacak. Baba hizmete muhtaç ise, —ihtiyarlık dolayısıyla— evlât ona hizmet edecek. Çağırıldığı vakit de, (*Lebbeyk*) “Buyur babacığım!” deyip hemen emrine koşacak. Emrederse, emrini geri çevirmeyecek; günah bir şey olmadıkça... Emrine itaat edecek, yap dediklerini yapacak; bu da olur mu, olmaz mı diye bir şey demeyecek.

Babasının yanında konuşmayacak. Konuşursa, gâyet hafif bir sesle, usûletle, usulca konuşacak. Sert konuşmayacak, hızlı da konuşmayacak. İsmiyle de çağırmayacak... Babasını ismiyle çağırarak abes. “Babacağım, dedeciğim!” diye yahut “Beybaba!” diye hitap edecek.

Önünde yürümeyecek, sağında ve solunda da yürümeyecek; mutlaka arkasında yürüyecek. Çağırıldığı vakit de gelecek. Sonra, kendisi bir evde oturuyor; faraza, güzel bir ev... Babasının evinin de öyle güzel olmasını isteyecek. Kendisi güzel bir evde oturup da, babasını ufacık bir yerde, bodrum bir yerde barındırmak yakışmaz. Kendisi nasıl orasını beğenmiyorsa, babası için de beğenmeyecek.

Birisi de, babasının arkasından dâimâ onun mağfireti için dua edecek. Beş vakit namazında babası için, valideyni için —ikisi de beraber— dua etmeyen evlâdın rızkı dar olur.

Binâen aleyh, baba öldükten sonra, evlât babanın hakkını nasıl öder? Ancak, kendisi sâlih olmak şartıyla... Yâni, müslüman olmak kâfi değil. Müslüman olur da, bir de sâlih olması;

namazında niyazında, abdestinde taharetinde, doğrulukta olması şartıyla... Böyle olmadıkça, baba evlâdından razı olamaz. İsterse ne kadar hayır yaparsa yapsın...

Hayırlar yapılacak ama, evvelâ kendisinin kurtulması için sâlih olması lâzım! Yâni, müslümanlığına riayet edecek. Müslümanlığına riayet etmeyen evlât, ne yapsa boş oluyor; babasını memnun edemiyor.

Babasının akraba ü taallûkatı ve komşularıyla alâkasını kesmeyecek;

“—Babam sizinle iyi dosttu. Ben de onun için, babamın dostluğu için sizin ziyaretinize geldim.” diyerekten, onları da ziyaret edecek.

Peygamber SAS Efendimiz buyuruyor ki:²⁷

إِذَا مَاتَ الْإِنْسَانُ انْقَطَعَ عَمَلُهُ، إِلَّا مِنْ ثَلَاثٍ: إِلَّا مِنْ صَدَقَةٍ
جَارِيَةٍ، أَوْ عِلْمٍ يُنْتَفَعُ بِهِ، أَوْ وَلَدٍ صَالِحٍ يَدْعُو لَهُ (م. خز. حب.
ت. د. حم. الديلمي، ع. هب. در. عن أبي هريرة)

RE. 62/11 (*Îzâ mâte'l-insânü inkataa amelühû*) “İnsan ölünce amel defteri kapanır, bitti artık; (*illâ min selâs*) ancak üç şeyde defter kapanmaz:

Birisi, (*İllâ min sadakatin câriyetin*) “Sadakası var, câri ama...” Bugün verir başka. Cârî, işte böyle cami gibi; 400 sene, belki 500

²⁷ Müslim, *Sahîh*, c.VIII, s.405, no:3084; Ebû Dâvud, *Sünen*, c.VIII, s.76, no:2494; Tirmizî, *Sünen*, c.V, s.243, no:1297; Neseî, *Sünen*, c.XI, s.424, no:3541; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.372, no:8831; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.VII, s.286, no:3016; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.XI, s.343, no:6457; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.IV, s.109, no:6478; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.III, s.247, no:3447; Begavî, *Şerhü's-Sünneh*, c.I, s.126; İbn-i Huzeyme, *Sahîh*, c.IV, s.122, no:2494; Ebû Avâne, *Müsned*, c.III, s.495, no:5824; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.I, s.283, no:1109; Taberânî, *Dua*, c.I, s.375, no:1250-1253; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.LI, s.113; İbn-i Hibbân, *es-Sikât*, c.I, s.9; Ebû Hüreyre RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XV, s.952, no:43655; *Keşfü'l-Hafâ*, c.I, s.99, no:277; *Câmü'l-Ehâdis*, c.IV, s.66, no:2783; RE. 62/11.

sene oldu, bu adam dünyadan gideli ama, defteri işleyip duruyor işte... Buna benzer köprüler, çeşmeler, hastaneler, ve sâire sadaka-i cariyedir.

İkincisi, (*Ev ilmin yentefiu bihî*) “Bir ilim ki, ya talebe yetiştirmiştir, ya bir eser bırakmıştır; ilim durdukça, talebeler bulundukça, onların sevapları da ölenin üzerine câridir.”

Üçüncüsü de, (*Ev veledin sâlih*) “Sâlih bir evlât bırakmak.” Evlât çok da, sâlih olmazsa olmuyor. Sâlih bir evlât bırakırsa, onun defteri de kapanmıyor; cami gibi... O evlâdın yaptığı bütün hayırlar, babasının defterine otomatik olaraktan geçiyor. Allah kusurlarımızı affetsin...

Hazret-i Ömer’e şikâyete gitmiş bir adam. Demiş:

“—Bu çocuk benim sözümü dinlemiyor yâ Ömer!”

Hazret-i Ömer de çocuğa darılmış tabii.

Çocuk demiş ki:

“—Yâ Ömer, bizim hiç hakkımız yok mu?”

“—Sizin de hakkınız var.” demiş.

“—Nedir?”

“—Evvvelâ, baba anayı seçerken, güzel, terbiyeli, namuslu bir hatun seçmesi lâzım!

Evlenirken insan dört şeyi göze alarak evlenir: Birisi zenginliğine tamah eder; birisi güzelliğine tamah eder; birisi hasebine nesebine tamah eder, alır; birisi de dinine rağbet ederek alır.

“—Dinine saygılı olanı seçip alanın, tuttuğu altın olur.” derler.

Öteki güzellik de gider, zenginlik de gider, haseb neseb de gider; fakat dindar olunca dünyasında da rahat eder, ahiretinde de rahat eder.

Demiş:

“—Benim babam bunu yapmamış. Başka hakkı?”

“—Sen doğarken sana güzel bir ad verecek idi.”

“—Onu da koymamış bana...” demiş.

“—Üçüncüsü, sana dinini öğretecekti.”

“—Bana hiç bir şey öğretmedi ki, benim hiç bir şeyden haberim yok ki... “

O zaman, Hazret-i Ömer RA adamı koğmuş:

“—Kabahat sende, bu çocuğa dinini bile öğretmemişsin!” demiş.

Binâen aleyh, bizim şimdi tahsilimiz var; profesör kadar olmuşuz ama dinden haberimiz yok... Olmadı. Evvelâ çocuğa dinini öğreteceksin, iman ü İslâmiyet’i öğreteceksin! Müslüman olunca, tabiatıyla çocuk da babasına bakar; “Her gün beş vakit nereye gidiyor?” diyerekten ruhuna işler, onun camiye gitmesi... O da o yolda gider. Baba o yolda değilse, vay halimize!

Allah hepimizi affetsin... Tevfikât-ı samedâniyyesine mazhar etsin... Babalarımızın hakkına riayet eden; babalarımızı da evlâtlarının hakkına riayet eden kullarından etsin cümlemizi...

Bi’smi’llâhi’r-rahmâni’r-rahîm.

Lâ ilâhe illa’llâhu’l-halîmü’l-kerîm...

Sübhâna’llâhi rabbi’l-arşi’l-azîm...

El-hamdü li’llâhi rabbi’l-âlemîn...

Nes’elüke mücibati rahmetike... Ve azâimi mağfîretike... Ve’l-ganîmete min külli birrin... Ve’s-selâmete min külli ismin... Lâ teda’ lenâ zenben illâ gafarte... Ve lâ hemmen illâ ferracte... Ve lâ hâceten leke fîhâ ridan, illâ kadâytehâ yâ erhame’r-râhimîn... Yâ erhame’r-râhimîn... Yâ erhame’r-râhimîn... İrhamnâ...

Li’llâhi teâle’l-fâtîha!

19. 01. 1979 – İskenderpaşa Camii

20. PEYGAMBER SAS'İN BEŞ NASİHATI

Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llâhi ve berekâtüh!..

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm...

El-hamdü li'llâhi rabbi'l-âlemîn... Ve'l-âkıbetü li'l-müttakîn...

Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidinâ muhammedin ve âlihî ve sahbihî ecmaîn...

Ebû Hüreyre RA şöyle anlatıyor:²⁸

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: مَنْ يَأْخُذْ عَنِّي هَؤُلَاءِ الْكَلِمَاتِ ،
فَيَعْمَلُ بِهِنَّ ، أَوْ يَعْلَمُ مِنْ يَعْمَلُ بِهِنَّ . فَقَالَ أَبُو هُرَيْرَةَ ، فَقُلْتُ : أَنَا يَا
رَسُولَ اللَّهِ ! فَأَخَذَ بِيَدِي فَعَدَّ خَمْسًا ، وَقَالَ : اتَّقِ الْمَحَارِمَ ، تَكُنْ أَعْبَدَ
النَّاسِ ، وَارْضَ بِمَا قَسَمَ اللَّهُ لَكَ تَكُنْ أَغْنَى النَّاسِ ؛ وَأَحْسِنِ إِلَى جَارِكَ
تَكُنْ مُؤْمِنًا ، وَأَحِبَّ لِلنَّاسِ مَا تُحِبُّ لِنَفْسِكَ ، تَكُنْ مُسْلِمًا ؛ وَلَا تَكْثِرِ
الضَّحِكَ ، فَإِنَّ كَثْرَةَ الضَّحِكِ تَمِيتُ الْقَلْبَ (هب . ت . طس . حم . ع .

عن أبي هريرة)

(*Kàle rasûlü'llâh SAS*) Cenâb-ı Peygamber SAS Hazretleri bir gün cemaate hitaben diyor ki:

²⁸ Tirmizî, *Sünen*, c.VIII, s.275, no: 2227; Taberânî, *Evsat*, c.VII, s.125, no: 7054; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.310, no: 8081; Beyhakî, *Şuabü'l-İmân*, c.VII, s.500, no: 11128; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.XI, s.113, no: 6240; İbn-i Asâkir, *Mu'cem*, c.I, s.477, no:991; Temmâmü'r-Râzî, *Fevâid*, c.I, s.48, no:47; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.XXIX, s.321, no:6024; Ebû Hüreyre RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XVI, s.242, no:44312; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.IXL, s.310, no:42609.

(*Men ye'huzu annî hâülâi'l-kelimâti, feya'melü bihinne*) “Kim benden şu sözleri alır ve onlarla amel edebilir? (*Ev ya'melü men ya'melü bihinne*) Veya amel edecekler için kim öğrenebilir? Bunları öğrenip de başkasına kim bildirebilir?”

(*Fekâle ebû hüreyrete, fekultü: Ene yâ rasûla'llah*) Ebû Hüreyre RA, ‘Ben yaparım yâ Rasûlallah!’ dedim.

(*Feehaze bi-yedî, feadde hamsen*) “Elimden tutarak beş şey saydı (*ve kâle*) ve dedi ki:

a. Haramlardan Sakın!

(*İtteki'l-mehârim*) ‘Haramlardan sakın, (*tekün a'bede'n-nâs*) nâsın, insanların en âbidi sen olursun.”

Bu çok mühim bir noktadır. Haramlar günahlardır yâni. Onun için, günah kitaplarını okumanızı tavsiye edeceğim. Büyük günahlar 125 tane, küçük günahlar 400 tane. Bazen 700'e kadar sayanlar var. Onları bilmeyince haramdan kaçamayız. Haramdan kaçmak, ancak onları bilmekle oluyor. Mikrobu bilmeyince hastalıktan kaçılmıyorsa, bunları bilmeyince bunlardan da kaçılmaz.

Binâen aleyh, “Haramlardan kaçın!” E, ne olacak? Nasın en âbidi sen olursun.”

Âbid diye, gece gündüz ibadetle meşgul olan kimseye derler. Gündüzleri oruç tutar, geceleri sabahlara kadar ibadet eder, boşa vaktini geçirmez; ona âbid diyorlar. Sen bunların en büyüğü olursun, en yüksek bir abid olursun; ne zaman? Haramlardan kaçtığı takdirde...

Onun için, bizim Birgivî Hazretleri var ya, onun eserinde görmüştüm:

تَرَكَ ذَرَّةً مِنْ مَحَارِمِ اللَّهِ، خَيْرٌ مِنْ عِبَادَةِ السَّقَلِينَ .

(*Terkü zerretin min mehârimi'llâh, hayrun min ibâdeti's-sekaleyn*) “Zerre kadar haramdan, kıymet vermediğimiz en ufak bir haramdan, bir günahattan kaçmak; yer gök ehlinin yapacağı

ibadetten daha efdaldır.” Nafile ibadetten tabii, bunlar ferâiz değil.

Binâen aleyh, gûnahtan kaçmak, en büyük vazifelerimizin başında geliyor. Gûnahtan kaçmadıkça, ne kadar ibadât ü tâatle de meşgul olsak, tadını bulamayız. Nasıl ki, hasta adam yemeğin tadını bulamıyor, biz de o ibadetin, tâatin tadını bulamayız. Sırası gelince de bırakıveririz, kaçıveririz, bir şeyler olur. Meselâ, Ramazanlarda olduğu gibi...

Ramazanlarda oruçlar tutarız, teravihlerle ihyâ ederiz. Fakat Ramazan bitince hepsi biter. Neden? Tatsız bir ibadet yapılmış, mehârimden kaçılmamış. Yoksa Allah’a yönelen bir insan, Allah’tan nasıl yönelebilir? İmkân mı var?

Uzatmayayım, bu kadarcık yetsin. Ezberlersiniz:

(*İtteki’l-mehârim tekûn a’bede’n-nâs*) “Günahlardan kork, sakın; nâsın en âbidi olursun!”

b. Allah’ın Taksimine Razı Ol!

İkinci sözü: (*Ve’rda bimâ kasema’llâhu lek, tekûn ağne’n-nâs*) “Allah-u Teâlâ’nın taksimine razı ol, nâsın, insanların en zengini olursun!”

Zenginlik parayla olmaz ya... En zengin insan, Allah-u Teâlâ’nın taksimine razı olan insandır. E, beş parmak bir değil! Hepsi bir olsa olmazdı. O avuç o zaman yumulmazdı böyle... Şimdi bak, yumuluyor; istediğin gibi tutabiliyorsun. Fakat hepsi bir uzunlukta olsa, işe pek yaramaz demek ki... Her şeyi Cenâb-ı Hak, yerli yerinde yaratmış.

Binâen aleyh, hepimize ders tabii bu:

“—Siz Allah-u Teâlâ’nın taksimine razı olun ki, nâsın en zengini olasınız.”

Yoksa paraları kazanacağım diye uğraşırsan, ömrün boşa gider, boyna yorulur durursun. İkincisi bu.

c. Komşuna İyi Davran!

Üçüncüsü de, çok şayan-ı dikkat bir şey yâni; Tirmizî Hazretleri'nin rivayeti: (*Ve ahsin ilâ cârike, tekün mü'minen*) “Sen komşuna ihsân eyle ki, mü'min olasın!”

Ne kadar mühim... Allah Allah! Bak hani mü'miniz diyoruz ya; işte “*Lâ ilâhe illa'llâh, muhammedün rasûlü'llâh*” dedik, bizden iyisi mi var? Demek Cenâb-ı Peygamber'in sözü bu...

Diğer hadislerde de var: ²⁹

المؤمن من آمنه الناس (حب. ك. ت. ن. حم. عن أبي هريرة؛ ه.
حم. طب. هب. البزار عن فضالة بن عبيد؛ حم. حب. ع. عن
أنس؛ عبد بن حميد عن ابن عمرو)

(*El-mü'minü men eminehü'n-nâs*) “Mü'min o kimsedir ki, bütün insanlar ondan emniyettedir.” Nâs kendisinden emin olacak.

Yine buyrulmuş ki:³⁰

²⁹ Tirmizî, *Sünen*, c.IX, s.215, no: 2551; Neseî, *Sünen*, c.XV, s.182, no: 4909; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.379, no: 8918; İbn-i Hibbân, *Sahih*, c.I, s.406, no: 180; Hâkim, *Müstedrek*, c.1, s.54, no: 22; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.VI, s.530, no:11726; Bezzâr, *Müsned*, c.II, s.475, no:8941; Kudâi, *Müsnedü's-Şihâb*, c.I, s.110, no:132; Ebû Hüreyre RA'dan;

İbn-i Mâce, *Sünen*, c.XI s.420, no: 3924; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.VI, s.22, no: 24013; Hâkim, *Müstedrek*, c.I, s.54, no:24; Taberânî, *Kebir*, c.XVIII, s.309, no: 796; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.VII, s.499, no: 11123; Bezzâr, *Müsned*, c.II, s.58, no: 3752; Kudâi, *Müsnedü's-Şihâb*, c.I, s.109, no:131; Abdullah ibn-i Mübârek, *Müsned*, c.I, s.30, no:29; Abdullah ib-i Mübârek, *Zühd*, c.I, s.285, no:826; Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.III, s.589, no:5625; Fudâle ibn-i Ubeyd RA'dan;

Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.III, s.154, no:12583; Hâkim, *Müstedrek*, c.I, s.55, no:25; İbn-i Hibbân, *Sahih*, c.II, s.264, no:510; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.VII, s.199, no: 4187; Bezzâr, *Müsned*, c.II, s.357, no: 7432; Kudâi, *Müsnedü's-Şihâb*, c.I, s.109, no:130; Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.I, s.215, no:168; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.II, s.263; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.III, s.24; Enes RA'dan;

Abd ibn-i Humeyd, *Müsned*, c.1, s.135, Abdullah ibn-i Amr RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.I, s.149, no:739; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.XXII, s.102. no:24428.

المسلم من سلم المسلمون من لسانه ويده (خ . عبد بن حميد
عن ابن عمرو؛ م . عن جابر؛ حب. ك. ت. ن. حم . عن أبي
هريرة؛ حم. طب. هب. البزار عن فضالة بن عبيد؛ حم. حب.
ع. عن أنس)

(*El-müslimü men selime'l-müslimûne min lisânihî ve yedihî*)
“Müslüman o kimsedir ki, elinden, dilinden bütün müslümanlar selâmettedir.” Elinden, dilinden herkes emin olacak ki, sen müslüman olasin!

Burada, “Komşuna ihsan et ki, mü'min olasin!” buyruluyor. Komşu hakkı çok. 45 tane hadis var komşu hakkında...

Komşunun üç hakkı var, iki hakkı var, bir hakkı var...

Komşu akrabadan ise üç hak sahibidir: Birisi akrabalık hakkı, birisi komşuluk hakkı, birisi de müslümanlık hakkıdır.

³⁰ Buhârî, *Sahîh*, c.1, s.13, no: 10; Abd ibn-i Humejd, *Müsned*, c.1, s.135, Abdullah ibn-i Amr RA'dan;

Müslim, *Sahîh*, c.1, s.65, no: 41, Câbir RA'dan;

Tirmizî, *Sünen*, c.IX, s.215, no: 2551; Neseî, *Sünen*, c.XV, s.182, no: 4909; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.379, no: 8918; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.I, s.406, no: 180; Hâkim, *Müstedrek*, c.I, s.54, no: 22; Bezzâr, *Müsned*, c.II, s.475, no:8941; Ebû Hüreyre RA'dan;

Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.VI, s.22, no: 24013; Taberânî, *Kebir*, c.XVIII, s.309, no: 796; Beyhakî, *Şuabü'l-İmân*, c.VII, s.499, no: 11123; Bezzâr, *Müsned*, c.II, s.58, no: 3752; Abdullah ibn-i Mübârek, *Müsned*, c.I, s.30, no:29; Abdullah ib-i Mübârek, *Zühd*, c.I, s.285, no:826; Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.III, s.589, no:5625; Fudâle ibn-i Ubeyd RA'dan;

Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.III, s.154, no:12583; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.II, s.264, no:510; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.VII, s.199, no: 4187; Bezzâr, *Müsned*, c.II, s.357, no: 7432; Kudâi, *Müsnedü's-Şihâb*, c.I, s.109, no:130; Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.I, s.215, no:168; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.II, s.263; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.III, s.24; Enes RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.I, s.149, no:739; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.XXII, s.102. no:24428.

Eğer komşusu akrabası değilse, iki hakkı vardır: Birisi müslümanlık hakkı, birisi de komşuluk hakkıdır.

Eğer komşu müslüman da değilse, onun da bir hakkı vardır; o da komşuluk hakkıdır.

Yâni, komşusu gâvur da olur, müslüman da olur, zengin olur, fakir olur, iyi olur kötü olur; ne olursa olsun komşudur. Komşuya ihsan lâzım, komşuya ikram lâzım, komşuya iyilik lâzım...

Onun için, Cenâb-ı Peygamber komşu hakkında:³¹

مَا زَالَ جِبْرِيلَ، يُوَصِّينِي بِالْجَارِ، حَتَّى ظَنَنْتُ أَنَّهُ سَيُورِثُهُ
(م. د. ت. حم. ق. عن ابن عمر؛ حم. ق. عن عائشة)

RE. 375/1 (*Mâ zâle cibril, yûsînî bi'l-câr, hattâ zanentü ennehû*)

³¹ Buhârî, *Sahih*, c.V, s.2239, no:5669; Müslim, *Sahih*, c.IV, s.2025, no:2625; Taberânî, *Mu'cemül-Kebîr*, c.XII, s.360, no:13340; Abdullah ibn-i Ömer RA'dan.

Müslim, *Sahih*, c.IV, s.2025, no:2624; Ebû Dâvud, *Sünen*, c.II, s.760, no:5151; Tirmizî, *Sünen*, c.IV, s.332, no:1942; İbn-i Mâce, *Sünen*, c.II, s.1211, no:3673; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.VI, s.187, no:25580; İbn-i Hibbân, *Sahih*, c.II, s.265, no:511; Taberânî, *Mu'cemül-Evsat*, c.I, s.202, no:647; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.VIII, s.65, no:4590; İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.V, s.220, no:25416; Beyhakî, *Şuabül-İman*, c.VII, s.84, no:9562; Beyhakî, *Sünenül-Kübrâ*, c.VI, s.275, no:12389; İshak ibn-i Râhaveyh, *Müsned*, c.III, s.1005, no:1745; ; İbnül-Ca'd, *Müsned*, c.I, s.396, no:2707; İbn-i Ebi'd-Dünyâ, *Mekârim-i Ahlâk*, c.I, s.101, no:320; Temmâmü'r-Râzî, *el-Fevâid*, c.II, s.190, no:1496; Hz. Aişe RA'dan.

Ebû Dâvud, *Sünen*, c.II, s.760, no:5152; Tirmizî, *Sünen*, c.IV, s.332, no:1943; Taberânî, *Mu'cemül-Evsat*, c.III, s.38, no:2403; Bezzâr, *Müsned*, c.VI, s.371, no:2388; Dâra Kutnî, *İlel*, c.VIII, s.231, no:1538; Abdullah ibn-i Amr ibnül-As RA'dan.

Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.445, no:9744; İbn-i Hibbân, *Sahih*, c.II, s.265, no:512; İshak ibn-i Râhaveyh, *Müsned*, c.I, s.190, no:141; İbnül-Ca'd, *Müsned*, c.I, s.241, no:1586; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.III, s.81, no:624; Dâra Kutnî, *İlel*, c.VIII, s.230, no:1538; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimâşk*, c.XVII, s.109; Ebû Hüreyre RA'dan.

Taberânî, *Müsnedü's-Şâmiyyîn*, c.VIII, s.822; Ebû Ümâme RA'dan.

Mecmaü'z-Zevâid, c.VIII, s.302, no:13541, 13542; *Kenzü'l-Ummâl*, c.IX, s.86, no:24878; *Keşfü'l-Hafâ*, c.II, s.1212, no:2215.

seyüverrisehû) “Cebrâil AS komşu hakkında o kadar tavsiyede bulundu ki, ben komşu komşuya varis olacak zannettim.” buyuruyor.

Bir zat gelmiş, bakmış Rasûlüllah namazda ama bir adam da bekliyor orada ayakta... Rasûlüllah selâm vermiş.

O zat Rasûllah SAS’e demiş:

“—Yâ Rasûlallah, bu adam deminden beri sizi bekliyor; galiba bir söyleyeceği var!”

Demiş:

“—Bildin mi sen onu, kimdi?”

“—Bilmedim.”

“—O, Cebrâil’di. Selâm verseydin selâmını red de ederdi. *Aleyküm selâm* derdi. O bana komşuluk hakkında çok tavsiyede bulundu. Ben de zannettim ki, komşular birbirine artık vâris olacak.”

Bunu ulemâ incelemişler; o devirde de olmamış, sonra da olmamış... Yani, komşu komşuya mirasçı olamamış. Mirasçı olamamış ama bu maddeten... Mânen mirasçı olur diyorlar.

Mânen komşu komşusuna bilgi verecek, Allah’ı tanıtmaya çalışacak... Allah’ı bildirecek, Rasûlü’nü bildirecek... İmanın, İslâm’ın esasları nelerse, onları bildirmeğe çalışacak... İyi bir insan olabilmesine gayret edecek. Fenâ huyları var ise, onu o kötülüklerden vazgeçirebilmeğe çalışacak...

Onun için, “Ev alma, komşu al!” tabiri vardır. Komşun kötü ise, çok sıkıntı çekersin. Komşun iyi ise, rahat edersin. Onun için Cenâb-ı Peygamber SAS:

أَعُوذُ بِكَ مِنْ جَارِ السُّوءِ ، إِنْ رَأَى حَسَنَةً أَفْنَى ، وَإِنْ رَأَى سَيِّئَةً أَفْشَى

(*Eüzü bike min câri’s-sû*) “Yâ Rabbi, kötü komşudan sana sığınırım ben!” buyurmuş. Neden? (*În raâ haseneten efnâ*) “İyilik yaparsın; görür ama hiç söylemez, saklar. (*Ve in raâ seyyieten efşâ*) Bir kötülük de gördü müydü, ‘Şu adam şöyle fenâ, böyle fenâ;

şunu da yaptı, bunu da yaptı.’ diyerekten yayar durur.” İyiliği unuttu gitti. “Bundan sana sığınırım.” diyor Cenâb-ı Peygamber. Çok şeyler var böyle, Allah kusurumuzu affetsin...

Binâen aleyh, bize olan vazife komşuya ikram... Hattâ Hazret-i Ömer’in oğlu Abdullah RA, ev için koyun kesmişler. Kesen kasaba demiş ki:

“—Bundan yahudi komşuya da bir hisse ayır!” demiş.

Komşusu yahudi imiş. Sonra gelmiş sormuş:

“—Yahudi komşunun hissesini verdiniz mi?”

Üzerinde duruyor yâni, komşuluk hakkı... Bu komşuluk hakkında çok uzun tafsilat var, vakit uzar söylersem.

Üçüncü söz: “Mümin olmak için komşuya ikram et!” idi.

d. Kendin İçin İsteddiğini Herkes İçin İste!

(*Ve ehibbe li'n-nâs, mâ tühıbbu li-nefsik*) “Kendin için istediğini bütün insanlar için iste; (*tekün müslimen*) o zaman müslüman olursun!”

Burada bakın *li'n-nâs* tabiri var, insanlar için. İnsanın içinde iyisi var, kötüsü var, dinlisi var, dinsizi var, hepsi var... Fakat sen bütün insanlar için iste! Neyi? (*Mâ tühıbbu li-nefsik*) “Kendin için neyi istiyorsan, nasıl yaşamak istiyorsan; herkes de öyle yaşasın, öyle olsun diye iste!” Bunu istediğin vakit ne olur? (*Tekün müslimen*) “O zaman müslüman olursun!” Yalnız nefesine kaldın mıydı, yandı işin...

e. Çok Gülme!

Beşinci nasihatı de: (*Ve lâ tüksiri'd-dahk, feinne kesrete'd-dahki*) “Gülmeyi çok yapma, gülme iyi değil. Ne yapar? (*Tümîtü'l-kalb*) Kalbi karartır, öldürür.”

Gülme hakkında buyrulmuş ki:³²

³² Tirmizî, *Sünen*, c.VIII, s.433, no: 2335; Beyhakî, *Şuabü'l-İmân*, c.4, s.245, no: 4951; Abdullah ibn-i Ömer RA'dan.

Kenzü'l-Ummal, c.I, s.427, no:1Camiü'l-Ehadis, c.XVI, s.320, no:16876.

إِنَّ أَعْدَاءَ النَّاسِ مِنَ اللَّهِ الْقَلْبُ الْقَاسِي (ت. هب. عن ابن عمر)

(*Feinne eb'ade'n-nâs mina'llâh, el-kalbü'l-kâsi*) "Allah'tan en uzak insanlar, kalpleri kara olan insanlardır."

Binâen aleyh, (*İtteki'l-mehârim*) dedi ya, haramlar gönlü karartır. Gönlü karartınca, hayrı şerri fark edemez insan... İyiyi kötüyü seçemez insan, gözü kör insana benzer. Onun için haramlardan son derece sakınmak lâzım!

İnsan dünyada biraz zevklenir sefalanır, şöyle olur, böyle olur ama ahireti için berbattır.

Allah cümlelerinizi affetsin... Tevfikât-ı samedâniyyesine mazhar etsin... Seyyatlarımızı da hasenâta tebdil eylesin...

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

Lâ ilâhe illa'llâhu'l-halîmü'l-kerîm...

Sübhâna'llâhi rabbi'l-arşi'l-azîm...

El-hamdü li'llâhi rabbi'l-âlemîn...

Nes'elüke mücibati rahmetike... Ve azâimi mağfiretike... Ve'l-ganîmete min külli birrin... Ve's-selâmete min külli ismin... Lâ teda' lenâ zenben illâ gafarte... Ve lâ hemmen illâ ferracte... Ve lâ hâceten leke fihâ ridan, illâ kadaytehâ yâ erhame'r-râhimîn! Yâ erhame'r-râhimîn! Yâ erhame'r-râhimîn!

Bugünkü cumamızı mübarek eyle yâ Rabbî... Birçok cumalara da sağlık afiyetlerle erişmek de nasîb ü müyesser eyle yâ Rabbî... Ümmet-i Muhammed'e de selâmetler ver yâ Rabbî...

El-Fâtiha!

.....

Es-selâmü aleyküm!

26. 01. 1979 – İskenderpaşa Camii

21. NEFS-İ EMMÂRENİN HUYLARI

Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llâhi ve berekâtüh!..

El-hamdü li'llâhi rabbi'l-âlemîn... Ve'l-âkıbetü li'l-müttakîn...

Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidinâ muhammedin ve âlihî ve sahbihî ecmaîn...

Muhterem kardeşler!..

Söz söylemesi kolaydır. Dinlemesi de kolaydır. Yazması da kolaydır. Anlatması da kolaydır. Fakat söylenen sözü tatbik, asıl hüner orada... Söyleneni, yahut öğrendiğini, bildiğini tatbik edebilmektir hüner!.. Bunları tatbik edemedikten sonra, çok bilmenin, çok söylemenin ne kıymeti olur?..

Bugün hoca efendinin hutbesi hoşuma gitti. Güzel ama, hangimizin kulağına girdiğini bilmem... Bir kulağımızdan girdi, bir kulağımızdan çıktı. Bugün müslüman olduğumuzu iddia ederiz de, müslümanın kitabını okuyan kaç kişi bulursunuz?

a. Haramlardan Kaçının!

Geçenki dersimizde Ebû Hüreyre'nin nakli, beni düşündürdü. Cenâb-ı Peygamber SAS Hazretleri bir gün cemaate hitaben diyor ki:

“—Kim benden şu sözleri alır ve onlarla amel edebilir veya amel edecekler için kim öğrenebilir? Bunları öğrenip de başkasına kim bildirebilir?”

Ebû Hüreyre RA:

“—Ben yaparım yâ Rasûlallah!” dedim.

Elimden tutarak beş şey saydı ve dedi ki:³³

³³ Tirmizî, *Sünen*, c.VIII, s.275, no: 2227; Taberânî, *Evsat*, c.VII, s.125, no: 7054; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.310, no: 8081; Beyhakî, *Şuabü'l-İmân*, c.VII, s.500, no: 11128; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.XI, s.113, no: 6240; İbn-i Asâkir, *Mu'cem*, c.I, s.477, no:991; Temmâmü'r-Râzî, *Fevâid*, c.I, s.48, no:47; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimâşk*, c.XXIX, s.321, no:6024; Ebû Hüreyre RA'dan.

أَتَقِ الْمَحَارِمَ ، تَكُنْ أَعْبَدَ النَّاسِ ، وَارْضَ بِمَا قَسَمَ اللَّهُ لَكَ ، تَكُنْ
 أَغْنَى النَّاسِ ؛ وَأَحْسِنِ إِلَى جَارِكَ ، تَكُنْ مُؤْمِنًا ، وَأَحِبَّ لِلنَّاسِ مَا
 تُحِبُّ لِنَفْسِكَ ، تَكُنْ مُسْلِمًا ؛ وَلَا تَكْثِرِ الضَّحِكَ ، فَإِنَّ كَثْرَةَ
 الضَّحِكِ ، تُمِيتُ الْقَلْبَ (هب . ت . طس . حم . ع . عن أبي

هريرة)

1. (*İtteki'l-mehàrim*) ‘Haramlardan kaçın, (*tekün a’bede’n-nâs*) nâsın, insanların en âbidi sen olursun.”

Öyle geceleri sabahlara kadar uyumamazlık, gündüzleri bütün gün oruç tutup riyazetler çekmek değil. Allah’ın haramlarından kaçın, oldun en âbid insan...

2. (*Ve’rda bimâ kasema’llàhu lek, tekün ağne’n-nâs*) “Allah’ın taksimine razı ol, insanların en zengini sen olursun!” Daha ne istiyorsun?

3. (*Ve ahsin ilâ cârike, tekün mü’minen*) “Sen komşuna ihsân eyle ki, mü’min olasın!”

4. (*Ve ehibbe li’n-nâs, mâ tühibbu li-nefsik*) “Kendin için istediğini bütün insanlar için iste; (*tekün müslimen*) o zaman müslüman olursun!”

5. (*Ve lâ tüksiri’d-dahk, feinne kesrete’d-dahki*) “Gülmeyi çok yapma, gülme iyi değil. Ne yapar? (*Tümütü’l-kalb*) Kalbi karartır, öldürür.”

b. Sû-i Zandan Sakının!

Kenzü’l-Ummâl, c.XVI, s.242, no:44312; *Câmiü’l-Ehâdîs*, c.IXL, s.310, no:42609.

Bugün buna karşılık, SAS'in yine Ebû Hüreyre'den naklen:³⁴

إِيَّاكُمْ وَالظَّنَّ، فَإِنَّ الظَّنَّ أَكْذَبُ الْحَدِيثِ؛ وَلَا تَجَسَّسُوا، وَلَا
تَحَسَّسُوا، وَلَا تَنَافَسُوا، وَلَا تَحَاسَدُوا، وَلَا تَبَاغَضُوا، وَلَا
تَدَابَرُوا، وَكُونُوا عِبَادَ اللَّهِ إِخْوَانًا؛ وَلَا يَخْطُبِ الرَّجُلُ عَلَى
خُطْبَةِ أَخِيهِ حَتَّى يَنْكِحَ أَوْ يَتْرِكَ (مالك، خ. م. حم. هب.
حب. عن أبي هريرة)

RE. 175/12 (*İyyâküm ve'z-zan*) “Ey mü'minler, siz zandan sakının!” Zan... Hani sû-i zan derler bir zan var ya; şu şöyledir, bu böyledir diyerekten bir zannımız vardır. Bundan sakının! İşte çeşitli şeyler deriz, lehte, aleyhte. Ama muhakkak bildiğimiz değil de, sezdiğimizize göre... Bundan sakının! (*Feinne'z-zanne ekzebül-hadîs*) “Halbuki, zan ile söylenen sözlerin çoğu yalandır. Muhakkak ki zan, sözlerin en yalanıdır.”

Öyleyse, (*Ve lâ tehassesû*) “İnsanların içini araştırmaya çalışmayın!” Hangi bakımdan olursa olsun. (*Ve lâ tecessesû*) “Casusluk da yapmayın!” Casusluk devlete ait, onun vazifesi. Memlekete gireni çıkarı o kontrol edecek, nasıl adamdır diyerekten. Fakat sana bana vazife değil. Bu adam nasıl adamdır diye tecessüs etmek, bizim için doğru değil.

(*Ve lâ tenâfesû*) “Nefsaniyet de yapmayın! Benlikcilik

³⁴ Buhârî, *Sahîh*, c.V, s.1976, no: 4849; Müslim, *Sahîh*, c.IV, s.1985, no: 2563; Tirmizî, *Sünen*, c.IV, s.356, no:1988; Ebû Dâvud, *Sünen*, c.IV, s.280, no:4917; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.312, no: 8103; Taberânî, *Mu'cemül-Evsat*, c.VII, s.222, no:8461; Beyhakî, *Şuabül-İmân*, c.V, s.295, no: 6702; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.XII, s.500, no: 5687; Mâlik, *Muvatta'*, c.II, s.907, no: 1616; Tayâlisî, *Müsned*, c.I, s.330, no:2533; Tahâvî, *Müşkilül-Âsâr*, c.I, s.459, no:392; Ebû Hüreyre RA'dan.

Kenzül-Ummâl, c.XVI, s.86, no:44026; *Keşfü'l-Hafâ*, c.1, s.324, no: 867; *Câmiül-Ehâdis*, c.X, s.345, no:9778.

taslamayın! Her şeyi ben bilirim diyerekten, her şeyin üstüne çıkmayın!

(*Ve lâ tehâsedû*) Ama hased de hiç yapmayın! Hasedi hele hiç yapmayın!”

“—Onun var da benim niçin olmasın?” deme!

Bak ne dedi SAS: (*Va’rda bimâ kasema’llâhu lek, tekün ağne’n-nâs*) “Allah’ın taksimine razı ol! ‘N’apalım Allah bu kadar verdi. Çalıştım çalıştım ama taksim bu kadar...’ de; insanların en zengini olursun.”

Geçen gün Ebû Zerr’in rivayetinde, SAS: “Kendinden aşağısına bak, yukarısına bakma!” dedi. Aşağısına bakarsan;

“—Eh yâ Rabbî, çok şükür el-hamdü lillâh!” dersin.

Yukarısına bakarsan, bocalarsın.

Binâen aleyh, (*Ve lâ tebâgadû*) “Sakın birbirinize buğz etmeyin! Küsmeyin, darılmayın! (*Ve lâ tedâberû*) Birbirinize arka da çevirmeyin!”

E Allah yardımcımız olsun... Bu Millet-i İslâmiyye’ye bak, birleşebiliyor mu hiç? Peygamber ne diyor, bak bizim halimize! O diyor ben filâncıyım, bu diyor ben filancıyım... Benim ki kutubdur diyor, benimki kutbü’l-aktabdır diyor. Şu diyor, bu diyor... Bölük bölük olmuş. Kimsenin kimseye itimadının olmadığı bir hal.

(*Ve kûnû ibâda’llâh, ihvânen*) “Ey Allah’ın kulları, kardeş olun!” Ne güzel!

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ (الحجرات: ١٠)

(*İnneme’l-mü’minûne ihveh*) “Şüphesiz mü’minler ancak kardeşler.” (Hucurat, 49/10)

Müminler kardeş! Nasıl kardeş? Haseben kardeş değilse de, mânen kardeşler. Mânen kardeşlik, haseb-neseb itibariyle olan kardeşlikten daha âlâ ve daha üstündür. Onun için;

“—Siz bu mânevî kardeşliği temin edin, öyle kardeşçesine yaşayın! Birbirinizin aleyhinde bulunmayın! Birbirlerinize karşı

kötülük düşünmeyin, fenalık yapmayın, buğz etmeyin, hasetlik etmeyin, küsmeyin, darılmayın! Hep birbirinizin iyiliğini isteyin!” buyruluyor.

c. Müslüman Kardeşine Zulmetmez

Ebu Hüreyre RA'dan şöyle rivayet ediliyor:³⁵

المُسلِمُ أَخُو الْمُسْلِمِ، لَا يَظْلِمُهُ، وَلَا يَخْذُلُهُ، وَلَا يَحْقِرُهُ؛ التَّقْوَى
هَاهُنَا! وَيُشِيرُ إِلَى صَدْرِهِ ثَلَاثَ مَرَّاتٍ؛ بِحَسَبِ أَمْرٍ مِنَ الشَّرِّ أَنْ
يَحْقِرَ أَخَاهُ الْمُسْلِمَ؛ كُلُّ الْمُسْلِمِ عَلَى الْمُسْلِمِ حَرَامٌ دَمُهُ، وَمَالُهُ،
وَعِرْضُهُ (م. حم. ق. هب. وعبد بن حميد عن أبي هريرة)

(*El-müslimü ehu'l-müslim*) “Müslüman müslümanın kardeşidir.” Bitti... Bunu hâlâ öğrenmiş değiliz. 1400 sene oluyor, müslümanın kardeş olduğunu öğrenebilmiş değiliz. Çünkü müslümanlıktan nasibimiz o kadar cık.. Müslümanlıktan nasibimiz tam olsa, birbirimize tam sarılırız. Herkes birbirini kardeş diye bağrına basar. Nasıl kardeşler kucaklaşır sarılırlar; müslümanlığımız tam olsa, kardeşliğimiz de öyle olur.

(*Lâ yazlimuhû*) “Müslüman, müslüman kardeşine kat'iyen zulmetmez.” Zulm olunmasına da razı olmaz. Burada o inlerken, müslüman öbür tarafta rahat rahat ekmek yiyemez.

(*Ve lâ yahzülühû*) “Onu terk de edemez.” Zalimlerin zulmüne

³⁵ Müslim, *Sahih*, c.XII, s.426, no:4650; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.277, no:7713; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.VI, s.92, no:11276; Beyhakî, *Şuabü'l-İmân*, c.V, s.280, no:6660; Beyhakî, *Âdâb*, c.I, s.148, no:120; Bezzâr, *Müsned*, c.II, s.463, no:8778; Abd ibn-i Humeyd, *Müsned*, c.I, s.420, no:1442; Ebû Hüreyre RA'dan.

Câmiü'l-Ehâdis, c.XVI, s.55, no:16193; *Keşfü'l-Hafâ*, c.II, s.378, no:3158.

terk edemez, onu yardımsız da bırakmaz. Kendisi onun yardımına koşar. Hatta, onun günaha dalmasına da razı olmaz. Günaha gidiyorsa, onu günahahtan da kurtarmağa çalışır.

(*Ve lâ yahkiruhû*) “Hiç bir surette de tahkir edemez ama...”

“—Zenginim, bilginim, yüksek adamım. Niçin tahkir etmeyecekmişim? İstedığım gibi her şeyi de söylerim!”

Müslümanlıktan nasibin yoksa, söylersin o zaman. Müslümanlıktan nasibin varsa, “Bu benden küçük, ben bunu ezeyim, hakaret edeyim, şöyle acı söyleyeyim...” diyemezsin. Olmaz öyle şey!

Müslüman şuurlu insan. O da benim kardeşim diyerekten, Allah’ın kuluna öyle sarılır, onu da Allah yarattı der. Biz müslümanız. Eh nasibimiz neyse... İslâmiyet’ten biraz nasibi varsa, tahkir etmez.

(*Et-takvâ hâhünâ!*) “Allah korkusu buradadır! (*Ve yüşîru ilâ sadrihî selâse merrât*) SAS bunu üç defa tekrar edip, mübarek elleriyle göğüslerini gösterdiler.”

Lafta değil, çenede değil, işte değil; gönüldedir Allah korkusu... Allah korkusu gönle girmedikten sonra, sözlerin hepsi boştur.

Onun için. bak şimdi ne diyor SAS Efendimiz:

(*Bi-hasebi'mriin mine's-şerri en yahkira ehâhü'l-müslime*) “Şerden o adama yeter ki, müslim kardeşini tahkir etsin! Müslüman bir kardeşini tahkir etmek, hakir görmek şer olarak ona kifayet eder, yeter ona.”

(*Küllü müslimün ale'l-müslimi haramün demühû, ve mâlühû ve ırzuhû*) “Her müslümanın müslümanlar üzerine kanı da, canı da, malı da, ırzı da haramdır.”

Şimdi bunlar hepsi laf... Bunların hepsini bilmiyor değiliz, hepimiz biliyoruz bunu. Her gün de dinliyoruz. Her gün de işitiyoruz. Fakat bunlar olduğu gibi, olduğu yerde kalıyor.

d. Nefsin Kötü Huyları

Şimdi, Allah yeri yedi kat yaratmış. Gökler yedi, yerler yedi,

bizim nefislerimiz de yedi mertebe üzerinedir. Bu yedi mertebeden ilk mertebede olanların kulaklarına bunların hiç birisi girmez. İstersen boruyla akıt, yine olmaz.

Bu, birinci nefis denen *emmâre* nefistir ki, insanı cehenneme sürükleyen gâvurların, şeytanların nefisleridir. Münafıkların, fasıkların nefisleridir *nefs-i emmâre*... Bu emmâre nefsin içinde olanlar; yürüdükçe, çabaladıkça bataklığa batan insanlardır. Çabaladıkça batar, kurtulmanın imkânı yoktur.

Kânun-u ilâhidir; çocuk nasıl tedrici bir surette yetişiyorsa, insanlar da tedrici bir surette yetişmek mecburiyetindedir.

Bu ilk kademedeki insanların nefisine, *nefs-i emmâre* diyorlar. On iki tane huyu var:

1. Allah’a küfretmek, küfürbazlık, kâfirlik daha açıkçası.
2. Şirk: Allah’a şerik koşmak.
3. Cehâlet. Cehalete mânâ vermişler, demişler ki: “Okumak yazmak bilmeyen adamın adı değil cahillik; Allah’ını tanımayan adamın adıdır. Allah’ın kitabına ve Rasûlü’nün yoluna uymayan adamın adıdır cahillik.” demişler; ne güzel bir söz.
4. Gaflet.
5. Günahlara dalmak. Büyük günahlar 125 tane diyorlar, ufaklarıyla beraber 500’ü buluyor. Bu günahları bilmek, okumak ister ki, nelerdir bu günahlar? Kısa kısa da olsa, hiç olmazsa öğrenmek lâzım!
6. Kibir. Kibir yok mu hani, insanın büyükenmesi. Bir keresinde Peygamber SAS buyurdu ki:³⁶

³⁶ Müslim, *Sahîh*, c.I, s.93, no:91; Tirmizî, *Sünen*, c.IV, s.361, no:1999; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.I, s.399, no:3789; İmam Mâlik, *Muvatta’* (Rivâyet-i Muhammed), c.III, s.445, no:945; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.XII, s.280, no:5466; Hâkim, *Müstedrek*, c.I, s.78, no:69; Ebû Ya’lâ, *Müsned*, c.VIII, s.477, no:5066; Taberânî, *Mu’cemü’l-Kebîr*, c.X, s.75, no: 10000; Bezzâr, *Müsned*, c.I, s.258, no:1512; İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.IX, s.89, no:7110; Beyhakî, *Şuabü’l-İman*, c.V, s.160, no:6192; Tahâvî, *Müşkilü’l-Âsâr*, c.XII, s.225, no:4836; Buhârî, *Târih-i Kebîr*, c.V, s.2, no:3; Mizzî, *Tehzîbü’l-Kemâl*, c.XXIII, s.280, no:4762; Abdullah ibn-i Mes’ud RA’dan.

Kenzü’l-Ummâl, c.III, s.951, no:7747 ve s.959, no:7771; *Keşfü’l-Hafâ*, c.II, s.372, no:3117; *Câmiü’l-Ehâdis*, c.XVII, s.107, no: 17689-17693; RE.486/2

لَا يَدْخُلُ الْجَنَّةَ، مَنْ كَانَ فِي قَلْبِهِ مِثْقَالُ ذَرَّةٍ مِنْ كِبَرٍ

(م. ت. حم. عن ابن مسعود)

(*Lâ yedhulü'l-cenneh, men kâne fî kalbihî miskàle zerretin min kibrin*) “Kalbinde zerre kadar kibir olan kimse cennete girmeyecek!” buyurdu.

Kibirden en ufak bir parça kendisinde olan insan, cennete doğrudan giremeyecek! Cezasını çekecek, öyle... Onun için, kibir büyük fenalık.

7. Hased. İşte bu okuduğum hadisın içinde geçti ki, (*Ve lâ tehàsedû*) “Hased etmeyin!” diyor Cenâb-ı Peygamber.

Neden:³⁷

الْحَسَدُ يَا كُلُّ الْحَسَنَاتِ، كَمَا تَأْكُلُ النَّارُ الْحَطَبَ (د. هب.

عن أبي هريرة؛ ه. ع. ش. هب. والديلمي عن أنس)

(*El-hasedü ye'külü'l-hasenâti, kemâ te'külü'n-nâru'l-hatab*) “Hased o kadar fena bir şeydir ki, kazandığımız sevapları, ateşin odunu yediği gibi yer, bitirir.” Bizim haberimiz bile olmaz.

Güzel ahlâkların insanda toplanabilmesi için, bu gibi kötü ahlâklardan sıyrılmak mecburiyetindeyiz.

³⁷ Ebû Dâvud, *Sünen*, c.II s.693, no:4903; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.V, s.266, no:6608; Abd ibn-i Humeyd, *Müsned*, c.I, s.418, no:1430; Ebû Hüreyre RA'dan.

İbn-i Mâce, *Sünen*, c.II, s.1408, no:4210; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.VI, s.330, no:3656; İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.V, s.330, no:26594; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.V, s.267, no:6610; Kudâî, *Müsnedü's-Şihâb*, c.II, s.136, no:1049; Bezzâr, *Müsned*, c.II, s.271, no:6212; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.2, s.159, no:2812; İbn-i Abdî'l-Ber, *Temhid*, c.VI, s.124; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.V, s.247; Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.II, s.227; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.LIV, s.170; Enes RA'dan.

Kudâî, *Müsnedü's-Şihâb*, c.II, s.136, no:1048; Abdullah ibn-i Ömer RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.III, s.833, no:7438; *Keşfü'l-Hafâ*, c.II, s.117, no:1132; *Câmiu'l-Ehâdis*, c.XII, s.193, no:11738.

Karnımız ağrıyınca doktora gidiyoruz:

“—Doktor bey, aman karnım ağrıyor, başım ağrıyor, dişim ağrıyor...”

“—Eh senin hastanede yatman lâzım evlâdım!”

“—Yok, benim işim çok, yatamam ki!”

“—Eh yatamazsan, ben sana bir reçete vereyim de, ona göre hareket et! Şunları ye, şunları yeme! Şöyle yap, böyle yap!”

“—Ooo, işim var, onlarla da meşgul olamam...”

“—Eh öyleyse, mukadderatına bırak kendini. Ne olursan ol!”

Şimdi bizim de halimiz böyle. Bu kötü huyları biz bırakamayız kolaycacık. Bir kere, insanın alıştığı bir yetişme tarzı var ya, çocuklarımızda görüyoruz. Bu çocukların yetiştiği tarzdan ikinci bir şekle dönmeleri, hep terbiyelere mütevakıf... Büyüklerin terbiyeleri altında ilaçlarla mı, usullerle mi olur, nasıl olacaksa artık.

Hayvanları yapıyorlar ya... Kuşu terbiye ediyor, köpeği terbiye ediyor, ayıyı terbiye ediyor, aslanı terbiye ediyor. Geliyorlar, burada gösteriyorlar bizlere, nasıl terbiye ettiklerini...

Binâen aleyh insan ekmelü'l-mahlûkat, eşrefü'l-mahlûkat... Bu güzel Peygamber'in ümmeti, güzel Allah'ın da kulu...

Geçen gün serserinin biri diyeceğim, affedin kusurumu:

“—Şu Allah'ın resmini çizim de, ben göreyim!” demiş.

Hâşâ! Çocuklar ufacık sabî yavru... Biz onları mektebe veriyoruz, okusunlar da insanlık öğrensinler diye. O da diyor ki,

“—Allah'ın resmini çizim de, gösterin bana!”

Canım, çocuk Allah'ın resmini ne bilsin. Öyle şey mi olur? Bir vakitler de şeker dağıtıyorlardı.

Orada mekteplerde, zaman zaman çeşitli şeylerle çocukların fikrini bozarlarsa, o çocuk Allah'ını bilmezse, Allah'a itaat etmezse, Peygamber'i bilmezse, ne olur hali? Her şey olur. Ondan sonra uğraş da uğraş... Memlekette rahat huzur yok, emniyet yok, şu yok, bu yok...

Onun için, bunlardan kurtulmak için, mutlaka nefs-i emmâreden kurtulmak lazım! Nasıl kurtulacağız? Nasıl kurtulacaksan kurtulacaksın. Çalışacaksın...

Hiç olmazsa levvâmeye geçersen; *levvâme*, asî müslümanların nefsidir. Burada kalmak da lââyık değildir hiç bir müslümana... Ya? Hiç olmazsa, *mülheme* devresi olan üçüncü nefsin devresine atlayacak. Orası da alimlerin devresi...

Onu da hoş görmemişler, orada da olmaz demişler. Alim biliyor ama, ameli yok... Bu sefer de ilmin var ama amelin olmazsa, o da olmadı. Dörde atla, *mutmainne*'ye geç. Orada rahat edersin, huzur bulursun...

Onu da makbul görmemişler. Onu da atla demişler. Nereye? *Nefs-i razıyye*'ye, *merzıyye*'ye geç de insan olarak, melek olarak yaşa, melek olarak git!

Allah hepimizi affetsin... Bu meleklerin sıfatlarından bize de ihsan buyursun...

Peygamber SAS diyor ki: Ben üç şeyden çok korkarım; başka şeyden korkmam ümmetimden... Hepsini diyemeyeceğim ama, birisi:

Nimetlere kavuşur insanlar... Bugün el-hamdü lillâh, çok büyük nimetler var sırtımızda... Bugün Londra'dan bir arkadaş geldi de, "Şu kadorcık ekmek elli lira!" diyor. "Bir kiraz aldık, yüz elli lira..." diyor. "Bir su istiyorsun, su da vermiyorlar. Bilmem ne içeceksin." diyor.

Hayat, el-hamdü lillâh memletimizde hem bol, hem ucuz... Bu nimetleri Allah bize vermiş de, bunların şükrünü istemez mi dersiniz. Bu Allah'a kulluk etmek, ona boyun bükme, teslim olmak; yasaklarından korkup kaçmak, müslümanın şanından değil midir?

Zengin olacaksın da ne olacak kardeşim? Bütün dünya senin olsa ne olacak? Şah³⁸ ne oldu? Şah dünyanın mülk sahibiydi.

³⁸ Muhammed Rıza Şah Pehlevi, 27 Ekim 1919 tarihinde Tahran'da doğdu. İkinci Dünya Savaşı günlerinde, babası Ruslar ve İngilizler tarafından sürgüne gönderildi. Babasının yerine tahta çıkarıldığı 1941 yılından, ülkesini terk ettiği

Dünyanın parasını alıyordu her gün. Bak bugün oturacak yer bulamıyor, yeryüzünde...

Şaha da kalmadı bu dünya! Kimseye kalmamış. Bizim de götüreceğimiz bir kefen... O da olsa da olur, olmasa da olur. Şehidler kefene mi sarıldı?

Allah hepimizi affetsin... Tevfikat-ı sübhâniyyesine eriştirsin... Sevdiği ve razı olduğu kullarının arasında, ahirete güzelce gitmek nasib ve müyesser eylesin...

Allâhümme innâ nes'elüke tamâme'n-ni'meh... Ve devâme'l-âfiyeh... Ve hüsne'l-hâtimeh...

Yâ Rabbi, biz âciz kullarız. Elimizi açtık, senin rahmetini umarız yâ Rabbi! Bizi affet, mağfiret et... Bize insan olacak kabiliyeti de ihsan eyle yâ Rabbi... İnsan olarak yaşayıp, birbirlerimize can u yürekte sarılıp, kardeş muamelesi yapan kullarından et yâ Rabbi!

Allâhümme innâ nes'elüke'l-afve ve'l-âfiyeh... Fi'd-dîni ve'd-dünyâ ve'l-âhireh... Teveffenâ müslimîn... Ve elhiknâ bi's-sâlihîn...

Sübhâne rabbike rabbi'l-izzeti ammâ yesîfün... Ve selâmün ale'l-mürselîn... Ve'l-hamdü li'llâhi rabbi'l-âlemîne tekabbel minnâ bi-hürmeti'l-fâtiha!

.....

Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llâh!

02. 02. 1979 – İskenderpaşa Camii

1979'a kadar tahtta kaldı. Batı yanlısı bir dış politika izleyen Pehlevi, İran'ın son monarşik lideridir. İran'da Humeyni önderliğindeki ayaklanma üzerine, 16 Ocak 1979 günü İran'ı terk etmek zorunda kaldı. 27 Temmuz 1980 günü Kahire'de kanser nedeniyle vefat etti.

22. BİLÂL-İ HABEŞÎ RA

Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llâhi ve berekâtühû!

Cenâb-ı Feyyâz-ı Mutlak Hazretleri, bize lütfetmiş olduğu bugünkü kandilimizi, cümle ümmet-i Muhammed hakkında mübarek ve müteyemmin eylesin... Birçok kandillere, Ramazanlara, bayramlara ve haclara sağlık ve afiyetle erişmeyi cümlemize nasib ü müyesser eylesin...

Hoca efendi çok güzel buyurdular. Başka söz söylemek istemem. Allah bize olgun bir iman nasib eylesin... İmansızlara da Allah-u Teâlâ hidayet nasib eylesin de, insanlık hizmetine riayet etsinler. İslâm'a değil illâ... İnanmıyorlar İslâmiyet'e; inanmadıkları için bu vahşeti işliyorlar. Allah-u Teâlâ onlara hidayet etsin de bu vahşetten kurtulsunlar.

Müslüman bu işi işleyemez, Allah'tan korkar müslüman. Fakat bunu Allah'tan korkmayan, Allah tanımayan adamlar yapıyor. Allah onlara da hidayet nasib etsin de, bu terbiyesizlikten, memleketi birbirine çatıştırmaktan kurtulsunlar; biz de kurtulalım!

Size fazla söz söylemek istemeyeceğim. Size ilk müslümanlardan bir kaç tanesini hatırlatayım kâfi. Mus'ab... Size bir kaç hafta evvel anlatmıştım Mus'ab'ı. Babasının varlığını, malını mülkünü, her şeyini, anasını babasını da terk ederek müslüman olmuş. Habeşistan'a kaçmış, nihayet Medine-i Münevver'e gelerek İslâm'a hizmet eylemiş. Hatırlatırım size. Ne fedakârlık! Anayı babayı terk etmek, malını mülkünü terk etmek kolay mı? Biz beş kuruşu terk edemiyoruz!

Arkasından şunu da hatırlatayım: Selmân-ı Fârisî'yi bilmeyeniniz yoktur. Allah şefaatine nail eylesin... Hristiyanlık devrinde dünyaya gelmiş, ateşperest bir insan. Fakat bir Allah'ı arıyor, ateşperestliği beğenmemiş. Derken hristiyanlığa bakmış, daha güzel; onlara hizmet etmiş. En nihayet İslâm gelmiş, İslâmiyet'e erişmiş. Tâ Acemistan'ın göbeğinden kopup, Medine-i

Münevvere'ye gelinceye kadar çektiği zahmeti siz düşünün! At yok, araba yok, şu yok bu yok, yayan yapıldak... Nihayet kölelik hizmetini de yapmış başkalarına... En nihayet İslâmiyet'le müşerref olmuş, büyük hizmetler görmüş. Onu da anlatmışım.

Bunlara ilâveten Bilâl'i hatırlatayım. Bilâl köle bir adam. Bir müşrikin kölesi... Köle, hizmetkâr. Fakat İslâmiyet'i tanıyınca, geldi Rasûlüllah'ın önüne, diz çöküp İslâm oldu. O müslüman olduktan sonra, bu müslüman oldu diyerekten o zavallının başına gelen, hiç kimsenin başına gelmemiştir.

O kadar ezâ, o kadar cefâ, o kadar eziyeti hiç kimse çekmemiştir. Döğmedik, söğmedik, vurulmadık kırılmadık yeri kalmadı. En nihayet iplerle bağlayıp, memleketin edepsizlerine sürüklettirdiler.

“—İslâm olanın cezası budur!” diyerek Mekke'nin sokaklarında dolaştırdılar, dön diyerekten...

Bilâl ise hep;

“—Allah bir!” diyordu.

En nihayet dediler ki:

“—Yâ Bilâl, biz senden bıktık! Sen hiç bir fenalıktan korkmuyorsun. Binâen aleyh sen, 'Sizin ilâhlarınız da güzel!' deyiver, kurtul bu işten!”

“—Öyle şey mi olur? Deli miyim ben sizin taşınıza Allah diyeceğim, onlar da güzel diyeceğim. Hayır!” dedi. “Allah bir, başka Allah yok. Varlığı yaratan o, yeri göğü yaratan o... Beşeriyeti, bütün mahlûkatı yaratan o... Bir onu bilirim, başka bir şey bilmem!” dedi.

Kızgın kumu, Arabistan kumunu bilirsiniz. Yanan sobanın ateşine benzer. Kızgın sobaya dokunmak ne kadar zorsa, kum da öyle, o kadar kızgın... O kumun üstüne yatırdılar. Üstüne kocaman taş koydular, o da öyle kızgın. Üstüne de tatlılar sürdüler ki sinekler, canavar hayvanlar gelsin, eziyet ona... O yine, “Allah bir!” demekten vaz geçmedi. En nihayet, Hazret-i Ebû Bekir'in himmetiyle satın alındı da, kurtuldu.

Allah bize de öyle bir iman nasib etsin...

Onların mektebi yok, medresesi yok, adını bile yazmasını bilmezler. Fakat iman dolu içleri. Allah o imanı bize de nasib etsin...

Bizde okuma çok, bilme çok, hüner çok, her şey çok ama iman az... Çok zayıf yâni. Allah affetsin kusurlarımızı, imanımızı kuvvetlendirsin, kemâle ulaştırın.

Bu imansızlara da, ne diyelim, dilim varmıyor, memleketimizde yaşayan bir takım insanlar... Bunların canavarlıklarından da bu ümmeti Allah kurtarsın, muhafaza etsin. Allah Ümmet-i Muhammed'e selâmetler ihsan buyursun... Dünyamızı, ahiretimizi de mâmur eylesin...

İnsanlıktan maksat, Allah-u Teâlâ'nın rızasını kazanmaktır. Müslümanlıktan murat, Allah-u Teâlâ'nın rızasını kazanan bahtiyarlar arasına girebilmektir. Bunu kazanamazsa insan, o zaman çok yazık! Sen-ben'likle ömrümüz geçerse, yazık bize...

Onun için, İslâm'da en büyük günahlardan biri ücub, kendini

beğenme... Bizim her birimiz şimdi bir Humeyni! Her birimiz bir Humeyni! Kimsenin kimseye söz geçirecek hali yok... Büyüklerin ellerinden öperiz, ayaklarından da öperiz. Ama bu ayrılık neden oluyor, onu bilmem!

O da *Allah* der, ben de *Allah* derim. O da *Lâ ilâhe illa'llâh* der, ben de *Lâ ilâhe illa'llâh* derim. Fakat o beni sevmez, ben de onu sevmem. Nasıl şey bu müslümanlık? Nerede bu müslümanlık? Dilde... Herkes menfaatinin peşine düşmüş, “Benden başkası yok!” diyor. Allah kusurumuzu affetsin...

Onun için:

العجب حجاب التوفيق .

(*El-ucbü hicâbü't-tevfik*) buyrulmuştur. Bu bir hadis-i şeriftir. Bu duvarı dolduracak kadar koca bir levhaya yazılmış gördüm bir yerde. Yâni, “Kendini beğenme, tevfikât-ı ilahînin gelmesine mânîdir.” Yâni değirmeni yaptın, fabrikanı yaptın; fakat elektriği gelmiyor, suyu da gelmiyor... O nasıl işe yaramazsa, bizim de müslümanlığımız bugün öyle.

Kendimizi beğenmekle vaktimiz geçiyor. Allah cümlemizi affetsin de, bu benliği bizden gidersin...

Şu Selman, şu Ebû Zer, şu Mus'ab nasıl iman etmişlerse, o imanı bizlere de lûtfeyle yâ Rabbî!

Allâhüme innâ nes'elüke tamâme'n-ni'meh... Ve devâme'l-âfiyeh... Ve hüsne'l-hâtimeh...

Cenâb-ı Hak bu Cumamızı mübarek eylesin... Birçok cumalara da, sağlık afiyetle erişmek nasib etsin... Sevgili Peygamber Efendimiz'in sevgili ümmetinden olabilmeyi cümlemize bahşetsin...

El-fâtiha!

09. 02. 1979 – İskenderpaşa Camii

23. BÜYÜK GÜNAHLAR

Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llâhi ve berekâtüh!

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm...

El-hamdü li'llâhi rabbi'l-âlemîn... Ve'l-âkıbetü li'l-müttakîn...

Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ rasûlinâ muhammedin ve âlihî ve sahbihî ecmaîn...

Muhterem, aziz kardeşler. İnsanın insan olabilmesi için; belki hata olur mu dersiniz, biz hep insanız ama insanın kâmil insan olabilmesi için, nefisleri yediye bölmüşler, ilk nefse emmâre demişler. Müslümanlık... Bu emmârelikle beraber müslümanlık da olur. Fakat o insanlık gayet zayıf bir insanlık, müslümanlık gayet zayıf bir müslümanlık olur.

Onun için, her müslümanın elinden geldiği kadar, kendisini emmâre denilen bu nefsin elinden kurtarmağa çalışması farz-ı ayındır. Namaz nasıl farz-ı ayınsa, bu da öyle farz-ı ayındır.

1. Çünkü bunun huylarının başı küfürdür. Küfrün çok çeşitli nev'ileri vardır. Şöyle tarif ederler:

“—Şer'an ta'zimi vacib olan bir şeyi tahkir etmek; tahkiri vacib olan bir şeyi ta'zim etmek, küfrü mûcibdir.”

Teferruatına girmek doğru olmuyor bizim için. Siz bunları günah kitaplarında, hatta Mızraklı İlmihal'imizde teferruatını görebilirsiniz. Neler neler insanı küfre götürebiliyor?

Biri de küfre razı olmak; o da küfürdür. Küfrün birçok felâketleri vardır. Bir kere iman elden gidiyor. İkincisi, evli ise nikâh elden gidiyor. Üçüncüsü, hacı ise hac elden gider. Dördüncüsü de, kestiği yenmez, murdar olur, murdardır. Yahudinin kestiği yenir, hristiyanın kestiği yenir; fakat mürted olan gâvurun kestiği yenmez.

2. İkincisi şirkdir. Şirk büyük günahların başında gelir. Af olunmayan günahlardandır. Bunun tevbesi mutlaka lâzımdır. Şirk, Allah-u Teâlâ'ya iki demek, oğlu var, kızı vardır demek.

Bizim *Kul huva'llàhu ehad'*ımız var. Allah birdir, başka bir şey bilmeyiz. Doğmamıştır, doğurmamıştır. Hiç bir şeye de benzetilemez.

Kâfirlerin bugün putlar yapıp da karşılarına geçtikleri; bir Allah temsil ediyor kendisine, “Bu benim Allah’ım, mâbudum!” diyor, onun karşısında tapınıyor. İslâm bunu kabul etmez. Allah hiç bir şeye benzetilemez, benzemez. Kim ki Allah’ı bir şeye benzetirse, o küfre düşer.

Binâen aleyh, kısa tabiriyle bugün okudum, İmâm-ı Gazâlî’nin İhyâ-yı Ulûm’unun 3. cildinin 141. sayfasında şöyle bir hikâyeye rast geldim. Diyor ki:

—Bir adam köpeğine güvenerekten, ‘Bu köpek olmasaydı, bizi hırsızlar soyardı. Köpek bizi korudu, hırsızlara soydurmadı.’ derse, bu gâfilin en büyük gafletidir ve şirke kadar gider.” demiş.

Niçin? Hâfız-ı hakîkî Allah’tır. Allah’ı bırakıp da köpeği hâfız yapmak, akıllı insana yakışır bir şey değildir. Eğer köpekte akıl olsa, seni koruyacak akıl olsa; taşı attığında, köpek taşın arkasından koşar. Taşta ne kabahat var, taşı atana koşsana! Akıllı olsa, taşı atana koşar değil mi? Halbuki taşı atana koşmuyor da, taşın gittiği yere koşuyor. Taşta kabahat yok, taşı atanda kabahat. Binâen aleyh, bu kadar akılsız bir mahlûka güvenerek, bizi korudu demek, gafletin en büyüğü.

3. İnsanın insanlığına mânî olan şeylerden birisi de gaflettir ki, bu gaflet ehemmiyetsiz bir gaflettir. Herkeste olabilen bir gaflettir bu. Gaflettir amma; uyanıksızlık, dikkatsizlik, ansızın basılıp düşmana teslim olmak gafletin icabı. Uyanık olmamak.

Allah-u Teâlâ bize bir nefes vermiştir. Her gün alır veririz. Alamadığımız zaman canımız gider. Veremediğimiz zaman canımız gider. Canın çıkmayıp kalışı, bu alış verişe bağlı. Nefesini verdiğin ve aldığın vakitte yaşarsın. Binâen aleyh, bu nefes çok kıymetli bir şeydir.

Tüm vücudun, tüm zerresinin çalıştığı bir şey varsa gönüldür. Gönül denilince, vücudun çalışmasına yarayan et parçasını

zannetmeyin. O et parçasının vazifesi, gönlün çalışmasına yardım edici bir tulumba... Asıl kalp bir gönüldür ki, o gönle Cenâb-ı Hak ma'rifet-i ilâhiyyenin madenlerini koymuştur. Orası menba-ı irfan, irfan madenlerinin kaynağıdır. Bu kalbin muhafazasından gâfil olmak, en büyük gaffettir.

Onun için, Nakşibend Muhammed Bahâeddin Hazretleri, yaptığı nasihatın birisinde, dervişlerine bu nefesin alış verişinde çok uyanık bulunmalarını vasiyet etmiş. Bu nefesi alıp verme, Allah-u Teâlâ'nın sana büyük bir kuvvet ü kudreti sayesinde. Bunun sebebi de, seni buraya ot yesin diye yollamamış Allah; kendisini bilsin diye yollamıştır.

Bunu bilmek için, insanın irfan mertebelerine erişebilmesi, — bugünkü hatibimizin hutbesinde belirtildiği gibi— Rasûlüllah'ı sevmekle olur. Rasûlüllah'ı hepimiz severiz amma, Rasûlüllah yolunda gidebilmek hünerdir ki; bu kötü ahlâklar çıkmadıkça, insanın Rasûlüllah'ı sevmesi muhaldir, muhal... Lisan ile sever. Asıl sevme, insanı emmârelikte bırakan on iki nefsin, on iki canavarın elinden kurtulmakla olur. O canavarların elinden

yakayı kurtarmak için de, gafleti atmak gerekir.

İbadetlerin en efdali Allah-u Teâlâ'nın sana verdiği bu nefesleri boşa harcamamaktır. Zikrullahtan hâli bir nefes alıp vermemek yâni.

Bütün yaptığımız işlerde, Allah-u Teâlâ'nın zikrini yapabilmek mümkün değil ama sen bil ki Allah dâimâ seninledir. Seni görmekte ve bilmekte, ilmiyle seni muhîttir.

Binâen aleyh, sen de ona göre terbiyeli, huzurlu, anlayışlı dur. Günahlardan son derece ictinab et, sakın ki, Allah-u Teâlâ'nın sevdiği bir kul olabilesin. Bu zaten uzun bir mes'ele...

4. Bunun dördüncüsü cehalettir. Cehalet nedir bilir misiniz? Hayır! Okumayan, yazmayan adama biz cahil deriz. Bu pek büyük bir hatadır. Bizim Peygamberimiz okumamıştır. Eğer okumamış yazmamış olanlar cahil ise, yandık gitti... Peygamberimiz okumamış olduğu gibi, bugünün kutub denilen makama sahip yüksek evliyalarının da okuması yoktur. Okuma bilmezler. Okumakla vakitlerini zayi etmezler yâni... Onların gönülleri kâfidir.

Bu göz kâinat mektebinde okumuş. Kâinat mektebinde okumayan gözde hayır yoktur. Gözünü aç kâinata bak! Bunun sahibini anlamıyorsan, bulamıyorsan, bu gözü değiştir. Bu göz hayvanda da var. Hayvanın gözüyle insan gözünün arasında büyük bir fark olacak. Nedir?

Bu gözle baktığı zaman kâinatın sahibini arayacak... Sahibi başka yerde değil ki. "Seninleyim!" diyor. "Senden de sana daha yakınım!" diyor.

Onun için asıl cahil, Allah'ı tanımayanlardır. Okuma bilmeyene cahil dersek, ashab-ı kiramın kaç tanesi okumuştur? Bilemeyiz, ama çoğu okumamıştır. Fakat o okumamış ashab-ı kiramın derecesine erişecek ne bir Abdülkâdir var, ne de Muhammed Nakşibend var... Kimse erişemez onların ayaklarının tozuna...

Onlar mektepte okumadıkları halde, bu gözlerle aldıkları irfan, Rasûlüllah'ın huzurunda buldukları zaman içerisindeki

eriřtikleri yüksek makama kimsenin erişmeye gücü yetmiyor.

Allah bizi uyandırsın da bu gözlerle kâinatı anlayıp, sahibine inanıp, teslim olan bahtiyar kullar arasına cümlemizi kabul etsin...

Sübhâne rabbiye'l-aliyyi'l-a'le'l-vehhâb...

El-hamdü li'llâhi hakka hamdihî, ve's-salâtü ve's-selâmü alâ hayra halkihî...

Lâ ilâhe illa'llâhu'l-halîmü'l-kerîm...

Sübhâna'llâhi rabbi'l-arşı'l-azîm...

El-hamdü li'llâhi rabbi'l-âlemîn...

Nes'elüke mücibâti rahmetike.. Ve azâimi mağfiretike... Ve'l-ganîmete min külli birrin... Ve's-selâmete min külli ismin... Lâ teda'lenâ zenben illâ gafarte... Ve lâ hemmen illâ ferracte... Ve lâ hâceten min havâici'd-dünyâ hiye leke ridan, illâ kadaytehâ yâ erhame'r-râhimîn... Yâ erhame'r-râhimîn... Yâ erhame'r-râhimîn... İrhamnâ...

Bizi gafletten, cehaletten kurtar yâ Rabbi... Bizi seni bilen bahtiyarlar arasına kabul eyle yâ Rabbi... Bu dünyada kemâle ermeden, canımızı da alma yâ Rabbi...

El-Fâtîha!

16. 02. 1979 – İskenderpaşa Camii

24. NEFİSLE MÜCAHEDE

Es-selâmu aleyküm ve rahmetu'llâh!

Müslümanlıkta en efdal ibadet, kişinin Allah ile, nefeslerin Allah ile meşgul olduğu andır. Yani ibadet vakitleri, namaz, Kur'an okuma, zikrullah yapma, oruç tutma vs. buna benzer ameller ki, o zaman kul Allah'ıyla meşguldür; orda harcanan nefesler makbul-i ilahidir. Bunun gayride, yani Allah'ı unutaraktan geçen nefeslerden herkes mes'uldür.

O nefesler ki Allah-u Teâlâ bize vermiştir; onların yerini tutacak hiç bir şey yoktur. En kıymetli bir cevherdir ki, onu Cenâb-ı Hak bize bahşetmiştir. Bu cevheri yok yere harcamanın cezasını, elbette o adam görecektir. Evet insan bugün aldanabilir hayatına, zevkine sefasına, ama hiç düşünmez mi ki:

“—Bunu bana ihsan eden Allah-u Teâlâ, bunu bana niçin vermiş acaba? Bu günahlara dalıp, felâketlere sürüklenip, isyan yollarında harcasın diye mi verdi? Yoksa Hakk'ın rızasını kazanabilmek için mi verdi?”

Bunu düşünebilmek büyük nimet...

Bununla beraber, bizim namazda bulunduğumuz anlar, zikrullahta bulunduğumuz anlar ki, hayırlı nefeslerdir. Fakat şunu da unutmamalıdır ki; hasta bir insan, veremin üçüncü devresini geçmiş; ne kadar bal, kaymak, yağ yedirirseniz yedin, hastalık onu sarmıştır. Her gün zayıflamakta ve nihayet de, gözlerini yumup gitmekte mecburen...

Biz de, her ne kadar ibadetlerle meşgul olduğumuz anlar Hakk'ın rızası için oluyorsa da; bizim, hastalıklarımız var ki, o hastalıkların adına biz de günahlar diyoruz. İnsanlar kendilerini günahlardan kurtaramadığı müddetçe, o günahlar insanları kemirir. Hastalıklar nasıl kemirip öldürüyorsa, onun gibi.

Allah muhafaza etsin, meselâ kanser... Vaktinde tedavisi olursa, iyi olur diyorlar. Hiç de öyle değil, alıp götürüyor. Tedavisi mümkün olmuyor. Olsa da kıymeti yok... Muvakkat bir zaman

için.

Onun için, hastalığa tutulmamak lâzım! Hastalığa tutulduktan sonra kurtulmak zor şey... Günahlara tutulduktan sonra o günahlardan kaçmak, kurtulmak, sıyrılmak çok büyük bahtiyarlık... Herkese nasib olmaz.

Bunlar hastalıklar gibi bir kaç tane değil. 125 tane büyük günah var. Küçük günahlarla beraber 400'ü geçer. Bazılarına göre 700'e kadar varır. Bunlar insanların insanlığını kemiren günahlardır, mikroplardır. Bazısı veba gibi, kolera gibi birden alır götürür. Bazısı da uzun müddet adamı ızdıraplar içerisinde bırakır.

Ondan sana bir tanesinden daha bahsedeceğim. Çünkü bu hastalıkların sebebi, nefs-i emmâre dediğimiz nefistir; benliklerimizdir. Herkes kendisini beğenir. Benden başkası daha yok der. Her cihetten; bilgi cihetinden, başka cihetlerden kendini beğenme... Bu bir hastalık...

Fakat benim bugün bahsedeceğim hastalık bu değil. İkinci bir hastalık ki bizde, küfürden sonra geliyor.

En büyük hastalık, küfür hastalığı... O küfürden kendini kurtarabilen bahtiyarlara teşekkür etmek lazım. Kolaycacık insan küfürden kendini kurtaramaz. Kendini müslüman zanneder, fakat küfrün birçok çarklarına kaptırmıştır kendisini. Gider gürültüye, Allah esirgeye... Onun için küfrü ben söylemeyeceğim. Küfrü beyan eden kitaplar var, onları okumanızı tavsiye edeceğim.

İkinci günah olarak da, zinadan bahseder. O, bugün çok acı bir sûrette aramızda dolaşmakta... İnsanlığımızı, ibadetlerimizi hiçe saydırmaktadır.

Zina, iki çeşittir. Bir çeşidi, Allah korusun muhafaza etsin, gayri meşru hallerdir. İkincisi de, o gayr-i meşrûiyete sürükleyen günahlardır. Gayr-i meşrû bir şey yapmıyor, ama oraya doğru sürüklüyor. Bunlar da bizim hiç ehemmiyet vermediğimiz günahlardır. Bu mikroptan kimse bahsetmez, edemez de... Çok acı mikrop.

Yalnız Cenâb-ı Hak diyor ki:

قُلْ لِلْمُؤْمِنِينَ يَغُضُّوا مِنْ أَبْصَارِهِمْ وَيَحْفَظُوا فُرُوجَهُمْ (النور: ٣٠)

(*Kul li'l-mü'minîne yeguddù min ebsàrihim ve yahfezù fûrûcehüm*) “Mü'min erkeklere söyle, gözlerini harama bakmaktan sakınsınlar ve mahrem yerlerini, ırzlarını korusunlar!” (Nur, 24/30)

Neden? Çünkü Cenâb-ı Peygamber de diyor ki:

“—Zina yalnız bildiğimiz zina değil; elin zinası var... Gözün zinası var... Kulağın zinası var... Ayakların da zinası var.”

Nasıl olur? İşte o bakmalar ki, o bakışlar, o görüşmeler ki, netice itibariyle insanları zinaya sürükler. Niçin? Allah, kadın ile erkek arasında bir meyil yaratmıştır. O meyil olmasa bugünkü hayat olmaz.

Binâen aleyh, eski Konya mebusu Vehbi Efendi'nin yazdığı kitapta, *Kur'an Ahkâmı*'nda:

“—Güneşin altında kar nasıl erirse, lodosun altında kar nasıl erirse, kadınla erkek bir araya geldikleri vakitte öyle erirler.” diyor.

Meyil var arada... O meyli Allah yaratmıştır. O meylin muhafazasını, ancak akıllarımız temin edecek:

“—Bu çok günahdır. Biz bu işi yapamayız!” diyecek bir akla, bir kuvvete sahipsen ne âlâ...

Fakat hasta adam, yatağından kalkmayan adam, nasıl müdafaa edecek kendisini? Çok zor. Bunlar birer hastalık. Binâen aleyh, sevgi denilen şey, insanı sürükler durur birbiri arkasında... Hayvanlardaki rabıtayı görmüyor musunuz? Onlardaki rabıta neyse, bizde de öyledir. Binâen aleyh, bunun önüne geçmek, onlarla alâkayı kesmekle olur. Alâkayı kesemediğiniz takdirde, her an günahkârsınız. Her an, sizi oraya doğru sürüklüyor.

Onun için çalışacağımız işlerde, yapacağımız işlerde çok dikkatli olmak lâzım! Bize de diyor Allah “Gözlerinizi yumun!”;

kadınlara da diyor, “Siz de gözünüzü yumun!”

وَقُلْ لِلْمُؤْمِنَاتِ يَغْضُضْنَ مِنْ أَبْصَارِهِنَّ وَيَحْفَظْنَ فُرُوجَهُنَّ (النور: ٣١)

(*Kul li'l-mü'minâti yagdudne min ebsàrihinne ve yahfazne fürûcehünne*) “Mü'min kadınlara da söyle, gözlerini harama bakmaktan sakınsınlar ve mahrem yerlerini, ırzlarını korusunlar!” (Nur, 24/31)

Niçin gözümüzü yumacağız? Çünkü gözler vasıta... Çekici vasıta... O çekicilik de insanları günahlara, büyük günahlara sürükler. O büyük günahları işledikten sonra da, o insanın ruhunda hayat kalmaz.

İnsanlar iki şeyden ibaret: Can dediğimiz şey ve şu ceset. O canla yaşıyoruz. O can olmayınca, bu cesedi toprağın altına sokuyoruz, kıymeti yok. Bu cesedi işleten can.

O can hasta olduğu vakitte ki, günahları işlediği an hep hastadır. Tedavisi doktorların tedavisine benzemez. Alırsın hapı, iyi olursun... Fakat bu, içerdeki o nefis var ya, o nefsi öldürmedikçe bunun hakkından gelinmez. O nefsi öldürmek, onun için farzı ayındır demişler. Nefislerle mücâhede; yani, günahlara gitmemek için nefsin istediğini vermemek.

Bundan dolayı, Seriyi-i Sakatî Hazretleri:

“—Otuz veya kırk seneden beri benim canım yağlı bir yemek istiyor da, ben onu nefsim yedirmedim.” diyor.

Para bol, her şey de bol... Yiyince tabii, insan kuvvetlenir. O şehveti nereye harcayacak? Başlayacak günah yollarını aramaya... Allah cümlemizi affetsin...

Binâen aleyh, nefsimizi nefs-i emmârenin ve levvâmenin elinden kurtarmanın çaresini aramak, her mü'min ü muvâhhide farz-ı ayın... Namaz nasıl farzsa...

Bu da küçüklük devresinde başlar. Küçük, bir kere büyüdü de kemâle gelmeye başladı mıydı, onun önüne geçmek, azıtmış bir

atı, azıtmış bir hayvanı zabt etmeye benzer. Onu zabt edemezsin. Binâen aleyh, daha ilk yaşlarda iken, hepimizi koruyacak ana-babalar ve etrafımızdaki büyüklerin himmetleriyle olur. Bundan mahrum olunca, Allah esirgesin, insan azıtmış bir hayvan gibi etrafa saldırarak, günahlar içerisinde dünyadan gözünü yumup gider.

Halbuki insan cennet mahlûkudur. Allah bizi yaratmış, en şerefli mahlûk olaraktan. Bir de bizim için, en güzel bir cenneti yaratmış. Dünyada da bahtiyar olsunlar diyerekten... Yakışır mı o insana ki, dünyası berbat, ahireti de berbat olsun da cehenneme gitsin?

Nefs-i emmâre insanı cehenneme götürür. Onun için nefs-i emmârenin huylarından birisi olan küfür; ikincisi olan gaflet, şirkle beraber; üçüncüsü cehalet; dördüncüsü de günahlar idi. O günahlar ki insanı cehenneme sürükleyen 125 tane büyük günah... Bunları okumanızı tavsiye edeceğim.

Okumakla olmaz, bilmekle de olmaz! Okuyoruz, biliyoruz; bak söylüyoruz da, ama ona hâkim değiliz. Ona hâkim olmak büyük

bir devlettir. Ona hâkim olmak için, mutlaka nefsini riyazetlere sokmak lâzım! O riyazetlere nefsini alıştırmayan adamlar, “Öğlen yemeği gelmedi yâhu!” diye kıyameti koparırlar. Canım yemeyiver bakalım!

Binâen aleyh, küçüklük devrinden itibaren insanlar nefisleriyle mücadeleye alışarak; namaz vaktini nasıl biliyorsa, mücadelesini de öyle bilecek...

O Cüneyd’ler gibi, Bestamî’ler gibi, Abdülkâdir’ler gibi kimler varsa, eristikleri makamlara hep mücâhedelerle erişmişlerdir. Mücahedesiz, nefislerle mücahedesiz ancak peygamberlere mahsus... Onları Allah öyle yaratmış. Onların himayesi Allah’ın elinde, korur onları... İsmet sıfatıyla...

Cümlemizi Allah affetsin... Tevfikât-ı samedâniyyesine mazhar etsin... Cumamız mübarek olsun... Birçok cumalara da, Cenâb-ı Hak sağlık ve afiyetlerle erişmek nasib etsin... Hastalıklar olan günahlardan da cümlemizi korusun...

Allâhümme innâ nes’elüke tamâme’n-ni’meh... Ve devâme’l-âfiyeh... Ve hüsne’l-hâtimeh... Bi-hürmeti’l-fâtiha!

23. 02. 1979 – İskenderpaşa Camii

25. NEFS-İ EMMÂRE

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

*El-hamdü li'llâhi rabbi'l-âlemîn... Ve'l-âkibetü li'l-müttakîn...
Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidînâ muhammedin ve âlihî ve
sahbihî ecmaîn...*

Sözlerimiz hep nefse taallûk ediyor. İnsanlarda bu nefsin adına emmâre diyorlar. Bu nefs-i emmâre insanda oldukça, insanlık mertebesine ayak basmasına imkân yok... Nefs-i emmâre ölmedikçe ve nefs-i emmârenin elinden kurtulmadıkça, insanlık mertebelerine ayak basmaya imkân yok... Çünkü nefs-i emmâre yolu, kâfirlerin, şeytanların, münafıkların yoludur. Onların yolundan ayrılmadıkça, insanın insanlığı tezâhür etmez.

Bugün hoca efendi sarhoşluktan bahsetti, içkiden bahsetti. Bize düşen, şu kadar şey lâzım ki: Biz kimiz? Mahlûkuz... Bizi yaratan kim? Allah... Yaratan Allah, biz de mahlûkuz. Bizim aklımızla, bizi yaratanın akli bir olur mu; ne dersiniz?

O diyor ki:

“—İçmeyin!”

Biz diyoruz ki:

“—İçeceğiz...”

Bu ne kadar budalalık dersem, ayıplamayın beni... Biri Hâlik, biri mahlûk... Biri Allah, diğeri kul... Kul, kendinin istediğini istiyor, Hâlikının istediğini istemiyor. Başka söz söylemeye lüzum yok!

Hatta içkiyi içmek değil, içkiyi evinde bulundurmamak bile caiz değil! İçmüyoruz ama evimizde bulunsun; caiz değil. Ne kadar mühim bir iş, vazife... Diğer günahlar da hep buna benzer.

Şimdi biz, günahların başı küfürdür dedik. Arkasından zinâyı zikrettik. Küfürle zina yan yana geliyor. Küfür, arkasından zina... Ne yapıyor zina? İnsanı küfre kadar götürüyor. O zinakârlara bakın; gâvurlardan farkları var mıdır, yok mudur? Binâen aleyh, Allah-u Teâlâ'nın yasaklarından muhakkak surette, insanların

kendisini kurtarmaya çalışması farz-ı ayındır. Farz-ı ayın; başka şey değil...

Onun için, iki yol göstermişler: Birisi, nefisleriyle mücâhede yolu. Bugün bunu yapacak babayiğit yok! Nefisleriyle mücâhede edebilecek bir babayiğidi bulmak, çok müşkil... Olsa bile nefsi ile mücâhede eden insan, nefsinin öldürmüştü değildir; yalnız, nefsinin hâkimidir. O mağlub olan nefis, yine ayaklanmak için her an fırsat arar ve bir fırsatta yine seni yere düşürür. Güvenç hiç yok kendisine... Daima ihtiyatlı ve hazırlıklı olmak lâzım!

İkincisi de, Allah-u Teâlâ'nın zikrine kuvvet vererekten, gökten inme tayyareler nasıl zabtediyorlar memleketleri; o surette ruhun nefsi esir alması lâzım, demişler. Nefis mahkûm oluyor, esir oluyor ruha... Bu da muvakkattir. Bu da tam değildir; çünkü zikrullahlara kendilerini daimî surette verecek bahtiyarlar yine pek azdır. Çok uzun mücadeleler ve çok büyük zikirlerle mahsustur. O zikirleri yapacak babayiğit bugün yine yoktur. O zikirler de çok zordur. Öyle 300-500 zikirlerle zikir olmaz.

Onun için, bugün verilen dersler yahut devam edilen dersler; eh bir yola giriş... Çünkü insan görüyor ki, çok seneler böyle zikrullahla uğraşmış insanlar, bakıyorsunuz ki son devirlerinde yine aldanmış ve nefsinin eline düşmüş, şeytanlara maskara olmuş durumda oluyorlar.

Binâen aleyh, kul her an Allah-u Teâlâ'ya yapışıp:

“—Aman yâ Rabbî, beni bana bırakma! Bıraktığın dakikada ben helâk olurum.” diye yalvarmalı...

Onun için en mühim iş, bizim Allah-u Teâlâ'ya son derece ilticamızla beraber; emirlerine sınımsız yapışabilmek için Allah'ı bilmemiz lâzım. Allah diyoruz; kim bu Allah yahu? Bu varlığın sahibi... Göklere bak, etrafa bak, bütün varlıklara bak, bu varlıkları icad eden Allah'tır Allah! Başka kimse değil...

Bazısı tabiattır der; Allah'a akli ermediği için tabiat diyor. Eğer imanı olsa biraz Allah'tır diyecek. Allah diyemediği için, tabiattır deyip geçiyor. Tabiatı can var mı, hayat var mı?

Tabiatın kuvveti var mı, kudreti var mı? Bilgisi var mı? Nesi var tabiatın yani?

Onların hepsini yaradan, bilgi sahibi, varlık sahibi Allah ki:

“—Ben sizin içinizi de bilirim, dışınızı da bilirim! Yaptığınızı da bilirim, yapacağınızı da bilirim!” diyor.

Allah öyle Allah! Bu varlığın sahibi... Bize bu hayatı vermiş, muvakkat bir devir için vermiştir. Buradan daha a'lâ bir aleme geçeceğiz ki, o alemin adı ahiret alemidir. Bu dünya imtihan dünyasıdır; dar-ül-imtihandır burası... Nasıl mekteplerde çocuklar, derslerini bilemezlerse perişan olurlar; geçemiyorlar sınıflarını... Bu dünyada, imtihanı atlatamayan insanların da, ahiretleri perişanlıktır.

Onun için, biz müslümanların —el-hamdü lillâh— bütün gayesi, Allah-u Teâlâ'nın rızasını kazanabilmektir. Onun için nefis mertebelerinde —hangisi olursa olsun— gaye Allah olmalı, Allah'ın rızası olmalıdır. Atacağımız adımlarda, yapacağımız işlerin hepsinde, Allah'ın rızasını aramalıyız. Bunu Allah yasak etmiş mi? Kâinat benim olsa kıymeti yok... Kâinatı bana veriyorlar altınlarıyla, zümrütleriyle, neleri varsa; kıymeti yok... Maksat, Allah razı olsun. Allah'ın rızası lâzım. Kuru ekmeğe de razı olur insan. Kuru ekmeğe yiyeyim ama Allah benden razı olsun... Niçin? Allah benden razı oldu mu, dünyam da mes'ud, ahiretim de mes'ud...

Onun için, bu zinanın arkasından lûtîliği, lûtîliğin arkasından da sarhoşluğu zikretmiş günah kitaplarımızda...

Sarhoşluğun çok fena olduğunu hoca efendi izah etti. Ben de size bir tanesini söyleyeyim:

Sarhoşluğu iktiza ettiren çok şeyler var. Meselâ, arpa suyundan yaparlar, buğdaydan yaparlar, hurmadan yaparlar, incirden yaparlar, çeşitli şeylerden yaparlar. Her birinin adına ad koymuşlar çeşit çeşit... Ne olursa olsun.

Allah insana bir akıl vermiştir. İnsan bu akıyla mümtazdır. Bu akıl elinden gittiği vakit, tımarhanedeki delilerden farkı

olmaz. Onun için, sarhoşlara dikkat ediniz, sarhoş olduktan sonra ağızlarından çıkan kelimelerde intizam yoktur. Ne söylediklerini de iyi bilmezler.

Onun için Şafî Hazretleri zannedersen, kadını boşadığı vakit sarhoş olanın sözüne itibar etmemiş. Bizim imamımız itibar etmiş, o etmemiş;

“—Ağzından çıkan bilmiyor zavallı.” demiş.

Onun için, sözüme dikkat edelim. Allah bizi affetsin, mağfiret etsin... İyi insan, iyi kul olarkten, Hak bizden razı olarkten yaşayıp, ahirete göçen kulları arasına, cümlemizi kabul etsin...

Rakıyı içmek haram olduğu gibi, içenlerin sofrasında oturmak da aynı günahdır... İçenlerin meclislerinde oturmak, aynı günahdır... Evinde bulundurmak, içmese dahi aynı günahdır.

Bir hikâye anlatayım:

Bir adam varmış vaktiyle, Mûsa AS devrinde... Çok sofuymuş. İnsanların arasından çıkmış, bir dağa bir kulübecik yapmış. O kulübecikte Allah ile meşgul, Şeytan aleyhi'l-la'nenin hilesi çok; gelmiş bu adama misafir olarak... O veliye de her gün Hak'tan bir sofraya gelirmiş. Misafire demiş ki:

“—Buyurun!”

Misafiri şeytan ama tabii adam bilmiyor şeytan olduğunu. Demiş:

“—Ben, yemeden içmeden uzak kaldım.”

“—Nasıl olur? İnsan yemeden içmeden yaşar mı?” demiş.

“—Evet, yaşar.” demiş. “Ben bir günah işledim, sonra da tevbe ettim; Allah da benden yemeyi içmeyi aldı artık, ihtiyacım yok dışarıya çıkmaya, ihtiyaç görmeğe...” demiş.

“—Yâhu bunu bana da öğret de, ben de yapayım da, bu yeme içmeden kurtulayım! Dert bu; meşguliyet, masraf...”

“—E, yap bir günah sen de, tevbe edersin! Üç günah var: Birisi zina, birisi adam öldürmek, birisi de içki...” demiş.

“—Zinayı yapamam!” demiş. “Adam öldürmek; onu da yapamam!” demiş. “İçki; onu da yapamam ama biraz düşüneyim!”

demiş. “Tevbesi onun kolay olur, ötekilere benzemez. İçeyim!” demiş.

İçkiyi içince, sarhoş olmuş tabiatıyla... O sarhoşluğu esnasında, şeytan o devrin kralının/padişahının kızına oyun etmiş, hasta etmiş. Şeytanın oyunları var ya, çok... Bunu kim tedavi eder diye düşünmüşler:

“—Filan yerde bir alim var; ona götürür okutursanız, bu iyi olur.” demişler.

Çaresi kalmamış hükümdarın, tabii;

“—Gönderelim!” demiş.

Göndermişler, o alimin yanına... Sarhoş ya, güzel kızı görünce dayanmamış; zina günahını da işlemiş.

Zina günahını da işleyince, biraz sonra ayılma devrinde aklı başına gelmiş:

“—Ooo, ben ne yaptım? Şimdi padişah beni asar. Kızına ben onun, böyle tecavüz ettim, olur mu bu iş? Ne yapayım? Öldürmekten başka çare yok!” demiş.

Öldürmüş, gömmüş bir yere...

Padişah kızını istiyor; görmedim diyor, bilmiyorum diyor. Şeytan var tabi arada, filan yeri arayın, orda kızınız diyor. Bakıyorlar, öldürülmüş, gömülmüş... Adamı asmağa götürüyorlar... O alimi, dağa çekilmiş ibadetle meşgul alimi asmağa götürüyorlar, asacaklar.

Şeytan diyor ki:

“—Gördün ya, senin başına bu oyunları getiren benim! Şimdi bana boynunu bük, bana iman et, seni kurtarayım oradan!” diyor ve imansız da gidiyor herif...

Yani içki bu kadar zararlı bir şey... Ben onları yapamam dedi ama üçünü de yaptırdı işte insana... Onun için, Allah hepimizi affetsin de... Böyle hikâyeleri de çok, misalleri de çok...

Bu kötü, hepsi kötü yani, bakın 125 tane kebâir günah yazdım; 550 tane de küçük günahlar var ki, o küçük günahlar da büyüyor. Nasıl ufak bir fidan büyüyor, onlar da öyle büyüyorlar. Onun için,

Allah hepimizi affetsin... Tevfikât-ı samedâniyyesine mazhar etsin...

Daha küçüklükten günahları öğrenmek, Allah'ı tanımak ve Allah'tan korkmak lâzım! Allah'ın bir ismi de Kahhar'dır. *Kahhar*, kahredici demek. Kızdı mı, insanı öyle kahreder ki, hiç anlamaz. Memleketleri de kahreder, altını üstüne getirir. Nasıl ki, Lût kavmini yerin dibine geçirdi; hep bunlar Kur'an'dan bize tecrübe...

Onun için, onlara nasıl yaptıysa, bize de öyle yapar. Binâen aleyh, sakınmak ve korunmak lâzımdır. Herkes yapıyor diye, bizim de yapmamız olmaz.

Sonra, günahkârları ve içkicileri bizim başımıza seçmek de öylece günahdır. Her seçen günahın içerisine girer. Çünkü o senin dört sene idarecin; sen sarhoşu seçtiğin takdirde, onun veballeri senin sırtında olacaktır. Allah cümlemizi affetsin... Her şey de böyle. Evinde saklamak günah olduğu gibi, sofrasında oturmak günah olduğu gibi; başına geçirenler de öylece günahkârdır.

Allah cümlemizi affetsin... Tevfikât-ı samedâniyyesine rast

getirsin... Bu hususta çok çeşitli yazılar da vardır. Kızlarını sarhoşlara verenler, sarhoşların kızlarını alanlar diyerekten, birçok şeyler de yazmışlar; söylemeğe de lüzum yok...

Sübhâne rabbiye'l-aliyyi'l-a'le'l-vehhâb...

El-hamdü li'llâhi hakka hamdihî, ve's-salâtü ve's-selâmü alâ hayri halkihî muhammedin ve âlihi ve sahibihî ecmaîn...

Lâ ilâhe illa'llâhu'l-halîmül-kerîm...

Sübhâna'llâhi rabbi'l-arşi'l-azîm...

El-hamdü li'llâhi rabbi'l-âlemîn...

Ne's'elüke mûcibati rahmetike... Ve azâimi mağfîretike... Ve'l-ganîmete min külli birrin... Ve's-selâmete min külli ismin... Lâ teda' lenâ zenben illâ gafarte... Ve lâ hemmen illâ ferracte... Ve lâ hâceten min havâici'd-dünyâ hiye leke ridan, illâ kadaytehâ yâ erhame'r-râhimîn... Yâ erhame'r-râhimîn... Yâ erhame'r-râhimîn...

Bir şey kalmıştı, sarhoşluğun bilinmesiyle ilgili. İki çeşit sarhoş var: Birisi içki içmek suretiyle sarhoş olur; birisi de dünyaya teslim olmuş, dünyayı benimsemek suretiyle, dünya benim olsun diye çalışanların sarhoşluğudur ki, bu sarhoşluk öteki sarhoşluktan daha beterdir derler.

El-fâtiha!

.....

Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llâh!

02. 03. 1979 – İskenderpaşa Camii

26. NAMAZDAN ÇALMAK

Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llâhi ve berekâtüh!

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

El-hamdü li'llâhi rabbi'l-âlemîn... Ve'l-âkıbetü li'l-müttakîn...

Ves-salâtü ves-selâmü alâ seyyidînâ muhammedin ve âlihî ve sahbihî ecmaîn...

Muhterem kardeşler!

Bizim insanlık dediğimiz insanlığımız ki, siz onu kolay bir şey zannetmeyin! Ehemmiyetsiz bir şey zannetmeyin; Kâbe'den daha üstündür. İnsan Kâbe'den daha üstündür, şereflidir. *Halifetu'llâh...* Böyle bir mahlûkuz. Onun için, Allah bizi hem affetsin, hem de o insanlık mertebelerine ulaştırınsın...

Bizi o insanlık mertebelerinden alıkoyan 125 tane büyük günah var. Hepimizin onlardan kendimizi kurtarmamız şart-ı a'zam... Ki, o insanlık bizde tezahür etsin. Okumuşsun; dekan olursun, profesör olursun, baş profesör olursun, şu olursun bu olursun ama Allah'ın sevdiği bir kul olamazsın. Allah'ın sevdiği bir kul olabilmek için, bu günahlardan sıyrılmak lâzım! Bu günahlardan sıyrılamayınca, insan mülevves bir halde gider.

O günahların başı küfürdür. Şirk, gaflet, cehalet... Bunlar da günahlardır. Bu günahların bugün yedincisi, hırsızlık... Arkasından katil... Arkasından, "Yâ zâni, yâ zâniye!" demek. Bu üç şey...

Ki, hırsızlık mâlûm. Onun için çok söz söylemeye lüzum yok; nasıl çalarsan çal, çalmak...

Bu çalış iki cihetten: Bir dünyadan çalış var, dünya mallarından çalma var; bir de dininden çalma var... Dininden çalma, namaz kılan için namazından çalma... Namazdan nasıl çalınır?

Namaz pek büyük bir ibadettir. Biz, bu varlığın sahibi Allah Celle ve A'lâ'nın divanına duruyoruz. Onun divanına duran insanın erimesi lâzım... Erimesi lâzım, titremesi lazım. Havf ü

haşyet duyması lâzım!

“—Ben kimin divanına geldim?”

Bunu söylerken, sabahleyin radyoda şöyle bir şey dinledim:

Bosna muharebelerinin birisinde, bizim bir Sâlih Paşamız varmış. Muhasaraya düşmüş. Düşman buna bir elçi yollamış:

“—Teslim olsun! Biz onlara hiç bir şey yapmayacağız, canları malları selâmette olacak. Bırakıp gitsinler!”

Elçi gelmiş, bunu söylemek isterken, Sâlih Paşa da yaralanmış, yaralı yatıyor. Radyodan dinlediğim.

Elçiye diyor ki:

“—Nedir derdin?”

Elçi de anlatıyor. Paşa ona kızıyor:

“—Türklerin böyle bir şeye razı olmayacağını bilmez mi senin kumandanın? Git ona söyle, gözlerini patlatırım onun!” diyor.

Böyle parmaklarını da uzatıveriyor.

Elçi dönüp gidiyor. Allah'ın kudretine bakın! Sâlih Paşa'nın söylediğini söyleyince, o kumandan olan herif diyor ki:

“—Benim gözler görmez oldu yâhu! Elimden tut da, beni bir dışarıya çıkar!”

Paşa'nın oradaki işareti, orada onun gözlerinin kör olmasına sebep olmuş.

İslâm dinine sarılanların kemâli çok büyüktür. Akıl ermez bunlara yani! Buna keramet de, ne dersin de. Allah'ın İslâm'a olan yardımudur bu...

Binâen aleyh, namazdan çalınır mı? Namazdan çalışımız: Divan-ı ilâhiyede duran insanın... Peygamber SAS nasıl namaz kıldıysa, onun ashâbı nasıl namaz kıldıysa, bizim de öyle namaz kılmamız lâzım!

Meselâ, bizim Ramazanlarda, birincilik kazanacağız diyerekten, 15-20 dakikada teravih kıldırın imamlarımız var ya; namaz çalanlar derler bunlara. Rükû, sücud belli olmaz. *Allâhu ekber, Allâhu ekber, Allâhu ekber...* Biter namaz... Fakat öyle değil ki...

Oraya gidenlere de şaşılır yâni. Haydi imam efendi o hüneri gösterecek ama oraya giden insana da şaşılır.

Halbuki düşünmesi lâzım:

“—Ben niye gidiyorum oraya? Benim işim ne yani? Vazifem ne? Allah’ın divanında olacağım. Ondan hidayet, mazhariyet, lütuflar, ihsanlar alacağım.” diye düşünmesi lâzım!

E bu ihsanlar öyle paldır küldürle olmaz ki...

Onun için, *cehil*’de der ki İstanbul müftüsü:

“—Her mü’min ü muvahhidin bulunduğu dini, İslâm dinimizdir ki, onun ahkâmını bilmesi borçtur.”

Namaz nasıl kılınır? Abdest nasıl alınır? Gusül ne zaman lâzım olur? Günahlar nelerdir? Bunları her müslümanın bilmesi şarttır yani. Ahkâm-ı diniyyesini bilecek müslüman!

Namazdan çalındığı ki, Peygamber SAS rükûda, secdede ne kadar tesbih yaparsa, rükûdan sonra, secdeden sonra o kadar dururdu. O kadar dururken meselâ, (*Semia’llâhu li-men hamideh. Rabbenâ leke’l-hamd.*) dedikten sonra, üç sübhâne dedi ya, üç sübhâne kadar dikilir, ondan sonra secdeye inerdi. Secdede üç

veya beş tesbih eder, üç-beş tesbih kadar dinlendikten sonra ikinci secdeyi yapardı.

Bunların aralarında ayrıca duaları var. O duaları okumak suretiyle bu dinlenme hasıl olur ki, hacı efendilerimiz hacca gittikleri vakitte, Arap imamlarının arkasında kıldıkları namaza bakınca, bizim namazlarımızın ne kadar zayıf olduğu meydana çıkar.

Bir namazdan çalma var, bir de namazı çalma var. Namazı çalma... Beş vakit namazımız var el-hamdü lillâh. Bu beş vakit namazı ihmal eder. Geçen birisi söylemiş:

“—Oğlun namaz kılar mı?”

“—Üç vakit kılar.”

Demiş ki:

“—Neden?”

“—Bir sabahleyin kılar. Bir de öğlen üstü işi var, ikindide işi var, akşamla yatsıyı kılar.”

Olur mu? Müslümanın beş vakit namazı var. Bu beş vakit namazı kılmamak, müslümanların namazını çalmaktır. Bu da bir çalış... Uzun.

İkincisi katildir. *Katil*; öldürürsün birisini... Tabancayla öldür, neyle öldürürsen öldür. Öldürmek... Bir canın ölüşü var, bir de ruhun ölüşü var. Canın ölüşü; nasıl olsa bu ölecek, ölüme mahkûmdur. Saati, dakikası gelmeden ölmez! Filan kurşunu attı da, vurdu da öldü... Yok öyle şey! Eceli gelmiştir o anda; o da sebep olmuştur, ölmüştür. Ecelsiz ölmez.

Asıl korkulu ölüm, ruhun ölümüdür, ruhen ölmektir. İşte bugünkü soyguncuların ve insan öldürmekten çekinmeyen insanların, ruhları ölmüştür, necistir onlar... Öyle olduğu halde — ne derler onlara— kendi kendine işleyen [otomatik] makinalar gibi işler dururlar. İşte öldürür, gider gelir. Hiç ama, insanlıkla alâkası da yoktur! İslâmlıkla değil de, insanlıkla da alâkası yoktur yani... İnsan böyle işi yapamaz. Ne dersin de artık...

Bakın bu da çok mühim: Der ki:

“—Yâ zâniye! Yâ zânî!”

Kadına karşı zâniye, veya erkeğe karşı zânî diyor. Türkçesi mâlûm. Bunu demek de günah! Bir adama bunu demek, —sen tasavvur et artık, bak— bu sözü söylemek bile günah. Hem de günahın büyüğü...

Bununla beraber gâvur var, karşımızda ya...

“—E, gâvuroğlu gâvur!”

Bunu demekten de mes’ulüz. Bunu da diyemeyiz gâvura... Bu bile bize men edilmiş. Allaaah... Bakınız İslâm dinine.

Sonra, bir müslümanı gâvurdan aşağı yaparmış gibi:

“—Yahu, biz bu müslümanlardan bu kadar eziyet çekiyoruz ki, gâvurlardan bunu görmüyoruz!” diyen bazı budala insanlar da var. Allah affetsin...

Ahlâk dersi bu ya, şimdi size bunların hülâsasını söyleyeyim: 125 tane büyük günah, 550 tane hepsi... Bu 550 günahın arkasından insanın kendisini kurtarması; yâni 550 yük binmiş sırtımıza, onlardan kurtulacağız. Çok zor şey! Herkese nasib olmaz. Kısası, bunun üç yolu var:

Birisi mahviyet... O uzun gider, onu gelecek derse bırakayım.

İkincisi, kabahat görmeme, kusur görmeme... Gördüğün kusuru havale et sahibine;

“—Bir hikmeti vardır Cenâb-ı Hakk’ın bu işte...” de!

Elinden geliyorsa, o kardeşe bir nasihat edersin yahut bir şeyler yaparsın. Onu ondan vaz geçirmeye gücün yetiyorsa, ne a’lâ sana... Vaz geçirdiğin vakit de, sakın koltuklarını kabartma! Onu vaz geçirten Allah’tır yine... Sen arada vasıta olmuşsun.

Binâen aleyh, kabahati Mevlâ’nın hikmetinde ara, o adamla kendini vebale sokma! Çirkin sözler söyleme, gıybetini yapma! Gıybetle çirkin sözler, ateşle barut gibidir. Nasıl ikisi bir araya gelince yakıyor, yanıyor. Onlar da bizim ibadetlerimizi alıp gidiyor. Çok fena, tehlikeli bir şey... Onun için, gıybetten son derece sakın, Hakk’ın hikmetine havale et! En kolay yol...

Ne güzel söylemişler:

“—Hakkın hikmetine havale et! ‘Bunda da Cenâb-ı Hakk’ın bir hikmeti vardır.’ de, geç!”

Niçin kendini yoracaksın? Islah mümkün mü bugün dünyayı? Herkes bir âlem tutmuş gidiyor. Öyleyse, kendi paçanı kurtarmaya çalış!

Üçüncüsü de, seveceksen Allah’ı sev! Her sevgini Allah için yap, seveceğini Allah için sev! Allah’ı sev yâni... Sevgini Allah’a bağla! Dünyada da çalışacağız, işimiz gücümüz var amma, asıl sevgi Allah’a mahsus. Çünkü bu varlığı veren bize, bu kâinatı yaratan Allah! O Allah ki vardır, diridir, bilir, her şeyi görür, işitir. İçlerimizde olanları da bilir.

Onun için, o bizim sahibimiz. Dünyamızın da sahibi, âhiretimizin de sahibi... Gidince bize güzel cennet evleri verecek. O evler o kadar güzel ki, dünya gibi mihneti yok, meşakkati yok, dert yok, kasâveti yok... Her şeyi bol... Para kazanacağım diye bir dert yok. Hepsi hazır önünde... Bu nimet evlerini de hazırlamış

Cenâb-ı Hak bize.

Onun için, Allah hepimizi affetsin de, bu cennet evlerine kavuşan bahtiyarların arasına cümlemizi nâil etsin...

Ama o mahviyeti unutmayın ki, onu gelecek derste inşallah izaha çalışırız. Mahviyet çok lâzım! Bütün dâvâ bugün, insanlar içinde enâniyetten doğuyor. Benlik dâvâsı yâni, benlik dâvâsı! Bu dava, içimize şeytanın ilkâ ettiği, nefsin içimizde oynadığı bir oyun... Bundan kurtulmanın çaresini de, inşâallah gelecek derste anlatırız.

Allâhümme innâ nes'elüke temâme'n-ni'meh... Ve devâme'l-âfiyeh... Ve hüsne'l-hâtimih...

Cenâb-ı Hak bugünkü Cumamızı mübarek etsin... Birçok cumalara da sağlık afiyetlerle erişmek nasîb etsin... Dertlilere deva, hastalara da şifa, borçlulara da edâlar nasîb etsin...

Li'llâhi'l-fâtihah!

09. 03. 1979 – İskenderpaşa Camii

27. MAHVİYET

Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llâhi ve berekâtüh!

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm...

El-hamdü li'llâhi rabbi'l-âlemîn... Ve'l-âkıbetü li'l-müttakîn...

Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidinâ muhammedin ve âlihî ve sahbihî ecmaîn...

Geçen derste hırsızlık ve katilden bahsetmiştik. Bu iki şey hepimizin malûmudur da, bâhusus genç kardeşlerimize hatırlatmak için tekrarını hoş gördüm.

a. İbadetin Efdali

Hırsızlık... Parası çalınır insanın, malı çalınır, yanar, ne olur olur; telâfisi mümkündür. Bu kadar hadiseler oluyor, yine bakıyorsun arkası düzeliyor. Hareketlerde [depremlerde] olsun, yangınlarda olsun, birçok zayıatlarda olsun... Fakat hepsi telâfisi mümkün olan şeylerdir.

Yalnız en korkulu, telâfisi mümkün olmayan ömür var! Ömür, aldığımız nefesler. Bunların telâfisi mümkün değil. Bu kaçtı mıydı, kaçtı. Artık bunu tutacağım diye uğraşmanın imkânı yok, çaresi de yok. Binâen aleyh, bu ömrü kaçırmamak lâzım!

Onun için, *efdalü'l-ibadet*, nefesinin Allah ile olduğu gün ve andır. Namazda, ibadetlerde, sâir vakitlerde ne kadar Allah ile olabiliyorsan; işte o nefeslerin *efdalü'l-ibadet*... Onun haricinde olan nefeslerden hepimiz mes'ulüz. Hepimiz yâni.

Onun için, her kardeşlerimden ricalarım: Kahvehane, gazino, tiyatro, balo vs. deniz alemleri; bunlar bizim içimizi öldüren büyük hadiselerdendir. Bunların telâfisi mümkün değil! Bu, o kadar büyük bir zayıattır ki! Yüz bin lira gider, milyon lira gider, milyar lira gider; fakat yine telafisi mümkün. Fakat bu ömrün kaçanının telâfisi mümkün değil!

Aynı zamanda kaçan nefes, bir de aksülamel olaraktan

içimizde bir leke bırakır. Kirli bir leke bırakır. Bu lekeler çoğaldıkça kalbimizi karartır, kaplar. Ondan sonra o kalbin sahibinden, bir daha hayır beklemek imkânı olmaz. En acı hadise... Artık imanla mı gider, imansız mı gider? Orasını Allah bilir artık, orası bizim işimiz değil.

b. Evlâtlarınızı Öldürmeyin!

Şimdi, bu hırsızlıkta en büyük dikkat edeceğimiz şey, televizyonundan tut da, işte bu her çeşit zevk alemleri, bizim ömrümüzü yok eder. Hayatımızın ifnâsına gayret eden şeylerdir. Onlardan uzak olmak, vazifelerimizin başında gelir.

İkincisi katil idi. *Katil*, adam öldürmek. Eceli gelmiştir, ölmüştür. Ecelsiz kimse ölmez! Kurşundan ölür, dam yıkılır ölür, denize batar ölür... Çeşitli sebeplerle ölür. Ölen bu cesettir. Bu, nasıl olsa o ölüme mahkûmdur. Zamanı gelmeden ölmez, zamanından sonraya da kalmaz.

Fakat asıl olan iç ölümdür. Ruh aleminin ölümü... O ölüm, öteki cesedin ölümüne hiç benzemez. Nitekim, işte bu kadar insan geldi gitti. Biz de geldik, biz de gideceğiz. Hiç duracak olanımız yok!

Binâen aleyh, en çok dikkat edeceğimiz, can dediğimiz, ruh dediğimiz, bizi gezdiren, koşturan, oynatan, konuşturan bir kuvvet var içimizde... O kuvvet çıkınca, bizi mezara götürüp gömüyorlar. O kuvvet bizde iken, her şeyi yapabiliyoruz.

Binâen aleyh, evlâtlarımızı İslâm dinini öğretmeden, İslâm dininin ilmihalini öğrenmeden terk etmek, onun mânen ölümüne sebep olmak demektir.

Onun için, babalardan ricamız; o kadar dikkatli olmalıdır ki, her baba evlâdına İslâm dinini, ilmihalini çok güzel öğretmeli! Ondan sonra, o evlattan fayda olur. Eğer İslâm dinini lâykı vech ile öğretmediyse; çocuğun da içinde yok da, kendisi de öğrenmediyse, vay halimize! Bu da en tehlikeli bir ölümdür.

وَلَا تَقْتُلُوا أَوْلَادَكُمْ (الإِسْرَاءُ: ٣١)

(*Ve lâ taktülû evlâdeküm!*) “Evlâtlarınızı öldürmeyin!” (İsrâ, 17/31)

Evlât öldürülür mü? Vaktiyle yapan olmuş, öyle bazı kabilelerde, fakat ehemmiyeti yok. Bugün yapan, evlâdını öldüren kimse olmaz. Ama Allah Celle ve A'lâ diyor ki: (*Ve lâ taktülû evlâdeküm!*) “Öldürmeyin evlatlarınızı!”

İşte o öldürme, ruhen öldürme... Ona ilmihalini öğretmedik miydi, kitabımız olan Kur'an-ı Azîmü'ş-şan'ı öğretmedik miydi, onu mânen öldürmüş oluyoruz! Mânen ölmüş oluyor. Hırsızlık da yapar, cinayet de işler. Korku yok çünkü, ahiretten haberi yok...

İlmihal demek, ahireti öğreten, Allah'ı bildiren bilgi demek. Allah'ı bilmek kolay değil ki! Allah'ı bilmek için, tefekkür lâzım insanda... Ki, o tefekkürün neticesinde Allah'ı iyice bilebilsin. İlmihal bilmeyince, o da olmaz.

Onun için:³⁹

تَفَكُّرُ سَاعَةٍ ، خَيْرٌ مِنْ عِبَادَةِ سَنَةٍ .

(*Tefekkürü sâah, hayrun min ibadeti seneh.*) “Bir an tefekkür, bazı rivayette sene, bazı rivayette 60 sene, bazı rivayette 70 senelik ibadetten hayırlıdır.” buyrulmuştur. Nafile ibadetten tabii. Nafile ibadetten hayırlı.

Onun için evlâtlarımıza —büyük veya küçük— elimizden geldiği kadar dinlerini iyice öğretebilmenin çaresini aramak lâzım!

O zevk alemlerinde kim bilir kaç saatimiz zâyî oluyor da, bu dînî bilgileri almak için beş-on dakikayı çok görürüz kendimize...

c. Mahviyet ve Tevâzu

³⁹ *Tefsir-i Kurtubî*, c.IV, s.314; *Keşfü'l-Hafâ*, c.I, s.370, no: 1004.

Burada bu kalsın da, asıl geçen seferden söylemek istediğim, mahviyet... Asıl mühim olan bu. Mahviyetin mukabili, enâniyettir. *Enâniyet*, bencillik... İnsandaki bütün dertlerin başı, bu enâniyetin içinde. Bütün felâketlerin başı, kaynağı bu. Bundan kurtulmanın çaresi mahviyet!

Mahviyeti elde etti miydi, çok kâmil bir insan olur insan. Olgun bir insan olur. Onun her sözünden, özünden, yürüyüşünden, her şeyinden insanlar istifade eder.

Mahviyet, mâlûm ya, yok olmak demek değildir.

“—Ne oldu?”

“—Mahvoldum yâhu!” der insan.

Yok olmadın yâni, yok olmak değil. Ya ne demek?

Kötü huylardan berî olmak, kötü huylardan arınmak... Kötü huylardan arınan insana mahvolmuş insan derler. Yani, kötülüklerini mahvetmiş, kötülüklerini yok etmiş. Böyle bir insan...

Fakat yalnız mahviyet kâfi değil! Mahviyetli insan, kötü huyları terk eder. Fakat iyilerini alamadıysa, o da bir mânâ ifade etmez. Meselâ, *Lâ ilâhe illa'llâh* deriz. *Lâ ilâhe*, mahviyettir, menfîdir. *İlla'llâh* demedikçe olmaz. *Lâ ilâhe*, ancak *illa'llâh*'la tamam olur. *Lâ ilâhe* demekle, dedik ama yarım söyledik ve ters oldu iş! Allah esirgeye, o halde ölürse insan, sû-i hâtimesinden korkulur.

Onun için, mahviyetin yanında mutlaka isbat lâzım. Bunun iki tane adı var. Birisi sùfî adı ki, sùfîler buna *mahv ü isbat* diyorlar. Bir takım sùfî de, *fenâ ve bekâ* diyorlar. Bunları söylemekten maksadım, bu kolay bir şey değil! Tahsili de zor, söylemesi de zor. Dinlemesi de kolay değildir.

Ama diyor ki, kitaptaki gördüğüm:

“—Bunları elde edemeyen insanın ömrü, muattal ve mühmel olarak geçmişir.” diyor.

Yazık olmuş o adama! Bunları tahsil etmek, milyonları kazanmaktan, milyarları kazanmaktan daha mühim! Milyonlar, milyarlar kazanırsın, fakat kimse götürmemiş onları! Herkes

bırakmış burada... Asıl buradan gidecek olan, bu cevâhirdir ki insanın içerisinde...

Biliyorsunuz ki cevherler, hep yerin derinliklerinden çıkıyor. İnsanın da derinliklerine inildikçe, bu mahviyetler hasıl olur insanda... Yoksa öyle yüzde gezmekle bu mahviyetler elde edilemez.

Onun sana kısacık bir misâlini söyleyeyim: Bir adam, birisine —komşusu, ahababı, her neyse onun güzelce bir tarafını görmüş de— demiş ki,

“—Beyefendi! Bu akşam çorbayı bizde içmez miyiz? Çorbayı bizde içelim lütfen!” demiş.

Efendi:

“—Pekiyi!” demiş.

Almış, evi neredeyse artık —Fatih’te mi, Bayezit’te mi, neredeyse— oraya kadar götürmüş. İhtiyarca bir adam... Kapıya gelince demiş ki:

“—Baba! Kusura bakma, ben bunu yanlış söyledim. Bu akşam hanımlar evde yok, alamayacağım seni eve!” demiş.

“—Pekiyi yavrum, hay hay!”

Dönmüş adam, evine kadar gelmiş. O da arkasından koşmuş adamın... Kapısından içeriye girerken:

“—Amca! Affet! Ben pişman oldum. Seni kapıya kadar götürdüm de geri çevirdim. Gel gidelim, şu yemeği yiyelim bizde!”

“—Hay hay, yavrum.” demiş, dönmüş.

Yine kapısına geldiği vakitte:

“—Amca, kusura bakma be! Yine olmadı bu iş. Yine yapamayacağım ben bu işi...”

“—İyi, zararı yok yavrum.”

Dönmüş. Tam beş defa böyle gitmiş, gelmiş; gitmiş, gelmiş. Beşincide demiş ki adam:

“—Ver elini öpeyim amca!” demiş. “Senin ben iyi bir adam olduğunu öğrendim. Bunu ancak seni öğrenebilmek için, iyi bir adam olduğunu anlayabilmek için yaptım. Hakikaten büyük

adammışsın. Ver elini öpeyim!” demiş.

“—Aldandın yavrum!” demiş. “Aldandın yavrum, bununla büyüklük ölçülmez. Bu, köpeklerin huyudur.” demiş. “Kuçu kuçu dersin, gelir. Hoşt hoş dersin, gider.” demiş. “Sen bunu bir iyilik mi zannettin?” demiş.

Mahviyet kolayca olmuyor. Biz olsak ne yaparız? Döveriz adamı:

“—Terbiyesiz! Benim gibi yaşlı bir adamla, oyun mu oynuyorsun sen halâ? Kaç oldu bu?” filân diye.

Elimizden gelirse, bir kaç da tokat atarız adama... Ama bak, sonuna bak: Sonunda adam onun evlâdı olmuş. Yetişmiş, güzel bir efendi olmuş.

Onun için, Allah hepimizi affetsin... Binâen aleyh, bunlar kolayca olmaz.

Misafirler geldi de Mekke'den. Evde bir levha var:

Kenzü'l-Ummâl, c.I, s.414, no:1751; *Keşfü'l-Hafâ*, c.I, s.419, no:1345; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.XLI, s.333, no:45085.

شِفاءُ الْقُلُوبِ ذِكْرُ اللَّهِ (الدَّيْلَمِي عَنْ أَنَسِ)

(*Şifâü'l-kulûbi zikru'llâh.*) [Kalblerin şifâsı zikrullahtır.]

Hepimiz bir hastalığa tutuluyoruz. O hastalığın tedavisi için, çare arıyoruz doktorlarımızdan. İçimizin hastalığına nereden bulacağız çareyi? Allah-u Teâlâ'nın zikriyle meşgul olduğun an, senin kalbine şifa gelir. Zikrullahı bıraktın mıydı, fenâ!

Şimdi benim, rahmetli Gümüşhaneli Ahmed Ziyâeddin Efendi üstadımızın bir vasiyetnamesi var. Akşam okudum da, utandım kendi kendime. Boyna içiyoruz hapları, ilaçları filan. O da, aksülamel bizi rahatsız ediyor büsbütün. Diyor ki üstad rahmetu'llahi aleyh... 55 tane vasiyet. İnşallah Türkçe'ye çevirir, hepimize dağıtırız:

“—Faytona binme!” diyor.

O zaman fayton devriymiş. Bugün dese, diyecek ki:

“—Otomobillere, taksilere binmeyin!”

Hele o Kadillak denilen yahut daha büyük arabalara hiç razı olmayacak! Niçin? Yürümekte şifa var zaten, biraz da yürüyelim. Halbuki arabası olan, şuradan şuraya araba ile gidip geliyor. Hem vücuda zarar; hem işte benzinimize zarar, şuna zarar, buna zarar...

O diyor ki, faytona da binme! Faytonun atı bizden, otu da bizden, arpası da bizden. Dışarıya beş para vermiyoruz. Dışarıya beş para vermediğimiz halde, büyüklerimiz faytona binmeye razı olmamış! Kendine kibr ü gurur, varlık ve benlik gelmesin diyerekten. E biz arabaya kurulduk muydu, elbette paşa gibi saltanat içerisinde yürüyoruz.

İkincisi demiş ki:

“—Küffar elinden ve küffar diyarından gelen şeker, yağ ve emsali şeyleri yemeyin!” demiş.

“—Aç mı kalalım?”

Kalmazsın. Peynir ekmek ye, tuz ekmek ye, bir şey olmaz. Sonra demiş ki:

“—Ecnebi diyarlarından gelen eczâları da kullanmayın!” demiş.

Vasiyetnamede bu! Benim sözüm değil, vasiyetnamede yazmış.

Baktım baktım da, çok haklı! Bizim eskiden doktorlarımız işte otlardan, çöplerden ilaçlar yaparlar ve onlarla bizi tedavi ederlerdi. Zararı da olmazdı. Bugün hepsi nerden geliyorsa geliyor, nasıl geliyorsa geliyor. Ne olduğunu da bildiğimiz yok! Ver bakalım yutalım! Ver bakalım yutalım! Derken işin içinden çıkılmaz bir hal alıyor. Allah kusurlarımızı affetsin...

Onun için, mahviyetin arkasından isbat lâzımdır. Bunun da mânâsı; günahları terk etmekle beraber, ibâdât ü tâate devam! İbâdât ü tâate devam; nafileleri de içinde olmak şartıyla... Nafile ibadetleri sakın önemsiz görme, “Ne olacak, bu fazladan?” deme!

Meselâ, bizim Şafîî kardeşlerimiz, Ramazan’larda teravihe ekseriyetle gelmezler.

“—Niçin?” deriz.

“—Borcum var!” diyor.

E, doğru. Borcun varsa bu da nafiledir.

“—Borcum varken, nafileyi nasıl kılayım?” diyor.

Acaba kahvehanede oturduğun vakitte, kaç saat tavlanın başından kalkmıyorsun, iskambilin başından kalkmıyorsun? O zaman günah olmuyor da, bu nafile namazı kılacağıın vakitte, borcum var diyerekten kasılıp orada oturuyorsun. Allah kusurlarımızı affetsin...

Onun için, nafile ibadetlerin büyük faydaları vardır. Onların hiç birisini önemsiz görmeyelim! Hattâ ve hattâ gece namazlarını kılmamak günahı sagâirdendir. Günah-ı sagâir, yâni küçük günahların arasına katmışlar. Her gece olursa, günah-ı kebâir olur. Niçin? Gece ibadetinin iki rekâti, dünya ve içindeki her şeye bedel! ⁴⁰

Bizim delil gelmişti, biz de o sene arabayla gitmiştik. Dedi ki:

“—Ne budala adamlarsınız. Mekke’ye gelseydiniz, iki rekâtine yüz bin sevap alacaktınız yâhu! Bu 13 gün, 15 gün yollarda geçirdiniz, bu sevaptan mahrum kaldınız!”

Elimde de bir kitap var.

“—Bak, hocaefendi! Bizim memlekette olsun, dünyanın her ne tarafında olursa olsun, gece kalkıp da iki rekât namaz kıldık mı, yüz bin sevabı Allah bize de veriyor. Allah’ın lütfu geniş!” dedim.

Onun için, gece ibadetlerine alışabilmek için, gençlik devirlerinden kendisini hazırlamak lâzım! Kötü yerlerde saatlerce ömürlerimizi geçiririz, gece kalkmaya vaktimiz kalmaz, kalkamayız. Sabaha da zor kalkarız artık...

Onun için, Allah affetsin... Bizi, ibâdât ü tâatlerine devam eden ve o mühmel, muattal olan kullarından kurtulup, sevgili ve razı olduğu kullarının arasına cümlemizi kabul etsin...

⁴⁰ Deylemi, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.3, s.455, no: 5404, Abdullah ibn-i Ömer RA’dan.

Abdullah ibn-i Mübarek, *Kitâbü’z-Zühd*, c.1, s.456, no:1289, Hassân ibn-i Atıyye RA’dan.

*Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.
Lâ ilâhe illa'llâhu'l-halîmü'l-kerîm...
Sübhâna'llâhi rabbi'l-arşı'l-azîm...
El-hamdü li'llâhi rabbi'l-âlemîn...*

Nes'elüke mücibâti rahmetike... Ve azâimi mağfîretike... Ve'l-ganîmete min külli birrin... Ve's-selâmete min külli ismin... Lâ teda' lenâ zenben illâ gafarte... Ve lâ hemmen illâ ferracte... Ve lâ haceten leke fihâ ridan, illâ kadaytehâ yâ erhame'r-râhimîn! Yâ erhame'r-râhimîn! Yâ erhame'r-râhimîn!

Bugünkü Cumamızı cümle Ümmet-i Muhammed hakkında ve bizler hakkında da mübarek ve müteyemmin eyle yâ Rabbi! İbadetlerimizi dergâh-ı ulûhiyyetinde kabule karîn eyle yâ Rabbi! Sana lâyük ibadet yapamadık. Elbette sen affedicisin. Sen bizi afv ü mağfîret eyle yâ Rabbi!

El-fâtîha!

.....

Es-selâmü aleyküm!

16. 03. 1979 – İskenderpaşa Camii

28. HAZRET-İ EBÛ BEKR'İN KASİDESİ (1)

Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llâhi ve berekâtühû!

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

El-hamdü li'llâhi rabbi'l-âlemîn... Ve'l-âkıbetü li'l-müttakîn...

Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidinâ muhammedin ve âlihî ve sahbihî ecmaîn...

Ahlâk dersimizin birisi de, benliği yıkmak idi. Benliği yıkmak, dünyayı fethetmekten daha zor... Dünyayı fethetmekten daha zor, insanın benliğini yıkması...

Hepimizde mâlûm bir benlik var. Bu benlik şeytanın, nefsi-i emmârenin içimizdeki en güzel bir oyunu... “İnsan kendini beğenmezse, çatlar.” derler. Hepimiz kendimizi beğeniriz. Yaptığımız bir iyi şeyimiz vardır herhalde... Onu gözümüzün önünde büyütürüz, büyütürüz, deve yaparız. Günahlarımız da sanki hiçmiş gibi, ona da hiç kulak asmayız.

Rahmetli peder derdi ki:

“—Evlad, heybenin iki gözü var ya, heybenin önündeki gözünde günahların olsun, arka tarafındaki gözünde de iyiliklerin olsun; onu görme! Arka tarafta ya, görmezsin onu... Gözünün önünde, heybenin içerisinde hep günahlar olsun; ona bak bak, utan!” derdi.

Fakat biz bilakis bunu böyle yapamıyoruz nedense... Bu benlik bizi ve bütün dünyayı yıkmakta. Bugün bütün dünyanın yıkılışı, bu benliğin içerisinde.

Mâlûm, Cenâb-ı Hak insanı yaratmış, nefsi yaratmış, şeytanı yaratmış; hepsinin hâlikı Allah... Nefse demiş ki:

“—Sen kimsin, ben kimim?”

Nefsin cevabı:

“—Sen sensin, ben benim!”

Bu nefsin en büyük davası... Şu azaba sokmuş, bu azaba sokmuş, hep “Sen sensin, ben benim!” diyor. En nihayet açlık deryasına atmış, açlık cehennemine koymuş; orada yola gelmiş:

“—Sen Hâlik'sın, ben mahlûkum!” demiş.

Binâen aleyh, onun ipini bıraktın mıydı, onun ilk yapacağı şey, fırsat bulursa Firavun gibi, (*Ene rabbükümü'l-a'lâ*) [Ben sizin en büyük rabbinizim!] demekten çekinmez.

Firavun da bizim gibi bir adam değil mi? Sırf benliğinin esiri olduğu içindir ki, (*Ene rabbükümü'l-a'lâ*) dedi.

Allah affetsin kusurlarımızı... Bu bizim hepimizin içerisinde bir varlıktır, köşede saklanıyor yalnız. Fırsatı bulduğu gün, Firavun ne dediyse, biz de onu diyeceğiz. Demek isteriz yâni. O içimizde saklı durur, fırsat bekler. Fırsatı buldu muydu, “Ne duruyorsun yâhu?” der, “Sen de bir Allah’sın!” der. (*Ene rabbükümü'l-a'lâ*) dedirtir insana.

Diyenler de pek çok... Bugün de var, yarın da var... Bugün de bunu diyenler açık lafızla diyemiyor ama gizli lafızlarla, saklı lafızlarla onu îma ediyor, anlatıyor:

(*Ene rabbükümü'l-a'lâ*) diyor.

Bunun çaresi... Allah hepimizi affetsin... Bütün bu kötü huyların hepsi, bu benliğin altından çıkan nefs-i emârenin oyunlarıdır. Bu nefs-i emâreden herkesin kendisini kurtarmağa çalışması farz-ı ayındır demişler. Namaz nasıl farz-ı ayınsa, bu nefsin elinden kurtulmağa çalışmak da farz-ı ayındır.

Nefs-i emârenin elinde kalmak esarettir. Esarettten kurtulmak, nasıl hepimiz için bir vazife ise, ruhumuzu da nefs-i emârenin elinden kurtarmağa çalışmamız, o da ayrıca bir vazifedir.

Şimdi bu uzun da, Kasîde-i Bür’e’miz var ya, Kasîde-i Bür’e’mizin başında Ebû Bekrini’s-Sıddîk RA Hazretleri’nin bir manzûmesi var. Onu okuyayım da, bu benliğin bizdeki durumu ile, büyüklerin bu benliği yıktıklarının emâresini, kısmen olsun açıklamış olalım!

Şöyle diyor Ebû Bekrini’s-Sıddîk RA... Pirimizdir, Peygamber Efendimiz’in halifesidir. Kızını Peygamber SAS’e vermiştir. Bütün varlığını da Peygamberimiz’in yolunda feda etmiştir. Giyecek esvabı kalmamış da hasıra bürünmüş, cumaya da çıkamamış.

Bütün meleklerle de Cenâb-ı Hak emretmiş, öyle olsunlar diyerekten. Öyle bir zât.

Ne diyor bak:

جُدْ بِطُفْنِكَ يَا إِلَهِي، مَنْ لَهُ زَادٌ قَلِيلٌ؛
مُفْلِسٌ بِالصَّدَقِ، يَأْتِي عِنْدَ بَابِكَ يَا جَلِيلٌ .

*Cud bi-lütfike yâ ilâhî, men lehû zâdü'n kalîl,
Müflisün bi's-sıdkı ye'tî inde bâbıke yâ celîl!*

“—Ey varlığın sahibi büyük Allah! Ey benim Rabbim! Kapına geldim. Benim elimden tutmazsan, bana yardım ve nusret etmezsen, benim senin yoluna gidecek kudretim yok, gücüm yok... Senin rızanı kazanamam ben, çünkü azığım yok... Doğrusu müflisim, iflas etmişim ben...”

Hazret-i Ebû Bekir Efendimiz söylüyor, aziz kardeş! “Kapına geldim, boynumu büktüm, bu müflis adam, senin fadl u keremini istiyorum yâ Rabbim!” diyor.

ذَنْبُهُ ذَنْبٌ عَظِيمٌ، فَاعْفِرِ الذَّنْبَ الْعَظِيمَ؛
إِنَّهُ شَخْصٌ غَرِيبٌ، مَذْنِبٌ عَبْدٌ ذَلِيلٌ .

*Zenbühû zenbün azîmün, fağfiri'z-zenbe'l-azîm;
İnehû sahsün garîbün, müznibün abdün zelîl.*

(*Zenbühû zenbün azîmün*) “O kadar günahlarım var ki, hem de o kadar büyük ki günahlarım...” Ne günahı var acaba Hazret-i Ebû Bekir Efendimiz'in? Zina mı etti, adam mı öldürdü, hırsızlık mı yaptı, ne yaptı ki?

(*Fağfiri'z-zenbe'l-azîm*) “Bu büyük günahlarımı senden başka

affedecek yok ki, yâ Rabbi, affet benim günahlarımı!

(*İnnehû sahsün garîbün, müznibün abdün zelîl*) “Çünkü bu Ebû Bekir, garip bir adam, günahkâr bir adam, zelîl bir kulun, senin huzuruna gelmiş, senden af istiyor bugün.”

Bakın ne diyor:

مِنْهُ عَصِيَانٌ وَنِسْيَانٌ ، وَسَهْوٌ بَعْدَ سَهْوٍ ؛
مِنْكَ إِحْسَانٌ وَفَضْلٌ ، بَعْدَ إِعْطَاءِ الْجَزِيلِ .

Minhü isyânün ve nisyânün, ve sehvün ba'de sehvin;

Minke ihsânün ve fadlün, ba'de i'tâi'l-cezîl.

“Bu Ebû Bekir kulun yâ Rabbi, o kadar günahkâr ki, isyankâr, onunla beraber unutucu... Her gün dalgaların birbirini takip ettiği gibi, hatalarım da benim birbirini takip edip duruyor.

Ama bu kabahatler ihsan sahibine karşı... Her gün ihsânın, fadlın, keremin o kadar bol ki... O verdiği yağmur gibi ihsanlarına karşı, bu Ebû Bekir kulundan çıkan hatalara bakma sen yâ Rabbi!”

Ne kadar küçültüyor kendisini... Bunu hiç bir ağız söylemez.

Hazret-i Ömer RA dedi ki:

“—Yâ Ebû Bekir! Ne olur, senin o Sevr Mağarası'nda bir gece Peygamberle beraber kaldığının sevabını ver, bütün varlığım senin olsun!” dedi.

“—Sen hicret esnasında mağarada Peygamber SAS'le beraber kaldın, onun bir gecelik sevabını ver, bütün varlığım senin olsun!” dedi.

Böyle bir Ebû Bekir, ne diyor yâ Rab! Allâh, affet kusurlarımızı...

Şimdi ne diyor bak:

قَالَ يَا رَبِّ ذُنُوبِي ، مِثْلَ رَمَلٍ لَا يُعَدُّ ؛
فَاعْفُ عَنِّي كُلَّ ذَنْبٍ ، وَاصْفَحِ الصَّفْحَ الْجَمِيلَ .

*Kàle yâ rabbi zünûbî, misle remlin lâ yuad,
Fa'fu annî külle zenbin, va'sfahi's-safha'l-cemîl.*

“—O kadar günahım var ki yâ Rabbi, deryadaki, karadaki kumların sayılması nasıl mümkün değilse, benim günahlarımı da saymak mümkün değil. *Lâ yuad*, sayılmaz günahlara mübtelâ olmuşum. Benim bu sayısız günahlarımı sen güzellikle, hoşlukla affeyle yâ Rabbi!”

كَيْفَ حَالِي يَا إِلَهِي ، لَيْسَ لِي خَيْرُ الْعَمَلِ ،
سُوءُ أَعْمَالِي كَثِيرٌ ، زَادُ طَاعَاتِي قَلِيلٌ .

*Keyfe hâlî yâ ilâhî, leyse li hayru'l-amel,
Sûu a'mâlî kesîrun zâd ü tââtî kalîl.*

“—Ey benim güzel Allah'ım, benim halim ne olacak, hiç bir hayırlı amelim yok...” Ebû Bekir Efendimiz diyor. “Kötü amellerim pek çok, buna karşılık zâd ü tââtım da yok...” *Zâd* burada takvâdır; takvâm yok diyor. Tââtım da yok.

“—Peygamber SAS'in postuna oturdum, geldim buraya halife oldum. Fakat hiç de yakışır bir adam değilim. Çünkü günahlarım pek çok, tââtım da yok.” diyor.

عَافِنِي مِنْ كُلِّ دَاءٍ ، وَأَقْضِ عَنِّي حَاجَتِي ؛
إِنَّ لِي قَلْبًا سَقِيمًا ، أَنْتَ مَنْ يَشْفِي الْعَلِيلَ .

*Àfinî min külli dâin, va'kdî annî hâcetî;
İnne lî kalben sakîmen, ente men yeşfi'l-alîl.*

“—Ey ulu Allah'ım, benim günahlarımı affeyle!” Hepimizinkini de affeyle yâ Rabbi! Bütün hacetlerimizi de, Ebû Bekir Efendimiz hürmetine ihsan buyur yâ Rabbi!

“Benim kalbim hasta... Benim bu hasta kalbime senden başka şifa verecek kim var? Benim bu kalbime, hastalığıma şifalar ihsân eyle yâ Rabbi!”

قُلْ لِنَارِي أُبْرِدِي يَا رَبِّ فِي حَقِّي كَمَا ،
قُلْتُ قَلْنَا يَا نَارُ كُونِي ، أَنْتَ فِي حَقِّ الْخَلِيلِ .

*Kul li-nârî übridî yâ rabbi, fî hakkî kemâ,
Kulte kulnâ yâ nâru kûnî, ente fî hakkî'l-halîl.*

“—Yâ Rabbi, cehennem ateşi ben kulunu yakmasın! Nitekim, (*Yâ nâru kûnî berden*) emriyle İbrâhim AS yanmadı.”

“Yâ Rabbi, İbrâhim'in ateşi dünya ateşleriydi; benim ateşim ise, senin aşkının ateşidir. Gözüm hiç bir şey görmez.”

Cenâb-ı Peygamber SAS buyuruyor ki:

“—Dirilerin arasında gezen bir ölüyü görmek isteyen, Ebû Bekir'e baksın!”

İncecik böyle... Bir iki yudum su ile, bir iki hurma ile idare-i maîşet eden zat...

Halife olmuş... Allâh, affeyle bizi yâ Rab!

Birisi hamal arıyor, çarşıdan pazardan aldığı eşyasını evine götürtecek. Hazret-i Ebû Bekir'i tanımıyor ki, hamal zannetti:

“—Gel, şunu bizim eve götürüver!” dedi.

Hiç kırmadan, pekiyi dedi. Aldı onun elinden yükü, onun evine kadar götürdü.

Yâ Rabbi, affet bizleri! Bizdeki insanlığa bak bugün...

Bu varlık denilen, benlik denilen şey... Şimdi okuyoruz ya mekteplerde, bu okumalar bizim benliğimizi kuvvetlendirmekten başka bir işe yaramıyor. Biz okuyoruz, fakat benliğimiz o nisbette artırıyor, o nisbette kuvvetleniyor. Karşımıza artık bir zayıf çıkmasın, bir fakir çıkmasın, bir aciz çıkmasın; yerden yere vurmağa bir usta adamız.

Niçin? Varlığın sahibiyiz ya, benliğin sahibiyiz ya... Şu Ebû Bekir Efendimiz'e bak, onun haline bak! Selmân-ı Fârisî de yapmadı mı bunu... Hep yol büyüklerin yolu.

Selmân-ı Fârisî de vali oldu Bağdad'a. Hükümet evlerine girmedi. Bir kulübecik buldu, o kulübeciğe girdi. Altında cübbesinin bir ucu, üstünde de bir ucu... Bir testisiyle bir bilmem nesi var. O kadarcık dünyalığı.

Öyle iken, birisi de onu hamal zannetti:

“—Şu eşyaları bizim eve götürüver!” dedi.

Hiç itiraz etmeden aldı eşyaları, adamın evine kadar götürdü.

Götürürken yolda görenler:

“—*Es-selâmü aleyke yâ halifeti rasûlü'llah!*” diye selâm veriyorlardı.

Adamın aklı başına geldi:

“—Yâhu, ben ne yaptım?”

“—Aman efendim, affedin, özür dilerim, ben yanlış yapmışım. Verin benim yükümü kendim götüreyim!” dedi.

“—Yok, ben söz verdim, senin evine kadar götüreceğim bunu!” dedi.

Allah şefaathlerine nâil etsin. İnsanlık nümûnesi bunlar, Allah bunları böyle mümtaz yaratmış. Çalışmakla olmaz.

“—Yapma kardeşim, etme kardeşim!”

Sen istediğin kadar söyle, herkes inadında o kadar musır ki, işte bugün fitne alemleri gözümüzün önünde... Hepsi bunların cahil değil, hepsi okumuş. Hepsi okumuş ama, bak hepsi memlekete ne kadar zararlı!

Allah affetsin kusurlarımızı. Altı da uzun, kusurumuza bakmayın, bu kadarlık kâfi gelsin.

Allah cümlemizi afv ü mağfiret eylesin... Tevfikât-ı samedâniyyesine mazhar eylesin... Sevdiği ve râzı olduğu kulların arasına girebilmek imkânını cümlemize bahşetsin...

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

Lâ ilâhe illa'llâhu'l-halîmü'l-kerîm...

Sübhâna'llâhi rabbi'l-arşi'l-azîm...

El-hamdü li'llâhi rabbi'l-âlemîn...

Nes'elüke mücibâti rahmetike... Ve azâimi mağfiretike... Ve'l-ganîmete min külli birrin... Ve's-selâmete min külli ismin... Lâ teda' lenâ zenben illâ gafarte... Ve lâ hemmen illâ ferracte... Ve lâ hâceten leke fihâ ridan, illâ kadaytehâ yâ erhame'r-râhimîn! Yâ erhame'r-râhimîn! Yâ erhame'r-râhimîn!

Dertlilere devâ, hastalara şifâ, borçlulara edâlar ihsân eyle...

Cenâb-ı Hak cümlemizi de mağfurîn zümresine ilhak buyursun...

El-fâtiha!

.....

Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llâh!

23. 03. 1979 – İskenderpaşa Camii

29. HAZRET-İ EBÛ BEKR'İN KASİDESİ (2)

*Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llâhi ve berekâtühû!
El-hamdü li'llâhi rabbi'l-âlemîn... Ve'l-âkıbetü li'l-müttakîn...
Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidinâ muhammedin ve âlihî ve
sahbihî ecmaîn...*

Aziz ve muhterem kardeşlerim!

Unutmadan söyleyeyim: Bu okuduğum Hazret-i Ebû Bekrini's-Sıddîk Hazretleri'nin sözlerini, genç kardeşlerimden muhakkak ezberlemelerini, ve onları söz olarak değil, hal olarak giyinmelerini rica edeceğim.

Sözü herkes söyler, kolay... Maksat, hal sahibi olmak, o hali kesbetmek. Ebû Bekr-i Sıddîk'ın halini kesbetmek. Her cuma onu okuruz, ümerâi'l-mü'minîn Hazret-i Ebû Bekir diye başta onu söyleriz.

a. Benliği Yıkmak

Mahviyet diye andığımız yokluk, benliği kırma, benliğini yıkma, en büyük hüner... Benliğini yıkmak lafta kolay, fakat tatbiki çok zor. Bugün benliğini yıkmış bahtiyarlar çok seyrekler dünyada...

Onun için, benliği yıkmak en büyük hünerdir. En büyük hüner, benliğini yıkmaktır insanların. Milyarlar sahibi olmaktan, bütün dünyaya kumandan olmaktan daha iyidir, benliğini yıkabilip, Allah'ın sevdiği bir kul olabilmek...

Bunun lafı kolaydır, fakat tatbiki çok zordur. Onun için, o Firavun bile o benliğinin esiri olarak;

أَنَا رَبُّكُمْ الْأَعْلَى (النازعات: ٢٤)

(*Ene rabbükümü'l-a'lâ*) [Ben, sizin en yüce Rabbinizim!] (Nâziat, 79/24) dedi. Bizim de içimizde o saklıdır. Yok değil,

hepimizin içinde o saklı duruyor. Fırsat bulsa, onu diyecek. Fırsat bulduğu takdirde, hepimizin içerisinde, “Ben de Allah’ım!” diye feryad edeceği gelir.

El-hamdü lillâh ki, İslâm dininin nasihat edicileri bize güzel yollar göstermişler de, onu demekten korkuyoruz, korkarız, diyemeyiz de... Aciz olduğumuzu biliriz. Onun için, Allah-u Teâlâ Hazretleri’ne hamd edelim!

Size ufak bir kıssa anlatayım:

Biz çocuktuk, Balkan Harbi diye bir harp koptu. Ufacık bir Bulgar var, ufacık bir Yunan var ortada, ufacık da bir Sırp var... Ufacık, ufacık... Yâni, tuuu desek ölürler.

Bizim askerlerimiz o zaman köpürüyorlar:

“—Biz bunları tükürükle boğarız. Vay anasını, ayağa kalkıyorlarmış ha!” diye bağırıyorlar.

Fakat bir de baktık ki, Çatalca’ya dayandılar, neredeyse

İstanbul'a girecek herifler... Edirne'yi muhasara ettiler, bir sürü askerimiz orada perişan... Ağaç yapraklarını, kabuklarını yiyorlar. Allah, Allah, kocaman 30-40 milyonluk Türk devleti, ufacak bir Bulgar'ın böyle düşsün ayağına... Ne acı şey!

Demek ki, kuru benlik para etmiyor. Askere teçhizatın her çeşidi lâzım! Teçhizatı olmayan asker, ne kadar çok olursa olsun kıymeti yoktur.

Binâen aleyh, müslümanın teçhizatı Allah'a kulluktur, zikrullahtır, ibâdât ü tâattır. İbâdât ü tâattan, zikrullahtan mahrum olan, cephanesiz askere benzer. Cephanesiz asker, düşmanın karşısında sıkıyı görünce, kaçmaktan başka çare bulamaz.

Onun için, sizden çok rica ederim, bu okuduğumuz Kaside-i Bür'e'nin başındaki Ebû Bekr-i Sıddîk Hazretleri'nin mersiyesi çok güzeldir. Onu hep öğrenelim, hal edinelim!

O hali, şöyle anlatayım size: Hazret-i Osman RA aynaya baktı. Baktı ki, aynada Peygamber SAS var. Yâhu, insan aynaya bakınca kendisini görür, değil mi? Başkasının görünmesi mümkün mü?

Fakat o büyükler, o zaman hepsi öyle, kendilerini yok etmişler, Peygamber SAS'in sıfatına bürünmüşler, huyunu huy, ahlâkını ahlâk edinmişler. Kendileri ortadan kaybolmuş. Her nereye baksa, Rasûlüllah'ı görüyor.

Böyle kimselerin önüne geçilir mi? Onun için, şark ile garbın arası, az bir zaman içerisinde müslümanlıkla doluverdi. Sibiryâ'da ne işi var müslüman ordularının? Sibiryâ müslüman doldu. Endonezya denizinin bilmem ne tarafında, milyonlarca insan müslümanlıkla müşerref oluverdi.

Diğer taraftan Hindistan'a olsun, İspanya'ya olsun, bu müslümanların sayesinde, az bir zaman içinde müslümanlık her tarafa yayılıverdi.

Neden? Hepsi Allah'ın Rasûlü'nün kisvesine bürünmüşler. İşte ne zaman ki biz de o kisveye bürünürsek, bizim de arkamız yere gelmez.

Buna kısa bir hikâye anlatıvereyim: Üsküdar'da Aziz Mahmud-u Hüdâî Hazretleri var ya, o Bursa'daki Üftâde Hazretleri'nin çömezidir. Sonra onu buraya yollamış.

O zamanki padişah olan zat kimse, bir rüya görmüş. Rüyasında Macar kralıyla güreşe tutuşmuşlar. Bizim padişah, güreşirken yenilmiş. O sırada Macarlarla araları da açılmış. Demiş ki:

“—Gâlibâ biz bunlara yenileceğiz, rüya öyle gösteriyor.”

Toplamış vezir ü vüzerasını:

“—Yâhu, ben böyle bir rüya gördüm ama bunu bir tabir edin, ne diyeceksiniz buna?”

Bir tabirci bulamamışlar. Nihayet Hüdâî Hazretleri'ne gelmişler. Hüdâî Hazretleri demiş ki:

“—Korkma, arkan yere geldi. Yer kuvvetlidir, sen ona gâlip geleceksin!” demiş.

Hakîkten muharebe olmuş, o da gâlip gelmiş. Artık Hüdâî Hazretleri'ne istediklerini vermişler.

Biz de böyle bir ihlâsa sahip olursak ki, o ihlâsın birincisi, İbrâhim AS'dır.

b. Hz. Ebû Bekri'in Kasidesi Devamı

Şimdi burada, bugünkü derste diyor ki:

كَيْفَ حَالِي يَا إِلَهِي، لَيْسَ لِي خَيْرُ الْعَمَلِ؛

سُوءُ أَعْمَالِي كَثِيرٌ، زَادُ طَاعَاتِي قَلِيلٌ .

Keyfe hâlî yâ ilâhî, leyse lî hayru'l-amel;

Sûu a'mâlî kesîrun, zâd ü tââtî kalîl.

Münâcaat ediyor:

“—Ey benim Allahım, benim halim nice olacak?” Hazret-i

Ebûbekir bunu söylüyor. (*Leyse lî hayru'l-amel*) “Hiç bir hayırlı amelim yok, ne olacak benim halim? Yarın senine huzuruna gelince, ‘Ne yaptın yâ Ebâ Bekir?’ diye sen sorarsan, ben ne diyeyim? Kötü amelim, kabahatim çok, takvam, tâatim az.”

Bu hayırlı amelim yok diyen zat, ilk müslüman... Peygamber Efendimiz’e kızını veren bu... Paralarının hepsini Allah yoluna veren, yine bu... Şimdi de Peygamber’in yanında yatan, yine bu... Bu zât diyor ki:

“—Çok kabahatim var!”

Ne idi Hazret-i Ebû Bekir’in kabahati? Hiç bir kabahati yok... Fakat beşer olmak itibariyle, hepimiz aciziz. O, aczini itiraf etmek suretiyle, münâcat ediyor.

Bu bize verilen nefesler var ya, bu nefesler ind-i ilâhîde bulunur bir şey değil... Öyle bir cevher ki, bulunması mümkün değil. Bu dünyadaki cevherlerin hepsi bir nefese muadil olamaz. Bu nefeslerin bir kısmı da, bazen böyle boşa geçiveriyor. Bundan dolayı da mes’ulüz. Bugün hocaefendi, “Her amelimizden mes’ulüz.” dedi ya, bize verilen bu nefesleri boşa harcadığımızdan da mes’ulüz.

Şimdi Allah hepimizin kusurunu affetsin... Dilimiz var, dilimizle güzel söz söyleyince, o dile insan bayılır. Radyolar ve televizyonlar da böyledir; güzel şeyler gösterince, insan ona bayılır.

Fakat aksi takdirde, çirkin ve günaha müteallik şeylere bakıldığı vakitte, gözler günaha girer, gönüller de günaha girer. Bütün âzalar da günaha girer. Saatlerce orada vaktimiz de zâyi olur. Nefeslerimiz de boşa gider. Bundan dolayı olan mes’uliyetten nasıl yakamızı kurtarırız bilmem...

عَافِنِي مِنْ كُلِّ دَاءٍ ، وَاقْضِ عَنِّي حَاجَتِي ؛
إِنَّ لِي قَلْبًا سَقِيمًا ، أَنْتَ مَنْ يَشْفِي الْعَلِيلَ .

*Âfinî min külli dâin, va'kdı annî hâcetî;
İnne lî kalben sakîmen, ente men yeşfi'l-alîl.*

Kendisinin hasta olduğunu, kalbinin sakim olduğunu söylüyor:
“—Bu sakim olan, yaralı olan, hasta olan kalbime senden başka kim şifa verir? Bana ve benimle birlikte bütün Ümmet-i Muhammed'e sen şifalar ihsan eyle yâ Rabbi!”

Allah da bu mübarek zatın hürmetine, bütün dertlere devâ ihsan buyursun...

Ne diyor bak:

قُلْ لِنَارِي أُبْرِدِي يَا رَبُّ، فِي حَقِّي كَمَا
قُلْتَ، “قُلْنَا يَا نَارُ كُونِي” أَنْتَ فِي حَقِّ الْخَلِيلِ .

*Kul li-nârî übridî yâ rabbi fî hakkî kemâ,
Kulte kulnâ yâ nâru kûnî, ente fî hakkî'l-halîl.*

“—Yâ Rabbi, cehennem ateşi ben kulunu yakmasın! Nitekim, (*Yâ nâru kûnî berden*) emriyle İbrâhim AS yanmadı.”

Şimdi İbrâhim AS'ı hep biliyorsunuz. Hikâyesini de hep biliriz. Fakat o İbrâhim AS'ın haline bürünen bir insan var mı bugün? O tek başına, o zamanın kâfirleriyle mücadeleye çıktı. Bütün putlarını kırdı, baltasını da büyük putun başına taktı, çıktı dışarıya.

Geldiler, baktılar:

“—Ateşe atalım, yakalım bunu, başka çaresi yok!” dediler.

Koca bir ateş yakıldı. Urfa'ya gidenler görmüşlerdir. Kale gibi bir yer var, düz. Onun üstünden, şimdi namaz kıldığımız yere onu fırlatacaklar İbrâhim AS'ı.

Mâlûm, hiç kimseye müdâhane etmedi, atıldı. Cenâb-ı Hak o ateşe dedi ki:

يَا نَارُ كُونِي بَرْدًا وَسَلَامًا عَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ (الأنبياء: ٦٩)

(*Yâ nâru kûnî berden ve selâmen alâ ibrâhîm*) “Ey ateş, İbrâhim’e soğuk ve selâmet ol! Dondurma, üşütme, rahat bir şekilde senin içinde kalsın. Ateş yakamasın.” (Enbiyâ, 21/69) dedi.

Yakmadı, yakamadı. Gayet güzel, dağların tepesinde esen yumuşak havalar gibi bir havanın içerisinde... Herkes bakıyor ki, ateş harıl harıl yanıyor, İbrâhim’e bir şey olmuyor. Görülen hadise.

c. Mülkün Sahibi Allah’tır.

Bu mülkün sahibi Allah’tır kardeşim, Allah... Bıçak keser mi? Keser. İsmâil’i niçin kesmedi? Allah ona kesme dedi de, onun için kesmedi.

Su insanı boğar mı? Boğar. Niçin Mûsâ AS’ı boğmadı da

Firavun'u boğdu?

Ateş yakar mı? Elbette yakar. Niçin İbrâhim AS'ı yakmadı? Allah yakma dedi ya... Sen de İbrâhim AS gibi ol, biz de İbrâhim AS gibi olalım, bizi de ateş yakmasın...

Bu ümmetin içinde, bugün de ateşin kendilerini yakmadığı bahtiyarlar var. Onun makamına erişmek mümkün değil ama, onun feyziyle tefeyyüz edenler var. Onlara İbrâhimî, Mûsevî, İsevî, Muhammedî derler ki, o makamlara erişen insanları ateş yakmaz, su da boğmaz, Allah'ın izniyle her şeyi de yaparlar. Ölüyü diriltirler.

Geçen gün bir vak'a dinledim, çok hoşuma gitti. Körün birisi gelmiş, adama yalvarıyor ki:

“—Dua et de, benim gözlerim açılsın!”

“—Oğlum git, ben İsâ AS değilim ki...”

Gitmiyor yanından. Adam kızmış, kalkmış gidiyor. Giderken içine, Allah tarafından bir ilham gelmiş ki:

“—Ey kulum, İsâ mıydı körlerin gözünü açan; yoksa İsâ'ya o kuvveti veren ben miydim?”

Hemen dönmüş adam, “Gel oğlum!” demiş. “*Bismi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.*” demiş, gözlerini sıvazlamış. Aaaa... Allah'a şükür, gözleri açılıvermiş adamın.

Makam-ı İseviyyette olan bahtiyarlara bu devlet verilir. 28 tane kadar devlet vardır böyle, verilir onlara.

Allah hepimizi affetsin de, İbrâhim AS için nasıl ki Allah ateşe soğuk ol dedi, soğudu ateş, yakamadı. Allah bize de, lütfetsin, ikram etsin, ihsan etsin de, bizi bu fitnelerin ateşinden muhafaza buyursun...

Elâ inne ahsene'l-keîâm... Bismi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

El-hamdü lillâhi hamden yüvâfî niamehû ve yükâfî mezîdeh...

Ve selâmün ale'l-mürselîne ve'l-hamdü lillâhi rabbi'l-âlemîn...

Lâ ilâhe illa'llâhu'l-halîmü'l-kerîm...

Sübhâna'llâhi rabbi'l-arşi'l-azîm...

El-hamdü li'llâhi rabbi'l-âlemîn...

Nes'elüke mücibâti rahmetike... Ve azâimi mağfiretike... Ve'l-ganîmete min külli birrin... Ve's-selâmete min külli ismin... Lâ teda' lenâ zenben illâ gafarte... Ve lâ hemmen illâ ferracte... Ve lâ hâceten leke fihâ ridan, illâ kadaytehâ yâ erhame'r-râhimîn! Yâ erhame'r-râhimîn!

Bugünkü cumamızı mübarek eyle yâ Rabbi! Birçok cumalara da sağlık ve afiyetle erişmek de nasîb ü müyesser eyle yâ Rabbi!

Dertlilere devâ, hastalara şifâ, borçlulara edâlar ihsân eyle yâ Rabbi!

*Minhü isyânün ve nisyânün ve sehvün ba'de sehvîn,
Minke ihsânün ve fadlün ba'de i'tâi'l-cezîl.*

Allah'ın bize olan lütuflarının hududu yok. Öyleyken, yine el açıp da istiyoruz.

Şiblî Rh.A'e demişler ki:

“—Yâ Şiblî, sen Allah'ın Rahmân olduğunu bilmiyor musun?”

“—Biliyorum.” demiş.

“—Neden yalvarmıyorsun?”

“—Rahmân benim halimi bilmiyor mu? Nasıl ben ona diyeyim, bana şunu ver, bunu ver diye...”

Allah... İnsanlarda neler var.

El-fâtîha!

.....

Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llâh!

30. 03. 1979 – İskenderpaşa Camii

30. HAZRET-İ EBÛ BEKR'İN KASİDESİ (3)

*Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llâhi ve berekâtühû!
El-hamdü li'llâhi rabbi'l-âlemîn... Ve'l-âkıbetü li'l-müttakîn...
Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidinâ muhammedin ve âlihî ve
sahbihî ecmaîn...*

Size gene geçenki dersimizin alt tarafından bahsetmek isteyeceğim. Ebû Bekr-i Sıddık Hazretleri'nin menkıbesini zikrederken, geçenki dersimizde:

“—Yâ Rabbi, İbrâhim AS'ı ateşten nasıl koruduysan, ateşi ona nasıl soğuk yaptıysan, beni de koru!” dedi.

Onun için, İbrâhim AS'ı bilirsiniz de, hatırlatmak için, birkaç şey söyleyeceğim.

Her devrin bir Firavun'u olmuş, Allah muhafaza etsin... Bir devirde de hendekler kazmışlar, ateşler yakmışlar; Allah diyenleri onun içine atmışlar. Acı bir devir. Sûre-i Burûc bunu güzel anlatır.

Yine salâbet-i diniye sahipleri yanmayı tercih etmişler, Allah demişler.

İbrâhim AS'ın devrinde de adam saltanat sahibi. Saltanat tatlı bir şey, kimse bırakmak istemez. O hükümdarın etrafındaki dalkavuklar demişler ki:

“—Yakında bir çocuk doğacak, senin saltanatını elinden alacak!”

“—Eyvah, öyleyse ne yapalım?”

“—Erkeklerle kadınları ayıralım!” demişler.

Erkekleri bir tarafa sürmüş, kadınları bir tarafa sürmüş. Erkeklerle kadınlar arasında temas yok... Çocuk doğmayacak, o da saltanatını devam ettirecek.

Fakat Allah-u Teâlâ'nın hikmeti, ezeli takdiri... İbrâhim AS'ın babası, o da kumandanlardan, müfettişlerden... Nasılsa evine girmiş, hanımıyla buluşmuş, hanımı İbrâhim AS'a hamile kalmış.

Fakat doğurmak mesele şimdi... Doğan çocukları kesiyor adam. Mûsâ AS zamanındaki Firavun'un yaptığı gibi, bu da doğan

çocukları kesiyor. Gizli hafiyeler var, “Fîlân yerde bir çocuk doğdu.” diye haber veriyorlar. Hemen gidiyorlar, öldürüyorlar.

Doğum zamanı yaklaşınca, anacağınızı gitmiş bir mağaraya, gizli bir yerde çocuğunu dünyaya getirmiş. İnsandan hali bir yer... Başında da beklemeye gücü yok. Oraya bırakmış, gelmiş. Büyüten Allah, İbrâhim AS'ı orada büyütmüş. Ana yok, baba yok... Mektep yok, medrese yok... İnsan da görmemiş, cemiyet adamı da değil.

Büyüyünce mağaradan çıkmış, bakmış, yıldızları görmüş.

“—Gâlibâ Allah bunlar olsa gerek!” demiş.

Bakmış ki onlar batıyor, “Batandan Allah olmaz.” demiş.

Ay doğmuş, “Hah, bu olsa gerek?” demiş. Bakmış o da batmış. “Demek ki, o da değil.” demiş.

Güneş doğmuş, “İşte bu olabilir!” demiş. Ama o da batınca; “Allah böyle olmaz! Allah hâliktir; ona sönme yok, ona ölüm yok. O evveli, ahiri olmayan, varlıkların sahibi...” diye itiraf ediyor.

İşte büyüyor, putları da kınıyor mâlûm. Büyük putun boynuna da baltayı asıyor.

Bu bir tertiptir. Derler ki şimdi bizim aklımıza göre: İnsan okuyacak, en yüksek mekteplerden çıkacak, doçent olacak, profesör olacak, şöyle olacak, böyle olacak... Fakat bu İbrâhim AS'da bunların hiç birisi yok. Fakat Allah-u Teâlâ Hazretleri'nin verdiği zekâ yetiyor insana... İnsanın Allah-u Teâlâ'ya bağlanması çok mühim bir şey.

Derken, soruyorlar:

“—Kim yaptı bunu?”

“—Koca puta sorun! Balta kimin boynunda ise ona sorun!”

Güzel cevap, teskit için.

“—Sen bilmez misin ki, bunlar konuşmazlar...”

“—Siz nasıl mahlûksunuz ki, konuşmaya gücü yetmeyen, faydası ve zararı olmayan, elinizle yaptığınız taştan, ağaçtan şeylere tapıyorsunuz?”

Şimdi bu sorunun karşısında cevap vermeye muktedir olamayınca, aczlerinden dolayı:

“—Yakmaktan başka çare yok, yakalım!” demişler.
İşte mâlûm, Allah-u Teâlâ izin vermedi, yakamadılar.

رَبِّ هَبْ لِي كَنْزَ فَضْلٍ، أَنْتَ وَهَابٌ كَرِيمٌ؛
أَعْطِنِي مَا فِي ضَمِيرِي، دَلِّي خَيْرَ الدَّلِيلِ .

*Rabbi heblî kenze fadlin, ente vehhâbün kerîm;
A'tinî mâ fî damîrî düllenî hayra'd-delîl.*

“—Yâ Rab, bana bir fazilet hazinesi ver!”

Para hazinesi istemiyor. Bizim hep gözlerimiz hazineler nerelerde, paralar nerelerde; nerelerden nasıl kazanılır, buralardadır fikrimiz. Ama Ebû Bekrini's-Siddîk Hazretleri diyor ki:

“—Yâ Rabbi, sen bana fazilet hazinelerini ver, benim içim

faziletle dolsun! Çünkü sen Vehhâbsin, lütfun, keremin çok! Gönlümün her muradını ver, hayırlı yolda bana delil ol!”

Üzüme de kerem ağacı derler. Bir kökten kaç salkım olur, bir salkımda kaç üzüm olur, sayısızdır yâni...

Cenâb-ı Hak kerem sahibidir, fadl sahibidir, ihsân sahibidir.

O fazilettendir ki, Ebû Bekrini’s-Sıddîk Hazretleri, Peygamber SAS Hazretleri’yle oturuyorlar bir mecliste... Bir adam çıkageldi. Ebû Bekrini’s-Sıddîk Hazretleri’ne karşı acı, çirkin, galiz, istenmedik şekilde kötü sözler söylüyor. Peygamber Efendimiz de orada.

Ebû Bekir RA sustu sustu, en nihayet cevap vermek mecburiyetini hissetti. O zaman Peygamber SAS de oradan kalktı, gidiyor.

“—Yâ Rasûlallah! Deminden beri bu adamın bana yaptığı hakareti görüyorsunuz, işitiyorsunuz. Ben hiç sesimi çıkarmadım. Şimdi de ben müdafaaya kalktım, siz kaçıp gidiyorsunuz...”

“—Yâ Ebâ Bekir! Bu adam sana karşı kirli, çirkin, pis sözleri söylerken, Allah-u Teâlâ bir melek halk etti. O melek buna karşı seni müdafa ediyordu. Şimdi sen müdafaaya kalkınca, melek gitti, şeytan geldi. Şeytanın geldiği yerde de ben duramam!” demiş.

Güzel bir derstir. Allah hepimize öyle faziletler ihsan buyursun...

Diyor ki... Hâ, bir tanesini atlamışız:

أَنْتَ شَافِي ، أَنْتَ كَافِي ، فِي مَهَمَّاتِ الْأُمُورِ ؛
أَنْتَ رَبِّي ، أَنْتَ حَسْبِي ، أَنْتَ لِي نِعْمَ الْوَكِيلُ .

Ente şâfi, ente kâfi, fi mühimmâti'l-umûr;

Ente rabbî, ente hasbî, ente lî ni'me'l-vekil.

Allah’a bağlılık ne kadar mühim bir şeydir. (*Ente şâfi*) “Şâfi

sensin, şifâ ancak sendendir yâ Rabbi!”

Mûsâ AS hasta olmuş.

“—Yâ Rabbi, hastayım!” demiş.

“—Git filan yerdeki filân ottan ye, hastalığın geçer.” buyrulmuş.

Gidiyor, otu buluyor, yiyor, hakikaten de hastalığı geçiyor. Bir müddet sonra hastalık tekrarlıyor. Tekrarlayınca, “Filân yerdeki ot iyi geliyordu. Gideyim o ottan bir tane daha alayım, yiyeyim.” diyor. Gidiyor, otu yiyor, ama hastalık geçmiyor bu sefer.

“—Yâ Rabbi, hastalığım geçmedi bu sefer. Sen daha önce, ‘O ottan ye, hastalığın geçer.’ demiştin.”

“—Ey kulum, o zaman ben demiştim git kopar diye; şimdi sen kendin gittin kopardın!.. Şifa bende... Ben dersem şifa olur. Zehir de şifa olur.”

Zehirin şifa olduğuna inanır mısınız?

Hàlid ibn-i Velid RA... Hacılarımız görmüştür, Humus şehrinde bir caminin içerisinde yatar. Cami de Sultan Hamid mi ne yaptırmış, güzel bir cami. Hoşumuza da gitti, etrafı da çok güzel. Orada caminin içinde yatıyor, Hazret-i Ömer’in oğluyla beraber.

Fatiha Sûresi'nin tefsirinde okumuştum. Bir şehri muhasara ediyorlar. Muhasara uzun sürüyor. İçeridekiler de bıkmış, dışarıdakiler de usanmış bir halde...

Papaz diyor ki:

“—Siz bize bir keramet gösterin, inanalım, kaleyi size teslim ederiz.” diyor.

“—Ne istiyorsunuz?”

“—Bizde bir zehir var, o zehirden bir parça içerseniz ve kurtulursanız, biz kaleyi size teslim ederiz.” diyorlar.

Zehirden bir parçayı bir yüzük içerisinde veya fincan içerisinde getirmişler. Hazret-i Hàlid diyor ki:

“—*Bi'smi'llâhi'llezî lâ yedurru mea'smihî şey'ün fi'l-ardı ve lâ fi's-semâi ve hüve's-semû'l-alîm. Yâ hayyü yâ kayyûm. Bi'smi'llâhi*

allàhu ekber.” diyor, içiveriyor.

Ha şimdi, ha şimdi... Bakıyorlar ki ne ölen var, ne zehirlenen var.

“—Buyurun, kale size münasip!” diyorlar, teslim ediyorlar kaleyi.

Allah şâfi ve kâfidir. Yalnız, Allah’a bağlanmak lâzım! Mülkün sahibi yalnız Allah, başkası değil... O tabiat kanunları, cazibe kanunları hep Allah-u Teâlâ’nın kanunlarıdır. Ne iştir bu yâni.

(*Ente rabbî, ente hasbî*) “Sen benim Rabbimsim, mürebbimsin... *El-hamdü li’llâhi rabbi’l-âlemîn*.

Bir Fransız gelmiş Samsun’a... Hocaefendi de vaaz ediyormuş, dinlemiş. *El-hamdü li’llâhi rabbi’l-âlemîn*’den bahsediyormuş. Fransız da dinliyormuş.

“—Allah Fransız’ın Allah’ı değil, İngiliz’in Allah’ı değil, müslümanların değil yalnız, bütün alemlerin Rabbi...” demiş.

Alem denince, bütün varlıklar... Onların Rabbi de Allah...

“—Ne güzel din! Bak Allah’ı nasıl tarif ediyor: Yalnız müslümanların değil, bütün alemlerin Rabbi diyor.” demiş, müslüman olmuş.

Onun için, Ebû Bekr-i Sıddîk Efendimiz de diyor ki:

(*Ente rabbî*) “Benim de Rabbim sensin yâ Rabbi! (*Ente hasbî*) Bana sen yetersin!”

İbrâhim AS da öyle demedi mi? Ateş yanıyor cayır cayır... İbrâhim AS’ı da hazırlamışlar, mancınıkla atacaklar. Melekler geliyor:

“—Yâ İbrâhim, emret! Allah-u Teâlâ gönderdi bizi, emrine âmâdeyiz. Yağmur yağdıralım, söndürelim; rüzgârla vurup dağıtalım!” dediler.

“—Çekilin, Allah benim oraya atılacağımı biliyor mu, bilmiyor mu?”

“—Biliyor...”

“—Öyleyse, siz karışmayın!” demiş.

Tevekkül diye bir dersimiz var, Bütün *tevekkül* ayetleri ile doludur. Allah-u Teâlâ’ya bağlanabilmek... Allah-u Teâlâ’ya bağlanabilmek, onu bilmekle olur. Bilen bağlanır. Bilemezsen, esbaba tevessül edersen, kıvranır durursun.

(*Ente lî ni’me’l-vekîl*) “Sen ne güzel vekilsin yâ Rabbi! Ne eşin bulunur, ne emsalin bulunur. Sen Allah’sın! Senden başka bir ilâh olmasına imkân olmadığı gibi, vekâlette de kimse yoktur senin yerini tutacak! Ben sana teslim oldum, sen benim vekilimsin, sen daha güzel vekil bulamam ben! İşte atıyorlar ateşe, ne yapayım, atarlarsa atsınlar.” dedi.

Atıldıktan sonra gökte giderken, melekler yine yetişti. Onlara da, “Çekilin, Allah kâfidir.” dedi.

Ateşe ne yaptı Allah Celle ve A’lâ?

يَا نَارُ كُونِي بَرْدًا وَسَلَامًا عَلَيَّ إِبرَاهِيمَ (الأنبياء: ٦٩)

(*Yâ nâru kûnî berden ve selâmen alâ ibrâhîm*) “Ey ateş, İbrâhim’e soğuk ve selâmet ol!” (Enbiyâ, 21/69) dedi. O ateş ne oldu İbrâhim AS’a? Soğuk ve selâmet oldu.

Eğer (*alâ ibrâhîm*) demeseydi, bugün yeryüzünde ateş bulamazdık yakmağa... Fakat Cenâb-ı Hakk’ın her şeyi tam, (*alâ ibrâhîm*) dedi. Yalnız İbrâhim AS’a soğuk... Başka bir kimse dokunsa, derhal yanacak. Ama İbrâhim AS’ı yakamaz.

Şimdi Ebû Bekr-i Sıddîk Hazretleri de, İbrâhim AS’ın evlâdı. Biz de İbrâhîm AS’ın evlâdıyız. Tahiyatta her gün okuruz:

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ ، وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ ، كَمَا صَلَّيْتَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ ،
وَعَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ ، إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ .

(*Allâhümme salli alâ muhammedin ve alâ âli muhammed, kemâ sallayte alâ ibrâhîme, ve alâ âli ibrâhîme, inneke hamîdün mecîd*) [Allah’ım, İbrâhim AS’a ve İbrâhim AS’ın salât ettiğin gibi, Muhammed AS’a ve Muhammed AS’ın âline de salât eyle... Şüphesiz Sen, övgüye ve yüceltmeye layıksın!]

اللَّهُمَّ وَبَارِكْ عَلَى مُحَمَّدٍ ، وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ ، كَمَا بَارَكْتَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ ،
وَعَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ ، إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ .

(*Allâhümme bârik alâ muhammedin ve alâ âli muhammed, kemâ bârekte alâ ibrâhîme, ve alâ âli ibrâhîme, inneke hamîdün mecîd*) [Allah’ım, İbrâhim AS’a ve İbrâhim AS’ın âline bereket verdiğin gibi, Muhammed AS’ı ve Muhammed AS’ın âlini de mübarek kıl. Şüphesiz sen, övgüye ve yüceltmeye layıksın!] diye her namazda da onu böyle hürmetle anarız.

İşte bu İbrâhim AS’ın Allah’a olan bağlılığını, Ebû Bekr-i Sıddîk Hazretleri böylece canlandırıyor.

رَبِّ هَبْ لِي كَنْزَ فَضْلٍ ، أَنْتَ وَهَابٌ كَرِيمٌ ؛
أَعْطِنِي مَا فِي ضَمِيرِي ، دَلَّنِي خَيْرَ الدَّلِيلِ .

*Rabbi heblî kenze fadlin, ente vehhâbün kerîm;
A'tnî mâ fî damîrî, düllenî hayra'd-delîl.*

Bir de insanların içinde istekleri vardır. O isteklerini kolayca açıklayamazlar. “Sen benim içimde olanları bilirsin yâ Rabbi, onları bana hayırlı delillerle delâlet eyle!”

Bu dileği bittikten sonra ne güzel söylüyor:

هَبْ لَنَا مُلْكًا كَبِيرًا ، نَجِّنَا مِمَّا نَخَافُ ؛
رَبَّنَا إِذْ أَنْتَ قَاضِيٌ ، وَالْمُنَادِي جِبْرَائِيلُ .

*Heb lenâ mülken kebîren, neccinâ mimmâ nehâf;
Rabbenâ ente kâdî, ve'l-münâdî cebrâîl.*

Yâ Rabbi bize bir mülk-ü kebir ver! İslâm'a büyük bir mülk ver! İslâm'ı genişlettir, şark ile garbın arasına İslâm yayılsın... (Neccinâ mimmâ nehâf) Korktuklarımızdan kurtar bizi! Şu gâvurların yaptıklarından Ümmet-i Muhammed kurtulsun...”

“O hendeklerin kazılıp, içinde ateşler yakılıp, Allah diyenlerin atılmasından, Firavunları yaptıkları o dehşetli azaplardan Ümmet-i Muhammed kurtulsun... Onlara bir mülk-ü kebir ver.”

أَيْنَ مُوسَى ، أَيْنَ عِيسَى ، أَيْنَ يَحْيَى ، أَيْنَ نُوحٌ ؟
أَنْتَ يَا صَدِيقَ عَاصِي تَبَّ إِلَى الْمَوْلَى الْجَلِيلِ .

Eyne mûsâ, eyne isâ, eyne yahyâ, eyne nûh?

Ente yâ siddîk-ı âsî, tûb ile'l-mevle'l-celîl.

Bizi ikaz ederek diyor ki:

“—O koca suyu yarıp da, İsrâiloğulları'yla sudan geçen Mûsâ AS nerede?”

Asasını vurdu, su 12'ye ayrıldı. Dağlar gibi duruyor, akmıyor, kapanmıyor. Adamlarını geçirdi. Firavun geliyor arkadan, ordusuyla beraber... Hep korkularını izhar ediyorlardı Mûsâ AS'a:

“—Geliyor gâvur! Önümüzde koca bir su var, geçemeyeceğiz öbür tarafa... Arkamızdan Firavun yetişirse, ne olur bizim halimiz? Kesiliriz hepimiz.” diyorlardı.

Mûsâ AS:

“—Korkmayın, Rabbimiz bizimle...” dedi.

Asasını suya vurdu, su 12 tane yol verdi. Oradan İsrâîl kavmini aldı, geçirdi karşı tarafa neticede. Onu hatırlatıyor, “O büyük Mûsâ AS ne oldu?” diyor.

Suya ihtiyaç oluyor. Asasını taşa vuruyor, 12 tane çeşme akıyor. “Böyle mucizelere sahip olan Mûsâ AS nerede, ne oldu?” diyor.

Hacılarımız görmüştür. Kudüs'e giderken, orada bir boşluk yerde yatıyor. Allah şefaatlerine nâil eylesin...

Bir de, (*Eyne îsâ?*) “Nerede İsâ?” diyor. İsâ AS körlerin gözünü açıyor. Ölmüş insanlara, “Yâ Rabbi, buna hayat ver!” diyor, dirilip kalkıyor. Hastalara elini koyuyor, derhal şifâyâb oluyorlar. Çok mucizesi var İsâ AS'ın. “Ne oldu ona?” diye soruyor. Gitti işte, Allah onu da göğe çekti.

(*Eyne yahyâ*) “Nerede Yahyâ AS?” diyor. Şimdi Şam'da yatıyor. Eli ayağı kesilmiş. Peygamberler arasında bekâr olarak bir tane bu var.

(*Eyne nûh*) “Nerede Nuh AS?” diyor. Bir de 950 sene yaşayan Nuh AS var. O kadar ömrünün içerisinde, ancak dokuz on kişi müslüman olabildi. Gemisine aldığı insanlar onlardı. Büyük afetlerden sonra, o da kurtuldu.

Fakat bunlar ne oldu? Bugün hiç birisi yok ortada... Hepsi

ahirete intikal etti. Öyleyse sen de gözünü aç! Sen de bu ahirete intikal edicilerdensin!

Sonra dönüyor kendisine: (*Ente yâ siddîkî asî, tûb ile'l-mevle'l-celîl!*) “Ey Sıddîk, suçlusun mâdem, artık yeter, Celîl olan Mevlâ'ya tevbe et, istiğfar et! Dön ona...”

Zâten siddîk Ebû Bekir'in lakabı, Allah'tan ayrıldığı an yok. Onlar Kur'an'ı iyi biliyorlar.

وَهُوَ مَعَكُمْ أَيُّنَ مَا كُنْتُمْ (الحديد: ٤)

(*Ve hüve meaküm, eyne mâ küntüm*) “Nerede olursanız olun, ben sizinleyim!” (Hadîd, 57/4) diyor Cenâb-ı Hak.

Ebû Bekir de Allah'la daimâ... Ondan dolayı, varını yoğunu Peygamber SAS'in uğruna feda etti. Kızını da verdi. Vefatından sonra da gidenler görür, Peygamber SAS'in yanı başında yatar. Allah şefaathlerine nâil etsin cümlemizi...

Şimdi aziz kardeşler, bir iki ricam var sizden:

Müslüman dini çok temiz, nezih, olgun, kibar, en iyi bir dindir. Sâliklerinin de böyle olması lâzım gelir. Memleketimize birçok yabancılar gelir, her birisi bir çeşit kılıktadır; süslü veya çirkin... Onların kılıkları bizi alâkadar etmez, biz kendi dinimizin bize emirlerine bakarız.

Size Peygamber SAS'ın kısacık bir baş hayatını anlatayım:

Arabistan tabii sıcak memleket. Orada başların muhafazası şart. O başların muhafazası için, saçları kesip de bizim gibi kabak saçla gezmek kolay değil. Binaen aleyh, saç büyütme ve o saçları da yağlayarak güneşin hararetinden korunmak gerekli.

SAS'ın saçları uzundu, böyle kulaklarına kadar uzatırdı, fakat muntazam, taranmış, gayet güzel bir şekilde. Gören hayran olurdu ona.

Şimdi bazı kardeşlere bakıyoruz ki, saçlarını uzatıyorlar. Geçen bir kardeşim geldi, çok utandım.

“—Evlâdım, nedir bu kıyafet?” dedim.

“—Ne yapalım hocaefendi, mektepte böyle geçiyor.” dedi.

Doğrusu ben o mektebi tercih etmem. Benim hayatıma uymayan bir mektebi tercih etmem ben. Öyle adetâ deli gibi, delilerde ancak öyle baş olur. Bu saçları Allah bize vermiş ama bit olur, pire olur, toz olur, toprak olur. İnsanın yaşamasına da, kafasının büyümesine de mânîdir.

Allah saç kadınlarla zinet olarak vermiş, bize değil... Bize de zinet sakaldır. Binâen aleyh, sakal sünnet-i seniyye olmakla beraber, çok da fadâili vardır. Sakala özenenler çok, onlara teşekkür ediyoruz.

Fakat baş da muntazam olmalı; taranmalı, parlatılmalı, güzel bir şekilde olmalı! Öyle perişan bir sûrette gelenleri, Rasûl-ü Ekrem SAS Hazretleri huzurlarına kabul etmezlerdi.

“—Git, taran, düzelt başını da öyle gel!” derdi.

Tırnakları pis olanları kabul etmezdi.

Onun için, Allah hepimizi affetsin... Hepimiz ahiret

yolcusuyuz, kardeşler. Burada az veya çok, ne kadar yaşarsak yaşayalım, sonunda öleceğiz.

Ebû Bekr-i Sıddîk Hazretleri'nin bir hali daha var:

Döğüşe girdiler, muharebeye; delikanlının birisi fırladı gitti gâvurların içerisine... Sağa sola kılıcını savuruyor.

“—Yâhu yazık, tehlikeye attı adam kendisini... Tek başına o kadar gâvurun içerisinde bu şimdi parçalanacak. Tehlikeye attı kendisini...” dediler.

Ebû Bekr-i Sıddîk Hazretleri:

“—Hayır, siz yanlış anlıyorsunuz, bu tehlike değil! Tehlike cihaddan kaçmak, cihada hazırlanmamaktır.” dedi.

وَأَنْفِقُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَا تُلْقُوا بِأَيْدِيكُمْ إِلَى التَّهْلُكَةِ (البقرة: ١٩٥)

(*Ve enfikû fi sebîli'llâhi velâ tülkü bi-eydiküm ile't-tehlükeh*)
[Allah yolunda harcayın! Kendi ellerinizle kendinizi tehlikeye atmayın!] buyruluyor.

Bu nedir? Allah yolunda cihada hazırlanın da, cihad gelince cihadın hakkını verin! Yoksa, cihada hazırlanmadığınız takdirde, düşman sizin hakkınızdan gelir, kendinizi tehlikeye atmış olursunuz.

En büyük nimet hürriyettir. Hürriyetsizlik kadar felâket yoktur. Onun için, Cuma namazları hürriyeti olmayan adamlara borç bile değildir. Onun için, hürriyetimizin muhafazası için biz canımızı, malımızı, her şeyimizi feda ederiz.

Çanakkale harbini gördük geçirdik, üç yüz bin diyorlar, bazıları dört yüz bin diyor, yüz binlerce şehid verdik. Zayıat verdik o koca harpte... Niçin? Geride kalan evlatlarımız düşman ayağı altında çiğnenmesin diyerekten. Bugün de bu vazife bize düşer. Onun için, asıl tehlike cihaddan kaçmaktır.

Allah hepimizi affetsin... Tevfikât-ı samedâniyyesine mazhar etsin... Bu dünyadan selâmetle ahirete göçen, imanlı, bahtiyar kulların arasına cümlemizi kabul etsin...

*Sübhâne rabbiye'l-aliyyi'l-a'le'l-vehhâb...
El-hamdü li'llâhi hakka hamdihî, ve's-salâtü ve's-selâmü alâ
hayri halkihî seyyidinâ muhammedin ve âlihî ve sahibihî ecmaîn.
Lâ ilâhe illa'llâhu'l-halîmü'l-kerîm...
Sübhâna'llâhi rabbi'l-arşi'l-azîm...
El-hamdü li'llâhi rabbi'l-âlemîn...
Nes'elüke mûcibâti rahmetike... Ve azâimi mağfiretike... Ve'l-
ganîmete min külli birrin... Ve's-selâmete min külli ismin... Lâ
teda' lenâ zenben illâ gafarte... Ve lâ hemmen illâ ferracte... Ve lâ
hâceten leke fihâ ridan, illâ kadaytehâ yâ erhame'r-râhimîn! Yâ
erhame'r-râhimîn! Yâ erhame'r-râhimîn!*

Bugünkü cumamızı dergâh-ı mecd-i ulûhiyyetinde
(fetekabbelehâ rabbüha bi-kabûlin hasenin) sırrına mazhar eyle...
Kusurlu kıldık, hatalıyız, tam yapamayız, aciziz; sen kabul eyle yâ
Rabbi...

Birçok Cumalara da sağlık afiyetlerle erişmek, vazife-i
diniyyemizin icablarını tam mânâsıyla yapabilmek devlet ve
şerefini cümle Ümmet-i Muhammed'e, bizlere de nasîb eyle yâ
Rabbi...

El-fâtîha!

.....
Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llâh!

06. 04. 1979 – İskenderpaşa Camii

31. NEFİS TERBİYESİ

Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llâhi ve berekâtühû!

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

El-hamdü li'llâhi rabbi'l-âlemîn... Ve'l-âkıbetü li'l-müttakîn...

Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidinâ muhammedin ve âlihî ve sahbihî ecmaîn...

Aziz ve muhterem kardeşlerim!

İnsanoğlu çok muhterem, çok nazik, çok da kıymetli bir mahlûktur. Ne altınla ölçülür, ne yakutlarla ölçülür. İnsana hiç bir şey muadil olamaz. Müslüman insan, Allah-u Teâlâ'nın sevip yarattığı bir mahlûktur.

Biz doğuştan itibaren terbiyeye muhtacız. Çocuk doğar doğmaz, hemen anasının memesine yapışır, kurtarır kendisini... Mekteplere verirler, okuruz, dünyamızı öğreniriz. Din mekteplerine verirler, dinimizi öğreniriz. Fakat bunların hiç birisi bize kâfi değildir. Bilgi ayrı iş, Allah'ın sevgili kulu olabilmek ayrı iştir.

Bu dünyaya gelişimizin yegâne sebebi, bu varlığın sahibi olan Allah-u Celle ve A'lâ'yı tanımak, bilmek, onun emrine münkad bir halde ömrümüzü geçirmektir ki, ahiret saadeti bunun altındadır.

Yoksa, dünyasını mâmur edeceğim diyerekten, ahiretini harab eden insanların dünyaları da bir şeye yaramaz, ahirette de ellerine bir şey geçmez. Çünkü, her gelen gitse gerektir dedikleri hepimizin mâlûmudur. Kim bilir ne kadar insan gelmiştir, gitmiştir; daha kim bilir ne kadar insan gelip gidecektir. Onların hepsi bu dünyadan ahirete geçen insanlardır ki, bu dünya ahiretin köprüsüdür. Köprüdür, başka bir şey değildir. Binân aleyh, bu köprüden geçerken, niçin geldiğini ve nereye gideceğini bilmeyen insanın, insanlıkta yeri olmasa gerektir.

Onun için Cenâb-ı Hak Celle ve A'lâ Hazretleri, Kur'an-ı Azîmü's-şân'ın 13. Cüzünün baş ayetinde der ki, Yusuf AS'dan naklen, *estaizü bi'llâh:*

وَمَا أَرْبَىٰ نَفْسِي إِلَّا النَّفْسَ لَأَمَّارَةً بِالسُّوءِ إِلَّا مَا رَحِمَ رَبِّي

(يوسف: ٥٣)

(*Ve mâ überriü nefsi, inne'n-nefse leemmâretün bi's-süi, illâ mâ rahime rabbî*) [Ben nefsimi temize çıkarmıyorum, muhakkak ki nefis insana kötülüğü çok çok emreder; Rabbimin korudukları müstesnâ...] (Yusuf, 12/53)

Bizi Allah-u Celle ve A'lâ yaratmış, bir nefsimiz vardır. Bu nefsimiz şehvetle, şöhretle, kibirle, gazapla, hırsla, envâ-i çeşit kötü huylarla böyle süslenmiş, bezenmiş bir mahlûktur. Bunu kendi haline bırakırsanız, mektep bunu tashih etmez. Mektep sana dünyayı öğretir, öteki mektepte de dinini öğrenirsin. Fakat Allah'a sevgili olmanın yolu bambaşka...

Mutlaka şu camiye yaparken, biliyorsunuz ki birçok eşya kullanılmıştır. Fakat hepsi bir terbiyenin mahsulüdür. Meselâ, direği dağdan getirildiği gibi değildir. Düzeltilmiş, işe yarar bir hale gelmiş, caminin şurasına, burasına konmuş.

Taşları da öyle... Dış taşlarını görüyorsunuz, ustaların elinden geçmiş, yontulmuş, şöyle olmuş. Bu tarafına da taşları eritmişler, kireç yapmışlar, üzerlerini sıvamışlar, düz bir hale getirmişler. Bunlar hep bir emeğin mahsulüdür.

Bugünkü çıraklarımız çalışırlar ustaların yanında, bir müddet sonra usta olurlar. Eğer onlara hizmet etmeseler, sanatları kolayca öğrenemezler. Kendi kendime yapacağım dersin, olmaz, beceremezsin. Birçok kimselerin arabalarını bozarsın, saatlerini bozarsın, şunu bozarsın, bunu bozarsın... Hayır yapacağın yerde şer olur.

Binaen aleyh, muhakkak mektebe gidip nasıl okumayı öğreniyorsak, insanın da terbiye yollarını muhakkak öğrenmesi lâzım!

Terbiye yollarını öğrenmezse, bak peygamber olduğu halde

Yusuf AS ne diyor:

وَمَا أُبْرِئُ نَفْسِي إِنْ النَّفْسَ لَأَمَّارَةٌ بِالسُّوءِ (يوسف: ٥٣)

(*Ve mâ überriü nefsi*) “Ben nefsimi temize çıkarmıyorum.” Niçin? (*İnne'n-nefse le-emmâretün bi's-sû*) “Çünkü bu nefis aşırı şekilde kötülüğü emreder; hiç bir zaman iyilikle emretmez.” (Yusuf, 12/53). Daimâ onun gayesi, adamı cehenneme sürükleyebilmeğe çalışmak.

Bir nefis 70 tane şeytana bedeldir. Onun için nefisle mücadele de kolay bir şey değildir.

Binâen aleyh, Cenâb-ı Peygamber bir harpten gelirken gazilere dedi ki: ki:⁴¹

قَدِمْتُمْ خَيْرَ مَقْدَمٍ، مِنْ الْجِهَادِ الْأَصْغَرِ إِلَى الْجِهَادِ الْأَكْبَرِ،

مُجَاهِدَةُ الْعَبْدِ هَوَاهُ (الدَّيْلَمِيُّ، خَطَبٌ عَنْ جَابِرٍ)

RE. 334/5 (*Kadimtüm hayra makdemin*) “Hoş bir gelişle geldiniz, hoş geldiniz! (*Mine'l-cihâdi'l-asgari ile'l-cihâdi'l-ekberi*) “Küçük cihaddan daha büyük olan cihada geldiniz.”

“—Şimdi küçük harbden döndük, büyük harbe geldik!” dedi.

Dögüşmeyi, muharebeyi küçük harb saydı. “Bundan sonraki vazifemiz cihad-ı ekber.” dedi. Cihad-ı ekber ise, (*mücâhedeti'l-abdi hevâhu*) kulun kendi hevây-ı nefsi ile cihad etmesidir.” dedi.

Cihad edeceğiz. Niçin? Nefislerimizi ıslah için...

Bu taş yontulmadan buraya konursa, bu cami durmaz, yıkılır. Evler de öyledir. Direkler düzeltilmeden konursa, olmaz, yıkılır.

⁴¹ Beyhakî, *Zühdü'l-Kebîr*, c.I, s.388, no:384; Hatib-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.XIII, s.523, no: 7345; Câbir ibn-i Abdullah RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.IV, s.430, no:11260; *Keşfü'l-Hafâ*, c.I, s.425, no:1363; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.XV, s.139, no:15164.

İnsanlar da düzeltilmeye mecbur. Ahlâkı bozuk insanlardan memlekete fayda gelmez, zarar gelir.

Onun yolları dindir. Dinin hakim olması için, iki tane yol vardır. Birincisi paranın esiri olmamak, ikincisi kadınların esiri olmamaktır. İnsanları en çok yıkan bu iki şeydir. İnsanların çoğu bu iki sebepten yıkılmışlardır.

Onun için, Allah-u Teâlâ'nın birçok yasakları var. 125 tane günah-ı kebâir, onun birkaç misli fazlasıyla da sagâir günahlar vardır. Sagâir günah diye bir günahı büyükler saymamışlar, küçük günah olmaz demişler. Çünkü, işlenen günah Allah Celle ve A'lâ'ya karşı isyandır, isyanın ise büyüğü küçüğü olmaz. Binaen aleyh, insan büyük ve küçük bilcümle günahlardan, hatta mekruhlardan bile kaçınması lâzım gelir.

Onlar bizim insanlığımızı kemiren mikroplardır. Bugünkü cesedimizi kemiren mikroplar var ya, —birçok hastalıklardan bahsederler— cesedimizi yerler. Ceset nasıl olsa toprak olmağa mahkûmdur. Nasıl topraktan geldi, yine öyle toprağa gidecek. O öyledir.

Fakat bize asıl matlub olan gönüldür, gönül! Ruhtur, kalptir. Çeşitli adlar derler. Bu gönlün muhafazası, cesedin muhafazasından yüz bin defa daha kıymetlidir.

Onun için Cenâb-ı Hak da buyurur ki: Ben kulumun cesedine bakmam, kılığına bakmam, güzelliğine bakmam, zenginliğine bakmam, şusuna busuna bakmam; benim baktığım kulumun gönlüdür gönlü!

(*Kulûbeküm*) diyor, kalplerine bakarım. Onun kalbinde hayır varsa, ne mutlu o kula... Onun kalbinde hayır varsa, ne mutlu o kula... Eğer onun kalbinde hayır yoksa, ne yazık o kula...

Binaen aleyh bizim şimdi muhtaç olduğumuz şeylerden birisi de... Biz aciziz, her bakımdan aciziz. Ne kadar büyük insan olursan ol, ne kadar kuvvetli insan olursan ol, çocukluğumuz nasılsa, bir gün ihtiyarlığımız da öyle oluyor. Ondan sonra, zayıf bir hale düşüyoruz. Her zaman bu zafiyet üzerimizde mevcuttur.

Onun için biz dâima, varlığın sahibi Allah'a ellerimiz kaldırıp, "Aman ya Rab!" demek mecburiyetindeyiz. O mecburiyeti hissetmedikçe, ondan imdâd-ı ilâhîyi istemedikçe, fadl-ı ilâhîye nâil olamadıkça, bir şey olamaz zavallı...

Ondan dolayıdır ki, Ebû Bekrini's-Siddîk RA nasıl yalvarıyor Allah'a... Nasıl tazarru ve niyaz ediyor ki, o bizim pîrimiz, İslâm'ın öncüsü ve ilk müslüman... Bütün varlığımı İslâm yolunda feda etmiş, bütün cihadlarda hazır olmuş. Bugün de, o Peygamber'in varisi olarak yanında yatıyor. O nefesine nasıl hitap ediyor.

Bizim bugün varlıkla, kendimizi göklere kadar uçuruşumuzun ne kadar yersiz olduğu hepimizce mâlûmdur.

Onun için, biz daima Allah-u Teâlâ'ya tazarru ve niyaz ederekten:

"—Aman yâ Rabbi, ben acizim. Ben bu dünyada kendimi kurtarmağa gücüm yetmez. Bana imdâd-ı ilâhîni eriştir, tevfikini refik eyle..." diye yalvarmamız lâzım!

Bu hususta da buyruluyor ki:

العجب حجاب التوفيق.

(*El-ucbü hicâbü't-tevfik*) "Ucüb, kendini beğenmek, insanın tevfikine mânîdir." Diğer günahların hepsi de böyledir. Bunu kısacık bir misalle izah edeyim:

Değirmeni yaptınız, çok güzel, taşları, her şeyi iyi... Fakat, değirmenin suyu gelmezse, o değirmen neye yarar? Hiç bir şeye yaramaz.

İşte bilgi çok, hüner çok, her şey çok ama, Allah-u Teâlâ'dan rahmet-i ilâhiye gelmezse, ne yaparsın o gönlü?

Onun için, o gönlün sahibine Cenâb-ı Hak beş defa:

"—Önüme gel, huzuruma dur, ellerini aç, benden iste!

أَدْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ (المؤمن: ٦٠)

(*Ud'unî estecib leküm*) "Bana dua edin, ben duanıza icâbet

edeceğim, istediğinizi vereceğim!” (Mü’min, 40/60)

Ben duaları kabul ediciyim, herkese vericiyim. Nasıl ki bu kadar alemleri yaratmışım, size de istediklerinizi vermekten kaçınmam, korkmam. Hazinem bitmez, tükenmez. Bitmez ve tükenmez bir hazineye mâlikim!” buyuruyor.

Allah hepimizi affetsin... Tevfikini refik etsin... Dünyayı dünya bilelim, fakat bu dünya bizim değil. Hepimiz buradan gitsek gerek. Binâen aleyh, gideceğimiz yer toprak değil, ahirettir. Ahirete gitmek için hazırlanalım!

Bu cesedi toprağa gömecekler, çünkü bu topraktan hasıl oldu. Asıl gideceğimiz yer, ahiret aleminin cennetleridir. O cennetlere girmeyi hepimize Cenâb-ı Hak nasib etsin, lütfetsin, ihsan etsin...

Elâ ahsene'l-kelâm ve ebleğa'l-nizâm.

Sübhâne rabbiye'l-aliyyi'l-a'le'l-vehhâb...

Lâ ilâhe illa'llâhu'l-halîmü'l-kerîm...

Sübhâna'llâhi rabbi'l-arşi'l-azîm...

El-hamdü li'llâhi rabbi'l-âlemîn...

Nes'elüke mücibâti rahmetike... Ve azâimi mağfiretike... Ve'l-ganîmete min külli birrin... Ve's-selâmete min külli ismin... Lâ teda' lenâ zenben illâ gafarte... Ve lâ hemmen illâ ferracte... Ve lâ hâceten leke fihâ ridan, illâ kadaytehâ yâ erhame'r-râhimîn! Yâ erhame'r-râhimîn! Yâ erhame'r-râhimîn!

Bugünkü cumamızı yâ Rabbi, mübarek eyle... Birçok cumalara da sağlık afiyetlerle erişmek de nasib ü müyesser eyle...

Burada unuttuğum bir şey var:

İnsanlığımızı kemiren günahlardır. O günahları öğrenmek ve o günahlardan mümkün mertebe uzak kaçmağa çalışmak insanlığımızın vazifesidir. Allah lütfetsin cümlemize...

Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llâh!

13. 04. 1979 – İskenderpaşa Camii

32. PEYGAMBER EFENDİMİZ'E TÂBÎ OLMAK

Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llâhi ve berekâtühû!
El-hamdü li'llâhi rabbi'l-âlemîn... Ve'l-âkıbetü li'l-müttakîn...
Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyidinâ muhammedin ve âlihî ve sahbihî ecmaîn...

Aziz ve muhterem kardeşlerim!

Cenâb-ı Hak cümlemizi ve cümle Ümmet-i Muhammed'i afv ü mağfîret eylesin... İyi, sâlih kulları arasına kabul buyursun...

فَادْخُلِي فِي عِبَادِي . وَادْخُلِي جَنَّتِي (الفجر ٣٠-٢٩)

(*Fe'dhulî fi ibâdî. Ve'dhulî cennetî.*) “İyi kullarımın arasına gir ki, cennetime giresin!” (Fecr: 29-30)

a. Kasîde-i Bür'e'den Beyitler

Kasîde-i Bür'e, hepimiz için çok değerli bir derstir, kitaptır. İmam Busîri yazmıştır. Kendisinden de çok şifâlar hâsıl olur. Hele bir beyti var:

هو الحبيب الذي ترجى شفاعته
لكلِّ هولٍ من الأهوالِ مقتهم.

Hüve'l-habîbü'llezî türcâ şefâatühû,
Li-küllî hevlin mine'l-ehvâli muktehimî.

KB.36 [O öyle bir peygamber ve Allah'ın sevgili kuludur ki, karşılaşılan her türlü tehlike ve korkulu hallerde onun şefaati umulur, istenir.]

مولاي صلّ وسلم دائماً أبداً ،
على حبيبك خير الخلق كلهم.

*Mevlâye salli ve sellim dâimen ebeden,
Alâ habîbika hayri'l-halkı küllihimi.*

[Ey Mevlâm, salât ve selâm dâimâ ve ebedî olarak, yaratılmışların hepsinin en hayırlısı olan Habîbine olsun!]

Hepsi güzel de, bu beyti herhangi bir dert, maraz, hastalık olunca hulûs-u niyet ile, ihlâs ile okursanız, Allah'ın emri ve izni ile, inşâallah şifa bulursunuz zannederim. Öyle demişler büyüklerimiz.

Bu zatın kitabından bugün size okuyacağım şu beyit:

فإنَّ أمارتي بالسوء ما اتعظت ،
من جهلها بنذير الشيب والهرم.

*Feinne emmâretî bi's-sûi me'tteazat,
Min cehlihâ bi-nezîri-ş-şeybi ve'l-heremi.*

KB.13 [Benim nefsi emmârem, muhakkak ki kötü davranarak, cehaleti sebebiyle aksakallılığın ve ihtiyarlığın nasihatlarından ders almadı.]

Şu beytini anlatabilirim, ne güzel!

Şu insanın içinde bir kuvvet var ki, ona *nefs-i emmâre* diyorlar. Bu terbiyeye muhtaç bir varlıktır. Bu terbiye olunca *levvâme* olur, terbiye olunca *mülheme* olur, daha terbiye olunca *mütmainne* olur. Mutmainneden sonrası evliyalar mertebesidir. Oraya nâil olanlar müstesnâ...

Fakat bu mütmainne hepimiz için şart! Eğer bu nefsi emmârede kalırsak, yabânî mahsullere benzeriz, yabânî mahlûklara benzeriz. Bir şeye yaramayız yâni.

Onun için diyor ki:

إِنَّ النَّفْسَ لَأَمَّارَةٌ بِالسُّوءِ (يوسف: ٥٣)

(*İnne'n-nefse le-emmâretün bi's-sû*) “Bu nefis hiç bir zaman iyilikle emretmez. Bunun kabiliyeti öyle... Daima emri kötülüklerdir.” (Yusuf, 12/53)

Yusuf AS da, bundan böylece şikâyet etmiştir. Kasîde-i Bür'e sahibi de bundan cesaret alarak, şu beyti söylüyor:

فَإِنَّ أَمَّارَتِي بِالسُّوءِ مَا اتَّعَظْتُ ،
مِنْ جَهْلِهَا بِنَذِيرِ الشَّيْبِ وَالْهَرَمِ .

Feinne emmâretî bi's-sûi me'tteazat,
Min cehlihâ bi-nezîri'ş-şeybi ve'l-heremi.

Nefis dâimâ kötülük emreder, fenalıkları emreder. Zevk üzere yaşamayı emreder. “Selâmet buradadır, bir daha nereden geleceksin bu dünyaya!” der. Çeşitli hileleri vardır.

Allah'ı unutturur, Peygamber'i unutturur, kitabı unutturur. Yaşamayı, zevki sana süsler, püsler, önüne verir. Fakat arkası gelmez.

Onun için diyor ki: (*Feinne emmâratî bi's-sûi mâ etteazat,*) “Ben ona ne kadar nasihat ettim, yapma, etme diyerekten, dinlemedi beni. (*Min cehlihâ*) Söz dinlememesi, yola gelmemesi, daima isyan halinde yaşaması, ibâdât ü tâatten uzaklaşması, namazdan niyazdan uzaklaşması, onun cahilliğindedir. Hep nefis-i emmârenin esareti altındadır.”

Mâlûm ya, dünyadaki yaşayışlar da hep cihada bağlıdır. Nefislerle uğraşmak nasıl borçsa, memleketimizin müdafaası da yine bu mücâhedeye bağlıdır. Eğer hazırlanmazsak, düşman bizi nasıl olsa boğar. Boğulunca da hürriyetimiz elimizden gider,

başkalarının esiri oluruz, esir olarak yaşarız.

Bu dünyada nasılsa, nefislerde de bunun gibidir. Nefislerimizle mücâhede etmezsek, onları yola getirmeye çalışmazsak, onların terbiyesiyle alâkadar olmazsak...

Mürebî Allah, *Allâhu Rabbü'l-âlemîn*. O terbiyeci... Biz de ondan nefislerimizi terbiye etmeye alışmalıyız. Evvelâ o emmârelikten kurtarmak, borcumuz.

Emmâreliğin 12 tane zehirli başı vardır. Bu 12 tane zehirli başı kesilmedikçe, levvâmeyi görmek mümkün olmaz. Kesersin, biri düşer... Kesersin, biri düşer... Ne zaman ki 12 başı keser, koparır, atarsan, 12 karneyi geçer, hürriyetine kavuşursun o zaman.

“Binaen aleyh, ben ona çok va’z ü nasihat ettim ama, bir türlü dinlemiyor. Katı kalpli, yüreği katı... (*Bi-nezîri’s-şeybi ve’l-heremi.*) Dedim ki: ‘Bak sakalım ağardı, belim büküldü, takatim yok, yapma artık!’ Dinlemiyor. İhtiyarladım da, takatim da yok artık onunla boğuşmağa...”

Boğuşmanın bir devri var tabii. Bak, askerliğe 45 yaşına kadar alıyorlar. 45’ten sonra bazen ihtiyarları da 50’ye kadar alırlar. Mecbur olursak, hepimiz de gideriz başka... Fakat insanın iş göreceği devri 20 ile 45 yaşları arasındadır.

Yâni, gençlik yaşlarının kıymetini bilip, insan kendisini düzeltebilirse, ne mutlu!

Bazı kardeşler gelir:

“—Beni de evlatlığa kabul etmez misiniz?”

Pek güzel, mâşâallah ama kart ağaçların eğildiğini gördünüz mü hiç? Kart ağaca aşu yaparlar mı hiç? Aşular hep genç ağaçlara yapılır.

Binaen aleyh, terbiyeden uzak kalan insanlar, yabânî ağaçlara benzer, yabânî mahsullere benzer, yabânî hayvanlara benzer. Binaen aleyh, terbiye hepimiz için şart...

Onun için, evvelâ okuduğumuz Fâtiha Sûresi’nde,

أَهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ (لِفَاتِحَةِ: ٥)

(*İhdina's-sırâta'l-müstakîm*) [Bizi sırat-ı müstakîme, doğru yola sevk et!] (Fatiha, 1/5) diyerekten Hazret-i Allah'a dönmek şart... Hazret-i Allah'a dönmeyen, yoluna iltica etmeyen, yoluna ellerini açmayan gönüllerde hayır yoktur. Hiç bir zaman olamaz. Onun işi hep kötülükledir. Kat'iyen ne ihtiyarlıktan korkar, ne hastalıktan korkar, ne bir şeyden korkar. "Adam nasıl olsa olur." der.

Onun için, yine buyuruyor ki kaside sahibi:

وخالف النفس والشيطان واعصمها ،
وإن هما محضاك النصح فاتهم.

*Ve hâlifi'n-nefse ve's-şeytâne va'sıhimâ,
Ve in hümâ mahhadâke'n-nusha fe'ttehimî.*

KB.24 [Nefs-i emmâre ve şeytana karşı koy ve onlara muhalefet et! Onlar sana görünüşte güzel öğütlerde bulunsalar bile, sen yine kabul etme!]

Nefs ve şeytan, iki mahlûk insanın üzerine musallat. İnsanın beş tane düşmanı var. Birisi bildiğimiz gâvurlar, birisi nefsimiz, birisi şeytanlarımız, birisi ehl ü iyâl, birisi de müslümanlığı benimsememiş zavallılar.

Bu beş düşmanın altından kurtulmak insanın vazifesi. Kurtulamazsak hürriyet denilen nimete, İslâm nimetine tam sahip olamayız.

Onun için, (*İhdina's-sırâta'l-müstakîm*) diye her rekâtta okuyan, namaz kılan bizler bile, namaz kıldığımız halde, günde beş defa da Allah'a yalvardığımız halde, o sırat-ı müstakîme henüz erişmiş değiliz. İstiyoruz ama o yolda değiliz. O yolda olmayınca, bu istek fayda etmez. İstemekle beraber, yola girmek lâzım! Yola girmek için, Allah'ın sırat-ı müstakîm denilen

köprüsünden öteye atlamak lâzım!

Onun için de mücâhede lâzım, nefisle uğraşmak lâzım, vuruşmak lâzım! Onun istediklerini yapmamak lâzım! İstediklerini vermemek lâzım!..

b. Peygamber SAS'i Önder Edinmek

Hayat-ı dünyada bize nümûne, Peygamberimiz'dir. Peygamberini hedef edinmeyen insanlar, önder edinmeyen insanlar, hep geride kalırlar. Müslümanlığı kabul ettikten sonra müslümanın ilk vazifesi, Peygamberinin yolunda gitmektir.

Binaen aleyh, üç nasihatimiz vardı. Bu üç nasihatten birisi *mahviyet*, kendinde benlik görmemek. Onun için, Ebû Bekrini's-Siddîk Hazretleri ne diyordu:

جَدُّ بِلَطْفِكَ يَا إِلَهِي، مَنْ لَهُ زَادٌ قَلِيلٌ؛
مُفْلِسٌ بِالصَّدَقِ، يَأْتِي عِنْدَ بَابِكَ يَا جَلِيلٌ .

*Cud bi-lütfike yâ ilâhî, men lehû zâdün kalîl,
İnnehû müflisün bi's-sıdkı inde bâbike yâ celîl!*

[Yâ İlâhi, yâ Celîl! Kapına sıdk ile gelen şu müflise, şu azığı az olan kuluna lütfunla ihsanda bulun!]

ذَنْبُهُ ذَنْبٌ عَظِيمٌ، فَاعْفِرِ الذَّنْبَ الْعَظِيمَ؛
إِنَّهُ شَخْصٌ غَرِيبٌ، مَذْنِبٌ عَبْدٌ ذَلِيلٌ .

*Zenbühû zenbün azîmün, fağfiri'z-zenbe'l-azîm,
İnnehû sahsün garîbün, müznibün abdün zelîl.*

[Onun günahı büyüktür, büyük günahını bağışla! Muhakkak

ki o, garip, günahkâr bir şahıstır, zelil bir kuldur.]

O diyor. İnsaf edelim yâni... O pirimiz olan, ilk müslüman, Peygamber SAS'in arkadaşı. Peygamber SAS'e kızını vermiş; parasını, malını, mülkünü vermiş. Halifesi olmuş. Bugün de yanında yatıyor. Bak o ne diyor, biz ne haldeyiz?

Allah hepimizi affetsin... Tevfikini refik etsin... İstikâmetten ayırmasın... İşte o istikamet, İslâm yolu da, ancak ve ancak Peygamber SAS'in hayatına hayatını uydurmakla olur.

Binâen aleyh, mahviyetten sonra deniyordu ki:

“—Kimsenin ayıbıyla meşgul olma! Kendi ayıbın kendine yeter. Kendi ayıplarını gör, onların ıslahına çalış! Muvaffak olabilirsen, bir kötülükten kendini kurtarabilirsen, ne mutlu sana! Sen başkalarının ıslahı ile memur değilsin. Kendi nefsinin ıslaha çalış. Hepimizde bir sürü kusur var, bak bakalım onlardan kendini kurtarabilecek misin?

Üçüncüsü dedik ki:

“—Sevilecek şeylerin başı Allah'tır.”

İnsan çok şeyi sever; malı sever, parayı sever, hanımını sever, çocuklarını sever, anasını babasını sever... Eşini dostunu sever. Sever ama bunların hepsi fânî... Hepsi Fânî...

Şimdi ben, biraz rahatsızlığım dolayısıyla çocuklarıma diyorum ki içimden:

“—Gelseniz de bana yardım etseniz ya çocuklarım!”

“—E baba evlatlarımız var, efendimiz var, şu var, bu var...”

Gelseler de birkaç gün gelir giderler. Demek ki her şey fânî...

Ama bâkî olan Allah'tır. Niçin? Bütün nimetleri veren o! Görmeyi, duymayı, işitmeyi, anlamayı, söylemeyi, her hal ve harekâtı, kuvveti, kudreti veren o... Ondan başkası yok...

Onun için, seveceksen onu sev! Onu sevmek mümkün değil, Peygamber-i ahir zamanı sevmedikçe... Peygamber-i ahir zamanı sevmek mümkün değil, onun sünnet-i seniyyesine uymadıkça... Peygamber-i ahir zamanın sünnet-i seniyyesine lââyık-ı vech ile uyulmadıkça, Peygamber'i sevmenin imkânı yok...

Şimdi günah kitaplarını yazıyorum da, o günahları yazarken kaydettim: Peygamber SAS yemeğini hep yerde yemiş. Biz de masalarda, gururla, her çeşit süslü yemeklerle yemek yiyoruz. Bu halimiz acaba Peygamber'in haline uyar mı?

Binâen aleyh, sünnet yalnız sakal salmak, yalnız sarık sarmak değildir. Peygamber SAS'in hayatına uydurmaktır kendisini... Gönlü onunla, her şeyi onunla... O zaman,

فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ (آل عمران: ۳۱)

(*Fe'ttebiünî yuhbibkümu'llâh*) [Bana tâbî olun ki, Allah da sizi sevsin!] (Âl-i İmran, 3/31) sırrına mazhar olur.

Peygamber SAS'e tabî olduğunuz takdirde, Allah-u Teâlâ Hazretleri de sizi sever. Sevilmenize çare olur. Binaen aleyh, Allah hepimizi affetsin... Bu uzun ders.

و شدَّ من سغبٍ أحشاءه وطوى ،
تحت الحجارة كشحاً مترف الأدم.

*Ve şedde min sagabin ahşâehû ve tavâ,
Tahte'l-hicâreti keşhan mütrefe'l-edemi.*

KB.30 [Rasûl-ü Ekrem Efendimiz, açlıktan, iç organlarının şikâyetini gidermek için, belini iyice sıkıştırıp karnına taş bağlamıştı.]

Şed, bağlamak. Diyor ki: “Açlıktan karnına taş bağlar idi o Rasûl-ü Müctebâ SAS...” Açlığı yokluktan mıydı? Bütün dağlar altın olarak kendilerini arz ettikleri zaman, hepsinden i'raz etti.

Allah Celle ve A'lâ ona dedi ki:

“—Ey Habîbim, bu dünyayı senin için halk ettim.”

Cenâb-ı Peygamber de;

“—Yâ Rabbi, ben de senin için o dünyayı terk ettim.” dedi.

Allah lâzım bize, mercüimiz o... Binaen aleyh, o Peygamber-i ahir zaman karınlarına taş bağlarlar, sıkırlar, zaruretlerini gidermeğe çalışırlardı.

Bak bakalım bir perşembeyi, bir pazartesiye oruç tutabiliyor musun? Ayın 13'ünü, 14'ünü, 15'ini, eyyâm-ı bıyızı tutabiliyor musun? Bunları tutmak lâzım! Hazret-i Peygamber'in haline halimizi uyduralım bakalım!

Onun bütün hali Allah ile idi. Onun için bazı zamanlar Hazret-i Aişe'ye derdi:

“—Yâ Aişe, bana dünyayı hatırlat bakalım, bir şeyler söyle!”

Sırası gelince de Hazret-i Bilâl'e:

“—Yâ Bilâl, hadi bize Allah'ı hatırlat, anlat bakalım!”

Evzan-ı Muhammedî'yi okurken, o güzel sesi ile ortalığı alt üst ederek, İslâm'ın o büyük davetini duyurmağa çalışırdı mübarek...

Allah hepimizi affetsin de, o Peygamber SAS'in izine tam mânâsıyla ayaklarımızı uydurmak ve onu tam mânâsıyla sevmek şerefine cümlemizi nâil eylesin...

Ama bunlar hep laftadır. Seven Hazret-i Ebû Bekir, ilkönce İslâm'ı kabul etti. Sonra bütün malını verdi. Sonra kızını da Peygamber SAS'e verdi. Her cihadda da Peygamber Efendimiz'in yanında yer aldı.

İşte o hallere nâil olmak şerefine Cenâb-ı Hak hepimizi nâil etsin, nasîb ü müyesser etsin inşaallah...

El-hamdü li'llâhi hakka hamdihî, ve's-salâtü ve's-selâmü alâ hayri halkihî muhammedin ve âlihî ve sahbihî ecmaîn.

Lâ ilâhe illa'llâhu'l-halîmü'l-kerîm...

Sübhâna'llâhi rabbi'l-arşı'l-azîm...

El-hamdü li'llâhi rabbi'l-âlemîn...

Nes'elüke mücibâti rahmetike... Ve azâimi mağfiretike... Ve'l-ganîmete min külli birrin... Ve's-selâmete min külli ismin... Lâ teda' lenâ zenben illâ gafarte... Ve lâ hemmen illâ ferracte... Ve lâ hâceten leke fihâ ridan, illâ kadaytehâ yâ erhame'r-râhimîn! Yâ erhame'r-râhimîn! Yâ erhame'r-râhimîn! İrhamnâ... İrhamnâ... İrhamnâ yâ rabbi!

Bu cumamızı mübarek eyle yâ Rabbi! Birçok cumalara da sağlık afiyetle erişmek nasîb ü müyesser eyle... Cümlemizi de mağfurîn zümresine ilhak eyle yâ Rabbi!

Yaptığımız kusurları da, fazl u kereminle hayırlara tebdil eyle yâ Rabbi!

El-fâtîha!

.....

Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llâh!

20. 04. 1979 – İskenderpaşa Camii

33. KUSURLARI GÖRMEMEK

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

*El-hamdü li'llâhi rabbi'l-âlemîn... Ve'l-âkıbetü li'l-müttakîn...
Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidinâ muhammedin ve âlihî ve
sahbihî ecmaîn...*

Cenâb-ı Feyyâz-ı Mutlak, cümlemizden ve cümlelizden razı olsun... Bugün, —Allah'ın rahmetine ümitlenerek, belki bu hastalığımız orada geçer diyerekten— Mekke-i Mükerrerme'ye gitmeye niyet ettik. Size de bu arada birkaç nasihat... Bildiğiniz şeyler, onları size hatırlatmak istiyorum.

Bu hatırlattığım şeyleri hepimiz bilirsiniz de; bunu bütün kardeşlerimize, hatta bütün müslümanlara yaymaya —elinizden geldiği kadar— çalışmanızı rica edeceğim.

a. Günahlar En Büyük Hastalıklar

Günahlar, en büyük afetlerdir. Bugün, hastalıkların en kötüsü —Allah korusun— kanserdir. Kanserden daha fenadır, günahların en ufağı... Büyükleri daha fenâ... Onun mukabili olmaz. Kanserden, vebadan, koleradan, envaından nasıl korkup kaçıyorsak, günahlardan da öyle korkup kaçmak lâzım! Bu günahlardan kaçamadıkça, işte bir koleralı, bir vebalı, bir kanserli ne ise, halimiz o olur. Ayakta gezeriz ama o hastanın hali ne olacak? İşte o kadar.

Onun için, günahları çok gösteriyorlar. Bunlardan kaçıp kurtulmak, bugünkü fırtınada çok zor! Çok zor... Mümkün değil demeyelim ama, çok zor yâni...

Onun için, büyüklerimiz üç şey üzerinde durmuşlar; “Bu üç şeyi elde edebilirsen, kötülüklerden kurtulursun. İyilikler de bu için peşinden gelir. İyilikleri elde ettikten sonra, kötülükler de bu için olduğu yere sokulamaz!” demişler. Yani günahlardan da bu suretle kurtulursun.

Bu üç şeyden birisi —birkaç defa tekrar etmiştim, zararı yok— mahviyet diyorlar; yokluk...

Kendine benlik verme, benim deme! Hocaysan, hocalığını veren Allah... Alimsen, hafızsan, hafızlığı veren Allah... Zenginsen, zenginliği veren yine Allah... Kuvvet kudret sahibiyse, onları veren yine Allah... Bunları kendine mal etme! Bu, benim sa'y ü gayretimle olmuştur deyip de, meydana çıkma! Çünkü bu meydana çıkanlar, Firavunlar misali helâk olur giderler; Allah esirgeye...

Bugünkü fitnelerin, felaketlerin başı da, bu benlikten kopuyor. Benlikler oldukça, fitneden fesattan kurtulamayız. Onun için uzun bahis yapmışlar, bu benliğin yıkılması hakkında. Sözü kolaysa da yapması zordur. İnsan okudukça, kendine bir varlık gelir, benlik gelir tabiatıyla... “Benim!” der. Yükseldikçe insan, benlik de o mertebede yükselir, yükseldiği kadar. İşte bunu görebilmek en büyük bir hüner! Uzun...

b. Kimsenin Kusuruyla Meşgul Olma!

İkincisi: “Kimsenin günahıyla, kusuruyla meşgul olma!” demişler. Benim sözüm değil bunlar, büyüklerin topladığı sözler. Çünkü kusurlarla meşgul olunca, hayatta kendimize yaşayacak zaman kalmaz!

Çok insan var. Bunların hepsinin çeşitli günahları var. Kendimizin de var. Bunların hepsinin günahlarıyla uğraşırsak, vay halimize! Allah demeye vaktimiz bile kalmaz.

Binâen aleyh, kimsenin kusuruyla meşgul olma ve kimsenin günahıyla yine onu muâheze etme! Allah’a yalvar, “Allah’ım, yâ Rabbim, bunu bundan kurtar!” de.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁴²

⁴² Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.522, no:10771; İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.V, s.327, no:26566; Temmâmü’r-Râzî, *el-Fevâid*, c.II, s.21, no:1021; Dâra Kutnî, *İlel*, c.X, s.187; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimâşk*, c.LXII, s.128, no:7898; Ebû Hüreyre RA’dan.

Mecmaü’z-Zevâid, c.I, s.347, no:563; *Kenzü’l-Ummâl*, c.III, s.445, no:6382.

مَنْ سَتَرَ أَخَاهُ الْمُسْلِمَ فِي الدُّنْيَا ، سَتَرَهُ اللَّهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ

(حم. ش. كر. عن أبي هريرة)

(*Men setera ehâhü'l-müslimi fi'd-dünyâ*) “Bir kimse dünyada müslüman kardeşinin ayıbını görür de örterse, (*seterahu'llâhu yevme'l-kıyâmeh*) Allah-u Teâlâ Hazretleri de kıyamet gününde onun ayıbını örter.”

Yalnız birkaç yerde müsaade etmişler, onlar da nadirattandır. Meselâ, insanın yanına yankesici gelse; “Bak, cebine dikkat et! Yanındaki yankesicidir.” diye ikaz; bu müstesna... Bunun gibi. Fakat sâir mes'elelerde hep Allah'a havale et! Sen, müslüman kardeşinin ayıbını ört, kat'iyyen açmaya çalışma!

Hepimizde ayıp var. Ayıpsız insan olur mu hiç? Birkaç tanesini sayayım ayıplarımızın: Yatsı namazından sonra, oturup konuşmak ayıp dinen; buna kim riayet ediyor? Gece namazlarını kılmamak ayıp; kim kılıyor bunu? Teheccüd kılacağız. Yatarken abdest alıp, namaz kılıp yatmak lâzımken bunu da yapmıyoruz; bu da ayıp! Sabah namazlarına erken kalkıp camiye yetişmek, herkese nasib olmuyor; bu da günah! Misvak; kaç kişi kullanır bilmem? Diş fırçasını tercih ederiz misvakın yerine. Misvak efdaldır.

Bütün bunların hepsi, ayıpların günahların içerisinde... Tefler, dümbelekler, çalgılar ve televizyonlar. Envâi sairesi... Bunlar hep günahın içerisine girer. Ama bugün, bunların hepsine biz teslim olduk. Hepimizin evinde az-çok bir şeyler var. Bunlardan kurtulmak çok zor! Onun için, ayıp kendi ayıbımız. Hadi bakalım bunları at dışarıya! Atamıyoruz. Öyleyse, başkasına da karışma!

Yine buyrulmuş ki:⁴³

⁴³ Müslim, *Sahîh*, c.XIII, s.212, no:4867; Tirmizî, *Sünen*, c.X, s.199, no:2869; İbn-i Mâce, *Sünen*, c.I s.261, no: 221; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.252, no: 7421; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.II, s.261, no:1695; Ebû Hüreyre RA'dan.

مَنْ سَتَرَ مُسْلِمًا سَتَرَهُ اللَّهُ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ (ه. حب. حم).

عن أبي هريرة؛ ه. عن ابن عباس)

(*Men setera müslimen, setera'llâhu fi'd-dünyâ ve'l-âhireh.*)
“Kim müslüman kardeşinin günahlarını örterse, Allah da onun günahlarını örter, hem dünyada, hem ahirette...”

Kim açar; Allah da onun günahlarını meydana kor, açar! Yâni, nerede olursa olsun, dünyada da onun ayıpları meydana çıkar, rezil olur, öyle gider.

Onun için, “Ayıplarla meşgul olma!” demişler. Hepimizde ayıp var. Kimsenin ayıbıyla meşgul olmayalım. Kendi ayıbımızı tashih edebilirsek, ne mutlu bize...

c. Seveceksen Allah'ı Sev!

Birisi de, sevilecek Zât-ı Ecellü A'lâ yalnız Allah'tır! Her şey sevilir, birçok şeyler var sevilen ama hepsi muvakkat... Hepsi kalacak burada, kimseye yaramıyor. Burası misafirhane!

“—Her gelen gitse gerektir.” dedikleri bir yer.

Onun için, burada bize bu kuvvetleri, bu kudretleri, bu nimetleri veren Hâlik-ı zü'l-Celâl Hazretleri'ne boyun büküp onu sevmek lâzım!

Bakın, hepimizin bildiği bir şey, tımarhanede bir sürü deliler vardır. Gürbüz, sağlam, her şeyi, kuvvetleri yerinde. Fakat akılları olmadığı için, oraya onları, o zavallıları hapsedmişler. Kimseye zararları olmasın diyerekten. Bizde de o akıl olmasa, ne yaparız? Bizi de tıkarlar oraya... O akıllı veren, kim olacak

Buhârî, *Sahîh*, c.VIII, s.309, no:2262; Müslim, *Sahîh*, c.XII, s.458, no:4677; Tirmizî, *Sünen*, c.V, s.325, no: 1346; Ebû Dâvud, *Sünen*, c.XIII, s.41, no:4248; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.91, no:5646; Taberânî, Mu'cBeyhakî. *Sünenü'l-Kübrâ*, c.VI, s.94, no:11292; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.VII, s.105, no:9650; Abdullah ibn-i Ömer RA'dan.

Câmiü'l-Ehâdis, c.XX, s.374, no:22386; *Keşfü'l-Hafâ*, c.2, s.331, no:2497.

Allah'tan başka? Hiç kimse verememiştir. O büyük nimetten haberimiz de yok! Birisi gelse dese ki:

“—Şu aklını bana ver; şu dünyayı topuyla sana vereceğim!”

Kim razı olur? Deli bile razı olmaz. Demek, bu kadar büyük nimetin içerisindeyiz de, bu nimeti bize vereni sevmemek elden gelir mi hiç?

Onu sevmek mümkün değil, onun yolladığı Peygamber SAS'i sevmedikçe!

“—Peygamber SAS 1400 sene oluyor dünyadan gideli, onu sevmek nasıl mümkün olacak?”

Ancak, onun sünneti seniyyesini sevmekle mümkün olur. Sünnet-i seniyyesini sevmek, ona uymakla olur. Sünneti seniyyesine uymayan insanın, ben Peygamber'i seviyorum demesi, doğru olmaz! Onun için, Allah hepimizi affetsin...

Üçüncüsü de Sûre-i Fâtiha... Her gün 40 defa okuruz. Günde 50 defa, 100 defa okuyanlar da oluyor. Bunun içerisinde — hepsinin mânâsı geniş de— ayetlerden iki tanesi çok nazar-ı dikkatimizi celbeder:

أَهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ. صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ،
غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ (الفاتحة: ٦-٧)

(*İhdina's-sırâta'l-müstakîm. Sırâta'llezîne en'amte aleyhim, gayri'l-mağdûbi aleyhim ve le'd-dâllîn.*) (Fâtiha, 1/6-7) deriz.

Burada Allah'a hamd ü senadan sonra, Cenâb-ı Hak'tan istediğimiz şey sırat-ı müstakîmdir. Sırat-ı müstakîm, İslâm yoludur. “İslâm yolunu isteriz!” diyoruz. Bu İslâm yolu, Peygamber SAS'in ve ashabının gittiği yoldur.

Altta görüyorsunuz, (*gayri'l-mağdûbi*) var. Orada diyor ki:

“—Yâ Rabbi, sakın yehud yolu olmasın, nasarâ yolu olmasın, hristiyanların yolunu istemem! Yolum İslâm yolu olsun yâ Rabbi, Peygamberimiz'in yolu olsun!”

Bunu günde beş defa yalvarırız Cenâb-ı Hakk'a da, yolumuza bakıyoruz, hiç de öyle değil...

Sünnet yalnız yemekteki, yalnız namaz kılmaktaki, abdest almaktaki sünnetler değil; çok sünnetler var... Meselâ: Oturuşta sünnet, eve girişte sünnet, çıkışta sünnet, yemek yerken sünnetler... Efendim, kalkışta sünnetler, dualarla beraber... Çeşitli. Bu sünnetlerin hepsi, Peygamber SAS'in sünnetidir. Bu sünnetlere uymamak kerahettir. Kerahet mekruhtur, sevap değildir ki...

Buyrulmuş ki:⁴⁴

من تشبه بقوم فهو منهم (د. عن ابن عمر)

(*Men teşebbehe bi-kavmin fehüve minhüm*) “Bir kimse hangi kavme benzerse, o da onlardandır.” Giyinmelerimizde, kuşanmalarımızda, her şeyimizde, İslâm adabına riayet edip İslâm'ca yaşamak gerekir.

Saltanat; işte olur bir müddet ama arkası yok! Arkası ölüm...

Mezarlık iki şeyden ibarettir. Mezarlık ahiretin kapısıdır. Oraya girdik miydi, iki pencere var: Birisi cennete açılır, birisi

⁴⁴ Ebû Dâvud, *Sünen*, c.XI, s.48, no:3512; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.50, no:5114; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.II, s.75, no:1199; İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef* c.V, s.313, no:19747; Taberânî, *Müsnedü's-Şâmiyyîn*, c.I, s.136, no:216; Abd ibn-i Humeyd, *Müsned*, c.I, s.267, no:848; Tahâvî, *Müşkilü'l-Âsâr*, c.I, s.238, no:198; Temmâmü'r-Râzî, *Fevâid*, c.II, s.219, no:720; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimâşk*, c.LXVII, s.257; Mizzî, *Tehzibü'l-Kemâl*, c.XXXIV, s.324, no:7653; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.II, s.13, no:2099; Abdullah ibn-i Ömer RA'dan.

İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef* c.V, s.322, no:19783; Kudâî, *Müsnedü's-Şihâb*, c.I, s.244, no:390; Abdullah ibn-i Mübârek, *Cihad*, c.I, s.89, no:105; Tâvus RA'dan.

Bezzâr, *Müsned*, c.II, s.447, no:8606; Ebû Hüreyre RA'dan.

Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.VIII, s.179, no:8327; Bezzâr, *Müsned*, c.I, s.451, no: 2965; Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.X, s.478, no:17959; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.V, s.162, no:7824; Huzeyfe RA'dan.

Abdürrezzak, *Musannef*, c.XI, s.453, no:20986; Hz. Ömer RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.IX, s.10, no:24680; *Keşfü'l-Hafâ*, c.II, s.240, no:2436; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.XX, s.158, no:21776.

cehenneme açılır. Burada hangi pencerenin sahibi olduysak, oraya gömüldükten sonra o pencere sabahta ve akşamda açılır. Sabahta ve akşamda, (*gudüvven ve aşıyyâ*)... Televizyonlarda seyrettiğimiz gibi, orada da cennetteki yerimizi seyreder dururuz. Kudretullah...

Allah muhafaza etsin. Buradan imansız geçer, ahlâksız geçer, kötülüklerle geçer, o cehennemdeki yerimizi görmeye kalırsak, vay halimize! Onun için, ayaklarımızı çok denk almak lâzım!

d. Hiç Kimseyi Hakir Görme!

Dünya; zînetü'l-hayattır dünya! Ne olacak, hepsi fani!

Bugün çalım satar insan, şunu yapar, böbürlenir. Tabaka tabaka ya insanlar... Kendinden aşağı bir müslümanı hakir görmekten daha büyük bir günah yoktur! Çok büyük günah... O kardeşini Allah yaratmıştır. Hattâ mahlûkatın hepsi de Allah'ındır. O Allah'ın yarattığı mahlûkatı hor görmek, hakir görmek... Hele müslüman olsun da... Onun bilgisi yoktur, parası da yoktur belki. Sefildir üstü başı da... Olsun ama, Allah'ın kuludur; onu hakir görme! Elinden geliyorsa yardım et! Fakirliğinden dolayı onu ta'yib etme! Bilinmez insanların içindeki cevher...

Bizim büyüklerimizin çoğu ümmîdir. Ümmî, cahil değildir. Cahil diye Allah'ı tanımayanlara derler. Ümmî, okumasını yazmasını bilmeyene derler. Peygamberimiz de ümmî idi. Bütün evliyaların çoğu ümmîdir. Okumasını yazmasını bilmedikleri halde, içlerinde merhamet galiptir, şefkat galiptir, sevgi galiptir. Ondan dolayı, Allah-u Teâlâ onları kutub bile yapmıştır. Evliyâ yapmıştır. Üstüne başına bakarsın da hoşuna gitmez ama Allah'ın sevgili bir kuludur.

Onun için, herkese elden gelen hürmet, saygı, zayıfların yardımına koşmak, büyüklere karşı hürmet ve saygıda bulunmak, müslümanların vazifesidir.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁴⁵

مَنْ لَمْ يَرْحَمْ صَغِيرَنَا ، وَيَعْرِفْ حَقَّ كَبِيرِنَا ، فَلَيْسَ مِنَّا
(د. عن ابن السرح؛ حم. ش. عن ابن عمرو؛ ك.
هب. عن أبي هريرة)

(*Men lem yerham sagîrenâ, ve ya'rif hakkı kebîrenâ*) “Kim ki, büyüklerine karşı saygı yapamıyor; küçüklerine karşı şefkat ve merhameti yoktur; (*feleyse minnâ*) bizden değildir.”

Onun için, büyüklerimize karşı daima saygı ve sevgi, küçüklerimize karşı da merhamet, şefkat... İslâm zaten bu iki şeyden ibaret diyorlar.

Allah hepimizi affetsin... Tevfîkat-ı samedaniyyesine mazhar eylesin...

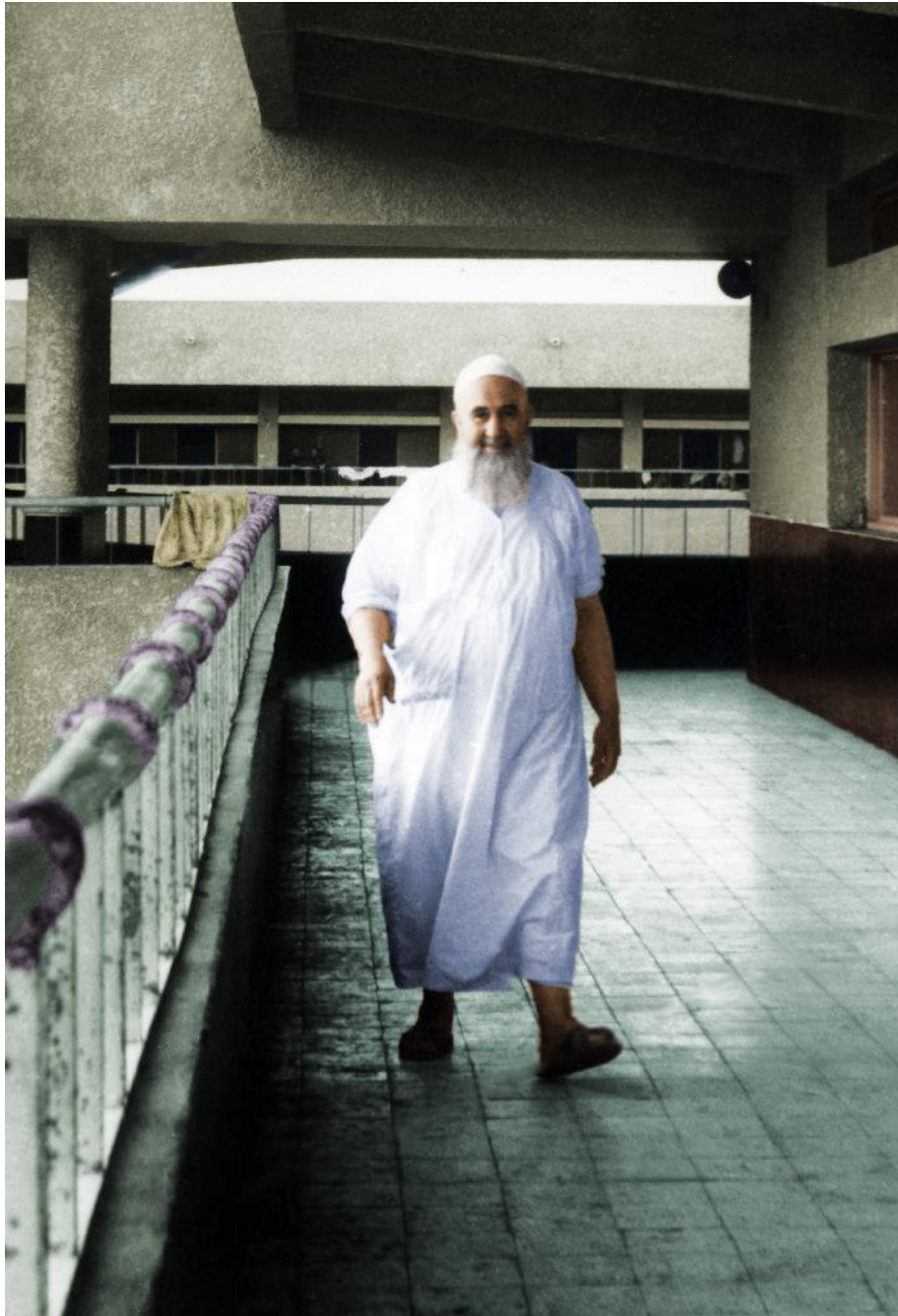
Bu yehud ve nasaraya karşı, hatta hristiyanların kâffesine karşı —hepsi bunların içindedir zaten— Kur'an'ı okuyun! Onu rica edeceğim. Kur'an'ı okumasını muhakkak öğrenin! Tercümele de var evlerimizde, onlardan da istifade edin! Düşmanlara karşı, Allah-u Teâlâ'nın ne şedit emirleri var! Onunla münasebeti varsa da, icaba göre, ileriye gitmeden...

Onun için, hepimizin kusurları var; kusurları affedelim! Benim de bir sürü kusurum var. Benim de kusurlarımı affedin! Allah sizlerin de kusurlarınızı affetsin... Cenâb-ı Hakk'a dua edin! İnşâallah, sağlık ve afiyetle gidip gelmek nasîb ü müyesser eylesin...

⁴⁵ Ebû Dâvud, *Sünen*, c.XIII, s.105, no:4292, İbnü's-Serh RA'dan;

Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.222, no:7073; İbn-i Ebî Şeybe, c.VIII, s.339, no:25868; Buhârî, *el-Edebü'l-Müfred*, c.I, s.129, no:354; Ebû Hâtim, *İtel*, c.2, s.240, no:2211, Abdullah ibn-i Amr RA'dan;

Hâkim, *Müstedrek*, c.IV, s.197, no:7353; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.7, s.458, no:10979; Buhârî, *el-Edebü'l-Müfred*, c.I, s.129, no:353 Ebû Hüreyre RA'dan.

Hepinize hayırlı ömürler, hayırlı rızıklar, hayırlı afiyetler ihsan eylesin... Dünyanız ahiretiniz mâmur olsun... Günahlarınız mestûr olsun... Diğer günahlarımızı da, Cenâb-ı Hakk'ın fadl ü keremi bol, onları iyiliğe tahvil buyursun... Rahmeti geniştir, büyüktür. Elimizi açarız...

e. Hazret-i Ebû Bekir RA'ın Şiiri

Ebû Bekr-i Sıddîk Hazretleri'nin manzûmesi çok büyüktür. Onu inşâallah, gelince belki, bir levha olarak çıkartır, bütün müslüman kardeşlerimize veririz.

Rehberimiz o! O, büyüklüğü ile beraber, kendisi için:

ذنبه ذنب عظيم، فاغفر الذنب العظيم؛
إنه شخص غريب مذب عبد ذليل .

*Zenbühû zenbün azîmün, fağfiri'z-zenbe'l-azîm;
İnehû sahsün garîbün, müznibün abdün zelîl.*

[Ya Rabbi, onun günahı büyüktür, onun büyük günahını bağışla! Muhakkak ki o, garip, günahkâr bir şahıstır, zelil bir kuldur.] diyor.

قال يا ربِّ ذنوبي، مثل رملي لا يعد؛
فاعف عني كل ذنب، واصفح الصفح الجميل .

*Kàle yâ rabbi zünûbî, misle remlin lâ yuad;
Fa'fu annî külle zenbin, fa'sfahi's-safha'l-cemîl.*

“—Yâ Rabbi, günahlarım o kadar çok ki; kumlar nasıl sayılamazsa, onlar da sayılamaz. Benim bu sayısız günahlarımı

sen güzelliikle, hoşlukla affeyle yâ Rabbi!” diyor.

Bunu diyen pîrimiz... Biz ondan sonra, ufacık meziyetlerimizle böbürlenirsek, elbette bize lâıyk olmaz. Onun için, bütün kardeşlerimize bu nasihatları söyleyin!

Allâh... Hepimiz rahmet-i ilâhiyeye muhtacız. Hiç kimse ameliyle cennete girmeyecek Başımızı secdeden kaldırmamak, gece gündüz oruç tutup, namaz kılsak; yine cennete girmeye lâıyk olamayız. Cennete ancak, Allah'ın rahmetiyle gireceğiz.

Onun için, Allah'ın rahmetine sığınalım! Allah affetsin kusurlarımızı da, bu cennete giren kullarının arasına bizleri de kabul etsin inşâallah...

Allâhümme innâ nes'elüke temâme'n-ni'meh... Ve devâme'l-âfiyeh... Ve hüsne'l-hâtimeh... Bi-hürmeti'l-fâtihah!

26. 04. 1979 – İskenderpaşa Camii
(Perşembe, Umreye giderken)

34. ALLAH'IN KUDRETİ

Es-selâmu aleyküm ve rahmetu'llâhi ve berakâtühü!

Size, Mekke'den koku getirseydim, koku beş dakika, on dakika, yarım saat, bir saat sonra kaybolurdu. Şimdi size bir koku getirdim; zannederseniz ölünceye kadar hatırlığınızdan gitmez, üzerinizden çıkmaz. Acâib! Acâib ve garâib! Allah-u Teâlâ'nın kudretinin sonsuzluğu...

Misafir olduğum ev, bir kitap verdi bize, Rasûlüllah SAS'i anlatan bir kitap... Okuya okuya bitiremedim. İçinde bir kitap daha var. O kitapta da acâib, garâib şeyleri yazıyor.

Şöyle bir hadiseye rast geldim, hicretten iki yüz sene sonraki bir hadise:

Horasan taraflarında bir muharebe olmuş. Mekke tâbiîninden kalanlar bu muharebeye iştirak etmişler. Şehid olanlar olmuş, kalanlar kalmış... Şehidlerden bir tanesinin ailesi çok zarurete düşmüş. Kocasını yok, himaye edecek kimsesi yok, bakacağı yok... Çoluk çocuk perişan bir duruma düşmüşler. Kadıncağız iki tarafa kıvranıyor, bu çocukları nasıl kurtarabileceğim diyerekten.

Derken bir akşam rüyasında kocasını görüyor. O gün şehid olan şehid arkadaşlarıyla beraber, gayet güzel manzaralı bir yerde oturmuşlar, yemek yiyorlar. Kocasını karısını görünce, demiş ki:

“—Gel, gel!”

Evvelâ arkadaşlarından izin istemiş:

“—Bizim hatun, geldi. Müsaade ederseniz, bu yemekten o da yesin!”

“—Peki, gelsin!” demişler.

Çağırılmış hanımını, hanımefendi gelmiş. Ağzına o yemekten bir lokma koymuşlar ve o anda da uyanmış kadın. Rüya, fakat acâib hal! Bu uandıktan sonra, o kadın ölünceye kadar, bir daha dünya taamını ağzına koymamış.

Ben bu hadiseyi mütâlea ederken, Halîlürrahman denilen

Kudüs'e tabi bir memleketin müftüsü olan, Fettah Efendi isminde bir efendi geldi. Mesele açıldı. Dedi ki:

“—Tam otuz sene yaşadı o kadın! Otuz sene yaşadı.”

Bazı büyükler kadını hapsedmişler, “Acaba gizlice yiyor da, bize böyle mi gösteriyor kendini?” diye. Bakmışlar ki, haftalarca hatta aylarca hapis kaldığı halde —gözcü de var, bir taraftan kimse getirip de bir şey vermesin diyerekten gözetliyorlar— kadının kuvvetinde kat'iyen bir zaafiyet görülüyor. O şekilde otuz sene yaşadığını da, o müftü efendi rivayet etti.

Müftü efendi Suriyeli... Fakat Riyad'da bir medresenin müderrisi. Mekke'ye de, Mekke'deki Camia-i İslâmiyye'de konferans vermek için gelmiş. Bu fırsatta da bizimle görüşmüş. Dedim ki:

“—Konferansta neden bahsedeceksiniz? Konferansınızda bahsiniz ne olacak, mevzuunuz ne olacak?” diye sordum.

Dedi ki:

“—*El-mü'minü yü'lefu*; budur!”

Bu ki hadis-i şeriftir. Peygamber SAS Efendimiz şöyle buyurmuş:⁴⁶

⁴⁶ Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.400, no:9187; Hâkim, *Müstedrek*, c.I, s.73, no:59; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.X, s.236, no:21627; Bezzâr, *Müsned*, c.II, s.474, no:8919; Ebü's-Şeyh, *Emsâl fi'l-Hadîs*, c.I, s.217, no:178, 180; *Mecmaü'z-Zevâid*, c.VIII, s.165, no:13096; Ebû Hüreyre RA'dan.

Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.VI, s.58, no:5787; Kudâî, *Müsnedü's-Şihâb*, c.I, s.108, no:129; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.VI, s.117, no:7658; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.IV, s.177, no:6549; Câbir ibn-i Abdullah RA'dan.

Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.V, s.335, no:22891; Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c. VI, s.131, no:5744; Ebü's-Şeyh, *Emsâl fi'l-Hadîs*, c.I, s.218, no:179; Ebû Nuaym, *Ahbâr-ı İsfahan*, c.6, s.385, no:40400; Beyhakî, *Âdâb*, c.I, s.197, no:159; Ruyânî, *Müsned*, c.III, s.193, no:1031; *Mecmaü'z-Zevâid*, c.VIII, s.165, no:13097; Sehl ibn-i Sa'd RA'dan.

Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c. IX, s.200, no:8976; İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.XIII, s.293, no:35686; Temmâmü'r-Râzî, *el-Fevâid*, c.I, s.370, no:944; Abdullah ibn-i Mes'ud RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.I, s.141, no:678; *Kesfü'l-Hafâ*, c.II, s.295, no:2698; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.XXII, s.108, no:24434.

المؤمن يَأْلَفُ، وَلَا خَيْرَ فِي مَنْ لَا يَأْلَفُ، وَلَا يُؤْلَفُ (حم) . عن
سهل بن سعد ؛ طس. ض . عن جابر ؛ ك . ق . خط . عن
أبي هريرة ؛ تمام ، طب . عن ابن مسعود موقوفاً)

RE. 230/9 (*El-mü'minü ye'lefü*) “Müslüman, geçimli insandır, mûnis insandır. Kendisi başkasıyla geçinir, başkası da kendisinin yanına sokulabilir.”

Ülfet, iyi geçim... Şımarıklık yapmaz, büyüklük taslamaz, kibr ü gururu yoktur. Benlik denilen şeyi bilmez mü'min.

Alt tarafında diyor ki:

(*Ve lâ hayra fî men lâ ye'lefu ve lâ yü'lefü*) Kendisi başkasıyla geçinemeyen, başkasının da yanına sokulamadığı, sert mizaçlı, geçimsiz, ünsiyet etmeyen, sıcak ve sokulgan olmayan, yanına sokulunamayan insanlarda hiçbir hayır yoktur.”

Sert tabiatlı, şu, bu; artık ne kadar şeyler varsa, ülfetsizlik bunlardan doğar. Tabiatıyla, sabırsızlık...

Allah kusurlarımızı affetsin... Mevzuu uzatmaya lüzum yok.

“—Bu olur mu? Bir insan yemeden yaşayabilir mi?” mevzuuna gelince...

Tabii, bugünkü kanunlarımıza göre, bilgilerimize göre, insan aç ve susuz şu kadar yaşayabilir ve o müddetten sonra da ahirete intikal eder. Fakat kudret-i ilâhî her kanunun üstündedir. Her kanunun üstündedir!

Binâen aleyh, o istediği zamanda, istediği kimseler için, istediği şeyi yapar. Ki, İbrâhim AS da onlardan birisi... Ateş yakıcı olduğu halde, niçin İbrâhim AS'ı yakamadı? Bıçak kesici olduğu halde niçin İsmâil AS'ı kesemedi? Su, boğucu olduğu halde niçin Mûsa AS'ı ve taifesini boğamadı? Birçok misalleri var...

Allah affetsin kusurlarımızı... Bu mübarek Receb hürmetine, imanı olgun kâmil kimselerin arasına cümlemizi kabul etsin...

Bu lütf-u ilâhî çok büyüktür. Hududu da yok... Bu kâinatın da

hududu yok, bulamazsınız. Coğrafyalarda şöyle bir çizgi çizerler ama onun altını da bulamazlar yâni... Lütf-u ilâhînin de hududu yoktur. Binâen aleyh, Allah'a iyi sarılan insanlar, Allahu Tealâ'nın her zaman, her çeşit lütfuna, ihsânına mazhar olurlar. Cenâb-ı Hak bu mübarek gün ve geceler hürmetine, bu nimeti cümlemize ihsân buyursun...

Sübhâne rabbike rabbi'l-izzeti ammâ yesifûn... Ve selâmün ale'l-mürselîn... Ve'l-hamdü li'llâhi rabbi'l-âlemîn...

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

El-hamdü li'llâhi rabbi'l-âlemîn... Vel-âkıbetü li'l-müttakîn... Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidînâ muhammedin ve âlihî ve sahbihî ecmaîn...

Lâ ilâhe illa'llâhu'l-halîmü'l-kerîm... Sübhâna'llahi rabbi'l-arşil-azîm... El-hamdü li'llâhi rabbi'l-âlemîn... Nes'elüke mûcibâti rahmetike... Ve azâimi mağfîretike... Ve'l-ganîmete min külli birrin... Ve's-selâmete min külli ismin... Lâ teda'lenâ zenben illâ gafarte... Ve lâ hemmen illâ ferracte... Ve lâ hâceten leke fîhâ ridan, illâ kadaytehâ yâ erhame'r-râhimîn! Yâ erhame'r-râhimîn! Yâ erhame'r-râhimîn!

Boyunlarımız bükülmüş, ellerimiz de sana açılmış, gönüllerimiz de seninledir yâ Rabbi! Sen bizi bu mübarek gün ve geceler hürmetine, afv ü mağfîretine mazhar olan kullarının arasına kabul eyle de, hüsn-ü hâtîme ile ahirete göçenlerin arasına, cümlemizi idhal eyle yâ Rabbi...

El-fâtîha!

.....

Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llâh!

01. 06. 1979 – İskenderpaşa Camii
(Umre Dönüşü)

35. MEDİNE-İ MÜNEVVERE

Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llâhi ve berakâtühû!

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

*El-hamdü li'llâhi rabbi'l-âlemîn... Ve'l-âkibetü li'l-müttakîn...
Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidinâ muhammedin ve âlihî ve
sahbihî ecmaîn...*

Muhterem kardeşler!

Bazı acâib ve garâib hadiseler her zaman rast gelmekteyiz. Bunlar bize tuhaf gelir, “Olur mu, olmaz mı böyle şey?” gibilerden. Fakat düşünürsek, insan kadar kıymetli ve güzel bir mahlûk yoktur. Yeryüzünde çok mahlûk var, fakat en güzeli insandır. İnsanın güzeli de, meleklerden de güzeldir! İnsanın kötüsü, kötülerin de kötüsüdür, şerdir.

Binâen aleyh, size geçen cumada Mekke'deki bir hadiseyi anlattım. Bugün de Medine-i Münevvere'yi size anlatmak isteyeceğim:

Medine-i Münevvere, bulunduğumuz topraklardan bir topraktır. Bir parçadır yani... Fakat öyle topraktır ki, toprağı da şifadır, tozu da şifadır! Bu memleket, Medine-i Münevvere dediğimiz memleket...

Şöyle bir hadise anlatırlar müfessirler: Yemen'de bir hükümdar varmış, adına Tübbâ derlermiş. Çok kuvvetli askeri, idaresi varmış. Bu adamın aklına esmiş, Yemen'den çıkmış, ta Semerkand denilen Türkistan memleketlerine kadar gitmiş. Yaka, yıka, nasıl gittiyse... Büyük ordusuyla gidiyor. Semerkand'ı yıkmış ve yakmış. Sonra oradan geri dönmüş. Medine-i Münevvere'ye yolu uğramış. Medine-i Münevvere'yi de tahribe kastedtiği vakitte, Medine'nin yanındaki Benî Kureyzâ denilen kabilenin alimlerinden iki tane alim, buna gitmişler demişler ki:

“—Hoş geldin, sefa geldin amma, bu memlekete elleşme! Çünkü bu memlekete ahir zaman peygamberi gelecek, dârü'l-hicrettir burası... Onun için, sana zararı dokunur bunun! Sen

büyük kumandansın, yakıp yıkıp geldin buralara kadar ama buraya elleşme! Senin mahvına sebep olur sonra burası...” demişler.

“—Kim bu Peygamber-i ahir zaman?”

Cenâb-ı Hak, Tevrat'ta da Peygamberimiz'in evsafını beyan ettiği için, bildirmişler:

“—Şöyle bir peygamberdir, dini böyledir...” filan demişler.

“—Öyleyse, ben de ona iman ettim.” demiş.

Peygamber Efendimiz'den tam 700 sene evvel gelen bir adam... İman etmiş ve bir de mektup yazaraktan ev sahibine bırakmış.

“—Her kimin zamanında bu Peygamber gelirse, benim kendisine iman ettiğimi bu mektupla bildirsinler.” demiş.

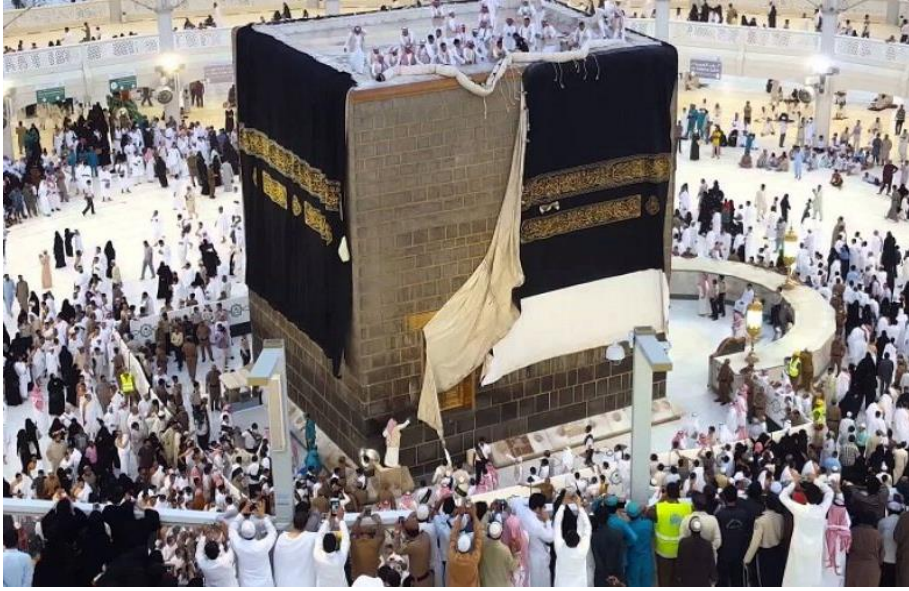
Yirmi birinci karın olarıktan, yani anadan anaya 21. evlât olarıktan, Ebû Eyyûb-u Ensârî Hazretleri'nin —burada yatan Eyyüb Sultan Hazretleri'nin— eline gelmiş. Peygamberimiz evine misafir olduğu vakitte, o da Efendimiz SAS'e mektubu tevdi etmiş. Hayır dualar almış.

Bu zata İslâm âdâb u an'anesi bildirildiği gibi, işte hac farızası da bildirilmiş: “Müslümanlar, hac da ederler.” denmiş. Bu adam oradan kalkmış, ordusuyla beraber Mekke-i Mükerrerme'ye gelmiş. Mekke-i Mükerrerme'de altı bin deve keserekten, Mekke halkına muavenette bulunmuş... Ve Kâbe üzerinde bugün gördüğümüz bir örtü var ya, o örtüyü ilk örten bu adam olmuş. Kâbe'nin ilk örtüsünü bu adam örtmüş. Bugüne kadar da an'aneyle, o örtü geliyor işte...

Allah hepimizi affetsin... Tevfikât-ı samedâniyyesine mazhar etsin...

İmân ve İslâmiyet bambaşka bir şey! Servetle ölçülmez, kuvvetle ölçülmez! Şan u şerefle hiç ölçülmez... Ne fakirler, ne garipler, ne miskinler vardır ki, gönülleri nur ile doludur. İçlerindeki iman ateşi, aşkı, kâinatı ışılatır.

Binâen aleyh, Medine-i Münevvere çok güzel bir memleket olmakla beraber, ulemanın ihtilafı olmuş, “Acaba Mekke mi efdaldır, Medine mi efdaldır?” diyerekten. Bazı ulemâ “Mekke

efdaldır.” demiş; bazı ulemâ da —İmam-ı Mâlik gibi— “Medine efdaldır.” demiş.

Mekke’de kılınan iki rekât namaz, yüz bin rekâtın sevabını alır. Yüz bin rekât! Medine-i Münevvere’de kılınan iki rekât namaz, bin ilâ on bin arasında sevap alır. Kudüs’te kılınan namaz ise, beş yüz rekât sevabı alır.

Bununla beraber, SAS Efendimiz buyuruyor ki:⁴⁷

تُرْبَةُ أَرْضِنَا بِرِيقَةِ بَعْضِنَا يَشْفِي سَقِيمَنَا بِإِذْنِ رَبِّنَا
(خ. م. د. ه. ك. ع. ش. طب. عن عائشة)

(*Türbetü ardınâ*) “Bizim, bu yerimizin toprağı, (*bi-rikati*

⁴⁷ Buhârî, *Sahih*, c.5, s.2168, no:5413; Müslim, *Sahih*, c.4, s.1724, no:2194; Ebû Dâvud, *Sünen*, c.4, s.12, no:3895; İbn-i Mâce, *Sünen*, c.2, s.1163, no:3521; Hâkim, *Müstedrek*, c.4, s.457, no:8266; Ebû Ya’lâ, *Müsned*, c.8, s.40, no:4550; İbn-i Ebî Şeybe, c.5, s.46, no:23569; Taberânî, *Sünenü’l-Kübrâ*, c.4, s.368, no:7550; Deylemî, *Müsnedü’l-Firdevs*, c.2, s.21, no:2135, Hazret-i Aişe RA’dan.

bağdınâ) bazılarımızın ağızındaki tükürük, (*yüşfâ sakîmenâ*) bizim hastalarımıza şifa verir, (*bi-izni rabbînâ*) Allah-u Teâlâ'nın izniyle.”

Yâni, Medine-i Münevvere'nin toprağı, bazı sâlih insanların tükürüğüyle beraber, yaralara sürüldüğü vakitte, yaralar şifa bulur.

Bu hal, yakın vakte kadar adet idi ki, Medine-i Münevvere'nin topraklarından, böyle ufak ufak keselere kor, satarlar idi hacılara... Herkesin evinde bulunsun diyerekten...

Binâen aleyh, Medine-i Münevvere çok efdal bir yer olmakla beraber, Efendimiz SAS'in bulunduğu şebeke-i şerâfeti ihtiva eden Kubbe-i Hadrâ, Arş denilen yüksek makamdan da a'lâdır! Toprağı her şeyin üstündedir.

Binâen aleyh, Medine-i Münevvere bu kadar güzel olmakla beraber, yine bir hadis-i şeriflerinde Deylemî Hazretleri rivayet eder ki:

ترك دانك من حرام الله ، افضل من سمانين حجة بعد حجة الاسلام .

(*Terki dânikin min harâmi'llâh*) “Haramdan bir dânik miktarı bir şeyi terk etmek...” *Danik* diyerekten, iki kırat ağırlığındaki nesneye diyorlar. Her bir kırat, beş arpa ağırlığında olurmuş. İki kıratın ağırlığı on arpaya muadil ki, bizim bir kiraza değmez. Bir üzüme ve bir duta değmez. On arpa daha hafif gelir, üzüm ve kiraz daha ağır gelir.

Binâen aleyh, “Bu kadarcık bir şeyi terk etmek, (*efdalü*) efdaldir, üstündür.” Ne kadar? (*Min semânîne elfe hacetin ba'de haceti'l-islâm*) Farz olan haccı yaptıktan sonra yapacağı binlerce, hatta seksen bin hacdan efdaldir bir haramın terki...”

Yalanla para kazananların, haramla para kazananların, rüşvetlerle para kazananların; efendim, ihtikârlarla para kazananların kulakları çınlasın!

Binâen aleyh, haramı terk her şeyden efdal... Ama çok kazanamayacaksınız... Ne yapalım canım? Ayağını kapayacak

kadar bir kulübe olsun kâfi! Karnını doyuracak bir parça ekmek olsun, kâfi... Çok şanlı şerefli yaşayacağına, Allah'ın rızasını kazanarak yaşamak her şeyden efdal!

Veysel Karanî Hazretleri'nin nesi vardı? Nesi vardı ama bu gün herkes hürmetle anıyor onu. Neden? Allah'ın rızasını kazanmak için, her şeyini feda etmiş; meczub bir hale gelmiş. Kendisine de hâkim değil...

Binâen aleyh, Allah-u Teâlâ cümlemizi afv ü mağfiret eylesin de, o güzel mukaddes makamlarda yapılan dualara, bizim dualarımızı da ilhak ederekten, bizi razı olduğu, hoşnud olduğu, sevdiği kulları arasına kabul buyursun...

Hayat ancak bu rızayı kazanmak içindir. Bu hayat bize verilmiştir ya, elli sene-yüz sene yaşarız. Fakat bunun sebebi, Hakk'ın rızasını kazanıp, rıza evi olan cennete girmek içindir. Bu evi kazanamaz, bu rızayı kazanamaz da, yazık olarkten o cehennem evine düşülürse ki, ne büyük felaket, ne büyük acıdır.

Bunun yegâne sebebi günahlardır. Günahlar adamı gâvur etmez vâkıa; amma ve lâkin günahlar, insanları gâvurluğa doğru sürükler de, haberi bile olmaz. Sel geldiği vakitte, nasıl çözü çözü önüne katıp da, sürükleyip götürüyor... İşte günahlar da insanları böyle sürükleyip götürür, küfrün içerisine sokar da, haberi bile olmaz. Hâlâ, "Ben müslümanım!" der.

Onun için, küfür en büyük felaket! Beş tane felâketi var: Evvela, tevbe etmezse karısı boş olur. Yaptığı ibadetler de yoğa gider, boşa gider. Ne kadar ibadet yaptı, ne kadar hac yaptıysa hepsi boşa gider. İbadetler kaza olunmaz ama tevbe ettikten sonra haccını tekrar yapması lâzım!

İkincisi, karısı kendisinden boş olur. "Ben boşamadım karıyı!" Yok, o fesh oldu. İnfisah diyorlar, mukavele fesh oldu artık. Ağzından çıkan o kelime-i küfürle, nikâh kendiliğinden fesh oldu. Karı senden ayırıldı artık! Karının yanına sokulamazsın, "Bu benim karımdır." diyemezsin artık! Geçti.

Tövbe edersen, taze bir nikâhla nikâh-ı evvelin, evvelki

nikâhın üzerine 10 gümüş dirhem daha ziyade etmek üzere, yeni bir nikâh kıyılır.

Üçüncüsü: Tevbe etmezse kestiği de yenmez! Allah affetsin kusurlarımızı... Sonra eğer tevbe etmezse, ki tövbesi “*Eşhedü en lâ ilâhe illallah*” demekle olmaz diyor. Bunu demekle dönemez yine gâvurluktan...

“—Ya nasıl olacak?”

O dediği sözden, “Ben bundan tevbe ettim, yanlış yapmışım, rücû ettim bu sözden.” diyecek. Nasıl ki, bir kâfir müslüman olurken, hemen “*Eşhedü en lâ ilâhe illa'llâh*” demesi kâfi değil. Ya? “Ben, bütün bâtil dinlerden rücû ettim.” diyecek. “Bütün bâtil dinlerden rücû ederek, İslâm’a girdim.” diyerek kelime-i şehadeti getirecek. Bu da öyle yapacak.

“Eğer tevbe etmeden ölürse, bu sefer onun cenazesi de kılınmaz ve bir müslüman mezarlığına gömülmez.” diyor. Hattâ bir müslüman mezarlığına değil, hiç bir makbereye gömülmez, diyor. Hangi milletten olursa olsun. “Ne yahudi mezarlığına, ne hristiyan mezarlığına gömülmez.” diyor.

Ne felâket! Allah cümlemizi affetsin... İmanı sağlam, kavî olan ve her akşam tevbe istiğfar ile, tecdîd-i iman, tecdîd-i nikâh ederekten yatağına giren kullarından eylesin...

Cenâb-ı Hakk’a dâimâ tazarru ederek elini açıp, “Yâ Rab! Beni doğru yoldan ayırma! Beni nefsin, şeytanın yollarına saptırma!”

Şimdi, Medine-i Münevvere’de gördüğüm bir hadiseyi de arz edeyim size:

Bir vakit namazında ön safa gittim. Mâlûm, o ön saf, bizim Kânûnî Sultan Süleyman’ın yaptırdığı bir mihrabdır. Bir on metre, belki daha fazla camiye genişletmiş. Oraya baktım, hep talebeler toplanmışlar. Kitapları ellerinde, ders çalışıyorlar. Gözüme çarptı; baktım, hep saatler sağ ellerinde...

Allah Allah, dedim. O gün sormadım hiç birisine... Ertesi gün yine gittim. Daha kalabalık bir cemaat... Baktım, saatleri yine hep sağ ellerinde! Birisine sordum:

“—Yâhu, herkes sol eline takarken siz niye sağ ellerinize taktınız, bu saatleri?”

Dedi ki:

“—Peygamber SAS, sağ sevmez miydi? ‘Sağ elinizle yeyin, sağ elinizle için, sağ elinizle alın, sağ elinizle verin!’ diyen Peygamber değil mi? Kur’an’da da *eshâbü’l-yemîn* diyerekten Cenâb-ı Hak bunu methetmiyor mu?”

“—Evet...” dedim.

“—Biz de ondan dolayı sağ elimize taktık.” dediler.

“—Pek güzel!” dedim.

“—E, sen duymadın mı hoca efendi?” dediler.

“—Neyi?”

“—Cenâb-ı Peygamber, ‘Ey mü’minler, siz yehud ve nasaraya uymayın!’ demedi mi?”

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا الْيَهُودَ وَالنَّصَارَى أَوْلِيَاءَ ، بَعْضُهُمْ
أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ ، وَ مَنْ يَتَوَلَّهُمْ مِنْكُمْ فَإِنَّهُ مِنْهُمْ ، إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي

الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ (المائدة: ٥١)

(*Yâ eyyühe'llezîne âmenû lâ tettahüzü'l-yehûde ve'n-nasârâ evliyâ*) “Ey iman edenler, yahudileri ve hristiyanları dost edinmeyin! Çünkü onlar birbirinin dostudurlar, birbirinin tarafını tutarlar. Kim onlara uyarsa, onları dost edinirse, o da onlardandır. Şüphesiz Allah zalimler topluluğuna yol göstermez.” (Mâide, 5/51) demiyor mu Kur'an?”

“—Evet, diyor.”

“—Efendimiz SAS de:⁴⁸

خَالَفُوا الْيَهُودَ وَالنَّصَارَى (حب. شداد بن أوس عن أبيه)

(*Hâlifü'l-yehûd ve'n-nasârâ*) [Yahudilere ve hristiyanlara muhalefet edin!] demedi mi?”

“—Dedi.”

“—E öyleyse, onlar soluna takıyorsa, biz de sağımıza takarız.” dedi.

“—Sonra,

غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ (الفاحة: ٧)

(*Gayri'l-mağdûbi aleyhim vele'd-dâllîn*) (Fâtiha, 1/7) diye her gün okumuyor musunuz?”

“—Okuyoruz.”

“—E, sonra *mağdûb* kimdir? Gazab olunan yahudiler. *Dâllîn* kimdir? Sapıtmış olan hristiyanlar. Siz onlara neden uyacaksınız? Orada Allah'a, ‘Yâ Rabbi, onlardan etme bizi!’ dediğimiz halde, onlara nasıl uyulur?” dedi.

Allah cümlemizi affetsin... Tevfikât-ı samedâniyyesine mazhar

⁴⁸ İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.5, s.561, no:2186, Şeddâd ibn-i Evs RA, babasından.

etsin...

Bakınız Kâbe çok güzel, yüz bin sevap var... Medine çok güzel, Peygamber-i ahir zaman orada yatıyor. Yedi yüz sene evvel gelen Tübbâ bile ona iman etmiş. Allah hepimizi affetsin... Ona hâlisâne bir iman ile yaşayan, onun istediği İslâmiyet üzere yaşayan kullarından etsin cümlemizi...

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm...

*El-hamdü li'llâhi rabbi'l-âlemîn... Ve'l-âkıbetü li'l-müttakîn...
Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidinâ muhammedin ve âlihî ve
sahbihî ecmaîn...*

Lâ ilâhe illa'llâhu'l-halîmü'l-kerim...

Sübhâna'llâhi rabbi'l-arşı'l-azîm...

El-hamdü li'llâhi rabbi'l-âlemin...

*Nes'elüke mücibâti rahmetike... Ve azâimi mağfiretike... Ve'l-
ganîmete min külli birrin... Ve's-selâmete min külli ismin... Lâ
teda'lenâ zenben illâ gafarte... Ve lâ hemmen illâ ferracte... Ve lâ
hâceten leke fihâ rıdan, illâ kadayteha yâ erhame'r-râhimîn... Yâ
erhame'r-râhimîn... Yâ erhame'r-râhimîn...*

Âciziz, zaîfiz, bîçâreyiz, günahkâruz... Ama, ellerimizi sana açtık yâ Rabbî! Sen bizi mağfûrîn zümresine ilhak eyle yâ Rabbî! Sevdiğin ve razı olduğun kulların arasına da kabul eyle yâ Rabbî!

El-fâtiha!

.....

Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llâh!

08. 06. 1979 – İskenderpaşa Camii

36. TERAVİH SONRASI DUA

El-hamdü li'llâhi hakka hamdihî, ve's-salâtü ve's-selâmü alâ hayri halkihî muhammedin ve âlihî ve sahibihî ecmaîn...

Yâ Rabbi! Bu okuduklarımızdan hâsıl olan sevapları, sevgili Peygamberimiz SAS Hazretleri'nin ve bütün peygamberân-ı izâm hazerâtının; evlâd, ezvâc, ashâb ve etba'larının; ve bu ana kadar geçmiş olan bil-cümle mü'minîn, mü'minât ve meşâyih-ı izâm hazerâtının ruhlarıyla beraber, bâhusus hâzırûn ve cemaat kardeşlerimizin de geçmişlerinin ruhlarına ayrı ayrı hediye eyledik, Mevlâ vasıl eyleye...

Cümlesinin ruhlarını mesrûr, kabirlerini pür-nûr, makamlarını âli, derecelerini yüksek eyleyip, seyyiatlarımızı ve seyyiatlarını da hasenâta tebdil eyleye...

Bizler dahi onlar gibi bu dâr-ı dünyadan göç vakti gelince, cümlemize az ağrı, âsân ölüm, kâmil bir iman ile ve buyurun:

“—Eşhedü en lâ ilâhe illa’llâh, ve eşhedü enne muhammeden abdühü ve rasûlüh.” kelime-i tayyibe-i münciyesini de cân ü yürekten söyleye söyleye çene kapayıp göz yummayı, Mevlâ cümle Ümmet-i Muhammed’e, hâssaten biz âciz kullarına da lütf u ihsan eyleye...

Allâhümme’c’elnâ mine’t-tevvâbîn... Ve’c’alnâ mine’l-mütetahhirîn... Ve’c’alnâ min ibâdike’s-sâlihîn... Ve’c’alnâ mine’llezîne lâ hafün aleyhim ve lâ hüm yahzenûn...

Allâhümme’hdinâ min indik... Ve efid aleynâ min fadlik. Ve esbiğ aleynâ min rahmetik... Ve enzil aleynâ min berekâtik...

Allâhümme innâ nes’elüke temame’n-ni’meh... Ve devâme’l-âfiyeh... Ve hüsne’l-hâtimeh...

Allah-u Teâlâ cümlemizin ve cümle Ümmet-i Muhammed’in, hâssaten siz kardeşlerimizin, mübarek Ramazan-ı Şeriflerini, mübarek ve müteyemmin eylesin... Birçok senelere sağlık afiyetlerle erişmek nasîb ü müyesser eylesin...

Allâhümme innâ nes’elüke’l-afve ve’l-âfiyeh... Fi’d-dîni ve’d-dünyâ ve’l-âhireh... Teveffenâ müslimîne ve elhıknâ bi’s-sâlihîn...

El-fâtıha!

28. 07. 1979 – İskenderpaşa Camii

37. MÜNEBBİHAT, 1. DERS

Eüzü bi'llâhi mine'ş-şeytani'r-râcîm.

Bi'smi'llâhi'r-rahmani'r-rahîm.

*El-hamdü li'llâhi rabbi'l-âlemîn... Ve'l-âkıbetü li'l-müttakîn...
Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidinâ muhammedin ve âlihî ve
sahbihi ecmaîn...*

Bu, Ramazan gecelerinde teravihten evvel —teravihten sonra, vakit geç tabii— okuyacağımız, bir parça büyüklerin sözlerinden... Ona *Münebbihat* diyorlar; İbn-i Hâceri'l-Askalânî'nin... İkidenden on kadar sözler var... Şimdi bugün iki sözlü yeri okuyoruz.

a. İki İyi, İki Kötü Özellik

فَمِنْهُ مَا رُوِيَ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، أَنَّهُ قَالَ : خَصَلْتَانِ ،

لَا شَيْءَ أَفْضَلُ مِنْهُمَا : الْإِيمَانُ بِاللَّهِ ، وَالنَّفْعُ لِلْمُسْلِمِينَ . خَصَلْتَانِ ،

لَا شَيْءَ أَخْبَثُ مِنْهُمَا : الشَّرْكُ بِاللَّهِ ، وَالضَّرُّ بِالْمُسْلِمِينَ .

Cenâb-ı Peygamber SAS'den rivayet edilir ki:

(*Hasletâni lâ şey'e efdale minhümâ*) “İki huy vardır ki, ondan daha efdal bir şey yoktur:

1. Birisi, (*El-îmânü bi'llâh*) “Allah'a iman.”

2. İkincisi, (*Ve'n-nefü li'l-müslimîn*) “Müslümanlara faydalı olmak.”

İki şey ind-i ilâhîde çok senâya lâyık: Birisi iman, ikincisi müslümanlara fayda verecek şey...

Onun için buyrulmuş ki:⁴⁹

⁴⁹ *Kenzü'l-Ummâl*, c.XVI, s.171, no:44154; *Keşfü'l-Hafâ*, c.II, s.234, no:1254; *Câmiu'l-Ehâdis*, c.XXXIV, s.430, no:37640.

خَيْر النَّاسِ، مَنْ يَنْفَع النَّاسِ

(*Hayru'n-nâs, men yenfeu'n-nâs*) “İnsanların en hayırlısı, insanlara faydalı olandır.” Kendisi için yaşayan değil.

Bu iki haslet ki, Cenâb-ı Hak indinde ondan efdal şey yoktur: Birisi iman... İman olmayınca, zaten bir şey olmaz! İman başta gelir. Her şeyin başında iman... Ondan sonra müslümanlara fayda verecek hal ü harekât... Sözünle, paranla, vücudunla, etinle, sütünle; ne gibi faydalar varsa, o faydaları müslümanlara yapabilmek, en iyi huy...

(*Ve hasletân, lâ şey'e ahbesü minhümâ*) İki şey de vardır ki, ondan daha kötü şey yoktur:

1. Birincisi, (*Eş-şirkü bi'llâh*) “Allah'a şirk koşmak...”

2. İkincisi de, (*Ve'd-dârrü li'l-müslimîn*) “Müslümanlara zarar verecek hat, hareketler, her şey... Hepsi onun içine girer. Korkutmak da onun içinde...”

Müslümanın canı nasıl kıymetliyse, malı da öyle kıymetlidir. Malı ne kadar kıymetliyse, şerefi de o kadar kıymetlidir. Müslümanın şerefine, şahsına zarar verme!

Bir müslüman ne kadar günahkâr olursa olsun, ne kadar ama; dünyanın bütün kabahatini işlemiş bir müslüman dahi olsa, “*Lâ ilâhe illa'llâh*” diyor mu; o yine müslümandır. Ona elleşme! Ehl-i kibleye elleşme!

“—E canım, çok günahkâr!”

Olsun! Gâvur bütün hayırları işlese, ne kadar hayır varsa işlese, yine gâvurdur, yeri cehennemdir. Müslüman ne kadar kötülük işlerse işlesin, yeri yine cennettir; imanı oldukça... İman büyük nimet... O da Cenâb-ı Hakk'ın bize lütf u ihsânı...

Allah esirgeye, Bulgarya'da yahut Rusya'da, yahut başka bir gâvur memleketinde, bir gâvur anadan-babadan doğsaydık, ne yapardık? Ne gelirdi elimizden? Onlar gibi kiliseye giderdik. Neye tapıyorlarsa, biz de onlara tapardık... Öyle, Selman-ı Farisî gibi,

babasının ateşe taptığını beğenmeyip müslüman olacak kaç kişi çıkıyor? Bir tane çıkmış öyle bir bahtiyar... Ondan sonra, herkes anasına babasına tâbi... Ana-baba ne yoldaysa, çocuk da o yolda...

Onun için, Allah'a çok şükredelim ki, biz müslüman diyarında, müslüman bir anadan babadan dünyaya gelmişiz. Bu, büyük nimettir! El-hamdü lillâh, bizi imanla büyütmüşler. İmanla ölmeyi de Cenâb-ı Hak cümlemize nasib etsin inşâallah!

Onun için, iman çok mühim... İman büyük bir parçadır... Meselâ, vücud nasıl bir sürü parçadan ibaret; imanın da bir sürü parçaları var. İşte, *Amentü bi'llâhi* başta... Altı tane... Fakat 32 farz da onun içerisinde, 54 farz da onun içerisinde... Bu farzlarla beraber iman sağlam oluyor. Nasıl vücut ikiye bölünemezse, imanın da hiçbir zerresi bölünemez!

“—Ahiret denilen şey; öldükten sonra canım, toprak olacak da adam, yeniden olacak; buna aklım ermiyor!”

Ermez! Senin doğduğuna aklın eriyor mu? O, ana rahminde;

هُوَ الَّذِي يُصَوِّرُكُمْ فِي الْأَرْحَامِ كَيْفَ يَشَاءُ (آل عمران: ٦)

(*Hüve'llezî yüsavviruküm fi'l-erhâmi keyfe yeşâ*) [Rahimlerde sizi dilediği gibi şekillendiren odur.] (Âl-i İmrân, 3/6)

Allah bunu ne güzel tasvir etmiş! Hepsi yerli yerinde... Aklın eriyor mu buna? Nasıl, o kan parçasından bunlar olur? O kan parçası da tabii, bu yediğimiz topraktan oldu. Bu, topraktan olan kan parçasından evlatlık tohumları olur. Ondan da bak, rahimin içerisinde Allah ona bu hilkati veriyor. Suyun içerisinde de o tasvir var. Tohum atınca tarlaya, çıkıyor. O da öyle geliyor.

Onun için Allah Celle ve A'lâ hepimizi affetsin de... Bizi topraktan yaratan Allah, her gün yaratıyor işte... Her gün yaratılan, hep topraktan yaratılıyor... Yediğimiz topraktan, içtiğimiz topraktan... Toprakta da o kan oluyor. Kandan da bu insan oluyor işte, vesselâm... Düşünecek bir şey, yok...

Onun için, iki şey efdal; ondan daha üstün bir şey yok: Birincisi, İman: “*Lâ ilâhe illa’llâh, muhammedün rasûlü’llâh*” dedin, tamam... Kelime-i tevhid...

“—Ben müslüman olacağım yahu, ne yapayım, ne edeyim?” diyen kimseye;

“—Git müftüye!” demek büyük günah!..

Yalnız, “*Lâ ilâhe illa’llâh, muhammedün rasûlü’llâh*” desin; oldu. Müftüye yollamaya lüzum yok... Hemen telkin ediver, teferruatını sonra öğrensın.

b. Alimlerin Meclisine Devam Edin!

Aleyhi’s-Salâtü ve’s-Selâm Efendimiz buyurmuşlar ki:⁵⁰

إِنَّ لَقَمَانَ قَالَ لِابْنِهِ: يَا بَنِيَّ، عَلَيْكَ بِمَجَالَسَةِ الْعُلَمَاءِ، وَاسْتِمَاعِ
كَلَامِ الْحُكَمَاءِ؛ فَإِنَّ اللَّهَ تَعَالَى يُحْيِي الْقَلْبَ الْمَيِّتَ بِنُورِ الْحِكْمَةِ،
كَمَا يُحْيِي الْأَرْضَ الْمَيِّتَةَ بِمَاءِ الْمَطَرِ (طب. عن أبي أمامة)

(*İnne lukmâne kâle li’bnihî*) Lokman AS oğluna demiş ki:

1. (*Yâ büneyye, aleyke bi-mücâleseti’l-ulemâ*) “Ey oğlum, sana ulema meclislerine devam etmeni tavsiye ederim.”

Çünkü iman kolay bir şey değil. Gaybe iman... Allah’ı görmedik ama kendisini bize gösteriyor Kur’an’ında... Ben buyum, diyor, gösteriyor 99 tane esmâsıyla... Bize kendisini tanıtıyor.

Dün radyoda konuşuyordu bir ilâhiyat profesörü:

“—Bir inşaat, bir bina yapılıncaya, bunun kendi kendine

⁵⁰ Taberânî, *Mu’cemü’l-Kebîr*, c.VIII, s.199, no:7810; Deylemî, *Müsnedü’l-Firdevs*, c.III, s.196, no:4550; *Et-Tergîb ve’t-Terhîb*, c.I, s.63, no:162; Heysemi, *Mecmaü’z-Zevaid*, c.I, s.334, no:518; Ebû Ümâme RA’dan. (Lokman Hekim’in oğluna yaptığı nasihatlerden.)

Kenzü’l-Ummal, c.X, s.170, no:28881; *Camiü’l-Ehadis*, c.IX, s.155, no:8129.

olmadığını herkes biliyor. Bir bina kendi kendine olmayınca, koskoca kâinat kendi kendine olur mu?” diyor.

Bunu akıl kabul etmez tabiatıyla... Sen ne dersen de... Tabiat de, bilmem ne dersen de ama akıl kabul etmez ki, mutlaka buna bir yapıcı vardır. O yapıcı da kim? Allah Celle ve A'lâ... Halik-ı külli şey... Bütün her şeyin halikı, Allah Celle ve A'lâ...

Onun için, şimdi bunları bize öğretecek ulemadır. Öyleyse, “Siz, ulemânın meclislerine devam edin, onların sohbetlerini dinleyin!”

2. (*Ve'stimâi kelâmi'l-hukemâ*) “İnsanların içerisinde de hakîm insanlar vardır. Sözü sohbeti dinlenir, mâkul konuşmalar yapar. Hukemâ diyorlar onlara... Onların sözlerini de dinle!”

“—Niçin?”

Sebebi: (*Feinna'llâhe teâlâ yuhyi'l-kalbe'l-meyyiti*) “Allah ölü kalbi diriltir. Neyle? (*Bi-nûri'l-hikmeti*) Ulemânın hakîmâne söylediği sözlerle...”

“Ölü kalpleri diriltir. (*Kemâ yuhyi'l-arda'l-meytete bi-mâi'l-matar*) Ölmüş, sararmış, hayat kendisinden gitmiş toprağa yağmurlar yağdığı vakitte, nasıl yeşerir, ondan nasıl hayat biter? İşte ulemanın meclislerinde oturan insanların gönüllerinde de, iman öyle biter. Ölü kalpler dirilir yâni.”

c. Allah'ın Mağfiret Ettiği Kimseler

Onun için, Peygamber SAS Efendimiz demiş ki:⁵¹

مَنْ تَعَلَّمَ حَرْفًا مِّنَ الْعِلْمِ، غَفَرَ اللَّهُ لَهُ الْبَتَّةَ؛ وَمَنِ وَالَى حَبِيبًا فِي

اللَّهِ، غَفَرَ اللَّهُ لَهُ؛ وَمَنِ نَامَ عَلَى وَضْؤٍ، غَفَرَ اللَّهُ لَهُ؛ وَمَنِ نَظَرَ فِي

⁵¹ *Kenzü'l-Ummâl*, c.X, s.294, no:28854; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XX, s.169, no:21807.

وَجْهَ أَخِيهِ ، غَفَرَ اللَّهُ لَهُ ؛ وَمِنْ أِبْتَدَأَ بِأَمْرِ وَقَالَ بِسْمِ اللَّهِ ، غَفَرَ اللَّهُ لَهُ

(الرافعي عن علي)

RE. 413/12 (*Men tealleme harfen mine'l-ilmî, gafara'llâhü lehû elbettete; ve men vâlâ habîben fillâh, gafara'llâhü lehû; ve men nâme alâ vudûin, gafara'llâhü lehû; ve men nazara fi vechi ahîhi, gafara'llâhu lehû; ve meni'btedef bi-emrin ve kâle bi'smi'llâh, gafara'llâhu lehû*)

Sadaka rasûlü'llâh, fi mâ kâl, ev kemâ kâl.

Hazret-i Ali RA'in rivayet ettiği bu hadis-i şerifte Peygamber SAS Efendimiz beş mühim noktaya işaret ediyor, beş şeyi yapmamızı istiyor ve bunun sonucunun da büyük olduğunu bildiriyor. Diyor ki, Efendimiz:

1. (*Men tealleme harfen mine'l-ilmî*) “Kim ilimden bir harf öğrenirse, *elif* meselâ... (*Gafara'llâhu lehû elbetteh*) “İlimden bir harf öğreneni, mutlaka Allah-u Teâlâ mağfiret eder.”

Meselâ, çocuklar ilim öğrenmek için mektebe gidiyor. “*Rabbi yessir ve lâ tüassir...*” diye, hoca başlar okutmaya... Çocuk bunu okurken, babası ne kadar azaplı olursa olsun, Allah-u Teâlâ diyor ki:

“—Onun çocuğu Besmele-i Şerif'i okurken, ben onun babasına azap etmeye çekinirim!” diyor.

2. (*Ve men vâlâ habîben fi'llâhi*) “Kim bir kişiyi Allah için dost edinirse; (*gafara'llâhu leh*) o da mağfiret-i ilâhiyeye mazhar olur.”

Onun için, herkes Allah için dost edinmeli; dostluğa lâyık bir adamı dost edinmeli! *Habib*, dost demek. *Habîbu'llah*, Allah dostu...

3. (*Ve men nâme alâ vudûin*) “Her kim, abdest alarak namazını kılıp da yatarsa, abdestli uyursa; (*gafara'llâhu leh*) o da mağfiret-i ilahîye mazhar olur.”

4. (*Ve men nazara fi vechi ahîhi*) Ne kadar hoş şey! “Kim ki, kardeşinin yüzüne muhabbetle bakarsa, Allah rızası için...”

Çünkü yüzde cemâlu'llah var... Yüz, Allah'ın varlığını isbata en büyük delil... Ne güzel bir nur var yüzde... Göze bak, hayran olursun. Kaşa bak, hayran olursun. Yüzüne bak, hayran olursun. Ağzına bak, sözüne bak. Hep hayranlıklara düşürür insanı... Bu hayranlıklar, bu kuvveti veren Allah'a delâlet eder seni...

Ama ne yazık ki, biz bu yüzümüzü, gözümüzü parlatmaya çalışırız da; bunun yarınki halini bir görsen! O, mezara konduktan sonra, hani mümkün olsa da, açsan bir baksan! Ooo, ne korkunç, ne iğrenç! Kaçar artık...

“—Nereye yahu? Hani bunu balla, kaymakla besliyordun! Tatlı olsun, güzel olsun diyerekten... Bugün ne kaçıyorsun?”

Gitti artık can... Gitti.

Onun için, (*Men nazara fi vechi ahîhi*) “Kim ki, kardeşinin yüzüne böyle sevgiyle bakarsa; (*gafara'llàhu leh*) o da Allah-u Teâlâ'nın mağfiretine mazhar olur.”

Onun için, çok güzel öğütler buyurmuş büyüklerimiz. Allah hepimizi affetsin... Hiç kimsenin kusuruyla meşgul olma! Sen

âlemin kusurunu görmeye gelmedin! Kendi kusurlarını gör! İslah edebilirsen, ne âlâ... İslah edemiyorsan, o kardeşin de senin gibi, o da ıslah edemiyor; ne yapalım?

Elinden geliyorsa yalvar:

“—Yâ Rabbi, ne olur affet! Bu kötü huydan bunu kurtar!” de.

Yapabiliyorsan ne âlâ... Yapamıyorsan, onunla tellallık yapma!

Kardeşinin yüzüne baktın mı, Allah-u Teâlâ'nın mağfiretine nail oluyorsun... Beş şey:

- 1) Kur'an'a bakarsan öyle.
- 2) Valideyninin yüzüne bakarsan öyle.
- 3) Kâbe-i Muazzama'ya bakarsan öyle.
- 4) Ulemânın yüzüne bakarsan öyle.
- 5) Kardeşinin yüzüne bakarsan, bu da öyle...

Onun için, Allah hepimizi affetsin de, kardeşleri kardeş olarak sevip; yüzlerine öyle merhametle, şefkatle bakmak, cümlemize nasib etsin...

Şimdi bir de bakış var ya; sert bir bakış... Korkar insan... Yüreği titrer, acaba nasıl diyerekten... Öyle değil.

5. (*Ve meni'btedee bi-emrin fekâle bi'smi'llâh*) “Bir iş yapacak, dükkân açacak, işine gidecek; *Bismi'llâh* diyor. (*Gafera'llâhu leh*) O da mağfiret-i ilahîye mazhar olur.”

d. Kabre Azıksız Girmek

Şimdi Peygamber Efendimiz'in sözleri bitti, Ebû Bekrini's-Sıddîk'in sözü geldi.

وَعَنْ أَبِي بَكْرٍ الصِّدِّيقِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ: مَنْ دَخَلَ الْقَبْرَ بِلَا زَادِ،

فَكَأَنَّمَا رَكِبَ الْبَحْرَ بِلَا سَفِينَةٍ.

(*Men dehale'l-kabre*) “Her kim kabre girerse, (*bilâ zâdin*) katıksız olarak; (*fekeennemâ rakibe'l-bahra bilâ sefîneh*) denize

gemisiz girmiş bir adam gibidir. Denizde gemisiz gitmek isteyen bir adam gibidir.”

Denizde gemisiz nasıl yürünmezse, kabirde de zâdı olmayan, katığı olmayan kimsenin durumu ona benzer.

فَإِنَّ خَيْرَ الزَّادِ التَّقْوَى (البقرة: ١٩٧)

(*Feinne hayre'z-zâd, et-takvâ*) “Bilin ki azığın en hayırlısı takvâdır, Allah korkusudur.” (Bakara, 2/197)

Allah korkusu gönlünde olmayanların orada işi zor... Oraya ekmek, peynir gitmez ya! *Zâd*, katık... Katık dediğin senin, ekmek peynir... Oraya ekmek peynir gider mi? Ekmek peynir yeri değil ki orası! Ya? Orada Allah korkusu! Allah korkusuyla kabre girebildiyse, ne mutlu sana... O Allah korkusu yoksa vay halimize!

Kabre girerken Allah korkusunu nereden bulacaksın gayri? Onu, dünyada iken kazanacak idin. Ne yapacaksın? Günahlardan korkacaksın! İşte, imanı muhafaza edeceksin ve bir de, müslümanlara faydalı olmaya çalışacaksın!

e. Dünyanın ve Ahiretin İzzeti

وَعَنْ عُمَرَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ: عِزُّ الدُّنْيَا بِالْمَالِ، وَعِزُّ الآخِرَةِ

بِصَالِحِ الْأَعْمَالِ .

Hazret-i Ömer RA, diyor şimdi:

1. (*İzzü'd-dünyâ bi'l-mâl*) “Dünyanın izzeti mal iledir.” Halbuki bugün o da para etmiyor. Şah'ın o kadar parası vardı, hiç para etmedi. Malın da devri geçti demek ki...

2. (*Ve izzü'l-âhireh, bi-sâlihi'l-a'mâl*) “Ahiretin izzeti de sâlih ameller iledir.” A'mali sâliha; ibadât, tâat, hasenat... Ne varsa...

f. Dünya ve Ahiret Kaygısı

Şimdi Hazret-i Osman'a geldik.

وعن عثمان رضى الله عنه: هم الدنيا ظلمة في القلب، وهم

الأخرة نور في القلب .

Hazret-i Osman RA da diyor ki:

1. (*Hemmü'd-dünyâ zulmetün fi'l-kalb*) “Dünya kaygısı; ‘Yahu, ne olacak bu işler? Gaz yok, benzin yok! Şu yok, bu yok!’ Bir kaygı... Bu düşünceler kalbe zulmettir. Karanlıklar getirir kalbe...

“—Allah kerim; ne yapalım, bugün de böyle oldu.” demek lâzım!

2. (*Ve hemmü'l-âhireh*) “Ama ahiret kaygısı; ‘Yâ Rab, acaba n’olacak benim halim? Önümde iman var... En büyükler bile korkmuşlar. Son nefes korkunç şey!’ diyerekten kaygılanmak, (*nûrun fi'l-kalb*) kalplere bir nur oluyor.”

Onun için, her şeyde hüsn-ü hâtimeyi isteriz Cenâb-ı Hak’tan... İsteriz ki, imanla göçelim, “*Lâ ilâhe illa’llah*” diyerek göçelim! Allah bilir, ne çeşit kazalar var, belâlar var, ölümler var... Allah hepimizin hakkında hayırlı ölümler nasib etsin...

Onun için, (*hemmü'l-âhireh*); “Yâ Rabbi, ahirette halim ne olacak benim, acaba? Bu kadar günahlarım var, kabahatlerim var... Bu hesabın karşısında, ben nasıl hesap vereceğim yâ Rabbi?” diyerekten, bunların kaygısı, (*nûrun fi'l-kalbi*) kalpte nurdur.

g. İlim Öğrenmenin Mükafatı

Geldi Ali RA’a... Hepsi birer birer söylüyor:⁵²

⁵² *Kenzü'l-Ummâl*, c.X, s.162, no:28842; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.XXI, s.294, no:23554.

وَعَنْ عَلِيٍّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ: مَنْ كَانَ فِي طَلَبِ الْعِلْمِ كَانَتْ الْجَنَّةُ
فِي طَلَبِهِ، وَمَنْ كَانَ فِي طَلَبِ الْمَعْصِيَةِ، كَانَتْ النَّارُ فِي طَلَبِهِ
(ابن النجار عن ابن عمر)

1. (*Men kâne fi talebi'l-ilmî*) “Her kim ilim talebinde olursa...”
Burada bak bir şey var, *elif lâm* var ilmin başında... *Elif lâm*
gelince, hususî ilim! Umûmî ilim değil... Umumi ilim olunca;
doktorluk, mühendislik, her çeşit ilim girer içerisine... Fakat *elif*
lâm gelince, bir ilim var... Bu ilim, *ilmü'l-âhireh*, *ilmü'ş-şeriah*...
Kur'an ilmi yâni...

(*Men kâne fi talebi'l-ilmî*) “Her kim, Kur'an ilmine talib olursa,
(*kâneti'l-cenneti fi talebihî*) cennet de onu taleb eder; ‘Gel, gel!’
diye...” Yâni, Kur'an ilminin talibini cennete çağırır. Onun için,
taleb olunacak ilim, ancak ilmül Kur'andır. Çünkü ulûmül
evveline vel ahirin, hep bütün ilimler Kur'an'ın içerisinde vardır.

Adam gâvur, gökte uçuyormuş... Nerede uçarsa uçsun!
Mü'minin uçuşlarını hiç görmedin mi sen? Mü'min, öyle gaza
benzine muhtaç olmadan uçar. Hiç Nakşibendî Hazretleri'nin
menakıbını okumadın mı? Nasıl uçmuş o büyükler... Alllaah!

2. (*Ve men kâne fi talebi'l-ma'sıyyeh*) “Her kim böyle ma'sıyyet
peşinde olursa; (*kâneti'n-nâru fi talebihî*) onu da cehennem ister.
Onun da tâlibi cehennemdir, Allah muhafaza...”

Onun için, en çok dikkat edilecek şey, günahlardan korkup
kaçmaktır. İbadet kolay... Abdest alırsın, namaz kılarırsın. Ama
günahlar zor... Bir kere alıştın mı hele, Allah muhafaza... En
kolayı sigara...

“—Bırak bakayım!”

“—Yâhu alıştım gayri, ne yapayım? Başım dönüyor, karnım
ağrıyor.”

Çeşitli bahaneler... Onun için, Allah kötülöklere, fenalıklara
alıştırmamasın...

Bakın şimdi burada gelir o: Cenabı Peygamber,
“—Pis kokulular camiye gelmesin!” diyor.

Sigaranın kokusu pistir yâ! Ona temiz diyen olur mu, çıkar mı? Cenab-ı Peygamber, camiye sokmamış onları... “Öyleyse gelmeyin!” demiş.

وَعَنْ يَحْيَى بْنِ مُعَاذٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ: مَا عَصَى اللَّهُ كَرِيمًا، وَمَا
أَثَرَ الدُّنْيَا عَلَى الْآخِرَةِ حَكِيمًا .

(*Ve an yahyebni muazin radiya'llàhu anh*) “Yahyâ ibn-i Muaz RA'dan”

Bu *Yahyâ İbn-i Muaz*, evliyâullah'tan büyük bir zat... Eline geçeni yedirirmiş. Bütün varlığını böyle hayra hasenata harcamış. Allah hepimizi affetsin... Oğlu, sen bize miras bırakmayacaksın diye kafasını taşla ezip öldürmüş, şehid etmiş. Allah Allaah...

Ukûku'l-valideyn, büyük günahların üçüncüsü... Anaya babaya asi olmak, en büyük günah... İnsan, namaz kılacak kadar bir okumayı öğrendikten sonra, dinini imanını öğrenecek kadar bir bilgi sahibi olduktan sonra, fazla okumak için anası babası izin vermezse, gidemez. Anasına babasına itaat vacib; öteki nafîle... Hatta Kur'an ilminde hafız olmak, hoca olmak istiyor. Hoca olmak, hafız olmak nafîledir; anaya babaya itaat vacibdir. İzin vermezlerse gidemezsin!

Allah kusurlarımızı affetsin... Tevfikât-ı samedâniyyesine mazhar eylesin... Sevdiği, râzı olduğu kullarının arasına bizleri de kabul etsin inşaallah...

Kâffeten ehl-i imanın ervâhı için, *el-Fâtîha!*

29. 7. 1979 – İskenderpaşa Camii
(1 Ramazan 1399, Yatsıdan önce)

38. MÜNEBBİHAT, 2. DERS

Eüzü bi'llâhi mine'ş-şeytâni'r-racîm.

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

*El-hamdü li'llâhi rabbi'l-âlemîn... Ve'l-âkıbetü li'l-müttakîn...
Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidînâ muhammedin ve âlihî ve
sahbihî ecmaîn...*

Cenâb-ı Feyyâz-ı mutlak ve Rabbül'felak Hazretleri, cümlemizi mağfurîn zümresine ilhak eylesin... Bu mübarek Ramazan-ı Şerif'te onun hürmetine, sevgililerinin hürmetine, Rasûl-i Ekrem'in hürmetine, hepimizi sevdiği, razı olduğu kullarının arasına kabul etsin...

İnsan olmak çok zor şey... Çok zor ama... Tayyare yapmaktan zor... Füzeler yapmaktan zor... Hepsinden zor... Allah muînimiz olursa, oluruz. Muînimiz olmazsa, kendi halimize öyle olgun, kâmil bir müslüman olmamız çok zor...

Bu kitabı okuyor insan... Okudukça bakıyor kendine... Onlar nerede, biz nerede?

a. Alimlerin Meclisine Devam Edin!

Efendimiz SAS'in şu sözü, çok şayân-ı dikkat:

خَصَلْتَانِ ، لَا شَيْءَ أَفْضَلُ مِنْهُمَا : الْإِيمَانُ بِاللَّهِ ، وَالنَّفْعُ لِلْمُسْلِمِينَ .

(*Hasletâni lâ şey'e efdale minhümâ*) “İki huy vardır ki, ondan daha efdal bir şey yoktur:

1. Birisi, (*El-îmânü bi'llâh*) “Allah-u Teâlâ'ya iman.”

2. İkincisi, (*Ve'n-nef'ü li'l-müslimîn*) “Müslümanlara faydalı olmak.”

Müslümanlara faydalı olmak... Çeşitli faydalar var... Meselâ, bir fakire ev alıverirsin... Yemeğini verirsin, karnını doyurursun... Üstüne başına bakarsın, para yardımı yaparsın... Çok iyi şeyler;

fakat bu bir fayda temin etmez. E, adam yaşar, ölür gider. Asıl müslümanlara fayda, onun imanını kuvvetlendirecek, imanını sağlamaştırarak bilgi lazım!

Onun için, alt tarafta da diyor ki: ki:⁵³

عَلَيْكَ بِمَجَالِسَةِ الْعُلَمَاءِ (طَب. عَنْ أَبِي أَمَامَةَ)

(*Aleyke bi-mücâleseti'l-ulemâ*) “Ulemâ meclislerine devam et!
Çünkü senin imanının kuvvetlenmesi ancak bununla kâimdir.”

Çünkü:⁵⁴

⁵³ Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.VIII, s.199, no:7810; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.III, s.196, no:4550; *Et-Tergîb ve't-Terhîb*, c.I, s.63, no:162; Heysemi, *Mecmaü'z-Zevaid*, c.I, s.334, no:518; Ebû Ümâme RA'dan. (Lokman Hekim'in oğluna yaptığı nasihatlerden.)

Kenzü'l-Ummal, c.X, s.170, no:28881; *Camiü'l-Ehadis*, c.IX, s.155, no:8129.

⁵⁴ Müslim, *Sahih*, c.I, s.74, no:55; Ebû Dâvud, *Sünen*, c.II, s.704, no:4944; Neseî, *Sünen*, c.VII, s.156, no:4197; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.IV, s.102, no:16982; İbn-i Hibbân, *Sahih*, c.X, s.435, no:4574; İmam Şâfiî, *Müsned*, c.I, s.233, no:1152; Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.II, s.52, no:1260; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.XIII, s.79, no:7164; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.IV, s.323, no:5265; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.VIII, s.163, no:16433; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.IV, s.432, no:7820; Hamîdî, *Müsned*, c.II, s.369, no:837; İbnü'l-Ca'd, *Müsned*, c.I, s.392, no:2681; Kudâî, *Müsnedü's-Şihâb*, c.I, s.44, no:17; Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.XIV, s.207, no:7495; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimâşk*, c.XI, s.53, no:2706; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.II, s.226, no:3095; Temîm ed-Dârî RA'dan.

Tirmizî, *Sünen*, c.IV, s.324, no:1926; Neseî, *Sünen*, c.VII, s.157, no:4199; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.297, no:7941; Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.IV, s.122, no:3769; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.IV, s.433, no:7822; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.VI, s.242; Temmâmü'r-Râzî, *el-Fevâid*, c.II, s.107, no:1271; İbn-i Hibbân, *Tabakâtü'l-Muhaddisîn*, c.III, s.383; Mizzî, *Tehzîbü'l-Kemâl*, c.I, s.346; Dâra Kutnî, *İlel*, c.X, s.115, no:1905; Ebû Hüreyre RA'dan.

Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.I, s.351, no:3281; Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.XI, s.108, no:11198; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.IV, s.259, no:2372; Taberânî, *Müsnedü's-Şâmiyyîn*, c.I, s.74, no:92; Abdullah ibn-i Abbas RA'dan.

Dârimî, *Sünen*, c.II, s.402, no:2754; Kudâî, *Müsnedü's-Şihâb*, c.I, s.45, no:19; Temmâmü'r-Râzî, *el-Fevâid*, c.II, s.67, no:1161; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.II, s.412, no:531; Abdullah ibn-i Ömer RA'dan.

الدِّينُ النَّصِيحَةُ (م. د. ن. حم. عن تميم الداري؛ ت. ن. حم. طس.
عن أبي هريرة؛ حم. طب. ع. عن ابن عباس؛ كر. عن ثوبان)

(*Ed-dînu en-nasîhah*) “Din nasihatla kâimdir.”

Nasihat dinlemeyen kulaklar anarşist olur. İnsanları yola getirecek şeyler nasihatle olmuş... SAS Efendimiz insanlara ne kılıç kullandı, ne top tüfek kullandı. Onlara yaptığı nasihatlerle, Kur’an nasihatleriyle hepsi —Allah’a şükür— kâmil, olgun kimseler oldular. Seviyelerine erişmeye imkân olmayan, yüksek rütbelere nâil oldular. Sırf Kur’an’ı dinlemeleri dolayısıyla...

Onun da bugün varisleri alimler... Bize dini öğretecekler, telkin edecekler. Allah da bizim kalblerimize hidayet ihsan buyurursa, biz de onlardan istifade ederek, Allah’ın sevgili kulu olmaya çalışacağız. Onu için, buna çok dikkat etmeli! İnsanlara asıl fayda verecek, insanların kemâline sebep olacak bilgileri öğretmeli! Onun için, Kur’an kursu müesseselerine son derece dikkat etmeli!

Bugün İstanbul’da aşağı yukarı üç yüz bin çocuk okuyor. Üç yüz bin çocuk Anadolu’dan geliyor, burada mekteplere gidiyor. Kimisi mühendis oluyor, kimisi mimar oluyor, kimisi doktor oluyor... Oluyor ama dinini bilmedikten sonra bu bilgilerin faydası olmuyor. Dünyada istifade eder tabii... Dünyada istifade eder amma, öldükten sonra bir şey yok elinde... Onun için dinini öğrendikten sonra ne olursan ol; atomcu ol, tayyareci ol, uçucu ol, doktor ol, mühendis ol... Ne olursan ol ama dinini bil! İyi bil ama...

Onun için dini bize bildirecek müesseselerin başında Kur’an

Taberânî, *Müsnedü’ş-Şâmiyyîn*, c.IV, s.133, no:2923; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimâşk*, c.IX, s.307; Sevbân RA’dan.

Mecmaü’z-Zevâid, c.I, s.263, no:290, 293; *Kenzü’l-Ummâl*, c.III, s.740, no:7197, 7201, 8774, 8776; *Keşfü’l-Hafâ*, c.I, s.263, no:699 ve c.II, s.305, no:1324; *Câmiu’l-Ehâdis*, c.XXXIX, s.230, no.42406; ;RE. 97/11.

kursları geliyor. Evvelâ Kur'an okumasını öğreneceğiz... Sonra da Kur'an bize ne diyor, onu öğreneceğiz... Sonra da, Peygamber SAS'in buyruklarını öğreneceğiz. Eh kendimizi onlara uydurabilirsek, ne mutlu bize... Uyduramazsak, o zaman da ne yazık bize!

b. Akıllı Kimse Ahireti Tercih Eder

Yahyâ ibn-i Muaz RA'ın sözü kalmıştı, dün okurken:

وَعَنْ يَحْيَىٰ بْنِ مُعَاذٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ: مَا عَصَى اللَّهُ كَرِيمًا، وَمَا
أَثَرَ الدُّنْيَا عَلَى الْآخِرَةِ حَكِيمًا .

(*Ve an yahyebni muazin radıya'llàhu anh*) Yahyâ ibn-i Muaz RA'dan:

1. (*Mâ asa'llàhu kerîmün*) “Hiç bir kerim insan Allah'a isyan etmez! Kerim sıfatına nail olan insanın, Allah'a isyan etmesine imkân yok!

2. (*Ve mâ âsere'd-dünyâ ale'l-âhireti hakîmün*) “Hikmet sahibi olan bir insan da, dünyayı ahiret üzerine tercih etmez!” Akı başında olan bir insan, dâimâ ahiretini düşünür ve ahireti için hazırlanır.

c. Şehvet ve Kibirden Olan Günahlar

عَنْ سَفِيَانَ الثَّوْرِيِّ: كُلُّ مَعْصِيَةٍ عَنِ شَهْوَةٍ، فَإِنَّهُ يَرْجَىٰ غَفْرَانَهَا؛
وَكُلُّ مَعْصِيَةٍ عَنِ كِبَرٍ، فَإِنَّهُ لَا يَرْجَىٰ غَفْرَانَهَا؛ لِأَنَّ مَعْصِيَةَ
إِبْلِيسَ كَانَ أَصْلُهَا مِنَ الْكِبَرِ، وَزَلَّةَ آدَمَ كَانَ أَصْلُهَا مِنَ الشَّهْوَةِ

Süfyân-ı Sevrî denilen, İmâm-ı Azam'ın ayarında bir müctehid daha var. Bunun mezhebi yaşamadı. Zamanında yaşadı, sonra kayboldu. Büyük bir zat... O da diyor ki:

1. (*Küllü ma'siyetin an şehvetin*) Her bir günah ki, işlenir. Ama bu, şehvetten ileri gelen günahlar... (*Feinnehû yürcâ gufrânühâ*) Şehvetten nâşî olan her bir günahın mağfîret olunması umulur.

Ma'siyetler iki kısımdır. Birisi aşikâr, birisi gizli. Gizli olan ma'siyetlere necâset-i mâneviyye diyorlar. Necâset-i mâneviyye. Kibir, gözükmez ortada bir şey... Gurur, hased, kin, şehvet... Bunlar saklı içerde. Bunların dışarıda bir alâmeti yok, görülmez. Bunlara mânevî günahlar diyorlar ki... Öteki günahlar; pislik, hamama gidersin, yıkanırısın, temiz olur. Ama bunlardan yıkanmakla temiz olmak mümkün değil. Bunların çaresi tevbe. O tevbe de yapmak kolay bir şey değil... Tevbeyi yapmak kolay da, tövbede durabilmek hüner...

2. (*Ve küllü ma'siyetin ani'l-kibri*) “Gururdan, kibirden, hasedden, gadabdan ve buna benzer sâir şeylerden olan ma'siyetler ise; (*feinnehû lâ yürcâ gufrânühâ*) onun mağfîreti umulmaz.”

“—Neden?”

İşte Firavun var ya, o Firavun'un,

أَنَا رَبُّكُمْ الْأَعْلَى (النَّازِعَات: ٢٤)

(*Ene rabbükümü'l-a'lâ*) “Ben sizin en büyük rabbinizim!” (Nâziât, 79/24) deyişi kibirden dolayı, büyüklendiğinden dolayı... Büyükleme iyi değil... Büyüklendi miydi, onun cezası çabuk geliyor. İnsan ondan da kolaycacık tevbe edemiyor. Tevbe etmek de kolay değil yâni... Edemiyor.

(*Li-enne ma'siyete iblîs, kâne asluhâ mine'l-kibri*) “İblis'in ma'siyetinin aslı kibirdir.” Gurur bırakmıyor onu... Yaptığı günahlardan dolayı bir daha af da dileyemiyor; af olunamıyor.

(*Ve zelletü âdeme*) “Adem AS'ın zellesi, hatası, (*kâne asluhâ*)

mine's-şehveh) şehvetten neş'et etti.” Allah “Yeme!” dedi. Yemeyin denilen meyvadan yedi, aldı. O yediğinden dolayıdır ki, onun affı umulur.

d. Gülerek Günah İşleyen Kimse

وَعَنْ بَعْدِ الزَّهَادِ: مَنْ أَذْنَبَ ذَنْبًا وَهُوَ يَضْحَكُ، فَإِنَّ اللَّهَ يَدْخُلُهُ
النَّارَ وَهُوَ يَبْكِي. وَمَنْ أَطَاعَ وَهُوَ يَبْكِي، فَإِنَّ اللَّهَ يَدْخُلُهُ الْجَنَّةَ
وَهُوَ يَضْحَكُ.

(*Ve an ba'di'z-zühhâd*) Bazı zâhidler demişler ki:

1. (*Men eznebe zenben ve hüve yadhakü*) Bazı cahiller var ya; güle güle içki içerler, kötü yerlerde bulunurlar... (*Feinna'llahe yüdhilühü'n-nâra ve hüve yebkî*) Bunun akıbeti ağlaya ağlaya cehenneme girmektir. Güle güle günah işliyordu, fakat ahirette ağlaya ağlaya cehenneme girmesine vesîle oluyor.

2. (*Ve men etaa*) Her kim Allah'a itaat eder. (*Ve hüve yebkî*) Aynı zamanda da ağlıyor. Hem itaat ediyor, hem de ağlıyor. İmam-ı Azam gibi... (*Feinna'llahe yüdhilühü'l-cennete ve hüve yadhakü*) Onu da cennete gülerek korlar.”

Ne iş yani... İmam-ı Azam Hazretleri'ni tarif ederler de:

“—Gece namaz kılıyor. Camiden çıkmıyor, yatsıdan sonra; namaz kılıyor.”

Bazı gözleyiciler, “Bakalım, ne yapıyor?” diye, girerler içeri saklanırlarmış. Gözlerinden yaşlar şıp, şıp diye hasıra damlıyor. Ne iş ya Rabbi! Ne hikmet...

e. Günahta Israrın Zararı

وَعَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: لَا صَغِيرَةَ مَعَ الْإِصْرَارِ، وَلَا

كَبِيرَةٌ مَعَ الْاِسْتِغْفَارِ (الديلمي عن ابن عباس)

Peygamber SAS Efendimiz buyuruyorlar ki:⁵⁵

1. (*Lâ sagîrete mea'l-ısrâr*) “Bir günaha ısrar ediyormusun, o sağıre olmaz artık, sağırelikten çıkar.” Meselâ, bir sigara içmek kerahattir derler. Fakat iki, üç, dört, yedi, sekiz olunca büyük günah oluyor sonunda... Bir yerden okumuştum ki, “Sekiz tane küçük günah, bir tane büyük günah olur.” diyerekten kulağımda kalmış.

Bazı insanlar ehemmiyetsiz derler, ufak günahlara kıymet vermezler. “Ufak günah canım!” derler. Efendimiz diyor ki: “Hayır, günahın ufağı olmaz. Daima yapıyorsun onu, o büyüyor.” Bir mısır tanesi, bir daha ko, bir daha ko... Ohooo, bir yığın oldu o... Ufak ama birikiyor, yığın oluyor.

2. (*Ve lâ kebîrete mea'l-istiğfâr*) “Ne kadar günahın büyük olsa da, mâdem ki istiğfar ediyorsun, tevbekâr oluyorsun; o da kalmaz.”

Büyük günahlar da istiğfar ile yok oluyor. Hatâ ediyor insan; arkasından tövbe ediyor, nedamet diliyor. O da dayanamıyor, yok oluyor inşallah...

f. En Büyük Düşman Nefis

وَعَنْ بَعْضِ الْحُكَمَاءِ: مَنْ تَوَهَّمَ أَنْ لَهُ وَلِيًّا أَوْلَى مِنَ اللَّهِ، قَلَّتْ

مَعْرِفَتُهُ بِاللَّهِ، وَمَنْ تَوَهَّمَ أَنْ لَهُ عَدُوًّا أَعْدَى مِنْ نَفْسِهِ، قَلَّتْ

مَعْرِفَتُهُ بِنَفْسِهِ .

⁵⁵ Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.V, s.199, no:7994; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.V, s.456, no:7268; Kudâî, *Müsnedü'ş-Şihâb*, c.II, s.44, no:853; Abdullah ibn-i Abbas RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.IV, s.218, no:10238; *Keşfü'l-Hafâ*, c.II, s.2072, no:3071; *Câmü'l-Ehâdis*, c.XVI, s.452, no:17251.

Bazı hakîmler demişler ki:

1. (*Men tevehheme enne lehû veliyyen evlâ mina'llâh*) Dünya büyüklerinden bir büyüğü kendisine velî ediyor da, Allah-u Teâlâ'yı unutuyor. “Filân adam benim velîmdir!” diyor. Büyük adam... Ona arkasını dayıyor. (*Kallet ma'rifetühû bi'llâh*) Bu adamın Allah'a ma'rifeti yok demektir. Çok az... Allah'ı bırakmış, başkasına dayamış arkasını... Ondan dolayı gururlanıyor. Bunun ma'rifeti azdır diyor.

2. (*Ve men tevehheme enne lehü adüvven a'da min nefsihî, kallet ma'rifetühû bi-nefsihî*) Birisi de düşman olarak, “Ah filân düşman yok mu? İngiliz, Fransız, Alman...” filân diyor, düşman olarak onları tanıyor. “Asıl senin düşmanın nefsendir. Nefsinden daha başka düşman arıyorsun; senin de nefsine bilgin az...” diyor.

Nefsine bilgin sağlam olsa, asıl düşman senin nefsin olduğunu bilirsin. Seni kemâle ulaştırmaya mani oluyor. Hayırlarına mâni oluyor, birçok iyiliklere mâni oluyor. Binâen aleyh, asıl düşman senin kendi nefsin...” diyor.

g. Kalbin ve Dilin Bozulması

وعن ابى بكر الصديق رضى الله عنه فى قوله تعالى: ظهر الفساد
فى البر والبحر (الروم: ٤١) قال: البر هو السان، والبحر هو القلب؛
فاذا فسد اللسان، بكت عليه النفوس؛ واذا فسد القلب، بكت
عليه الملائكة.

Bir de Ebû Bekr-i Sıddîk RA, (*Zahere'l-fesâdü fi'l-berri ve'l-bahri*) “Karada ve denizde fesad zâhir oldu.” (Rûm, 30/41) ayet-i kerimesi için diyor ki:

(*Elberru, hüve'l-lisân*) “Kara, dildir. (*Ve'l-bahru, hüve'l-kalb*)

Deniz de kalptir.” diyor. Kur’an’daki mânâya bak! Orada karadan, denizden bahsederken; “Karadan murad dildir, denizden murad kalptir.” diyor. Fesad bu ikisinde de var...

Denizde ne fesad olacak, deniz Allah’ın suyu... Kara da Allah’ın toprağı... Toprağın ne kabahati var? Denizın ne kabahati var? Fesad asıl dil ile gönülde... Bu ikisini kaybettin mi elden, felâket...

1. (*Feizâ fesede’l-lisân*) “Dil yalan söylüyor, fenâ söz söylüyor... Hatır kırıyor, gönül yıkıyor... (*Beket aleyhi’n-nüfûs*) Buna, insanlar ağlar. Bu, hatır kırıcı, gönül kırıcı adama ağlar insanlar...

2. (*Ve izâ fesede’l-kalb*) Bu sefer gönül fesad... Kendi kendine, kötü kötü şeyler besliyor gönlünde... (*Beket aleyhi’l-melâikeh*) Ona da melekler ağlar.

Bunu bir yerde okudum bugün de, diyor ki:

“—Kâbe-i Muazzama’da oturma! Çünkü burada, günahı işlemedikçe, içinden gelir bir şeyler ya; ‘Şu fenalığı yapayım, bu fenalığı yapayım!’ diye. Fakat aklın başına gelir, tevbe edersin, yapmazsın; günah yazılmaz.

Fakat Kâbe’de içinden böyle bir şey geçirdin miydi, derhal o yüz bin günah yazılır. Onun için Hazreti İbn-i Abbas, Mekke’de oturmadı, Taif’e kaçtı. Bu günahdan dolayı, orda barınmak zor... Gayet kendini uyanık tutacaksın!

h. Şehvet ve Sabrın Sonuçları

قِيلَ: إِنَّ الشَّهْوَةَ تَصِيرُ الْمُلُوكَ عِبِيدًا، وَالصَّبْرَ يَصِيرُ الْعَبِيدَ مُلُوكًا.

أَلَا تَرَى إِلَى قِصَّةِ يُوسُفَ وَزَلِيخَا؟

Denilmiş ki:

1. (*İnne’ş-şehvete tüşayyiru’l-mülûke abîden*) “Muhakkak ki şehvet, melikleri köle eder.” Şah’ı köle ettiği gibi...

Şehvet çok fena şey; Allah muhafaza etsin... İşte hayvanlarda

görüyoruz ya... Şehvetleri geldiği vakitte nasıl birbirlerine hücum ediyorlar, vurup kırıyorlar, koparıyorlar. Bu insanda da aynı şey mevcut... Onun için, bunu yenmek, pehlivanları yenmekten daha zor! Pehlivanları yenmek mümkün de, bu insanın şehvetini yenmesi çok zor...

2. (*Ve's-sabru yüsayyiru'l-abîde mülûken*) “Sabır da, köleleri melik yapar. (*Elâ terâ ilâ kıssati yusuf, ve züleyhâ*) Görmüyor musun Yusuf AS ve Züleyhâ'nın kıssasını? Yusuf köle oldu, fakat sonra Mısır'a melik oldu. Ne sebebiyle? Sabrı sebebiyle...” Öteki Şah idi; şahlık gitti elden, oldu şimdi bir köle...

i. Aklını Emir Edene Ne Mutlu!

قِيلَ: طُوبَى لِمَنْ كَانَ عَقْلُهُ أَمِيرًا ، وَهُوَ أَسِيرًا ؛ وَوَيْلٌ لِمَنْ كَانَ
هُوَ أَمِيرًا ، وَعَقْلُهُ أَسِيرًا .

Denilmiş ki:

1. (*Tübâ li-men kâne aklühû emîren*) “İnsanın akli emiri olursa, o insana müjdeler olsun!” Çok iyi, aklını kullanabiliyor. (*Ve hevâhü esîrâ*) “Hevâsına da uymuyor. Hevâsına uymayan adam, akli kendisine emir... Ooo, ne mutlu o adama!”

2. (*Ve veylün li-men kâne hevâhü emîren*) “Eğer arzusu emirse... Hevası, arzusu, isteği onun emiri...”

“—Şunu yapalım bu akşam!”

“—Yapalım...”

“—Bunu yapalım!”

“—Yapalım...”

Bugün akşam dinledim de: Yedi-sekiz tane eşkiya delikanlı bir evi basmışlar. Yedi tane delikanlıyı kesmişler. O delikanlılarla da hiçbir ilgileri yokmuş. Yalnız onların örgütüne girmediklerinden dolayı, onlara kin beslemişler. Basmışlar yakalamışlar; yedisini de kesmişler adamların... Bir kısmını Eskişehir yoluna götürüp

kesmişler. Bir kısmını evlerinde kesmişler. Hâkim, idamlarını istiyordu onların...

Yâni, bunların şimdi hiçbir kabahatleri yok! Kabahatleri olmadığı halde, insan bu kadar canavar oluyor yani. Emeline nail olmak için... E, aptal insan! Sen elde bir maşasın, seni arkadan oynatan var! Hacivat'la Karagöz vardı, vaktiyle bizim çocukluğumuzda... Perdenin arkasında oynar, biz de onları seyrederdik. O, oyunda değil ki, onu oynatan var... Şimdi, bu oynatanlara akli ermiyor çocukların, canlarını da feda ediyorlar. Allah esirgeye...

j. Günahları Terk Etmenin Karşılığı

قِيلَ: مَنْ تَرَكَ الذُّنُوبَ، رَقَّ قَلْبُهُ، وَمَنْ تَرَكَ الْحَرَامَ، وَآكَلَ
الْحَلَالَ، صَفَّتْ فِكْرَتُهُ.

Denilmiş ki:

1. (*Men tereke'z-zünûb, rakka kalbühû*) “Günahları terkeden insanların kalpleri yumuşak olur.” Mahzun olur. Ağlar, sızlar, yalvarır Allah'a...

2. (*Ve men tereke'l-haram*) Haram da günah ya, onu da ayrıca yazmış. “Kim haramı terk ederse, (*ve ekele'l-halâl*) helâlî da yerse; (*saffet fikretehû*) kafası çok güzel, temiz olur. İyi düşünür, iyi düşünceli insan olur.”

k. Akıl Olgunluğu

قِيلَ: إِكْمَالُ الْعَقْلِ، اتِّبَاعُ رِضْوَانِ اللَّهِ تَعَالَى، وَاجْتِنَابُ سُخْطِهِ

Denilmiş ki:

(*İkmâlü'l-akl*) “Akıl kemâli...” Herkeste bir akıl var ya şimdi. Bunun hangisi olgun akıl, kâmil akıl? (*İttibâu rıdvânî'llâhi teâlâ*)

“Allah-u Teâlâ'nın rızâsına ittiba etmek...” Allah-u Teâlâ kimlerden memnun, nelerden memnun; bunları yapıyor. Allah-u Teâlâ'nın râzı olmadığı şeyleri de terk ediyor. (*Ve'ctinâbü sehatihî*) “Emrine itâat ve gazabından ictinâb...”

1. Gurbet Anlayışı

قِيلَ: لَا غُرْبَةَ لِلْفَاضِلِ، وَلَا وَطْنَ لِلْجَاهِلِ .

Onun için demişler ki:

1. (*Lâ gurbete li'l-fâdil*) “Fâzıl adama gurbet yoktur. Dünyayı dolassa, hiç gariplik çekmez. Her yerde dost bulur.”

2. (*Ve lâ vatane li'l-câhil*) “Cahil, vatanında da gariptir. Kimseyle geçinemez çünkü... Önüne gelenle kavga eder. Vatanında da rahatı olmaz.”

m. Ma'rifetin Alâmeti

قِيلَ: حَرَكَةُ الطَّاعَةِ دَلِيلُ الْمَعْرِفَةِ، كَمَا أَنَّ حَرَكَةَ الْجِسْمِ
دَلِيلُ الْحَيَاةِ

Denilmiş ki:

(*Hareketü't-tâati delîlü'l-ma'rifeh*) “Şimdi namaz kılıyoruz ya, yatıyoruz kalkıyoruz. Bu bir hareket... Bu hareket, o kimsenin Allah'ı bilgisinin alâmetidir. Nitekim, (*hareketü'l-cismi delîlü'l-hayâh*) vücudun hareketi, ölmediğine alâmettir.” Ölü olsa, kımıldayamayacak.

Vücudun hareketi ölmediğine alâmet olduğu gibi; gönüllerin de hareketi, taatlerin yapılışındır. O da ma'rifet-i ilâhiyenin kendisinde mevcut olduğuna alâmettir.

n. Hatâların Başı Dünya Sevgisi

Şimdi burada bir hadis var, bunu herkes de bilir:

قال النبي صلى الله عليه وسلم: أَصْلُ جَمِيعِ الْخَطَايَا ، حُبُّ الدُّنْيَا ؛
وَأَصْلُ جَمِيعِ الْفِتَنِ ، مَنَعُ الْعُشْرِ وَالزَّكَاةِ .

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuş:

1. (*Aslü cemii'l-hatâyâ hubbü'd-dünyâ*) “Hataların başı dünya sevgisidir.”

Günahlar çok ya; yüzlerce... İşte 550 tane günah yazmışlar, mâlûm... Fakat bunların bir başı var... Başı *hubbüd dünya*, dünya sevgisi...

E, bu dünyada oturduğumuz için, sevmemek de mümkün değil... Ev yapacaksın, çoluk çocuk evlendireceksin... Kendin de harcayacaksın, yaşayacaksın bu dünyada... Bir iş lâzım!.. Biz öyle eski zamanın kâmilleri gibi, bir lokmayla, bir hırkayla geçinemeyiz ki...

2. (*Aslü cemii'l-fiten*) “Bütün fitnelerin başı da, (*men'ul-uşri ve'z-zekât*) öşür ve zekâtı vermemek.”

O anarşiler manarşiler... Bunların hepsinin başı o... Öşürle zekât kalktı mı, fitneler de kalkacak ayağa, ayaklanacak.

Şimdi ilk şeyde, köylüden öşrü kaldırdık. Köylüye dedik ki, öşür kalktı, rahat et... Oh dedi, sevindi. Çünkü öşrü vermek de zor bir işti. Öşür kalkınca, zekât da artık müslümanların keyfine kaldı. İsteyen müslüman verir, isteyen de vermez.

o. Ölüm Ansızın Gelir

قال شاعرٌ اشعاراً:

يَا مَنْ بَدَنِيَّاهُ اشْتَغَلَ ، قَدَغَرَهُ طَوْلُ الْأَمَلِ .

أَوَلَمْ يَزَلْ فِي غَفْلَةٍ ، حَتَّى دَنَا مِنْهُ الْأَجَلُ .
 الْمَوْتُ يَأْتِي بَغْتَةً ، وَالْقَبْرِ صَنْدُوقِ الْعَمَلِ .
 اصْبِرْ عَلَى أَهْوَالِهَا ، لَا مَوْتَ إِلَّا بِالْأَجَلِ .

Şâir demiş ki:

(*Yâ men bi-dünyâhü iştegal*) “Ey dünyasıyla meşgul olan kimse! (*Kad garrahu tûli'l-emel*) Seni uzun emel aldatıp duruyor.” Şu kadar sene yaşarım... Şu da lazım, bu da lazım... Birçok emel var insanda... Şimdi bu emeller seni aldattı.

(*Evelem yezel fî gafletin*) “Sen bu uykuda ne kadar uyuyacaksın daha? (*Hattâ denâ minhü'l-ecel*) Bakıyorsun ki bir gün, ecel geliverdi.” Ondan sonra senin emellerin filan hepsi suya düşüyor. Bir şeyler yapacaksın ama bir türlü nail olamıyorsun...

(*El-mevtü ye'tî bağteten*) “Ölüm ansızın gelir.” Ansızın gelir ama evvela bir elçisi de vardır. Belin ağrır, bacağı ağrır... Karnın ağrır, başın ağrır... O ölümün elçisi onlar... Aklını başına al, diyor. Sonra ölüm ansızın gelir vesselâm...

(*Ve'l-kabrü sandûku'l-amel*) “Kabir, amellerin sandığı...” Kızların çeyiz sandığı olduğu gibi... Oraya doldururlar. Kabir de senin amellerinin sandığı... Neleri götürdüysen buradan oraya amel olarak, onlar senin karşına çıkacak... İyilikler götürdüysen, ne mutlu sana!

Onun için Peygamber SAS Efendimiz buyuruyor ki:⁵⁶

الْقَبْرِ رَوْضَةٌ مِنْ رِيَاضِ الْجَنَّةِ ، أَوْ حَفْرَةٌ مِنْ حَفْرِ النَّيِّرَانِ

⁵⁶ Tirmizî, *Sünen*, c.VII, s.500, no:2384; Deylemi, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.III, s.231, no:4682; Ebû Said el-Hudri RA'dan.

Taberani, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.VIII, s.271, no:8613; Ebu Hüreyre RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XV, s.546, no:42109; *Keşfü'l-Hafa*, c.II, s.90, no:1853; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.XXVIII, s.432, no:41805.

(ت. عن أبي سعيد)

(*El-kabru ravadatün min riyâdî'l-cenneti*) “Kabir, mü'mine cennet bahçelerinden bir bahçe olur, (*ev hufratün min huferi'n-nîrân*) veyahut kâfire cehennem çukurlarından bir çukur olur.”

“—Nasıl?”

Canım bugün önümüzde bak, televizyon var! Şöyle karşıdan bakıyoruz: Oooo, her yeri seyrediyoruz... Ne gördük, ne ettik, ama gözümüzün önünde, birçok yerleri seyrediyoruz işte...

İşte, mezar da böyle... Oraya gireceğiz. Girdikten sonra eğer cennetliksek, o cennetteki yerimiz böyle, televizyondaki gibi bize gösterilecek. Orada bakacaksın:

“—Ooo, ne mutlu bana... Köşkler benim. Bu saraylar benim. Bu cennetler benim... Oooh!” diyeceksin.

Unutacaksın ölümü...

E, maazallah, imandan, amel-i salihten mahrum olarıktan, dinsiz olarıktan gittiyse; ona da cehennemdeki yeri gösterilir. Onu görecek. Yılanlar, çıyanlar, akrepler; çeşitli azap şeyleri... O, orada artık eriyecek mi eriyecek, işte artık... Vayy... Nedâmet...

“—Tekrar beni dünyaya çıkar da ya Rabbi, bak yapar mıyım?” diyecek amma, bir daha çıkar mı ya?

Onun için, (*İsbir alâ ehvâlihâ*) “Bundan sonra sen, o kabrin hâline razı olacaksın, sabredeceksin, başka çaren yok... (*Lâ mevte illâ bi'l-ecel*) Ölüm de gelmez, ancak ecelle gelir.”

Ecel... Nefes var bizde ya, alıp veriyoruz. Bu alınan nefesler bizim sermayemizdir. Bin mi, yüz bin mi, beş yüz bin mi? Adama nefes verilmiştir. Bu nefesler bitmeyince, insan ölmez. İnsanın ölümü bu nefeslerin bitişine bağlı...

Binaen aleyh, sen bu nefesleri mümkün mertebe boşa kaçırmamağa çalış! Öyle hevâ ü heves, zevk ü sefâ peşinde bu nefesler kaybolunca, Cenâb-ı Hak soracak kıyamette:

“—Bu sana verdiğim ömrü nereye harcadın?”

“—Zevk ü sefâ peşinde, şurada burada erittim.”

“—E, olur mu?”

Allah kusurlarımızı affetsin.

Şimdi bu ikişerli kısımdı. Gelecek ders de *babüs-selâsi*'ye, üçer üçer cümlelere geleceğiz. Allah cümlemizi affetsin...

Bugün bir efendi geldi. Bir caminin müezziniymiş. Bizim Doktor Mazhar'a gitmiş:

“—Ben zayıfım, korkuyorum! Orucu kışa bıraksam da, kışın tutsam olmaz mı?” demiş.

O da bana yollamış, “Git hocama sor!” diye...

Dedim:

“—Ben senden çok zayıf idim vaktiyle... Bugün de yesem, câizdir. Bize Allah-u Teâlâ izin de veriyor; tutsak da olur, tutmasak da... Çünkü bundan sonra gençleşeceğimiz yok...”

Hasta tutmaz orucu ama iyi olduktan sonra tutacak... Bizden bundan sonra iyi olma vakti gayri geçmiş. Onun için dedim ki:

“—Sen ölmezsin korkma! Daha sağlam olursun, iyi olursun!” dedim.

“—Şöyle hastalığım var, böyle hastalığım var...” dedi.

“—Onlar da geçer inşaallah... Müezzinmişin; biraz da yat uyu, fazlaca... Öylece geçir vaktini, ama orucu bırakma! “

“—E şöyle, böyle...” dedi.

Dedim ki:

“—Senin bugün bıraktığın bir günlük orucun yerine, bir sene oruç tutsan onu ödeyemezsin! Bir sene hiç bozmadan oruç tutsan, Ramazanda yediğin bir günün orucunu ödeyemezsin. Mükâfatını kazanamazsın... Bir rivayette de, ömrün boyunca oruç tutsan... Ömrün boyunca oruç tutsan, Ramazanda bir gün yediğin orucun yerini tutamaz!”

Onun için, Allah hepimizi affetsin de, bu mübarek günlerde söyle lâıykı vechiyle, Hakk'ın istediği gibi oruç tutmak nasib etsin... Kimsenin gönlünü kırmadan, kimseyi incitmeden; elimizden geldiği kadar herkese iyilik, güzellik, tatlı dil güler yüzle muamele ederekten, hoş sohbetlerle mübarek Ramazanımızı

geçirmek cümlemize nasib ü müyesser etsin inşaallah...

El-fâtiha!

.....

(Yatsı ve teravih namazından sonra dua etti.)

p. Dua

Sübhâne rabbiye'l-aliyyi'l-a'le'l-vehhâb... El-hamdü li'llâhi hakka hamdihî, ve's-salatü ve's-selâmü alâ hayra halkihî muhammedin ve âlihî ve sahbihî ecmaîn...

Yâ Rabbi, bu okuduklarımızdan hâsıl olan sevapları, sevgili Peygamberimiz SAS Efendimiz Hazretleri'nin, ve bilcümle peygamberân-ı izâm hazerâtının; evlad, ezvac, eshab ü etbâlarının ve bu ana kadar geçmiş olan bil-cümle mü'minîn, mü'minât ve meşayih-ı izam hazerâtının ruhlarıyla beraber, Ebu Bekrinis-Sıddık, Ömer'ül-Faruk, Osman-ı Zinnûreyn, Aliyyül-Mürteza, vebnâhümâ, ve'l-Fâtıma, ve sâir ezvâc-ı tâhirat validelerimizin ruhlarıyla beraber;

Nakşibend Muhammed Bahaeddin Hazretleri'nin, Mevlânâ Halid-i Bağdadî'nin, Gümüşhaneli Ahmed Ziyaeddin, Hasan Hilmi, İsmail Necâti, Ömer Ziyaeddîn Zeki ibn-i Abdillahi'd-Dagıstâni, Mustafa Feyzî ibni Emrillahi't-Tekfurdağî Hazretleri'nin ruhlarıyla beraber; bi'l-cümle mü'minîn ü mü'minâtın ruhlarına ve hassaten hâzırûn ve cemaat kardaşlarımızın da geçmişlerimizin ruhlarına ayrı ayrı hediye eyledik, Mevlâ vâsıl eyleye...

Cümlesinin ruhlarını mesrûr, kabirlerini pürnûr, makamlarını âlî, derecelerini yüksek eyleyip, seyyiatlarımızı ve seyyiatlarını da hasenâta tebdil eyleye...

Bizler dahi onlar gibi bu dâr-ı dünyadan göç vakti gelince, cümlemize az ağrı, âsân ölüm, kâmil bir iman ile ve buyurun:

“—Eşhedü en lâ ilâhe illa'llah, ve eşhedü enne muhammeden abdühü ve rasûlüh” kelime-i tayyibe-i münciyesini de cân ü yürekten söyleye söyleye, çene kapayıp göz yummayı, Mevlâ cümle

Ümmet-i Muhammed'e, hâssaten biz aciz kullarına da lütf u ihsân eyleye...

Allâhümmec'alnâ mine't-tevvâbîn... Vec'alnâ mine'l-mütetahirîn... Vec'alnâ min ibâdike's-sâlihîn... Vec'alnâ mine'llezîne lâ hafün aleyhim ve lâ hüm yahzenûn...

Allâhümme innâ nes'elüke temâme'n-ni'meh... Ve devâme'l-âfiyeh... Ve hüsne'l-hâtimeh... Bi-hürmeti'l-fâtihah!

30. 07. 1979 - İskenderpaşa Camii

2 Ramazan 1399

39. MÜNEBBİHAT, 3. DERS

Eüzü bi'llâhi mine'ş-şeytâni'r-racîm.

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

*El-hamdü li'llâhi rabbi'l-âlemîn... Ve'l-âkıbetü li'l-müttakîn...
Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidinâ muhammedin ve âlihî ve
sahbihî ecmaîn...*

Berber, bir salât ü selâm okuyalım:

*“Allaaahümme sallî âlâaa, seyyidinâaa, muhammedinin
nebiyyil-ümmiyyi ve alâ... Aalihî ve sahbihî ve sellim.”*

a. Bütün Hataların Başı

Sözlerin arasında bazı sözler vardır ki, üzerine mühür damga basmak, üzerinde durmak lâzım yani... Bu, iki sözler arasında son olarak Cenab-ı Peygamber'in buyruğu;

أَصْلُ جَمِيعِ الْخَطَايَا ، حُبُّ الدُّنْيَا ؛ وَأَصْلُ جَمِيعِ الْفِتَنِ ،

مَنْعُ الْعُشْرِ وَالزَّكَاةِ .

(*Aslü cemii'l-hatâyâ*) “Bütün hataların aslı, (*hubbü'd-dünyâ*) dünya sevgisidir.” diyorlar. Bütün hataların başı bu oluyor. İkincisi: (*Ve aslü cemî'l-fiten*) “Ne kadar fitneler varsa... Fitne işte, envâi çeşit... Bunların da aslı, (*men'ü'l-uşri ve'z-zekât*) öşür ve zekâtı vermemek...”

Öşür köylüden kalktı. Zekât da ancak müslüman kimselerin vicdanına kaldı. Onun için, fitnecilere kabahat bulmamak lâzım! Fitnenin kökü, zekâtlarını, öşürlerini vermeyenler... Fitneyi onlar doğuruyor. Bu da işte Peygamber'in sözü... Bütün fitneler ondan ileri geliyor.

Şimdi el-hamdü lillah, bugün mahsuller çoğaldı, güzelleşti.

“—Bunların zekâtını ver!” deyince;

“—Vergi veriyoruz! Hem vergi hem zekât olur mu?” diyorlar.
Zekât başka, vergi başka... Zekât fukaranın hakkıdır, vergi de
devletin hakkıdır.

b. Geçim Darlığı ve Kanaat

روى عن النبي صلى الله عليه وسلم ، انه قال : من أصبح وهو
يشكو ضيق المعاش ، فكأنما يشكو ربه ؛ ومن أصبح لأُمور
الدنيا حزينًا ، فقد أصبح ساخطًا على الله ؛ ومن تواضع لغنى
لغناه ، فقد ذهب ثلثا دينه .

Peygamber SAS Efendimiz buyuruyor ki:

1. (*Men esbaha ve hüve yeşkû dîka'l-maâş*) “Sabahladı, fakat
maişetin darlığından şikâyet ediyor. Kazancım yok diyor, şu diyor,
bu diyor... (*Fekennemâ yeşkû rabbehû*) Sanki bu kimse, Allah-u
Teâlâ'yı şikâyet ediyor gibi olur.”

Bugün bir Şam'lı geldi de bir büyükten bahsetti. Büyüğe
sormuşlar. Benim dört hasletim var demiş:

1) “Birisi: Ben nerede olursam olayım, Allah beni görüyor... O,
benim içime yerleşmiştir. Her yerde Allah beni görüyor.

2) İkincisi: Benim hiç bir kimseye ihtiyacım yok, rızkı verecek
odur.

3) Üçüncüsü: Amel; onu ancak ben yaparsam yapacağım...
Başkası benim yerime amel yapamaz. Binaen aleyh, ona da gayret
ederim.

4) Dördüncüsü de: Ölüm hak, onu da unutmam!” demiş.

2. (*Ve men esbaha li-umûri'd-dünyâ hâzînen*) Dünya işlerinde
mahzun... İşte “Gaz yok, mazot yok... Şu yok, bu yok... Bu kış ne
yapacağız?” diye üzülüyor.

Dünya işlerini çeviremiyor, zor geliyor. İşi bozulmuş, düzeni bozulmuş. Ondan dolayı mahzun, “Ne olacak halimiz?” diyerekten... (*Fekad esbaha sâhten ale'llah*) Bu da Allah'a gadaplı olarak, ona kızmış olduğu halde sabahlamış olur.

3. (*Ve men tevâdaa li-ganiyyin li-gınâhu*) Bakın, dikkat edin! “Her kim bir zengine zenginliğinden dolayı boyun bükerse, alçak gönüllülük yaparsa, tevâzû gösterirse; (*fekad zehebe sülüsâ dînihî*) onun da dininin üçte ikisi gider.”

Zenginlik iyi şey... Abdülkadir-i Geylânî gibi zengin olursan, ne mutlu! İmam-ı Azam gibi zengin olursan, ne mutlu! Buna benzer zenginler yine dolu el-hamdü lillâh... Fakat bu zenginliğe özenip de, “Ben de zengin olamadım.” diyerekten, o zengine tabasbus edip, “Aman efendim! Paşam efendim! Sensin efendim!” diyerekten ona yaltaklık yaparsa; dininin üçte ikisi elinden gidiyor. Ne acı şey! Halbuki bugün hep derdimiz de o...

c. Üç Şey Üç Şeyle Elde Edilmez

وعن ابى بكر الصديق رضى الله عنه: ثلاث لا يدرك بثلاث:
الغنى بالمنى، والشباب بالخضاب، والصحة بالادوية.

Ebu Bekr-i Sıddîk RA de diyor ki:

(*Selâsün lâ yüdrekü bi-selâsin*) Üç şey, üç şeyle elde edilmez:

1. (*El-gınâ bi'l-münâ*) “Zenginlik istiyorsun ama, “Ya Rabbi, bana zenginlik ver!” diye temenni ile olmaz! Çalışırsın yolunda; verirse, Allah verir. Temenni ile olmaz bu...”

2. (*Ve's-şebâbü bil-hıdâb*) “Yaşlı adam saçını, sakalını boyuyor, genç göstermek için... Böyle gençlik olmaz! Halin belli...”

3. (*Ve's-sıhhatü bi'l-edviyeti*) “İlaçla da sıhhat olmaz! Sıhhatli adamın ilaca ihtiyacı olmaz.”

d. İnsanlarla Güzel Geçinmek

وَعَنْ عَمْرِو بْنِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ: حَسَنُ التَّوَدُّدِ إِلَى النَّاسِ نِصْفُ الْعَقْلِ ،
وَحَسَنُ السُّؤَالِ نِصْفُ الْعِلْمِ ، وَحَسَنُ التَّدْبِيرِ نِصْفُ الْمَعِيشَةِ .

Şimdi Ömer RA'a geldi sıra:

1. (*Hüsnü't-teveddüdi ile'n-nâs*) *Teveddüd*; dostluk, muhabbet, insanlarla güzel geçim temin etmek... “İnsanlarla güzel geçinmek, (*nısfü'l-akl*) aklın yarısıdır.” Çünkü, insanlarla güzel geçinemezsen; —onunla küs, bununla dargın— o zaman rahatlık olmaz! Aklın yarısı insanlarla iyi geçinmektir.

2. (*Ve hüsnü's-süâl*) “Güzel sorgu sormak, mesele-i diniyyeden bir şey sormak; bu da, (*nısfü'l-ilmî*) ilmin yarısıdır.” Adam senelerce okur; sen onu sorarsın, bir saatte öğreniverirsin.

3. (*Ve hüsnü't-tedbîr, nısfü'l-maîşeh*) “Güzel tedbir almak geçimin yarısıdır.”

İsteyen herkese Allah nasib veriyor. Bu nasibi kullanmak hüner... Eğer, “Ben de ötekiyle yarış edeceğim!” dersen; elbette sıkıntı çekersin. “Yorganına göre ayağını uzat!” derler. Gelirine göre ayağını uzattın mı, rahat edersin. (*Nısfü'l-maîşeh*) Geçimin yarısı tedbirde...

“—Gelirin ne kadar?”

“—Yüz lira...”

“—Yüz lirayla geçin!”

e. Dünyayı Terk Etmek

وَعَنْ عَثْمَانَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ: مَنْ تَرَكَ الدُّنْيَا أَحَبَّهُ اللَّهُ تَعَالَى ،
وَمَنْ تَرَكَ الذَّنُوبَ ، أَحَبَّهُ الْمَلَائِكَةُ ؛ وَ مَنْ حَسَمَ الطَّمَعِ عَنِ
الْمُسْلِمِينَ ، أَحَبَّهُ الْمُسْلِمُونَ .

Hazret-i Osman RA diyor ki:

1. (*Men tereke'd-dünya ehabbehu'llàhu teàlâ*) “Her kim dünyanın ziynetlerini terk ederse; Allah onu sever.”

Hakîkaten bizim çok şeyimiz var... Çok kabahatimiz mi diyeyim, ne diyeyim? SAS Efendimiz hasır üzerinde yatıyor, iz yapıyor vücuduna... Acımışlar;

“—Müsaade edin de, size lâayık bir şey yapalım! Bak, Acem kralı, Rum kralı nasıl yaşıyor?” demişler.

“—Bize dünya lâzım değil! Bir gün aç olayım, tazarrü u niyaz edeyim; bir gün de doyayım, Allah'ıma şükredeyim!” diyor.

Peygamberimiz'in harekâtı böyle, diğer peygamberler de böyle... Allah affetsin kusurlarımızı...

Onun için, insan Peygamberimiz'in yaptığı gibi dünyayı terk ederse, Allah onu sever. Allah da sevdi miydi, iş halloldu demek.

2. (*Ve men tereke'z-zünûbe*) “Kim ki günahları terk ederse; (*ehabbehü'l-melâikeh*) onu da melekler sever.” Günah yazmağa vakit kalmıyor.

3. (*Ve men hasema't-tamaa ani'l-müslimîn*) “Bir de müslümanların varlıklarından ümidini kesmek, gözünü kesmek, elini kesmek...” Onlardan bir şey istemeğe ihtiyacı yok... İstemiyor, tamahını kesiyor. “Bana yardım ederler; şöyle derler, böyle ederler...” demiyor, onlara tenezzül etmiyor. Müslümanlardan yardım beklemiyor, ümidini kesmiş. Eziyeti yok, kimseye ağırlık olmuyor, yük olmuyor... (*Ehabbehu'l-müslimîn*) “Onu da müslümanlar sever.”

Zamanın gençlerine güzel bir nasihat!

f. İslâm Nimeti

وَعَنْ عَلِيٍّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ: إِنْ مِنْ نَعِيمِ الدُّنْيَا يَكْفِيكَ الْإِسْلَامَ
نِعْمَةً، وَإِنْ مِنْ الشُّغْلِ يَكْفِيكَ الطَّاعَةُ شُغْلًا، وَإِنْ مِنَ الْعِبْرَةِ

يَكْفِيكَ الْمَوْتَ عِبْرَةً .

Şimdi, Hz. Ali RA diyor ki:

1. (*İnne min naîmi'd-dünyâ yekfîke'l-islâmü ni'meten*) Bak, ne güzel diyor Ali RA! “Sana dünya nimetlerinden, İslâm yeter!” Dünyada nimet çok ama, en iyi nimet İslâm nimeti... O da sana yeter... Allah seni müslüman yapmış el-hamdü lillah... Nimet olaraktan İslâmiyet sana yeter.

2. (*Ve inne mine's-şuguli yekfîke't-tâatü*) “İş arıyorsan, tâat de sana yeter!” Namaz kıl, oruç tut! Tâatden daha iyi iş yok... Ne güzel!

3. (*Ve inne mine'l-ibreti yekfîkel mevt*) Bir de, “İbret almak istiyorsan, ölüm sana ibret olaraktan yeter!” Her gün işte, cenazeler gidiyor. Elbet, bir gün sen de gideceksin... Ölümünü düşün; o da sana ibret için kâfi!

g. İnsanın Aleyhine Olan Şeyler

وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ: كَمِ مِنْ مُسْتَدْرِجٍ بِالنِّعْمَةِ عَلَيْهِ،
وَكَمِ مِنْ مَفْتُونٍ بِالثَّنَاءِ عَلَيْهِ، وَكَمِ مِنْ مَغْرُورٍ بِالسِّتْرِ عَلَيْهِ

Abdullah ibn-i Mes'ud RA'den:

1. (*Kem min müstedricin bi'n-ni'meti aleyh*) “Çok nimetlere gark olanlar vardır ki, nimet onların aleyhinedir.”

Şimdi, Allah-u Tealâ'nın lütfu da var, kahrı da var... Lütfunun içerisinde kahır vardır, kahrının içerisinde lütfü vardır. Kahır görünür ama o kahrın altında büyük lütuflar vardır. İnsanları uyandırır, birçok nimetlere gark eder.

Meselâ, İbrahim Aleyhisselam... Ateşe atılıyor ya, bir kahırdır o... Ama o kahrın altındaki lütfü; ooh, gülistan oldu ateş... Birçok insanlar da müslüman oldu onun sayesinde...

Onun için, çok nimetler vardır ki —istidrac dolayısıyla— o

nimetler sahibinin aleyhinedir; lehine değil... Allah muhafaza...

2. (*Ve kem min meftûnin bi's-senâi aleyh*) Çok insanlar vardır ki, övülmeye meraklıdır, medh ü senâya meraklıdır. Medholunsun, övülsün senâ edilsin; ona meraklıdır. O da onun aleyhinedir.

Çünkü, insan insan olamaz; altınla taş, indinde müsavi olmadıkça... Altının kıymeti var tabii; taşın yok... Fakat onun indinde, altın da bir, taş da bir... Bu raddeye gelmeyince insan, tekemmül etmiş sayılmaz diyor.

Onun için, beni medhetmişler veyahut zemmetmişler... Medhederlerse güzel. Zemmederlerse yerinir insan... Fakat onun indinde o müsavi; ister medhet, ister zemmet...

“Beni yalnız Allah sevsin, kâfi!” diyor.

3. (*Ve kem min mağrûrîn bi's-setri aleyh*) Çok kabahatler yapıyor adam; meydana çıkmıyor, kapalı kalıyor, örtülü... O da ondan aldanıyor. O da onun aleyhinedir.

h. Azığın En Hayırlısı

وَعَنْ دَاوُدَ النَّبِيِّ عَلَيْهِ السَّلَامُ ، قَالَ أُوحِيَ فِي الزُّبُورِ : حَقَّ عَلَى
العَاقِلِ أَنْ لَا يَشْتَغَلَ إِلَّا بِثَلَاثٍ : تَزُودٍ لِمَعَادٍ ، وَمَعُونَةٍ لِمَعَاشٍ ،
طَلَبِ لَذَّةٍ بِحَلَالٍ .

Hazret-i Davud AS'dan naklen diyor ki:

(*Kâle ûhiye fi'z-zebûr*) Kitablardan Zebur kitabı verildi ya, o Zebur'da vahyolunmuş ki: (*Hakkun ale'l-âkili*) Akıllı olan adama lâyıktır ki, (*en lâ yeştagile illâ bi-selâs*) ancak üç şeyle meşgul olur. Üç şeyle meşgul olmak akilinin üzerine haktır:

1. Birisi: (*Tezevüdün li-meâdin*) Ahiretine hazırlan! Ahiretine hazırlık yap, dünyaya değil!

Bursa'da cumayı kıldık da, orada bir vaiz efendi va'z ediyor, çok ateşli! Her camiye de gidiyor ses... Diyor ki: "Gazi düşünürsünüz, benzini düşünürsünüz... İşte, her çeşit istirahatinizi düşünürsünüz de, İslâm'ı niçin düşünmezsiniz?" diyor. "İslâm'ın kalkınmasına niçin yardımcı olmazsınız, düşünmezsiniz?" diye acı acı böyle söyledi. Hakikaten de doğru... İslâm'a karşı insanların bir gayreti yok...

Üç şeyle çalış! Birisi (*Tezevüdün li-meâd*) Ahiret için hazırlan, ahirete dön... Oraya ekmekle yemek gitmez. Oraya ne götüreceğiz? Ayet-i kerimede buyruluyor ki:

وتزودوا فلان خير الزاد التقوى (البقرة: ١٩٧)

(*Ve tezevedû*) " Ahiret için azık edinin! (*Feinne hayre'z-zâdi't-takvâ*) Bilin ki azığın en hayırlısı takvâdır." (Bakara, 2/197)

Oraya ancak, Allah korkusu gidecek! Allah korkusu gönle girmeden, dille olan korkunun kıymeti yok! Hep birbirimize, "Allah'tan kork be yahu!" deriz. Kork ama, Allah gönle girmediyse, nereden alacak?

Bugün yine dinledim radyoda... Çok acı! Allah muhafaza etsin... Sekiz kişiyi mahkeme ediyor Elaziz'de... Bu sekiz kişi, kendileriyle hiç ilgisi olmayan bir evi basmışlar, yedi kişi öldürmüşler... Hiç alâkaları da yok yani! Yalnız, onların fikirlerine hizmet etmediklerini sebep gösteriyorlar. Ne çok gaddarlık! Yâni insanda şu kadarcık bir zerre insanlık olsa, insan onu becerebilir mi? Bu işi yapabilir mi yâni? Genç genç çocuklar, delikanlılar onlar... İnsan onları nasıl öldürebilir? Hayvan bile olsa yapamaz bu işi... O azgın kurtlar olur; onun sürüye girip, berbat ettiği gibi... Bunlar nasıl insan, bilmem! Allah muhafaza...

Onun için, asıl lâzım olan ahiret azığı! O da takvâ...

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁵⁷

⁵⁷ İbn-i Ebî Şeybe *Musannef*, c.VII, s.106, no:34552; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.I, s.470, no:742-744; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.II, s.270, no:3258; Hennâd, *Zühd*, c.I, s.286, no:497; Abdullah ibn-i Mes'ud RA'dan.

رَأْسُ الْحِكْمَةِ مَخَافَةُ اللَّهِ (الحكيم، وابن لال عن ابن مسعود)

(*Re'sü'l-hikmeti mehàfetu'llàh*) “Hikmetin başı Allah korkusudur.”

Allah korkusunun içeriye girmesi şart...

“—E, nasıl sokacağız Allah korkusunu? Alınmaz, satılmaz.”

Allah-u Teâlâ'nın zikriyle; onun daima bizi gözlediğini bilerekten, onun huzurunda bir günah yapmaktan korkaraktan, o korkuyu içeriye sokmaya çalışacaksın... Kitaptan oku, mütalaa et; bak, Allah korkusu nasıl geliyor!

2. (*Ve meûnetün li-maâşin*) “Bir de yiyeceksin, içeceksin; yaşamak için de ne lâzımsa, onu yap!

3. (*Ve talebü lezzetin bi-halâlin*) Bir de helâlden, Cenâb-ı Hakk'ın verdiği nimetlerle meşgul ol!

Bunlar yeter.

i. Kurtarıcı Üç Şey

Ebû Hüreyre RA, Peygamber SAS Efendimiz'den naklediyor. Buyurmuşlar ki:⁵⁸

ثَلَاثٌ مَنْجِيَّاتٌ ، وَثَلَاثٌ مَهْلِكَاتٌ ، وَثَلَاثٌ دَرَجَاتٌ ، وَثَلَاثٌ

Kenzü'l-Ummâl, c.III, s.267, no:5873; *Câmiu'l-Ehâdis*, c.XIII, s.56, no:12550.

⁵⁸ Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.V, s.452, no:7252; İbn-i Hacer el-Askalânî, *Münebbihat*, Üçlü Sözler bölümü; Ebû Hüreyre RA'dan.]

Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.VI, s.47, no:5754; Abdullah ibn-i Ömer RA'dan.

Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.V, s.328, no:5452; Bezzâr, *Müsned*, c.II, s.290, no:6491; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.I, s.471, no:745; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.VI, s.268; Kudâî, *Müsnedü's-Şihâb*, c.I, s.214, no:325; Ukaylî, *Duafâ*, c.VII, s.189, no:1646; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

Mecmaü'z-Zevâid, c.I, s.269, no:313, 314; *Kenzü'l-Ummâl*, c.XV, s.1369, no:43594 ve s.1374, no:43608; *Keşfü'l-Hafâ*, c.II, s.1659, no:2662; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.XI, s.460, no:11208, 11209; RE. 260/11.

كَفَّارَاتُ:

(*Selâsün münciyâtün, ve selâsün mühlikâtün, ve selâsün derecâtün, ve selâsün keffârât:*)

(*Selâsün münciyâtün*) “Üç şey vardır ki, necat verir, insanı kurtarır. (*Ve selâsün mühlikâtün*) Üç şey de vardır ki, onlar da insanı helâke götürür. (*Ve selâsün derecâtün*) Üç şey de vardır ki, indi ilahide insanın derecelere nail olmasına vesile olur. (*Ve selâsün keffârâtün*) Üç şey de vardır, insanların günahların keffaret olur.”

Bunu Cenâb-ı Peygamber’e Mi’rac gecesinde sormuşlar. Melekler çoktan beri bu dört şeyi halledememişler aralarında... Peygamberimiz Mi’raca çıkınca; “Hah, bulduk şimdi!” demişler, başlamışlar sormağa... Bunlar hakkında mâlûmat istemişler: “Münciyât nedir, mühlikât nedir, dereceler nelerdir, keffareler nelerdir?”

Cenâb-ı Peygamber de onlara izahat vermiş. Buyurmuşlar ki:⁵⁹

وَأَمَّا الْمُنْجِيَاتُ: فَخَشْيَةُ اللَّهِ تَعَالَى فِي السِّرِّ وَالْعَلَانِيَةِ، وَالْقَصْدُ
فِي الْفَقْرِ وَالْغِنَى، وَالْعَدْلُ فِي الْغَضَبِ وَالرِّضَا؛

(*Emme’l-münciyâtü*) Münciyât; insanlara necat veren, kurtulmalarına sebep olan şeyler:

1. (*Fehaşyetu’llâhi teâlâ fi’s-sirri ve’l-alâniyeti*) “Gizli ve aşikâr Allah’tan korkmak!” Bu korku içine girdi mi insanın; yeter! Bu korku yoksa, dünyanın kitaplarını yutsan, boş...

Allah lütfetsin, insan aciz varlık... Fakat her an, dünya

⁵⁹ Taberânî, *Mu’cemü’l-Evsat*, c.V, s.328, no:5452; Beyhakî, *Şuabü’l-İman*, c.I, s.471, no:745; Ebû Nuaym, *Hilyetü’l-Evliyâ*, c.II, s.343; Kudâî, *Müsnedü’ş-Şihâb*, c.I, s.214, no:325, 326, 327; İbn-i Hibbân, *Tabakâtü’l-Muhaddisîn*, c.II, s.60; İbn-i Hacer, *Lisânü’l-Mizân*, c.IV, s.437, no:1337; İbn-i Hibbân, *Mecrûhîn*, c.I, s.263, no:266; Ukaylî, *Duafâ*, c.III, s.447, no:1497; Enes ibn-i Mâlik RA’dan.

Beyhakî, *Şuabü’l-İman*, c.V, s.452, no:7252; Ebû Hüreyre RA’dan.

dönüyor diyorlar ya, dünya ile beraber insanın da hali dönüyor. Şimdi bakarsın, melek gibi adam; biraz sonra bakarsın, şeytan gibi bir adam... Kararsız bir mahlûk... Onun için, kalbe kalb demişler. Dönüyor mütemadiyen... Bir anda sebat olmuyor, ta kemâle ulaşmayınca... Kemâle ulaşırsa o zaman sağlam...

2. (*Ve'l-kasdü fi'l-fakri ve'l-gınâ*) “Zenginlik halinde de, fakirlik halinde de iktisada riayet!”

Cenâb-ı Peygamber bir kap yemek yemiş... Bir kere yemiş... Bazen de iki kere yemiş... Üç kere yediği rivayet olunmamış... Biz? Allah affetsin kusurlarımızı... Onun için iktisad, gerek zengine gerek fakire şart!

3. (*Ve'l-adlü fi'l-gadabi ve'r-rıdâ*) “Gerek gazab halinde, gerek rızâ halinde; kızdığı zaman da, memnun ve hoşnud olduğu zaman da adaletten ayrılmamak!”

j. Helâk Edici Üç Şey

Gelelim ikinci, insanı helâk eden üç tane duyguya:⁶⁰

فَأَمَّا الْمُهْلِكَاتُ: فَشَحْ شَدِيدٌ ، وَهُوَ مُتَبِعٌ ، وَإِعْجَابُ الْمَرْءِ
بِنَفْسِهِ ؛

(*Feemme'l-mühlikâtü*) Helâke götüren şeyler; o da üç:

1. (*Feşuhhun şedîd*) “Bahillik, sıkılık ama şedid... Çok sıkı...”

2. (*Ve heven müttebeun*) “Birisi de arzularına uymak... Arzularına tebeiiyet...”

“—Televizyonun başından kalkma... Radyoyu dinle... Eğlence

⁶⁰ Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.V, s.328, no:5452; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.I, s.471, no:745; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.II, s.343; Kudâî, *Müsnedü'ş-Şihâb*, c.I, s.214, no:325, 326, 327; İbn-i Hibbân, *Tabakâtü'l-Muhaddisîn*, c.II, s.60; İbn-i Hacer, *Lisânü'l-Mizân*, c.IV, s.437, no:1337; İbn-i Hibbân, *Mecrûhîn*, c.I, s.263, no:266; Ukaylî, *Duafâ*, c.III, s.447, no:1497; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.V, s.452, no:7252; Ebû Hüreyre RA'dan.

yerlerine git...”

Zevk ü sefa peşinde, hevâ ve arzusuna tabii...

3. Üçüncüsü de: (*Ve i'câbü'l-mer'i bi-nefsihi*) “Kişinin kendisini beğenmesidir. Kendisine hayran olmasıdır, kendini beğenmiş bir insan olmasıdır.”

Herkes kendini beğeniyor, benim dediğim doğru diyor. Ne deseler yine iltifat etmiyor.

k. İnsanın Derecesini Yükselten Üç Şey

İnsanın müslümanken derecesini yükseltecek üç şey:⁶¹

وَأَمَّا الدَّرَجَاتُ: فَإِفْشَاءُ السَّلَامِ، وَإِطْعَامُ الطَّعَامِ، وَالصَّلَاةُ بِاللَّيْلِ
وَالنَّاسُ نِيَامٌ؛

(*Ve emme'd-derecâtü*) “Derecesini yükselten güzel şeylere gelince:

1. (*Feifşâü's-selâm*) “Bol bol selâm vermek.”
2. (*Ve it'âmü't-taâm*) “Yemek yedirmek.”
3. (*Ve's-salâtü bil-leyli ven-nâsü niyâmün*) “Herkes uyurken gece kalkıp namaz kılmak.”

1. Keffaret Olan Üç Şey

Nihayet hadis-i şerifin dördüncü bölümüne geliyoruz:⁶²

⁶¹ Tirmizî, *Sünen*, c.V, s.366, no:3233; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.I, s.368, no:3484; Abd ibn-i Humejd, *Müsned*, c.I, s.228, no:682; Abdullah ibn-i Abbas RA'dan.

Taberânî, *Dua*, c.I, s.418, no:1414; Mizzî, *Tehzibü'l-Kemâl*, c.XVII, s.204; Muaz ibn-i Cebel RA'dan.

Taberânî, *Dua*, c.I, s.418, no:1416; Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.VIII, s.151, no:4253; Ebû Ubeyde ibn-i Cerrah RA'dan.

İbn-i Esîr, *Üsdü'l-Gâbe*, c.I, s.537;

Mizzî, *Tehzibü'l-Kemâl*, c.XXIV, s.157; Abdullah ibn-i Mes'ud RA'dan.

وَأَمَّا الْكَفَّارَاتُ: فَإِسْبَاغُ الْوُضُوءِ فِي السَّبْرَاتِ، وَنَقْلُ الْأَقْدَامِ
إِلَى الْجَمَاعَاتِ، وَانْتِظَارُ الصَّلَاةِ بَعْدَ الصَّلَاةِ،

Keffaretler de üçmüþ:

(*Ve emme'l-keffârâtü*) İnsanın işlemiş olduğu küçüklü büyüklü günahların silinmesine, insanın günahlardan arınmasına, paklanmasına sebep olan üç şeyi sayacak bu grupta.

1. Birincisi: (*Feisbâu'l-vudûi fi's-seberât*) “Soğuk günlerde abdestini güzelce almak.”

2. (*Ve naklü'l-akdâmi ile'l-cemâât*) “Cemaate yürüyerek gitmek için atılan adımlar...” Ev ne kadar uzak olursa, sevabı da o kadar fazla olur.

3. (*Ve intizâru's-salâti ba'des-salâh*) “Namazdan sonra ikinci namazı beklemek.” Öğleyi kıldı, ikindiye bekliyor... İkindiye kıldı, akşamı bekliyor. Camide oturmak değil de, kulağı ezanda olmak, namaza hazır olmak... Camide otursan da olur ama, tabii herkes işine gücüne gidecek.

m. İsteddiğin Kadar Yaşa!

Şunu da okuyalım:⁶³

⁶² Taberânî, *Dua*, c.I, s.418, no:1414; Mizzî, *Tehzîbü'l-Kemâl*, c.XVII, s.204; Muaz ibn-i Cebel RA'dan.

Taberânî, *Dua*, c.I, s.418, no:1416; Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.VIII, s.151, no:4253; Ebû Ubeyde ibn-i Cerrah RA'dan.

İbn-i Esîr, *Üsdü'l-Gâbe*, c.I, s.537; Mizzî, *Tehzîbü'l-Kemâl*, c.XXIV, s.157; Abdullah ibn-i Mes'ud RA'dan.

Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.VI, s.268; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

⁶³ Hâkim, *Müstedrek*, c.IV, s.360, no:7921; Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.IV, s.306, no:4278; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.VII, s.349, no:10541; Kudâî, *Müsnedü'ş-Şihâb*, c.I, s.435, no:746; Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.II, s.522, no:3529; Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.IV, s.10, no:1592; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.XXIII, s.216; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.III, s.253; Sehl ibn-i Sa'd RA'dan.

قَالَ جَبْرِيلُ عَلَيْهِ السَّلَامُ: يَا مُحَمَّدُ، عِشْ مَا شِئْتَ، فَإِنَّكَ مَيِّتٌ؛
وَأَحِبِّ مَنْ شِئْتَ، فَإِنَّكَ مَفَارِقُهُ؛ وَاعْمَلْ مَا شِئْتَ، فَإِنَّكَ مَجْزِي بِهِ
(ك. هب. عن سهل بن سعد؛ هب. عن جابر؛ حل. عن علي)

Cebrâil AS gelmiş Peygamber SAS Efendimiz'e, diyor ki:

1. (*Ya muhammed, iş mâ şî'te*) “Ey Muhammed SAS, nasıl istersen öyle yaşa; (*feinneke meyyitün*) ama bil ki, öleceksin! Yaşa ama, ölümü unutma! Arzularını ona göre yap!”

2. (*Ve ahbib men şî'te*) “İsteddiğini sev, neyi seviyorsan; serbestsin yâni... (*Feinneke müfârikuhû*) Bil ki, ondan ayrılacaksın! Sevdiğinden ayrılacaksın, onu da bil...”

3. Üçüncüsü de: (*Va'mel mâ şî'te*) “Nasıl istersen öyle işle! İster hayır işle, ister şer işle... (*Feinneke mecziyyün bihî*) Bil ki, onunla cezalanacaksın! Hayır işlemişsen hayırla, mükafatlanacaksın; şer işlemişsen, şerle mücâzatlanacaksın!”

n. Arş'ın Gölgesinde Gölgelenecek Üç Kişi

قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: ثَلَاثٌ نَفَرٌ يَظْلِمُهُمُ اللَّهُ تَحْتَ ظِلِّ
عَرْشِهِ، يَوْمَ لَا ظِلَّ إِلَّا ظِلُّهُ: الْمُتَوَضَّئُ فِي الْمَكَارِهِ؛ وَالْمَا شِي

Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.V, s.119, no:4845; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.III, s.43, no:8418; Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.X, s.376, no:17645; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.III, s.202; Hz. Ali R'dan.

Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.VII, s.348, no:10540; Tayâlisî, *Müsned*, c.I, s.242, no:1755; Câbir ibn-i Abdullah RA'dan.

İbn-i Asâkir, *Mu'cem*, c.I, s.394; Abdullah ibn-i Abbas RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.VII, s.782, no:21388; *Keşfü'l-Hafâ*, c.II, s.59, no:1731;

إِلَى الْمَسَاجِدِ فِي الظُّلْمِ ، وَمَطْعَمِ الْجَائِعِ

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:

(*Selâsü neferin yüzüllehumü'llahü tahte zulle arşihî yevme lâ zülle illâ zillühû*) “Üç kimseyi Cenab-ı Hak, gölgelerin olmadığı bir günde, Arş'ın gölgesinde gölgelendirecek! Üç kişi:

1. Birisi: (*El-mütavaddaü fi'l-mekârih*) “Soğuk havalarda abdest alıyor güzelce...”

2. (*Ve'l-mâşî ile'l-mesâcidi fi'z-zulem*) “Karanlık gecelerde de camiye gidiyor. Karanlık diye gitmemelik yapmıyor.”

3. (*Ve mut'imü'l-câi*) “Bir de açları doyuruyor.”

Bu üç kişi... Bunlar yevm-i kıyâmette Arş'ın gölgesinde gölgelenecekler.

Allah hepimizi affetsin... Tefvikât-ı samedâniyyesine mazhar eylesin...

Halilü'r-Rahman'a gittik. Ezan okundu... Camiye gideceğiz. Kahveler var etrafında... Adamla dolu içerisi... Bizim Ahmed'e bağırttım; hiç kimse kalkmadı... Hep hacılar namaz kıldı.

Orası şimdi geçti yahudinin eline... Bu sefer oranın müftüsü gelmiş. Dedim:

“—Siz hazırladınız yahudiye! Camileriniz boş, kimse camiye gelmiyor; elbete yahudi gelecek oraya! Kim gelecek başka?”

Kudüs'e bir arkadaş gitmiş. Cami boş; herkes kahvelerde oyun başında... Çıkışmış... “Linç edeceklerdi beni, zor kaçtım!” diyor. Geçti şimdi yahudinin eline elbette... Camilerin boşluğu, onun elde çıkmasına vesile oluyor.

Nimetin şükrü, nimeti artırır. Nimetin şükrünün yapmamak da, nimetin elden gitmesine sebep olur. Onun için, bütün gençlerin camilerimize saygı gösterip devam etmelerini, Allah nasib etsin inşâallah...

Gittiğim yerlerde sordum:

“—Cemaatiniz nasıl?”

“—Üç-beş... Üç-beş...”

Üç-beşle cemaat mi olur?

Allah affetsin kusurlarımızı da, ibadetlere aşk ile devam etmek, cümle Ümmet-i Muhammed'e, bizlere de nasib etsin inşaallah!

El-fâtiha!

01. 08. 1979 – İskenderpaşa Camii
(4 Ramazan1399)

40. MÜNEBBİHAT, 4. DERS

Eüzü bi'llâhi mine'ş-şeytâni'r-racîm.

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

*El-hamdü li'llâhi rabbi'l-âlemîn... Ve'l-âkıbetü li'l-müttakîn...
Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidinâ muhammedin ve âlihî ve
sahbihî ecmaîn...*

Beraber, bir salâtü selâm okuyalım:

*“Allaaahümme sallî âlâaa, seyyidinâaa, muhammedinin
nebiyyi'l-ümmiyyi ve alâ... Aalihî ve sahbihî ve sellim”*

a. İsteddiğin Kadar Yaşa!

Dünkü dersten bir-iki tanesini tekrar edeyim:⁶⁴

قَالَ جَبْرِيلُ عَلَيْهِ السَّلَامُ: يَا مُحَمَّدُ، عَشَ مَا شِئْتَ، فَإِنَّكَ مَيِّتٌ؛
وَأَحِبِّ مَنْ شِئْتَ، فَإِنَّكَ مَفَارِقُهُ؛ وَاعْمَلْ مَا شِئْتَ، فَإِنَّكَ مَجْزِي بِهِ
(ك. هب. عن سهل بن سعد؛ هب. عن جابر؛ حل. عن علي)

⁶⁴ Hâkim, *Müstedrek*, c.IV, s.360, no:7921; Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.IV, s.306, no:4278; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.VII, s.349, no:10541; Kudâî, *Müsnedü'ş-Şihâb*, c.I, s.435, no:746; Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.II, s.522, no:3529; Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.IV, s.10, no:1592; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.XXIII, s.216; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.III, s.253; Sehl ibn-i Sa'd RA'dan.

Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.V, s.119, no:4845; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.III, s.43, no:8418; Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.X, s.376, no:17645; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.III, s.202; Hz. Ali R'dan.

Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.VII, s.348, no:10540; Tayâlisi, *Müsned*, c.I, s.242, no:1755; Câbir ibn-i Abdullah RA'dan.

İbn-i Asâkir, *Mu'cem*, c.I, s.394; Abdullah ibn-i Abbas RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.VII, s.782, no:21388; *Keşfü'l-Hafâ*, c.II, s.59, no:1731;

Cebrâil AS gelmiş Peygamber SAS Efendimiz'e, diyor ki:

1. (*Ya muhammed, îş mâ şî'te*) “Ey Muhammed SAS, nasıl istersen öyle yaşa; (*feinneke meyyitün*) ama bil ki, neticesi ölüm!”

2. (*Ve ahbib men şî'te*) “İsteddiğini sev, neyi seviyorsan; serbestsin yâni... (*Feinneke müfârikuhû*) Bil ki, ondan ayrılacaksın!” Bu, güzel bir ders...

3. (*Va'mel mâ şî'te*) Nasıl istersen öyle amel et! İster hayır, ister şer... (*Feinneke mecziyyün bih*) O yaptığın amelin karşılığını göreceksin! İyiyse iyilik, kötüyse kötülük...”

b. Arş'ın Gölgesinde Gölgelecek Üç Kişi

قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: ثَلَاثَ نَفَرٍ يَظْلِمُهُمُ اللَّهُ تَحْتَ ظِلِّ
عَرْشِهِ، يَوْمَ لَا ظِلَّ إِلَّا ظِلُّهُ: الْمُتَوَضَّئُ فِي الْمَكَارِهِ؛ وَالْمَا شِي
إِلَى الْمَسَاجِدِ فِي الظُّلْمِ، وَمَطْعَمُ الْجَائِعِ

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:

(*Selâsü neferin yüzullehümü'llahü tahte zulle arşihî, yevme lâ zulle illâ zillühû*) “Üç kişi var ki, bunlar gölgenin olmadığı bir günde, Arş'ın gölgesi altında gölgeleceklerdir. Üç nefer:

1. Bunlardan birisi: (*El-mütevaddaü fi'l-mekârih*) “Soğuk havalarda abdestini dikkatle alan, güzel alan...” Soğuktan acele eder insan da, üşümeyeyim diye...

2. (*Ve'l-mâşî ile'l-mesâcidi fi'z-zulem*) “Karanlık gecelerde de camiye gidiyor. Karanlık diye gitmemelik yapmıyor.”

Aydınlıklarda gitmek kolay da, karanlıkta gitmek zor olduğu için... Karanlık havalarda... O zaman böyle, elektrik-melekrik yok yollarda filân... Karanlıkta ayın ışığıyla gidiyor herkes... Ay karanlığı da olur bazan... Bütün karanlık olur. O karanlıkta bile mescide gidenler... Yâni mescidi bırakmıyor hiç bir surette... “Karanlık bugün, namazı evde kılıvereyim!” filân demiyor. İlle

mescide gitmeye çalışıyor.

3. (Ve mut'imü'l-câi) "Bir de açları doyuruyor."

c. İbrâhim AS'ın Özellikleri

قِيلَ لِإِبْرَاهِيمَ عَلَيْهِ السَّلَامُ: بِأَيِّ شَيْءٍ اتَّخَذَكَ اللَّهُ خَلِيلًا؟ قَالَ:
بِثَلَاثَةِ أَشْيَاءَ: اخْتَرْتُ أَمْرَ اللَّهِ عَلَى أَمْرِ غَيْرِهِ، وَمَا اهْتَمَمْتُ بِمَا
يُكْفِلُ اللَّهُ لِي وَمَا تَعَشَيْتُ وَلَا تَغْدِيْتُ إِلَّا مَعَ الضَّيْفِ .

İbrâhim AS'a demişler ki:

(Bi-eyyi şey'in ittehazeke'llâhe halîlen) "Ne için Allah seni halil edindi, dost edindi? Allah-u Teâlâ'nın seni dost edinmesine sebep ne?" diye sormuşlar.

(Kâle) O da demiş ki:

(Bi-selâseti eşyâe) "Üç şeyle..." Üç haslet var bende; o üç hasletten dolayı Cenâb-ı Hak beni kendine dost edindi:

1. (İhtertü emra'llâhi teâlâ alâ emri gayrihi) Şimdi, iki tane iş çıkar ortaya: Ezan okunuyor, namaz kılınacak... Bir de dünya işi çıkar ki, görülmesi lâzım... Yok; Allah'ın emrine evvelâ git! Ondan sonra da dünya işiyle meşgul ol! "Ben Allah emrini ihtiyar ettim!" diyor İbrâhim AS...

2. (Ve mâ ihtememtü bimâ tekeffelallâhu lî) "Allah-u Teâlâ'nın verdiği rızık için hiç kaygı çekmedim. Biliyorum ki, Allah verecek, Rezzak Allah... Rezzak'ın Allah olduğunu bildiğim için, rızık hususunda hiç kaygım olmadı."

Allah da ona, o kadar çok verdi.

3. (Ve mâ teaşşeytü, ve mâ taaddeytü illâ maa'd-dayf) "Bununla beraber, ne akşam ne de sabah yemeklerini misafirsiz yemedim! İllâ misafir..."

Çıkarmış kapının önüne... Yolun üstüne yahut... Misafir

ararmış. Tabii, şimdiki gibi kalabalık değildi dünya... Hoşuma gider: Gâvur gelmiş, yoldan geçiyormuş. Gâvura işaret etmiş:

“—Gel, gel! Yemeğini ye de öyle git!” demiş.

Gâvur gelmiş. Gâvura:

“—*Lâ ilahe illa'llah* de!” demiş.

Gâvur:

“—Demem!” demiş.

“—Demezsene git!” demiş.

Arkadan Cenab-ı Hak vahyetmiş —90 yaşındaymış gâvur:

“—Doksan sene ben ona rızkı verdim de; sen, bir gün ona rızkı vermedin!” demiş.

Hemen koşmuş arkasından... Demiş:

“—Gel, gel!”

“—Neden?”

“—Allah beni ayıpladı!”

Demiş:

“—Ne güzel Rabbin var senin! *Lâ ilâhe illallah, ibrahim halîlullah.*” diyerekten müslümanlığını ilân etmiş...

Yâni, koyunlarının köpeğini söylüyorlar ama hatırımda kalmadı. Koyunlarının köpeği, köpek sürüsü çok sayıda... O kadar çok koyunu varmış... Cenâb-ı Hak vermiş. Bu da çok bereketli bir mahlûk...

Salebe isminde ashabdan bir zat var; çok fakir... Cami güvercini koymuşlar adını... Camiden çıkmıyor. Fakat fakirlik de var... Demiş:

“—Yâ Rasûlallah, bana bir dua et de, ne olur ben bu fakirlikten kurtulayım! Kurtulayım da mal mülk sahibi olayım!”

Efendimiz, iki defasında hiç kulak asmamış. Üçüncüsünde bir dua etmiş. Büyümüş de büyümüş koyunları... Büyümüş de büyümüş... Salebe her gün camiden çıkmazken, şimdi haftadan haftaya gelmeye başlamış. Cumadan cumaya...

“—Ne oldu bizim Salebe'ye?”

“—Sürüleri arttı. Dışarıdaki boş arazilere gidiyor. Onun için gelemiyor.” diyorlar.

Sonra diyor ki:
“—Cuma’ya da gelemiyor; ne oldu bu?”
“—Medine havalisi yetmedi, dış memleketlere gitti.
Derken, zekât ayeti nazil oldu.
“—Gidin, isteyin zekâtı ondan!” demişler.
O da:
“—Ben bu zekâtı veremem; öyle şey olmaz!” demiş en nihayet...
Allah esirgeye...

d. İnsanı Ferahlandıran Üç Şey

وَعَنْ بَعْضِ الْحُكَمَاءِ: ثَلَاثَةٌ أَشْيَاءٌ تَفْرِجُ الْغُصَصَ: ذِكْرُ اللَّهِ تَعَالَى،
وَلِقَاءُ أَوْلِيَائِهِ، وَكَلَامُ الْحُكَمَاءِ.

Hükemâdan bazıları demişler ki:
“Üç şey vardır ki, insanlardan gam ve gussayı giderir:
1. Birisi: (*Zikru’llâhi teâlâ*) “Allah-u Teâlâ’nın zikrine başladın mıydı, ne gam kalır ne kasavet...” Ama güzel bir zikrullah yapacaksın.
2. İkincisi: (*Ve likâi evliyâihî*) “Allah’ın dostlarına mülâki oldu muydu, orda da gam kasavet kalmaz. O da giderir.”
3. Üçüncüsü: (*Ve kelâmü’l-hükemâ*) “Hükemânın sözlerini dinlersen, o da gam ve kasaveti dağıtır.”

e. Önce Edep

وَعَنِ الْحَسَنِ الْبَصْرِيِّ: مَنْ لَا أَدَبَ لَهُ، لَا عِلْمَ لَهُ؛ وَمَنْ لَا صَبْرَ
لَهُ، لَا دِينَ لَهُ؛ وَمَنْ لَا وَرَعَ لَهُ، لَا زُفَى لَهُ.

Hasan-ı Basrî Hazretleri diyor ki... Hasan-ı Basrî, malûm büyük bir zat:

1. (*Men lâ edebe lehû, lâ ilme lehû*) “Edebi olmayanın ilmi olmaz!” Edep büyük bir devlet yâni... Edebi olmayanın ilmi olmaz!
“—Çok biliyor...”

Ne kadar bilirse bilsin! Edebi olmayanda lâıyıkı gibi ilim bulunmaz. Onun için büyüklerin sözü var:

*Edeb bir tâc imiş nûr-u Hüdâ'dan,
Giy ol tâcı, emin ol her belâdan!
İlim meclisinde aradım, kıldım taleb,
Dediler ilim en geride; illâ edeb, illa edeb!*

Edep olmayınca olmaz!

2. (*Ve men lâ sabra lehû, lâ dîne lehû*) “Sabrı olmayanın da dini olmaz!” Dininde kemâl olmaz yâni... Kâmil olamaz!

3. (*Ve men lâ veraa lehû*) *Vera'* denilen, şübhattan ictinâb... Şüpheli şeylerden ictinâb ediyor, sakınıyor. Ve takvânın üstü... Takvâ bundan bir aşağı... Takvâdan bir üstüne vera' diyorlar. “O da olmazsa, (*lâ zülfâ lehû*) onun da Allah'a yakınlığı olmaz!”

f. Hikmetin Başı Allah Korkusu

وَرَوِي : أَن رَجُلًا خَرَجَ مِنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ إِلَى طَلَبِ الْعِلْمِ ، فَبَلَغَ ذَلِكَ
نَبِيَهُمْ فَبَعَثَ إِلَيْهِ فَأَتَاهُ فَقَالَ لَهُ : يَا فَتَى ، إِنِّي أُعْظُكَ بِثَلَاثِ خِصَالٍ
فِيهَا عِلْمُ الْأَوَّلِينَ وَالْآخِرِينَ : خَفَّ اللَّهُ فِي السِّرِّ وَالْعَلَانِيَةِ ؛ وَامْسِكْ
لِسَانَكَ عَنِ الْخَلْقِ ، لَا تَذْكُرْهُمْ إِلَّا بِخَيْرٍ ؛ وَانْظُرْ حَبْرَكَ الَّذِي
تَأْكُلُهُ ، حَتَّى يَكُونَ مِنَ الْحَلَالِ . فَاْمْتَنِعِ الْفَتَى عَنِ الْخُرُوجِ .

Bir rivayet de yapıyorlar şimdi ki:

(*Enne racülen*) Adamlardan bir adam, (*harace min benî isrâil, ilâ talebi'l-ilmî*) Benî İsrail'in devrinde, Musâ Aleyhisselâm'ın devrinde ilim öğrenmeye çıkmış. (*Febeleğa zâlike nebiyyehüm*) O zamanın peygamberine haber vermişler ki:

“—Filân adam memleket dışına gidiyor, ilim öğrenmeğe...”

O da demiş ki:

“—Çağırın o adamı! Ben ona bir nasihat edeyim, ondan sonra gitsin!”

Gelmiş adam... Demiş ki:

(*Yâ fetâ*) “Ey genç! (*İnnî eizuke bi-selâsi hısâl*) Sana üç şeyle nasihat edeceğim, va'z edeceğim; (*fihâ ilmü'l-evvelîne ve'l-âhirîn*) Evvelkilerin ve ahirînin ilmi, yâni bütün ilimler bu üç şeyin içinde:

1. (*Haffi'llâhe fi's-sirri ve'l-alâniyeh*) “Allah'tan gizli ve âşikâr her zaman kork!”

Onun için diyorlar ki: Bazı adam bakar sağına soluna... Bunu insanlardan kimse görmüyorsa yapacağını yapar. Âlim olan da, Allah'ı arar. Allah görüyor, biliyor. Onun için insanlara iltifat etmez. İnsan görsün görmesin, Allah görüyor ya kâfi der. O da onu arar...

Onun için, “Sen, gizli ve alenî her yerde, Allah'tan kork!” demiş. Dünkü münciyâtta da söyledi ya, (*Fehaşyetu'llâh fi's-sirri ve'l-alâniyeh*) “Gizli ve âşikâr Allah'tan korkmak...” diye... Her yerde haşyetullah... Yine o, ikisi de bir...

Onun için, Peygamber SAS Hazretleri buyuruyor ki bir hadis-i şerifinde:⁶⁵

رَأْسُ الْحِكْمَةِ مَخَافَةُ اللَّهِ (الحكيم، وابن لال عن ابن مسعود)

⁶⁵ İbn-i Ebî Şeybe *Musannef*, c.VII, s.106, no:34552; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.I, s.470, no:742-744; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.II, s.270, no:3258; Abdullah ibn-i Mes'ud RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.III, s.267, no:5873; Süyûtî, *Câmiu'l-Ehâdîs*, c.XIII, s.56, no:12550.

(*Re'sü'l-hikmeh*) “Hikmetin başı, (*mehàfetu'llàh*) Allah korkusudur.” Bu Allah korkusu içeriye sinmedikçe, insanın hakından gelinmez.

İnsanoğlu çok büyük bir mahlûk... Acâib mahlûk... Onun için, ya melekleri geçer insanoğlu; yahut, hayvanlardan aşağı düşer. Melekleri de geçer, hayvanlardan da aşağı düşer.

أُولَئِكَ كَالْأَنْعَامِ بَلْ هُمْ أَضَلُّ (الاعراف: ١٧٩)

(*Ûlâike ke'l-en'ami belhüm edal*) *En'am*, hayvanat... “Bunlar hayvan gibidirler, hattâ hayvandan da aşağı...” (A'raf, 7/179)

Çünkü hayvanın etini yersin; derisinden, kemiğinden, tüyünden, sütünden istifade edersin. Ama insanın neyinden istifade edeceksin? Şerden başka bir şey yok...

Onun için, Allah korkusu her şeyin başında... O da neden oluyor? İmanın kuvvetinden... İman neyle beslenecek? İbadetle beslenecek. İman ibadetle beslenir. Nasıl vücut yemekle besleniyorsa, iman da amelle, amel-i salihlerle beslenir. Amel-i salih çok olan, gece namazlarına devam eden, nafil ibadetlere devam edenlerin içlerine, Allah tarafından Allah korkusu yerleştirilir.

2. İkincisi: (*Ve emsik lisaneke ani'l-halk*) “Dilini tut, halkın aleyhinde kat'iyyen konuşma!”

Bak, ne güzel: “Dilini tut! Halkın aleyhinde kat'iyyen kötü bir şey söyleme!”

“—E canım, şu fenâ bu fenâ...”

“—O fenâ olsun, bu fenâ olsun; sana ne? Sen kendine bak!”

(*İllâ bi-hayrin*) “Halkın arkasından konuşurken hayırla konuş!” Hayırla konuşacaksan, ne alâ... Konuşmayacaksan, dilini tut!

(*Ve emsik lisâneke*) Dilini tut, (*anil halkı*) mahlûkata karşı... (*Lâ tezkürhüm*) Onları anma, (*illâ bi-hayrin*) ancak hayırlarını an! Çünkü insan iki şeyden hali değil: İyiliği de vardır, kötülüğü de

vardır. İyiliğini görüp, kötülüğünü görmemek; büyüklük... Kötülüğünü görüp de, iyiliğini kapamak; o da fenâlık... Allah esirgeye... Çünkü ikisi de var insanda... Bazan bakarsın iyidir; bazan da bakarsın, bozular. E, daima Allah'a yalvarırız ki:

“—Yâ Rab, onu da hayırlara ihsan et!” diye.

3. Üçüncü nasihat: (*Ve'nzur hubzeke'llezî te'külühû*) “Yediğin ekmeğe bak! (*Hattâ yekûne mine'l-halâl*) Helâlinden olsun lokman!”

(*Femteneâ'l-fetâ anî'l-hurûc*) Bunun üzerine çocuk, uzak memleketlere gidip tahsil-i ilim etmekten vaz geçti. “Bu üçü yeter bana!” dedi.

Bu üç yeter! Neydi? Birincisi, Allah korkusu... İkincisi; halka karşı dilini tut, kimsenin ayıbını söyleme! Yâni, ayıpları sakla! Allah Settâr. Sen de Settâr ismine bürün, örtücü ol! Üçüncüsü de, lokmana bak; helâl olsun lokman...

g. İlimden Faydalanmanın Şartları

وَرَوِي: أَنَّ رَجُلًا مِنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ، جَمَعَ ثَمَانِينَ تَابُوتًا مِنَ الْعِلْمِ، وَ
لَمْ يَنْتَفِعْ بِعِلْمِهِ، فَأَوْحَى اللَّهُ تَعَالَى إِلَيْ نَبِيِّهِمْ، أَنَّ قُلُوبَ لِهَذَا الْجَامِعِ،
لَوْ جَمَعْتَ كَثِيرًا مِنَ الْعِلْمِ لَمْ يَنْفَعَكَ إِلَّا أَنْ تَعْمَلَ بِثَلَاثَةِ أَشْيَاءَ:
لَا تُحِبُّ الدُّنْيَا فَلَيْسَتْ بِدَارِ الْمُؤْمِنِينَ، وَلَا تُصَاحِبِ الشَّيْطَانَ
فَلَيْسَ بِرَفِيقِ الْمُؤْمِنِينَ، وَلَا تُؤْذِ أَحَدًا، فَلَيْسَ بِحَرْفَةِ الْمُؤْمِنِينَ.

(*Ve ruviye*) Yine rivayet edildi ki: (*Enne racülen min benî isrâil*) “Yine Benî İsrail devrinden bir adam, (*cemaa semanîne tabuten mine'l-ilmî*) seksen sandık ilim, kitap doldurmuş. Seksen

sandık büyük büyük kitap... (*Ve lem yentefi' bi-ilmihî*) Bizim gibi, ilminden hiç faydalanamamış zavallı...”

Kitap dolu ama, merkebin arkasına kitapları doldursan; merkebin o kitaplardan haberi olur mu? Sûre-i Cuma'da Cenâb-ı Hak bize diyor:

مَثَلُ الَّذِينَ حَمَلُوا التَّوْرَةَ ثُمَّ لَمْ يَحْمِلُوهَا كَمَثَلِ الْحِمَارِ يَحْمِلُ

أَسْفَارًا (الجمعة: ٥)

(*Meseli'llezîne hummilü't-tevrâte lem yahmilûhâ*) [Tevrat'la yükümlü tutulup da onunla amel etmeyenlerin durumu, (*kemeselül hımâru yahmilü esfârâ*) ciltlerce kitap taşıyan merkebin durumu gibidir.] (Cuma, 62/5)

Merkebin arkasına kitapları doldurur gibi, doldur kitapları! O Allah korkusu olmadıktan sonra, halkın aleyhine konuşursan, bir de lokmana dikkat etmezsen; o bilgiler sana ne fayda verecek?

Onun için, şimdi bu adam seksen sandık kitap toplamış, fakat bir türlü faydalanamamış da, (*Feevha'llâhu teâlâ ilâ nebiyyihim*) o devrin peygamberine Cenab-ı Hak vahyetmiş:

(*En kul li-hâze'l-câmi*) “Bu kadar kitap toplayan adama söyle ey nebî! (*Lev cema'te kesîren mine'l-ilmî*) Yine bu kadar kitap toplasan, okusan; (*lem yenfeake*), ne kadar kitap toplarsan topla, sana faydası olmaz; (*illâ en ta'mele bi-selâseh*) ancak şu üç şeyle amel etmedikçe:

1. (*Lâ tuhibbe'd-dünyâ*) “Dünyayı sevme!” Yâni dünyada günah işleme! Dünya, ahiretin tarlası... Burada ne ekersen, onu biçeceksin. Onun için, hayırlar yap burada! Paralarını günah yerlere harcama! Günah işlerin peşinde koşma! Zevk ü sefaya dalma!

Dünyayı seveceğiz biz... Niçin? Cennete buradan gideceğiz. Kazanacağız, fakirlere bakacağız, muhtaçlara bakacağız... Talib-i ilmi gözetleyeceğiz, okutacağız... Derken, cennetin yolunu

kazanacağız. Dünyada oluyor ya bunlar!

Ama buradaki dünyayı sevme; dünyada günah işleme! Günah yerlerine, zevk yerlerine aldanıp da hayatını ifna etme! (*Feleyset bi-dâri'l-mü'minîn*) “Çünkü dünya müminlerin yeri değil...” Mü'minlerin yeri, cennet... Burada cennete gidecek amelleri yapabilirsen, ne mutlu sana!

2. (*Ve lâ tüsâhibi's-şeytân*) “Şeytanla arkadaşlık yapma!..”

Şeytanla arkadaşlık olmaz tabiatıyla; şeytanı bulamayız, göremeyiz. Yâni, şeytanın sözünü dinleme! Şeytan seni sevk eder: “Deniz kıyısına, plaja git!” der. Şuraya git der, buraya git der... “Televizyonun karşısından kalkma!” der... “Şimdi ezan okunuyor ama zararı yok, onu seyret!” der. Hep o şeytanın arkadaşlığı... (*Feleyse bi-refîki'l-mü'minin*) “Şeytan, mü'minlere refik olmaya lâayık değildir.” Yâni, onu ilminle def et, Allah'ın emrine uy!

3. (*Ve lâ tü'zi ehaden*) “Hiç kimseye eziyet etme!”

Ama ne güzel! Yukardaki nasihatte dedi ki: “Dilini tut!” Burada da diyor ki: “Kimseye ezâ etme!” Kimsenin aleyhinde konuşma demek... Aleyhinde konuşursan duyacak insan... Yerin kulağı var diyorlar ya, gelir kulağa... Sana karşı bir nefret besler, “Vah, vah! Benim aleyhimde böyle konuşuyormuş.” der.

İnsanın niyeti bozuk tabii... Ben de onun aleyhinde konuşurum. Duramam ki... Ben de konuşunca; ben de günahkâr, o da günahkâr... Derken fitne büyür. Kavgalara gider. Ölümlere kadar gider... Onun için, (*ve lâ tü'zi ehaden*) “Hiç kimseye eziyet etme!” dedi. Kimsenin aleyhinde konuşma!

“—Ama, kabahati çok!”

“—N'apalım, Allah Gaffar...”

(*Feleyse bi-hirfeti'l-mü'minîn*) “Çünkü başkasına eziyet etmek müminlerin işi değil! Müminler kimseye eziyet etmez!”

Ne güzel nasihatlar... Yâ Rabbi, affet kusurlarımızı! Uçağın ufak bir parçası bozulursa, düşüyor. Sen de namaz kılar, oruç tutar, bir de mü'minlere eziyet edersen hâlin ne olacak?

h. İnsanların Saâd Olanı

وَقِيلَ: أَسْعَدُ النَّاسِ: مَنْ لَهٗ قَلْبٌ عَالِمٌ، وَبَدَنٌ صَابِرٌ، وَقِنَاعَةٌ
بِمَا فِي الْيَدِ.

Demişler ki: (*Es'adü'n-nâs*) “Nasın saâdi...”

Şimdi Berat gecesi oldu ya; *saâd* ve *şakî* diye ikiye bölündük. Saidlerin eline saadet kâğıdı verildi. Şakilerin de ellerine şekâvet kâğıdı verildi. Şimdi bu diyor ki:

(*Es'adü'n-nâs*) “İnsanların saâdi, mes'ud olanı kim? (*Men lehü kalbün àlimün*) Gönlü var, ilimle, Hak ilmiyle dolu... (*Ve bedenün sâbirün*) Bedeni var, sabırlı... Hastalıklara, rahatsızlıklara, her türlü şeye karşı sabrediyor. (*Ve kanâatün bimâ fi'l-yed*) Elinde olana da kanaat ediyor.”

Demiyor ki:

“—Yahu, öteki yaşıyor; ben de böyle sürüneyim mi?” Gözü yok başkasının malında...

Allaaah... Hepimize böyle güzel huylar nasib etsin Mevlâm... Bunları yazmışlar ne güzel de, ama kulaklarımıza girmiyor işte; ne yapalım?

i. Helâk Edici Üç Şey

عَنْ إِبْرَاهِيمَ النَّخَعِيِّ: إِنَّمَا هَلَكَ مَنْ هَلَكَ قَبْلَكُمْ بِثَلَاثِ خِصَالٍ:
بِفُضُولِ الْكَلَامِ، وَفُضُولِ الطَّعَامِ، وَفُضُولِ الْمَنَامِ.

İbrâhim en-Nehaî denilen bir büyük var; o da şöyle diyor:

(*Innemâ heleke men heleke kableküm*) “Sizden evvel helâk olanlar helâk oldu, (*bi-selâsi hısâlin*) üç şeyden dolayı... Sizden evvel helâk olan taife var ya; bir sürü kavimler kaybolmuş gitmiş. Haa, onların helâki üç şeyden olmuş:

1. (*Bi-fudûli'l-keîâm*) “Çok konuştukları için.”
2. (*Ve fudûli't-taâm*) “Çok yemek yedikleri için.”
3. (*Ve fudûli'l-menâm*) “Çok uydukları için.”

Üç şey: Çok konuşmak, çok yemek ve çok uyumak... İyi bir şey değilmiş ki, sizden evvel helâk olanlar bu üç şeyden dolayı helâk oldular.

Çünkü fazla söz, senin gönlünü karartır. Allah'ı zikretmeye vakit kalmaz. Halbuki o lisan Allah'ı zikredecektir. Sen onu, boşu boşuna fazla sözlerle vaktini geçirirsin.

Çok taam, fazla yemek; o da öyledir. Vücutlarımıza ağırlık veriyor, çeşitli hastalıklar getiriyor. Peygamberin yediği gibi: İki öğün yer... Bir gün yer, bir gün yemez... Pazartesi perşembeyi bırakmaz, oruç tutar... Bazan üç-beş gün birden tutar...

Ve bir de, çok uyku... Uykuyu üçe bölmüşler: Dört saat, altı saat, sekiz saat... Dört saat, büyüklerin; altı saat, orta insanların; sekiz saat de, bizim gibi gafillerin... Ondan fazlası, fazla!

j. İşler Ölünce Biter

وَعَنْ يَحْيَى بْنِ مُعَاذٍ الرَّازِي: طُوبَى لِمَنْ تَرَكَ الدُّنْيَا قَبْلَ أَنْ
تَتْرُكَهُ، وَبَنَى قَبْرَهُ قَبْلَ أَنْ يَدْخُلَهُ، وَأَرْضَى رَبَّهُ قَبْلَ أَنْ يَلْقَاهُ.

Yahyâ ibn-i Muaz da diyor ki:

1. (*Tübâ li-men tereke'd-dünyâ kable en tetrükehû*) “Dünya seni terk etmeden, sen dünyayı terk edebilirsen ne mutlu sana!” Dünya seni nasıl olsa bir gün bırakacak. İş bitmez.

Bugün bir Şamlı geldi de öyle diyor:

“—İş bitmez, ölünce biter... İşler, ölünce biter.”

Binaen aleyh, “Sen dünyayı terket, o seni terketmeden!..” Çünkü bir gün bırakacak seni... Ölüm gelecek, bırakacak... O seni bırakmadan, sen onu bırak...

2. İkincisi: (*Ve benâ kabrehû kable en yedhulehû*) “Kabrini yapar, oraya girmeden evvel...”

“—E, altınla filan mı yaptıracağız?”

Yok, öyle değil! Amel-i salihlerle kabrini tezyin et! O, çok paralar harcayıp da, o kabri yaptırarlara yazık... Allah merhamet versin... O tenin toprak oldu, çürüdün gitti. Senin üstündeki mermerin, zînetin ne kıymeti var? Ama saltanatlara meraklı, insanlar...

3. (*Ve erdà rabbehû, kable en yelkàhu*) “Rabbini de râzı eder, ona mülâkî olmadan evvel...”

Dünyada hayatta iken, Rabbini râzı edecek ameller işler.

Ne mutlu bunlara!

k. İnsanlarla Güzel Geçinmek

وَعَنْ عَلِيٍّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ: مَنْ لَمْ يَكُنْ عِنْدَهُ سُنَّةُ اللَّهِ، وَسُنَّةُ رَسُولِهِ،
وَسُنَّةُ أَوْلِيَائِهِ فَلَيْسَ فِي يَدِهِ شَيْءٌ. قِيلَ لَهُ: مَا سُنَّةُ اللَّهِ؟ قَالَ: كِتْمَانُ
السِّرِّ. وَقِيلَ: مَا سُنَّةُ الرَّسُولِ؟ قَالَ: الْمَدَارَاةُ بَيْنَ النَّاسِ. وَقِيلَ:
مَا سُنَّةُ أَوْلِيَائِهِ؟ قَالَ: اِحْتِمَالُ الْأَذَى عَنِ النَّاسِ.

Hazret-i Ali RA de diyor ki:

(*Men lem yekün indehû sünnetu'llâhi, ve sünneti rasûlihî, ve sünneti evliyâihî, feleyse fî yedihî şey'ün*) “Şu üç sünnet; Allah'ın sünneti, Peygamber'in sünneti, evliyânın sünneti bir kimsede olmazsa, o kimsenin elinde hiç bir şey yoktur.”

Demişler ki:

1. (*Mâ sünnetu'llah*) “Allah'ın sünneti nedir?”

Demiş: (*Kitmânü's-sirri*) “Sırları saklamak...”

Sırları saklamak Allah'ın sünneti. Birisi sana bir şey söyler. Onu kimseye söyleme! Sen de onu sakla! Bu, Allah'ın sünneti...

2. (*Mâ sünnetü'r-rasûl*) “Sünnet-i Rasûlullah nedir?” demişler.

Sünnet-i Rasûlullah... Bak; namazın, öğlenin sünneti var.

Akşamın sünneti var. Sabahın sünneti var... Bu sünnetlere sünnet deriz. Abdestin sünneti var... Bunu hep biliyoruz.

Demiş: (*El-mudârâtü beyne'n-nâs*) “İnsanlar arasında gayet hoş geçinmek, sünnet-i Rasûlüllahdır.”

Adamın birisi —işte cahil adam— gelmiş, Efendimiz'in yakasına yapışmış. Biraz da tartmış şöyle... İz etmiş boynuna mübareğin... Tabii etrafında bir sürü ashab var... Buna, bir tane tokat patlatabilirdi. Ashabına;

“—Tutun şu adamı!” diyebilirdi.

Yooook, hiç onları yapmadı... Ne etti ya? Para istiyormuş.

“—Verin şunu!” dediler.

Koyverdiler, aldı, gitti. (*El-müdârâtü beyne'n-nâs*) İnsanlar arasında tatlı geçim... Herkesin mizacına göre...

Şimdi onu da diyordum ya... Bir doktor gitmiş köye... Köylüyü toplamış:

“—İşte, hastalık şöyle olur... Bu mikrop buradan gelir, şu mikrop buradan çıkar...” demiş.

Köylü... Hiç kulağına bile gitmez onun... Mikroptan filan ne anlayacak? Bir mühendis gider:

“—Köprü böyle yapılır. Bina böyle yapılır...” filân...

Köylü anlar mı? Ona diyeceksin:

“—Ekin böyle ekilir, tarla bu zaman sürülür...”

Ondan anlar. Herkesin haline göre söyleyeceksin! Haline göre...

3. (*Mâ sünneti evliyâihî?*) “Sünnet-i evliyâ nedir?” demişler.

Evliyânın da sünneti var! Büyüklerin sünnetleri vardır. Bunları da hoş görmek lâzım! “Bunun yeri yok kitapta!” filan deyip de, atlatmamağa çalışmak lâzım! Büyüklerin sünnetleri vardır. O sünnetlere de dikkat etmek lâzım! Neymiş o?

(*İhtimâlül-ezâ anî'n-nâs*) “İnsanlardan gelen ezâlara sabretmektir.” demiş.

Gördün mü, bak yukarda, “Hiç kimseye ezâ etme!” dedi; “Hiç kimsenin aleyhinde konuşma!” dedi. Şimdi burda da “Gelen

ezâlara sabret!” diyor. Beşer bu... Herkeste bir türlü hilkat var... Kimisi acı söyler, kimisi sert söyler... Bunların hepsine ne yapacaksın? (*İhtimâlü'l-ezâ ani'n-nâs*) İnsanlardan gelen ezâlara sabredeceksin! Allah, cümlemizi bu sabırlı kullarından etsin...

Bunlar dilde kolay... Ama bunlar tatbikat ister. Meselâ pehlivan...

“—İşte şöyle vuracaksın, böyle vuracaksın!” demekle olur mu?

Olmaz! Çalışacaksın, kuvvetleneceksin de onu yapacaksın.

Diğeri doktor... Mektepte okuyor ama, çıkınca olmuyor.

“—Üç sene daha çalış da, tatbikat gör de ondan sonra!” diyorlar.

1. Önce Allah'ın Rızası

وَكَانُوا مِنْ قَبْلِنَا يَتَوَاصُونَ بِثَلَاثِ حِصَالٍ وَيَتَكَاثَبُونَ بِهَا: مِنْ عَمَلٍ
لَا آخِرَتَهُ، كَفَاهُ اللَّهُ أَمْرَ دِينِهِ وَدُنْيَاهُ؛ وَمَنْ أَحْسَنَ سِرِّيَّتَهُ، أَحْسَنَ
اللَّهُ عِلَانِيَّتَهُ؛ وَمَنْ أَصْلَحَ مَا بَيْنَهُ وَبَيْنَ اللَّهِ، أَصْلَحَ اللَّهُ مَا بَيْنَهُ وَبَيْنَ
النَّاسِ.

(*Ve kânû men kablenâ yetevâsavne bi-selâsi hisâlin ve yetekâtebûne bihâ*) Bizden evvelki insanlar, bir birlerine üç şeyle nasihat ederlerdi ve yazıştırlardı:

1. (*Men amile li-âhiretihi, kefâhu'llâhu emre dînihi ve dünyâhu*) “Her kim amel-i ahireti işlerse, Allah'ın emirlerine itaat eder de onun emrettiklerini yaparsa; Allah onun dünyasına da, ahiretine de kâfidir!” Dünyada da, ahirette de sıkıntı çekmez. Dünyada sıkıntıya gelmez, ahirette de gelmez.

2. (*Ve men ahsene serîretehû*) “Her kim içini temiz ederse, güzel ederse; (*ahsena'llahu alâniyetehû*) Allah da onun dışını güzel eder.”

3. (*Ve men eslahâ mâ beynehû ve beyna'llâhi*) “Kim kendisi ile Allah arasını islah eder, düzeltirse; (*eslahâ'llâhu mâ beynehû ve beyne'n-nâs*) Allah da insanlarla onun arasını islah eder.” Herkes onu sever, herkes ona saygı gösterir.

Dünya işlerimizin düzelmesi, Allah ile olan işlerimizin düzelmesine bağlı... Biz Allah ile olan işleri düzeltmedikçe, dünya işlerimiz de düzelmez bizim... Kabahati şuna buna buluruz.

m. İnsanların Hayırlısı

وَعَنْ عَلِيٍّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ: كُنْ عِنْدَ اللَّهِ خَيْرَ النَّاسِ، وَكُنْ عِنْدَ
النَّفْسِ شَرَّ النَّاسِ، وَكُنْ عِنْدَ النَّاسِ رَجُلًا مِّنَ النَّاسِ.

Hz. Ali RA, buyuruyor ki:

1. (*Kün inda'llâhi hayra'n-nâs*) “Allah-u Celle ve A'lâ'nın indinde nasın hayırlısı ol!”

Buyrulmuş ki:⁶⁶

خَيْرَ النَّاسِ، مَنْ يَنْفَعُ النَّاسِ

(*Hayru'n-nâs, men yenfeu'n-nâs*) “İnsanların en hayırlısı, insanlara hayrı dokunandır.”

Hayırların en büyüğü, en iyisi; insanlara imanı telkin eden, imanı aşılaman, imanı onda tekemmül ettirmeye çalışan faaliyetlerdir.

2. (*Ve kün inde'n-nefsi şerre'n-nâs*) “Nefsine göre de, en şerli bir mahlûk bil kendini!” En şerli bir mahlûk...

3. (*Ve kün inde'n-nâs, raculen mine'n-nâs*) “İnsanlar arasında da, kendine hiç pâyeye verme! İnsanlardan bir insan ol!”

⁶⁶ *Kenzü'l-Ummâl*, c.XVI, s.171, no:44154; *Keşfü'l-Hafâ*, c.II, s.234, no:1254; *Câmiu'l-Ehâdis*, c.XXXIV, s.430, no:37640.

“—Ben alimim, ben fazılım, ben söyleyim, ben böyleyim...” deme; “Herkes nasılsa, ben de öyleyim” de! İnsanlar nasıl yaşıyorlarsa, sen de onlar gibi yaşa!

Onun için, Nakşî dervişlerinin kılığı kıyafeti yoktur. Halk nasıl giyiniyorsa, öyle giyinirler. Bazan latifeler yaparlar, bazan kendilerini setredici şeyler icad ederler ki, halk arasında bir temâyüz edilmesin.

n. Günahı Kime Karşı Yaptığına Bak!

قِيلَ: أَوْحَى اللَّهُ تَعَالَى إِلَى عَزِيرِ النَّبِيِّ عَلَيْهِ السَّلَامُ، فَقَالَ:
يَا عَزِيرُ، إِذَا أَذْنَبْتَ ذَنْبًا صَغِيرًا، فَلَا تَنْظُرَ إِلَى صَغْرِهِ، وَانظُرْ
إِلَى مَنْ أَذْنَبْتَ لَهُ؛ وَإِذَا أَصَابَكَ خَيْرًا يَسِيرًا، فَلَا تَنْظُرَ إِلَى
صَغْرِهِ، وَانظُرْ إِلَى مَنْ أَلَدَى رِزْقِكَ؛ وَإِذَا أَصَابَكَ بَلِيَّةٌ، فَلَا
تَشْكُونِي إِلَى خَلْقِي، كَمَا لَا أَشْكُوكَ إِلَى مَلَائِكَتِي إِذَا
صَعَدْتَ إِلَى مَسَاوِيكَ .

Üzeyr AS var... Cenâb-ı Hak ona vahyeyiyor, diyor ki:

1. (*Yâ uzeyr, izâ eznebe zenben sağîren*) “Ufak bir günah işlediğin zaman...” Günahın büyüğü var, küçüğü var... Meselâ, gözlerle harama bakmak küçük bir günah... Ama, bu büyük günahları çeker diyor. Büyük günahları çekici... Bu, kendisi ufak, ama büyük günahlara vesile olur. (*Felâ tenzur ilâ sığarihi*) “Onun ufaklığına bakma sen! Sen ufak günah işledin ama onun ufaklığına bakma; (*ve’nzur ilâ meni’llezî eznebe lehû*) onu kime karşı yaptığına bak!” Bu günahı kime karşı yaptığına bak, ufaklığına bakma!

2. (*Ve izâ esâbeke hayrun*) “Eğer bir hayır isabet ederse sana... (*Yesîrun*) Ama az bir şey, az bir hayır geldi. (*Ve lâ tenzur ilâ sığarihî*) Onun da azlığına bakma!” Meselâ, bugün birisi beş kuruş verdi. Bugünün çocuğu da almıyor ya onu... Onun azlığına bakma!

(*Venzur ilâ meni'llezî rezakake*) “Onu, o rızkı sana gönderene bak!” Onu sana gönderen, onu münasib görmüş göndermiş. Hiç sesini çıkarma!

Az gelmiş... Ama gönderen az vermiş, ne yapalım? Çok gelince sevinirsin ama gönderen çok da gönderir, az da gönderir. O da onun bir hikmeti...

3. (*Ve izâ esâbeke beliyetün*) “Eğer sana bir belâ, bir musibet gelirse; (*ve lâ teşküni ilâ halkî*) halka karşı beni şikâyet etme!”

“—Allah bana şunu verdi, bunu verdi... Şöyle sıkıntıdayım, böyle sıkıntıdayım...” diye halka karşı şikâyetçi olma! Vay vay diye bağırıp da, ortalıkta tellallık yapma...

(*Kemâ lâ eşkûke ilâ melâiketî izâ saidet ileyye mesâvik*) “Senin günahların bana geliyor. Senin günahların bana gelince ben de, “Kulum ne fenalıklar yapıyor!” diye meleklere şikâyet etmiyorum ki! Ben seni nasıl şikâyet etmiyorsam, sen de halka beni şikâyet etme!”

Allah cümlemizi affetsin...

(Ezan okunmaya başladı. *Eşhedü enne muhammeder-rasûlüllah*'a gelince, iki ellerini bir araya getirip, başparmak tırnaklarını öpüp gözlerine sürdüler. Sonra dediler ki:)

“—Bu, Ebûbekr-i Sıddîk Hazretleri'nin sünnetidir. (*Kurrate aynî habibî yâ rasûla'llah!*) diyerek böyle yapardı.

(Yatsı namazı ve teravîh kılındıktan sonra dua ettiler:)

o. Dua

Sübhâne rabbiye'l-aliyyi'l a'le'l-vehhâb... El-hamdü li'llâhi hakka hamdihî, ve's-salâtü ve's-selâmü alâ hayri halkihî

muhammedin ve âlihî ve sahibihî ecmaîn...

Yâ Rabbi, bu okuduklarımızdan hâsıl olan sevapları, sevgili Peygamberimiz SAS Efendimiz Hazretleri'nin ve bilcümle peygamberân-ı izam hazerâtının evlâd, ezvâc, eshab ve etbâlarının; bu ana kadar geçmiş olan bilcümle mü'minîn ü mü'minât ve meşayih-ı izam hazerâtının ruhlarıyla beraber, Halid ibn-i Zeyd Ebû Eyyûb el-Ensârî Hazretleri'nin ruhu ile, bilumum ashab-ı güzîn (*rıdvânü'llâhi teâlâ aleyhim ecmaîn*) hazerâtının ruhlarına; salâtîn-i mâziyyenin ruhlarıyla birlikte İskender Paşa'nın ruhu ile, bil'umum ashab-ı hayratın da ruhlarına; bhusus hazırûn ve cemaat kardaşlarımızın geçmişlerimizin ve geçmişlerinin ruhlarına ayrı ayrı hediye eyledik, Mevlâ vasıl eyleye...

Cümlesinin ruhlarını mesrûr, kabirlerini pürnür, makamlarını âlî, derecelerini yüksek eyleyip. seyyiatlarımızı ve seyyiatlarını da hasenâta tebdil eyleye...

Bizler dahi onlar gibi bu dar-ı dünyadan göç vakti gelince, cümlemize az ağrı, âsân ölüm, kâmil bir iman ile ve buyurun:

“—*Eşhedü en lâ ilâhe illa'llah, ve eşhedü enne muhammeden abdühü ve rasûlühü*” kelime-i tayyibe-i münciyesini de cân ü yürekten söyleye söyleye, çene kapayıp, göz yummayı Mevlâ cümle Ümmet-i Muhammed'e, bizlere de nasîb ü müyesser eyleye...

Allâhümme'alnâ mine't-tevvâbîn... Vec'alnâ mine'l-mütetahhirîn... Vec'alnâ min ibadike's-sâlihîn... Vec'alnâ mine'llezine lâ hafün aleyhim ve lâ hüüm yahzenûn... Allâhümme'hdinâ min indik... Ve efid aleynâ min fadlik... Ve esbiğ aleynâ min rahmetik... Ve enzil aleynâ min berekâtik...

Allâhümme innâ nes'elüke temâme'n-ni'meh... Ve devâme'l-âfiyeh... Ve hüsne'l-hâtimeh... Bi-hürmeti'l-fâtihah!

02. 08. 1979 – İskenderpaşa Camii
(5 Ramazan 1399)

41. MÜNEBBİHAT, 5. DERS

Eüzü bi'llâhi mine'ş-şeytâni'r-racîm.

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

*El-hamdü li'llâhi rabbil-âlemîn... Ve'l-âkıbetü li'l-müttakîn...
Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidinâ muhammedin ve âlihî ve
sahbihî ecmaîn...*

Berber, bir salât ü selâm okuyalım:

*“Allaaahümme sallî âlâaa, seyyidinâaa, muhammedinin
nebiyyi'l-ümmiyyi ve alâ... Aaalihî ve sahbihî ve sellim.”*

a. İnsanlarla Güzel Geçinmek

Dünkü dersten bir-iki tanesini tekrar edeyim:

وَعَنْ عَلِيٍّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ: مَنْ لَمْ يَكُنْ عِنْدَهُ سُنَّةَ اللَّهِ، وَسُنَّةَ رَسُولِهِ،
وَسُنَّةَ أَوْلِيَّائِهِ فَلَيْسَ فِي يَدِهِ شَيْءٌ. قِيلَ لَهُ: مَا سُنَّةَ اللَّهِ؟ قَالَ: كِتْمَانُ
السِّرِّ. وَقِيلَ: مَا سُنَّةَ الرَّسُولِ؟ قَالَ: الْمُدَارَاةَ بَيْنَ النَّاسِ. وَقِيلَ:
مَا سُنَّةَ أَوْلِيَّائِهِ؟ قَالَ: اِحْتِمَالَ الْأَذَى عَنِ النَّاسِ.

Hazret-i Ali RA demiş ki:

*(Men lem yekün indehû sünnetu'llâhi, ve sünneti rasûlihî, ve
sünneti evliyâihî, feleyse fi yedihî şey'ün)* “Şu üç sünnet; Allah'ın
sünneti, Peygamber'in sünneti, evliyânın sünneti bir kimsede
olmazsa, o kimsenin elinde hiç bir şey yoktur.”

Demişler ki:

1. *(Mâ sünnetu'llâh)* “Allah'ın sünneti nedir?”

Demiş: *(Kitmânü's-sirri)* “Sırları saklamak...”

Sırrın envai çeşidi var. Bazı insan da kemâle ait şeyler görür.

Onu söylemek hoşuna gider insanın... Bu akşam melekleri şöyle gördüm. Peygamberleri böyle gördüm. Cenneti böyle gördüm. Güzel şeyler. İnsanın hoşuna gider. Bunlar Allah-u Teâlâ'nın kulunu tecrübe etmesidir. İnsanın hemen kemâline delalet etmez. Onu bazen hiç uygunsuz olanlar da görür. Fakat sırları daima saklamak lazım! O bizim padişahlar gibi...

Onu adet edinmişler. Meselâ, sefere gideceği vakitte o tarafa gidecekse bu tarafı göstermiş. Gideceği yeri saklamış... Sen de sırrını saklarsan, yapacağın işlerde muvaffak olursun.

2. (*Mâ sünnetü'r-rasûl*) “Sünnet-i Rasûlullah nedir?”

(*Elmüdarâtü beyne'n-nâs*) “İnsanlarla güzel geçinmek, insanlarla hüsnü muamele... Herkesin bir çeşit hilkatı var; herkesin ayrı ayrı... Bunların hepsiyle de güzel geçinmek... Herkesin huyuna göre su vermek...”

3. (*Mâ sünneti evliyâihî?*) “Sünnet-i evliyâ nedir?” demişler.

(*İhtimâlü'l-ezâ ani'n-nâs*) “İnsanlardan gelen ezâlara sabr ü tahammül etmektir.” buyurmuş.

Bu çok güzel bir şeydir. Ama, bu hilkaten verilmişse ne a'lâ... Hilkaten verilmediyse, sabır olmaz. Çünkü, rahmetli bizim müezzın efendi aklıma geldi de... Ne desen boş! Kızdı mıydı, gözü görmezdi. Allah rahmet eylesin...

b. Önce Allah'ın Rızası

وَكَانُوا مِنْ قَبْلِنَا يَتَوَاصُونَ بِثَلَاثِ حِصَالٍ وَيَتَكَاثَبُونَ بِهَا: مِنْ عَمَلٍ

لَاخِرَتِهِ، كَفَاهُ اللَّهُ أَمْرَ دِينِهِ وَدُنْيَا هِ؛ وَمِنْ أَحْسَنِ سِرِّرَتِهِ، أَحْسَنِ

اللَّهِ عِلَانِيَتِهِ؛ وَمِنْ أَصْلَحَ مَا بَيْنَهُ وَبَيْنَ اللَّهِ، أَصْلَحَ اللَّهُ مَا بَيْنَهُ وَبَيْنَ

النَّاسِ.

(*Ve kânü men kablenâ*) Bizden evvel geçen kavimler, milletler,

(*yetevâsavne biselâsi hısâl*) üç şeyle birbirlerine vasiyet ederlermiş, nasihat ederlermiş. (*ve yetekâtebüne bihâ*) Bazen de yazarlarmış onları, “Şu üçü yapın!” diyerekten.

1. Birisi: (*Men amile li-âhiretihi*) “Kim işini, amelini Allah için yapıyorsa, ahiret için yapıyorsa; (*kefâhu’llahu emre dînihi ve dünyâhu*) Allah-u Tealâ onun hem dünya, hem de ahiret işlerine kâfidir.” Yalnız, yaptığını Allah için yapsın...

Aklıma gelmişken, ihlâs babında... İşte, arkadaşlar çıkmışlar bir ava... Derken bir fırtınaya tutulmuşlar. Bir mağaraya iltica etmişler. Allah’tan, oraya koca bir taş gelmiş, mağarayı kapamış. Çıkmalarına imkân yok! Ölecekler orda... Güçleri de yetmiyor. Ne yapalım, duaya kaldı bizim işimiz demişler. Söyleyin bakalım, yalvaralım Allah’a da, Cenab-ı Hak bizi burdan kurtarırsa ne âlâ... Birisi demiş ki:

“—Ben anama ve babama çok hürmet ve saygı gösterirdim. Onları doyurmadan çocuklarımı doyurmazdım. Bir gün geldim baktım ki, uyuya kalmış anam babam... Ben de geç kalmışım. Çocuklar ayağımın altında bağırişiyorlar:

‘—Baba bize süt ver! Baba bize süt ver!’

Hiç dinlemedim onları... Tâ sabah olup da onlar uyanıncaya kadar da, onları uyandırmadım. ‘Kalk baba! Baksana sütünü getirdim.’ demedim. Bekledim orada...”

Bir rivayette, kışmış galiba da yapışmış eline tas... Uyanmışlar; doymuş.

“—Bunu ben senin rızân için yaptım yâ Rabbi! Eğer bize buradan bir kurtuluş verirsen, ne mutlu!” demiş.

Derken, taş şöyle biraz yuvarlanmış. Bir ışık girmiş içeriye ama, çıkmak mümkün değil yine... İşte, ikincisi de bir dua yapmış. Üçüncüsü de bir dua yapmış. Onların üçü de makbul olmuş. Ama, üçü de yaptıkları işi Allah için yapmışlar. Onun için, Allah da kabul etmiş dualarını... Kurtulmuşlar oradan... Yâni, ahiret için amel edenin dünya işlerinde de, ahiret işlerinde de, Allah-u Tealâ ona kâfi!

2. İkincisi: (*Ve men ahsene serîretehû*) “İçini düzelten, içini güzelleştiren... İç güzelliği; gönül güzelliği, ahlâk güzelliği, hepsi içinde... İçini böyle güzelleştirmiş. Ahlâkı güzel; kavgacı değil, gürültücü değil... Kimsenin aleyhinde konuşmaz.”

Şimdi, burada da dedi ki: “Kim içini düzeltirse, miydi, (*ahsena’llâhu alâniyetehû*) Allah onun dışını düzeltir!” Dış düzgünlüğü, iç düzgünlüğüne bağlı...

Peygamber SAS Efendimiz zamanında iki kabile vardı: Evs, Hazrec... İkisi de döğüşüyorlar birbirleriyle... Büyük kabileler... Efendimiz geldi, bunları barıştırdı. İslâm oldular ikisi de... Sonra bir yahudi geldi, yine bunların arasına fit soktu. Yine bunlar başladılar döğüşmeye... Efendimiz SAS, yine gitti onları barıştırdı da... Diyor ki Kur’an’da, *estaizü bi’llâh*:

لَوْ أَنفَقْتُ مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا مَا آَلَفْتُ بَيْنَ قُلُوبِهِمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ

أَلَّفَ بَيْنَهُمْ (الأنفال: ٦٣)

(*Lev enfakte mâ fi’l-ardı cemîan mâ ellefte beyne kulûbihim, ve lâkinna’llâhe ellefe beynehüm*) “Ey Rasûlüm! Ey Habibim! Ey benim âlemlere rahmet olarak gönderdiğim peygamberim! Sen yeryüzünün bütün malını, parasını sarf etmiş olsan bu insanların gönüllerini bir araya getirip birbiriyle uzlaştıramazdın. (*Ve lâkinna’llâhe ellefe beynehüm*) Bunların kalplerini Allah uzlaştırdı.” (Enfal, 8/63)

O te’lifi Allah yaptı. Allah onların gönüllerine merhamet verdi, idrak verdi; kavga bitti. Onu veren, Allah... Şimdi biz Allah’a dönsek, Allah onu bize de yapacak...

Şimdi kanun para etmiyor. Herif, kanun-manun dinlemiyor. İşte, yapacağını yapıyor. Sebebi: Fitne... Fitnenin membaı da, öşrün kalkışı... Şimdi, köylüye demek lâzım:

“—Yahu kardeş! Namaz nasıl borçsa, zekât da öyle borç... Öşür de öyle borç!”

Birisi sana dese ki:

“—Biz senden namazı kaldırdık gayri, senin namaza ihtiyacın yok...

“—Eh, ne güzel!” deriz.

Ama, olur mu bu? Namazı kim kaldırabilir? Allah’ın emr ü fermanı... Zekâtı kim kaldırabilir? Allah’ın emri... Öşür de Allah’ın emri...

E, köylünün işine geldi. Yükten kurtuldum dedi, bilmem ne dedi. Öşrünü vermiyor meselâ... Zararı ammeye oluyor. Allah affetsin, ne yapalım!

3. (*Ve men asleha mâ beynehû ve beyne’llâhi*) “Kendisi, Allah ile arasında olan hali ıslah etmiş... Yani, doğru. Namazında niyazında. Kötülük yapmıyor. Günah yapmıyor... Bu, ıslah hale gelir. (*Asleha’llâhu mâ beynehû ve beyne’n-nâs*) O zaman Allah-u Teâlâ da, onunla insanlar arasını ıslah eder. Onunla diğer insanlar arasında, geçim güzel olur.”

c. Hikmetin Başı Allah Korkusu

Haaa, o dünkü dersten bir şeyi yine tekrarlayalım! Çok güzel... Bir genç okumağa gidecekti de, zamanın peygamberi geldi, ona dedi ki:

يَا فَتَى ، اِنِّى اَعْظُكَ بِثَلَاثِ خِصَالٍ ، فِيهَا عِلْمُ الْاَوَّلِينَ وَالْاٰخِرِينَ :
خَفِّ اللهُ فِى السِّرِّ وَالْعَلَانِيَةِ ؛ وَ اَمْسِكْ لِسَانَكَ عَنِ الْخَلْقِ ، لَا
تَذَكْرَهُمُ الْاَبْخِيرِ ؛ وَاَنْظُرْ حَبْرَكَ الَّذِى تَأْكُلُهُ ، حَتَّى يَكُونَ مِنَ
الْحَلَالِ .

(*Yâ fetâ*) “Ey genç! (*İnnî eizuke bi-selâsi hısâl*) Sana üç şeyle

nasihat edeceğim, va'z edeceğim; (*fihâ ilmü'l-evvelîne ve'l-âhirîn*) Evvelkilerin ve ahirînin ilmi, yâni bütün ilimler bu üç şeyin içinde:

1. (*Haffi'llâhe fi's-surri ve'l-alâniyeh*) "Allah'tan gizli ve aşikâr her zaman kork!"

Allah-u Tealâ'dan korkuyu içine sindir. Ne ile? Tefekkür edersin; Allah-u Tealâ'nın büyüklüğünü, kuvvetini, kudretini, azabını, rahmetini... Korku içeriye girer inşallah. Allah'tan kork!

2. İkincisi de, (*Ve emsik lisâneke*) "Dilini tut! (*Ani'l-halki*) Halka karşı kat'iyen dilini uzatma! (*Lâ tezkürühüm illâ bi-hayrin*) Mutlaka onların hayrına konuş!" Halk; hepsi var içinde. Serhoşu da var, iyisi de var, kötüsü de var. Ama, sen hep iyisini gör. Hayrını söyle. Kötüsünü söyleme.

Bugün bizim Necmeddin'gil gelmişlerdi de, Arabistan'a gidiyorlarmış. Okudum onlara... Kimsenin aleyhinde konuşmayın! Bu, bir bakımdan gıybete gidiyor. Gıybete gidince, bütün sevaplarımız yanıyor. Ne kadar acı şey...

Onu da Cenab-ı Hak ne güzel diyor:

"—Ölmüş kardeşinin etini yemek hoşuna gider mi?"

Kimsenin gitmez. İşte, gıybet dediğin böyle... Allah muhafaza etsin... Onun için, o büyük de demiş ki ona:

"—Hiç halkın aleyhinde konuşma!"

E sarhoşmuş, ne yapalım? Dua et Allah'a, kurtarsın o adamı...

3. Üçüncü nasihat: (*Ve'nzur hubzeke'llezî te'külühû*) "Yediğin ekmeğe bak! (*Hattâ yekûne mine'l-halâl*) Helâlinden olsun lokman!"

Lokman helâlsa, ne mutlu sana!

d. İnsanların Hayırlısı

وَعَنْ عَلِيٍّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ: كُنْ عِنْدَ اللَّهِ خَيْرَ النَّاسِ، وَكُنْ عِنْدَ

النَّفْسِ شَرَّ النَّاسِ، وَكُنْ عِنْدَ النَّاسِ رَجُلًا مِّنَ النَّاسِ.

Onun için, Hazret-i Ali Efendimiz ne güzel buyurmuş:

1. (*Kün inda'llâhi hayra'n-nâs*) “Allah-u Teâla indinde insanların hayırlısı ol!”

Buyrulmuş ki:⁶⁷

خَيْرَ النَّاسِ، مَنْ يَنْفَعُ النَّاسِ

(*Hayru'n-nâs, men yenfeu'n-nâs*) “İnsanların en hayırlısı, insanlara hayır dokunandır.”

2. (*Ve kün inde'n-nefs, şerrü'n-nâs*) “Nefsinin yanında, nasın şerlisi ol!” Bu nefse hiç güven yok! Hiç... En berbad bir belâ başımızda... Onun için, nefsinin yanında nasın şerlisisin. Bunu iyi bil! Çünkü nefs seni cehenneme sürükleyecek. Kandıracak!.. Envai çeşit hileleri var. Onunla mücadele edeceksin.

Kim yapacak o mücadeleleri? Bayezid-i Bestami, “32 sene nefsimle uğraştım da, yola getiremedim!” diyor. Ancak 32 seneden sonra... Bunu bugün kim yapar? Ramazanda bir i'tikâf bile yapamıyoruz. On gün, ne olacak... Onu bile beceremiyoruz. Halbuki, Peygamberimiz hiç bırakmamış!

3. (*Ve kün inden-nâs, raculen minen-nâs*) “İnsanların arasında da, kendine paye verdirme! İnsanlardan bir adam, birisi sen ol!” Filân geliyor demesinler.

e. Şeytanın Vesveseleri

وَعَنْ حَاتِمِ الْأَصَمِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ: مَا مِنْ صَبَاحٍ إِلَّا وَيَقُولُ الشَّيْطَانُ
لِي: مَا تَأْكُلُ؟ وَمَا تَلْبَسُ؟ وَأَيْنَ تَسْكُنُ؟ فَأَقُولُ: أَكُلُ الْمَوْتَ، وَ

أَلْبَسُ الْكَفَنَ، وَأَسْكُنُ الْقَبْرَ!

⁶⁷ *Kenzü'l-Ummâl*, c.XVI, s.171, no:44154; *Keşfü'l-Hafâ*, c.II, s.234, no:1254; *Câmiu'l-Ehâdis*, c.XXXIV, s.430, no:37640.

Hâtem-i Esam RA diyor ki:

(*Mâ min sabâhin*) Hiç bir sabah yoktur ki, (*illâ ve yekülû's-şeytânü lî*) şeytan bana musallat olur. Der ki:

(*Mâ te'külü*) “Ne yiyeceksin bakalım bugün? (*Ve mâ telbisü*) Ne giyeceksin? (*Ve eyne teskünü*) Nerede oturup kalkacaksın?” diye hergün şeytan beni böyle vesveselendiriyor.

Evin yok, yerin yok, malın yok, mülkün yok... Ne giyeceksin, ne edeceksin?

(*Feekülü*) Ben de ona derim ki:

(*Âkülü'l-mevt*) “Benim ekmeğim ölüm... Ben korkar mıyım başka şeyden? (*Ve elbisü'l-kefen,*) Elbisem kefenim, (*ve eskünü'l-kabr*) yerim de kabirdir.” Ne istiyorsun benden, ey şeytan; çekil yanımdan... Bu üç şey bende olduktan sonra, senin bana hiç zararın olmaz.

f. Allah'a İtaatin Karşılığı

وَعَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : مَنْ خَرَجَ مِنْ ذَلِ الْمَعْصِيَةِ
إِلَى عِزِّ الطَّاعَةِ ، أَغْنَاهُ اللَّهُ تَعَالَى مِنْ غَيْرِ مَالٍ ، وَأَيَّدَهُ مِنْ غَيْرِ
جُنْدٍ ، وَأَعَزَّهُ مِنْ غَيْرِ عَشِيرَةٍ .

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:

(*Men harace min züllî'l-ma'siyeti ilâ izzi't-tâati*) “Her kim Allah-u Teâlâ'nın ma'siyetlerinden tâatine dönerse, Allah-u Teâlâ onu üç şeyle mükâfatlandırır:”

Allah muhafaza etsin, ma'siyetten korunmak kolay bir şey değil! Allah korursa koruyacak. Meselâ, bugün ma'siyetin en önemli aracı göz... Onun için, bizim pîr Nakşibend Hazretleri, gözün için demiş ki, “Ayaklarının ucuna bak!” demiş. “Başka yere bakma!... Gözün, ayaklarının ucuna baksın. Sağını solunu görme. Önünü arkanı görme. Önüne bak, öyle yürü git!”

Rahmetli bizim Hacı Aziz Efendi, öyle yürürdü. Yani böyle, kafasını eğer önüne. Ne sağındakini görür, ne solundakini görür. Öyle gider. Alıştırmış kendisini maşaallah.

Binaen aleyh, göz gördü müydü tabii, ilk bakışta ma'füv ama artık ikinci bakış, üçüncü bakış aleyhimize... E, bugünkü nefsin hakkindan gelmek de kolay mı?

Onun için, ma'siyet zilletinden çıkan insan, Allah'ın tâatına yönelmiş insan... Allah-u Tealâ ona üç şey veriyor:

1. (*Ağnâhu'llâhu teâlâ*) Allah onu zengin eder. (*Min gayri mâlin*) Malsız ona zenginlik verir Allah...

“—Malsız zenginlik olur mu?” dersin.

Olur! Gönül zenginliği vardır. Allah-u Teâlâ onu öyle zengin yapar.

2. (*Ve eyyedehû min gayri cündin*) “Askersiz olarıktan onu kuvvetlendirir. Askersiz olarak, yardımcısı olmadan...”

3. (*Ve eazze hû min gayri aşîretin*) “Kendisinin arkasında aşireti yok. Kavmi yok. Müdafaa edecek kimsesi yok... Ama, Allah onu aşiretsiz de izzetlendirir.”

İnsanın bazen öyle kabilesi çok olur, kalabalık olur. O kabilesine arkasını dayar ve korunur o surette... Fakat, böyle garib bir kimse; ne kabilesi var, ne bir şeysi var. Allah-u Teâlâ da onu öyle aziz eder.

g. Gerçek İmanın Alâmetleri

وَرَوَى أَنَّهُ عَلَيْهِ السَّلَامُ ، خَرَجَ ذَاتَ يَوْمٍ عَلَى أَصْحَابِهِ ، فَقَالَ : كَيْفَ

أَصْبَحْتُمْ ؟ فَقَالُوا : أَصْبَحْنَا مُؤْمِنِينَ بِاللَّهِ . فَقَالَ : وَمَا عَلَامَةُ إِيمَانِكُمْ ؟

فَقَالُوا : نَصَبْنَا عَلَى الْبَلَاءِ ، وَنَشَكَرْنَا عَلَى الرَّخَاءِ ، وَنَرْضَى بِالْقَضَاءِ .

فَقَالَ عَلَيْهِ السَّلَامُ : أَنْتُمْ مُؤْمِنُونَ حَقًّا ، وَرَبُّ الْكَعْبَةِ .

Yine, SAS Efendimiz'den rivayet ediliyor ki:
(*Harace zâte yevmin alâ ashâbihî*) Bir gün Rasûlullah SAS Hazretleri, ashab-ı kiramın yanına çıkmışlar.
(*Fekâle : Keyfe esbahte?*) “Bugün nasıl sabahladınız? Sabahınız hayrolsun!” diye sormuş hatırlarını...

Buyurmuşlar ki:
(*Esbahnâ mü'minîne bi'llâh*) “Allah’a iman ile sabahladık.”
(*Ve mâ alâmetü imâniküm*) “İmanınızın alâmeti ne? Allah’a iman ile sabahladık diyorsunuz ama, imanınızın alâmeti ne?”

Buyurmuşlar ki:
1. (*Nasbiru ale'l-belâ*) “Belâya sabrederiz.”
Bugün Vahdeddin’e gittim de geçmiş olsuna... E tabii, şikâyet etmeden olmuyor insan, halinden... Acı, ızdırap içerisinde... Allah affetsin kusurlarımızı... Belâların bir takımı vardır, zordur. Allah hıfz ü himayesinde daim etsin...

Mekke-i Mükerrreme’de biraz misafir oluyorduk. Bir gün geldi bir arkadaş; Mardinli kendisi, mühendis orada... Cidde’den Mekke’ye gidiyorlarmış. O koca koca arabalar var ya, tanker; gaz taşıyor, benzin taşıyor... O, yolu döneyim demiş, dönememiş. Motoru durmuş. Yolun iki tarafını da kapamış.

Bunlar da karşıdan gelirken farketmemişler. Arabayı vurduklarında, darmadağın olmuş araba... Fırlatmış onları dışarıya... Yüzleri gözleri yaralanmış ama yine bir şey olmamış el-hamdü lillâh... Bir haftada kurtarmışlar yakayı...

Onun için, “Az sadaka çok belâ def eder!” derler. “Sadakadan verecek paran olmazsa, iki rekât namaz kıl!” demişler.

2. (*Ve neşküru ale'r-rehâ*) “Belâya sabrettiğimiz gibi, bolluklara da şükrederiz!”

3. (*Ve nerdâ bi'l-kadâ*) “Kazalara da râzı oluruz.” İşte, kazâ-i ilâhiye; araba gelecek, çarpacak oraya... Ne yapsan boş!.. Bunlara da razı oluruz.

(*Fekâle aleyhi's-selâm*) SAS Efendimiz demişler ki:

(*Entüm mü'minûne hakkân ve rabbi'l-kâ'beh*) “Kâbe'nin Rabbi hakkı için, siz hakîkaten mü'minsiniz!”

Mü'minin alâmeti demek ki: Belâya sabır, bolluğa şükür, kazâyâ razı olmak.

Bu çok hoşuma gider: Sa'd İbni Ebi Vakkas denilen büyük bir zat... Acemleri mağlûb eden kumandan... İhtiyarlamış, gözleri de görmez olmuş... Demişler ki:

“—Biz senin biliyoruz duanı... Kılınç gibi keser senin duan... Allah'a bir dua etsen, verir gözlerini Allah sana!”

Ne kadar hoş bir şey söylemiş:

“—Ben Allah'ımın takdirini gözümün nurundan daha çok severim de, diyemem!” demiş.

Çok hoşuma gider. Allah hepimizi affetsin... Büyüklük bu...

h. Allah Sevgisi ve Korkusu

أَوْحَى اللَّهُ تَعَالَى إِلَى بَعْضِ أَنْبِيَائِهِ: مَنْ لَقِينِي وَهُوَ يَحِبُّنِي، أَدْخَلْتَهُ
جَنَّتِي؛ وَمَنْ لَقِينِي وَهُوَ يَخَافُنِي، جَنَّبْتَهُ نَارِي؛ وَمَنْ لَقِينِي وَهُوَ
يَسْتَحْيِي مِنِّي، أَنْسَيْتُ الْحَفِظَةَ ذَنْبِهِ.

(*Evha'llâhu teâlâ ilâ ba'di enbiyâihî*) Cenâb-ı Hak bazı nebîlerine vahyetmiş ki:

1. (*Men lakıyeni ve hüve yühibbunî*) “Kim, beni severekten, sevgi ile bana gelirse; (*edhaltehû cennetî*) ben onu cennetime korum.”

Allah sevgisi büyük nimettir. Çünkü bütün nimetleri veren odur. Şimdi insanlar, Allah'ı birkaç şeyden severler. Veriyor... Sıhhatimiz yerinde... Herşeyimiz yerinde... E, bunları veren Allah'ı severiz... Bazı büyükler bunları hiç hesaba katmadan; “Allah sevmeye lâyıktır; ondan dolayı seviyorum!” diyerekten, hiç

o sıhhatini filân kaale almaz. Her ne çeşit olursa olsun Allah'ı severek ona dahil oldu mu; cennetine girecek.

2. (*Ve men lakıyenî ve hüve yehafunî, cennebtühû nârî*) Bir de ölürken, günahlardan korkarak öleceğiz. “Kim de günahlardan korkarak, korku içerisinde gelirse; ona da ateşi uzak ederim, cehennemi uzak ederim!” diyor. Korkusundan dolayı...

3. (*Ve men lakıyenî ve hüve yestahyî minnî*) “Kim de kabahatlar etmiş. ‘Ben nasıl gideceğim Rabbim senin huzuruna!’ diyerekten, haya ve utanç içerisinde... Bu, utanç içerisinde bana gelirse; (*enseytü'l-hafazate zünûbehû*) ben de onun günahlarını hafaza meleklerine unuttururum!” Ama bunlar büyük nimet... Allah lütfetsin cümlemize...

i. Allah'ın Taksimine Razı Ol!

Abdullah ibn-i Mes'ud RA şöyle rivayet ediyor:⁶⁸

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : أَدِّ مَا افْتَرَضَ اللَّهُ عَلَيْكَ ، تَكُنْ
عَبْدَ النَّاسِ ؛ وَاجْتَنِبْ مَا حَرَّمَ اللَّهُ عَلَيْكَ ، تَكُنْ أَزْهَدَ النَّاسِ ؛ وَارْضَ
بِمَا قَسَمَ اللَّهُ لَكَ ، تَكُنْ أَغْنَى النَّاسِ (هب. كر. عن ابن مسعود)

1. (*Eddi me'fterada'llàhu aleyk*) “Sen Allah-u Teâlâ'nın farz ettiği ibadetleri eda et... Farz ettiklerini, farzlarını edâ et; (*tekün a'bede'n-nâs*) o zaman nâsın en âbidi olursun!” Nâsın âbidi olmak istiyorsan, Allah-u Teâlâ'nın farz ettiği ibadetleri edâ et!

⁶⁸ Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.I, s.218, no201; Ebû Dâvud, *Zühd*, c.I, s.143, no:131; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.V, s.220; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c:XXXIII, s.177; Hennâd, *Zühd*, c.II, s.501, no:1032; Abdullah ibn-i Mes'ud RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XVI, s.237, no:44296; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.II, s.85, no:953.

2. İkincisi: (*Ve'tenib mâ harrema'llâhu aleyke*) "Allah'ın sana haram ettiklerinden kaç, uzak ol; (*tekün ezhede'n-nâs*) nâsın da en zâhidi olursun!"

Bu, haramlardan kaçmak, çok mühim bir iş... Çünkü iki şey: Emri ma'ruf, nehy-i ani'l-münker buyrulmuş. Yâni, ibadeti et, günahlardan kaç! İki şey... E, ibadeti yapıyoruz da günahlardan kaçamıyorsak; tek hatla lamba yanmıyor. İkisi birleşecek de öyle yanacak. İşte, kemâl-i insâniyet de, ancak ikisinin birleşmesiyle oluyor. Bir taraftan gûnahtan kaçacaksın, bir taraftan da emrine itaat edeceksin!

E, emrine itaat kolay; gûnahtan kaçmak zor... Binâen aleyh, günah yerlerine sokulmamak lâzım! Günaha alışmamak da lâzım! Günaha alıştın mıydı; günah işlerle, günahkârlarla da düşüp kalktın mıydı, işin içinden çıkılmaz yani... En evvel günahkârlardan uzaklaşmak lâzım! Günahkâr, namaz kılmayan insanlarla düşüp kalkıyorsan; sen de bir gün namazı bırakırsın... İçkicilerle düşüp kalkıyorsan; bir gün sen de alışırsın... Kumarcılarla düşüp kalkıyorsan; bir gün sen de kumarbaz olursun, farkına bile varmazsın... Onun için haramlardan muhakkak kaçmanın çaresini aramak, günahkârların yanına sokulmamak lazım!

Şimdi yazın plaj vakti... Herkes orada denize gireceğim de, güç alacağım, kuvvet alacağım diyor. Bunlar, masal hepsi yahu! Gücü kuvveti insana Allah verir! Günah yerlerinden fayda olmaz insana... Meselâ, "Şarap içeyim de kuvvetleneyim!" der insan... Şaraptan kuvvet olmaz insana!

"—E canım, içiyorlar ya gâvurlar? "

"—Gâvur içer canım; gâvurun gidişatına sen ne karışırırsın? Müslümanlara karşı yasaklanan bir şey... "

Onun için, meharimden kaçın! Allah-u Teâlâ haram mı etmiş; bırak! O zaman, nâsın zâhidi olursun!

3. (*Ve'rda bimâ kasema'llâhu leke*) "Sen de Allah-u Teâlâ'nın taksiminde sana verdiği râzı ol! Taksim-i ilâhîye râzı ol; (*tekün ağne'n-nâs*) insanların en zengini olursun!"

Ne zaman? Taksime razı olursan... Allah-u Teâlâ kimisini zengin eder, çok verir, kimisine az verir ama; veren alan, taksimi yapan Allah... Şimdi senin o taksime razı olmayışın, Allah'ın taksimine itiraz edişindir.

Allah, ömrü yaratmış; ömrü yaratmazdan evvel yiyeceğimizi de yaratmış: Buna bu kadar, buna bu kadar, buna bu kadar... Bu parmaklar nasıl bir değilse, herkesin de rızkı bir değildir. Onun için, zengininin zenginliğine bakıp da imrenmek, ben de öyle olacağım demek, büyük hata!

Dünkü derste geçti ya:

--Ona özenir, ona dalkavukluk yaparsa; dininin üçte ikisi elinden gider." diyor.

O paralar hiç iyi bir şey değil! Allah nâmerde muhtaç etmeyecek kadar verdi miydi, kâfi...

İnsanları tuğyan ve isyana sevkeden şeyin başlıcası para! Para, insanları isyana sevk ediyor. İnsanın gözü de doymuyor. "Göz doymaz!" derler. İşte beş şey doymaz; deniz, bilmem ne, bilmem ne... Göz de doymuyor. Şimdi, birçok kimseler var, faizle

büyük işler çeviriyorlar. Canım, faizin haram olduğunu bilmeyen yok... Sen bu büyük işi yapacağına, küçük iş yap da harama sokulma!

j. Dünyanın Fânîliği

وَعَنْ صَالِحِ الْمَرْقَدِيِّ، أَنَّهُ مَرَّ بِبَغْضِ الدِّيَارِ، فَقَالَ: يَا دِيَارَ، أَيْنَ
أَهْلِكَ الْأَوْلُونَ؟ وَأَيْنَ عُمَّارِكَ الْمَاضُونَ؟ وَأَيْنَ سُكَّانِكَ الْأَقْدَمُونَ؟
فَهْتَفَ بِهِ هَاتِفٌ: انْقَطَعَتْ آثَارُهُمْ، وَبَلِيَتْ تَحْتَ التَّرَابِ أَجْسَامُهُمْ،
وَبَقِيَتْ أَعْمَالُهُمْ قَلَائِدَ فِي أَعْنَاقِهِمْ.

Bu Sâlih el-Merkadî ismindeki zat bir yere uğramış, bir memlekete... demiş ki:

(*Yâ diyâr*) “Ey memleket, ey diyar! (*Eyne ehlüke’l-evvelûn*) Hani senin evvelce içinde bir takım insanlar vardı ya, nerede onlar? (*Ve eyne ummâruke’l-mâdûn*) Şu büyük binaları yapanlar nerede? (*Ve eyne sükkânüke’l-akdemûn*) Hani burda oturan bir çok insanlar vardı. Onlar nereye gitti yahu? Yok bugün onlar burada...”

(*Fehetefe bihi hatifün*) Bir ses geliyor hatiften... Telefonun adı da hatiftir Araplarda; *hatif* derler. Ona da bir ses geliyor öyle, hatiften:

(*Enkataat âsârühüm*) “Onların eserleri bitti. (*Ve beliyet tahte’t-türâbi ecsâmühüm*) O güzel cesedleri toprağın içerisinde eridi gitti. (*Ve bakıyet a’mâlühüm, kalâide fî a’nâkühim*) O amelleri de boynuna asılı, bekliyorlar günlerini...”

Allah affetsin kusurlarımızı...

Onun için, büyüklerimiz hep ölümü düşünmeyi ondan tavsiye etmişler. Ölümü hatırından çıkarma, unutma! Adımını atarken ölümün gözünün önünde olsun. İşin sonu o... Onun için

doğruluktan ayrılma!

k. Kimseden Bir Şey İsteme!

Hazret-i Ali Efendimiz'in de bir sözü var; onu da okuyayım:

وَعَنْ عَلِيٍّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ: تَفَضَّلَ عَلِيٌّ مِنْ شَيْءٍ، فَأَنْتَ أَمِيرُهُ؛
وَاسْتَأْذَنَ عَمَّنْ شَيْءٍ، فَأَنْتَ أَسِيرُهُ؛ وَاسْتَعْنَى عَمَّنْ شَيْءٍ، فَإِنَّكَ
نَظِيرُهُ.

Demiş ki Hazret-i Ali Efendimiz:

1. (*Tefaddal alâ men şî'te*) İsteddiğine ver... İstediklerine ver; (*feente emîruhû*) onun emiri olursun sen! Amiri olursun yâni...

2. (*Ves'el ammen şî'te*) “İstediklerinden iste; (*feente esiruhû*) istediğın adamın esiri olursun!” Verir sana, sen de onun esirisin. Bunu böyle yap der. E, yapacaksın artık. Yapmamazlık elinden gelmez yâni...

3. (*Vestağni ammen şî'te*) “O da senin gibi adam, sen de onun gibisin. Ondan da müstağni ol! Çünkü, (*feinneke nazîruhû*) o da senin gibi, aynı... O da muhtaç, herkes de... Binâen aleyh, dileğini Allah'tan iste!” demiş.

Allah cümlemizi affetsin... Tefikât-ı samedaniyyesine mazhar etsin... Sevdiği ve râzı olduğu kullarının arasına cümlemizi kabul etsin inşallah...

Haaa, bugün İsmail Hakkı Hazretleri'nin yazdığı günahları okuyorduk. Diyor ki:

“—Ramazan-ı Şerif'te amden her kim orucunu yerse, günahı kebairdir. Katli de caizdir.” diyor.

Katli de lâzımdır, katli... “Çünkü İslam'a hakarettir!” diyor. Alenen orucu yemek İslam'a hakarettir.

Diyor ki:

“—Ben yiyorum ya, Allah biliyor; neden saklayacağım?”

Ooo, büyük cahillik... Saklıyacaksın! Müslümanların hakkına, hukukuna riayet lâzım! Bugün müslümanların orucu...

Eskiden hristiyanlar bile müslümanların yanında yemezlermiş, müslümanların oruç ayı diyerekten... E, bugünkü müslüman bunu yapınca, elbette katli caiz olacak!.. Allah hepimizi affetsin de, sevdiği kulları arasına cümlemizi kabul etsin inşaallah... İş orada...

Bugün bir efendi geldi. Başı çok ağrıyormuş birisinin... Orucu bozmak zorunda kalmış, hap yutmuş. Şuna sormuş, buna sormuş. Kimisi demiş, 61 gün tutması lâzım... Kimisi demiş, gününe gün tutması lâzım... Bize geldi, “Sen ne dersin?” dedi.

“—Ben bir şey diyemem! Fıkıh kitabında, öyle zarurette kalanların orucu bozmaları lâzım geldiği vakitte çareler var... O çarelere başvurarak orucu bozar ve bir şey lazım gelmez. Keffaret lâzım gelmez, gününe gün tutar.” dedim.

Meselâ;

“—Azıcık tuz yersen keffaret lâzım gelir. Çok tuz yersen keffaret lâzım gelmez!” diyor.

“—Neden az tuz ile keffaret gerekiyor?”

Az tuz fayda verir; çok tuz zarar verir. Fayda verdiği için 61 gün, öteki zarar verdiği için bir gün...

El-fâtiha!

03. 08. 1979 – İskenderpaşa Camii
(6 Ramazan 1399, Yatsıdan Önce)

42. ÜÇ ŞEY

Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llâhi ve berekâtüh!

Geçen derslerden hatırımda kalan üç şey var ki, onu hatırlatmak isteyeceğim: Cenâb-ı Peygamber buyurmuş ki:

“İki huy, iki haslet var ki, onlardan daha üstün bir şey yoktur. İki tane: Birisi Allah'a iman; ikincisi müslümanlara faydalı olmak!”

Müslümanlara faydalı olmakta çok şey var: Açık doyurmak var, giydirmek var, barındırmak var... Birçok şeyler var. Fakat asıl mühimi Kur'an'ı öğrenip, öğretmektir!

Çünkü Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁶⁹

خَيْرُكُمْ مَنْ تَعَلَّمَ الْقُرْآنَ وَعَلَّمَهُ (خ. عن عثمان)

(*Hayruküm men tealleme'l-kur'âne ve allemehû*) “Sizin en

⁶⁹ Buhârî, *Sahîh*, c.IV, s.1919, no:4739; Ebû Dâvud, *Sünen*, c.II, s.70, no:1452; Tirmizî, *Sünen*, c.V, s.173, no:2907; İbn-i Mâce, *Sünen*, c.I, s.76, no:211; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.I, s.69, no:500; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.I, s.324, no:118; Tayâlisî, *Müsned*, c.I, s.13, no:73; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.II, s.324, no:1932; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.V, s.19, no:8037; Begavî, *Şerhü's-Sünneh*, c.II, s.326; Ebû Avâne, *Müsned*, c.II, s.445, no:3766; İbnü'l-Ca'd, *Müsned*, c.I, s.84, no:475; Tahâvî, *Müşkilü'l-Âsâr*, c.XI, s.277, no:4470; İbn-i Asâkir, *Mu'cem*, c.I, s.14, no:14; Ebû Nuaym, *Ahbâr-ı İsfahan*, c.V, s.475, no:40139; Temmâmü'r-Râzî, *el-Fevâid*, c.I, s.93, no:208; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.II, s.169, no:2847; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.III, s.398; Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.IV, s.109, no:1767; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.IV, s.194; Hz. Osman RA'dan.

Tirmizî, *Sünen*, c.V, s.175, no:2909; Dârimî, *Sünen*, c.II, s.528, no:3337; Bezzâr, *Müsned*, c.I, s.134, no:698; Kudâî, *Müsnedü'ş-Şihâb*, c.II, s.227, no:1241; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.V, s.301; Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.X, s.459, no:5628; Hz. Ali RA'dan.

Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.IV, s.18, no:1614; Abdullah ibn-i Ömer RA'dan.

Bezzâr, *Müsned*, c.I, s.206, no:1157; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.II, s.191; Mizzî, *Tehzîbü'l-Kemâl*, c.V, s.290; Ukaylî, *Duafâ*, c.I, s.218, no:266; Sa'd ibn-i Ebî Vakkas RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.I, s.525, no:2351, 2353; *Keşfü'l-Hafâ*, c.I, s.393, no:1251; *Câmü'l-Ehâdis*, c.XII, s.400, no:12178.

hayırlınız, Kur'an-ı Kerim'i öğrenenlerdir ve öğretenlerdir.”

Müslümanlara fayda bu cihettendir. Karnını doyursan, üstünü giydirdi, ev bağışlasan; bunlar hep geçici şeylerdir. Ve kıymetsiz şeylerdir. Asıl ona lâzım olan, dinini öğrenmesi! Dinini öğrenmesi için de, din bilgisini okumak lâzım! Öğrenmek, sonra da öğretmek lâzım! Bir. Kısa söyleyeceğim.

İkincisi: Bütün fitnelerin başı, hani birçok fitneler oluyor ya, ta Adem AS'dan beri; kıyamete kadar gider bunlar... Bunların başı iki şeymiş: Birisi öşrü vermemek, diğeri de zekâtı vermemekmiş! Hani, biz fitneleri şurada burada arıyoruz, boş... Fitnenin başı, Allah'ın emrini tatbik etmemek!

Öşür, Allah'ın emridir... Zekât, Allah'ın emridir. Onu kimse kaldıramaz. “Namazı sizden kaldırdık!” deseler, kalkar mı namaz bizden? Namaz neyse zekât da odur. O, kaldırdık demekle, “Sen vergi verirsen, kurtulursun bu işten.” demekle, bu iş hallolmaz. Allah'ın emri nedir? Zekât... Ver! O kadar... İki.

Üçüncüsü de: Bir delikanlı tahsil-i ilim için, uzak bir yere gitmeye karar vermiş. İlim memleketine... O zamanın nebîsi duymuş. demiş:

“—O delikanlıyı getirin de, ben ona üç nasihat edeyim! Ondan sonra gideceği yere gitsin.”

Çağırılmışlar delikanlıyı; gelmiş. demiş ki:

“—Ey delikanlı! Sana üç nasihatım var, iyi dinle!”

“—Buyur!”

“—Allah'tan kork! Nerede olursan ol, gizli-âşikâr her yerde Allah'dan kork! Çünkü Allah, her yerde seni görmekte ve her şeyini bilmektedir. Bu korkuyu içine sok! İkincisi: Allah'ın kullarından hiç bir kulun aleyhinde konuşma! (*İllâ bi-hayrin*) Ancak hayırla konuş! Üçüncüsü de: Lokmana dikkat et! Helâl olsun lokman...” demiş.

Allah affetsin kusurlarımızı... Bu kadcarcık nasihat hepimize yeter... Allah cumamızı mübarek etsin...

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

Lâ ilâhe illa'llâhu'l-halîmü'l-kerîm... Sübhâna'llâhi rabbi'l-arsî'l-azîm... El-hamdü li'llâhi rabbi'l-âlemîn... Nes'elüke mücibati rahmetike... Ve azâimi mağfîretike... Ve'l-ganîmete min külli birrin... Ve's-selâmete min külli ismin... Lâ teda'lenâ zenben illâ gafarte... Ve lâ hemmen illâ ferracte... Ve lâ haceten leke fihâ ridan, illâ kadaytehâ yâ erhame'r-râhimîn... Yâ erhame'r-râhimîn... Yâ erhamer'-râhimîne, irhamnâ...

Ve selâmün ale'l-mürselîn... Ve'l-hamdü li'llâhi rabbi'l-âlemîn, el-fâtîha!

.....

Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llâh!

03. 08. 1979 - İskenderpaşa Camii

43. MÜNEBBİHAT, 6. DERS

Eüzü billâhi mineş-şeytânir-racîm.

Bismillâhir-rahmânir-rahîm.

Elhamdü lillâhi rabbil-âlemîn... Vel-âkıbetü lil-müttakîn... Ves-salâtü ves-selâmü alâ seyyidînâ muhammedin ve âlihî ve sahbihi ecmaîn...

Cenab-ı Feyyâz-ı Mutlak ve Rabbil-Felak Hazretleri, bu mübarek cuma hürmetine cümlemizi mağfurîn zümresine ilhak eyesin... Yaptığımız amelleri de dergâhında, kusurumuzla beraber kabul ü karin eyesin inşaallah... Hayırlı ömürler geçirmek ve hüsnü akıbetler nasib etsin inşaallah...

a. Günlerin Hayırlısı

Şu çok hoşuma gitti: İbni Abbas bir soruya cevap vermişler de, Hazreti Ali Efendimiz de onu tekrar cevaplandırmış. Belki söylemişimdir ama, tekrar etsem de olacak...

وَعَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا ، حِينَ سُئِلَ : مَا خَيْرُ الْيَوْمِ ، وَمَا
خَيْرُ الشُّهُورِ ، وَمَا خَيْرُ الْأَعْمَالِ ؟ فَقَالَ : خَيْرُ الْيَوْمِ يَوْمَ الْجُمُعَةِ ،
خَيْرُ الشُّهُورِ شَهْرُ رَمَضَانَ ، خَيْرُ الْأَعْمَالِ الصَّلَاةُ الْخَمْسُ لَوَقْتِهَا .

İbn-i Abbas RA'a sormuşlar:

(*Mâ hayru'l-eyyâm*) “Günlerin hayırlısı hangisidir? (*Ve mâ hayru'ş-şuhûr*) Ayların hayırlısı hangisidir? (*Ve mâ hayru'l-a'mâl*) Amellerin hayırlısı hangisidir?” diyerekten...

Demiş ki:

1. (*Hayru'l-eyyâmi yevmü'l-cumuati*) “Günlerin hayırlısı Cuma günüdür.”

Cuma günü, *hayrû'l-eyyâm*... Allah-u Teâlâ onu bu Ümmet-i

Muhammed'e vermiştir. Cuma gününün birçok şartları vardır: Sabahleyin gusledilir. Temiz elbise giyilir. Cumaya erken vakitte gidilir. Va'z u nasihat neyse, dinlenir. Cuma namazı kılınır. Cuma namazı kılındıktan sonra; hasta ziyareti, dost ziyareti, ilim tahsil etme, va'z ü nasihat dinleme yerleri gibi yerler ziyaret olunur.

“—İş ne olacak?”

“—Her gün işliyoruz, bitmiyor iş...”

O güne mahsus Cuma'nın fadâilinde bunlara riayet edilir. Gusledilir, temiz elbise giyilir. Meselâ, işte giyilen bir elbiseyle kılınan namaz başkadır; o gün, hususi elbise giyerekten Cuma'ya gelmiş, gusletmiş bir adamın namazı başkadır.

Namazdan sonra; hastaları ziyaret etmek... Dostları ziyaret etmek... Efendim, bir de vaaz ü nasihat dinlemek... İkindiden sonra va'z ü nasihatler yapılıyor meselâ, camilerde; onları dinlemek... Ben biliyorum iddiasını bırakmak lâzım, benliği bırakmak lâzım! Hepimiz muhtacız nasihate, hepimiz... Biliyorum diyerekten nasihatlere gitmemek, cahillikten ibaret bir şeydir. Ama onu da beğenmiyoruz. Meselâ, ona da çeşitli kulp takarız.

“—Adam, bu da adam mı?” diyerekten...

Bu da büyük bir hata... Bizim dinleyeceğimiz Allah'ın kelâmıdır, rasulünün kelâmıdır. E, o nasıl olursa olsun, ona karışma!

Cuma, günlerin hayırlısı... Onun için Cuma'ya erken vakitte gelmek, böyle Ramazan'da olmamak şartıyla kokulanmak lâzım!.. Ramazan'da kokuyu pek hoş görmemişler. Ramazan'ın gayrisinde güzel kokular sürünüp öyle geleceksin.

Misvak kullanmak... Bu bizim için çok acı bir şey olmuş. Hep alıyoruz bugün, diş fırçası. Herkesin elinde diş fırçası... Misvakler de orda süs olarak duruyor. Kullanmak için değil de süs olarak... Yâni, bizim misvağımız da var demek istiyoruz. Misvakle kılınan namaz, misvaksiz kılınan namazdan 72 derece farkı var... 72 derece! Bekârın namazıyla evlinin namazında da 72 derece fark var...

Cuma, en güzel gündür. Cenabı Hak onu bize vermiş el-hamdü

lillâh. O günü iyi geçirmeye dikkat etmek lâzım! Kötü yerlerden, günah yerlerden korunmak lâzım!

b. Ayların Hayırlısı

“—Ayların hayırlısı hangisi?” demişler.

Demiş ki:

2. (*Ve hayrî’ş-şuhûri şehru ramadân*) “En hayırlı ay Ramazan ayıdır.” Ona da kimsenin bir şey diyeceği yok! Allah kusurlarımızı affetsin... Oruçlarımızı kabul buyursun...

Onun için, bütün günah kitaplarında yazar ki:

“—Ramazan’da oruç yemek, günah-ı kebairdir.”

Ama, gizli olarak!.. Gizli olarak oruç yemek, günahı kebairdendir. Hasta olur başka... Hasta olmadığı halde, hattâ hasta olduğu halde alenen, aşikârane oruç yiyenin katli de caizdir. Hastaysan evinde ye... Sigarasını da savurarak oruç yemek, müslümanlığa yakışmaz yâni... Hattâ insanlığa yakışmaz. Karşındaki müslüman aç, oruçlu... Ona karşı sigarayı savurmak, onu tahkir ve İslâm’ı alaya almak... Onun için katline kadar hüküm vermişler.

Oruç tutmadıysan da, hiç olmazsa, o Allah’ın hayırlı kullarına hürmet et! Hatta bizim küçüklük devirlerimizde, hristiyanlar bile ramazan-ı şerifte, yediklerini müslümanların yanında yemezlerdi. Hatta çocuklarını da döverlerdi; “Bu ay ramazan ayı değil mi? Sen bilmiyor musun? Niçin sokakta alenen simit yedin; şunu yedin, bunu yedin?.. Bu aya hürmet et, bu ay ramazan ayı!..” diyerekten.

c. Amellerin Hayırlısı

“—Amellerin hayırlısı hangisi?”

Amel çok mühim... Zekât vermek amel, sadaka vermek amel, cami yaptırmak amel, köprü yaptırmak amel... Çok... Bunların hangisi hayırlı?

3. (*Ve hayrî’l-a’mali es-salevâtü’l-hams*) “Amellerin hayırlısı beş vakit namaz...”

“—Niçin?”

“—Bir adamın kapısının önünde su akıyor. Farzet ki sıcak bir su... Bizim memleketimizde de var... Beş vakit orada yıkıyor. Onun pisliği kalır mı? Tabii ki kalmaz. Beş vakit namaz kılan adamın üstünde de bir şey kalmaz. Çünkü, Cenâb-ı Hakk'ın huzuruna girerken, Cenâb-ı Hak günahlarla kabul etmiyor. Meleklerle diyor ki:

“—Alın bunun günahlarını sırtından!”

Alıyorlar sırtından günahlarını...

“—Çıkarken verelim mi yâ Rabbî?” diyorlar.

“—Aldığımı vermem ben!” diyor.

Onun için, beş vakit namazın fadâili çok. Abdest alırken ayrı bir ibadet... Allah hepimizi affetsin... İslâm dininin fadâili hiç bir yerde yok... Amellerin hayırlısı, vaktinde kılınan beş vakit namaz...

d. Hz. Ali RA'ın Cevapları

فَمَضَى عَلَى ذَلِكَ ثَلَاثَةَ أَيَّامٍ فَبَلَغَ عَلِيًّا رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ ، أَنَّ ابْنَ
عَبَّاسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا سَأَلَ عَنْ ذَلِكَ فَأَجَابَ بِكَذَا .

Bu söz Hazret-i Ali Efendimiz'in kulağına gitmiş, üç gün sonra... Demişler ki:

“—Bak İbn-i Abbas ne dedi; sen ne dersin buna?”

فَقَالَ عَلِيٌّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ : لَوْ سَأَلَ الْعُلَمَاءَ وَالْحُكَمَاءَ وَالْفُقَهَاءَ مِنَ
الْمَشْرِقِ إِلَى الْمَغْرِبِ لَمَا أَجَابُوا بِمِثْلِ مَا أَجَابَ بِهِ ابْنُ عَبَّاسٍ . الْإِ
نِّي أَقُولُ : إِنَّ خَيْرَ الْأَعْمَالِ مَا يَقْبَلُ اللَّهُ تَعَالَى مِنْكَ ، وَخَيْرَ الشُّهُورِ
مَا تَتُوبُ فِيهِ إِلَى اللَّهِ تَوْبَةً نَصُوحًا ، وَخَيْرَ الْأَيَّامِ مَا تَخْرُجُ فِيهِ مِنْ

الدنيا الى الله تعالى مؤمنا بالله .

Hazret-i Ali Efendimiz demiş ki:

Dünyanın şark ile garbı arasındaki alimlere, fakihlere, hocalara sorsanız hepsinin dediği budur. Başka şey denmez buna ama, ben derim ki:

1. (*Enne hayra'l-a'mâli ma yakbelu'llâhu teâlâ minke*)
“Amellerin hayırlısı, Allah'ın senden kabul ettiği ameldir.”

Yaptığın amelleri Allah kabul etti mi bakalım senden... Riyakârlıkla mı yaptın, günahlarla mı yaptın? Allah'ın hoşuna gitmeyecek bir şekilde mi yaptın? Nasıl yaptın? Onun için, demek ki Allahu Tealâ'nın senden kabul ettiği ameldir hayırlı amel... Çok güzel, çok da yerinde...

2. (*Ve hayra's-şuhûri mâ tetübü fihi ila'llâhi tevbeten nasûhâ*)
“Ayların hayırlısı, hangi ayda tevbe edebildiyen tevbe-i nasuh ile, o aydır.”

Tevbe-i nasuh iç tevbesidir ki; bir daha yapmamak şartıyla, nedametle, pişmanlıkla... Nasıl oldu da ben bunu yaptım; tevbe yâ Rabbi diyerekten tevbe-i nasuh ile tevbe yaptığı ay, onun en hayırlı bir aydır. Allah hepimize hakikî tevbeler nasib etsin...

Onun için, Cenab-ı Hak Kur'an-ı Azimüşşan'ın müteaddit yerlerinde, daimâ:

“—Rabbiniz Hazret-i Allah-u Celle ve Alâ'ya istiğfar edin!” buyruluyor.

Hattâ mâlûm ya, biz namazdan çıkarken;

“—*Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llâh!*” dedikten sonra, bizim müeezin efendi:

“—*Estağfiru'llaah... Estağfiru'llah...*” diyor.

“—Canım namaz kıldık ya! Günah işlemedik. Öyleyken yine bir istiğfara ne lüzum var?” diyeceği geliyor insanın...

Fakat çok yerinde ki, biz bu namazı kıldık ama, vücudumuz ayakta Allah'a dönüyor ama, gönlümüz Allah'a dönemiyor. Gönlümüz Allah'la olamıyor. Gönlün Allahla meşgul olabilmesi

büyük devlet... En büyük devlet... Herkese nasib olmaz.

Onun için, her zaman için istiğfar etmek; hatta elimizden gelirse, her nefeste istiğfara devam etmek lâzım! Allah-u Teâlâ da istiğfarı emrediyor:

اِسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ اِنَّهٗ كَانَ غَفَّارًا (نوح: ١٠)

(*İstağfirû rabbeküm innehû kâne gaffârâ*) [Rabbinizden bağışlanma dileyin; doğrusu o çok bağışlayanandır.] (Nûh, 71/10)

İzâ câe'yi okuyoruz ya, orda:

وَاسْتَغْفِرْهُ اِنَّهٗ كَانَ تَوَّابًا (النصر: ٣)

(*Vestağfirhü innehû kâne tevvâbâ*) [Ondan bağışlanma dile; o tevbeleri dîmâ kabul edendir.] (Nasr, 110/3) buyruluyor.

Tevbei nasuh, uzun ders...

Günlerin hayırlısı hangisi? O buyurdu ki:

“—Günlerin hayırlısı Cuma’dır.”

Şimdi Hazret-i Ali Efendimiz de diyor ki:

3. (*Ve hayra'l-eyyâmi*) “Günlerin hayırlısı, (*mâ tahrucü fîhi mine'd-dünyâ ila'llâhi teâlâ mü'minen bi'llâh*) o göç günü var ya, son nefes; o son nefeste iman ile göçebilmek devletine nâil olduğun gün, en hayırlı gündür.”

Ondan herkes korkar. Peygamberler de korkmuş, evliyâlar da korkmuş. Herkes korkmuş. Çünkü, müşkil bir gün! Nasıl bir ölüm gelecek? Yıkıntı altında mı kalacaksın? Araba altında mı kalacaksın? Denize mi düşeceksin? Zelzele mi olacak? Ne olacak? Allah muhafaza...

Dün bir baba geldi. Kayseri'ye gidiyormuş oğlu... Otobüs bir tankerle çarpışmış. Çocuğun belinden aşağısı tutmuyor. Ne kemiği kırıldıysa kırılmış. Doktorlar demişler ki:

“—Ameliyatla olmaz bu... Burası ameliyatla düzelmez!”

Ağlaya ağlaya gelmiş babası... Ankara'dan geliyormuş. E, evlât... Allaaah! Çok böyle şeyler var, vukuatlar var... Allah hepimizin hakkında hayırlar nasib etsin inşallahu teâlâ... Görünür görünmez kazalardan muhafaza etsin...

Dâimâ yalvarma ihtiyacındayız. Elimizde de bir şey yok, hep aciziz... Hepimiz aciziz, elimizde hiçbir iddiamız yok... Onun için, yâ Rab demekten, aman yâ Rab demekten başka hiçbir çaremiz yok... Allah hepimizi affetsin de, bu dünyadan iman ile ahirete göçebilmeyi Cenâb-ı Hak cümlemize nasib etsin...

İlmi çok olan bir adam var, Mûsâ AS devrinde... Gökte uçarmış. Talebelerini de uçurmuş. İsm-i Azam denilen duaya sahip bir adam... O kadar bilgisine rağmen, en nihayet imansız gitti adam!

Ki, şeytan da öyle, şeytanın da çok bilgisi var... Meleklerle hocalık yapmış. Fakat bugün yine şeytandır, lânetlidir.

Onun için, ne ilmine güven ne ameline güven; Allah'a güven yalnız... Allah'a sarıl, Allah'tan yardım iste! Allah hepimizi affetsin... Tevfikât-ı samedâniyyesine mazhar etsin... Sevdiği ve razı olduğu kimselerin arasına da kabul etsin inşallah...

e. Zaman Geçiyor

Şuraya şair bir beyit yazmış:

أَمَّا تَرَى كَيْفَ يَبْلِيْنَا الْجَدِيدَانَ
وَنَحْنُ نَلْعَبُ فِي سِرِّهِ وَاعْلَانِ

(*Emâ terâ keyfe yübliyene'l-cedîdân*) “Şu gece gündüz gelip geçiyor ya... Bugün de geçti diyoruz ama, temelden bir taş çürüyor. Vücut bir şeyini kaybediyor.

(*Ve nahnü nel'abü fî sirrin ve i'lân*) Halbuki biz hep oyundayız, keyfimize göre hareket etmekteyiz, yaşamak derdindeyiz.”

f. Allah Bir Kulunun Hayrını İsterse

Ezan okunuyor. Şurada bir tane daha var; onu da söyleyim kâfi... Cenâb-ı Peygamber buyuruyor:⁷⁰

إِذَا أَرَادَ اللَّهُ بَعْدَهُ خَيْرًا فَقَهَهُ فِي الدِّينِ وَزَهَّدَهُ فِي الدُّنْيَا ، وَبَصَّرَهُ
عُيُوبَ نَفْسِهِ (هب. عن محمد بن كعب القرظي مرسلًا)

1. (*İzâ erâda'llâhu bi-abdin hayran*) “Cenâb-ı Hak bir kuluyla hayır murad ederse, (*fekkahahû fi'd-dîn*) onu dinde fâkih kılar.” İbrete şayandır bu söz.

Mühendislik lâzım, doktorluk lâzım; şu lâzım, bu lâzım... Hepsi lâzım amma, Allah-u Tealâ hayır murad ettiği kimseyi, evvela dininde fâkih kılar. Ondan sonra ne olursan ol! Ama, dinini bilici ol...

Dün hastaneye gittim. Kapının üzerine yazmış iki satır yazı:

وَمَنْ أَحْيَاهَا فَكَأَنَّمَا أَحْيَا النَّاسَ جَمِيعًا (المائدة: ٣٢)

(*Ve men ehyâhâ fekeennemâ ahye'n-nâse cemîâ*) “Her kim bir canı kurtarırsa. bütün insanları kurtarmış gibi olur. Bir insanı kurtarmak, bütün insanları kurtarmağa müsvavidir!” (Mâide, 5/32) diye Kur'an'da bir ayet var; onu yazmışlar hastanenin kapısına... Yani, “Biz insanları kurtarıyoruz. Burada, bütün insanları kurtulmasına sebep gibi bir şeyiz.” demek istiyorlar.

⁷⁰ Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.VII, s.347, no:10535; İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.XIII, s.515, no:36305; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.LV, s.144; Mizzî, *Tehzibü'l-Kemâl*, c.XXVI, s.346; Muhammed ibn-i Kâ'b el-Karzî Rh.A'ten.

Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.I, s.242, no:935; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.X, s.137, no:28689; *Keşfü'l-Hafâ*, c.I, s.78, no: 191; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.II, s.268, no:1267.

Ben de diyorum ki: İnsanı kurtarmak iyidir amma, insanı asıl cehennemden kurtarmak lâzım! Bu ceset nasıl olsa ölüme mahkûm... Binaen aleyh, bunu cehennemde ebediyyen yanmaktan kurtarmak esas iş... Müslümanlar da yanacak... Bizi de atacak Cenab-ı Hak cehenneme ama, biz uykuda geçer gibi geçeceğiz. Öyle, gâvurların yandığı gibi yanmayacağız. Ebediyyen de yanmayacağız. İşte, bir cezâ olarktan, bir kapıdan girip bir kapıdan çıkacağız inşallah... Haberimiz de olmayacak.

Onun için, dininde fakih olan, Allahın hayır murad ettiği insan... Onun için evladlarımızı mutlaka fakih yapabilmek en büyük kâr!

2. (*Ve zehhedehû fi'd-dünyâ*) “Dünyada da onu zâhid kılar. Dünyâyâ tamahkâr kılmaz.”

3. (*Ve bassarahû bi-uyûbi nefsihî*) “Ancak, nefsinin ayıplarını görmekle meşgul olur.”

Hepimizde kusur dolu... Kendi kusurlarımızı unutuyoruz, başkalarının kusurlarıyla meşgul oluyoruz. En büyük ayıp da bu!

Allah hepimizi affetsin... Tevfikât-ı samedâniyyesine mazhar etsin... Sevdiği ve râzı olduğu kullarının arasına cümlemizi kabul etsin...

Biz affa lâyük değiliz amma, Allah affa lâyük!.. Onun için, ondan biz daima af isteriz. Kusurumuzu affetsin de inşallah, affına mazhar olan kullarının arasına cümlemizi kabul etsin...

El-Fâtiha!

10. 08. 1979 – İskenderpaşa Camii
(13 Ramazan 1399, Yatsıdan önce)

44. RAMAZAN BAYRAMI

Cenâb-ı Vâcibü'l-vucûd ve Tekaddes Hazretleri, bu mübarek bayramımızı cümlemiz hakkında mübarek ve müteyemmin eylesin... Birçok bayramlara da, sağlık afiyetle erişmeler nasîb ü müyesser eylesin...

Bu bayram, halkın dilince “Şeker Bayramı” tabir edilir; tatlılık bayramıdır. Tatlılık, yâni hepimiz birbirimize tatlı olabilmek... Şekerin tadı beş dakikada gider. O tad, tad değildir. Asıl tad, müslümanların birbirlerine karşı gösterdikleri sevgi ve muhabbet tadıdır. O sevgi ve muhabbet tadının tadına doyum olmaz. Allah-u Teâlâ bu mübarek bayram hürmetine bizim içlerimizi sevgiyle doyursun, doldursun ve bu sevgiyi de dâim eylesin...

Hep bir memleketin evlâdıyız. Hep bir peygamberin ümmetiyiz. Hep bir mezhebin imamının mezhebindeniz. Hep bir Allah'ın kuluyuz. Böyle iken bugün çok üzüldüm. Radyoda konuşuyordu bir efendi, bayram hakkında. Birisi soru soruyor, o da ma'lûmat veriyor:

“--Eski bayramlar şöyle olurdu. Herkes birbirleriyle böyle sevişirlerdi, kaynaşırlardı. Ufak memleketlerde, köylerde kasabalarda daha tatlı oluyordu. Şehirler ise, bundan biraz uzak duruyorlar.” dedi.

Hattâ şehirlerde, birbirleriyle tanışmayan bilişmeyen ailelerden; hatta fikirleri birbirlerinden ayrı olduğu için, görüşmek bile istemeyen kimselerin bulunduğundan bahsediyordu da, hiç olacak şey mi bu? Hepimiz burada birer misafiriz... Hepimiz burada birer misafiriz. Ne olacak, bugün var yarın yokuz... Binân aleyh, burada en güzel şey; tatlı dil, muhabbet... Sevgisiyle kalblerimizi doldurup, birbirlerimize lâzım gelen sevgiyi izhar edip göstermek...

Ne memleketler var, suyu bulunmaz; gayet sıcak, oturulmaz... Geçen Kuveyt'ten bir doktor efendi geldi. Kaçtım, dedi. Neden? Elliyi geçiyor, gölgede altmış diyor. Nasıl durayım diyor. Kaçmış

gelmiş. Eeee, ne yerler var...

Suyu da yok bu memleketin. Suyu da dışardan geliyor. Ekmeği dışardan gelir, bütün yiyecekleri dışardan gelir.

Bize misafir geldi o bakan da, Kuveytli efendi. Bir sürü yemek sofraya kondu:

“—Bunlar sizin mi?” dedi.

“—Evet, bizim memleketten çıkar bunlar.”

“—E siz bizden çok zenginsiniz öyleyse!” dedi.

“—Neden?”

“—Biz bunların hepsini dışarıdan alırız. Paralar çok ama bir dışarıdan gelmese aç kalırız.” dedi.

Dışarıdan gelmese hepsi aç kalır. Allah bir felâket göstermesin yâni...

Allâhümme innâ nes'elüke'l-afve ve'l-âfiyeh... Fi'd-dîni ve'd-dünyâ ve'l-âhireh... Allâhümme'stur annâ bi-setrike'l-cemîl...

Allâhümme inneke afüvvün kerîmün, tuhibbü'l-afve fa'fü annâ yâ kerim! Allâhümme inneke afüvvün kerîmün, tuhibbü'l-afve fa'fü annâ yâ kerim! Allâhümme inneke afüvvün kerîmün, tuhibbü'l-afve fa'fü annâ yâ kerim! Fağfir lenâ, ve'rhamnâ, ente mevlânâ, fensurnâ ale'l-kavmi'l-kâfirîn...

Allahümma'ğfir lenâ... Ve li-vâlidînâ... Ve li-esâtîrinâ... Ve li-akribâinâ... Ve li-meşâyihinâ... Ve ceddâtinâ... Ve ammâtinâ... Ve hâlâtinâ... Ve li-men lehü hakkun aleynâ... Ve li-men vassânâ bi'd-duâi'l-hayr... Ve li-cemii'l-mü'minîne ve'l-mü'minât... El-ahyâü minhüm ve'l-emvât... Bi-rahmetike yâ erhame'r-râhimîn... Ve'l-hamdü li'llâhi rabbi'l-âlemîn...

El-Fâtiha!

24. 08. 1979 – İskenderpaşa Camii

45. GÜNAHLARDAN KURTULMAK

Cenâb-ı zü'l-Celâl, geçirmiş olduğumuz Ramazan-ı Şerifi, geçirmiş olduğumuz bayramı, cümlemiz hakkında mübarek etsin de, tekrarlarını inşaallah, sağlık afiyetle birçok seneler idrakini nasib etsin...

Ma'lûm, bunlara birçok seneler eriştik. İnşaallah daha çok seneler de erişiriz. Fakat maksad bu değil ki... Maksad, asıl insan olabilmek... İnsan olabilmek de o kadar zor bir şey ki, o kadar zor ki... Nefsin elinden kurtulmadıkça, insanın insan olmasına imkân yok... Nefsin elinden kurtulabilmek için de günahlardan kurtulmak lâzım! Günahlardan kurtulmayan insanların, nefsin elinden kurtulması mümkün olmaz. Onun için, günahlardan son derece kaçmak lâzım!

Bugün günahlar da önümüzde şöyle serilmiş. Önümüzden arkamızdan bizi kovalamakta... Kaçsak kaçamıyoruz, tutsak tutamıyoruz. O kadar müşkil bir durumdayız. Onun için, Allah hepimizin kusurlarını affetsin de, bu günahlardan kurtulmanın çâresini bize ihsân etsin...

Günahlardan kurtulmadıkça da, insanlık mertebelerine ulaşmak mümkün değil. İnsanlık çok büyük bir mertebe... Çok büyük bir devlet... O okumakla elde edilmiyor. Zenginlikle hiç elde edilmiyor. Kuvvetle hiç elde edilmiyor. O yalnız Allah'a gönül verip, Allah'a teslim olmaktan ibaret... Onun yegâne çâresi, tasavvuf denilen ilmi çalışmak, öğrenmek... Ondan sonra erbabı olan bir zata hizmet neticesinde ancak elde edilebiliyor.

Erbabı bugün, çok mu çok nadir... Nadir değil de ender... Bu yolun yolcuları pek çok... Fakat hiç birisi de ehli değildir. Ehil olmayan insanlara nâkıs derler. Nâkıs olan insanlara hizmet, emeklerin zâyî olmasına sebeptir. Emekler zâyî olur...

Bu insan da, nakıs ile kâmilî fark edecek derecede değil... O kadar da zayıf. Hak ile bâtılı ayıramadığı gibi, nâkıstan kâmilî de ayıracak derecede değil. Bazen nâkısı göklere uçarur. Bazen de

kâmilî yerlerin dibine batırır. Bu kadar da zafiyeti vardır. Allah kusurlarımızı affetsin...

Yalnız, onlardan alınan dersi îfâ etmedikçe de, kemâle erişilmez. Mutlaka o zatların hizmetinde bulunmak lâzım! Kemale erişebilir, ancak onların hizmetinde bulunmak sayesinde... Nasıl ki insanlar ustalarına hizmet sayesinde sanat öğrenirler... Kendi kendine sanat öğrenenler pek nadirattandır. Çok zahmet çekerler. Ama ustalarına hizmet neticesinde sanatı elde edenler, daha güzel usta olabilirler.

Binâen aleyh kemâle ulaşmak isteyen insanlar da, ehl-i kemâle müracaat etmek mecburiyetindedirler. Başka türlü imkân yok!

“—Ben bu kadar tesbih çekiyorum...”

Ne kadar çekersen çek, mutlaka hizmet lâzım!.. Canla malla, neyle yaparsan yap! Bunu yapmadığın takdirde, insanlıkta kemale erişmenin imkânı yok!

İnsan mertebeleri, üç mertebeyi atlamadıkça ele geçmez: *Emmâre* denilen nefis var, bir... *Levvâme* denilen nefis var, iki... *Mülheme* denilen nefis var, üç... Bu üç nefsi atlamadıkça insan, denizdeki çalkalanan gemi gibi çalkalanır durur.

Ancak, *nefs-i mutmainne*'ye atladıktan sonra rahat ve huzura kavuşur. Sakinleşir. Allah'a tam teslimdir. Ondan sonra, emr-i ilâhiye münkad bir şekilde, hiç sıkıntı çekmez, üzüntü çekmez, rahatsız olmaz. Dünyası da mes'uddur, ahireti de mes'uddur. Cebinde meteliği olmasa dahi... Cebinde meteliği olmasa dahi, kati'yyen hüzün keder denilen şeyi onda bulamazsınız.

Allah hepimizi affetsin de, bu kâmil olan insanların arasına girebilmek imkânını cümlemize ihsân buyursun...

El-Fâtiha!

31. 08. 1979 – İskenderpaşa Camii

46. EVLÂDIMIZA SAHİP OLMAK

Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llâhi ve berekâtühû!

Siz kardeşlerime... Geçen cumada Gönen'de bulunuyorduk, orada dinlediğim va'z u nasihatı size de aktarmak isteyeceğim. Vaiz efendi⁷¹ dilden bahsetti. Geniş tetebbuatta bulunmuş, uzun boylu izahatta bulundu. Herkesin hoşuna gitti. Dışarıda olaydı, alkışlardı. Orada da çocuklar, gençler tavla oynuyorlar ya; o tavla oyununun ve onu seyredenlerin akıbetlerinden de bahsetti. Fakat asıl nazar-ı dikkatimize çarpan şu oldu:

Hoca efendi, bir meseleyi iyi öğrenmek için İncil okumuş. Sonra da onu bir papazdan öğrenmek için, bizim Beyoğlu'ndaki papazlardan birisine müracaat etmiş. Papaz da kendisine şöyle bir mes'ele anlatmış. demiş ki:

“—Geçen hafta sizin Fatih Camii'nde idim. Gittim camiye, dinledim vaizleri. Halkın teveccühleri hoşuma gitti. Ezan okunmağa başladı, camiden çıktım. Baktım ki caminin avlusunda çocuklar oynuyorlar. Top da nasılsa benim kucağıma düştü. Çocuklar toplandı başıma...

‘—Papaz efendi, ver topumuzu!’

‘—Vereceğim yavrum. Bu ay ne aydır, söyler misiniz bana?’

‘—Ramazan ayı...’

‘—Bugün ne günüdür?’

‘—Cumadır efendim...’

‘—Minarede okunan nedir çocuklarım?’

‘—Ezan-ı Muhammedî...’

‘—Alın topunuzu, bu yeter size!’ dedim.” demiş.

Allah hepimizi affetsin... Bunlar çocuk değil, hepsi yirmi-otuz yaşındaki genç delikanlılar. Memleketin münevveri diyeceğimiz kimseler. Hoca efendi ne söyledi, biz ne dedik? Allah, babalarımızı yine hayırla yad etsin. Babaların kabahati çok!

⁷¹ Enver Baytan Hoca

“—Arabanın ön tekeri nereden giderse, arka tekeri de oradan gider.” derler.

Evlâtlarımıza sahip olmazsak, halimiz haraptır.

Abdülkâdir-i Geylânî'nin bir nasihatı gözümden geçti. Şimdi orada diyor ki:

“—Kör bir adam öncülük yapabilir mi? Kör adam, seni bir yere götürecektir; götürebilir mi? Sana delillik yapabilir mi? Kör, yolu bilmez, izi bilmez...”

Allah bizi affetsin... Bizim gözlerimiz açık, gönüllerimiz kapalı! Gözlerimiz açık ama hakîkattaki göz olan gönül gözü kapalı. Bu gönül gözleri kapalı olduğunda, biz yerimizde saymaktan başka çare bulamayız... Yerimizde saysak, o da iyi de, gerilemekten başka hiç hayrımız olmaz!

Başka diyeceğim yok! Yorgunuz da... Siz de meşgulsünüz. Allah hepimize afiyetler versin... Dünyamızı, ahiretimizi ma'mur etsin...

Sıhhat nasıl lâzımsa, sıhhat afiyet nasıl lâzımsa, yemek içmek nasıl lâzımsa; gönül ondan daha lâzım! Allah gönüllerimizi uyandırsın... Uyanık gönül sahibi olaraktan dünyada yaşamak; kör gözlü değil, açık gözlü olaraktan herkese yol göstermek, cümlemize nasîb etsin...

El-fâtiha!

.....

Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llâh!

14. 09. 1979 – İskenderpaşa Camii

47. İNSANLIK NİMETİ

Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llâhi ve berakâtüh!..

Allah Celle ve A'lâ cümlemizden razı olsun... Kabahatlerimiz ne kadar çoksa da, afv ü mağfireti hepsinden fazladır. Bizi de mağfurîn zümresine ilhak etsin de, sevdiği, razı olduğu kullarının arasına kabul eylesin...

İnsanlık denilen ve bize ad verilen insanlık, çok büyük bir nimet ve bir devlettir. Dünyanın bütün nimetleri, insanlık nimetinin yanında zerre olmaz. İnsan bu kadar sonsuz bir nimetin içerisinde... Onun kadr ü kıymetini bilmeden, dünya heveslerine aldanarak, fani dünyanın nimetlerine aldanarak, vaktini boş geçirerekten ahirete göçüşü kadar acı bir şey yoktur! En güzel nimet insanda iken, insan bunu kaybetmiş ve en acı bir şekilde ahirete göçmüş; ne yazık!

Bir insan; istikbal diye çalıştığımız ilk mektep, orta mektep, lisesi, üniversitesi; işte doktorası şusu busu, otuz yaşını buluyor insanın... Bu kadar gürültünün içerisinde, o kadar zahmetlere katlanıyoruz ki; evimizi, anamızı babamızı terk ediyoruz, gidiyoruz. Gurbet ellerinde bazen aç, bazen tok çalışmaya çalışıyoruz. Aman istikbalimizi temin edelim diye.

Nedir o istikbal? İşte, beş-on kuruş maaş alarak rahatça yaşayabilmek için... Hepsi bu... Fakat insanoğluna verilen nimet-i uzmâ ki, onlardan hangisini söyleyen insan bilemez. O nimetleri ayak altında çiğneyip gidiyoruz.

Binâen aleyh, Cenâb-ı Peygamber bir muharebeden geliyordu. Ashabına dedi ki:⁷²

⁷² Lafız farkıyla: Beyhakî, *Zühdü'l-Kebîr*, c.I, s.388, no:384; Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.XIII, s.523, no: 7345; Câbir ibn-i Abdullah RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.IV, s.430, no:11260; *Keşfü'l-Hafâ*, c.I, s.425, no:1363; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.XV, s.139, no:15164.

رَجَعْنَا مِنَ الْجِهَادِ الْأَصْغَرِ إِلَى الْجِهَادِ الْأَكْبَرِ ، مُجَاهِدَةَ الْمَرْءِ بِنَفْسِهِ .

(*Race'nâ mine'l-cihâdi'l-asgari ile'l-cihâdi'l-ekberi*) “Küçük savaştan büyük savaşa geldik.”

“—Yâ Rasûlallah! İşte canımızı malımızı verdik. Şehidler olduk, gaziler olduk. Çok fedakârlıklar yaptık, düşmanı yok ettik, mahvettik. Şimdi bundan daha üstün ne var? Büyük savaş ne?”

“—Bundan üstünü, (*Mücâhedetü'l-mer'i bi-nefsihî*) “Kişinin kendi nefsiyle savaşması, nefisle mücahededir.” buyurdu.

Toptan olan mücahedeler bayram gibidir. Askere gittin; binlerce, on binlerce, yüz binlerce kişi... Ooooooh... İnsana koymaz. Fakat kendi başına nefsinin arzularına muhalefete başladı mıydı, insan ne kadar müşkülâtlara uğrar. Ne kadar zorluklara uğrar.

İşte, bu müşkülâtların ve bu zorlukların altında, insanda bir cevher var ki, bu vücudun içine gömülmüş. O cevherin zerresine dünyanın nimetleri, zinetleri, sıfır yerinde, hiçtir. Onun için asıl hüner, insanın bu insanlık cevherini meydana çıkararak, insanca yaşayıp insanca ahirete geçmek... Yoksa yaşayan insan çok, mahlûklar da çok... Onların kıymeti yok!

Onun için, bugün hoca efendinin de dediği gibi, İslâm'ın şartları beş. Evvelâ namaz... Şimdi bak;

“—Hacca gelmeyen ister yahudi olsun, ister nasıl ölürse ölsün!” dedi. “Madem parası var, her şeyi de var, hacca gelmiyor; bizimle alâkası yok!” demektir.

Halbuki, hacda bir çok şartlar var: Zengin olacak, sağlam olacak, emniyet olacak yolda... E, bunlar olmazsa, hac sâkit olur. Ama, namaza hiç mânî yok! Ölünceye kadar herkes, emr-i ilâhiyi ifâ edecek.

Yani, insanlık cevherini elde etmek istiyorsanız; Kur'an-ı Azîmüşşan'a sımsıkı yapışıp, emirlerine itaat, yasaklarından ictinâb edin! Emirlerine itaat etmedikçe, yasaklarından da korunmadıkça, o insanlık cevherleri, insanda tezâhür edip gösteremez kendini... Gömülür gider insan... Sonra da, Cenâb-ı

Hak elbette soracak!

Onun için buyrulmuş ki:⁷³

حَاسِبُوا أَنْفُسَكُمْ قَبْلَ أَنْ تُحَاسَبُوا (ت. ش. عن عمر)

(*Hàsibû enfüseküüm kable en tühàsebû*) “Hesaba çekilmezden evvel hesabınızı şimdi yapın, nefislerinizi muhasebe edin!”

Siz nefislerinizi muhasebe edin bakalım! Emr-i ilâhiye karşı, beşeriyete, insaniyete karşı nasıl davrandınız? Günahlarla mı ömrünüz geçti? Yoksa ibadetlerle, hayırlarla mı ömrünüz geçti? Bunun muhasebesini herhalde ölmeden evvel yapıp, iyi insanların arasına katılmak için gayret etmek lâzım!

Bak, şimdi bu dünyada diyoruz ki, gâvurlar uçaklar yaptılar, ffüzeler yaptılar, işte şunu yaptılar... Süleyman Aleyhisselâm, bak hafız efendi okudu, ordusunu havada rüzgârla uçuruyordu. Bugünkü vasıtaların hiç birisine hacet yok! Niçin? İnsanlık cevheri her şeye hâkim...

Hazreti Ömer’in —kaç defa söylemişimdir— Medine-i Münevvere’de hutbe okurken, ta Acemistan’da çarpışan ordusunun kumandanı Sâriye’ye:

“—Ey Sâriye dağa çekil! Dağa çekil!” diye bağırması ne acaib şey!..

Arada aylarca yol var. Hazreti Ömer’in orduyu görmesi ne mümkün! Hazreti Sâriye’nin de Hazreti Ömer’in sözünü duyması ne mümkün! Ama, Allah-u Teâlâ’nın verdiği kuvvet ve kudret, bir an içerisinde şark ile garb arasında cevelân ediyor.

Binâen aleyh, biz o kuvveti unuttuk. Bütün kuvvetlerimizi, şu dünyayı nasıl ele geçirelim diye harcıyoruz. Şu dünyayı ne kadar

⁷³ Tirmizî, *Sünen*, c.IV, s.638, no:2459; İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.VII, s.96, no:34459; Abdullah ibn-i Mübârek, *Zühhd*, c.I, s.103, no:306; İbn-i Esîr, *Üsdü'l-Gâbe*, c.I, s.828; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimâşk*, c.XXXXIV, s.314; Hz. Ömer RA’dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XVI, s.188, no:44203; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XXVI, s.433, no:29408.

ele geçirsen, saati gelince, gel dediler mi durmanın imkânı yok!

Allah hepimizi affetsin... Taksiratımızı, seyyiatımızı hasenâta tebdil eylesin... Sevdiği ve razı olduğu kullarından olabilmek için, Kur'an-ı Azîmüşşan'a sarılmaktan başka çare yok! Onu, kendimiz okuyacağız, çoluğumuza çocuğumuza okutacağız. Sonra, Allahımız bize ne diyor, ona kulak vereceğiz.

“—Yap!”

Yapacağız, hiç bir mânî yok...

“—Yapma!”

Yapmayacağız, hiç bir mânî yok... Ama nefsimize hoş geliyor.

Allah hepimizi affetsin... Sevdiği ve razı olduğu kullarının arasına kabul etsin inşallah...

Allâhümme innâ nes'elüke tamâme'n-ni'meh... Ve devâme'l-âfiyeh... Ve hüsne'l-hâtimem...

Lâ ilâhe illa'llâh, muhammedün rasûlü'llâh... Fî külli lemhatin ve nefesin bi-adedi külli ma'lûmin lek...

Lâ ilâhe illâ ente sübhâneke innî küntü mine'z-zâlimîn... Lâ ilâhe illâ ente sübhâneke innî küntü mine'z-zâlimîn... Lâ ilâhe illâ ente sübhâneke innî küntü mine'z-zâlimîn...

Allahümme innâ nes'elüke'l-afve ve'l-âfiyeh... Fî'd-dîni ve'd-dünyâ ve'l-âhireh... Teveffenâ müslimîn... Ve elhiknâ bi's-sâlihîn... Teveffenâ müslimîn... Ve elhiknâ bi's-sâlihîn...

Sübhâne rabbike rabbi'l-izzeti ammâ yesûfun... Ve selâmün ale'l-mürselin... Ve'l-hamdü li'llâhi rabbi'l-âlemîn...

Cumanız mübarek olsun... Cumamız mübarek olsun... Birçok cumalara da Cenâb-ı Hak sağlık ve afiyetlerle erişmek nasîb etsin...

Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llâh!

28. 09. 1979 – İskenderpaşa Camii

48. KARDEŞLİK

Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llah!

Hoca efendi bugün ne güzel söyledi... Bu, 1400 seneye yakın bir zamandan beri söylenmekte... Peygamber SAS'ın zamanı saadetlerindeki ashab-ı kiram; onların kulaklarına girdi. Onlar tam kardeş olarak yaşadılar. O kardeşliği bir daha dünyanın görmesine imkân görmem, zannedersem... Ne zaman ki, Hazreti Osman RA'ın irtihalinden sonra fitne başladı; işte bugüne kadar o fitne devam etmekte! Bu günlerde de son haddine erişmekte...

Bunu yapanlar, sanki bilmiyorlar mı bu ayetleri? Bu hadisleri bilmiyorlar mı? Hepimizden daha iyi biliyorlar. Fakat bu nefs-i emmâre, levvâme, mülhime denilen nefislerindeki huylardan kurtulamadıkça, insan bunların hiç birisine yaklaşamaz. Onlardan kurtulmak da, deveye hendek atlatmak mı derler ne derler, ondan daha zordur. Ateşten gömlektir.

Bunlar riyazetsiz, açlığa tahammülsüz olmaz. Allah'a tam dayanık olmadıkça, ilmiyle de amel etmedikçe, bunlar mümkün olmaz. Bunları hep insanlar biliyor. Değil müslümanlar, hristiyanlar bile biliyor. Hristiyanların şakşakçıları var; onlar da biliyor bunları... Fakat onlar kendilerini hristiyanlıktan kurtaramıyorlar. Kurtaramadıkları gibi, küfrün içerisinde ölüp gidiyorlar.

Yalnız şunu işittim geçen hafta. Amerika'dan gelen bir kardeş anlattı: Amerika'nın büyük bir şehrinin papazı, meşhur bir papazı müslümanlıkla müşerref olmuş, el-hamdü lillâh. Resmini de namaz kılariken almış bizim kardeşler, belki gazetelerde neşredilir, görürsünüz inşaallah.

Bu papaz çok servete sahip... Devletten birçok mal alan bir adam. Fakat öyleyken İslâmlık içine işlemiş, Allah'ın hidayeti de kendisine erişmiş; hepsini teperekten ıslah olmuş.

“—Şimdi gayem, Arabistan'a gidip fıkıh öğrenmek, İslâm dinini lâyıkı vechiyle öğrenmek.” diyormuş.

Böyle arasıra müslüman olanlar çok olduğu gibi, biz kendimize acıyalım ki, müslüman olarak geldik el-hamdü lillâh. Müslüman anadan babadan doğmuşuz, müslüman memleketinde yaşamışız. Bunları okumasak da biliyoruz; işitiyoruz hocalarımızdan... Ama gel gelelim işin içinden çıkmak kolay değil...

Niçin? Ücub denilen hal var ya, ücub; kendini beğenme. Hepimiz kendini beğenmekte yektâ, birinci... Her sınıf kendini beğeniyor, benim haklı diyor. Bugün konuşmalar da oluyor, görüyorsunuz, herkes kendini medhetmekte... Canım bunun bir doğrusu var, yanlışsı var yâhu! Hak yol var, bâtil yol var! Hak yol dururken bâtil niçin medholunur yâni?

Binâen aleyh, şimdi bu okunan,

وَاعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعًا وَلَا تَفَرَّقُوا (آل عمران: ۱۰۳)

(*Va'tesimû bi-habli'llâhi cemîan ve lâ teferrakû*) “Allah’ın ipine sınıksıkı sarılın hâ, ayrılmayın!” (Âl-i İmran, 3/103) ayet-i celîlesi ki, Cenab-ı Hak 1400 sene evvel, 1300 küsur sene evvel inzal buyurmuş Cenab-ı Peygamber’e... Bugüne kadar Ümmet-i Muhammed bunu duyup işitmekte de, bak başımıza gelen felâketlere! İki müslümanı bir araya getirmek çok zor mu, çok zor! Gâvur müslüman oluyor da, müslümanların ikisini bir araya getirip kardeş yapmak mümkün olmuyor! Neden? İkisi de kendini beğeniyor.

Binâen aleyh, kendini beğenmek *levvâme* sıfatı diyorlar, *levvâme* sıfatı! O sıfattan kurtulmadıkça, kardeşlik mümkün olmuyor.

Geçen bir hadis-i şerif dinledim, Mekke-i Mükerrreme’de. Bir hoca efendi geldi. Dedi:

“—Ben bugün vaaz edeceğim!”

“—Ne hakkında?”

“—Mü’minlerin kardeşçe birbirleriyle geçinmeleri hakkında...”

Eh, her zaman dinliyoruz, söylüyoruz da. Gördüm ki sonra, diyor ki:

“—Bunlar laftan ibaret; kimsenin kulağına girmez. Bir kulaktan girer, öteki kulaktan çıkar gider. Ya, ne zaman insanlar tekemmül eder; o zaman bunlar ona ibret levhası olur. Mum yapıştırır. Gayet güzel geçim sahibi olurlar”.

Binâen aleyh, tekemmül kolay bir şey değil. İnsan kemâle ulaşmadıkça, yâni olgun, kâmil bir insan olmadıkça, bu dünyaya göz yumarsa, çok acı mı, çok acı yâni... Dünya kadar serveti olsun, dünya kadar bilgisi olsun, dünya kadar kuvveti olsun... Hepsi onun olsun! Bu dünyadan geçerken, Allah'ın sevgili bir kulu olarak geçebilmek şerefine, Cenâb-ı Hak cümlemizi nâil eylesin...

Onun için, hepimizin az-çok açlığa, riyazete, kanaate, sabra, tahammüle alışmamız lâzım! Sabr ü tahammül olmadıktan sonra, kanaat olmadıktan sonra, açlığa susuzluğa tahammül olmadıktan sonra... Hiç olmazsa pazartesi-perşembe oruçlarına devam... Ayın 13-14-15 oruçlarına devam...

“—E, akşam kalkamadım!”

Zararı yok, ne olacak? Gençlik var, birbiri üzerine de tutabiliriz. Üç gün de tutabiliriz. Mutlaka yemek şart değil ki...

Allah hemen yardımcımız olsun da, bizi, bu nefislerin elinden kurtulup da, olgun kâmil bir müslüman olarıktan ahirete geçmeye nâil olan kullarının arasına kabul eylesin...

Elâ inne ahsene'l-keîâm, ve ebleğa'l-nizâm.

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

Lâ ilâhe illa'llâhu'l-halîmü'l-kerîm... Sübhâna'llâhi rabbi'l-arşı'l-azîm... El-hamdü li'llâhi rabbi'l-âlemîn...

Nes'elüke mücibati rahmetike... Ve azâimi mağfiretike... Ve'l-ganîmete min külli birrin... Ve's-selâmete min külli ismin... Lâ teda'lenâ zenben illâ gafarte... Ve lâ hemmen illâ ferracte... Ve lâ haceten leke fihâ ridan, illâ kadaytehâ yâ erhame'r-râhimîn! Yâ erhame'r-râhimîn! Yâ erhame'r-râhimîn!

Yâ Rabbî! Senden insanlık nîmetine mazhar olmayı istiyoruz. Sen lütf u ihsân eyle yâ Rabbî... Sen bizi iyi kulların arasına kabul et yâ Rabbî...

Bak, Őimdi hacca gidiyoruz. Her sene hacca gidiliyor ya... Gidenler gidiyor tabii. Bunu Allah her sene emretseydi, műmkűn deęil tabi yapmak... Bir kere emretmiŐ. Gűcű olanlar da gidebildikleri kadar gitmiŐler.

Sebeb-i hikmeti Őu ki: İnsanlık denen o devlet bizden kayboluyor. Nasıl akűműlatűrler bozuluyorsa; onu gidip tamir ettiriyoruz, doldurtturuyoruz yahut yenisini koyuyoruz. İŐte bunu yenilemek iŐin oraya gidilir. Allah'la meŐgul olacaksın. O zaman akűműlatűrűn dolar. Makinen de kuvvetlenir... Taze taze gelir, burada Ŭmmet-i Muhammed'e faydalı olursun!

El-fâtiha!

05. 10. 1979 – İŐkenderpaŐa Camii

49. HACCA GİDERKEN VEDÂ KONUŞMASI

(Öğle namazını İskenderpaşa Camii'nde bizzat kıldırdıktan sonra)

Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llâhi ve berakâtühû!

Allah-u Teâlâ cümlelizden razı olsun... Vücutlarınıza afiyet versin... Ömürlerinize bereket versin... Hastalıklarınıza sıhhat versin... Dünyanız, ahiretiniz ma'mur olsun... Durağımız cümleten cennet olsun inşaallah...

Fazla söz söylemeye gücüm yetmediğinden, "*Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llâhi ve berakâtühû!*" der, kusurlarımın affını rica ederim!

11. 10. 1979 – İskenderpaşa Camii
(Perşembe)

50. BEŞ ŞEY, BEŞ DÜŞMAN

Allah Cenab-ı Vâcibü'l-Vücut ve Tekaddes Hazretleri, cümlenize afiyetler, sıhhatler ihsan buyursun... İman ile, Allah'ın razı olduğu halde ahirete göçen kullarından eylesin...

Allah-u Teâlâ'nın bize nimetleri sayısız, çok... Fakat beş tanesini söyleyeceğim. Cenab-ı Peygamber diyor ki:

“—Bu beş şeyin kıymetini, elinizden gitmeden bilin!”

Birisi, hayat. Bu hayat muvakkattır. Kimse bilmez ki, bu ne zaman bitecek? Gence, ihtiyara bakmaz, vakti gelince buyurun derler, gider. Bunun elinizdeyken kıymetini bilin! Gittikten sonra faydası yok.

İkincisi; sıhhatin kıymetini bilin, elinizden gitmeden evvel... Bir gün hasta olursunuz, pişman olursunuz. Yapacaklarınızı yapamazsınız. İbadetlerinizi lâıykı vechiyle yapamazsınız. Birçok hayırlardan sizi men eder. Onun kıymetini bilin!

Vücutun kıymetini bilmek, onu bugünkü sıhhat kaidelerine uygun bir şartta yaşamakla olur. Yiyeceğini, içeceğini temin etmek, soğuktan sıcaktan, zararlı şeylerden kendini korumak şartıyla, sıhhatini muhafaza etmeye çalışır insan... Çalışabilirsen ne âlâ... Eğer çalışamaz da nefsinin esiri olursan; çekeceğin dertlere de razı olmak lâzım o zaman, susmak lâzım!

Şimdi cesedin içerisinde bir de gönül var. Cesedin yaşayışı o gönülledir. Yani, can... Bunun da rahatsızlığı var, bu da hasta olur, insanı çeşitli ızdırablara sokar. Doktorlara gider; doktor anlayamaz.

“—Nedir bu?”

“—Hiç bir şey görmüyorum, senin sıhhatin iyi. Tansiyonun iyi, şunun iyi, bunun iyi... Yok sende bir şey!”

“—Ama ben hastayım doktor, hastayım işte. Ne yapayım? Uyuyamıyorum geceleri... Şu oluyor, bu oluyor.”

Birçok ızdırabından bahseder. Sebebi, günahlar... Günahlar insanın içinde öyle bir ızdırab yaratır ki, o ızdırab dolayısıyla

insan şaşkın bir hale döner. Ondan sonra çare aramak için çeşitli yerlere başvurur. Hepsi boşa çıkar. Tâ ki tevbe edip Allah-u Teâlâ'ya dönünceye kadar... Tevbe-i nasuh ile tevbe edip Allah'a dönünceye kadar, o ızdırab kendinden gitmez. Ne yaparsa yapsın. Onun sebebi günahlardır.

Günahlar kasvet-i kalbi mucibdir. Onu anlamak biraz müşkil tabii. Gönlün hastalığı günahlardır. Günahlar, kalbin kararmasına sebep olurlar... Kalp kararır. Karanlıkta, gecenin zifiri karanlığında beyaz iplikle siyah ipliği eline verseler, ayır bunları deseler, ayırabilir misin? Ayıramazsın. İkisini de göremezsin. Binâen aleyh, hak ile batılı insan fark edemez. Sen ne kadar söylersen söyle; bir kulaktan girer, öteki kulaktan çıkar.

Bu kasvet kat kat: Bir günah... İki günah... Üç günah... Beş günah... Günahların tabii büyüklüğü var, küçükleri var. Bunu büyüklerimiz yazmışlar; 125 tane büyük günah... Biz bunları bilmiyoruz. Bildiğimiz beş-on tane günah var işte; zina edersen, adam öldürürsen, şarap içersen... Ama 125 taneyi saymak müşkil. O *Mü'minlere Nasihatler*'de yazılmış. İsterseniz okuyabilirsiniz orda... Fakat bunun hepsi 550 tane mecmuu... Kerahatlerle, küçük günahlarla beraber, 550 tane günah. Hepsi kasvet-i kalbi mûcib olan şeyler. Binâen aleyh, bunlardan kurtulmak da kolay bir şey değil yâni...

Şimdi, ufacık bir sigara... İnsan alışıyor da bırakabiliyor mu kolayca? Doktorlar söyler, şu söyler bu söyler. Bir kulağından girer öteki kulağından çıkar. "Doktor, mademki sen söylüyorsun, sen de içiyorsun bak! Zararlı olsa sen içmezsin!" diyecek. "Sen içince ben de içeceğim!" diyecek.

Ama zararı var ne yapalım? O en ufağı... Bunun büyüklüğü de var tabii. Bir kere alıştıktan sonra terketmesi çok mu zor; çok zor. Alışılan bir şeyin terki, zorun zoru... Alışmamak lâzım!

Binâen aleyh, insanın iki şeye ihtiyacı çok. Cüneyd-i Bağdâdi Hazretleri diyor ki;

“—İnsanın insanlığı iki şeyle tezahür eder: Birisi, Allah-u

Tealâ'nın emrine imtisâl; diğeri yasaklarından kaçmak.”

Bu sefer Mekke-i Mükerrerme'deydim. Halilü'r-Rahman denilen, Kudüs'ün bir kazasının müftü efendisi geldi, ziyaret kasdiyle... Konuştuk, görüştük, Yatsıdan sonra dedi ki:

“—Bana müsaade edin, ben gideceğim, konferansım var!”

“—Neden bahsedeceksin?”

“—Ülfet'ten bahsedeceğim.” dedi.

İyi geçinmekten yâni... Bu, herkesin bahsettiği, herkesin de bildiği bir şey. Fakat bugün, güzel geçim adeta mümkün değil. Bir memleketin insanıyız, kardeşiz, evlâdız... Fakat birbirimize dost değiliz, samîmî değiliz.

“—Pekâlâ!” dedim.

Geldim burada kitaplarımı karıştırırken rast geldim. İnsanları tasfiye eden bir kitap var, yedi bölüme bölmüş insanları: Birinci *nefs-i emmâre*'dir demiş. İkincisine *levvâme* demiş. Üçüncüsüne *mülheme* demiş. Dördüncüsüne *mutmainne* demiş ki, biz onu hoş görürüz. Demiş ki bu zat:

“—İnsan, ülfet denilen şeye mazhar olabilmek için, mutlaka *mutmainne*'yi de atlaması lâzımdır!” demiş.

Mutmainne'de de bu mümkün değil. Ne zaman *Râziye* mertebesine geçebilirsen, o zaman o ülfet kendiliğinden hasıl olur. Herkes seninle güzel geçinir, sen de herkesle güzel geçinirsin.

Fakat, bu *Râziye* mertebesine geçebilmek o kadar müşkil ve zor ki... Birçok riyazetlere bağlı, zikre bağlı, murakabeye bağlı, rabıtaya bağlı... Çok zor...

On iki şart koşmuşlar. Bunun birinci şartı olarak demiş ki:

“—Ehl-i dünyadan uzak olmak lâzımdır.”

Ehl-i dünya, ibadât ü taatten mahrum olan zavallılar. Onlardan uzak ol! Ancak zaruret miktarı; akrabandır, dostundur, komşundur; işte zaruret miktarı selâm vereceksin, bir şey yapacaksın. Bunun gayride onlardan kaç!

Bizim büyüklerimizden Abdülhâlik-ı Gücdevânî, 650 yahut 700 senesinin insandır. O gün kitabında demiş ki, oğluna nasihatta:

“—Oğlum! Ehl-i dünyadan arslandan kaçır gibi kaç!”

“—Niçin kaçmamız lâzım?”

Hastalıklar nasıl sârî... Veremden nasıl kaçıryorsun, “Aman, bana da bulaşır!” diyerekten... Vebadan nasıl kaçıryorsun, koleradan nasıl kaçıryorsun, “Aman, bize de bulaşmasın!” diyerekten... Huylar da böyle sârîdir. Hangi huy sahibiyle ünsiyet edersen, o huyun sahibinin huyu sana da geçecektir.

Onun için, İbn-i Abbas RA’a demişler ki:

“—Filân adam çok sofı, iyi, ama dostları bunlar...”

“—Merak etmeyin, o da onlar gibi olur yarın!” demiş.

Dostu iyi olanın her şeyi iyi olur. Dostu kötüyse, o da kötü olur. Onu demek istemiş.

“—Filân adam kötü ama dostları iyi adamdır.” demişler.

“—Eh, merak etmeyin, o da yarın iyilerden olur!” demiş.

Onun için, Allah kusurlarımızı affetsin de, bu kasvet-i kalbi

mûcib olan bilcümle günahlardan uzak olmayı, Cenâb-ı Hak cümlemize nasib etsin...

Bu olmaz! Bu laf duadır ama olmaz! İllâ ve illâ zikrullahâ devam ve Allah'a ilticâ... Aman yâ Rabbi!

Peygamber SAS bile nasıl sarılmış:

“—Yâ Rabbi, beni benim nefsimе göz açıp yumacak kadar bırakma! Bir an bile bırakma, yâni. Hâmim ol, hâfızım ol, koru beni... Ben acizim çünkü.” diyor.

Beş tane düşmanımız var:

Birisi nefis...⁷⁴

أَعْدَىٰ عَدُوِّكَ نَفْسُكَ الَّتِي بَيْنَ جَنبَيْكَ .

(*A'dâ adüvvüke nefsi'ke'lletî beyne cenbeyke*) “Senin en büyük düşmanın iki yanın arasındaki, içindeki nefsidir.” buyrulmuştur.

En büyük düşmanın nefsin. Ne Rus'a benzer, ne Amerika'ya... En büyük düşman, insanın nefsi. Cehenneme de sokan o insanı... Aynı zamanda *matıyye*'dir, muhtacız ona. O elimizden giderse, canımız da gider. Onu öyle besleyeceğiz ki, bize zararı olmasın, bizi cehenneme sürüklemesin. Ancak bizi cennete götürecektedir kadar ona ekmek vereceğiz. Azıtıp da tepmesin bizi, ısırmasın... Yoksa azıtır, ısırırsa bizi de helâk eder. Onun için, ona son derece ehemmiyet vermek gerek.

En büyük düşman nefis... Onun da elinden kurtulmaya çalışacağız. Nasıl? İşte, Cenâb-ı Peygamber nasıl diyor:

“—Acıkmadan sofraya oturma, doymadan kalk! Boğazına düşkün olma o kadar...”

İkinci şartı da;

“—Telezzüzatı, yâni lezzetleri terk etmek...” diyor.

Lezzetlere mübtelâ olan insanda kanaat olmaz. Kanaat

⁷⁴ Beyhakî, *Zühdü'l-Kebîr*, c.I, s.359, no:355; Abdullah ibn-i Abbas RA'dan.

Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.III, s.408, no:5248; Harâitî, *İ'tilâlül-Kulûb*, c.I, s.35, no:32; Ebû Mâlik el-Eş'arî RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.IV, s.431, no:11263; *Keşfü'l-Hafâ*, c.I, s.143, no:412, 2144; *Câmü'l-Ehâdis*, c.XVIII, s.270, no:19379.

olmayınca da insanlık olmaz.

Bu buzdolapları çıkınca, rahmetlik Efendi vardı, demiş ki:
“—Yazık! Yemekler ekşiyecek diye fakir fukaraya veriyorduk. Şimdi bu buzdolapları çıkınca, artık onu da veremez olduk.” demiş.

Yani, insanlar kanaat etmezse, etrafındakilere yardımcı olamaz ki... Ancak kendine yeter. Onun için, kanaat lâzım ki artığını da etrafımızdaki muhtaçlara verebilelim.

Onun için en büyük çare, Allah-u Teâlâ’ya ilticâ... İlticânın başı, namaz ve zikrullahtır. Ve devam-ı iftikar-ı ihtiyaç:

“—Aman yâ Rabbi! Ben âcizim, nefsin hakkından gelemem. 12 tane ejderha gibi başı var, nasıl hakkından gelirim ben onun?”

Arkasından şeytan var:

إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِينٌ (البقرة: ١٦٨)

(*İnnehû leküm adüvvün mübîn.*) “Muhakkak o şeytan sizin apaçık düşmanınızdır.” (Bakara, 2/168) buyruluyor. Şeytan da bir düşman...

Şeytan usta... Onun hakkından gelmek herkesin harcı değil. Ancak Allah’ın velileri ve peygamberler kurtulabilmiş onun şerrinden. Yoksa bizim gibi acizlerin onun şerrinden kurtulmasına imkân yok...

Onun arkasından şehvet... Şehveti, Medine-i Münevvere’de dersimiz oraya geldi, yazıyoruz. Yazıcı Küçük Hamdi Efendi’nin akrabasından bir profesör efendi geldi, misafir. Kendisi İngilizce’ye de vakıf. Oraya hoca olarak çağırmışlar. O suretle de bizim eve de geldi, görüştük. Dedik ki:

“—Biz şimdi şehveti yazacağız amma, Profesör efendi senin de burada bir yazın olsun!” dedik.

“—Ooooo...” dedi, şöyle uzunca. “Bu çok büyükleri yere vuran bir belâ! Bunun altından çıkmak çok müşkil...” dedi.

Şehvet de büyük belâ! İnsan beslenirse, şehveti artar. Onun için, dörde kadar Cenâb-ı Hak müsaade vermiş ki, bu belânın önüne geçilsin.

Dördüncüsü nifaktan korunmak... Müslüman görünüp de hakikatta müslüman olmayanlar var. Müslüman görünüyor, müslümanları zehirliyor. En çok korkulan bunlardır.

Meselâ, diğer dinsiz gâvurlardan, dıştaki gâvurlardan o kadar korkulmaz. Bilinir ki o gâvurdur, ona karşı insan müdafaasını yapar. Ama, bu müslüman diyorsun, adı da Ahmed yahut Mehmed... Ara sıra camiye de gelir. Olmaz ama... İman içerde. Onu da Allah'tan başka kimse de bilmez... Hüsnü zan edersin, o başka...

Beşincisi de dış gâvurlar... Bu beş tane düşmanın karşısında tek başımızayız, kendimizi korumak mümkün değil. Ancak bizi yaratan, varlıkların sahibi Allah Celle ve A'lâ'ya sığınırız;

“—Aman yâ Rabbi!” diye.

Onun da yolları var, o yollara müracaat ederekten... Cenâb-ı Hak ahirete selâmetle ve imanla, razı olduğu halde göçen kullarından eylesin cümlemizi...

Bir ayeti kerime var, Cenâb-ı Peygamber'e hitâben:

وَاللَّهُ يَعِصُكَ مِنَ النَّاسِ (المائدة: ٦٧)

(*Va'llàhu ya'simüke mine'n-nâs*) “Allah seni insanlardan koruyacaktır.” (Mâide, 5/67) buyruluyor.

Bir vakitler kendisini bekleyen bekçiler vardı. Muhafızlar, nöbetçiler, geceleri gündüzleri bekleyenler vardı. Bu ayeti kerimede bu söz gelince, Cenâb-ı Peygamber dedi ki:

“—Hadi evinize! Siz artık rahatınıza bakın! Bana Allah va'd etti, beni koruyacak! Size ihtiyaç kalmadı.” dedi.

Bunun şârihleri de diyor ki:

“—Sünnet-i seniyyeye tâbî olan, Peygamber'in sünnet-i seniyyesine tâbî olan Ümmet-i Muhammed'i de, Allah-u Teâlâ, peygamberlerini nasıl koruyorsa öylece korur!”

Allah cümlelerimizden razı olsun... Cümlemizin dünyamızı, ahiretimizi hayırlı eylesin... Ahirete de imân-ı kâmil ile göçen kullarının arasına ve razı olduğu kulların arasına, bizi de kabul buyursun...

El-fâtîha!

.....

Selâm kâfi gelsin:

Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llâh!

14. 03. 1980 – İskenderpaşa Camii
(Hac dönüşü)

51. REGÂİB KANDİLİ KONUŞMASI

Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llâhi ve berekâtühû!

Cenâb-ı Feyyâz-ı Mutlak ve Rabbü'l-Felak Hazretleri, içinde bulunduğumuz Regâib Kandilimizi, cümle Ümmet-i Muhammed hakkında, bizler hakkında da mübarek ve müteyemmin eylesin... Bu gibi birçok mübarek gecelere, sağlık afiyetlerle birçok seneler erişmek de nasîb ü müyesser eylesin...

Bu günlere bizi eriştiren Zat-ı Ecellü A'lâ, bizi de günahlardan arınmış, rızasına yüz çevirmiş, kâmil bir iman ile ahirete göçen kulları arasına cümlemizi kabul etsin...

Bugün okuduğum Peygamberimiz'in bir duasını size kısacık haber vereyim. Dua uzun... Duanın arkasında Cenâb-ı Peygamber şöyle diyor:⁷⁵

اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ نَفْسِي (كَر . ط ب . فِي الدَّعَاءِ
عَنْ أَبِي الدَّرْدَاءِ)

(*Allâhümme innî eüzü bike min şerri nefsi*) “Yâ Rabbi, nefsimin serrinden sana sığınırım!”

İki Cihan Serveri diyor. Allah hepimizi affetsin...

İftihar değil, size kendimi göstermek için de değil. Ma'lûm ameliyattan yeni çıktım, zayıfım. Fakat bununla beraber, bu mübarek günü oruçsuz geçirmemek için, ben de oruca niyet ettim. Binâen aleyh bu fırsat bir daha insanın eline ya geçer, ya geçmez! Genç olup da bu mübarek günlerde oruç tutmayanlar için acımak gerek!

Allah hepimize afiyet versin... Oruç insana hiçbir zarar vermez. Oruç insanın ruhunu kuvvetlendirir. Büyük, uzun bir ders. Allah hepimizi nefsin şerrinden muhafaza etsin...

⁷⁵ Taberânî, *Dua*, c.I, s.129, no:343; Beyhakî, *el-Esmâ' ve's-Sıfat*, c.I, s.369, no:340; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimâşk*, c.LXIV, s.119; Ebü'd-Derdâ RA'dan.

Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.VI, s.247, no:10832; Kudâî, *Müsnedü's-Şihâb*, c.II, s.337, no:1480; Tahâvî, *Müşkilü'l-Âsâr*, c.VI, s.19, no:2113; İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.X, s.267, no:29964; Umran ibn-i Husayn RA'dan.

Aşağı yukarı 85 defa bu Regâib Gecesini geçirmişiz. Yine ama yerimizde sayan aciz bir kuluz.

Allah'ın rahmetine kavuşmak isteyenler, nefsiyle mücahedeye alışmalı! Memleketin müdafaası nasıl mücâhedeye bağlıysa, insanların da nefislerinin kemâli mücahedeye bağlıdır. Oruç ve ibadetler, zikrullahlar bunun anahtarıdır. Allah cümlemizi bu yolda dâim eylesin...

Tekrar selâmlarım. Allah sizden razı olsun... Vücutlarınıza afiyetler versin... Ömürlerinizi uzun eylesin... Rızıklarınızı da bol eylesin... Dünyanız, ahiretiniz de ma'mur olsun... Peygamberimiz'in de şefaatine nâil olun... Cennât-i âliyatta Cenab-ı Hakk'ın cemâli bâ kemâlini müşahede eden kulları arasına cümlemizi kabul etsin...

El-Fâtiha!

.....

Es-selâmü aleyküm!

16. 05. 1980 – İskenderpaşa Camii
(Ameliyattan sonra)

52. ASIL GAYEMİZ

Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llâhi ve berekâtühû!

Muhterem aziz kardeşler!

Bu dünyaya gelmiş bulunuyoruz. Cenâb-ı Hak hepimizi affetsin de, buraya niçin geldiğini, niçin bulunduğu idrak eden bahtiyar kullarının arasına bizi kabul etsin...

Tabii, buraya geldikten sonra dünyanın bin bir çeşit hadiseleriyle karşı karşıyayız. Onun için bir sürü mekteplere gider, hep dünyayı öğrenmeye çalışırız. Öğrene öğrene en nihayet de aya gidersin... Şuraya gidersin, buraya gidersin. Çeşitli, envai çeşit bilgiler meydana gelir. Bunlardan istifade ederiz. Fakat bunların hiç birisi bizim insanlığımızla alâkadar değildir. Belki bizim insanlığımızı zedeleyen, hırpalayan ve mahveden eşyalardır, şeylerdir.

Onun için bizim asıl gayemiz; burada bizi yaratan Allah-u Teâlâ'yı tanımak, bilmek ve onun emrine inkıyad etmek...

Allah-u Celle ve A'lâ bizlere buyuruyor ki:

وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ (الذاريات: ٥٦)

(*Ve mâ halaktü'l-cinne ve'l-inse illâ li-ya'büdün*) “Ben cinleri ve insanları, ancak bana kulluk etsinler diye yarattım.” (Zâriyât, 51/56)

(*Li-ya'rifûn*) “Bilmeleri için...” diye mânâ vermişler. Bileceğiz ki, ona ibadet edelim! Bilmeden ibadet olmaz. Bilmek için dünya bilgileri kâfi gelmiyor. Dünya bilgileri, bizi ancak dünyaya bağlıyor. Yaşama sevdası içinde, nasıl müreffeh bir hayata nâil olacağız diyerekten, ömrümüz bu yolda kaybolup gidiyor.

İçimizde müreffeh yaşayış gayesi var. Tatlı yaşayalım, güzel yaşayalım... Mal, mülk, varlık sahibi olalım, servet sahibi olalım... İçimizde yaşıyor bu... Bu yaşayışta Allah-u Teâlâ'yı bilmek de mümkün olmuyor. Bu bilgilerin bize faydasından çok, dünyaya

faydası var. Ahiret ilmine zararı oluyor. Ahiret ilmini bilmek için de, Allah'ı bilmek için de, nefsimizi bilmek lâzım!

Buyrulmuş ki:⁷⁶

من عرف نفسه ، فقد عرف ربه .

(*Men arafe nefsehû, fekad arafe rabbehû*) “Kim nefsinin bilirse, Rabbini de bilir.”

Nefsimizi kim bilecek? İlm-i teşrih denilen bir ilim var, ilm-i tıb... İnsanı güzelce anlatır. Erzurumlu İbrahim Hakkı Hazretleri olsun, İmam-ı Gazâlî Hazretleri olsun bunu güzelce beyan etmişler. Tıp kitaplarında da çok güzel anlatırlar. İşte insanın bir gözü var, kulağı var, kafası var, kalbi var. Bunların her birisinin ayrı ayrı vazifesi var. İşte şu şuna bağlı, bu buna bağlı diyerekten birçok şeyler söylerler.

Söylerler ama bu bağlantı nereden geliyor insana? İnsan denilen şu mahlûk, topraktan hâsıl olmuş bir mahlûk da, bu varlık nasıl oluyor? Gözün şu kadar tabakası var, şöyle görür. Kulak şöyle işitir. Fakat insanda bir can var; o can çıktıktan sonra bu cesedin ne kulağı var, ne gözü var, ne de dili var! Hiçbir şeyi yok...

Hani o güzel söyleyen dil? Hani o kâinatı gören göz, niçin görmüyor şimdi? Ondandır can çıktı artık! Ondaydı iş... İş o canda... O can çıktıktan sonra bu cesedeki güzellikler, görüşler, söyleyişler... Her şey yok oldu gitti. Ondandır sonra onun yeri ancak mezarlık oluyor. Akıbet bundan ibaret!

Halbuki biz bunun için yaratılmadık ki! İnsan anadan doğarken, doğuşunda, yâni ana rahminde iki tane hüme veriliyor insana: Birisine *hevâ* diyorlar ki şehvet ondan doğuyor. Çocuk memesini arayıp buluyor. Bağırıyor çağırıyor, memeyi istiyor. İkincisi de *gadab*'ı var. Çocuk zararları kendisinden onunla def ediyor. Birisi menfaatını, birisi de zararını kurtarıyor.

⁷⁶ Aclûnî, *Keşfü'l-Hafâ*, c.2, s.1529, no:2532.

Menfaatını celp, zararını def için, Cenâb-ı Hak iki tane huy vermiş insanoğluna... Onun birisine *şehvet* diyorlar, birisine de *gadap* diyorlar. Ne kadar kötü huy varsa —60 küsür— bu ikiden doğuyor. Bunlar ana şey...

Şimdi insan gadaplı... Ateş gibi adam, ne söylersen kızıyor, bağıyor, çağırıyor, vuruyor... Gadabın icabı... Bu insanlıkla yaşamaz, insanlık bununla yaşayamaz. Bunu tebdil etmek lâzım! Neye? Şecaate...

Şimdi şehvetten dünya sevgisi doğuyor... Şehvetten doğan şey dünya sevgisi, yaşama hevesleri insanda... Gayeler: Güzel giyinme, güzel ev sahibi olma, güzel hanım sahibi olma... Her şeyin güzelini istiyor.

Halbuki bu güzelleri isterken de, asıl güzellerin güzeli olan Allah'tan uzak oluyoruz. Çünkü gâye; para toplamak, mal toplamak, yaşama sevdası... Halbuki biz bunun için değil; bizi

yaratana sevmek, bilmek ve onun emrini tutmak için dünyaya gelmişiz.

Bu dünya sevgisini, muhabbet-i ilâhiyyeye çevirebilmek hüneri var. Onun için, en büyük hüner nefsi ıslahta... Nefsini ıslah edebildin mi, en iyi adam sensin! Nefsini ıslah edemeyince de, en şerli o oluyor.

Allah cümlemizi affetsin... Bu büyük, geniş bir derstir; bunların mütâleasını size tavsiye ederim.

Dünya ilimlerini öğreniyoruz, en nihayet Ay'a gidiyoruz. Meselâ, farz edelim ki, Merih'e de gittik, diğer yıldızlara da gittik; ne çıkar? Gaye nedir? Alt tarafı, masraftan başka bir şey değil. Hiç, Ay'a gittik de ne oldu yâni, ne öğrendik?.. Mülkün sahibi Allah, onu öyle yaratmış, Güneş'i öyle yaratmış... Diğerlerini de öyle yaratmış... İçinde mahlûk varmış; o da bize ait değil... Biz kendimizi bilelim! Gayeyi bilelim!..

Gaye Allah'a kul olmak! Bu da neyle olur? İki şeyle; emrine imtisal, yasaklardan ictinâbla olur. Yasaktan korunamayan insanın emre imtisâli itibardan sakıttır. Yani, zehirle bal bir arada barışmaz ki! Emrine itaat ediyor, fakat nehiylerden, yasaklardan, günahlardan kaçmıyor. Bu, zehirle balı karıştırmak gibi olur. Zehir galip gelir, bal hiç fayda etmez; öldürür gider insanı...

Binâen aleyh, günahlar böyle, insanların maneviyatını öldürücü birer zehirin zehiridir. Allah hepimizi muhafaza etsin...

Onun için aciziz, bunlardan korunmak elimizden gelmez. Beşeriyet bunların içinde gömülü. Öyleyse sahibimiz olan Allah'a daima iltica edip;

“—Aman yâ Rabbî... Aman yâ Rabbî... Sen beni koru, muhafaza et... Hifz ü himayende eyle... Beni nefsimi terk etme...” diye yalvaralım!

Büyüklerimizin dediği gibi:⁷⁷

اللَّهُمَّ لَا تَكُنِّي إِلَى نَفْسِي طَرْفَةَ عَيْنٍ .

(*Allàhümme lâ tekilnî ilâ nefsi tarafete ayınin*) “Bir göz açıp kapayacak kadar az bir zaman bile, beni nefsimden bırakma yâ Rabbi!” diyelim!

Nefis bizi yener. Onun için, (*Allàhümme innî eüzü bike min şerrin nefsi*) “Nefsimin şerrinden sana sığınırım yâ Rabbî! Ondan ancak senin hıfz ü himayenle ben korunabilirim.” buyurdu Hazret-i Peygamber... Biz de iltica edelim! Cenâb-ı Hak bizi, kendisinin razı olacağı bir kul eylesin.

Allah cümlelerinden razı olsun... Sa'yeleriniz meşkûr olsun... Ömürleriniz uzun olsun... Rızıklarınız bol olsun... Dünya ve ahiretleriniz de ma'mur olsun... Sevdiği bir kul olarak ahirete geçmeyi Cenâb-ı Hak cümlemize nasib eylesin...

Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llâh!

23. 05. 1980 – İskenderpaşa Camii

⁷⁷ Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.V, s.42, no:20446; Tayâlisî, *Müsned*, c.I, s.117, no:869; Taberânî, *Dua*, c.I, s.314, no:1032; Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.X, s.197, no:17131; Ebû Bekre RA'dan.

Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.I, s.492, no:2008; Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.X, s.288, no:17409; Abdullah ibn-i Ömer RA'dan.

Bezzâr, *Müsned*, c.II, s.282, no:6368; Ziyâü'l-Makdisî, *el-Ehâdîsü'l-Muhtâre*, c.III, s.23, no:2319; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.V, s.433, no:8653; Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.X, s.158, no:17008; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.II, s.186, no:3674; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.VI, s254, no:5132.

53. EBÛ ZER RA

Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llâhi ve berakâtühü!

Mevlidimiz de varmış. Pek kısa olaraktan bir menâkıb anlatacağım. İnşallah hepimiz ondan faydalanırız.

Ebû Zer RA var ya... İsmi çok işitmişsinizdir, Ebû Zerril-Gıfârî... Bu zat ya beşinci veya altıncı müslüman. Müslüman daha yok ortada... Duymuş Efendimiz'i, gelmiş Mekke-i Mükerreme'ye... Dinlemiş; "Tamam, benim istediğim yol!" demiş, iman etmiş, İslâm'la müşerref olmuş, el-hamdü lillâh...

Kısa anlatacağım, birçok hadiselerden sonra memleketine gitmiş. Hem Gıfar denilen kabileyi, hem de yanındaki Eslem denilen kabileyi müslüman yapmış.

Bu hepimiz için bir ders-i ibret...

Bu adama sorsak:

"—Hangi üniversiteden mezun oldun? Hangi medreseden icazetnâmen vardı? Bu kadar feyzi nerden aldın sen de, iki kabileyi birden müslüman yapabildin?"

Bak, bugün biz evlâtlarımıza bile hakim olamıyoruz. O gün, bu günden daha fenâ... Çok ibret dersi. Allah hepimizi affetsin...

O, nereden aldı o ışığı?

O ışığa hepimizin ermesini lütfetsin Cenâb-ı Hak...

El-Fâtîha!

.....

Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llâh!

30. 05. 1980 – İskenderpaşa Camii

54. MİRAC KANDİLİ KONUŞMASI

Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llâhi ve berekâtühû!

Cenâb-ı Feyyâz-ı Mutlak ve Rabbü'l-Felak Hazretleri bu Mi'racımızı, cümlemiz hakkında, mübarek ve müteyemmin eylesin... Birçok seneler bu gibi kandillere ve gecelere sağlık afiyetlerle erişmek de nasib ü müyesser eylesin... Bizi de uyanık kullarından edip, bu Mi'racların kadr ü kıymetini bilenlerden eylesin...

Hepimiz birçok seneler bu Mi'rac'ı idrak etmiş oluyoruz, gelip geçiyor. Bizde ise hiçbir uyanıklık olamıyor. Eski halimiz ne ise, yine aynı hale devam edip gidiyoruz.

Mi'rac'ı hepiniz bilirsiniz ki, işte Efendimiz SAS'in nâil olduğu bir devlet... Cenâb-ı Feyyaz-ı Mutlak Hazretleri, ona bu nimeti ihsan buyurdu. O günkü insan belki şaşaladı. İmanları zayıf olanlar yahut imansız olanlar;

“—Olmaz böyle şey!” dediler.

İman edenler ise hiç şüphe etmeden:

“—*Lâ ilâhe illa'llâh, muhammeden rasûlü'llâh, âmennâ!*” dediler. “Olur!” dediler.

Bugün biz ise el-hamdü lillâh, Allah-u Teâlâ'nın verdiği çeşitli nimetlerle görüyoruz ki, Mekke'ye eskiden üç ayda gidilirken, bu gün üç saate indi iş... Üç ayda gidiyorduk, şimdi üç saatte gidiyoruz. Geçen gelişimde Mekke'de aldığım abdestle sabah namazını orada kıldım, öğle namazına da burada cemaate yetiştim. Bu tabii, Allah-u Teâlâ'nın bize verdiği bir lütfu... İnsanların yaptığı bir harika, insanların yaptığı bir şey... E, Allah-u Teâlâ'nın kudreti karşısında, mukayese olunmaz tabiatıyla...

O Efendimiz SAS'in meselâ, Mekke-i Mükerrerme'den Kudüs'e kadar gidişi bugün basit bir şey... Yani, kim bilir bir saat sürmez belki... Tayyare ile bir saatte git, bir saatte gel Kudüs denilen yere... Bunda şaşılacak bir şey yok, Allah-u Teâlâ'nın kudreti...

“—Semâvâta urucu?”

O da Allah-u Tealâ'nın kudreti... İnsan kendi kuvvetiyle çıkamaz oraya... Ama Allah-u Teâlâ isterse, çıkarır kulunu... Onun için, bunda şüphemiz yok el-hamdü lillâh. Yalnız, bizim de o mertebeye erişmemizi, Cenâb-ı Hak cümlemize nasib etsin...

O mertebeye ulaşmak için, tayyare gibi uçmak lâzım değil. Yahut kuşlar gibi kanatlanıp da yükseğe çıkmak hüner değil... Allah-u Tealâ'nın emirlerine mutî, Peygamber SAS'in sünnetine mutî, İslâm'ı tam mânâsıyla yaşamayı isteyen insanlara, bu devlet her zaman nasib olur.

Efendimizin Mi'rac'ı, bu kitapla sabit olanı... Her gün Mi'rac'daydı o! Her gün, her anı Mi'rac içerisinde... Fakat büyüklerimizden de çok Mi'rac edenler olmuştur. Bu Mi'rac denilince, mânevî Mi'racdır. Geceleri rüyalarımızda, biz nerelere gidiyoruz? Bu, oluyor demek ki! Bir an içerisinde gidip geliyoruz. Nasıl gitti? Cesedimizi de orada görüyoruz. Sabahleyin de güzelce

naklediyoruz; filanları, falanları da gördüm, görüşüm diyerekten...

E bu kudreti, Allah-u Teâlâ istediği kullara da veriyor. Onlar da, meleklerle buluşuyorlar yukarlarda; gelip bize anlatıyorlar. Demek ki, olağan şeylerdir. Yalnız, bu olağan olabilmesi için istidat lâzım! Allah bu istidadı bize verirse, biz de nâil oluruz.

Bu istidat ise; Allah-u Teâlâ'nın emrini tutmak, yasağından kaçmakla olur. Şu iki iş; emrini tut, yasağından kaç... Bugün bu emrini ancak biz namazda tutuyoruz. Namaz kılıyoruz el-hamdü lillâh... Onun için, "Namazdır mü'minin Mi'racı!" oluyor ama o namazı kılmayı Allah-u Teâlâ cümlemize nasib etsin...

Huzur ve huşu ile namaz kılmak... Yoksa aklımız şurada, aklımız burada... İmam efendi, "*Allâhu ekber*" diyor, biz de yatıyoruz. İmam, "*Semia'llâhu li-men hamideh*" diyor, biz de kalkıyoruz. Ama akıllarımız, her birimizinki bir tarafta... Böyle değil... Hakk'ın huzurunda olduğunu mütalaa ederekten, huzur ve huşu içerisinde bir namaz, Mi'rac'dır mü'minler için... Mü'minlerin Mi'racıdır.

Bu namazı kılmak kolay olmaz tabii... Dünya meşgaleleri bizi boğuyor her taraftan. Boğduğu için, namaza durduğumuz vakitte, dünya işleriyle meşgul olmaktan kendimizi alamıyoruz.

Bu meşgaleden kendisini kurtarmak için, insanın kendisini hiç olmazsa muvakkat bir zaman, Allah'a vermesi lâzım! Onun için diyorlar ki: Ezan okunmadan camiye git! Ezan okunduktan sonra değil, ezan okunmadan evvel, hiç olmazsa şöyle beş-on dakika kendini dinle! Ben neyim, ne için geldim?

Şimdi bu Mi'rac'da en güzel şey: Cenâb-ı Hak bizi ibadet için yaratmış. Bu ibadet de, Allah'ı bilmekle olur. Allah'ı bilmeyen insan, ibadet edemez Allah'a. Allah'ı bilirse ona ibadet eder. O Allah celle ve âlâ ki; bizim her şeyimizi görür, bilir, iştirir... Her halimize vakıf! Hem, her zaman vakıf... Gecede de vakıf gündüzde de vakıf... Hiç kusursuz olan bir şeyimiz yok... Bunu insan tam manasıyla idrak ederse, adımını atarken de düşünerek atar.

Yapacağı işi yaparken de düşünerek yapar, Çünkü Allah görüyor, biliyor, işitiyor. Daha ne yapacak? Ne olacak halimiz?

Ama biz bunu biliyoruz da, bu bilişe uyamıyoruz. Biliyoruz; bildiğimiz halde de yapacaklarımızı yapmaktan geri kalmıyoruz. Halbuki insanlar bunu bilince olgunlaşması, kemâlleşmesi lâzım. Bu olgunluğu ve kemali elde edemediğimiz için bakıyoruz ki, hep birbirimizin aleyhinde birbirimizin kuyusunu kazmakta, birbirimizi kötölemekte, çeşit halleri olagelmekte olduğunu hepimiz görüyoruz. Bu neden? Hep kendimizin kusurundan... Bizim büyüklerimiz bize diyor ki:

“—Sen ne kadar büyük adam olursan ol, ilmen büyük ol, servet itibariyle büyük ol, kuvvet itibariyle büyük ol, ne kadar olursan ol; ol amma, karşıdaki insanı kendine daha a'lâ ve efdal bil!” diyor büyüklerimiz.

Niçin? Öyle olunca hürmet saygı karşılıklı birbirine denk olur. Sen onu sayarsın, o da seni sayar. Böylece tatlı tatlı geçinir insan... Yoksa büyüdükçe mâdûnunu küçük görürse; e o da Allah'ın kulu... Şu Hz. Ömer'in hadisesi cümlemize ibret levhası: Deveye bir saat kendisi biniyor, bir saat de kölesini bindiriyor... Neden? O da Allah'ın kulu... Var mı bunu bugün yapabilecek bir adam? Ama müslümanlık emrediyor bu işi...

Selman-ı Farisî, Bağdad'a valiy-i umûmi olmuş; fakat halktan ayrılacak bir tipi yok... Bu adam validir diye kimse bilmiyor. Bilemez, halk gibi giyiniyor. Belki halkın giyiminden çok daha aşağı bir kıyafette de, Şam'dan gelen bir misafir onu hamal zannederekten:

“—Şu benim eşyalarımı eve götürüver!” diyor.

O da, hiç büyüklük taslamadan,

“—Pekiyi...” diyor, eşyayı alıyor.

Kimdir bunu yapan? Selman-ı Farisî gibi valiy-i umûmîlik yapan bir zât... Kim yapar bunu bugün? Bize bile deseler, biz bile yapmayız. Valiyi umûmi olan bir zat nasıl yapar bu işi? Ama Peygamber SAS'in mektebinde okuyan, onun dizinin dibinde oturan insanların haline bak da, onlardan ibret al! Bizim halimiz,

ne kadar acınacak bir hal...

Onun için, tarikatlar var ya, o tarikatların içerisinde bahusus Nakşi Tarikatı'nın gayesi; diyor ki:

“—Biz ancak hizmet için yaratılmış insanlarız. Bizim vazifemiz halka hizmettir. Halkı hizmet lâzım olduğu vakitte, tesbihi sonraya bırakırız biz!” diyor.”

Ubeydullâh-i Ahrar Hazretleri'nin sözüdür. *Edille-i Nakşibendiyye*'de yazar. Çok güzel!

Şimdi bizim tesbih ve nafilâ namazlarımız var ya, bunları da kılacağız. Fakat halka hizmet de var; halka hizmeti tercih ederiz. Tesbih ne zaman olsa yapılır. Yâni, “Bu tarikatın kuruluşundaki gâye, halka hizmettir.” diyor. E bu halka hizmet olunca, nasıl yapılacak halka hizmet? Bedenen, mâlen, nasıl yapacaksın yapacaksın bu işi... Bugün en çok muhtaç olduğumuz da bu hizmet...

Onun için, o devirlerdeki insanların yetişiş tarzında, büyükleri onları terbiye etmek için, evvelâ insanlara hizmeti öğretmişler onlara... Yâni:

“—Efendim beni kabul etmez misin dervişliğe, evlatlığa?”

“—Pekiye evlâdım. Şimdi senin vazifen; insanların bitlerini temizleyeceksin, hastalarına bakacaksın! Şurada yardım, burada yardım... Yap bakalım!”

Senelerce sonra:

“—Hadi hayvanların da hizmetine bak bakalım! Hayvanları bul, hastalıklarını tedavi et! Şunu yap, bunu yap...”

Tam 14 sene ağır hizmetlerde kullandıktan sonra onlara ders veriyorlarmış.

Hattâ onlardan biri olan Şibli Hazretleri —ki akşam okudum— derviş olmak istemiş. O devrin büyüklerinden Cüneyd-i Bağdâdî'ye demişler ki:

“—İşte bunu al, senin terbiyene girecek!”

O da gelmiş, boynunu bükmüş... Cüneyd-i Bağdâdî de demiş:

“—Evlât, ilk vazife, git helâları temizle bakalım! Sularını

doldur. Bu hizmeti yap!”

Tam yedi sene —yedi gün değil, yedi saat değil efendi, yedi sene— bu hizmette kullandıktan sonra, ikinci bir hizmet daha vermiş. Yedi sene de orada kullandıktan sonra, kendisine demiş ki:

“—Şimdi bu derslere devam et bakalım!”

Niçin? Evvelâ burnunu kır, yâni nefisini öldür! Burnu kırılmadıkça, nefsi öldürülmedikçe, insanın ıslah olma kabiliyeti yok... Nefis bir ejderha...

Nefis hakkında:⁷⁸

أَعْدَىٰ عَدُوِّكَ نَفْسُكَ الَّتِي بَيْنَ جَنبَيْكَ .

(*A'dâ adüvvüke nefsüke'lletî beyne cenbeyke*) “Senin en büyük düşmanın iki yanın arasındaki, içindeki nefsidir.” buyrulmuştur.

Onu ıslah etmek en birinci vazife... O nefsin ıslâhı da burnun kırılmasıyla oluyor.

Okudukça bizim nefsimiz kabarıyor. Okudukça kabarıyor. Büyüdükçe kabarıyor... Ondan sonra da onun hakkından gelmek ne mümkün... Görüyoruz:

“—Ben de derviş olmak istiyorum!”

“—Al sana, şu kadar tesbih çek!”

Nereden yapacak, bu tesbihi nereden çekecek? Nereden yapacak onu? Çünkü burun büyük, nefis kabarmış... Islahı kabil olmazsa, öyle riyazetlerle mümkün ama o büyükleri de bulmak, bugün mümkün değil yâni... Allah hepimizi affetsin...

Mi'rac'ı isteyen mümin kardaşlar, evvelâ nefislerini ıslah edip onu yola getirmeli! Beş vakit namazı güzelce kılmaya çalışmalı!

⁷⁸ Beyhakî, *Zühdü'l-Kebîr*, c.I, s.359, no:355; Abdullah ibn-i Abbas RA'dan.

Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.III, s.408, no:5248; Harâitî, *İ'tilâlül-Kulûb*, c.I, s.35, no:32; Ebû Mâlik el-Eş'arî RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.IV, s.431, no:11263; *Keşfü'l-Hafâ*, c.I, s.143, no:412, 2144; *Câmü'l-Ehâdis*, c.XVIII, s.270, no:19379.

Oruçlarını öyle güzelce tutmaya çalışmalı! Herkese de kardeş gözüyle bakıp, onu himayesine almalı, onu sevmeli! “Şu kusurlu, bu kabahatli...” diyerekten, ondan bundan darılırsak, aleyhinde bulunursak; demek ki, insanlıktan nasibimizin çok az olduğu anlaşılıyor.

Onun için, bugünkü sıkıntılarımızın başı, hep nefsin ıslahsızlığı terbiyesizliği, azgınlığı... Bu nefisler ıslâh edilse, bu böyle olmaz... Allah hepimizi affetsin!

Bu mübarek geceler, büyük bir nimettir. Büyük bir devlettir. Güzelce bir istiğfar ederiz;

“—Aman yâ Rabbî! Ben bu işleri becerecek halde değilim. Kabahatim çok, kusurum çok... Günahlarım da çok... Sana iltica ediyorum, sana sığınıyorum yâ Rabbî! Bana kuvvet ver, kudret ver, yardım eyle de, nefsimi ıslah edip senin sevdiğin, razı olduğun bir kul olabileyim!” diye Allah’a yalvarırız.

Hepiniz görüyorsunuz ki, buradan gidiciyiz. Kimseye burada kalma yok! Bugün olmazsa yarın. Onun için, ilk ders ölümü verirler. Niçin? Hazır ol! Ecel ne zaman gelirse gelsin sen hazır ol! Hazır ol da, yüzü kara değil de ak yüzle Hakk’ın huzuruna varmak için, günahlardan vazgeç ve Allah’ın emirlerine inkiyad eyle!

Namazı vaktinde kılmak büyük devlet... Onun için biraz evvel gel, boynunu bük, yaptığın hataları düşün, kusurları düşün! Nefsini muhasebeye çek! “Neler yaptım ben bugün? İyilikler mi yaptım, kötülükler mi yaptım? Kimi darılttım, kimi incittim? Helâl mi yiyorum, haram mı yiyorum? Bunlar bize doğru mudur, lâıyk mıdır?” diye bir hesaba çek kendini! O hesabın altından çıkan neticeye bak! Ona göre, Allah-u Tealâ’ya ilticada ellerini kaldır;

“—Aman yâ Rabbî, ben bu işin içinden çıkamadım! Sen benim yardımcım ol da, sen beni kurtar!” de!

Çünkü nefsimiz var, arkasında da şeytan var. Hem nefis, hem şeytan; iki tane azılı düşman... Elimize geçmez, tutamayız,

yakalayamayız. Bunun çaresi, bu düşmanları yaratan Allah'a sığınmak... Onları yaratan da Allah... Binâen aleyh, "Yâ Rab, ben bunların hakkından gelemiyorum; yardımcım ol, beni kurtar! Yoksa ben perişan olacağım." diyerek çeşitle dillerle Cenâb-ı Hak'a yalvarmak ve bu surette de, "Mi'rac olan bu gecemizde, bizi de sevgili kulların arasına kabul et yâ Rabbi..." diye dua etmek.

Mi'rac'ın asıl yüksekliği, insanların kötü huyları bırakıp, iyi huylar sahibi olmasıyla olur. Kötü huyları bırakıp iyi huylara sahip oldun muydu, Mi'rac'a nâil olursun.

Mi'rac'da sen göklere çıksan nolacak, göklerden insen ne olacak? Hani bugün tayyareler çıkarıyor bizi yukarı... Çok daha yukarı çıkarsınlar da, Arş'ı marşı görelim, nolacak? Bir şey olmaz, yine biz buyuz. Maksud, insanın insan olması... İnsanın insan olması kadar da zor şey yok! En zor şey, insanlık...

Zengin olmak kolay, nasıl insan olursan ol. Var işte birçok büyük zenginler... Öyle insanlıkta nasibi olanlar pek az. Asıl gaye de, insanın insan olması... Buraya geldik, insan olmak için. Buraya gelirken, Allah-u Tealâ bize hem cennette, hem cehennemde iki tane ev yapmış. Cennetteki yerimiz de hazır, cehennemdeki yerimiz de hazır. Burası imtihan yeri... Yolladı bizi buraya...

"—Kulum, sen şimdi bak; istersen cenneti seç, istersen cehennemi seç! Yerin hazır." diyor.

E, Allah burada hepimize de akıl fikir vermiş... Kitap da göndermiş, peygamber de göndermiş. Onların izinden gidersek, elbette yerimiz cennet olur. Ölürken de rahat rahat ölürüz. Yok, onların yolunu bırakıp da şeytanın yoluna, nefsin yoluna uyarsak; gideceğimiz yer de ma'lûm artık... O da ne büyük felâket!

Onun için en büyük gaye, Allah u Tealâ'nın sevdiği bir kul olabilmek! Sevdiği bir kul olabilmek için de, nefsin elinden kurtulmak lâzım! Nefsin elinden kurtulmadıkça da buna imkân yok.

Onun için, Ramazan geliyor önümüzde... Bunlara Üç Ay derler. Bu Üç Aylar'da oruç tutabilmek:

“—Yâ Rabbi, ben nefsimin ıslâhına çalışıyorum. Sen de bana yardım et!” demek...

Ramazan'da oruç tutacağız otuz gün, bu az bir şey değil... Bu günlerde insan kendisini hesaba çeker, teraziye kor. Hayırlı işlerde mi, yoksa hayırsız işlerde mi? Ona göre nedametler, pişmanlıklar yaparaktan, gözyaşlarını da akıtaraktan:

“—Aman yâ Rabbi! Beni affet de, beni sevgili kulların arasına kabul et...” diye dua eder.

Sevgili kulu oldun mu, korkma! Korkma, her şey senin. İş, o sevgili kullarından olabilmekte...

Bugün okudum da hoşuma gitti: Hasan-ı Basri Hazretleri var, eski büyüklerimizden... Tabiin devrinin insanı. Bir de o devrin evliyası var, Habibü'l-Acemî... Ma'lûm, Basra'da su çok. Bir taraftan bir tarafa geçmek için, kayıklara, gemilere ihtiyaç oluyormuş... İskelede bekliyor Hasan-ı Basri Hazretleri... Habibü'l-Acemî de gelmiş.

“—Ne bekliyorsun burada?” demiş.

“—Gemi gelsin de binelim, de gidelim!” demiş.

“—Allah Allah! Sende yakın denilen kudret kuvvet yok mu? Allaha yakınlığın olduğu halde gemiye ne ihtiyacın var?” demiş. “*Bismi'llâh*” deyip, suyun üzerinde yürüyüp geçmiş öbür tarafa...

Tabii Hasan-ı Basrî Hazretleri büyük alim, ama duraklamış. Gemi gelmiş, geçmiş. Kitap sahibi diyor ki:

“—Bunların hangisi efdal, hangisi daha büyük?”

“—Hasan-ı Basrî büyük!” diyor.

Öteki yükselmiş, yakınlığa vasıl olmuş ama beşerle ilgisi yok!

Şimdi, biliyorsunuz ki, yağmur gökten gelir amma, sular yerden buhar olur çıkar, bulutlar olur, göklerde toplanır. Yağmur halinde, inkılab edip aşağıya dökülür. Eğer buradan çıkan buhar halindeki sular aşağıya akmazsa, susuz kalırız. İçecek su da bulamayız, bahçelerimiz, tarlalarımız da susuz kalır. Ölürüz en

nihayet!

Maksat, yükseldikten sonra aşağıya inmek! Yükseldikten sonra Allah'ın kullarıyla hemdem ol! Onları irşada çalış! Kötüleri iyi etmeye gayret eyle! Yoksa sen de onlarla beraber olup, meyhanelerde oynayacak değilsin ya... Maksat, aşağıya indikten sonra kulların irşadına gayret etmek...

Yavrum, bu mülkün sahibi var! Bak, bu cami denilen binayı, sana birisi dese ki:

“—Bu tabiatın bir eseridir. Vaktiyle işte, rüzgârlar taşları yuvarlamış gelmiş. Topraklar da buraya gelmiş... İnsan da biraz yardım etmiş; süslemiş cami olmuş.”

İnanır mısınız bu işe? Var mı bir inanacak? Kimse inanmaz. E, “Koca saltanat, koca âlem kendi kendine oldu.” deyince nasıl inanır insan? İmkân mı var? Öyleyse bunun sahibi var. Kim? Allah Celle ve A'lâ...

İşte o Allah, tabiatın, mahlûkatın sahibi... O kadar büyük mahlûkları var ki, tarifine imkân bulamayız. Büyüğünü göremiyoruz, fakat küçüğünü size söyleyeyim:

Bugün mikrop dediğimiz, ufacık, gözümüzle göremediğimiz mikrop, bizim canımıza okuyor... Doktor da aciz... E, göremiyorsun yahu, ufacık. İki yüz bin defa büyüyecekmiş de biz görecekmışiz, o mikrobu... Hayalde boş laf gibi. Onun için, ufacık bir mahlûkla bizi terbiye eden, Allah-u Celle ve A'lâ'nın kullarıyız biz. Binâen aleyh, onun kuvvet ve kudretine nihayet yok! Ona ilticadan başka çaremiz yok...

En güzel iltica da:

“—Aman yâ Rabbi, bizi bu Mi'rac gecesinde afv u mağfiret eyle de, sevdiğin razı olduğun kulların arasına kabul eyle!” diyerekten Cenâb-ı Hakka yalvarmak...

Çoluk çocuğumuza da sahip olmak, onları başıboş bırakıvermemek... Gerek kız gerek erkek, hepsi evlâtlarımız, hepsi de Allah'ın kulları... Yaratan Allah'tır.

Onun için, en çok ilme ihtiyacımız var. Cenâb-ı Allah-u Celle ve

A'lâ, Kuran'ı Azimüşşan'ın bir yerinde buyuruyor ki:

وَقُلْ رَبِّ زِدْنِي عِلْمًا (طه: ١١٤)

(*Ve kul rabbi zidnî ilmâ*) “De ki: Yâ Rabbî, benim ilmimi artır!”
(Tâhâ, 20/114)

Cenâb-ı Peygamber SAS de diyor ki:

(*Rabbi zidnî ilmâ*) “Yâ Rabbî, benim ilmimi artır!”

Cenâb-ı Peygamber'in ilminin sonu da yok, çok ilimler sahibi... Fakat öyleyken yine Allah-u Tealâ diyor ki ona: “Söyle: Yâ Rabbî, benim ilmimi artır!”

İlim çok, dalları bir sürü... Fakat en mühim ilim, Kur'an ilmidir. Allah-u Tealâ'nın gönderdiği kitabın ilmi... Onu okumak, anlamak çok mühim. Saadetimiz ona bağlı, selametimiz de ona bağlı. Yoksa bugün bilgide gâvurlar bizi geçmiş. Bugün bütün fenler, onlardan geliyor bize... Bir şeyden de haberimiz yok! Onlar bizden üstün mü?

Hayır; asıl bilgi, Allah-u Tealâ'nın kitabını bilip, ona uymaktan ibarettir. Yoksa bilmek kâfi değil!

Bugün, şarkıyatçı denilen gâvurlar içerisinde, onu bilenler de var. Fakat imanları olmadığı için, hiç faydası yok! Bil; bildikten sonra, Allah-u Tealâ sana ne diyor, ona uy!

Allah-u Tealâ, onu öğrenip onunla amel etmeyi, öğrendiğimizi bilmeyenlere de öğretmeyi cümlemize nasib etsin...

Onun için Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁷⁹

⁷⁹ Buhârî, *Sahîh*, c.IV, s.1919, no:4739; Ebû Dâvud, *Sünen*, c.II, s.70, no:1452; Tirmizî, *Sünen*, c.V, s.173, no:2907; İbn-i Mâce, *Sünen*, c.I, s.76, no:211; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.I, s.69, no:500; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.I, s.324, no:118; Tayâlisî, *Müsned*, c.I, s.13, no:73; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.II, s.324, no:1932; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.V, s.19, no:8037; Begavî, *Şerhü's-Sünneh*, c.II, s.326; Ebû Avâne, *Müsned*, c.II, s.445, no:3766; İbnü'l-Ca'd, *Müsned*, c.I, s.84, no:475; Tahâvî, *Müşkilü'l-Âsâr*, c.XI, s.277, no:4470; İbn-i Asâkir, *Mu'cem*, c.I, s.14, no:14; Ebû Nuaym, *Ahbâr-ı İsfahan*, c.V, s.475, no:40139; Temmâmü'r-Râzî, *el-Fevâid*, c.I, s.93, no:208; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.II, s.169, no:2847; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.III, s.398; Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.IV, s.109, no:1767; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.IV, s.194; Hz. Osman RA'dan.

خَيْرُكُمْ مَنْ تَعَلَّمَ الْقُرْآنَ وَعَلَّمَهُ (خ. عن عثمان)

(*Hayruküm men tealleme'l-kur'âne ve alleme'hû*) “Sizin en hayırlınız, Kur'an-ı Kerim'i öğrenenlerdir ve öğretenerlerdir.”

Evvel lafzını öğreneceğiz, sonra da derinliklerine varmak için, mânâlarını öğrenmeğe çalışacağız.. Derinliğinin sonu yok! Yalnız biz sathi olarak mânâsını anlasak, o da bize yeter! Onun için, Allah hepimize hidayetler nasib etsin! Tefvîkîmî refik etsin...

Tirmizî, *Sünen*, c.V, s.175, no:2909; Dârimî, *Sünen*, c.II, s.528, no:3337; Bezzâr, *Müsned*, c.I, s.134, no:698; Kudâî, *Müsnedü'ş-Şihâb*, c.II, s.227, no:1241; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.V, s.301; Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.X, s.459, no:5628; Hz. Ali RA'dan.

Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.IV, s.18, no:1614; Abdullah ibn-i Ömer RA'dan.

Bezzâr, *Müsned*, c.I, s.206, no:1157; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.II, s.191; Mizzî, *Tehzîbü'l-Kemâl*, c.V, s.290; Ukaylî, *Duafâ*, c.I, s.218, no:266; Sa'd ibn-i Ebî Vakkas RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.I, s.525, no:2351, 2353; *Keşfü'l-Hafâ*, c.I, s.393, no:1251; *Câmü'l-Ehâdis*, c.XII, s.400, no:12178.

Sevdiği, razı olduğu kuları arasına cümlemizi kabul eylesin...

İnsanlığı yedi mertebeye ayırmışlar, büyüklerimiz:

Birinci kısmı diyor ki, *emmâre*... Nefs-i emmâre; kötü bir huy. Gâvurlara lâyıık, münafıklara lâyıık... 12 tane ejderha gibi başı var.

İkincisine *levvâme* demiş.

Üçüncüsüne *mülheme* demiş; tehlikeli.

Dördüncüsü *mütmainne*; eh oldukça iyi. Fakat ona da razı olmamış büyüklerimiz.

Onu atladıktan sonra, beşinci mertebeye gelerekten, *râziye* mertebesi diyorlar. Allah'ın senden razı olduğu bir hal! Sen Allah'ından razı, Allah da senden razı! En büyük devlet bu, işte!

Raziyyeden sonra da, *merzıyye* geliyor. Bu devlete erişirsen ne mutlu!

Bu devlete erişmek de, bugün bizler için mümkün değil! Çünkü iş çok, dünya galip. Sabahtan akşama kadar çalışacak... Akşama yatmağa bile vaktimiz kalmıyor. Yemeğe bile vaktimiz kalmıyor. Buna riyazetler ister. Meşakatlere tahammül ister. Bunu yapacak kudretimiz de yok! Allah-u Tealâ'nın zikriyle meşgul olmağa; ona da gücümüz yetmiyor!

Akşam, bir efendiyi okudum ama ismi hatırımda değil; 90 yaşındaymış adam! Gündüzün çalışıyor; gece de geldiği vakitte, diz çöküp, ta sabaha kadar, seccadesinden ayrılmıyor... Ben ona uydum, gece yarısına kadar durdum. Fakat tahammül edemedim de, gece yarısı izin istedim de, kaçtım gittim.

Niçin? Zor! Ama zorluklar arkasında faydalar var. Allah'ın sevdiği bir kul olabildin miydi, bahtiyarsın artık! Senden iyisi yok o zaman! Mi'rac, her zaman senin için mümkün!

Allah kusurlarımızı affetsin de, şimdi beraberce bir istiğfar edelim:

“—*Estağfiru'llâh...*” (25 defa)

Estağfiru'llâh el-azîm el-kerîm ellezî lâ ilâhe illâ hû, el-hayye'l-kayyûme ve etûbü ileyh... Ve es'elühü't-tevbete ve'l-mağfirete ve'l-hidâyete lenâ innehû hüve't-tevvâbü'r-rahîm... Tevbete abdin

zâlimin li-nefsihî, lâ yemlikü li-nefsihî, mevten ve lâ hayâten ve lâ nüşûra...

Seyyidü'l-istiğfarımızı tavsiye ederim. Gece yatarken üç kere; sabahleyin de kalktık mıydı üç kerre okursak, cenneti bize va'd ediyor Rasûl-ü Ekrem SAS:

اللَّهُمَّ أَنْتَ رَبِّي ، لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ خَلَقْتَنِي ، وَأَنَا عَبْدُكَ ، وَأَنَا عَلَى
عَهْدِكَ وَوَعْدِكَ مَا اسْتَطَعْتُ ، أَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ مَا صَنَعْتُ ، أَبُوءُ لَكَ
بِنِعْمَتِكَ عَلَيَّ ، وَأَبُوءُ بِذَنْبِي ، فَاغْفِرْ لِي ، فَإِنَّهُ لَا يَغْفِرُ الذُّنُوبَ
إِلَّا أَنْتَ .

(Allâhümme ente rabbî, lâ ilâhe illâ ente halaktenî, ve ene abdük, ve ene alâ ahdike ve va'dike mesteta'tü, eüzü bike min şerri mâ sana'tü, ebûü leke bi-nîmetike aleyye, ve ebûü bi-zenbî, fağfirlî, feinnehû lâ yağfiru'z-zünûbe illâ ente.)⁸⁰

اللَّهُمَّ أَنْتَ الْمَلِكُ ، لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ سُبْحَانَكَ وَبِحَمْدِكَ ، أَنْتَ رَبِّي وَأَنَا
عَبْدُكَ ، ظَلَمْتُ نَفْسِي ، وَاعْتَرَفْتُ بِذَنْبِي ، فَاغْفِرْ لِي ذُنُوبِي جَمِيعًا ،
فَإِنَّهُ لَا يَغْفِرُ الذُّنُوبَ إِلَّا أَنْتَ .

(Allâhümme ente'l-melikü, lâ ilâhe illâ ente sübhâneke ve bi-

⁸⁰ “Allah'ım! Sen benim Rabbimsin. Senden başka ilah yoktur. Beni sen yarattın. Ben senin kulunum. Gücümün yettiği kadar seninle olan ahdime ve sana verdiğim söze sadığım. Yaptığım hataların şerrinden sana sığınırım. Benim üzerimdeki nimetlerini anıyorum ve günahımı da itiraf ediyorum. Beni bağışla... Biliyorum ki günahları ancak sen bağışlarsın.”

hamdik, ente rabbî ve ene abdük, zalemtü nefsi va'tereftü bi-zenbî, fağfirlî zünübî cemîan feinnehû lâ yağfiru'z-zünûbe illâ ente.)⁸¹

وَأَهْدِنِي لِحَسَنِ الْإِخْلَاقِ، لَا يَهْدِينِي لِأَحْسَنِهَا إِلَّا أَنْتَ، وَأَصْرِفْ
عَنِّي سَيِّئَهَا، لَا يَصْرِفُ عَنِّي سَيِّئَهَا إِلَّا أَنْتَ، لَبِيبٌ وَصَعْدِيكَ وَالْخَيْرِ
كُلُّهُ فِي يَدَيْكَ، وَالشَّرَّ لَيْسَ إِلَيْكَ، أَنَا بِكَ وَالْإِيكَ، تَبَارَكَ رَبَّنَا وَ
تَعَالَيْتَ، نَسْتَغْفِرُكَ وَنَتُوبُ إِلَيْكَ .

(Ve'hdinî li-ahseni'l-ahlâk, lâ yehdînî li-ahsenihâ illâ ente, va'srif annî seyyiehâ, lâ yasrifü annî seyyiehâ illâ ente, lebbeyke ve sa'deyke ve'l-hayru küllühû fî yedeyke, ve's-serru leyse ileyke, ene bike ve ileyke, tebârekte rabbenâ ve teâleyte, nestağfiruke ve netübü ileyk.)⁸²

اللَّهُمَّ اغْسِلْ عَنِّي خَطَايَايَ بِمَاءِ الثَّلْجِ وَالْبَرْدِ، وَنَقِّ قَلْبِي مِنَ
الْخَطَايَا كَمَا يَنْقَى الثَّوْبَ الْأَبْيَضُ مِنَ الدَّنَسِ، اللَّهُمَّ بَاعِدْ

⁸¹ “Allah’ım! Sen mülkün sahibisin. Senden başka Melik yoktur. Seni tesbih eder ve sana hamd ederim. Sen benim Rabbimsin, ben de senin kulunum. Nefsime zulmettim, günahımı itiraf ediyorum. Bütün günahlarımı bağışla... Çünkü günahları senden başka bağışlayacak yoktur.”

⁸² “Allah’ım, beni güzel ahlâka ilet... Senden başka beni güzel ahlâka erİştirecek yoktur. Kötü ahlâkı da benden uzaklaştır. Kötü ahlâkı benden uzaklaştıracak olan ancak sensin. Davetine uydum, yüce huzuruna geldim. Hayırların hepsi senin elindedir. Sana kötülük ulaşamaz. Ben senden geldim ve sana döneceğim. Ey Rabbimiz! Sen çok mübarek ve çok yücesin. Mağfİretini diliyor ve sana dönüyoruz.”

بَيْنِي وَبَيْنَ خَطَايَايَ كَمَا بَاعَدْتَ بَيْنَ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ .

(*Allâhümme'ğsil annî hatâyâye bi-mâi's-selci ve'l-bered, ve nakki kalbî mine'l-hatâyâ kemâ yünakka's-sevbü'l-ebyadu mine'd-denes, allâhümme bâid beynî ve beyne hatâyâye kemâ bâadte beyne'l-meşriki ve'l-mağrib.*)⁸³

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ ، يُحْيِي
وَيُمِيتُ وَهُوَ حَيٌّ لَا يَمُوتُ ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ .

(*Lâ ilâhe illa'llâhu vahdehû lâ şerike leh, lehü'l-mülkü ve lehü'l-hamdü yühyî ve yümîtü ve hüve hayyün lâ yemût, ve hüve alâ külli şey'in kadîr.*)⁸⁴

Bu tesbihi Cenâb-ı Peygamber tavsiye ediyor. Günde yüz kere okuyanlara büyük tebşiratlar vardır.⁸⁵ Zor bir tesbih de değil. İnsan, tezgâhının başında, işinin başında da bunu söylemek mümkün! Kimse ağzını tutmaz ya senin! İçinden de söylersen, dışından da söylersen mümkün.

İkinci tesbih:

سُبْحَانَ اللَّهِ ، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ ، وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ ، وَاللَّهُ أَكْبَرُ ، وَلَا حَوْلَ

⁸³ “Allah'ım! Hatalarımı kar ile, kar suyu ile temizle. Beyaz elbisenin lekelerden temizlendiği gibi benim de kalbimi ünahlardan temizle... Allah'ım! Doğru ile batı arasını uzak kıldığın gibi, günahlarımla benim aramı da uzak kıl...”

⁸⁴ “Bir olan ve ortağı olmayan Allah'tan başka ilah yoktur. Mülk onundur, hamd (övgü) onadır. Diriltir ve öldürür. O her şeye kâdirdir.”

⁸⁵ Buhârî, *Sahîh*, c.XI, s.70, no:3050; Müslim, *Sahîh*, c.XIII, s.201, no:4857; Tirmizî, *Sünen*, c.XI, s.371, no:3390; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.302, no:7995; İmam Mâlik, *Muvatta'*, c.II, s.293, no:712; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.I, s.422, no:597; Rabi', *Müsned*, c.I, s.204, no:506; Begavî, *Şerhü's-Sünneh*, c.II, s.399; İbn-i Münde, *Tevhid*, c.I, s.414, no:307; Neseî, *Amelü'l-Yevm ve'l-Leyleh*, c.I, s.148, no:25; Ebû Hüreyre RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.II, s.195, no:3721; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.XXI, s.184, no: 23259.

وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ .

(Sübhâna'llâhi, ve'l-hamdü li'llâhi, ve lâ ilâhe illa'llâhu, va'llâhu ekber, ve lâ havle ve lâ kuvvete illâ bi'llâhi'l-aliyyi'l-azîm.)⁸⁶

Bunu da yüz kere söylemeyi, Cenâb-ı Peygamber yine tavsiye buyurmuşlardır. Bunlar da her yerde; yürürken de olur, gelirken de olur, giderken de olur. İnsan, dilini bunlara alıştırsa, boş laflarla vaktini geçireceğine, bu tesbihlerle vaktini geçirir. Hem sevap alır, hem günahlardan kendini kurtarmış olur, hem de büyük derecelere nâil olur.

Üçüncü tesbih:

سُبْحَانَ اللَّهِ وَبِحَمْدِهِ ، سُبْحَانَ اللَّهِ الْعَظِيمِ ، وَبِحَمْدِهِ اسْتَغْفِرُ اللَّهَ .

(Sübhâna'llâhi ve bi-hamdihî, sübhâna'llâhi'l-azîm, ve bi-hamdihî estağfiru'llâh.)⁸⁷

Buharî'nin son hadisidir. Bunu da yüz kere tavsiye buyurmuş, Cenâb-ı Peygamber... Bu tesbihler, Cenâb-ı Hakkı ögmektir. Büyük mükâfatlar alır insan, bunlarla...

رَبَّنَا ظَلَمْنَا أَنفُسَنَا وَإِن لَّمْ تَغْفِرْ لَنَا وَتَرْحَمْنَا لَنَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ

(الأعراف: ٢٣)

(Rabbenâ zalemnâ enfüsenâ ve in lem tağfirlenâ ve terhamnâ,

⁸⁶ “Allah-u Teâlâ'yı noksan sıfatlardan tenzih eder, kemal sıfatlarla tavsif ederim. Bütün hamdler Allah'a aittir. Allah'tan başka ilâh yoktur. Allah en büyüktür. Yüce ve azametli olan Allah'ın gücünden ve kuvvetinden başka güç ve kuvvet yoktur.”

⁸⁷ “Allah'ı hamd ile tesbih ederim. Azim olan Allah'ı hamd ile tesbih eder, mağfired dilerim.”

lenekünenne mine'l-hàsirîn.) [Ey Rabbimiz! Biz kendimize zulmettik. Eğer bizi bağışlamaz ve bize acımazsan mutlaka ziyan edenlerden oluruz.] (A'raf, 7/23) Âdem AS'ın duasıdır.

لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ سُبْحَانَكَ إِنِّي كُنْتُ مِنَ الظَّالِمِينَ (الأنبياء: ٨٧)

(Lâ ilâhe illâ ente sübhâneke innî küntü mine'z-zâlimîn.)
[Senden başka hiçbir tanrı yoktur. Seni tenzih ederim. Gerçekten ben zalimlerden oldum!] (Enbiyâ, 21/87)

Bunlar büyük dualar, Kur'an'dan alınmış. Bunları da tavsiye ederiz ama çok da zor değil yâni!

*Hasbüna'llâhi ve ni'me'l-vekîl... Ni'me'l-mevlâ ve ni'me'n-nasîr...
Gufrâneke rabbenâ ve ileyke'l-masîr.*

*Hasbiya'llâhu lâ ilâhe illa hû, aleyhi tevekkeltü ve hüve rabbü'l-
arşî'l-azîm.*

*Lâ ilâhe illa'llâhu'l-melikü'l-hakku'l-mübîn, muhammedün
rasûlü'llâh, sâdiku'l-va'dü'l-emîn.*

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ عَدَدَ كَلِمَاتِهِ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ عَدَدَ خَلْقِهِ، لَا إِلَهَ إِلَّا
اللَّهُ زِنَةَ عَرْشِهِ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ مَلَأَ سَمَوَاتِهِ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ مِثْلَ
ذَلِكَ مَعَهُ، وَاللَّهُ أَكْبَرُ مِثْلَ ذَلِكَ مَعَهُ، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ مِثْلَ ذَلِكَ مَعَهُ .

*(Lâ ilâhe illa'llâhu adede kelimâtih, lâ ilâhe illa'llâhu adede
halkih, lâ ilâhe illa'llâhu zinete arşih, lâ ilâhe illa'llâhu mil'e
semâvâtih, lâ ilâhe illa'llâhu misle zâlike meah, va'llâhu ekber
misle zâlike meah, ve'l-hamdü li'llâhi misle zâlike meah.)⁸⁸*

⁸⁸ “Allah'ın sözleri, kelimeleri adedince, o kadar çok miktarda *Lâ ilâhe illa'llâh* olsun! Allah'ın yarattığı mahlûklar adedince *Lâ ilâhe illa'llâh* olsun! Allah'ın Arş-ı A'lâsının ağırlığına *Lâ ilâhe illa'llâh* olsun! Semâların, göklerin dolusunca *Lâ ilâhe illa'llâh* olsun! Bu miktarlara bir o miktar daha *Lâ ilâhe*

Bunu üç kerre okusa, bütün gün tesbih çekmiş gibi sevaba nâil olur insan!

Estağfiru'llâh... (3 defa) *Bi-adedi külli'stiğfarin istağferahü'l-müstağfirûn.*

Sübhâna'llâh... (3 defa) *Bi-adedi külli tesbîhun sebbehahü'l-müsebbihûn.*

El-hamdü li'llâh... (3 defa) *Bi-adedi külli tahmîdin hamidehü'l-hâmidûn.*

Allahu ekber... (3 defa) *Bi-adedi külli tekbîrin kebberahü'l-mükebbirûn...*

Lâ ilâhe illa'llah... (3 defa) *Bi-adedi külli tehlîlin hellehü'l-mühellilûn,*

Allah... (3 defa) *Bi-adedi külli zikrin zekerehü'z-zâkirûn, ve gafele an zikrike ve zikrihi'l-gâfilûn...*

Ente'l-bâki yâ bâkî... (3 defa)

Ente'l-hâdî ente'l-hak, leyse'l-hâdî illâ hû...

Hüve'l-evvelü ve'l-âhiru ve'z-zâhiru ve'l-bâtın, ve hüve bi-küllü şey'in alîm.

Hepinizin bildiği bir şey var: Sokaklarımızdan satıcılar geçer. Her satıcı, satacağı şey için bağıırır. Kimisi de hoparlörle bağıırır. Mahalleyi de taciz eder ama, hiç durmaz. Birbiri arkasından: “Şu var! Bu var!” Satacak.

İnsan ondan bir ders alıyor. Yahu şu adam, satacağı bir ekmek parası için, akşama kadar bağıırıyor durmadan. Bütün mahalleyi de rahatsız eder, hoparlörle... Hastası var, çocuğu var; hiç dinlemez.

Biz ise, Allah diyeceğiz oturduğumuz yerde. Camiye geleceğiz, bir namaz kılacağız; bu bize çok gelir. Bunun kaçamak yollarını ararız. Sonra da kılsak olur deriz, şöyle deriz, böyle deriz... Ama hatamızı bir türlü idrak etmekten aciziz.

İşte, beş kuruş kazanacağım diyerekten, akşama kadar bağııran adam, bizden hayırlı! Ekmek parasını çıkarmak için uğraşiyor. Biz

illa'llâh ilâve olsun. *Allâhu ekber* sözü de bu miktar gibi çok olsun. *El-hamdü li'llâh* sözü de bu miktar gibi çok olsun!"

ise Allah'a yönelip de bir Allah diyeceğiz, bu bize çok geliyor. Beş dakika fazla oturduk mu, kıyamet kopar. Hele bayramlarda:

“—Hoca Efendi, vakit geçiyor!”

Ne o? Bir dakika, iki dakika geçmiş... Ne ayıp şeyler bunlar! Neden? Nefisler azgın. Bir an evvel eve gidecek, yemeğini yiyecek, muhabbetine bakacak. Beş dakika camide oturmaya sıkılıyor.

Bursa'daki Cami-i Kebir'in minberinin kafesine, bir yazı yazmışlar. O yazı, hatırımda kaldığına göre:

المؤمن في المسجد ، كالمسمك في الماء ؛ والمنافق في المسجد ،
كالطير في القفص .

(*El-mü'minü fi'l-mescid*) “Mü'min mescidde (*ke's-semekü fi'l-mâ*) denizdeki balık gibidir. Denizdeki balık gibi, camiden çıkmayı istemez. (*Ve'l-münâfiku fi'l-mescid*) Mesciddeki münafık da, (*ke't-tayru fi'l-kafes*) kafesin içine sıkışan kuş gibi, kaçmaya çalışır iki tarafa...”

Onu oraya yazmışlar. Allah hepimizi affetsin...

Onun için büyüklerin birisi, Abdülhalik-ı Gücdevânî, oğluna yaptığı nasihatın içerisinde diyor ki:

“—Oğlum, evin mescid olsun!”

Evin mescid olsun! Şurada burada, kahvede gezip durma! Sıkılınca gir camiye! Namazını kıl, ibadetini yap. Otur orada, işin yoksa... İşin varsa, işinle meşgul olursun. Allah, bu mescidlere can ü yürekten severek, ibadet için koşan kulları arasına hepimizi kabul etsin...

—Hoca efendi, bir dua ediver!

[Hüseyin Hoca dua etti. Duadan sonra:]

Bu akşam, Mi'rac gecesi olmak dolayısıyla, bir salât ü selâm okuyalım Efendimiz'e:

Fa'lem ennehü, “Lâ ilâhe illallâh” (10 defa)

Muhammedün rasûlullah SAS.

“*Allâhümme salli alâ... seyyidinâ... Muhammedini'n-nebiyyi'l-ümmiyyi ve alâ... Âlihî ve sahibihî ve sellim.*” (3 defa)

Bir Fâtiha-i şerife okuyalım!

.....

Bir salevât-ı şerife okuyalım!

.....

Elem neşrahleke'yi beraber okuyalım:

“—*Elem neşrah leke sadrek... Ve veda'na... anke... vizrek... ellezi... enkada... zahrek... Ve rafa'nâ leke... zikrek... Feinne... meal... usri... yüs râ... İinne... meal... usri... yüs râ... Feizâ... ferağte... fensab... Ve ilâ... rabbike... ferğab.*”

On tane de İhlâs-ı Şerif okuyalım!

.....

Bir Fâtiha-i Şerif daha okuyalım!

.....

Beraber üç salevât-ı şerife okuyalım:

“*Allâhümme salli alâ... seyyidinâ... muhammedini'n-nebiyyi'l-ümmiyyi ve alâ... âlihî... ve sahibihî... ve sellim.*” (3 defa).

Cenâb-ı Hak, dergâhında kabul buyursun da; bu mübarek Mi'rac hürmetine, cümlemizi, sevdiği, razı olduğu kulları arasına kabul buyursun...

Cümlenizin kandilini tebrik ederim... Birçok seneler bu mübarek günlere kavuşmayı Cenâb-ı Hak'tan diler, hepinizin ayrı ayrı duasını da rica ederim...

Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llâhi ve berekâtühû!

13. 06. 1980 – İskenderpaşa Camii

55. BAHÂEDDİN NAKŞİBEND HZ.LERİ

Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llâhi ve berekâtühû!

Siz kardeşlerine bugün kısacık bir vak'ayı duyurmak isteyeceğim... Bizim büyüklerimizden Nakşibend Muhammed Bahâeddin Hazretleri var. Onun menâkıbını okuyordum. Babaları ondaki cezbe halini anlayarak, daha 18 yaşındayken, Muhammed Baba Semmâsî Hazretleri'ne götürüp teslim etmiş:

“—Bu evlâdımı sizin terbiyenizde yetiştirmenizi rica ederim!” diyerekten.

Bir müddet onun hizmetinde bulunduktan sonra, ömürleri vefa etmemiş; Muhammed Baba Semmâsî Hazretleri rahmet-i Rahmân'a kavuşmuşlar. O sıralarda da bu Bahâeddin Hazretleri'ni, Emir Külâl Hazretleri'ne teslim etmişler;

“—Bunun terbiyesi size ait!” diyerekten.

Bir müddet de onun terbiyesinde bulunduktan sonra, aşk-ı ilâhiden kendini zabtedemiyor; memleket memleket gezerekten, kendisini daha güzel ve daha çabuk yetiştirecek kimseler arıyor. O arada bir büyüğe rast gelmiş.

“—Ona altı sene hizmet ettim, fakat bir netice alamadım.” diyor. “Sonra bir Allah dostuna rast geldim. O, bana dedi ki:

‘—Halin nasıl?’

Dedim ki:

‘—Bulduğum zaman yiyorum, bulmadığım zaman şükrediyorum.’

‘—Bu iş değil! Onu herkes yapar.’ demiş.

‘—Nedir efendim?’ demiş.

‘—Hiç olmazsa bir hafta aç kaldığın zaman, kimseyi rahatsız etmeyeceksin. Kimseye halini anlatmayacaksın, sabredeceksin.”

Sonra bana dedi ki:

‘—Sen içini düzelt! İçini ıslah eyle... Hatıralarını ıslah eyle... Sonra da zuafa ve miskinlere hizmet eyle!’

Bir müddet bu hizmeti yaptım. Sonra dedi ki:

‘—Şimdi de hayvanlara hizmet eyle... Yaralıları bul tedavi eyle,

hastalarını tedavi eyle, bak onlara!’ dedi.

Sonra da bana sokakların temizlenmesini emretti. Sokakları temizlemek üzere de yedi sene çalıştırdı beni... Ben de aşk ile, şevk ile çalıştım, bu hizmetlere...

Neticesinde diyor ki:

‘—Evlad insan ne zaman maarif-i ilâhiyyeye ve hakâyık-ı ilâhiyyeye vasıl olur?’

‘—Bilmem efendim...’

‘—Ne zaman ki, kalbini tasfiye eder, temizler; o zaman vasıl olur.’ dedi.”

Tasfiye demek; kötü ve çirkin huylardan onu arıtır, iyi huylarla doldurur içini. O zaman kalp tasfiye olmuş olur. Bu tasfiyeden sonra da insanlara, hatta hayvanlara hizmeti cana minnet bilir.

Hacegân Hazretleri buyurmuşlar ki:

“—Bu tarîkın binası, kuruluşu yâni, zamanın iktizasına göre hizmet üzerine kurulmuştur. Ne zaman ki hizmete ihtiyaç vardır; zikir ve murakabeler geriye, başka vakitlere bırakılır. o andaki insanlara olan hizmete bakılır. Hizmet dururken, benim zikrim var diye zikirle meşgul olmak, büyük hatadır.” demişler.

Onun için Nakşibend Hazretleri yine diyor ki:

“—Biz bu kemâlatı, olgunluğu, kitaplardan bulup da almadık. Kitaplardan olgunluk şöyledir diye okuduk da öyle olduk değil... İnsanlara hizmetle bulduk!.. Biz olgunluğu, kemâli insanlara hizmetle bulduk!” diyor.

Onun için bir şiirinde yazmış:

“—İnsanlara hizmet edenler, Arş’a kadar yükselir.” demiş. Yani Mi’rac dediğiniz yükseklik, ancak hizmetin mukabilinde, bu hizmetin de Allah rızası için olması şartıyladır.

Ubeydullâh-i Ahrar Hazretleri de bu tarîkın mensublarından olmakla beraber, diyor ki:

“—Abdullahil-Ensârî Hazretleri’nin hamamına, ben de insanlara hizmet için gittim. O kadar hizmette gayret gösterdim ki, artık efendi midir köle midir, zengin midir fakir midir; bunu

ayırt edecek halim kalmadı.

Herkese aynı hizmeti görmekle mükellef idim. Hatta bir vakitleri dört tane, humma denilen hastalığa tutulmuş hasta geldi. Onların tedavisi için çamaşırlarını yıkıyordum, üstlerini başlarını yıkıyordum, yemeklerini tedarik ediyordum; onlara bakıyordum. Derken ben de tutuldum hastalığa... Fakat hastalığa tutulduğum halde de, onlara hizmeti terk etmedim. Yine hasta olduğum halde dışardan su taşıyıp getiriyordum; onları yıkıyordum, çamaşırlarını yıkıyordum, temizliyordum; hizmetlerine bakıyor idim.

Bir vakit yine bu Abdullahi'l-Ensârî Hazretleri'nin hamamına gittim. Oradaki insanlara hizmet ederken, bir gün 14 —veya 16— tane insan geldi. Onların da hizmetlerinde hiç kusur etmedim. Yıkadım, keseledim, temizledim. Üstlerini başlarını temizledim. Fakat hiç birisinden de on para almadım. Para için yapmadım bu işleri, Allah için yaptım.”

Onun için, insanlığın en yüksek noktasına vâsıl olmuşlar. Tâ 700 senesinin insanı, fakat bugün tarih onları unutamıyor, biz de unutamıyoruz. Allah bizi affetsin... Gaye Allah'ın rızasını kazanmaktır. Allah rızası da Allah'ın kullarına hizmetle olur. Kendi menfaati için değil de; Allah'ın rızasına uygun amelleri işlemek, Allah'ın rızasını kazanabilmek için hayırlı ameller...

Hoca efendinin de söylediği gibi, iman ve amel-i salihlerde ileriye gitmek, ancak insanlara lâyıf olan hizmeti yapabilmekle olur. Halbuki Sadreddin-i Konevî Hazretleri —Konya'da medfun— onun 12 nasihatından birisi:

“—Sen ne kadar büyük adam olursan ol; alim ol, zengin ol, kuvvetli ol; ne olursan ol... Fakat iyi bil ki, karşıdaki en zayıf insan senden daha hayırlı ve senden daha efdaldir.”

O en zayıf gördüğün, hakir gördüğün insana; “Allah-u Teâlâ'nın indinde o benden daha sevgili ve benden daha hayırlı ve efdaldir.” de; ona yan gözle, hor gözle, bakma! Bugünkü insanların yaptığı çirkinlikleri sen de yapma!

Allah hepimizi affetsin de insanların kadr ü kıymetini bilip onlara hizmet etmeyi nasib eylesin... Allah'ındır bu mahlûkun hepsi... Köpek de Allah'ın mahlûku... Bütün varlıklar Allah'ın mahlûkudur. Bu Allah'ın mahlûklarına, sen de elinden gelen hizmeti yap!

Bunların en şerefliisi insandır. İnsanı insan yetiştirebilmek için gayret etmemiz lazım! Dünyalık yetiştirirsin, olur bir dünya adamı... Çok da paralar alır, fakat dünya adamıdır. Dinden haberi yok, imandan haberi yok! Gideceği yer cehennemdir belki de... Buna değil hizmet, bunu Allah'ın yoluna çevirebilip, Allah'ı buna anlatmak en büyük hünerdir. Onun için dinini iyi öğren! Dinsizleri dine getirmek için gayretini göster!

Allah cümlemizden razı olsun... Cümlemizi sevdiği ve razı olduğu kullarının arasına kabul buyursun...

Sevdiği, razı olduğu kul olabilmek için de, Allah'ın kullarına candan hizmet lâzım!

El-Fâtîha!

.....
Es-selâmü aleyküm!

20. 06. 1980 – İskenderpaşa Camii

56. NEFSİ TEMİZLEMEK

Esselâmü aleyküm!

Muhterem kardeşler! Peygamber SAS Hazretleri'nin, bir buyruğunun açıklaması... Rasûlüllah SAS buyurmuşlar ki:

“—Sokaklarda halka ezâ veren her nevi pislikleri giderin!”

Bu, hepimizin anladığı, bildiği bir şey... Fakat, büyüklerimiz buna şöyle mânâ vermişler:

“—Sokaklardaki pislikleri gidermek, kolay iş... Asıl bundan mânâ, senin Hakk'a vuslatına mânî olacak nefsî fenalıklardan kendini kurtarmak... Nefsin fenalıklarını gidermek... Senin Hakk'a vuslatına mni olan nefsanî halleri terketmek... Yâni, kötü huyları bırakıp, iyi huyların sahibi olmaya çalışmak.”

Bunun başına gazabı koymuşlar. Gazab, en kötü bir huy... Kendini beğenme, kibir, hased, riyakârlık, şehvet, şöhret ve envaı... Buhul... Bunlar insanların, müslümanların Hakk'a vuslatına, tekemmülüne manidir yâni... Hakka vuslatına mânidir. Bu manîleri gider!

Ahlâk kitabında yazan 63 küsur kötü huy var... Bu kötü huyları tedricen, birer birer; hepsini birden gidermek kolay olmaz da, birer birer onları gidermeye çalış! Yok etmeye çalış yâni. Onların yerine iyi ahlâkları doldur ki, Allah-u Tealâ'nın sevdiği bir kulu olabilesin!

Onun için ne güzel buyurmuş:

“—Senin Hakk'a vuslatına mânî olan ne kadar çirkin, lâıyksız kötü huylar varsa, o huylardan kendini kurtarmağa çalış!”

Bunun başı imansızlık, dinsizliktir. Bugün, hastanelerimize yapılan masraf, belki milyarlaraya varır. Kaç milyardır kim bilir? Bunun faydası, insanın ızdırabını mümkün mertebe biraz giderebilmek... Yoksa, hayatı uzatmak mümkün değil! Hayat ne kadarsa o kadar olacak. Fakat, ızdıraba düşmüş bir insanın ızdırabını muvakkaten giderirsin, o kadar...

Fakat Cenâb-ı Peygamber diyor ki:

“—Siz ecnebi memleketlerden gelen yiyecekleri yemeyin! Giyecekleri giymeyin! İlâçlarını da kullanmayın!”

Ya ne yapalım? “Bu kadar insansınız, müslümansınız, bunları kendiniz yapın! Onlara mecbur olmağa bakmayın!” demek. Bunlar da sizin Hakk’a vuslatınıza manidir.

Binâen aleyh, Hak yolu çok zor bir yoldur. O zor yolu aşmak kolay bir şey değildir. Onun için, evvelâ iman... Hastanelerdeki hastaların ızdırablarını az veya çok belki dindirebiliyoruz, mümkünse; fakat onun, ebediyyen cehennemde yanacağını hiç hatırımıza getirmiyoruz!

Dinsiz bir adam... Hayatını kurtarmışsın, ızdıraplardan kurtulmuş... İyi ama ebediyyen cehennemde yanacak! O mu evlâ; yoksa onu cehennemden kurtarmak mı evlâ?.. *Evlâ*, en iyisi demek. İnsanı iman sahibi etmek, iman sahibi olduktan sonra da imanın icaplarına uymak daha evlâ...

Yalnız, “Ben ‘*Lâ ilâhe illa’llâh, muhammedün rasûlü’llâh*’ dedim.” demekle kalmamalıdır. Neyi icap ediyor kelimeyi şahadet?

Allah-u Teâlâ'nın emirlerine uymak, Peygamber'in emirlerine uymak, sünnet-i seniyyesine tamamiyle yapışmak suretiyledir. Allah cümlemizi gafletten uyandırın...

Onun için Nakşibend Hazretleri diyor ki:

“—Fakir kimdir?”

Ashabına sormuş. Bize sorsalar deriz ki:

“—İşte, parası pulu olmayan adam...”

Yok, öyle değil! Bak ne diyor Üstadımız:

“—Fakir o insandır ki; dışı süslü, ama içi harab, imandan mahrum, amel-i sâlihlerden mahrum... İçi harap olan.”

Asıl fakir bu adamdır. Acıyacaksan buna acı da, bunu kurtar... Rızıkça fakir olan insanın rızkını Allah verecektir. O, hiçbiri aç kalmaz. Rızıklarını verecek. Fakat asıl mânevî rızık olan, iman... Onu evlâtlarımıza, herkese aşılatabilmek, hepimizin en birinci borcu...

Allah hepimizi affetsin de, iman ü İslâm'a Allah'ın istediği gibi sarılan, Peygamber SAS'in istediği gibi sarılıp, onun icablarını yapmaya çalışan kullarından etsin, cümlemizi...

El-Fâtîha!

.....

Es-selâmü aleyküm!

09. 06. 1980 – İskenderpaşa Camii

57. ABDÜLHÂLİK-I GÜCDEVÂNÎ HZ.'NİN NASİHATLARI

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

*El-hamdü li'llâhi rabbi'l-âlemîn... Ve'l-âkıbetü li'l-müttakîn...
Ve's-salâtü, ve's-selâmü alâ seyyidinâ muhammedin ve âlihî ve
sahbihî ecmaîn...*

Evvelâ hepimizin Beratımızın mübarek olmasını Cenâb-ı Hak'tan dilerim. Hepimizi, hoca efendinin hutbesinde söylediği gibi, derslerden ibret alan kullarından etsin ve çalışma gayretini bize ihsan etsin...

Şimdiye kadar çok Berat geçirdik şüphesiz. Fakat halimizde bir değişiklik göremiyorum, kendi halimde.. Allah Celle ve A'lâ cümlemize hidayet etsin de, bu mübarek gecede hem mağfûrîn zümresine dâhil olan, hem de sevgili olan kulları arasına bizleri de kabul etsin...

a. Berat Duası

Bu akşamki Berat duasını, unutmadan bir tekrar edeyim. Beraber okuyalım:

*Estağfiru'llâh... (15 defa) El-azîm, el-kerim, ellezî lâ ilâhe illâ hû, el-hayye'l-kayyûme ve netûbü ileyh... Ve nes'elühü't-tevbete ve'l-mağfirete ve'l-hidâyete lenâ, innehû hüve't-tevvâbü'r-rahîm...
Tevbete abdîn zâlimin li-nefsihî, lâ yemlikü li-nefsihî, mevten ve lâ hayâten ve lâ nüşûrâ..."*

Yâ Rabbi! (3 defa) Çok günahlar işledim. Çok kabahatlar yaptım. Kusurum çok, kabahatim de çok... Özürler diler, af isterim, mağfiret isterim. Bir daha yapmayacağıma söz veriyorum. Kabul eyle yâ Rabbi... Bizi mağfûrîn zümresine ilhak eyle yâ Rabbi... Ve sevdiğin kulların arasına da kabul eyle yâ Rabbi...

اللَّهُمَّ إِن كُنْتَ كَتَبْتَ اسْمِي فِي دِيْوَانِ السَّعْدَاءِ ، فَاثْبَتْهُ ؛ وَإِنْ

كُنْتَ كَتَبْتَ اسْمِي فِي دِيْوَانِ الْأَشْقِيَاءِ فَامْحَهُ؛ فَإِنَّكَ قُلْتَ فِي
كِتَابِكَ الْكَرِيمِ: يَمْحُو اللَّهُ مَا يَشَاءُ وَيُثَبِّتُ وَعِنْدَهُ أُمُّ الْكِتَابِ
(الرعد: ٣٩)

(Allàhümme... in kün-te... keteb-te... ismî... fî dîvâni's-süedâi...
fesbüthü... Ve in kün-te... keteb-te... ismî... fî dîvânil-eşkıyâi...
femhuhû!.. Vektüb-nî... fî dîvânis-süedâi... Feinneke... kulte... fî
kitâbike'l-kerîm: Yemhu'llâhu mâ yeşâü ve yüsbitü ve indehü
ümmü'l-kitâb)

[Allah dilediğini siler, dilediğini de sabit bırakır. Bütün kitapların aslı, ana kitap onun yanındadır.] (Ra'd, 13/39)

Kabahatimi biliyorum yâ Rabbi! Saîd yazılacak halim yok. Fakat sen Erhamür-râhimînsin! Kusurlarımı affet de lâıyk olmadığım halde saidlerin arasına benim ismimi yaz yâ Rabbi... Eğer kabahatlerim yüzünden şakî yazıldıysam, onu da senden rica ediyorum ki, o ismi oradan sil de, sildir de; ismimi saidlerin arasına yazdır yâ Rabbi! Çünkü kuvvet kudretin, hepsine kâfi...

Bunun arkasından size bir de, Abdülhâlik-ı Gücdevânî Hazretleri'nin bir nasihatını söyleyeceğim. Bir kaç defa tekrar ettiysem de, yine tekrarda fayda vardır inşaallah:

Abdülhâlik-ı Gücdevânî Hazretleri, Nakşî Tarikatı'nın asıl piridir. Nakşilik ile arasında beş şeyh geçmiştir. O beş şeyh, bu Abdülhâlik-ı Gücdevânî'den intikal eden Nakşîliği meydana koyamamışlardır. Ancak bu nasib, Nakşibend Muhammed Bahâeddin Hazretleri'ne nasib olmuş. O, Abdülhâlik-ı Gücdevânî'yi de görmemiştir. Görmediği halde ruhen, mânen ona bu dersi telkin etmiş.

Kendisine de telkin eden Hızır AS... Kendisini havuza sokmuş, suyun içine batırmış. “Şimdi, Allah de bakayım!” demiş. Suyun içinde, tabiatıyla ses çıkmaz. Ses çıkmayınca içinden diyecek tabiatıyla... “Ha, işte bunu dışarda da böyle yap!” demiş. Bu

şekilde zikir, beş şeyh arkasından Nakşibend Mehemed Bahaeddin Hazretleri'ne nasib olmuş. O da, bu nasibi talim etmiş bizlere... Bugüne kadar da el-hamdü lillâh, cârî olmaktadır.

b. Vukûf-u Zamânî

Bu zatın bu tarikatının da, 11 tane kaidesi var. Yani bu tarikat, 11 esas üzerine kurulmuştur. Mâlûm ya, binaların kuruluşunda temeller var. Bu temeller olmasa, bina az zamanda geçer. Binanın temeli atılması lâzım! Temelin de sağlam olması lâzım! Onun için bu 11 esas, 11 temel üzerine oturmuştur. Bunun birisi, ilk dersi *vukûf-u zamânî*'dir. *Vukûf-u zamânî*...

Biz bugün çok aldanmış durumdayız. Gaflet içindeyiz. Derviş olmayı isteyen çok... Her tarafta bunları talim eden de çok... Fakat gâyeden hep uzak... Gaye, Allah demek ise de, o gayenin kökü Allah-u Teâlâ'nın huzurundan ayrılmamaktır. *Vukûf-u zamânî* ki, *zaman* an demektir. Dakika değil saniye değil, *an*... Bir an içerisinde, insan çeşitli kılıklara girebiliyor. Binâen aleyh, o anın nasıl geçtiğine bak! Hayırla mı geçti, şerle mi geçti? Hayırla geçtiyse, şükret Allah'a. Eğer gafletle ve hayırsız bir şekilde geçtiyse, onlara da nedamet ve pişmanlıklarla tövbe ve istiğfar eyle...

Onun için, büyüklerimizin hepsi —Nakşibend Hazretleri de bunun içinde— diyorlar ki:

"—Bu, amelleri hesap etmektir."

Her gün ve her akşam amellerini teraziye koy... Yâni 24 saatte yaptığın işleri teraziye koy, ölç... Bakalım ne yaptın? Hayırlı işler mi yaptın, yoksa zararlı işler mi yaptın? Bunu ölçmekle hepimizi mecbur tutuyor. Bunu ölçmedikçe ve buna yapamadıkça dervişlikten uzaksın sen!

Allah demek; o boynumuzun borcu... Tesbih çekmek; boynumuzun borcu... İşte, namazlarımızda olduğu gibi. Fakat asıl anını boş geçirme! Gafletle geçirme!.. Allahsızlıkla geçirme anını... Her an gönlün Allah ile olsun. Elin işte olur, dilin sözde olur, kendin vazifende olursun... Fakat gönlünü Allah'tan ayırma!

Netice buna bağlanıyor.

Her an için, Allah-u Teâlâ'nın huzurunda olduğunu bil! Çünkü o diyor ki: “Ben sizinle beraberim, ben sizinle beraberim! Nerede olursanız olun, ben sizinle beraberim!”

وَهُوَ مَعَكُمْ أَيْنَ مَا كُنْتُمْ (الحديد: ٤)

(*Ve hüve meaküm eyne mâ küntüm*) “Nerede olursanız olun, o sizinle beraberdir.” (Hadid, 57/4) buyuruyor.

Bunu diyen Allah-u Celle ve A'lâ... Sûre-i Hadid'de ve başka ayetlerde de mevcut.

Cenâb-ı Peygamber de diyor ki:⁸⁹

أَفْضَلُ الْإِيمَانِ، أَنْ تَعْلَمَ أَنَّ اللَّهَ مَعَكَ حَيْثَمَا كُنْتَ

(طب. حل. عن عبادة بن الصامت)

RE. 76/9 (*Efdalü'l-îmân*) “İmanın en yüksek derecesi, (*en ta'leme enne'llâhe meake haysü mâ künte*) nerede olursan ol, Allah-u Teâlâ Hazretleri'nin seninle beraber olduğunu bilmendir.”

Sen bil ki, Allah seninledir, görüyor, biliyor. Her işine vakıf. Kaçacak bir tarafımız yok... Bunu bildiğimiz halde de, ne kadar kabahat ettiğimiz gözümüzün önünde... Bu da bizim gafletimizin bir eseri. Allah cümlemizi bu gafletten uyandırsın...

Onun için müslümana lâzım olan, uyanık olması ve her anını değerlendirmesi...

"—Benim bu anım nasıl oluyor da boşa gidiyor? Niçin Allah'a yarar bir iş yapamadım? Niçin Allah'ın kullarına yarar bir iş yapamadım?" diyerekten üzülmesi lâzım!

⁸⁹ Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.VIII, s.336, no:8796; Taberânî, *Müsnedü's-Şâmiyyîn*, c.I, s.305, no:535; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.VI, s.124; Ubâde ibn-i Sâmit RA'dan.

Mecmaü'z-Zevâid, c.I, s.225, no:204; *Kenzü'l-Ummâl*, c.I, s.37, no:66; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.V, s.194, no:3971; RE. 76/9.

İşte bu akşam, bunun en güzel bir nümûnesi. Allah hepimizi uyandırsın da, bu akşamın kıymetini bilip... Bunu bilmeyen yok, biliyoruz hepimiz. Kitaplarda yazılı bunlar... Okuyanlar çok, fakat tatbik edenimiz yok... Zamanlarımız boşa gidiyor, gafletle kayboluyor. Bundan dolayı mes'ulüz. En kıymetli şey nefesimiz, en kıymetli varlığımız nefesimizdir; milyonlar kaybolsa zararı yok...

Dün bir yerdeydim, çok üzüldüm. O gittiğim evin önüne evler yapılmakta, kooperatif evleri...

“—Kaç para bunlar?” dedim.

“—Bir tanesine 25 milyon...” dediler.

“—Topu mu?” dedim.

“—Yok, yok; bir katı!” dediler. "Gittik sorduk, alımkâr olduk. Bir katının 25 milyon lira olduğunu ve bunların da kâmilten satıldığını, yalnız bir daire kaldığını söylediler." dediler.

Şaşırdım kaldım. Allah affetsin... Demek bizde milyonlar çok... Milyonların da kıymeti yok... Lâzım olan insanın anını bilip, Allah'ın huzurunda olduğunu bilip, Allah'a yarar iş yapabilmek... Allah'ın sevdiği ve razı olduğu bir kul olabilmek... Yoksa hepimiz geldik, hepimiz gideceğiz. Buna kimsenin şüphesi yok... Geldik; nasıl geldiysek öylece gideceğiz. Bu gün mü, yarın mı; o da belli değil. İnsanın daima hazırlık içerisinde olması lazım!

c. İlim Tahsil Eyle!

Onun için bu, Abdülhâlik-ı Gücdevanî Hazretleri'nin hepimize olan nasihatlarından bir tanesi... Onu kitap arasında arayıp bulmak zor. İnşâallah bir kâğıt içerisine yazalım da, biraz da izah yapalım; hepimiz o kâğıttan istifade edelim!

Bazıları işimize gelmez bugün bizim. Çünkü, refah ve saadetin meftunuyuz. Yaşayalım, nasıl yaşarsak öyle yaşalım... Bu yaşayışımıza keder gelirse, o bizim için büyük bir zarar. Halbuki, büyüklerimiz de bunun aksini istiyorlar bizden. Refah yok... Peygamber SAS, ömründe rahat görmemiş.

Binâen aleyh diyor ki, hepimize hitâben:

"—Oğlum! Tahsil-i ilm eyle!"

İlmin kökü Kur'an-ı Azimüşşan'dır. Diğer ilimlerin hepsi ondan dağılmış teferruat, dallar budaklardır. Dalıyla budağıyla uğraşacağına, Allah'ın kitabıyla uğraş da onu öğren.

"—Fakat tahsil-i ilmin yanında edebi de öğren!" diyor.

Edepsiz olan tahsil fayda etmez insanlara. Bugünkü tahsil-i ilimde gerek teferruatında olsun, gerek esasında olsun edep yok! Edep olmayınca, ilimden fayda olmaz. İlmin faydası edebe bağlıdır.

Üçüncüsü de:

"—Takvâyı öğren evlâdım!" diyor.

Takvâ sahibi ol! Allah'tan korkuyu öğren! Bir polisin yanında, bir jandarmanın yanında yahut bir şahsın yanında, bir kabahat yapmağa insan utanır, görürler diyerekten sıkılır. E, Allah-u Teâlâ'nın gördüğünü bilmez mi insan? O fenalığı yaparken, beni Allah görüyor diyemez mi insan?

Bunu biliyor pekalâ... Ama, gaflet gözleri kapatıyor, bakıyorsun o fenalığı da işliyor. Onun için, Cenab-ı Hakk'a bu akşam çok yalvaralım da bize uyanıklık versin Allah...

Bu üç şeyi söyledikten sonra da diyor ki:

“—Oğlum! Geçmiş olan, selef dediğimiz Peygamber Efendimiz zamanındaki ve ondan sonraki olan tabiin devrindeki insanların hareketlerini öğren! Tetebbû et eserlerini... Onlar nasıl çalışmalar yapmışlar, nasıl mücahedelerde bulunmuşlar; nasıl ibadetlerde gayret göstermişler? Onlara uymağa çalış. Bid'atlerden kork, kaç... Bid'atlerden çok sakın!”

Nelerdir bid'at onu öğren... Giyiminde kuşamında, evinde, ve sair hat ve harekâtında Avrupa'yı değil, İslâm'ı taklid ederek yaşa! Avrupa'yı taklid ederek yaşamak kolay; paralar da çok... Fakat İslâm'ı taklid ederek yaşamak zor.

“—Bununla beraber ilm-i hadis ve ilm-i tefsiri de çok oku! Tetebbû eyle onları... Kendini onlara uydurmağa çalış!”

Allah cümlemizi affetsin de, bu mübarek gecede, bu mübarek gün hürmetine ve bu mübarek gece hürmetine, cümlemizi mağfûrîn zümresine ilhak eylesin... Ve sevdiği, razı olduğu kulları arasına cümlemizi kabul eylesin...

Duamızı bir kere daha tekrar edelim:

*Allâhümme in künte ketebte ismî fî dîvânî's-süadâi, fesbüthü...
Ve in künte ketebte ismî fî dîvânî'l-eşkiyâi, femhuhû... Fektübî fî
dîvânî's-süadâi... Feinneke kulte fî kitâbike'l-kerîm: Yemhu'llâhu
mâ yeşâ' ve yüsbitü ve indehû ümmül-kitâb...*

Cenâb-ı Hak hepimizi affetsin de, bizi de saidlerin arasına — lâyıık değılsek de— fazl u keremiyle kabul buyursun...

*Ve salla'llâhu alâ seyyidinâ muhammedin ve âlihî ve sahbihî
ecmaîn... Ve'l-hamdü li'llâhi rabbi'l-âlemîn... Tekabbel minnâ bi-
hürmeti'l-fâtihah!*

27. 06. 1980 – İskenderpaşa Camii

58. BERAT GECESİ KONUŞMASI

Es-selâmü aleyküm!

Estağfiru'llâh... (25 defa)

Estağfiru'llâh el-azîm el-kerîm ellezî lâ ilâhe illâ hû, el-hayye'l-kayyûme ve etûbü ileyh... Ve es'elühü't-tevbete ve'l-mağfirete ve'l-hidâyete lenâ innehû hüve't-tevvâbü'r-rahîm... Tevbete abdin zâlîmin linefsihî, lâ yemlikü li-nefsihî, mevten ve lâ hayâten ve lâ nüşûra...

اللَّهُمَّ أَنْتَ رَبِّي، لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ خَلَقْتَنِي، وَأَنَا عَبْدُكَ، وَأَنَا عَلَى
عَهْدِكَ وَوَعْدِكَ مَا اسْتَطَعْتُ، أَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ مَا صَنَعْتُ، أَبُوءُ لَكَ
بِنِعْمَتِكَ عَلَيَّ، وَأَبُوءُ بِذَنْبِي، فَاغْفِرْ لِي، فَإِنَّهُ لَا يَغْفِرُ الذُّنُوبَ
إِلَّا أَنْتَ .

(Allâhümme ente rabbî, lâ ilâhe illâ ente halaktenî, ve ene abdük, ve ene alâ ahdike ve va'dike mesteta'tü, eüzü bike min şerri mâ sana'tü, ebûü leke bi-nîmetike aleyye, ve ebûü bi-zenbî, fağfirlî, feinnehû lâ yağfiru'z-zünûbe illâ ente.)⁹⁰

اللَّهُمَّ أَنْتَ الْمَلِكُ، لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ سَبْحَانَكَ وَبِحَمْدِكَ، أَنْتَ رَبِّي وَأَنَا

⁹⁰ “Allah’ım! Sen benim Rabbimsin. Senden başka ilah yoktur. Beni sen yarattın. Ben senin kulunum. Gücümün yettiği kadar seninle olan ahdime ve sana verdiğim söze sadığım. Yaptığım hataların şerrinden sana sığınırım. Benim üzerimdeki nimetlerini anıyorum ve günahımı da itiraf ediyorum. Beni bağışla... Biliyorum ki günahları ancak sen bağışlarsın.”

عَبْدُكَ ، ظَلَمْتُ نَفْسِي ، وَاعْتَرَفْتُ بِذَنْبِي ، فَاعْفِرْ لِي ذُنُوبِي جَمِيعًا ،
فَإِنَّهُ لَا يَغْفِرُ الذُّنُوبَ إِلَّا أَنْتَ .

(*Allâhümme ente'l-melikü, lâ ilâhe illâ ente sübhâneke ve bi-hamdik, ente rabbî ve ene abdük, zalemtü nefsi va'tereftü bi-zenbî, fağfirlî zünübî cemian feinnehû lâ yağfiru'z-zünûbe illâ ente.*)⁹¹

وَإِهْدِنِي لِأَحْسَنِ الْأَخْلَاقِ ، لَا يَهْدِينِي لِأَحْسَنِهَا إِلَّا أَنْتَ ، وَأَصْرِفْ
عَنِّي سَيِّئَهَا ، لَا يَصْرِفُ عَنِّي سَيِّئَهَا إِلَّا أَنْتَ ، لِيَبِكَ وَصَعْدِيكَ وَالْخَيْرِ
كُلَّهُ فِي يَدَيْكَ ، وَالشَّرَّ لَيْسَ إِلَيْكَ ، أَنَا بِكَ وَالْإِيكَ ، تَبَارَكَ رَبَّنَا وَ
تَعَالَيْتَ ، نَسْتَغْفِرُكَ وَنَتُوبُ إِلَيْكَ .

(*Ve'hdinî li-ahseni'l-ahlâk, lâ yehdînî li-ahsenihâ illâ ente, va'srif annî seyyiehâ, lâ yasrifü annî seyyiehâ illâ ente, lebbeyke ve sa'deyke ve'l-hayru küllühû fî yedeyke, ve's-şerru leyse ileyke, ene bike ve ileyke, tebârekte rabbenâ ve teâleyte, nestağfiruke ve netûbü ileyk.*)⁹²

⁹¹ “Allah'ım! Sen mülkün sahibisin. Senden başka Melik yoktur. Seni tesbih eder ve sana hamd ederim. Sen benim Rabbimsin, ben de senin kulunum. Nefsime zulmettim, günahımı itiraf ediyorum. Bütün günahlarımı bağışla... Çünkü günahları senden başka bağışlayacak yoktur.”

⁹² “Allah'ım, beni güzel ahlâka ilet... Senden başka beni güzel ahlâka eriştirecek yoktur. Kötü ahlâkı da benden uzaklaştıracak olan ancak sensin. Davetine uydu, yüce huzuruna geldim. Hayırların hepsi senin elindedir. Sana kötülük ulaşamaz. Ben senden geldim ve sana döneceğim. Ey Rabbimiz! Sen çok mübarek ve çok yücesin. Mağfîretini diliyoruz ve sana dönüyoruz.”

اللَّهُمَّ اغْسِلْ عَنِّي خَطَايَا يَ بِمَاءِ الثَّلْجِ وَالْبَرَدِ ، وَنُقِّ قَلْبِي مِّنَ
الْخَطَايَا كَمَا يَنْقَى الثَّوْبَ الْاَبْيَضُ مِنَ الدَّنَسِ ، اللَّهُمَّ بَاعِدْ
بَيْنِي وَبَيْنَ خَطَايَا يَ كَمَا بَاعَدْتَ بَيْنَ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ .

(Allâhümme'ğsil annî hatâyâyê bi-mâi's-selci ve'l-bered, ve nakki kalbî mine'l-hatâyâ kemâ yünakka's-sevbü'l-ebyadu mine'd-denes, allâhümme bâid beynî ve beyne hatâyâyê kemâ bâadte beyne'l-meşriki ve'l-mağrib.)⁹³

—Fâtiha-i şerîfe mea'l-besmele-i şerîfe!

.....
—Beşer salevât-ı şerîfe!

.....
—Üçer Elem neşrahleke-i şerîf mea'l-besmele!

.....
—Onar İhlâs-ı şerîf meal-besmele!

.....
—Fâtiha-i şerîfe mea'l-besmele-i şerîfe!

.....
—Beşer salevât-ı şerîfe!

.....
Fa'lem ennehû: "Lâ ilâhe illa'llah" (10 defa)

Muhammedün rasûlü'llâh, salla'llâhu aleyhi ve sellem.

"Allââhümme salli alâââ, seyyidinâââ, muhammedini'n-nebiyyil-ümmiyyi ve alâ... Âââlihî, ve sahibihî, ve sellim." (3 defa)

Berat duasını okuyalım beraber, yine:

⁹³ "Allah'ım! Hatalarımı kar ile, kar suyu ile temizle. Beyaz elbisenin lekelerden temizlendiği gibi benim de kalbimi ünahlardan temizle... Allah'ım! Doğu ile batı arasını uzak kıldığın gibi, günahlarımla benim aramı da uzak kıl..."

اللَّهُمَّ إِن كُنْتَ كَتَبْتَ اسْمِي فِي دِيْوَانِ السَّعْدَاءِ ، فَاثْبَتْهُ ؛ وَإِنْ
 كُنْتَ كَتَبْتَ اسْمِي فِي دِيْوَانِ الْأَشْقِيَاءِ فَامْحُهِ ؛ فَإِنَّكَ قُلْتَ فِي
 كِتَابِكَ الْكَرِيمِ : يَمْحُو اللَّهُ مَا يَشَاءُ وَيُثَبِّتُ وَعِنْدَهُ أُمُّ الْكِتَابِ
 (الرعد : ٣٩)

(Allâhümme... in künte... ketebte... ismî... fî divâni's-süedâi...
 fesbüthü... Ve in künte... ketebte... ismî... fî divânil-eşkiyâi...
 femhuhû!.. Vektübni... fî dîvânîs-süedâi... Feinneke... kulte... fî
 kitâbike'l-kerîm: Yemhu'llâhu mâ yeşâü... ve yüsbitü... ve indehû...
 ümmü'l-kitâb...)

Âmîn...

Sübhâne rabbiye'l-aliyyi'l-a'le'l-vehhâb... El-hamdü li'llâhi
 hakka hamdihî, ve's-salâtü ve's-selâmü âlâ hayra halkihî
 muhammedin ve âlihî ve sahibihî ecmaîn...

Allâhümme rabbenâ, ya rabbenâ, tekabbe'l-minnâ, inneke
 ente's-semîu'l-alîm... Fetüb aleynâ, ya mevlânâ, inneke entet-
 tevâbür-rahîm... Ve'hdinâ ve veffiknâ ile'l-hakkı ve ile'n-necâti ve
 ilâ tarîkîn müstakîm... Bi-fadlıke, ve cûdike, ve keremike, ya
 ekreme'l-ekremîn, ve yâ erhame'r-râhimîn...

Yâ Rabbi! Bu okuduklarımızdan hâsıl olan sevapları, sevgili
 Peygamber Efendimiz SAS Hazretleri'nin, ve bütün peygamberân-
 ı izâm hazerâtının; evlâd, ezvâc, ashâb ve etba'larının; ve bu ana
 kadar geçmiş bi'l-cümle mü'minîn, mü'minât ve meşayih-ı
 izâmımızın ruhlarıyla beraber; Ebû Bekr-i Sıddık, Ömerü'l-Fâruk,
 Osmân-ı Zinnûreyn, Aliyyü'l-Mürtezâ, ve'bnâhümâ ve'l-Fâtıma, ve
 sâir ezvâc-ı tâhirât vâlidelerimizin ruhlarıyla beraber; Selmân-ı
 Fârisî'den bu ana gelinceye kadar geçen bütün meşâyihimizin
 ruhlarına ayrı ayrı hediye eyledik, Mevlâ vasıl eyleye...

Cümlesinin ruhlarını mesrûr, kabirlerini pür-nûr,
 makamlarını âli, derecelerini yüksek eyleyip, seyyiatlarımızı ve

seyyatlarını da hasenâta tebdil eyleye...

Biz dahi onlar gibi bu dar-ı dünyadan göç vakti gelince, cümlemize az ağrı, âsân ölüm, kâmil bir iman ile ve buyurun:

"—Eşhedü en lâ ilâhe illa'llâh, ve eşhedü enne muhammeden abdühû ve rasûlüh."

Bu akşamki Berat hürmetine bir dahi:

"—Eşhedü en lâ ilâhe illa'llâh, ve eşhedü enne muhammeden abdühû ve rasûlüh."

Aşk ile bir dahi:

"—Eşhedü en lâ ilâhe illa'llâh, ve eşhedü enne muhammeden abdühû ve rasûlüh." kelime-i tayyibe-i münciyesini de, can ü yürekten söyleye söyleye çene kapayıp göz yummayı Mevlâ cümle ümmet-i Muhammed'e, bizlere de nasîb ü müyesser eyleye...

Allâhümmec'alnâ mine't-tevvâbîn... Vec'alnâ mine'l-mütetahhîrîn... Vec'alnâ min ibâdike's-sâlihîn... Vec'alnâ mine'llezîne lâ hafvün aleyhim ve lâ hüm yahzenûn...

Allâhümme'hdinâ min indik... Ve efid aleynâ min fadlik. Ve esbiğ aleynâ min rahmetik... Ve enzil aleynâ min berekâtik...

Ve belliği'llahümme ilâ rûhu'l-merhûm, ve'l-mağfûr, ve'l-muhtâcü ilâ rahmeti rabbihî'l-gafûr Hâlid ibn-i Zeyd Ebû Eyyûb el-Ensârî Hazretleri'nin ruhu ile, bi'l-umum ashâbı güzînı rıdvânu'llâhi teâlâ aleyhim ecmaîn hazretlerinin ruhlarına; selâtin-i mâziyyenin de ruhlarıyla beraber İskender Paşa'nın ruhu ile, bi'l-umum ashab-ı hayrâtın da ruhlarına; bâhusus, hâzırûn ve cemaat kardeşlerimizin, geçmişlerimizin ve geçmişlerinin ruhlarına ayrı ayrı hediye eyledik, Mevlâ vâsil eyleye...

Bu mübarek gece hürmetine Cenab-ı Hak, cümlemizi ve cümle geçmişlerimizi mağfûrîn zümresine ilhak eyleye...

Allâhümmec'alnâ mine't-tevvâbîn... Vec'alnâ mine'l-mütetahhîrîn... Vec'alnâ min ibâdike's-sâlihîn... Vec'alnâ mine'llezîne lâ hafvün aleyhim ve lâ hüm yahzenûn...

Allâhümme'hdinâ min indik... Ve efid aleynâ min fadlik... Ve esbiğ aleynâ min rahmetik... Ve enzil aleynâ min berekâtik...

Allâhümme innâ nes'elüke temâme'n-ni'meh... Ve devâme'l-

âfiyeh... Ve hüsne'l-hàtimeh...

Fâtiha demeden evvel, kardeşimin vaazında söylediği... Güzel tercümanlık yaptı bana, eksik olmasın...

Şimdi biz bir vücuduz değil mi? Elimizi kolumuzu ayırsalar, sen de şöyle bir kenarda dur deseler, neye benzeriz? Hiç bir şeye benzemeyiz. Hele kafamızı, kulaklarımızı, burunlarımızı alırsak, hiçbir şeye yaramayız.

المؤمنون كالجسد الواحد.

(*Elmü'minûne ke'l-cesedi'l-vâhid*) “Bütün müslümanlar bir vücut gibidir.” Bölünemez, bölünmesine imkân yoktur. Bugünkü bölünme, bizim kolsuz bacaksız kalışımızın alâmetidir. Kolsuz bacaksız insanın hali neyse, bugünkü halimiz de ondan ibarettir. Allah hepimizin kusurunu affetsin...

Şimdi burada gelip de, yüzümüzü kibleye çevirmek kolay iş... O umûmî... Herkes dönüyor ya, ben de döneceğim tabiatıyla... Ama gönlü Allah'a çevirmek mes'ele! Allah'a gönül veren insan ayrılmaz; çünkü kardeşiz. Mü'minler kardeş yâni... Kardeş kardeşten nasıl ayrılır? Kardeş kardeşi nasıl öldürür?

Allah hepimizi affetsin... Bu mübarek gece hürmetine bize iz'an, akıl, fikir ihsan buyursun... Gittiğimiz yolu bilen, ne için yaşadığımızı bilen, nasıl ahirete gideceğimizi düşünen bahtiyarların arasına, bizleri de ilhak eylesin...

Söylenecek çok söz var ama kâfidir bu kadarı inşallah! Allah cümlemizi bu mübarek gece hürmetine affeylesin... Başka ne diyeceğiz? Başka diyeceğimiz de yok... Bu affa mazhar olursak ne mutlu bize... Ama bugün affoluruz, affeder Allah... Yarın? Yarın yine eski tas, eski hamam olacaksak...

Nasıl ki Ramazan'da, camilerimiz doluyor el-hamdü lillâh... Bayram geldikten sonra, sanki biz değilmişiz o... Cami, cemaat yine eskisine kalıyor. Bir tane, iki tane kapabilirsek ne mutlu... O bile bulunmuyor.

Allah hepimize intibahlar nasib etsin... Yâni çok mühim ders... Çok mühim bir ders... Gönlün Allah'a verilmesi lâzım! Gönlün Allah'a...

Bu dünyada zengin olmak kolay iş, n'olacak. Bugün söylediğim gibi, yirmi beş milyon liraya bir kat... Bana birisi dedi ki, elli milyona da var. Elli milyon liraya kat oluyor, delilik bu! Delilik...

Bizim kardeşlerimiz köylerde nasıl oturuyor? Kendilerinin yaptığı birer ev var, belki yüz bine mal olmaz bile... Bizim onlardan ne farkımız var? Kıyamete kadar yaşayacak mı, bu yaptığımız evler, yâhu? Biz de öyle basit bir ev yapalım da, gâvurlara el açıp da bize para verin diyeceğimize, bu paralarımızı çalıştıralım memleket namına, millet namına... Gâvurun vereceğinden yüz misli fazla olur, bu para... Fakat bunları taşlara veriyoruz, dikiyoruz o taşları... Sonra da, o taşlardan fayda bekliyoruz. Çok yazık!

Şimdi bir adam var, resim gezdiriyor etrafında... Kardeşlerimize de veriyor da:

“—Bu resme bakın da, beni bilin, beni şeyh tanıyın!” diyor.

Hiç akıl yok... Put bu! Biz putçu muyuz yâhu? Biz gâvur muyuz puta tapacak? Bu, puttan ibarettir bu resim.

İnsanda can var, putta can var mı? Resimde can var mı yâni? Resimde can yok da, o resme nasıl bakılır da insan, resimden ne anlar? Resim insanı nesini gösterir? Hiç bir şeyini göstermez. Peygamber SAS'in resmi mi var? Ama hepimizin gönlünde nasıl yaşar.

Binâen aleyh, Peygamberimiz'i nasıl tanırız? Onun hilyesi var işte, büyükler gösteriyorlar; Peygamber böyleydi diyerekten, ahlâkı böyleydi diyerekten... Giyimi böyleydi, yiyişi böyleydi, secaati böyleydi, sabrı böyleydi, efendim cömertliği böyleydi... Haaa, Cenâb-ı Peygamber böyle...

Resimden bunu anlayabilir misin? İmkânı yok...

Allâhümme innâ nes'elüke'l-afve ve'l-âfiyeh... Fi'd-dîni ve'd-

dünyâ ve'l-âhireh...

Teveffenâ müslimîn, ve elhıknâ bi's-sâlihîn...

Teveffenâ müslimîn, ve elhıknâ bi's-sâlihîn...

Teveffenâ müslimîn, ve elhıknâ bi's-sâlihîn...

Şurada iyi dikkat edilecek bir şey var:

فَادْخُلِي فِي عِبَادِي . وَاَدْخُلِي جَنَّتِي (الفجر: ٢٩-٣٠)

(*Fe'dhulî fî ibâdî.*) “Gir benim şu has kullarımın arasına!
(*Ve'dhulî cennetî*) Gir cennetime!” (Fecr, 89/29-30) der Allah-u
Teâlâ...

Yâni, “Evvelâ benim iyi kullarımın arasına girin de, cennetime
öyle girersiniz!” buyruluyor. İyi kulların arasına girmeden,
cennete girmek mümkün değil... Evvelâ şart; iyi kulların arasın
girecek, o iyiliği sen de kazanacaksın! O iyiliklerin sahipleriyle
cennete beraber gireceğiz inşallah...

Allah hepimizi affetsin de, bu iyiler zümresine cümlemizi ilhak
buyursun ve mübarek beratımızı da kabul etsin... Bizi de, bu
beratları eline temiz olarak verilmiş kullarından eylesin ve bunu
muhafaza eden kullarından etsin...

Şimdi, bu kardaş yine çok güzel söyledi de: Namaz kılmak, beş
vakite mahsus bir ibadet... Yarımşar saatten ikibuçuk saat eder,
abdestiyle beraber... Fakat 24 saat var günde... Bu 24 saat
gönlümüzden Allah çıkmayacak! Her anımızda, —*vukûf-u zamânî*
diyerekten büyüklerimizin dediği— bütün an, huzur içerisinde
Allah ile beraber olacağız. Allah'ın bizimle olduğunu bileceğiz.

Çünkü Peygamber SAS Efendimiz diyor ki:⁹⁴

⁹⁴ Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.VIII, s.336, no:8796; Taberânî, *Müsnedü'ş-Şâmiyyîn*, c.I, s.305, no:535; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.VI, s.124; Ubâde ibn-i Sâmit RA'dan.

Mecmaü'z-Zevâid, c.I, s.225, no:204; *Kenzü'l-Ummâl*, c.I, s.37, no:66; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.V, s.194, no:3971; RE. 76/9.

أَفْضَلُ الْإِيْمَانِ ، أَنْ تَعْلَمَ أَنَّ اللَّهَ مَعَكَ حَيْثَمَا كُنْتَ
(طب. حل. عن عبادة بن الصامت)

RE. 76/9 (*Efdalü'l-îmân*) “İmanın en yüksek derecesi, (*en ta'leme enne'llàhe meake haysü mâ künte*) nerede olursan ol, Allah-u Teâlâ Hazretleri'nin seninle beraber olduğunu bilmendir.”

Bunu unuttur insan tabii... Buna çalışmak lâzım! Nasıl ki bir sanata çalışıyor insan; bir sene, üç sene, beş sene... Ondan sonra usta oluyor. E, buna hemen usta desek, "Oğlum bunu böyle dürteceksin!" desek, dürtemezsin! Ne derler ona, bir eğeyi bile dürtemezsin söylemekle... Rendeği yürütemez söylemekle... Tâlim edecek onu... Zaman itibarıyla da alıştırarak elini... Yoksa tahtayı da bozar, demiri de bozar... Binâen aleyh bunun böyle olması, öğrenilmesi lafla olmaz.

Bayezid-i Bestâmî diyor ki:

"—Ben otuz sene çalıştım!"

O otuz sene çalışmış. Biz altmış sene çalışsak yine boş! Çünkü bizde lokmanın temizliğinde şüphe var. Helâle dikkat etmiyoruz.

Allah affetsin... Yeter bu kadarlık... Allah mübarek etsin inşaallah...

Es-selâmü aleyküm!

27. 06. 1980 – İskenderpaşa Camii

59. RAMAZAN'A GİRERKEN...

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

*El-hamdü li'llâhi rabbi'l-âlemîn... Ve'l-âkıbetü li'l-müttakîn...
Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidinâ muhammedin ve âlihî ve
sahbihî ecmâin...*

Muhterem kardeşler!

Bugünkü cumamız, cümlemiz hakkında mübarek olsun... Yarından sonraki Ramazanımızı da, Cenâb-ı Hak cümlemiz hakkında mübarek ve müteyemmin eylesin...

Gerek Ramazan-ı Şerif'te ve gerek sair zamanlarda yapacağımız birçok hayırlar var: Sadakalar vermek, fakirlere bakmak... Şu inşaat, bu inşaat, camiler, medreseler ve sâire yaptırmak... Sayısız. Bunların en güzeli; başına hâkim olmak, başa!

Vücut var ya, kocaman bir vücut... Üzerinde ufacık bir baş... Hep devlet bu başta... Bu başa hâkim olamazsak, vücudumuzun hiç kıymeti yok!

Meselâ; Allah-u Teâlâ bize göz vermiş, kulak vermiş, konuşma imkânı vermiş... Nefes alıp verme imkânı vermiş. Bu imkânlar olmasa; yâni gözümüz görmez, kulağımız duymaz, ağzımız konuşmaz, nefes alıp vermekte de zorluk çeksek, neye yararız? Hiç bir şeye yaramayız. Çok müşkül...

Onun için, sizden ricam... Allah hepimizin muîni olsun da, bu önümüzdeki Ramazan'da en çok gayret edeceğimiz şey: Gözümüze hakim olmak... Kulağımıza hâkim olmak... Sözümüze hakim olmak... Nefeslerimize de hâkim olmak gayretini, Cenâb-ı Hak, cümlemize nasib etsin...

Bu istemekle de kâfi değil... Bu işe çok çalışmak ve gayret etmek lâzım ki, bunlara hâkimiyet elde edilebilsin! Göze hâkim olamıyor, gözü istediği gibi her şeye bakıyor... Sözüne hâkim olamıyor, istediği gibi konuşuyor... Kulağı da her şeyi dinliyor... Nefesi de boşa gidiyor... Bu adamın ömrü zayıttandır. En büyük

zayıat!

Kıyamet gününde en evvel sorulacağımız şeylerden birisi;

“—Sana verdiğim ömrü, kulum ne yaptın? Bu ömrü nereye harcadın?” diyecek Cenâb-ı Hak...

Her nefes bir ömürdür. Her nefes bir ömürden ma'duttur. Binâen aleyh, bu nefesi boşa geçirmemek için, elden gelen gayreti bırakmamak lâzım!

Allah, cümlemize intibahlar nasib etsin de, bu Ramazan-ı Şerif'te en çok gayretimiz; bu nefeslerimize sahip olabilmek, boşuna kaçırmamak! Gafletten kendimizi kurtarabilmek nasib etsin Cenâb-ı Hak cümlemize...

Oruç; her sene tutuyoruz el-hamdü lillâh! Namazlarımızı da kılıyoruz. Hayr u hasenatı da yapıyoruz. Fakat bunların en iyisi, şu dört şeye sahip olabilmek:

Başta bir de akıl var ya; o akıl olmasa hiç bir şeye yaramayız. Onun için, bu vücudun vücutluğu bu baş iledir. Bu baş olmasa, bu vücudun hiç kıymeti olmaz. Baş var ama görmüyor... Baş var ama duymuyor... Baş var, ama söylemiyor... Baş var, ama düşünemiyor, akli yok! Ne işe yarar bu baş? Hiç bir şeye yaramaz.

Binâen aleyh, bu başı Allah-u Teâlâ bize lütfetmiş, ihsân etmiş. Bunun korunmasını da bizim elimize vermiş. Koruyabilirsek, cennet bizim! Allah hepimizi affetsin de, tevfikât-ı samedaniyyesine mazhar etsin...

Bu önümüzdeki Ramazan'ı hoca efendi çok güzel izah ettiler. Biz de tekrarlayıveriyoruz. Bu dört azaya hâkim olmak için, elden gelen gayreti harcayalım! Haramlara bakmayalım, günah şeylere bakmayalım! Günah şeyleri duymayalım ve dinlemeyelim! Günahların içine, biliyorsunuz hepsi giriyor. Sen onu düşün artık; neler günahdır, neler değildir?

Ama diyeceksin ki:

"—Hepimizin evinde de var, ne yapalım?"

Allah uyandırır bizi. Gaflet, insanlar için. Çeşitli bahaneler buluyorlar:

"—İşte ne yapalım, çocuklar ona baksınlar, sokağa gitmesinler diyerekten aldık." diyorlar.

Öyle şey mi olur? Çocuğunu uyandır! Çocuklarımızı mutlaka müslüman olarkten yetiştirmeye çalışalım!

İkincisi de; evlendireceğimiz zaman da, mutlaka çocuklarımıza müslüman kızı arayalım! Müslüman hanımı arayalım! "Sonradan efendim, şöyle olurmuş, böyle olurmuş..." Onlar masaldan ibaret! Müslüman hanımı ara; sonra da, pişman olma!

Allah hepimizi affetsin... İmanı kâmil, ahlâkı dürüst, Allah-u Teâlâ'nın sevgili kullarının arasına, cümlemizi kabul etsin inşâallah!

Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llâhi ve berekâtühû!

11. 07. 1980 – İskenderpaşa Camii

60. BEŞ ŞEYE HÂKİM OLMAK

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

*El-hamdü li'llâhi rabbi'l-âlemîn... Ve'l-âkıbetü li'l-müttakîn...
Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidinâ muhammedin ve âlihî ve
sahbihî ecmâin...*

Cenâb-ı Feyyâz-ı Mutlak ve Rabbü'l-Felak Hazretleri, bu Ramazanımızı cümlemiz hakkında mübarek ve müteyemmin eylesin... Birçok Ramazanlara da, sağlık ve afiyetlerle erişmek nasîb ü müyesser eylesin...

Sizden bir ricam var: Şu, geçen Cuma günü söylediğim beş şeyi bu Ramazan'ın 30 gününde de tekrar edelim! Hep birbirimize nasihat edelim. Dostlarımıza ve ahbablarımıza da söyleyelim!

1. Gözümüze hâkim olalım; günahlara bakmayalım!
2. Kulaklarımıza hâkim olalım; günah şeyleri duymayalım!
3. Ağzımıza hâkim olalım; ağzımızdan kötü söz çıkartmayalım!
4. Gırtlığımızı hâkim olalım; haram lokmayı boğazımızdan aşağıya indirmeyelim!
5. Ellerimize de hâkim olalım; kimseyi incitmeyelim!

Bu nasihatları ezberleyin, hep kardeşlerimize siz de tavsiye edin! Her akşam bunu tekrar edelim!

Bir de nefeslerimizi alıp verirken, gaffletle değil huzur ile alıp, Allah-u Teâlâ'nın huzurunda olduğumuzu unutmayalım! Her nefeste Allah'ı hatırlayarak nefes alalım, nefes verelim!..

Allah, hakkımızda hayırlar versin... Cennet ve cemâliyle cümlemizi ikram eylesin... *El-fâtiha!*

.....

Ramazan-ı Şerif'in kabulü bunlara bağlı... Oruç tutacağız... Bunlara hâkim olamazsak, açlık yanımıza kâr kalır! Allah cümlemizin yardımcısı olsun...

Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llâhi ve berakâtühû!

12. 07. 1980 – İskenderpaşa Camii

61. CAMİ YAPTIRMAK

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

*El-hamdü li'llâhi rabbi'l-âlemîn... Ve'l-âkıbetü li'l-müttakîn...
Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidinâ muhammedin ve âlihî ve
sahbihî ecmâin...*

Cenâb-ı Feyyâz-ı Mutlak ve Rabbü'l-felak Hazretleri, cümlemizi mağfûrîn zümresine ilhak buyursun... Tuttuğumuz oruçları kabul eylesin... Birçok seneler de afiyetler içerisinde, bu mübarek aylara kavuşmak da, nasîb ü müyesser eylesin...

Biliyorsunuz ki, hepimiz biliriz, şu mâbedler; Allah razı olsun bırakanlardan... Hemen her eve bir mâbed lâzım! Mabedin kıymetini, henüz takdir edememekteyiz maalesef... Allah ecdadımızdan razı olsun ki, bakın şu güzel mabedlerimize! Aşağı yukarı beş yüz senelik bir eser, bugün bize hizmet etmekte... Daha da beş yüz sene de hizmet eder inşaallah... Ama bununla beraber, biz de, "Eh var ya camimiz, yeter!" dememeli, elimizden geldiği kadar, yapılmakta olan yeni camilere de yardımcı olmaya çalışmalıyız.

Bu camiye yapan bahtiyarlar, yapmışlar kendi başına, pek güzel ama, herkes onu yapmaya muvaffak olamaz. O büyük servet sahiplerine mahsus bir şey... Biz? Bunlara yardım ettiğimiz müddetçe, biz de bu camiden hissedâr oluruz.

Bu caminin sahibine şimdi Cenâb-ı Hak, bu bizim kıldığımız namazların sevabının bir mislini veriyor. O beş yüz sene evvel gitmiş ama, defter işliyor. İşliyor defter! Bu kılınan namazlarımızın sevaplarının bir misli de, onun defterine geçiyor. Biz bir sevap alıyoruz; o bugün beş yüz kişinin sevabını alıyor. Camisine göre; bin kişinin sevabını alır, on bin kişinin sevabını alır...

E, bunu herkes yapmağa muvaffak olmadığı için, gücü nisbetinde yardımlar da, bir cami yaptırmış sevabına muadil oluyor. Cenâb-ı Hakk'ın lütfu... Bir taş korsun, bir tuğla korsun,

bir cam korsun... Bir ayak yardım edersin. Ne istersen? Yardımın nisbetinde, sen de bu camiyi yaptırmışçasına sevap alırsın. Bu, büyük bir devlet!

Onun için, Cenâb-ı Hak bizi yaratmış el-hamdü lillâh... Güzel bir vücudumuz var. Diyor ki:

“—Sizin vücudunuza, ben bakmam! Ne kadar güzel olursanız olun... Ne kadar zengin olursanız olun... Ne kadar bilgin olursanız olun... Bunlara hiç bakmam ben!”

“—Ya?”

“—Sizin bir gönlünüz var, o gönlünüze bakarım!” buyuruyor.

Camiler de gönül misâlidir. Bizim gönlümüz neyse, camilerimiz de bu gönlün bir misâlidir. Camiler cemaatle dolarsa, o cami ma'murdur. Onu altınla yapsan, içinde cemaati olmazsa kıymeti olmaz o caminin...

إِنَّمَا يَعْمُرُ مَسَاجِدَ اللَّهِ مَنِ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَأَقَامَ الصَّلَاةَ وَآتَى
الزَّكَاةَ وَلَمْ يَخْشَ إِلَّا اللَّهَ (التوبة: ١٨)

(*Innemâ ya'müru mesâcida'llâhi men amene bi'llâhi ve'l-yevmi'l-âhiri*) [Allah'ın mescidlerini ancak Allah'a ve ahiret gününe iman eden, (*ve ekâme's-salâte*) namazı dosdoğru kılan, (*ve âte'z-zekâte*) zekâtı veren, (*ve lem yahşe illâ'llâh*) ve Allah'tan başkasından korkmayan kimseler imar eder.] (Tevbe, 9/18)

Ehl-i iman camiye gelir, namazcağzını kılar. Bu sûretle cami imar edilmiş olur. İmarı böyledir.

Onun için, bu yapılmakta olan camilere gücümüz nisbetinde biz de yardımcı olursak, Allah-u Teâlâ bizi de, bir cami yapmış sevabıyla mükâfatlandırır.

Şimdi, Düzce'de bir kardeşimiz var, imam efendi... Onun köyünde cami yapılıyor. Bugün o camiye yardım istemek için, bizim camimize gelmişler. Biz de elimizden gelen yardımı yapmaktan çekinmeyiz, inşâallah...

Şimdi, bu camilerimize yardım böyle olduğu gibi, bizim gönüllerimize de yardım fırsatı bu aydadır. Bu ayı kaçırmamak lâzım!.. Bu ibadethane büyük bir nimettir bize... Şimdi bu ayda, hiç olmazsa her müslüman, son on gününü ibadethanede geçirmek suretiyle, kendisini dünyadan çekecek... Dünyadan çekecek, işinden çekecek, çoluk çocuğundan ayıracak... Allah'ın evine kendisini hapsedecek. Diyecek ki:

“—Yâ Rabbi, ben sana misafir geldim. Beni affetmeyince, ben senin evinden gitmem!”

Bu niyetle girer ve on gün hiç olmazsa... Peygamber SAS, hiç bırakmamış. Hiç bırakmadığı bu ibadete sen de özen kardeşim! On gün hiç olmazsa Allah'a misafir ol! Allah'ın evinde ne büyük devlettir bu, Allah'a misafir olacaksın! Biraz yemeğinden, içmeğinden fedakârlık yapacaksın. Ama, aç kalacak da değilsin yani... Yalnız, vakitlerini Allah ile meşgul edeceksin, zikrullah ile meşgul edeceksin... Dua ile meşgul edeceksin...

Çıkarken de hiç şüphemiz yok ki, mağfûrîn zümresinde çıkılmakla beraber; Rahmetlik Hocamız Ömer Ziyâeddîn-i Dağîstânî Hz. der ki, Buharî hadisleri içerisinde, *Zübdetü'l-Buhârî*'sinde:

“—Eğer bir mahalledeki camiye, böyle Allah rızası için giren kimse bulamazsanız; mutlaka, parayla tutun adamı, kandırın kimseleri, parayla sokun içeriye de, i'ti'kâf yaptırın! Çok faydası var... Memlekete gelecek kazaları, mahalleye gelecek kazaları, belâları önler. Mes'ud olursunuz, bahtiyar olursunuz.”

On gün orada hapis gibi, değil hapis ya, kendini Allah/a vereceksin on gün orada... Peygamberimiz yapmış bunu da, biz niçin yapmayalım? O, hiç bırakmamış. O hiç bırakmamış, her Ramazan'da bunu tekrarlamış... Bize de, bu sünnet-i müekkede olur. Onu da bizim yapmamız efdal olur.

Allah hepimizi affetsin de, gerek hayırlara candan iştirak eden, gerekse Allah-u Teâlâ'nın bu güzel ibadetlerini seve seve yapan bahtiyar kullarının arasına cümlemizi kabul etsin...

Ma'lûm ya, buradaki yaşayışımız hepimizin muvakkat... Ebediyet yeri değil burası... Burası, geçiş yeri, geçiş yolu... Bu geçişten hepimiz geçeceğiz. Geçmeyen kimse yok... “Her gelen gitse gerektir!” dedikleri yer... Buradaki paralar, servetler, bilgiler, varlıklar, şunlar, bunlar; hepsi burada kalacak... Buradan ahirete geçerken, ancak imanımız ve amel-i salihlerimizden ne varsa, onunla göçeceğiz.

Onun için, ilk dersimiz ölüm... Ölüm dersini verirken diyoruz ki:

“—Hatırla! Bak, kaşla göz arasında... Ne zaman geleceğini kimse bilmez. Binâen aleyh, hazır ol!”

Ne yap? Emre hazır ol! Allah-u Teâlâ'ya borcun olmasın! Kullara da borcun olmasın! Kimseyi de incitme, darıltma! Kimsenin aleyhinde de konuşma!

Aleyhte konuşmak, çok zararlı bir şey. Biz sevaplar kazanıyoruz ya şimdi; oruç tutuyoruz akşama kadar, aç kalıyoruz.

Derken bir gıybet ediyoruz, hepsi gidiyor gürültüye... Bir gıybet ediyoruz... Sevmiyor Allah... “Müslüman kardeşinin etini yemiş gibi olursun” diyor... Ölü kardeşinin etini yemiş gibi sayılırsın...

Kimsenin aleyhinde konuşma. Senin de kabahatin çok, benim de kabahatim çok... Kendi kabahatlerimizi görür de onu ıslah edebilirsek, ne mutlu bize... Başkasının kabahati, neyimize lâzım bizim? Onu yermek, onun aleyhinde konuşmak; İslâm'a da yakışmaz, insanlığa da yakışmaz.

Allah hepimizi affetsin de, sevdiği ve razı olduğu kullarının arasına, cümlemizi kabul etsin... Ve mübarek Ramazan'ı, cümlemiz hakkında mübarek etsin... Oruçlarımızı tamamiyle, Allah'ın istediği gibi tutabilmek şerefine bizi nâil eylesin... Dünyadan ahirete geçerken de, iman-ı kâmil ile geçmek şerefine de nâil etsin Cenâb-ı Hak...

El-fâtıha!

.....

Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llâh!

18. 07. 1980 – İskenderpaşa Camii

62. İ'TİKÂF

Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llâhi ve berekâtühû!..

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

El-hamdü li'llâhi rabbi'l-âlemîn... Ve'l-âkıbetü li'l-müttakîn...

Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidînâ muhammedin ve âlihî ve sahbihî ecmâin...

Muhterem kardeşler!..

Cenâb-ı Hak tuttuğumuz oruçları kabul eylesin... Yaptığımız ibadet ve hayırları da kabul eylesin... Sevdiği ve razı olduğu kulları arasına cümlemizi kabul etsin...

Müslümanlığın iki yolu var: Birine *ruhsat* diyorlar, birisine de *azîmet* diyorlar. Meselâ, ayaklarınıza mest giyersiniz, meste mesh verirsiniz, ayağınızı yıkamaktan kurtarılırsınız. Buna ruhsat diyorlar. Ama mesti çıkarır da yıkarsanız, buna da azîmet diyorlar. Ama zaruret olursa başka. Zaruretin gayri zamanda ayakları yıkamak azîmettir.

Diğer ibadetler de hep böyledir. Meselâ, gece uyursanız ruhsattır. Ama kalkar da üç-beş Cenâb-ı Hak ne takdir etmişse, bir namaz kılabilirsiniz; buna da azîmet denir.

Şimdi, Ramazan'ın on dördüncü gecesini kılacağız bu akşam. Yarın da on beşinci... Ayın yarısı gitti demek... Şimdi bu ayda i'tikâf denen bir sünneti seniyye var. Bunu yapmak azîmetle ameldir. Terk eder yapmazsanız, bir şey demezler.

Cenaze namazını hepimiz kılıyor muyuz?.. Beş-on kişi orada bir saf, iki saf kimse kılarlar namazı. Bütün memleket halkından vebal kalkar. Camide 3-5 kimse bu i'tikâfı yapar, hepimizden yük kalkar. Fakat, bizim bu işi yapmamıza azimet denir.

Onun için, bu büyük bir fırsattır. Bu dünya fani bir alemdir. "*Her gelen gitse gerektir!*" dediklerini hepimiz biliyoruz. Şimdiye kadar da kimse kalmamış. Ne kadar çok yaşarsan yaşa, en sonunda ölüm... Onun için, hastanelere bakıyor da insan, acıyor. Bu hastanelere milyarlarca para harcıyor. Ne oluyor?..

Yaramızı tedavi ediyor, ağrımızı dindiriyor. Faydadan hali değil. Fakat ölümden kurtarabilen var mı?.. Yok!..

Biz vücutlarımızı besliyoruz. İstedığınız kadar besleyin! Bu beslenen vücutları, yarın bir mezarı aç da bak, kurtlar nasıl yiyor! Az bir zamanda, nasıl yok olup gidiyor!.. Kuru kemik parçaları kalıyor geride...

Binâen aleyh, cesedi beslemek hüner değil; ruhu beslemektir hüner. Ruhun beslenmesi de azimetle amel ile olur. E, şimdi herkes camiye gelip kapanamaz amma, mümkün olduğu müddetçe evinin bir odasına girer, kapısını kapar. Ben burada i'tikâf yapacağım der. Ruhsat tarafı bu. Efendim, çorbayla iktifa eder. Sabah sahurunu da 21 üzümle yapabilirse; bir parça da ekmekle...

“—Yâ Rabbi, ben sana misafir olarak bunu yapıyorum. Beni affet! Camide yapmam lâzımdı amma, işte vaktim müsait değil, halim müsait değil...” diye bir takım özürler beyan edereden, hiç olmazsa evcağızına kapan!

Dünyadan kendini on gün ayır. Nasıl olsa ayıracaklar ya... İşi var diye bırakıyorlar mı insanı? Vakti gelince herkesi alıp götürüyorlar.

Binâen aleyh, ruhun beslenmesi için en büyük âmil, bu Ramazan-ı Şerif'in son on günü olan i'tikâf günlerini ki; Rasûl-ü Ekrem SAS'in işini bilirsiniz, ne kadar ağır idi. Millet'in işi, devlet'in işi, düşmanlarla boğuşma işi... Fakat hiçbir zaman Ramazanın 20'sinden sonraki i'tikâfı bırakmadılar. Bir sene bozdular; ertesi Şevval'de de iade ettiler.

Binâen aleyh bunlara, “Adam nolacaktı?” demeyelim! Bunların büyük faziletleri vardır. Üç beş fakir girer camiye. Napsın, fakir işte; “Bir şey bekliyor da, onun için girmiş.” derler.

Hayır öyle değil... Allah-u Teâlâ'nın rızasını kazanmak için gireceksin oraya, başka gayen yok... Para almak için, yahut beslenmek için değil de, Allah rızası için... “Beni affet yâ Rabbi!” diyerekten, Kur'an oku! Kitaplar oku, başka şeyler oku ama, Allah'a gönlünü ver!..

Onun için, Abdülhàlik-ı Gücdevânî'nin sözünü de unutma! Ne dedi?.. (*Vukuf-u zamânî*) “Zamanını iyi bil!” dedi. Zamanını boşa kaçıрма! Zaman bir kılıçtır. Sen onun kıymetini bilmezsen, o seni keser atar. Binâen aleyh, zamanın kıymetini bilmek için de, aldığın nefesi, verdiğin nefesi, boşa alıp verme!.. Oyunla ve gafletle kaçıрма bu zamanları...

Her nefes aldıkça ve verdikçe Allah-u Teâlâ'nın azametini ve bize olan lütuflarını düşün de, huzur ile nefes al! Allah-u Teâlâ'nın huzurunda olduğunu unutma!.. Onun bizim her halimizi gördüğünü, bildiğini, hatta içimizden geçenleri de bildiğini; hatta ve hatta gelecekte yapacaklarımızı da bildiğini; geçmişte yaptıklarımızı da bildiğini unutma!.. Her halimize vakıf yâni... Hiç bir halimiz ondan saklı değil! Meleklerin yazışı ayrı...

Onun için, Cenâb-ı Hak cümlemizi affetsin de, bu mübarek ayda bu i'tikâf sünnetini yapabilmeye gayret etmeyi cümlemize nasib etsin...

Allâhümmağfir ve'rham, ve tecâvez ammâ na'lem, inneke ente'l-eazzü'l-ekrem...

Yâ Rabbi!.. Bu mübarek Ramazan hürmetine bizi affet... Bize hidayet eyle... Bize lütfeyle... Bize ikramını, ihsânını ziyade eyle... Bizi sevdiğin ve razı olduğun kulların arasına kabul eyle...

Zengin olmak hüner değil... Bilgin olmak hüner değil... Hüner, Allah'ın sevdiği bir kul olabilmektir. Onun için takvâyı elinden bırakma! Azimet demek, takvâ ile amel demek... Allah korkusunu içinden çıkartma! Her halinde, Allah-u Teâlâ'nın bizimle beraber olduğunu da unutma!

Allah cümlemizi affetsin de, sevdiği kulları arasına cümlemizi kabul etsin...

Geçenlerde söylemiştim, bir kez daha tekrarında fayda vardır: Ebû Zerr-i Gıfârî denilen o sahabi, ya beşinci veya altıncı müslüman. Gelmiş Rasûlüllah Efendimiz'i dinlemiş. Dinlemiş dinlemiş, bakmış;

“—Oooo, ne güzel bir din! Ben de müslüman oldum.” demiş,

kelime-i şehadet getirmiş...

Gitmiş Mekke'de, Kâbe'nin içerisinde ilan etmiş müslüman olduğunu... Dayaklar yemiş, sopalar yemiş... Derken, nihayet bir vasıtayla kaçmış, memleketine gitmiş. O, Rasûlüllah'tan aldığı feyz ü bereket ile hem kendi kabilesi olan Gıfar'ı, hem de yanındaki Eslem denilen kabileyi müslüman yapmış.

Bu hepimiz için şâyân-ı ibrettir yâni... Bizde bugün bilgiler çok, sürüyle... Fakat evladımıza bile sahip olamadığımızı da unutmamak lâzım! Ne kadar gaflet içindeyiz ki, bir çocuğumuza bile sahip olamıyoruz. Nerede kaldı başkalarına...

O müslüman, Peygamber'e nasıl bağlanmış, ondan nasıl feyz almış, nasıl nur almışsa; o nur sayesinde iki tane kabileyi müslüman yapabilmiş. Bunu, kitaplar böyle bize gösterirken, utanmaktan başka bir şey elimizden gelmiyor.

Allah hepimizi affetsin de, bu mübarek Ramazan'ın son on gününü, i'tikâfla geçirebilmek devletine cümlemizi eriştirsin...

Ben acizim şimdi tabii... Cemaate de gelemiyorum, üzülüyorum. Üzülüyorum ama elimden de bir şey gelmiyor. Tabii, bunun sonu, sonluk... İlerisi yok ki...

Onun için, Allah hepimizi affetsin... Gençliğin kıymetini bilin de... Ben bu güne gelinceye kadar hiç bir sene de bırakmadım ama şimdi acimiz vâkî oldu. Tabii yapamıyoruz başka... Ama sizden rica ederim ki, siz yapın, bize de dua edin de, Allah bize de o sevapları ihsân buyursun...

El-fâtiha!

25. 07. 1980 – İskenderpaşa Camii
(13 Ramazan 1400)

63. RAMAZAN'IN SON GÜNLERİ

Eüzü bi'llâhi mine's-şeytâni'r-racîm.

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

*El-hamdü li'llâhi rabbi'l-âlemîn... Ve'l-âkıbetü li'l-müttakîn...
Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidinâ muhammedin ve âlihî ve
sahbihî ecmaîn...*

Muhterem kardeşler!

Ramazanımızın yirmisi gitti, onu kaldı. Cenâb-ı Hak geçmiş günlerimizi kabul etsin... Gelecek olan günlerimizi de mübarek eylesin...

Bu on günü, i'tikâf günü olarak söylemiştik. İtikâfın faydaları pek çok... Sayılmakla bitmez. En evvelâ; insanın misafir olduğu zata bakılır. Şimdi, bir bakana misafir olsanız, bir reisicumhura misafir olsanız; onu anlatmakla bitiremezsiniz. Ya, varlıkların sahibi Allah-u Teâlâ'nın evinde, Allah-u Celle ve A'lâ'ya misafir olsanız?

Bu on gün içerisinde, yemekten içmekten kısarak ibadetle vaktini geçirir. Lüzumsuz hiç bir hacet için dışarıya çıkamaz. Ancak zaruret miktarı, abdest almak için, def-i hacet gibi zaruretlerde dışarı çıkmaya izin verilmiştir. Bundan gayrı zamanda dışarıya da çıkamaz. Boş söz söyleyemez.

Onun için, bu ayda ne var? Kadir gecesini var bu on günde... Bizim bildiğimiz Kadir, işte Ramazan ayınının 27. gecesini bellemişizdir. Fakat Cenâb-ı Peygamber SAS;

“—Ramazan'ın 21. gecesinde, 23. gecesinde, 27. gecesinde, hatta 29. gecesinde de Kadir'in olma ihtimali var!” diyor.

Mutlaka 27 değil yani... 21'den 29'a kadar günlerde Kadiri kaçırmamak için, i'tikâf sünnet-i seniyyesini bırakmışlar bize... Biz, bu sünneti seniyyeyi icra etmekle, hem memleketimize gelecek afetleri önlemiş oluruz, hem de kendimizi Cenâb-ı Hakk'a teslim etmek suretiyle, kötülüklerimizi iyiliğe çevirmeğe çalışırız.

Mâlûm, insan için her şey mümkün de; iyi bir insan olmak, yâni Allah-u Teâlâ'nın istediği ve razı olduğu bir müslüman olmak

herkese nasib olmuyor. Zengin olmak, bilgin olmak, kuvvet kudret sahibi olmak hüner değil! Bunlar olabilen şeyler. Asıl hüner; Allah-u Celle ve A'lâ'nın sevdiği ve razı olduğu bir kul olabilmek!

Bunun için insanlar, çeşitli çarelere başvurmuşlar. Bunun en iyisi de, işte bu Ramazan-ı Şerif'in 20. gününden sonraki günleri ve geceleri mescidde i'tikâfla geçirmektir. 20. günü ikindiden sonra camisinde kalır. Ondan sonra, ta Bayram gecesine kadar camisinde kalır. Bayram gecesinin akşamından sonra çıkar camisinden...

Bunun sevabını söylemeğe gücümüz yetmez. Peygamberimiz'in sünnetidir. Hiç bir zaman, Peygamberimiz'in işi kadar, kimsede iş olmamıştır. Şimdi, herkes bir bahane bulur; işim çok diye... Peygamber SAS'deki işler kadar, kimde iş vardı? On sene zarfında, 27 tane muharebeye girmiş çıkmış. Şöyle böyle, demek ki senede üç defa muharebeye girmiş çıkmış. Millet'in işi var, devlet'in işi var... Fakirlik var, zaruretler var... Birçok ihtiyaçların karşısında. Yine öyleyken, Cenâb-ı Peygamber i'tikâfı

bırakmamıştır.

Ashab-ı kiram da ona uyararak, onlar da i'tikâflarını yapmışlardır. Bize de sünnet olarak tavsiye edilmiştir. Peygamber SAS'in ihtiyacı yok... O her zaman i'tikâf halinde... Fakat bizim için;

“—Sünnet olsun da, ümmetim de bu sünneti icra etsinler, Hakk'ın rızasını kazansınlar; Allah'ın sevdiği iyi bir kul olarak yaşasınlar; iyi bir kul olaraktan da, dünyadan ahirete göçsünler!” diye i'tikâf yapmış.

Bu hayat hepimize muvakkat, şüphesiz. “*Her gelen gitse gerektir!*” dedikleri bir yer. Gence, yaşlıya bakmıyor, sırası gelen gidiyor. Binâen aleyh, Hakk'ın sevdiği bir kul olarak gitmek başka; Hakk'ın sevmediği, razı olmadığı şerir bir kul olarak gitmek, o da başka...

Onun için, hepimiz isteriz ki, Allah bizden razı olsun...

Bak, Allah'ın evine geldik el-hamdü lillâh... İbadet tâat ettik. Sırf maksadımız, Hakk'ın rızasını kazanmak! Bunu istiyoruz. Yoksa başka gayemiz yok. Allah'ın da bizim ibadetlerimize ihtiyacı yok... Yalnız istiyor ki:

“—Benim kullarım bana lâıyk olsunlar, kötülükleri terk etsinler, fenalıkları terk etsinler.”

Aziz kardeş! Hepiniz bilirsiniz ki, insanın alıştığı şeyi terk etmesi kadar zor şey yoktur. En basiti, sigara... Fakat alışagelmıştır. Herkes söyler. Zararını kendisi de bilir. Bildiği halde bırakması da çok zordur. Onun için, alışmamak lâzım!

Alışılan bir şeyin terki için de, işte bu on günü belle! Eve gir, Allah'ın evine... Elini aç! Elinle beraber gönlünü de aç ama... De ki:

“—Yâ Rabbi, beni affet... Beni sana lâıyk kul et... Senin sevdiğin bir kul olayım ben...”

O bahtiyarlık oldu muydu; dünya da senin, ahiret de senin...

“—Dünyada cennete girmeyen, ahiret cennetine giremez.” demişler. Ahiret cennetine girebilmek için, dünya cennetine

girmek lâzım! Dünya cenneti; Hakk'ın rızasını kazanmak... Hakk'ın rızasını kazandın mı, dünya da senin için cennet, ahiret de cennet...

Allah hepimizi affetsin de, bu mübarek günlerin kıymetlerini bilip, Hakk'ın rızasını kazanmaya çalışan bahtiyarların arasına, Cenâb-ı Hak cümlemizi kabul etsin, inşâallah...

Yapmış olduğumuz kusurlar çok. Beşeriz. Beşeriyetimiz dolayısıyla, hatadan da sâlim olamayız. Hatadan sâlim olmadığımızdan dolayı da, Cenâb-ı Hak bize istiğfarları bahşetmiş. Onun için, sabahta ve akşamda, her halinde istiğfarı bırakma!

Güdevânî Hazretleri'nin dediği sözü de yabana atma; nefeslerini sakın boşa geçirme! Allah'ı hatırından zerre kadar çıkarma! Onun kulu ol! Onun emrine mutî ol! Aldığın, verdiğin nefeslerde de bil ki, onu sana aldırان, verdiren Allah'tır.

Bil ki, insanda en kıymetli şey akıldır. Akıl gittikten sonra, insanın hiç kıymeti yoktur. O akli da veren Allah'tır.

Cesedi topraktan yaratmış, bu gün de yaratmaktadır. Bak, o topraktan yaratılan gıdaları yiyoruz, vücudumuzda kan oluyor. O kanlar vücudumuzu besliyor ve bizde çocukluk tohumları hâsıl oluyor. O çocukluk tohumlarıyla evlâtlar dünyaya geliyor. O evlâtlarla beraber böyle devam edip gidiyor... Aslımız toprak, neslimiz de toprak...

Binâen aleyh, Allah-u Celle ve A'lâ'ya bak ki, o toprağı ne güzel bir göz yapmış da, kâinatı görüyor... O Allah-u Celle ve A'lâ, bak, ne güzel kulak vermiş de, kâinatın sesini dinliyor. Şimdi sen dersin ki, ses yok... Radyoyu önüne koyunca, ta Ankara'yı da dinliyorsun, Arabistan'ı da dinliyorsun.

O ses nereden çıktı? O bir vasıta. Tahta parçası bir vasıta oluyor, sana dünyanın seslerini duyuruyor da; sen eşref-i mahlûkat, ekmel-i mahlûkatsın... En büyük insansın. En büyük mahlûkusun Allah'ın. En sevgili bir kulusun. Onun için kıymetini bil! Allah'ın razı olmadığı işleri, kat'iyen işlememeğe çalış!

Beşeriyet iktizasıyla hataya düşersen, derhal tevbe istiğfar edip, bir daha yapmamağa da çalış!

Allah cümlemizi affetsin... Bu güzel günlerin kadr ü kıymetini bilip, Allah-u Teâlâ'nın emrine mutî, Peygamber SAS'in sünnetine de uyan bahtiyar kulları arasına girmeyi cümlemize nasib etsin inşaallah...

Ashab-ı kirâmın halini biliyorsunuz. Onların derecesine yetişmeğe bizim değil, hiçbir evliyanın gücü yetmez. Abdülkâdir-i Geylânî, Nakşibend Bahâeddîn, Ahmed Rufâî... Bunların hiç birisinin sahabenin derecelerine ulaşmalarına imkân yok!

“—Neden?”

Onlar Cenâb-ı Peygamber'i gördüler. O görmelerinin şerefiyle öyle yükseldiler ki, Arş'a kadar...

Allah-u Teâlâ onların hürmetine bizi de affetsin de, onlara olan hürmetlerimizi artırsın... Onların izinde gitmeyi cümlemize nasib etsin...

El-fâtîha!

.....

Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llâhi ve berakâtühû.

01. 08. 1980 – İskenderpaşa Camii
(20 Ramazan 1400)

64. KADİR GECENİZ MÜBÂREK OLSUN!

*Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llâhi ve berakâtühü...
Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm...
El-hamdü li'llâhi rabbi'l-âlemîn... Ve'l-âkıbetü li'l-müttakîn...
Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidinâ muhammedin ve âlihî ve
sahbihî ecmaîn...*

Cenâb-ı Feyyâz-ı Mutlak Hazretleri, bütün Ramazan tuttuğumuz oruçları, yaptığımız farz hesanatları, hayırları; bugünkü Kadir'i, gecesindeki ve gündüzündeki yaptıklarımızı, dergâh-ı mecd-i ulûhiyyetinde ahsen-i kabul ile kabul buyursun... Birçok senelerin Ramazanlarına, Kadirlerine, bayramlarına, sağlık afiyetlerle erişmek nasib ü müyesser eylesin...

Bu sağlıktan murad, varlıktan murad... Bu dünyada muvakkat bir insanız. Dün geldik, yarın gideceğiz; o kadar... Bir geliş, bir gidiş... Bu aradaki vazifemiz, Allah Celle ve A'lâ'yı tanımak ve ona lâzım olan kulluk vazifesini yapabilmekten ibarettir. Onun için, ne kadar söz söylense az! Allah hepimizi, kemâle ulaşan, sevgili bahtiyar kullarının arasına kabul etsin...

Bir geliş geldik, bir de gidiş var tabii, gideceğiz! Bu gidiş nasıl olacak acaba? İmanla mı gideceğiz; yoksa imansız olarak mı gideceğiz? Bilmiyoruz, meçhulümüz. Güvenmeye gelmez. Bugün sofuyuz amma, yarın başımıza ne geleceğini kimse bilmez.

Onun için Konya'daki Sadreddîn-i Konevî Hazretleri'nin sözünü yabana atma:

“—Ne kadar bilgin olursan ol; ne kadar zengin olursan ol; ne kadar kuvvetli olursan ol... Ama başkalarını senden daha hayırlı ve efdal bil!”

12 nasihatı var, 12 nasihatından bir tanesi bu...

Bugün size de belki dağıtacaklar, Abdülhâlik-ı Gücdevânî'nin nasihatları... Bunları da yabana atmayın! Evinize hemen koyup da, şöyle gözden kestirip bir kenara atmayın! Onu güzel bir levha yaptırın, asın gözünüzün önüne! Çoluk çocuğunuzun önüne... Onu,

hemen elinizden gelirse her gün, haftada bir, hiç olmazsa ayda bir okuyun!

Bu bizim büyüklerimiz bize, ne güzel nasihatlar yapmışlar. Belki içinde, bazı hoşumuza gitmeyecek sözler de var; ama hakikatte doğru söz bunlar... Bu sözlere bel bağlamak lâzım! İnanmak ve onlarla amel etmek lâzım!

Onun için, Allah hepimizi affetsin de, bu mübarek Kadir Gecesi hürmetine bizi mağfûrîn, affa uğrayan kullarının arasına kabul etsin... Ve bu dünyadan ayrılırken, razı olduğu kullarının arasına kabul etsin hepimizi...

İş, Allah-u Teâlâ'nın razı olduğu bir kul olarak ölebilmek! Nefesi öyle verebilmek, ahirete öyle geçmek...

Bu, gayedir. Bu gayeye erişenlere bahtiyar insanlar deriz, evliyâ insanlar deriz. Bu gayeden uzak olup da, "Dünyam dünya olsun da, ahiret ne olursa olsun!" deyip gidenlerin de, vay haline deyip acıtmaktan başka çaremiz yok!

Allah bizi de ıslah etsin, onları da ıslah etsin... Bize de iyilikler versin, bütün Ümmet-i Muhammed'e de iyilikler versin... Bu mübarek Ramazan'ının Kadr'i hürmetine, hepimizi sevdiği ve razı olduğu kullarının arasına kabul etsin...

Şu sözü unutmayın; Sadreddîn-i Konevî Hazretleri'nin, Konya'da yatıyor:

"—Gayrileri, başkalarını kendinden efdal ve hayırlı bil!"

Senin bildiğin çok; başka... Paran da çok; o da başka... Kuvvetin de çok; o da başka... Ama bil ki, o parası olmayan, kuvveti olmayan, bilgisi olmayan insan, senden efdal ve hayırlıdır. Çünkü gönül işi... Gönlü Allah bilir, başka kimse bilmez. Gönlü Allah'a bağlı olan insanla, parası çok olan bir olur mu? Gönlü Allah'la... Onun için, sen gönlünü Allah'a döndür! Allah'tan da hep de ki:

"—Sevdiğin ve razı olduğun kullar arasına kabul et beni yâ Rabbi!"

Şimdi size aklıma gelmişken bir şey daha söyleyeyim: Biliyorsunuz ki, rahmet yağmazsa kuraklık oluyor, değil mi? Nebat bitmez. Hatta içecek su da bulamayız. Rahmet gelmezse dereler kurur, topraklardaki sular da çekilir. İçmeye de su bulamayız yâni...

Bunun sebebi, Allah-u Teâlâ'nın yeryüzüne ihsan ettiği yağmurlar... Su dolayısıyla ekinlerimiz oluyor, meyvalarımız oluyor.

Hà bak, şimdi o da bir mesele! Ekiyoruz, mahsul oluyor. Aldığımız mahsulün zekâtını vermeden yiyemeyiz. Köylü de ekinini yiyemez, zekâtını vermeden! Haram olur ona! O, oşür denilen içinden çıkartılacak, verilecek yerine... Ondan sonra, bâkîsi temiz olacak.

Bizim paralarımız da öyle... Paralarımızdan zekâtımızı çıkarmazsak, bu paralar bize de helâl olmaz! Pis oluyor. O pislik, ancak zekâtını vermek suretiyle temiz olur.

Bizim bağlarımız var ya; üzümleri aldıktan sonra, bağcı başlar o dalları kesmeye...

"—Amca! Ne kesiyorsun bunları? Gelecek sene daha bol mahsul alırsın, bırak!"

"—Evlâdım, senin aklın ermez. Bunları kesmezsek, gelecek seneye mahsul vermezler, bize!" der.

Ya sen bu paranın zekâtını vermezsen, gelecek sene bu para bir takım inkırazlara uğrar. Sıfıra düşer, bütün emeklerin... Allah hepimizi affetsin... Şimdi orası başka, o ayrı mes'ele...

Şimdi, gökten yağmur gelmeyince, nasıl ki yerde mahsûl olmuyor. Çöllerde oluyor mu? Arabistan'daki çöllerde bir şey olmaz. Yağmur yağmıyor, çöl... Yağmur, niçin yağmıyor? Çöl orası...

Bir şey aklıma geldi: Abdülkâdir-i Geylânî Hazretleri'nin zamanında bir şeyh efendi, ziyarete gelmiş Abdülkâdir Geylânî Hazretleri'ni... Çöl bir yerde... Yağmur yağmaya başlamış. Yağmur yağınca, o şeyh efendi demiş ki:

"—Cenâb-ı Hak bu çöllere bu yağmuru niye veriyor ki? Ne lüzum var, burada yağmura... Ot bitmez, bir şey olmaz... Bunu, bizim memleketlere vereydi, bol mahsûl olurdu." demiş, içinden böyle geçirmiş.

Gitmiş adam. Ayrılırken, Abdülkâdir-i Geylânî Hazretleri demiş ki:

"—Yazık zavallı adama, makamından düştü!" demiş.

"—Neden, ne oldu efendi hazretleri?"

"—Allah-u Tealâ'nın buraya verdiği yağmuru kıskandı. 'Bunu bizim memlekete verseydi.' dedi." demiş.

Allah-u Tealâ'nın işine ne karışyorsun sen? Çöle de verir, ister buraya da verir. Adam demiş ki:

"—Haberini var mı bundan?" demiş.

"—Yok..." demiş.

"—Aman, gideyim ben buna duyurayım da, tövbe etsin bari!" demiş.

Koşmuş, yetişmiş yolda... Demiş:

"—Abdülkâdir-i Geylânî Hazretleri böyle dedi sizin için. Siz, böyle bir şey geçirmişsiniz, içinizden!"

“—Tövbeler tövbesi...” demiş adam, yatmış yere...

“—İp bağlayın boğazıma, beni sürükleyin! ‘Allah’ın işine karışanların cezası budur.’ deyin!” demiş.

Şimdi, gökten yağmur yağınca, yerde mahsuller oluyor. Gökten gönüle de rahmet-i ilâhi inince, o gönüllerde de envai çeşit mahsuller olur.

Bizim Uludağ’a, büyük dağlarımıza —güzel yeşillikler var— çok yağar. Hele, Hindistan’daki Himalaya dağlarına çok yağmur yağar. Yüksekliğiyle beraber, ağaçlar yağmurları celb ediyor, bir mıknaş gibi bulutları çekiyor.

Mekke’deydik. Bulutlar üzerimizden geçiyor. Dedim ki:

“—Şimdi yağmur yağacak!”

“—Yok, yağmaz, merak etme!” dediler.

“—Niçin?”

“—Yanımızda büyük dağlar, çeker onları; gider o tarafa...”

Orada bir yer var, hatırıma gelmedi; “Oraya çok yağar.” dediler. Sebebi: Orası yeşillik, Allah-u Teâlâ oraya veriyor.

Bizim gönüllerimize de rahmeti ilâhiyenin inmesi için, Allah-u Teâlâ'nın bizi sevmesi lâzım! Bu rahmeti Allah-u Teâlâ ancak sevdiği gönüllere veriyor. Allah-u Teâlâ'nın emrine muhalefet eden, yasaklarından sakınmayan kullarına, bu rahmeti vermez; Arabistan çölüne vermediği gibi... Çöllere vermediği gibi...

Bizim, bir mühendis kardeşimiz vardı. Bu tren yolları yapılırken, orada mühendislik yapmış. Bütün istasyonları biliyor. Afrika'daki yolları da biliyor... Bazı yerlerden o hacılar gelir, yarı-yarıya telef olurlar. Fakat çocuklar yine omuzlarında, yayan yapıdak gelirler. O çölde, o kadar sıcak; böyle, kamçıyı vursan şimşek fırlar.

Binâen aleyh, oralara yağmur yağmamasının sebebi var, Allah bilir. Bizim gönüllerimize de, rahmet-i ilâhînin gelmemesinin sebebi var:

Şimdi sizin, güzel bir değirmeniniz var. Çok güzel, modern yapmışsınız. Her şeyi yerinde... Ama elektriği yok, suyu da yok... Değirmeni döndürecek su yok, değirmeni çevirecek elektrik de yok! İşe yarar mı, bu değirmen? Yaramaz. Suyu yok, elektriği de

yok... Olmayınca, değirmen dönmez.

Şimdi bizim gönüller de var ama o gönüllerde Allah'a dönüş yok! Kaç tane kim bilir, seksen küsur seneden beri, seksen tane devir geçirmişiz ama hep boşa geçmiş Kadirler... Hep boşa geçmiş! Şimdi, bugün geldi. Yine boşa giderse, vay halimize! Binâen aleyh, aklımızı başımıza alalım da, Allah'ın sevdiği, razı olduğu bir kul olalım!

Binâen aleyh, Allah-u Celle ve A'lâ günde kaç defa gönlümüze nazar ediyor. O gönülde Allah sevgisi varsa, Allah korkusu varsa; oraya rahmetini indiriyor. O gönül geliyor, geliyor, güzelleşiyor... Çok ma'rifet-i ilâhiyeler hâsıl oluyor kendisinde... Derken, Allah'ın sevgili, bahtiyar kulu olaraktan, dünyadan çekip gidiyor.

Eğer o yoksa, dünyaya bağlanmış bir gönül... Namazda kusur var, oruçta kusur var... Sâir ibadetler de böyle...

Şimdi Ramazan'da, hepimiz sofuyuz el-hamdü lillâh! Ramazan gittikten sonra, bir adet var memleketimizde; hepsini tavana kaldırırılar, işte o kadar...

“—Bir daha Ramazan gelsin, yine başlayacağız.” derler.

Olur mu öyle şey? Bu beş vakit namaz, boynumuzun borcu bizim! Allah'ın emridir. Bu emri tutmayan adamın kalbine, Allah rahmetini göndermez. Allah'ın rahmeti gelmeyince de, insan çabalasın; boşu boşuna çabalar, bir fayda olmaz. Allah-u Teâlâ'nın rahmetine mazhariyet, ancak onun emirlerini tuttuktan sonra olur.

Emirlerini tutmak kâfi değil; yasaklarından da sakınmak gerekir. Yasaklardan kaçmak; o da emirdir! Namazı kılmak nasıl emirse; yasaklardan da korunmak, kaçınmak, o da emirdir.

Öyleyse 125 tane büyük günah, kebâir, *Mü'minlere Nasihatler* kitabında yazılmış. Fakat topu 550 tane, küçükleriyle beraber... Küçük diye geçme! Küçük diye geçme; büyük ve küçük, hatta mekruhlardan bile kaçın!

İmam Muhammed RA diyor ki:

“—Kerahatli olan namazların iadesi de lâzımdır.”

Binâen aleyh, namazlarımızın mekruh olmamasına da dikkat etmek lâzım! Her halimiz de böyle... Onun için, mutlaka emirlerini tutup, yasaklarından kaçmak lâzım! Bunu yapabilirsek, ne mutlu bize... Yapamazsak, ne yazık bize; tedbirler boşa gider.

Allah hepimizi affetsin... Bu mübarek Kadir hürmetine, sevgili Peygamberimiz'in hürmetine, Kur'an hürmetine; her şeyi, nesi varsa onların hürmetine affetsin de, şu Kadir'in kıymetini bilip, Allah'a iyi sarılan, Allah'ın sevgili bir kulu olmaya çalışan bahtiyarların arasına cümlemizi kabul etsin...

Beraber okuyalım:

اللَّهُمَّ أَحْسِنْ عَاقِبَتَنَا فِي الْأُمُورِ كُلِّهَا ، وَأَجِرْنَا مِنْ خِزْيِ الدُّنْيَا
وَعَذَابِ الْآخِرَةِ .

(Allâhümme... ahsin... âkıbetenâ... fi'l-umûri... küllihâ... Ve ecirnâ... min hızyi'd-dünyâ... ve azâbi'l-âhireh...)

Bu duayı belle ve bu duayı her gün oku! İnşâallah bu dua kabul olur; bizim de âkıbetimiz hayırlı olur inşâallah!

Li'llâhi teâle'l-fâtihah!

.....

Cümlelizden Allah razı olsun... Cümlemizden de razı olsun... Birçok Kadirlere de, sağlık ve afiyetlerle kavuşmak nasib eylesin...

Es-selâmü aleyküm!

08. 08. 1980 – İskenderpaşa Camii

65. HATM-İ HÀCEGÂN DUASI

Sübhâne rabbiye'l-aliyyi'l-a'le'l-vehhâb...

El-hamdü li'llâhi hakka hamdihî, ve's-salâtü ve's-selâmü alâ hayri halkihî muhammedin, ve âlihî ve sahbihî ecmaîn...

Allâhümme rabbenâ, yâ rabbenâ, tekabbel minnâ, inneke ente's-semîu'l-alîm... Ve tûb aleynâ yâ mevlânâ, inneke ente't-tevvâbü'r-rahîm... Ve'hdinâ ve veffiknâ ile'l-hakki ve ile'n-necâti ve ilâ tarîkin müstakîm... Bi-bereketi hatmi'l-kur'âni'l-azîm... Ve bi-hürmeti men erseltehû rahmeten li'l-âlemîn...

Va'fu annâ yâ kerîm... Va'fu annâ yâ rahîm... Va'ğfir lenâ zünûbenâ bi-fadlike ve cûdike ve keremike yâ ekreme'l-ekremîn, ve yâ erhame'r-râhimîn...

Allâhümme zeyyinnâ bi-zîneti'l-kur'âni'l-azîm... Ve ekrimnâ bi-kerâmeti'l-kur'âni'l-azîm... Ve edhılne'l-cennete bi-şefaati'l-kur'âni'l-azîm...

Ya Rab! Bu okuduklarımızdan ve yaptığımız ibadet ve tâatlerden, hasenatlardan hâsil olan sevapların cümlesini, sevgili Peygamberimiz SAS Hazretleri'nin ve cümle peygamberân-ı izâm hazerâtının, evlâd, ezvâc, ashâb ve etba'larının; ve bu ana kadar geçmiş olan bil-cümle mü'minîn, mü'minât ve meşâyih-ı izâm hazerâtının ruhlarıyla beraber; Nakşiyiye, Kâdiriyye, Sühreverdiyye, Kübreviyye, Çeştiyye pîrânının ruhlarıyla beraber, Ebû Bekr-i Sıddîk, Ömerü'l-Fâruk, Osmân-ı Zinnûreyn, Aliyyü'l-Mürtezâ, ve'bnâhümâ, ve'l-Fâtıma, ve sâir ezvâc-ı tâhirât vâlidelerimizin ruhlarıyla beraber;

Selmân-ı Fârisî, Kasım ibn-i Muhammed ibn-i Ebû Bekr-i Sıddîk, Ca'fer-i Sâdık, Bâyezid-i Bestâmî, Hazret-i Ebü'l-Haseni'l-Harakâni, Aliyyü'l-Famedî, Yûsufü'l-Hemedânî, Abdülhâlik-ı Gucdevânî, Ârif-i Rivigerî, Mahmud-u İncir el-Fağnevî, Aliyyü'r-Râmitenî, Muhammed Baba Semmâsî, Emîr Külâl, Şâh-ı Nakşibend Muhammed Bahâeddin-i Üveysiyyi'l-Buhârî, dâmâdühû Alâeddin Attâr, Ya'küb el-Çerhî, eş-Şeyh Muhammed

Zâhid, eş-Şeyh Muhammed Derviş, Hacegî Emkenegî, Muhammed el-Bâkî, İmam-ı Rabbânî Müceddîd-i elf-i sâni, el-mülekkab Ahmed Fâruk es-Serhendî, mahdumühû Muhammed el-Ma'sûm, eş-Şeyh Seyfeddîn, Muhammed el-Bedvânî, Şemseddîn Cân-ı Cânân Mazhar, eş-Şeyh Abdullâhi'd-Dehlevî, mevlânâ ve mürebbînâ Ziyaeddin Hazret-i Hâlidî'l-Bağdâdi, Ahmed ibn-i Süleyman Hâlidîyyî'l-Haseni's-Şâmî;

Ahmed Ziyaeddin ibn-i Mustafa Gümüşhânevî, Hasan Hilmiyyî'l-Kastamonî, İsmail Necatiyyî'z-Zağferanbolî, Ömer Ziyaeddin Zeki ibn-i Abdullâhi'd-Dağistânî, Mustafa Feyzi ibn-i Emrullâhi't-Tekfurdâgî, Hacı Hasib es-Serezî, Hacı Abdül'aziz Kazânî, Hacı Ömer, Ömer Lütfi, Ömer Zeki, Hacı Hamza, Hacı Ali ve ilâ ervâhi sâiri'l-hulefâi, ve't-tabîine, ve'l-mensûbine ve'l-mürîdîn, kaddesa'llâhu esrârahümü'l-âliyye...

Allâhümme'alnâ mine'l-mahsûbine bihim, ve mine'l-mensûbine ileyhim... Allâhümme huz bi-eydînâ kemâ ehazte bi-eydihim... Allâhümme harrik hicâbenâ kemâ harrakte hicâbehüm... Allahümme hakkık îmânenâ ve yessir umûrenâ bicâhihim... Allâhümme eddibnâ bi-âdâbihim, ve eyyidnâ bitarîkatihim, ve kavvinâ bi-imdâdihim, ve revvihnâ birûhâniyyetihim, ve reyiyhnâ bi-sünnetihim yâ ilâhe'l-âlemîn!

Allâhümme yâ hayyu, yâ kayyûmu, yâ bedîa's-semâvâti ve'l-ardı yâ ze'l-celâli ve'l-ikrâm...

Nes'elüke en tuhyiye kulûbenâ... Ve ecsâmenâ... Ve ervâhenâ... Ve urûkanâ... Bi-nûri ma'rifetike... Ve vaslike... Ve tecellike... Ebeden... Dâimen... Bâkıyen.. Hâdiyen... Yâ Allaaah!.. Yâ Allaaah... Yâ Allaaah!..

.....
Allâhümme leke'l-hamdü hattâ terdâ... Ve leke'l-hamdü ba'der-ridâ... Allâhümme leke'l-hamdü hamden dâimen... Nahmedüke'llâhümme hamden kesîran.... Alâ lütfike... Ve ihsânike... Bi-adedi zerrât... Elfe elfi kerrât...

Ve neşküruke'llâhümme şükran kesîran... Alâ a'lâike ve na'mâike... Bi-adedi zerrât... Elfe elfi kerrât... Ve salla'llâhu alâ

seyyidina muhammedin ve âlihî ve sahibihî ecmaîn... Ve'l-hamdü li'llâhi rabbi'l-âlemîn...

Ve belliğî'llâhümme ilâ rûhu'l-merhum, ve'l-mağfur, el-muhtaci ilâ rahmeti rabbihi'l-gafûr, Halid ibn-i Zeyd Ebû Eyyüb el-Ensârî Hazretleri'nin ruhu ile, bil'umum eshabı güzin rıdvânü'llâhi teâlâ aleyhim ecmaîn hazerâtının ruhlarına; selâtîn-i mâzıyyenin de ruhlarıyla birlikte, İskender Paşa'nın ruhu ile, bi'l-umum ashab-ı hayrâtın da ruhlarına; bâhusus, hâzırûn ve cemaat kardeşlerimizin geçmişlerinin ruhlarına ayrı ayrı hediye eyledik, mevlâ vâsıl eyleye...

Cümlesinin ruhlarını mesrûr, kabirlerini pürnûr, makamlarını âlî, derecelerini yüksek eyleyip; seyyiatlarımızı ve seyyiatlarını da hasenâta tebdîl eyleye...

Bizler dahi onlar gibi, bu dâr-ı dünyâdan göç vakti gelince, cümlemize az ağrı, âsân ölüm, kâmil bir iman ile ve buyurun:

"—Eşhedü en lâ ilâhe illa'llâh, ve eşhedü enne muhammeden abdühü ve rasülüh..."

Aşk ile bir dahi:

“—Eşhedü en lâ ilâhe illa'llâh, ve eşhedü enne muhammeden abdühû ve rasülüh...”

Bir dahi:

“—Eşhedü en lâ ilâhe illa'llâh, ve eşhedü enne muhammeden abdühû ve rasülüh...” kelime-i tayyibe-i münciyesini cân ü yürekten söyleye söyleye çene kapayıp göz yummayı, Mevlâ cümle Ümmet-i Muhammed'e, bizlere de nasib ü müyesser eyleye...

Allâhümmec'alnâ mine't-tevvâbîn... Vec'alnâ mine'l-müte-tahhîrîn... Vec'alnâ min ibâdike's-sâlihîn... Vec'alnâ mine'llezîne lâ hafün aleyhim ve lâ hüm yahzenûn...

Allâhümme'hdinâ min indik... Ve efd aleynâ min fadlik... Ve esbiğ aleynâ min rahmetik... Ve enzil aleynâ min berekâtik...

Ya Rabbi! Bize lütfettin, ihsân ettin, bu Ramazan'ı tutturdun. Sana güzel kulluk edebilmek şerefine de bizleri nâil eyle yâ Rabbi... O sevgili kullarının arasına, bu âciz, günahkâr kullarını da kabul eyle yâ Rabbi... Senin fadl ü keremin hudutsuz yâ Rabbi... Acızız... Fâniyiz... Beşeriz... Hatâdan sâlim olmak bizim için müşkil yâ Rabbi... Sen bizi himaye edersen, sen bizi korursan, sen bize ihsân ü ikramda bulunursan, ne mutlu bize! Sen bizi bırakırsan, vay halimize...

Allâhümme innâ nes'elüke'l-afve ve'l-âfiyeh... Fi'd-dîni ve'd-dünyâ ve'l-âhireh... Teveffenâ müslimîn, ve elhıknâ bis-sâlihîn...

Beraber okuyalım:

اللَّهُمَّ أَحْسِنْ عَاقِبَتَنَا فِي الْأُمُورِ كُلِّهَا ، وَأَجِرْنَا مِنْ خِزْيِ الدُّنْيَا
وَعَذَابِ الْآخِرَةِ .

(Allâhümme... ahsin... âkıbetenâ... fi'l-umûri... küllihâ... Ve ecirnâ... min hızyi'd-dünyâ... ve azâbi'l-âhireh...)

Allâhümme'rhamnâ bi-terki'l-meâsî, ebeden mâ ebkaytenâ...

Allâhümme rabbenâ, âtinâ, fi'd-dünyâ haseneten, ve fi'l-âhireti

*haseneten, ve kınâ azâbe'n-nâr... Ve edhilne'l-cennete mea'l-ebrâr...
Bi-rahmetike yâ azîz ü yâ gaffâr...*

*Allâhümme innâ nes'elüke tamâme'n-ni'meh... Ve devâme'l-
âfiyeh... Ve hüsne'l-hâtimeh...*

*Allâhümme'ğfir lenâ... Ve li-vâlidînâ... Ve li-esâtirinâ... Ve li-
akribâinâ... Ve li-meşâyihinâ... Ve ceddâtinâ... Ve ammâtina... Ve
hâlâtinâ... Ve li-men lehû hakkun aleynâ... Ve li-men vassânâ bi'd-
duâi'l-hayr... Ve li-cemii'l-mü'minîne ve'l-mü'minât... Ve'l-
müslimîne ve'l-müslimât... El-ahyâü minhüm ve'l-embvât... Bi-
rahmetike yâ erhame'r-râhimîn... Ve'l-hamdü li'llâhi rabbi'l-
âlemîn, el-fâtiha!*

.....

Cenâb-ı Hak cümlelizden, cümlemizden de razı olsun...
Bayramlarımızı ve Kadirlerimizi mübarek eylesin... Birçok
senelere, sağlık afiyetlerle eriştirsin inşâallah... Bizi de duadan
unutmayın inşâallah...

Es-selamü aleyküm ve rahmetu'llâh!

10. 08. 1980 – İskenderpaşa Camii
(Teravîh sonrası)

66. RAMAZAN BAYRAMI KONUŞMASI

Allah cümlenizin bayramını mübarek etsin... Birçok bayramlara da, sağlık ve afiyetlerle erişmek nasîb etsin... Cümlenizden ve cümlemizden de, Allah-u Teâlâ razı olsun...

Bayramınızı tebrik eder, bayramlaşmaya imkânımız olmadığı için, müsaadenizi rica edeceğim...

Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llâhi ve berekâtühû!

12. 08. 1980 – İskenderpaşa Camii

67. NEFİSLE CİHAD FARZ-I AYINDIR

Tekabbela'llâh...

Allah okunan hatimleri kabul etsin...

Ramazan'ı şerifimiz geçti el-hamdü lillâh, Allah mübarek etsin... İbadetlerimizi de kabul buyursun... Şimdi bayram oldu. Allah-u Teâlâ'nın lütfu geniş el-hamdü lillâh üzerlerimize... Bizleri de sevdiği ve razı olduğu kullarının arasına kabul etsin...

Aziz, muhterem kardeşler!

Farz denilen ibadet, iki kısımdır; birisine *farz-ı ayın*, birisine de *farz-ı kifâye* derler. Farz-ı ayın; kıldığımız namazlar, cuma namazı, tuttuğumuz oruçlar, zekâtlarımız farz-ı ayındır... Ve buna benzer, haccımız farz-ı ayındır. Mutlaka her şahsın kendisinin yapması borçtur.

Bir farz da var ki, farz-ı kifâyedir. O da farzdır, ama kifâye tarikiyle... Cenaze namazını kılarız. Bir kısım cemaat kıldı mıydı, diğer müslümanların üzerinden günah kalkar. Bunun misâli...

Şimdi bir farz-ı ayın daha vardır ki, cihaddır; o her müslümanın üzerine borçtur. Cihad iki kısımdır. Bir cihad var, düşmanla döğüşmek yâni; farz-ı kifâyedir. Devlet genç askerleri toplar, gençlerle olur. Beni ne yapacak orda? Gençleri toplayacak; gençler döğüşecek, harbedecek. Bu, farz-ı kifâye...

Bir de bizim nefislerimiz var ya, bizi yoldan çıkaran... Şimdi, bayrama kadar camilerimiz doluydu, el-hamdü lillâh. Şimdi biri çıkırsa da, caminin dışarısında dolaşanları bir saysa...

“—Siz bugün cuma olduğunu bilmiyor musunuz?”

“—Biliyoruz.”

“—Müslüman mısınız?”

“—Müslümanız.”

“—E, neden camiye gelmediniz, farz-ı ayın!..”

“—Cenaze namazını niye kılmadın?” desen;

“—İşte onlar kıldılar ya, yeter...”

“—Harbe niye gitmedin?” desen;

“—İşte askerlerimiz var ya, yeter...”

Pekâlâ, nefsinle mücadelede? En büyük düşman ne İngiliz, ne Fransız, ne Alman, ne Rus, ne bir şey... Nefis insanın en büyük düşmanıdır:⁹⁵

أَعْدَىٰ عَدُوِّكَ نَفْسُكَ الَّتِي بَيْنَ جَنبَيْكَ .

(*A'dâ adüvvüke nefsüke'lletî beyne cenbeyke*) [Senin en büyük düşmanın iki yanın arasındaki, içindeki nefsidir.] buyrulmuştur

Seni camiden alıkoyan, Allah'tan alıkoyan, namazdan alıkoyan, hayırlardan alıkoyan; çeşitli bahanelerle seni aldatan, beni aldatan nefis... Seni de aldatıyor, beni de aldatıyor.

Bunun için cihad, farz-ı ayındır. Ne ile? Nefis ile... Düşmanla cihad, farz-ı kifâye... Delikanlılar yapsın onu... Bu, ihtiyara da borç, gençlere de borç, hepsine borç... Meselâ, 20 yaşından aşağı olan gençleri, devlet almaz askere... Niçin? Daha onun vakti gelmemiş, ona farz değildir. Ama nefsiyle mücadelede, 15 yaşını geçti, büluğa erdi mi; büluğa erdiğinden ölüncüye kadar herkese nefsiyle mücadele farz-ı ayın! Farz-ı kifâye değil, farz-ı ayındır.

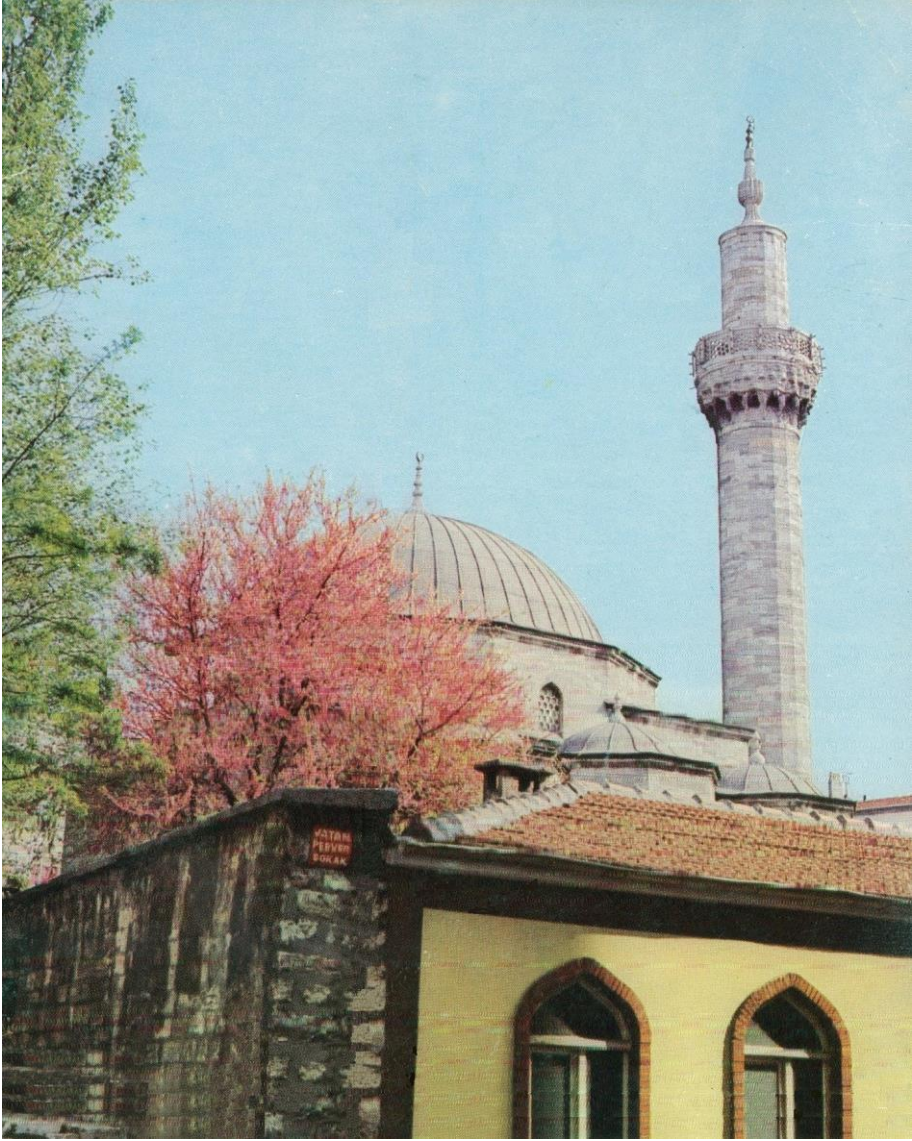
Binâen aleyh, sen bunu unutma! Nefsini kontrol et! Seni Allah'ın emrinden uzaklaştıran, sevaplardan günahlara sürükleyen nefsini zabtet! Onu günahlara sevk etme!

Günah kitaplarını çok oku, neler günahtır bil! Günahları bilmeyince, elbette karışacaksın günahların içerisine... Günahları bil ki, 550 tane günah vardır. 125 tanesi büyük, günah-ı kebâir; diğerleri de sagâir ve mekrûhat... Mekrûhatı da yabana atma! O da günah... Küçük günah diyor; küçük müçük, küçükler büyüyor... Mısır tanelerini toplayın, koca bir dağ olur. Ufacık ama çoğalır.

⁹⁵ Beyhakî, *Zühdü'l-Kebîr*, c.I, s.359, no:355; Abdullah ibn-i Abbas RA'dan.

Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.III, s.408, no:5248; Harâitî, *İtilâlül-Kulûb*, c.I, s.35, no:32; Ebû Mâlik el-Eş'arî RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.IV, s.431, no:11263; *Keşfü'l-Hafâ*, c.I, s.143, no:412, 2144; *Câmü'l-Ehâdis*, c.XVIII, s.270, no:19379.

Binâen aleyh, gûnahtan kork! Gûnahlar ufak olsa da, devam edildikçe büyük olur. Vebali de ona göre olur. Allah cümlemizi affetsin...

Bak, Ramazan'ı el-hamdü lillâh, yaptık. Yâni hücum yaptık, düşmanı sindirdik. O nefis sindi şimdi, şeytan da sindi. Kımıldayacak halleri yok. Fakat diyor ki şimdi:

“—Ah bir bayram gelsin de, ben sana gösteririm!” diyor şimdi o...

Günah yollarına sevk edecek bizi... “Gel bunu da yap!” diyecek. “Çok yoruldu, gel şu zevklerden de zevklen!” diyecek... Bizi günah yollarına sevk edecek.

Sen şimdi, babayiğitliğini muhafaza et! Bizim için en güzel yol, asker disiplini gibi disiplinlenmemiz lâzım! Asker nasıl alıyor: Nasıl silah atacak? Nasıl, silah kullanacak? Nasıl süngü kullanacak? Nasıl müdafa yapacak? Şimdi biz müdafaaya geçiyoruz. Düşman şimdi hücumda... Nefis kalktı şimdi kabardı. Yedi balları, kaymakları bayramda, ohoo keyfi yerinde... Şeytan da arkasında... Şehvet de peşinde, oh... Şimdi onlar bizi yenmek için çalışacaklar.

Onun için, sen dayan şimdi... Sen dayan! Çok rica ederim, senden: Sakın camiye bırakma, cemaati bırakma! Namazı bırakma, Kur'an'ı bırakma! Dilini de Allah'ın zikrinden bırakma ki, Allah muînimiz olsun... Başka destekçimiz yok, ancak Allah var! Onun için, Allah'a iyi dayanırsak, ne mutlu bize... Yok, zevkimize dalacak olursak, yazık bizlere!

Allah cümlemizi affetsin... Bu mübarek bayramımızı bize, el-hamdü lillâh güzelce tattırdı. Bu mübarekten sonra, ta gelecek bayramımıza kadar da, Cenâb-ı Hak bizi hıfz u himâyesinde dâim etsin... Günahlardan da korusun, kötülüklerden de korusun...

Sadreddîn-i Konevî Hazretleri'nin —Konya'da medfun— bir nasihatini gene tekrar edeyim. Hoca efendi de güzelce söyledi de, ben de onu ekleyivereyim:

“—Sen ne kadar büyük adam olursan ol; ne kadar bilgin olursan ol; ne kadar kuvvetli olursan ol; karşıdaki en zayıf insanı, senden daha efdal ve hayırlı bilmedikçe, olmaz bu iş!”

Onun için bak, kardeş kardeşe nasıl hizmet edecek, nasıl saygı gösterecek; ne güzel bildiriyor bize Konyalı Sadreddin

Hazretleri... O kardeşin bir şey bilmiyor ama, onu da yaratan Allah...

Bak, köpek meselesini dinledin mi? Köpek de Allah'ın yarattığı bir mahlûktur. Ona yaptığı ikramından dolayı, Cenâb-ı Hak adamı nasıl sevindirdi.

Binâen aleyh, biz insanız, beşeriz. Hepimizde çok kusur var. Yâni, az kusur değil, çok kusur var! Kendi kusurlarımızı görmüyor, başkasının kusurlarını sürüyoruz öne... Böyle, şey gibi, hücum askeri gibi... Bu yaraşmaz, yakışmaz insana...

Onun için, Sadreddîn-i Konevî Hazretleri'nin sözünü tekrarla:

“—Beğenmediğin karşıdaki insanı, senden efdal, hayırlı bilmedikçe, sağlam müslüman olamazsın!”

Allah hepimizi affetsin... Tevfîkât-ı samedâniyyesine mazhar etsin... Sevdiği ve razı olduğu kullarının arasına cümlemizi kabul etsin... Dünyamızı, ahiretimizi mâmur eylesin... Cennet ü cemâliyle, cümlemize de ikram etsin... Bayramımızı mübarek ettiği gibi, bundan sonraki diğer günlerimizi de, Cenâb-ı Hak mübarek olarak yaşatsın cümlemize...

El-fâtîha!

.....

Sizinle bayramlaşmaya gücüm yetmeyeceği için, kusurumu affedin de, hepinize bir selâm vereyim:

Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llâhi ve berakâtühû!

15. 08. 1980 – İskenderpaşa Camii

68. ÇOCUĞU İYİ YETİŞTİRMEK

*El-hamdü li'llâhi hamden yüvâfi niamehû ve yükâfi mezîdeh...
Ve selâmün ale'l-mürselîn... Ve'l-hamdü li'llâhi rabbi'l-âlemîn...*

Bugün Cumadır. Cuma namazı nasıl farzsa, cemaat de öyle farzdır. Diğer günlerin namazları; gene onlar da farz... Farz-ı ayın. Fakat onlar evde kılınabilir, mazeret dolayısıyla... Dükkânda kılabilirsin, câiz. Fakat Cuma namazı mutlaka camide kılınacak! Cemaata gelmek lâzım!

Onun için, —bugün kardeşler emri ma'ruftan bahsettiler de— bu müslümanların en birinci vazifesi, çocuklarını camiye alıştırmak... Alıştırmak değil de, mecbur etmek...

Bugün Cumadır. Cumanın edepleri var... Evvelâ, insan güzelce bir yıkanır. Gusleder yâni... O gün yeni bir esvap giyer, temiz bir esvap... Çamaşırını değiştirir yâni... Güzel kokular sürünür. Saçını başını da tarar. Cumaya lâyük elbiseyle camiye gelir. Gelirken sadaka verebilirse ne a'lâ... Yahut çıktıktan sonra, bir sadaka verebilirse ne a'lâ... Cuma günü oruçlu olur da, bir de cenaze namazı kılar, bir de hasta ziyaret edebilirse ne a'lâ... Bunlar unutulmuş gibi.

Camiye gelirken, namazı öğrenmek lâzım! Yalnız imama uymak kâfi değil... Her zaman görürüz ki, rükûa varırken müslüman rükû yapamıyor. Tam düz durmak gerekiyor. Şöyle biraz eğileyim de olsun; olmaz öyle... Çok eğilsen; o da olmaz. Tam karar olacak.

İkincisi: Ayaklarımızı kibleye çevirmesini beceremiyoruz. Secdeye varırken, ayaklarımızın ucu kıvrık, kibleye bakacak... Yedi âzâ üzerine secde olur. Ayağın tersine secde olmaz... Ayağı, böyle eğip yatırıyor; bu olmaz. Ayağın alt tarafı ezilecek, öne doğru kıvrılacak... Sol bacağına yayar, üzerine oturursun. Sağ bacağına da bükersin ve ayağının ucunu da kıvrırırsın, kibleye karşı... Bunlar âdâbdır amma, efdaldır. Müslüman namaz kıldığı vakitte, bu namazın nasıl kılınacağını bilmesi lâzım!

Şimdi size, bir hikâye anlatacağım. Vâkıa, hepinizin her gün görüp bildiği bir şey: Baba çocuğunu okutmuş, hukuk mezunu olmuş. Avrupa'ya yollamış, ihtisas yapsın diyerekten. O arada, eceli gelmiş, vefat etmiş baba... Çocuğuna mektup yazmışlar, telgraf çekmişler: “Aman, baban öldü, gel!” demişler. Şimdi vesâitler bol. Çocuk da gelmiş...

Cenaze hazırlanmış, musallaya konmuş... Şimdi çocuk, ne yapacağını bilmiyor.

“—Nasıl kılacağım, ben bu cenaze namazını?”

Bilmiyor.

“—Nasıl abdest alacağım da duracağım?”

Onu da bilmiyor. Ama uymuş herkese, kılmış. Cenazeyi gömmüşler, gelmişler. Çocuk, hoca efendiyi yakalamış:

“—Hoca efendi, ben bu adamın oğluyum! Ama bu babam, bana ne namazı öğretti, ne dualarını öğretti. Ne müslümanlıktan bir şey öğretti, bana... Şimdi senden ricam benim; artık baktım, babamdan ibret aldım. Yâni, anladım ki bu işin sonu yok, oraya gideceğiz hep... Öyleyse, müslümanlığı bana öğret!” demiş.

Çok ricada bulunuyor ama, ölümü gördükten sonra... Yine bu da iyi...

Onun için sizden ricam; evlâtlarımızı ihmal etmeyelim! Onları daha küçük yaşlardayken, yanımıza alıştıralım! Büyüdükleri vakit de, takip edelim, bırakmayalım onların yakasını...

Şimdi, bakın ben rahatsızlık dolayısıyla... Eh olan oldu am, doktorlar benim yakamı bırakmıyorlar hâlâ... İkide bir geliyorlar, kanımı alıyorlar, muayene ediyorlar; “Nasıl oldun bakalım?” diyerekten...

Baba da evlâdını bırakmamalı; kız olsun, erkek olsun...

“—Müslümanlıkta bakalım benim kızım nasıl? Evlâdım nasıl hareket ediyor? Ben öldükten sonra, bana bunların hayrı mı olacak; yoksa şerri mi olacak?” diyerekten, insan biraz düşünmeli!

Yalnız dünyalarını verip de ellerine, bir dünya adamı yapmaktan ne çıkar? Her mahlûk geçiniyor dünyada... O da, insan da geçinir. Ama dinini bilmedikçe, Allah'ını tanımadıkça, insana benzemez ki o... İnsan kılığında bir mahlûktur; o kadar...

Onun için, —baba okutmasın varsın— Cenâb-ı Hak, Vâcibü'l-vücut Allah-u Teâlâ'nın verdiği bir göz var... Bir de, şu kafadaki beyin dediğimiz akıl var; o da kâfi insana... Şu kâinata bakınca, varlıkların sahibini bilmemek, bulmamak mümkün değil!..

Birisi bize dese ki:

“—Şu cami eskiden vardı. İşte şöyle olmuş, böyle olmuş da bu cami olmuş.”

“—Ooo, deli misin sen?” deriz. “Mimarlar ölçmüşler, biçmişler. İşçiler çalışmış, marangozlar çalışmış, demirciler çalışmış; bir şeyler yapmışlar. İşte olmuş, bu hale gelmiş. Yoksa bu olur mu?” deriz.

Bu ufacık cami, kendi kendine olamıyor da, bu koskoca kâinat, ucunu bucağını daha bulamadık; bu, kendi kendine olur mu? Bize yuttururlar, tabiatın eseri diyerekten... Nasıl yutarsın sen bunu? “Sen de tabiatın eserisin!” diyene, nasıl dersin, evet? Bizi yaradan olmasa, biz böyle kendi kendimize olur muyuz? Şu akla bak! Şu

yüze bak! Şu göze bak! Bayılır insan. Bu kadar varlığı, güzelliği, Allah ana rahminde, karanlık yerde yapmış da, vermiş bize... Bunu kim yapabilir?

Halbuki insanda düşünce olmalı! Hiç kimse öğretmese, dağ başında yalnız büyüse; akli, zekâsı Allah'ı bulmaya kâfi olacak onun... Onun için Allah'ı tanı! Çünkü Cenâb-ı Hak bizi buraya bunun için yollamış. "Beni tanıyın!" diye yollamış. Tanımak mecburiyetindeyiz.

Bu mecburiyetten dolayıdır ki, onu tanımak için, Kuran'ı bilmek lâzım! Kuran'ı bilmeyen Allah'ı tanıyamaz. Hocalardan duyarız... Duyarız, o kadar. Mutlaka bir insanın Allah'ı tanınması için, lâıyıkı vechile tanıyabilmesi için, Kuran'ı lâıyıkı vechile bilmesi lâzım! Üstünkörü bilmek, o da kafi değil...

Onun için;

"—*Yarım doktor candan, yarım hoca dinden çıkarır.*" tabiri eskidir. Dedelerimizden kalma bir tabir. Onun için dinini iyi öğren!

Şimdi, Allah-u Celle ve A'lâ, Kitab-ı Azîmü's-şanınında diyor ki; estaizü bi'llâh:

وَهُوَ مَعَكُمْ أَيْنَ مَا كُنْتُمْ (الحديد: ٤)

(*Ve hüve meaküm*) "Allah-u Celle ve A'lâ sizinledir." Nerede?..
(*Eyne mâ küntüm*) "Nerede olursanız olun!" (Hadîd, 57/4)

Yerin altında, yerin üstünde Allah sizinledir. Yani, sizi hem görür, hem bilir; hem de her harekâtınıza vâkıf bir Allah...

إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ (لقمان: ٢٣)

(*İnna'llâhe alîmün bi-zâti's-sudûr*) [Allah kalplerde olanı şüphesiz çok iyi bilir.] (Lokman, 31/23) Değil hareketlerimize, içimizdekilere de vakıftır yâni...

Onun için müslüman camiye gelirken, Allah-u Teâlâ'nın

beğendiği bir kılıkla gelmesi lâzım. Perişan bir kılıkla, dükkândaki kılığıyla gelip de camide namaz kılmak; olur amma, o kadar olur.

Onun için sizden ricam, Allah-u Teâlâ'yı bilmek için, Kur'an'ı muhakkak bilmek lâzım! Ne yap, yap; gecenden, gündüzünden, nereden alırsan al, Kur'an'ı Azîmü's-şan'ı bir kere okumayı öğren! Evvelâ okumasını öğrenmek lâzım! Okurken de; yamuk yumuk, yanlış munluş değil; doğru okumak lâzım!

“—Benim işim çok!”

Mezara giderken ne diyeceksin Allah'a...

”—İşim çok, gitmeyelim!” diyebilecek misin?

“—Gel!” dedi mi gideceksin.

Hepimiz mecbur gideceğiz.

Onun için, Cenâb-ı Peygamber diyor ki:⁹⁶

أَفْضَلُ الْإِيمَانِ ، أَنْ تَعْلَمَ أَنَّ اللَّهَ مَعَكَ حَيْثَمَا كُنْتَ

(طب. حل. عن عبادة بن الصامت)

RE. 76/9 (*Efdalü'l-îmân*) “İmanın en yüksek derecesi, (*en ta'leme enne'llâhe meake haysü mâ künte*) nerede olursan ol, Allah-u Teâlâ Hazretleri'nin seninle beraber olduğunu bilmendir.”

Yâni, yalnız değilsin. Senin her haline vakıf olan, Allah-u Celle ve A'lâ'dır. Polis istemez; kendi, hepsine vakıf... Allah'ı böyle bil!

“—Görmüyorum...”

Görmediklerimiz ne kadar çok... Görmediklerimizin ne kadar çok olduğunu, pekâlâ bilirsin! İşitmediklerimizin ne kadar çok olduğunu muhakkak bilirsin!

Şimdi, eski devirde olsak, şimdiki sözleri inkâr ederiz:

⁹⁶ Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.VIII, s.336, no:8796; Taberânî, *Müsnedü's-Şâmiyyîn*, c.I, s.305, no:535; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.VI, s.124; Ubâde ibn-i Sâmit RA'dan.

Mecmaü'z-Zevâid, c.I, s.225, no:204; *Kenzü'l-Ummâl*, c.I, s.37, no:66; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.V, s.194, no:3971; RE. 76/9.

“—Yok bir ses yahu, nereden çıkardın bu sesleri?”

Teybi ortaya koyunca, başlar bize söylemeye...

“—Yâ bu nereden çıktı?”

Demek sesin kendisi var ama bizim duyacak kabiliyetimiz yok... O, vasıta oldu da bize, duyurdu. Görmediklerimiz de böyle... Görenlerin gördüklerini inkâr etme!

Onun için, peygamberlerin söylediklerine kulak as! Allah-u Teâlâ'nın bizimle olduğunu bil, inan! Bu inanç, bu iman olmadıkça, insan ne dünyasında rahat olur, ne ahiretinde! Binâen aleyh, dünyada da saadette, ahirette de saadette olmayı istiyorsan; Allah-u Celle ve A'lâ'nın seninle olduğunu hatırlından çıkarma!

Onun için, bizim büyüklerimizden Abdülhâlik-ı Gucdüvânî:

“—Evlât, oğul! Nefes alırken, nefes verirken bile, Allah-u Teâlâ'yı hatırlından çıkarma!” buyurmuş.

Bitti iş! Ne güzel kaide, ne güzel usûl... Allah-u Teâlâ'yı hatırlından çıkardı mı, her kötülüğe alışır. Bugünkü yapılan kötülüklerin çoğu, Allah'ı tanımayan, bilmeyenlerin hatası... Bilse Allah'ı, o fena yere gider mi? Allah'ı bilse, o kötülüğü yapar mı? Yapmaz!

“—Kimse yok canım burada...”

Kimse olmasın ama Allah görüyor ya, biliyor ya! Ondakorkar, çekinir; ne fenalık yapabilir, ne kötülük yapabilir. Allah-u Teâlâ'nın emrine inkıyad etmekten başka da çare bulamaz. Yasaklardan son derece kaçır.

Onun için, müslümanlığın iki şartı var: Emri ma'rûf ve nehy-i ani'l-münker... Bunu nefsinde tatbik et, evinde tatbik et! Çoluğuna, çocuğuna tatbik et!

Çocuğu mühendis yapmışsın, doktor yapmışsın, kimyager yapmışsın; para etmez ki! O, dünyalık... Şimdi, bugün sokakta çalışan adam var ya bağılıyor, “Domates, patlıcan, biber!” diye. Onun aldığı parayı, sen alamazsın bugün... Bugün en aşağı beş yüz lira, bin lira kazanır. Aylığı yine 20-30 bin lira eder. Senin

aldığın maaş kaç paradır? Bütün ömrünü de feda ettin oraya... Allah'ın rızkindan korkma! Allah rızkını nerede olsa verir insana... Yalnız, çalışmak lâzım!

Onun için, sen Allah'a kul ol! Emrine mutî ol, yasağından kaç! Emrolunan ibadeti vaktinde yap! Onu de edebine uygun yap! Edebine uygun olmayan ibadet, Allah-u Teâlâ'nın indinde makbul olmaz. Makbul olmasını istiyorsan, emrine uy!

Sonra —affedeceksiniz, kusura bakmayın— bu Avrupalıları taklide yeltenmeyin! Onun saçına, sakalına özenmeyin! Hoca efendi, bak ne dedi:

“—Düşmanları düşman bilmek lâzım!” dedi.

Düşmanları taklit etme, Peygamberi taklit et! Peygamber'in ashabını taklit et! Onlar böyle perişan gitmezlerdi. Peygamber SAS'in huzuruna da giremezlerdi. Perişan insanları kabul etmezdi. E, Allah kabul eder mi o zaman? Allah da kabul etmez!

Onun için, içimizi de, dışımızı da güzelleştiren Allah-u Celle ve A'lâ'nın emrine inkıyad eden, sevgili kullarının arasına, Cenâb-ı Hak cümlemizi kabul etsin...

Li'llâhi'l-fâtihâ!

.....

Es-selâmü aleyküm!

22. 08. 1980 – İskenderpaşa Camii

69. HACCA GİDERKEN VEDÂ KONUŞMASI

Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llâhi ve berekâtühü!

Cenâb-ı Hak cümlelizden razı olsun... Söyleyecek söze gücüm yetmeyecek. Hakkınızı helâl edin... Allah sizlerden de razı olsun... Bizi de duadan unutmayın...

Peki, namazımıza duralım!

.....

(İşrak namazı kılındıktan sonra)

..... Günah ve yasaklardan son derece sakınmak ve korunmak... Bunun için de, Cenâb-ı Hak çeşitli vesileler yaratmış. Başta istiğfar... Ve sâir ibâdât ü tâatler... Hatalarımızın silinmesine vesile olur inşaallah...

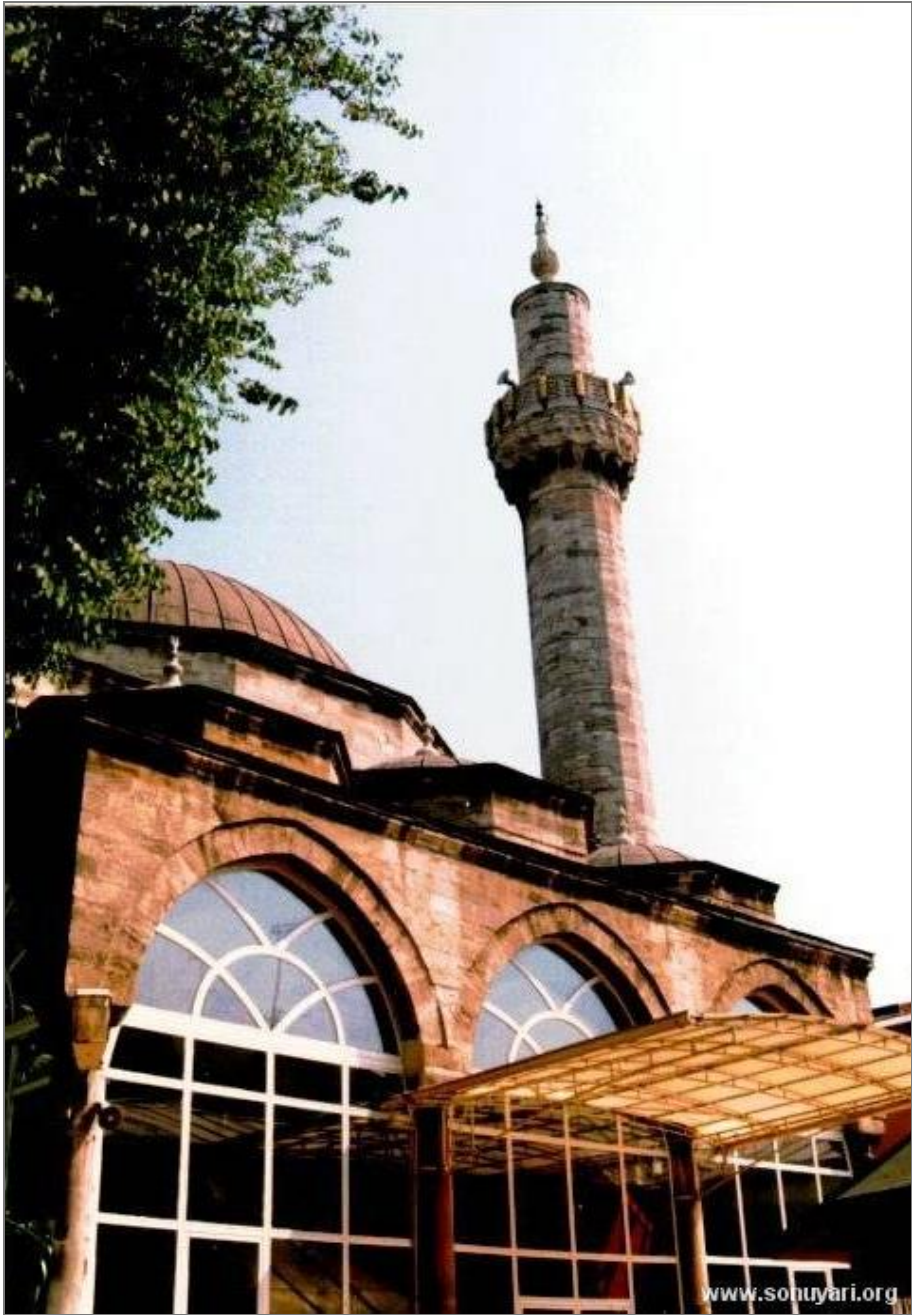
Bu günahkâr kardeşiniz de, bu gün belde-i mübârekeye gitmeye hazırlandık... Sizi de Allah'a emanet ediyorum. Allah hepizden razı olsun... Bu fakiri de duadan da unutmayın!

Allah işlerinizi de âsân etsin... Vücutlarınıza afiyet versin... Ömürlerinizi uzun etsin... Rızıklarınızı da bol etsin... Dünyanız da, ahiretiniz de ma'mur olsun... Cenâb-ı Hak sevdiği ve razı olduğu kullarının arasına, cümlemizi kabul etsin inşaallah...

Şimdi sizinle vedalaşmak için, bir selâm kâfi olsun... Allah hepizden razı olsun inşaallah!

Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llâhi ve berekâtühü!

02. 10. 1980 – İskenderpaşa Camii
(Hacca Giderken)

70. SON KONUŞMA

*El-hamdü li'llâhi rabbi'l-âlemîn... Ve'l-âkıbetü li'l-müttakîn...
Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidînâ muhammedin ve alâ âlihî ve
sahbihî ecmaîn...*

Buralarda bin sevap işleniyor, bin de günah... Bundan sonra nafiye hacca gelinmesin!

Bir anlık cihad, kırk hacca bedeldir. Bir anlık büyük cihad, seksen hacca bedeldir...

Büyük cihad, halvetlerle olur. Tekirdağlı Mustafa Feyzî Hazretleri 24 kez halvet yapmış.

Allah demekten daha efdal ibadet yoktur. Her nefeste Allah'ı hatırlayın! Halvetler sayesinde daimâ zikir halinde bulunursunuz.

Halvet, toplu da olur; yalnız başına evde de olur. Halvet usûlünü bildiren Arapça kitaplar var; oradan alıp yapın!

Senede üç defa halvet yapın:

1. Ramazan'ın son on günü.

2. Zilhicce'nin Arafe dahil ilk on günü.
3. Muharrem'in ilk on günü.

Bir daha toplu halde bulunacağımızı zannetmiyorum!

Ne dervişlikte, ne şeyhlikte, ne imamlıkta iş yok... İş, Allah'ın rızasını kazanabilmekte! İş, Allah'ın rızasını kazanabilmekte! İş, Allah'a kul olabilmekte!

Allah'ın rızası, az fakat devamlı ibadetle ve günahlardan kaçarak kazanılır. Büyüklerimiz, günahları bin defa okuturlarmış; siz de çok okuyun!

Gönlünüze şeytanı sokmamağa çalışın; çıkarması çok zor!

Çok bilmek hüner değil! Çok paranın da hesabı var... Kuvvete sahip olmak da hüner değil! Her ilmin üstünde ilim var. İlim, edep ve takvâyı beraber yürütün!

Buralara —farz hac için olduğu gibi— mutlaka gelinecekse, ceplerinizi doldurun, öyle gelin; kimseye sığınmayın!⁹⁷

05. 11. 1980 - Medine

⁹⁷ Son haclarından dönerken Medine-i Münevve'de bir grup ihvana yaptıkları konuşmadan notlar.